This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

+ *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.

+ *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.

+ *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.

+ *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via `http://books.google.com`

UC-NRLF
$B 193 388

9874

University of California.

FROM THE LIBRARY OF

DR. FRANCIS LIEBER,

Professor of History and Law in Columbia College, New York.

THE GIFT OF

MICHAEL REESE,

Of San Francisco.

1873.

Bible N.T. Dutch Creole.

DIE NIEUWE

TESTAMENT

VAN ONS

HEERE EN HEILAND

JESUS CHRISTUS,

NA

CREOL-TAAL.

BARBY, 1802.

Bible. N.T. Dutch Creole.

DIE NIEUWE

TESTAMENT

VAN ONS

HEERE EN HEILAND

JESUS CHRISTUS,

NA

CREOL-TAAL.

BARBY, 1802.

BS2126
D8
1802

9874

Regiſter

van allemaal Boeken van die Nieuwe Teſtament.

1. *Die Evangelium van Mattheus begin*	*Pag.*	1.	*hab* 28	*Cap.*
2. *Die Evangelium van Marcus* - -	102.	-	16	-
3. *Die Evangelium van Lucas* - -	168.	-	24	-
4. *Die Evangelium van Johannes* - -	280.	-	21	-
5. *Die Handlingen van die Apoſtels* - -	362.	-	28	-
6. *Die Brief van Paulus na die Romeynen* - -	471.	-	16	-
7. *Die eerſte Brief van Paulus na die Corinthers* - -	516.	-	16	-
8. *Die tweede Brief van Paulus na die Corinthers* - -	561.	-	13	-
9. *Die Brief van Paulus na die Galaters* - -	589.	-	6	-
10. *Die Brief van Paulus na die Epheſers* - -	604.	-	6	-
11. *Die Brief van Paulus na die Philippers* - -	619.	-	4	-
12. *Die Brief van Paulus na die Coloſſenſen.* - -	630.	-	4	-
13. *Die eerſte Brief van Paulus na die Theſſalonicenſen* - -	640.	-	5	-
14. *Die tweede Brief van Paulus na die Theſſalonicenſen* - -	649.	-	3	-
15. *Die eerſte Brief van Paulus na Timotheus* - -	654.	-	6	-
16. *Die tweede Brief van Paulus na Timotheus* - -	666.	-	4	-
17. *Die Brief van Paulus na Titus* - -	674.	-	3	-
18. *Die Brief van Paulus na Philemon* - -	679.	-	1	-
19. *Die eerſte Brief van Petrus* - -	682.	-	5	-
20. *Die tweede Brief van Petrus* - -	694.	-	3	-
21. *Die eerſte Brief van Johannes* - -	701.	-	5	-
22. *Die tweede Brief van Johannes* - -	712.	-	1	-
23. *Die derde Brief van Johannes* - -	713.	-	1	-
24. *Die Brief van Paulus na die Hebreers* - -	715.	-	13	-
25. *Die Brief van Jacobus* - -	748.	-	5	-
26. *Die Brief van Judas* - -	759.	-	1	-
27. *Die Openbaaring van Johannes* - -	762.	-	22	-

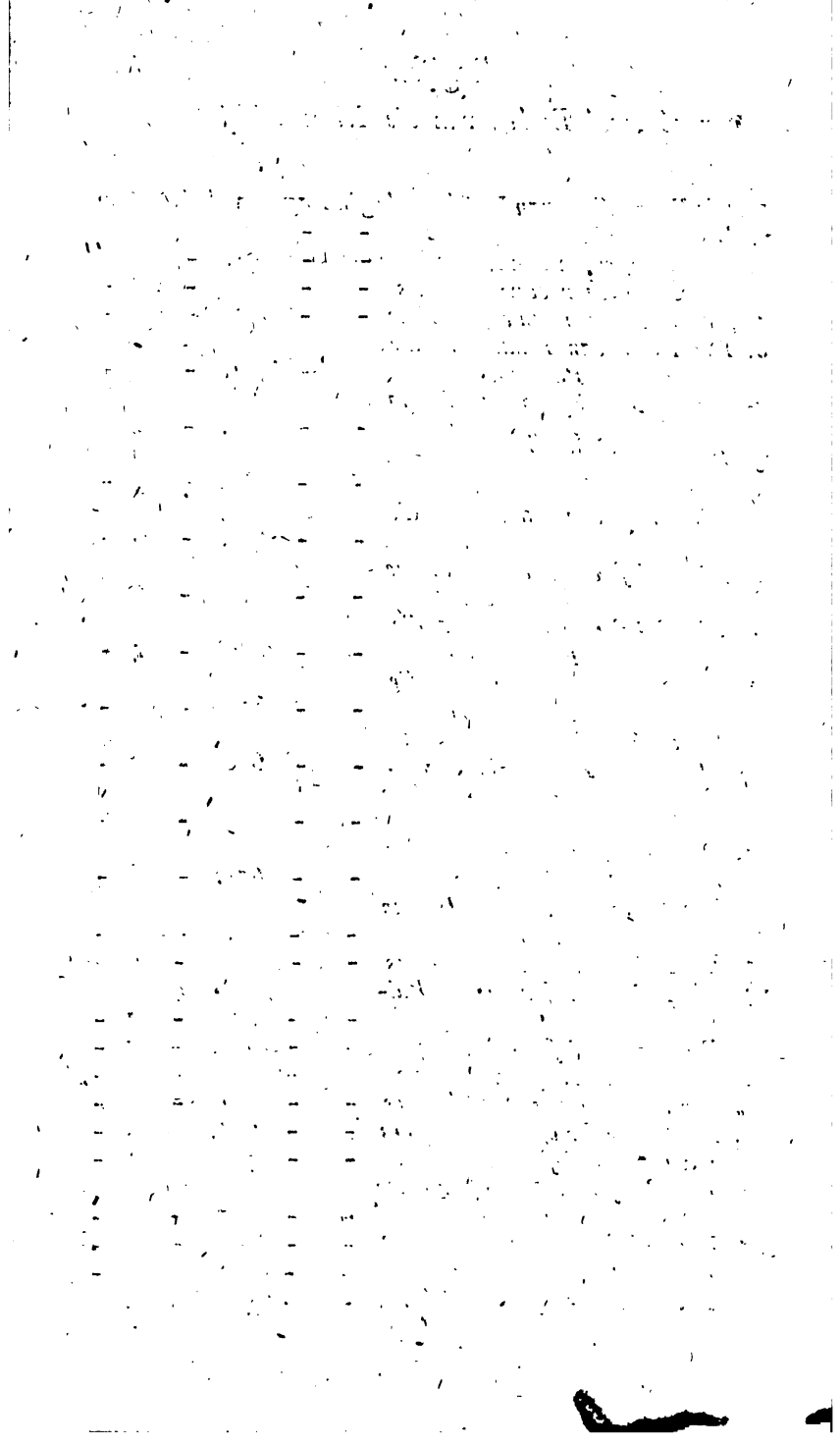

Die Evangelium van Mattheus.

Die 1 Capitel.

Die ben die Boek van Jeſus Chriſtus ſi Geboort, die a wees een Soon van David, die Soon van Abraham.

2. Abraham a teel Iſaak, Iſaak a teel Jakob. Jakob a teel Juda en ſi Broeders.

3. Juda a teel Pharez en Zara, van die Thamar. Pharez a teel Hezron. Hezron a teel Ram.

4. Ram a teel Aminadab. Aminadab a teel Nahaſſon. Nahaſſon a teel Salma.

5. Salma a teel Boas, met Rahab. Boas a teel Obed, met Ruth. Obed a teel Jeſſe.

6. Jeſſe a teel die Koning David. Die Koning David a teel Salomon, met die Wif van Urias.

7. Salomon a teel Roboam. Roboam a teel Abia. Abia a teel Aſſa.

8. Aſſa a teel Joſaphat. Joſaphat a teel Joram. Joram a teel Oſias.

9. Oſias a teel Jotham. Jotham a teel Achas. Achas a teel Ezechias.

10. Ezechias a teel Manaſſe. Manaſſe a teel Amon. Amon a teel Joſias.

11. Joſias a teel Jechonias en ſi Broeders, omtrent die Tid van die Babyloniſch Gevangenſkap.

12. Aſter die Babyloniſch Gevangenſkap Jechonias a teel Sealthiel. Sealthiel a teel Zorobabel.

13. Zorobabel a teel Abiud. Abiud a teel Eliachim. Eliachim a teel Aſor.

14. Aſor a teel Zadok. Zadok a teel Achin. Achin a teel Eliud.

15. Eliud a teel Eleaſar. Eleaſar a teel Matthan. Matthan a teel Jakob.

16. Jakob a teel Joſeph, die Man van Maria, van die ben geboren *Jeſus*, die genaamt ben *Chriſtus*.

17. Allemaal Leden van Abraham tee na David ben veertien Leden. Van David tee na die Babyloniſch Gevangenſkap ben veertien Leden. Van die Babyloniſch Gevangenſkap tee na Chriſtus ben veertien Leden.

18. Maar met die Geboort van Chriſtus die a wees ſoo: Toen Maria, die Moeder van Em, a wees beloofd na Joſeph; bevoor ſender a kom malkander, die a woord bevonden, dat em a wees ſwanger van die heilig Geeſt.

19. Maar ſi Man Joſeph a wees rechtveerdig, en no a will maak em opentlik tot Skande; en a dink vor verlaat em na een verborg Manier.

20. Maar toen em a hab deeſe Dingen na ſi Gedachten; kik, da een Engel van die Heere a verſkien na em in die Droom, en a ſee: Joſeph, Soon van David, no vrees vor neem Maria, joe beloofde Wif, na joe. Want wat ben ontvangen nabinne em, die ben van die heilig Geeſt.

21. En em ſal baar een Soon, na die joe ſal gie die Naam Jesus; *want Em ſal maak ſi Volk ſalig van ſender Sonden.*

22. Maar allemaal die ka geſkied, voor dat die a ſal kom vervoellt, wat die Heere ka ſpreek door die Propheet, die ſee:

23. *Kik,*

23. *Kik, een Jongvrouw ſal wees ſwanger, en ſal baar een Soon, en ſender ſal gie na Em die Naam Immanuel, die ben na ons Taal: God met ons.*

24. Toen noe Joſeph a kom wakker van die Slaap, em a doe, ſoo as die Engel van die Heere a ka gie Order na em, en a neem ſi Wif na em;

25. En no a erken em, tee em a ka baar ſi eerſte Soon; en a gie na Em die Naam Jeſus.

Die 2 Capitel.

Toen Jeſus noe a wees gebooren na Bethlehem in Judea, na die Tid van die Koning Herodes; kik, Wieſen (geleerde Heidens) van die ooſtlik Land a kom na Jeruſalem, en a ſee:

2. Waar ben die nieuwgebooren Koning van die Joden? Ons ka kik ſi Ster in die Ooſt, en ons ka kom vor bed Em aan.

3. Toen die Koning Herodes a hoor die, em a verſkrik, en met em die geheele Jeruſalem.

4. En em a lat vergaader allemaal Hoogprieſters en Skriftgeleerden onder die Volk, en a vraag ſender ut, na waar Chriſtus a ſal word gebooren.

5. En ſender a ſee na em: Nabinne Bethlehem in Judea. Want ſoo die ſtaan geſkreeven door die Propheet:

6. En joe, Bethlehem in die Land van Juda, joe ben ſekur niet die Kleenſte onder die Vorſten van Juda: want ut van joe ſal kom een Governeur, die ſal regeer mi Volk Iſrael.

7. Dan Herodes a roep die Wieſen heymelik, en a onderſoek neerſtelik van ſender, wat Tid die Ster a ka verſkien?

8. En em a ſtier ſender na Bethlehem, en a ſee: Jender reis hen, en doe beſt, vor ſoek die Kindje; en

wanneer jender ka vind Em, ſoo ſee die na mi weeraan, dat mi kan kom ookal, en bed Em aan.

9. Toen ſender a ka hoor noe die Koning, ſoo ſender a reis hen. En kik, die Ster, welk ſender a ka kik na die ooſtlik Land, a loop bevoor ſender, tee die a kom, en a ſtaan boven over, waar die Kindje a wees.

10. Toen ſender a kik die Ster, ſender a kom goe moeſchi bli;

11. En ſender a loop nabinne die Hoes, en a vind die Kindje met ſi Moeder Maria, en a vall neer, en a bed Em aan; en a open ſender Skatten, en a vereer na Em Goud, Wierook en Myrrhe.

12. En God a gie Order na ſender in een Droom, dat ſender no a ſal keer om weeraan na Herodes. En ſender a reis door een ander Pad weeraan na ſender Land.

13. Maar after ſender a ka reis wee, kik, da die Engel van die Heere a verſkien na Joſeph in een Droom, en a ſee: Staan op, en neem die Kindje en ſi Moeder na joe, en vlucht na Egyptenland, en bliev daar, tee mi ſee na joe; want Herodes ſal ſoek die Kindje, vor maak Em dood.

14. En em a ſtaan op, en a neem die Kindje en ſi Moeder na em in die Nacht, en a vlucht na Egyptenland;

15. En a bliev daar tee after die Dood van Herodes. Voor dat die a ſal word vervoellt, wat die Heere ka ſpreek door die Propheet, die ſee: Mi ka roep mi Soon ut Egypten.

16. Toen Herodes a kik noe, dat die Wieſen a ka bedrieg em, da Em a kom goe toornig; en a ſtier ut, en a lat maak dood allemaal Kinders nabinne Bethlehem

hem en na all diefelvde Land-Deelen, die a wees twee Jaar oud en minder, ſoo as em a reeken die Tid, die em a ka onderſoek ſoo neerſtelik van die Wieſen.

17. Dan a word vervoellt, wat die Propheet Jeremias ka ſpreek, die ſee:

18. Op die Gebergte (in Rama) a wees vor hoor een Geſkreuw, veel Klaagte, Traan en Lamenteer. Rahel traan over ſi Kinders, en no a will lat vertrooſt em; derwil ſender no ben meer:

19. Maar toen Herodes a ka dood, kik, da die Engel van die Heere a verſkien na Joſeph in die Droom, na Egyptenland,

20. En a ſee: Staan op, en neem die Kindje en ſi Moeder na joe, en reis hen na die Land van Iſrael; ſender ka dood, die a ſoek vor neem die Kind ſi Leev.

21. En em a ſtaan op, en a neem die Kindje en ſi Moeder na em, en a kom na die Land van Iſrael.

22. Maar toen em a hoor, dat Archelaus a wees Koning in Judea, na Plek van ſi Vader Herodes, ſoo em a bang vor kom na daar. En in een Droom em a ontvang Order van God, en a vertrek na die Land-Deelen van Galilea;

23. En a kom en a woon nabinne die Stadt, die ben genaamt Nazareth. Voor dat die a ſal kom vervoellt, wat geſproken ben door die Propheeten: Em ſal wees genaamt: Nazarenus.

Die 3 Capitel.

Na die Tid Johannes die Dooper a kom, en a predik in die Woeſtyne van Judea.

2. En a ſee: Bekeer jender, die Koningrik van die Hemel ka kom deſtby.

3. En *Em* ben dieſelvde, van welk die Propheet Jeſaias ka ſee, en ka ſpreek: Die ben een Stem van een Prediker in die Woeſtyne, bereid die Straat voor die Heere, en maak ſi Paden recht.

4. Maar em, die Johannes, a hab een Kleed van Kameel-Haar, en een ledern Gord rond om ſi Heep; en ſi Jeet a wees Springhaanen en wild Honing.

5. Dan die Stadt Jeruſalem a loop na em nabutten, en die geheele Judea, en all die Land rond om die Jordan,

6. En a lat doop ſender van em nabinne die Jordan, en a beken ſender Sonden.

7. Toen em a kik noe, dat veele van die Phariſeen en Sadduceen a kom na ſi Doop, ſoo em a ſee na ſender: Jender Adderen-Geſlacht, wie ka wies dan na jender, vor vlucht van die toekomende Toorn?

8. Paſs op, breng Vruchten, die ben die Bekeering waerdig.

9. Dink maar niet, dat jender will ſee by jender ſelv: Ons hab Abraham voor ons Vader. Mi ſee na jender: God ſelv ut van deeſe Steenen kan verwek Kinders voor Abraham.

10. Die Biel lee alreeds na die Wolter van die Boomen; voordaarom elkeen Boom, die no breng goeje Vrucht, word afgekapt, en gegooyt nabinne die Vuur.

11. *Mi* doop jender met Water tot Bekeering: maar *Em*, die kom aſter mi, ben meer ſterk as mi, en mi no ben waerdig vor draag ſi Skoen: *Em* ſal doop jender met die heilig Geeſt en met Vuur.

12. En Em hab die Koorn-Skop na ſi Hand: Em ſal veeg ſi Dorſch-Vloer, en ſal gaar die Kooen nabinne ſi Koorn-Hoes; maar die Skel Em ſal bran op met eewig Vuur.

13. Na

13. Na die Tid Jesus a kom ut Galilea na die Jordan na Johannes, vor word gedoopt van em.

14. Maar Johannes a weiger em die, en a see: *Mi* hab wel noodig vor word gedoopt van Joe; en *Joe* kom na mi?

15. Maar Jesus a antwoord en a see na em: Lat die wees soo noe; want soo die kom ons toe, vor vervoell allemaal Gerechtigheid. Dan Johannes a lat af van Em.

16. En toen Jesus a wees gedoopt, soo Em a kom op aanstonds ut die Water; en kik, die Hemel a word geopend over Em. En Johannes a kik, dat die Geest van God a kom neer, glik as een Duffie, en a kom over Em.

17. En kik, een Stem ut van die Hemel a see: Deese ben mi liefe Soon, na die Mi hab Welbehagen.

Die 4 Capitel.

Dan Jesus a word geleyd van die Geest na die Woestyne, voor dat Em a sal word versoekt van die Duvel.

2. En toen Em a ka vast veertig Dagen en veertig Nachten, soo Em a kom hongerig.

3. En die Versoeker a kom na Em, en a see: As Joe ben God si Soon, soo see, dat deese Steenen word Brood.

4. En Em a antwoord en a see: Die staan geskreeven: Die Mensch no leev van Brood alleen, maar van elkeen Woord, die kom ut door die Mond van God.

5. Dan die Duvel a neem Em met nabinne die heilig Stadt, en a stell Em nabovo die Top van die Tempel,

6. En a see na Em: As Joe ben God si Soon, soo gooy Joe selv na molee; want die staan geskreeven: Em sal gie Order na si Engels van wegens Joe, dat

ſender ſal bewaar Joe, en draag Joe op ſender Handen, dat Joe no ſtoot eenigſte Tid Joe Voet tegen een Steen.

7. Soo Jeſus a ſee na em: Weeraan die ſtaan geſkreeven ookal: Joe no ſal verſoek God, joe Heere.

8. Dan weeran die Duvel a neem Em met nabovo een goe hoog Berg, en a wies na Em allemaal Koningriken van die Werld, en ſender Heerlikheid,

9. En a ſee na em: All deeſe Dingen mi will gie na Joe, as Joe vall neer, en bed mi aan.

10. Soo Jeſus a ſee na em: Skeer wee van mi, Satan; want die ſtaan geſkreeven: Joe ſal bed aan God, joe Heere, en dien Em alleen.

11. Dan die Duvel a verlaat Em; en kik, die Engels a kom na Em, en a dien Em.

12. Toen noe Jeſus a hoor, dat Johannes a wees overgeleveert, ſoo Em a vertrek na die Land van Galilea,

13. En a verlaat die Stadt Nazareth, a kom en a woon na Capernaum, die lee na die Seekant, na die Barigaden van Zabulon en Nephtalim.

14. Voor dat die a word vervoellt, wat ben geſproken door die Propheet Jeſaias, die ſee:

15. Die Land van Zabulón, en die Land van Nephtalim, na Pad van die See, na die ander Sie van die Jordan, en die Galilea van die Heidens;

16. Die Volk, die a ſet nabinne Duſternis, ka kik een groot Licht, en na ſender, die a ſet na die Land en Skaduwe van die Dood, een Licht ka kom op.

17. Van die Tid af Jeſus a begin vor predik, en vor ſee: Bekeer jender; die Koningrik van die Hemel ka kom deſtby.

18. Toen Jeſus noe a wandel by die See van Galila, ſoo Em a kik twee Broeders, Simon, die genaamt

naamt ben Petrus, en si Broeder Andreas, die a gooy sender Net nabinne die See; want sender a wees Vischers.

15. En Em a see na sender: Volg mi, en mi will maak jender Vischers van die Menschen.

20. En aanstonds sender a verlaat sender Net, en a volg Em.

21. En toen Em a wandel van daar verder, soo Em a kik twee ander Broeders, Jacobus, die Soon van Zebedeus, en si Broeder Johannes, nabinne een Skip met sender Vader Zebedeus, dat sender a vermaak sender Net; en Em a roep sender.

22. Aanstonds sender a verlaat die Skip en sender Vader, en a volg Em.

23. En Jesus a wandel rond die geheele Land van Galilea, a leer nabinne sender Skoelen, en a predik die Evangelium van die Koningrik, en a genees all Soort van Siekte en all Soort van Pien onder die Volk.

24. En die Woord van Em a kom ut in die geheele Syrien-Land; en sender a breng na Em all Soort van siek Volk, en die a wees geplaagt met divers Soort van Siekte en Pien, en die Besetene, en sender, die a hab die Maansiekte, en sender, die a wees geraakt van die Gicht; en Em a maak sender allemaal gesond.

25. En moeschi Volk a volg Em ut van Galilea, van Decapolis, van Jerusalem, en van Judea, en van die ander Sie van die Jordan.

Die 5 Capitel.

En toen Jesus a kik die Volk, soo Em a loop nabovo een Berg, en a set neer, en si Jungers a kom na Em.

2. En Em a open si Mond, a leer sender, en a see:

3. Salig ſender ben, die ben aerm in Geeſt; want die Koningrik van die Hemel ben voor ſender.

4. Salig ſender ben, die ben bedroefd; want ſender ſal word vertrooſt.

5. Salig ben die Sachtmoedigen; want ſender ſal beerf die Aarde.

6. Salig ſender ben, die hab Honger en Dorſt na die Gerechtigheid; want ſender ſal word verſadigt.

7. Salig ben die Barmhertigen; want ſender ſal ontvang Barmhertigheid.

8. Salig ſender ben, die ben rein van Hert; want ſender ſal kik God.

9. Salig ben die Vredemaakers; want ſender ſal word genaamt Kinders van God.

10. Salig ſender ben, die word vervolgt om die will van Gerechtigheid; want die Koningrik van die Hemel ben voor ſender.

11. Salig jender hen, as die Menſchen beſpot jender om die will van Mi, en vervolg jender, en praat all Soort van Quaat tegen jender, as ſender lieg met die.

12. Wees vrolik en getrooſt; jender Loon ſal wees groot nabinne die Hemel. Want ſoo ſender ka vervolg die Propheeten, die ka wees bevoor jender.

13. *Jender* ben die Sout van die Aarde; as noe die Sout kom ſmaakloſ (onkrachtig), met wat die ſal word geſouten? Die no deug verder voor nietmetal, as vor gooy die nabutten, en lat Volk trap die met Voet.

14. *Jender* ben die Licht van die Werld. Die Stadt, die lee nabovo een Berg, no kan wees verborgen.

15. Volk ook no ſtek op een Keers, en ſtell die na onder een Skepel-Maat, maar op een Kandelaar; ſoo die ſkien na ſender allemaal, die ben nabinne die Hoes.

16. Lat

16. Lat jender Licht ſkien ſoo navoor die Menſchen, dat ſender kan kik jender goeje Werken, en verheerlik jender Vader, die ben nabinne die Hemel.

17. Jender no ſal dink, dat mi ka kom vor loſs die Wet en die Propheeten. Mi no ka kom vor loſs, maar vor vervoell die.

18. Want mi ſee na jender voorwaar: tee Hemel en Aarde vergaan, niet die kleenſte Letter, ook niet een Titel van die Wet ſal vergaan, tee die allemaal ka geſkied.

19. Wie loſs noe *Een* van deeſe kleenſte Geboden, en leer die Menſchen ſoo, em ſal word genaamt die Kleenſte na die Koningrik van die Hemel; maar wie *doe* en *leer* die, em ſal word genaamt groot na die Koningrik van die Hemel.

20. Want mi ſee na jender: Sonder dat jender Gerechtigheid ben meer overvloetig, as die van die Skriftgeleerden en Phariſeen, jender no ſal kom nabinne die Koningrik van die Hemel.

21. Jender ka hoor, dat na die Ouden a word geſproken: Joe no ſal maak dood; en wie maak dood, die ſal wees ſtrafbaar door die Recht.

22. Maar *Mi* ſee na jender: Wie ben toornig tegen ſi Broeder, die ben ſtrafbaar door die Recht. Maar wie ſee na ſi Broeder: Raka, die ben ſtrafbaar door die groot Raad. Maar wie ſee: Joe Sot, die ſal wees ſtraafbaar door die Vuur van die Hell.

23. Voordaarom, as joe breng joe Offer-Gav na die Altaar, en joe dink op daar, dat joe Broeder hab wat tegen joe;

24. Soo latſtaan joe Offer-Gav daar navoor die Altaar, en loop vooreerſt hen, en verſoen joe met joe Broeder, en dan kom en offer joe Gav.

25. Wees

25. Wees haaſtelik wel geſint na joe Tegenpartie, derwil joe ben met em na Pad nochal; dat niet joe Tegenpartie overleveer joe na die Rechter, en die Rechter overleveer joe na die Dienaar, en joe word gegooyt nabinne die Gevangnis.

26. Mi ſee na joe, voorwaar, joe no ſal kom ut van die, tee joe ka betaal ook die laatſte Penning.

27. Jender ka hoor, dat na die Ouden a word geſproken: Joe no ſal breek die Echte.

28. Maar *Mi* ſee na jender: Wie kik na een Vrouw, vor begeer em, die ka breek alreeds die Echte met em nabinne ſi Hert.

29. Maar as joe rechter Oogo erger joe, ſoo trek die ut, en gooy die van joe. Die ben beeter voor joe, dat een van joe Leden bederv, en niet die geheel Lichaam word gegooyt nabinne die Hell.

30. As joe rechter Hand erger joe, ſoo kap die af, en gooy die van joe. Die ben beeter voor joe, dat een van joe Leden bederv, en niet die geheel Lichaam word gegooyt nabinne die Hell.

31. Daar ben geſproken ookal: Wie verlaat ſi Wif, die ſal gie na em een Skeyd-Brief.

32. Maar *Mi* ſee na jender: Wie verlaat ſi Wif, (ſonder dat die ben om die will van Echtebreekerie) die maak, dat em breek die Echte; en wie vry ſoo een, die ben verlaaten, die breek die Echte.

33. Verder jender ka hoor, dat na die Ouden a word geſproken: Joe no ſal doe een valſch Eed, en joe ſal volldoe joe Eed na God.

34. Maar *Mi* ſee na jender, dat jender no ſal ſweer geheel en all: niet by die Hemel, want die ben die Troon van God;

35. Niet by die Aarde, want die ben die Voetbank van

van ſi Voeten; niet by Jeruſalem, want die ben die Stadt van een groot Koning.

36. Joe ook no ſal ſweer by joe Hoofd; want joe no kan maak een enkel Haar wett of ſwart.

37. Maar lát jender Woord wees Ja, Ja; Neen, Neen; wat ben meer as die, ben van die Quaat.

38. Jender ka hoor, dat geſproken ben: Oogo voor Oogo, Tand voor Tand.

39. Maar *mi* ſee na jender, dat jender no ſal ſtaan tegen die Quaat; maar as iemand gie joe een Slaa na joe rechter Kaak, keer na em die ander ookal.

40. En as iemand will maak Recht met joe, voor neem joe Rok, na em latſtaan die Mantel ookal.

41. En as iemand will dwing joe, vor loop een Miel, ſoo loop met em twee Mielen.

42. Gie na em, die bed joe, en no keer joe af van diejeen, die will leen van joe.

43. Jender ka hoor, dat geſproken ben: Joe ſal hab joe Naaſte lief, en haat joe Vyand.

44. Maar *mi* ſee na jender: Hab jender Vyanden lief; ſegen ſender, die vloek jender; doe Goets na ſender, die haat jender; bed voor ſender, die doe Skade na jender, en vervolg jender;

45. Voor dat jender kan wees Kinders van jender Vader, die ben nabinne die Hemel. Want dieſelvde lat ſi Son kom op over die Quaajen en over die Goejen, en lat vall Regen over die Rechtveerdigen en Onrechtveerdigen.

46. Want as jender lief diejeen, die hab jender lief, wat voor Loon jender ſal hab dan? Da no die Tollenaars doe dieſelvde ookal?

47. En as jender vriendlik groet jender Broeders alleen,

been; wat jender doe dan apart? Da no die Tollenaars doe soo ookal?

48. Voordaarom jender sal wees vollkom, glik as jender Vader, die ben nabinne die Hemel, ben vollkom ookal.

Die 6 Capitel.

Pass op jender Almoes, dat jender no gie die navoor die Menschen, dat sender moet kik jender; anders soo jender no hab Loon by jender Vader, die ben nabinne die Hemel.

2. Wanneer joe gie dan Almoes, soo joe no sal lat blaas Trompet navoor joe, glik as die Huichelaars doe, nabinne die Skoelen en op die Straaten, dat sender kan hab Eer van die Menschen. Voorwaar, mi see na jender: sender hab sender Loon wee.

3. Maar wanneer joe gie Almoes, no lat joe slinker Hand weet, wat joe rechter Hand doe.

4. Voor dat joe Almoes kan wees verborg; en joe Vader, die kik nabinne die Verborgenheid, sal vergeld joe die opentlik.

5. En wanneer joe bed, soo joe no sal wees glik as die Huichelaars; sender staan gern en bed nabinne die Skoelen, en na die Hoeken van die Straaten, voor dat Volk kan kik sender. Voorwaar, mi see na jender, sender hab sender Loon wee.

6. Maar wanneer *joe* bed, soo loop na joe Binnenkamer, en sloot die Door, en bed na joe Vader, die ben in die Verborgen; en joe Vader, die kik nabinne die Verborgen, sal vergeld joe die opentlik.

7. En as jender bed, soo jender no sal maak moeschi Verhaaling van Woorden, glik as die Heidens; want sender dink, dat sender word verhoort, as sender maak moeschi Woorden.

8. Voor-

8. Voordaarom jender no ſal wees glik met ſender: Want jender Vader weet, wat jender hab noodig, bevoor jender bed Em.

9. Voordaarom jender ſal bed ſoo: Ons Vader, die ben nabinne die Hemel! Joe Naam word geheiligt;

10. Joe Koningrik kom; O dat Joe Will ſal geſkied op die Aarde, ſoo as na die Hemel.

11. Gie ons van Dag ons daglik Brood.

12. En vergie ons onſe Skulden, ſoo as *ons* vergie ons Skuldenaars;

13. En ley ons niet na Verſoeking; maar verloſs ons van die Quaaje. Want van Joe ben die Koningrik, en die Kracht, en die Heerlikheid na Eewigheid. Amen.

14. Want as jender vergie die Menſchen ſender Misdaden, ſoo jender hemelſche Vader ſal vergie jender ookal.

15. Maar as jender no vergie die Menſchen ſender Misdaden, ſoo jender Vader no ſal vergie ook jender Misdaden.

16. Wanneer jender vaſt, ſoo jender no ſal wies die met een ſuur Geſicht, glik as die Huichelaars; want ſender verſtell ſender Aangeſichten, dat ſender ſkien navoor die Menſchen met ſender Vaſten. Voorwaar, mi ſee na jender: ſender hab ſonder Loon wee.

17. Maar wanneer *joe* vaſt, ſoo ſalv joe Hoofd, en waſch joe Aangeſicht;

18. Dat joe no ſkien navoor die Menſchen met joe Vaſten, maar navoor joe Vader, die ben in die Verborgen, en joe Vader, die kik na die Verborgen, ſal vergeld joe die opentlik.

19. Jender no ſal lee op Skat voor jender op die Aarde,

Aarde, daar die Motten en die Ruſt bederv die, en daar die Diefmans breek door en ſteel.

20. Maar lee op Skat voor jender nabinne die Hemel, daar die Motten en die Roeſt no kan bederv die, en daar die Diefmans no kan breek door of ſteel.

21. Want, waar jender Skat ben, daar jender Hert ben ookal.

22. Die Oogo ben die Licht van die Lichaam: As joe Oogo dan ben eenvoudig, ſoo joe geheel Lichaam ſal wees voll van Licht.

23. Maar as joe Oogo ben quaat, ſoo joe geheel Lichaam ſal wees voll van Duſternis. As noe die Licht, die ben nabinne joe, ben Duſternis, hoe groot die Duſternis ſelv ſal wees dan?

24. Niemand kan dien twee Heeren, ſonder dat em ſal haat die een, en hab die ander lief; of em ſal hang na die een, en veracht die ander. Jender no kan dien God en die Mammon.

25. Voordaarom mi ſee na jender: No draag Sorg voor jender Leev, wat jender ſal jeet, of wat jender ſal drink; ook niet voor jender Lichaam, wat jender ſal doe aan. Ben dan die Leev niet meer as die Koſt? en die Lichaam meer as die Kleeding?

26. Kik die Vogels na onder die Hemel: ſender no ſaay, ſender no maak Krop, ſender no gaader in nabinne die Magazinen, en jender hemelſche Vader gie doch Naaring na ſender. Jender ben dan niet moeſchi beeter as ſender?

27. Wie ben onder jender, die kan doe een Elle meer na ſi Lengte, maski em draag Sorg voor die?

28. En voor wat jender hab Sorg voor die Kleeren? Kik die Lelien na die Veld, hoeſoo ſender groey; ſender no werk, ſender ook no ſpin.

29. Mi

29. Mi ſee na jender, dat ook Salomon in allemaal ſi Heerlikheid no a wees gekleed glik as *een* van dieſelvde.

30. As God kleed dan die Gras op die Veld ſoo, die ſtaan doch van Dag, en morg die word gegooyt nabinne die Oven, Em no ſal doe die dan veelmeer na jender? O jender Kleengloofigen!

31. Voordaarom jender no ſal ſorg, en ſee: Wat ons ſal jeet? wat ons ſal drink? met wat ons ſal kleed ons?

32. Want na all deeſe Dingen die Heidens ſoek. Jender hemelſche Vader weet, dat jender hab all deeſe Dingen noodig.

33. Soek vooreerſt die Koningrik van God en ſi Gerechtigheid, ſoo all deeſe Dingen ſal word toegegeven na jender.

34. Voordaarom no wees beſorgt voor die ander Morgen, want die Morgen ſal ſorg voor die Dingen van ſi ſelv. Die ben genoeg, dat elkeen Dag hab ſi eigen Plaag.

Die 7 Capitel.

Oordeelt niet, voor dat jender no word geoordeelt.

2. Want met welk een Oordeel jender oordeel, jender ſal word geoordeelt; en met welk een Maat jender meet, jender ſal krieg gemeeten weeraan.

3. Maar wat joe kik die Splinter nabinne die Oogo van joe Broeder, en joe no bemerk die Balk nabinne joe eigen Oogo?

4. Of, hoeſoo joe derf ſee na joe Broeder: Hou ſtill (Broeder), mi will trek die Splinter ut van joe Oogo? en kik, een Balk ben nabinne joe Oogo.

5. Joe Huichelaar, trek vooreerſt die Balk ut van

joe eigen Oogo, en dan kik, hoesoo joe kan trek die Splinter ut van joe Broeder si Oogo.

6. Jender no sal gie die Heilige na die Honden, en no sal gooy jender Perlen navoor die Verkens; dat sender no vertrap die met sender Voeten, en draai, en verskur jender.

7. Bed, soo na jender sal word gegeven; soek, soo jender sal vind; klop aan, soo die sal word geopend voor jender.

8. Want em, die bed, die ontvang; en em, die soek, die vind; en voor em, die klop aan, sal word geopend.

9. Of, welk een Mensch ben onder jender, as si Soon bed em voor Brood, die sal offereer na em een Steen?

10. Of as diesevde bed em voor een Visch, die sal offereer na em een Slang?

11. As jender dan, die ben quaat, kan gie doch goeje Gaaven na jender Kinders, hoe veel meer jender Vader, die ben nabinne die Hemel, sal gie goeje Gaaven na sender, die bed Em.

12. Allemaal noe, wat jender will, dat die Menschen sal doe na jender, die jender doe na sender ookal: die ben die Wet en die Propheeten.

13. Loop nabinne door die nauwe Poort: want die Poort ben wiet, en die Pad ben breet, die ley na die Bedervnis, en sender ben veel, die wandel op die.

14. En die Poort ben nauw, en die Pad ben smal, die ley na die Leev, en sender ben weenig, die vind die.

15. Bewaar jender van die valsche Propheeten, die kom na jender in Skaap-Kleeren; maar van binnen sender ben verskurende Wolven.

16. Na sender Vruchten jender sal ken sender.

Volk

Volk kan pek dan ook Druvies van die Doornen, of Vigies van die Diſtels?

17. Soo elkeen goeje Boom breng goeje Vruchten; maar een quaaje Boom breng quaaje Vruchten.

18. Een goeje Boom no kan breng quaaje Vruchten, en een quaaje Boom no kan breng goeje Vruchten.

19. Elkeen Boom, die no draag goeje Vruchten, ſal word afgekapt en gegooyt nabinne die Vuur.

20. Voordaarom na ſender Vruchten jender ſal ken ſender.

21. Niet elkeen, die ſee na mi: Heere, Heere, ſal kom nabinne die Koningrik van die Hemel: maar em die doe die Will van mi Vader, die ben nabinne die Hemel.

22. Veel ſal ſee na mi na die een Dag: Heere, Heere, ons ka prophecey dan niet in Joe Naam? Ons ka gooy dan niet quaaje Geeſten ut in Joe Naam? Ons ka doe dan niet veel Wonderwerken in Joe Naam?

23. Dan mi ſal beken opentlik na ſender: Noit mi ka ken jender nochal; loop wee van mi, jender allemaal, die werk Ongerechtigheid.

24. Voordaarom, elkeen, die hoor deeſe mi Woorden, en doe die, mi verglik em met een verſtandig Man, die a bouw ſi Hoes op een Klip.

25. Toen noe een Stort-Regen a vall, en een groot Water-Vloet a kom, en die Wind ſender a waay, en a ſtoot tegen die Hoes, ſoo die doch no a vall; want die a hab ſi Fondament op een Klip.

26. En elkeen, die hoor deeſe mi Woorden, en no doe die, em ben glik as een onverſtandig Man, die a bouw ſi Hoes op die Sand.

27. Toen noe een Stort-Regen a vall, en een groot Water-Strom a kom, en die Wind ſender a waay, en

a ſtoot tegen die Hoes, da die a vall, en ſi Vall a wees groot.

28. En die a geſkied, toen Jeſus a ka vollend all deeſe Woorden, da die Volk a verwonder goe over ſi Leering.

29. Want em a predik met Macht, en niet ſoo as die Skriftgeleerden.

Die 8 Capitel.

Maar toen Jeſus a kom neer van die Berg, da moeſchi Volk a volg Em.

2. En kik, een Man, die a hab die Lazares-Siekte, a kom, en a bed Em aan, en a ſee: Heere, as Joe will, ſoo Joe kan maak mi wel ſkoon.

3. En Jeſus a ſtrek ſi Hand ut, a roer em aan, en a ſee: Mi will doe die, wees gereinigt. En aanſtonds em a kom ſkoon van ſi Lazares-Siekte.

4. En Jeſus a ſee na em: Paſs op, ſee die na niemand; maar loop hen, en wies joe na die Prieſter; en offer die Gaav, die Moſes ka verordineer tot een Getugnis over ſender.

5. Toen noe Jeſus a kom nabinne Capernaum, da een Hoofdman a kom na Em, die a bed Em,

6. En a ſee: Heere, mi Dienſt-Knecht lee na Hoes, en ben geraakt van die Gicht, en hab groot Pien.

7. Jeſus a ſee na em: Mi will kom en genees em.

8. Die Hoofdman a antwoord en a ſee: Heere, mi no ben waerdig, dat Joe kom na onder mi Dak, maar ſpreek een Woord, ſoo mi Dienſt-Knecht ſal kom geſond.

9. Want *mi* ben een Menſch, onderdaanig na die Overheid, en mi hab na onder mi Soldaten, en as mi ſee na die een: Loop hen, ſoo em loop; en na die ander:

ander: Kom hieſoo, ſoo em kom; en na mi Dienſt-Knecht: Doe deeſe, ſoo em doe die.

10. Toen Jeſus a hoor deeſe Dingen; ſoo Em a verwonder ſi ſelv, en a ſee na ſender, die a volg Em: Voorwaar, mi ſee na jender: Soo een Gloof mi no ka vind in Iſrael.

11. En mi ſee na jender: Veele ſal kom van Ooſt en van Weſt, en ſal ſet met Abraham en Iſaak en Jacob nabinne die Koningrik van die Hemel.

12. Maar die Kinders van die Koningrik ſal word utgegòoyt na die buttenſte Duſternis, daar ſal wees Gekriſch en Kneerſing van Tanden.

13. En Jeſus a ſee na die Hoofdman: Loop hen, ſoo as joe ka gloof, ſoo die geſkied na joe. En ſi Dienſt-Knecht a kom geſond na dieſelvde Uur.

14. En Jeſus a kom nabinne die Hoes van Petrus, en a kik, dat ſi Skoon-Moeder a lee na Bedde, en a hab die Koors.

15. Da Em a vaſs ſi Hand, en die Koors a verlaat em aanſtonds. En Em a ſtaan op, en a dien ſender.

16. En na die Avend ſender a breng veel na Em, die a wees beſeten, en Em a gooy die (quaaje) Geeſten ut met Woorden, en a genees ſender allemaal, die a wees beſwaart met divers Soort van Siekte.

17. Voor dat die a word vervoellt, wat geſproken ben door die Propheet Jeſaias, die ſee: Em ka neem ons Swakheid op Em, en ka draag ons Siekten.

18. En toen Jeſus a kik moeſchi Volk rond om Em, da Em a ordineer, vor vaar over na die ander Sie van die See.

19. En een Skriftgeleerde a kom, ſtaan na Em, en a ſee na Em: Meeſter, mi will volg Joe, na waar Joe loop hen.

20. Jeſus a ſee na em: Die Vos ſender hab Holen, en die Vogels na onder die Hemel hab Neſten; maar die Menſch ſi Soon no hab, waar Em ka lee ſi Hoofd.

21. En een ander van ſi Jungers a ſee na Em: Heere, gie mi Permiſſie, dat mi loop hen eerſt, en begraav mi Vader.

22. Maar Jeſus a ſee na em: Joe volg *Mi*, en latſtaan die Doojen begraav ſender Doojen.

23. En Em a ſtap nabinne die Skip, en ſi Jungers a volg Em.

24. En kik, een groot Sturm en Draay-Wind a ris op na die See, ſoo dat ook die groot Baaren a ſla over die Skip; en Em a ſlaap.

25. En die Jungers a kom, ſtaan na Em, a maak Em wakker, en a ſee: Heere, help ons, ons bederv.

26. Da Em a ſee na ſender: O jender Kleengooſigen, voorwaarom jender ben ſoo vreesachtig? En Em a ſtaan op, en a beſtraf die Wind en die See; da die a kom geheel ſtill.

27. Maar die Menſchen a verwonder ſender, en a ſee: Wat voor een Man die ben, dat Wind en See ben gehoorſam na Em?

28. En Em a kom na die ander Sie van die See, na die Land-Deel van die Gergeſenen. Da twee, die a wees beſeten, a gemoet Em, die a kom ut van die Doojen-Graaven, en a wees goe wild, ſoo dat niemand a kan paſſeer dieſelvde Straat.

29. En kik, ſender a roep én a ſee: O Jeſus, Joe Soon van God, wat ons hab vor doe met Joe? Joe ka kom dan vor pienig ons, eerder as die ben Tid?

30. Maar ver van ſender a wees een groot Trop Verkens na die Voeding.

31. Da

31. Da die Duvel ſender a bed Em, en a ſee: As Joe will gooy ons ut, ſoo gie ons Permiſſie, vor vaar nabinne die Trop Verkens.

32. En Em a ſee: Vaar hen. Da ſender a vaar ut, en a vaar nabinne die Trop Verkens. En kik, die geheele Trop Verkens a ſtort ſender met een Storm nabinne die See, en a verſup nabinne die Water.

33. En die Herders a vlucht, en a loop nabinne die Stadt, en a maak die allemaal bekent, en hoeſoo die a geſkied met die Beſetenen.

34. En kik, die geheele Stadt a loop nabutten, vor kom na Jeſus. En toen ſender a kik Em; ſoo ſender a bed Em, dat Em a ſal vertrek ut ſender Land.

Die 9 Capitel.

Dan Jeſus a ſtap nabinne die Skip, en a vaar over weeraan, en a kom na ſi Stadt.

2. En kik, ſender a breng na Em een Menſch, geraakt van die Gicht, die a lee op een Bedde. Toen Jeſus noe a kik ſender Gloof, ſoo Em a ſee na die Geraakte: Wees getrooſt, mi Soon, joe Sonden ben vergeven na joe.

3. En kik, ſom van die Skriftgeleerden a ſee by ſender ſelv: Deeſe laſter God.

4. Maar toen Jeſus a kik ſender Gedachten, ſoo Em a ſee: Voorwaarom jender hab ſoo quaaje Gedachten nabinne jender Hert?

5. Wat ben meer lecht vor ſee na die Geraakte: Joe Sonden ben vergeven na joe? Of vor ſee: Staan op, en wandel?

6. Maar voor dat jender kan weet, dat die Menſch ſi Soon hab Macht op Aarde, vor vergie die Sondo,

ſoo Em a ſee na die Geraakte: Staan op, neem joe Beddè op, en loop na joe Hoes.

7. En Em a ſtaan op, en a loop na ſi Hoes.

8. Toen die Volk a kik die: ſoo ſender a verwonder, en a verheerlik God, die ka gie ſoo een Macht na die Menſchen.

9. En toen Jeſus a paſſeer verder van daar, ſoo Em a kik een Menſch a ſet na die Tollhoes, genaamt Mattheus, en a ſee na em: Volg mi. En em a ſtaan op, en a volg Jeſus.

10. En die a geſkied, toen Em a ſet na Tafel, nabinne die Hoes, kik, da veel Tollenaars en Sondaars a kom, en a ſet na Tafel met Jeſus en ſi Jungers.

11. En toen die Phariſeen a kik die; ſoo ſender a ſee na ſi Jungers: Voor wat jender Meeſter jeet met die Tollenaars en Sondaars?

12. Toen Jeſus a hoor die, ſoo Em a ſee na ſender: Die Geſonden no hab die Geneesman noodig, maar die Sieken.

13. Maar loop hèn, en leer, wat die ben: Mi hab Welbehagen na die Barmhertigheid, en niet na die Offer. Mi ka kom vor roep die Sondaars tot Bekeering, en niet die Rechtveerdigen.

14. Dan die Jungers van Johannes a kom na Em, en a ſee: Voorwaarom *ons* en die Phariſeen vaſt ſoo veel, en Joe Jungers no vaſt?

15. Jeſus a ſee na ſender: Hoeſoo die Kinders van die Bruid-Kamer kan wees bedroefd, ſoo lang as die Bruidegom ben met ſender? Maar die Tid ſal kom, dat die Bruidegom ſal word genomen van ſender, dan ſender ſal vaſt.

16. Niemand naay een Stuk van nieuw Laken op een

een oud Kleed, want die Stuk ſkur doch weeraan af van die Kleed, en die Skur kom meer ſlim.

17. Niemand ook voell Moſt (nieuwe Wien) nabinne oud Leder-Sakken, want die nieuwe Wien ſal burſt die Leder-Sakken, en die Wien ſal ſtort ut, en die Leder-Sakken ſal bederv. Maar die nieuwe Wien moet word gevoellt nabinne nieuwe Leder-Sakken, ſoo alltwee ſal word bewaart malkander.

18. Toen Em a ſpreek deeſe Dingen met ſender, kik, da een van die Overſte (van die Skoel) a kom, en a vall neer navoor Em, en a ſee: Heere, mi Dochter ka dood noenoeſoo; maar kom, en lee Joe Hand op em, ſoo em ſal kom levendig.

19. En Jeſus a ſtaan op, en a volg em, en ſi Jungers.

20. En kik, een Vrouw, die a ka hab die Bloed-Vlooy twaalf Jaaren, a kom, en a ſtaan na Em van after, en a roer na die Soom van ſi Kleed.

21. Want em a ſee by em ſelv: As mi maar kan raak na ſi Kleed, ſoo mi ſal kom geſond.

22. Da Jeſus a keer Em om, en a kik na die Vrouw, en a ſee: Wees getrooſt, mi Dochter, joe Gloof ka help joe. En die Vrouw a kom geſond van dieſelvde Uur af.

23. En toen Jeſus a kom nabinne die Hoes van die Overſte, en a kik die Flöters, en die Geraas van die Volk, ſoo Em a ſee na ſender:

24. Gie Plaats, want die Meeſchi no ka dood, maar em ſlaap. En ſender a lach over Em.

25. Maar toen Em a ka driev die Volk ut, da Em a loop nabinne, en a vaſs die Meeſchi by die Hand; en em a ſtaan op.

26. En die Woord van die a kom ut na dieſelvde geheele Land.

27. En toen Jeſus a loop van daar verder, da twee Blinden a volg Em, en ſender a roep en a ſee: O, Joe Soon van David, neem Jamer over ons!

28. En toen Em a kom nabinne die Hoes, da die Blinden a kom na Em. En Jeſus a ſee na ſender: Jender gloof dan, dat Mi kan doe die na jender? Da ſender a ſee na Em: Heere, ja.

29. Da Em a raak na ſender Oogen, en a ſee: Die geſkied na jender ſoo, as jender gloof.

30. En ſender Oogen a word geopend; en Jeſus a gebied na ſender en a ſee: Paſs op, dat niemand krieg die vor weet.

31. Maar ſender a loop ut, en a maak Em bekent na dieſelvde geheele Land.

32. Toen deeſe noe a ka loop wee, kik, da ſender a breng een Menſch na Em, die a wees ſtom en beſeten.

33. En toen die quaaje Geeſt a wees utgegooyt, da die Stomme a ſpreek. En die Volk a verwonder ſender, en a ſee: Noit die a wees vor kik ſoo nochal in Iſrael.

34. Maar die Phariſeen a ſee: Em gooy die quaaje Geeſten ut door die Overſte van die Duvels.

35. En Jeſus a wandel rond om door allemaal Steden en Dorpen, a leer nabinne ſender Skoelen, en a predik die Evangelium van die Koningrik; en a genees all Soort van Siekte, en all Soort van Krankheid onder die Volk.

36. En toen Em a kik die Volk, ſoo Em a jamer ſender, want ſender a wees vermoeit en verſtrooit, glik as die Skaapen, die no hab een Herder.

37. Dan

37. Dan Em a ſee na ſi Jungers: Die Oogſt (Krop) ben wel groot, maar weenig ben die Arbeiders.

38. Voordaarom bed die Heere van die Oogſt, dat Em will ſtier Arbeiders na ſi Oogſt.

Die 10 Capitel.

En Em a roep ſi twaalf Jungers na Em, en a gie Macht na ſender over die onreine Geeſten, dat ſender a ſal gooy dieſelvde ut, en a ſal genees all Soort van Siekte, en all Soort van Krankheid.

2. Maar die Namen van die twaalf Apoſtels ben deeſe: Die eerſte Simon, genaamt Petrus, en ſi Broeder Andreas; Jacobus, die Soon van Zebedeus, en ſi Broeder Johannes;

3. Philippus en Bartholomeus; Thomas en Mattheus, die Tollenaar; Jacobus, die Soon van Alpheus; Lebbeus met die Toenaam Thaddeus;

4. Simon van Cana; en Judas Iſcarioth, die a verraad Em.

5. Deeſe twaalf Jeſus a ſtier, a gebied na ſender, en a ſee: No loop na die Straat van die Heidens, en no kom nabinne die Steden van die Samaritaanen.

6. Maar loop hen na die verlooren Skaapen van die Hoes van Iſrael.

7. As jender loop vor predik, ſoo ſee: Die Koningrik van die Hemel ka kom deſtby.

8. Maak die Sieken geſond, reinig die Lazares-Sieken, wek die Doojen op, gooy die quaaje Geeſten ut. Sonder Betaaling jender ka ontvang die, ſonder Betaaling jender gie die ook.

9. Jender no ſal hab Goud, of Silver, of Koper-Geld nabinne jender Beerſies.

10. Ook geen Sak voor die Reis, ook niet twee Rok,

Rok, ook geen Skoen, ook geen Stok. Want een Arbeider ben ſi Jeet waerdig.

11. En as jender kom nabinne een Stadt of Dorp, ſoo onderſoek, as die hab daar iemand, die ben die waerdig, en by dieſelvde jender bliev, tee jender reis van daar verder.

12. En as jender kom nabinne een Hoes, ſoo groet dieſelvde.

13. En as dieſelvde Hoes ben die waerdig; ſoo jender Vrede ſal kom op ſender. Maar as die (Hoes) no ben die waerdig; ſoo jender Vrede ſal keer na jender weeraan.

14. En wie die ben ook, die no ſal neem jender aan, en no will hoor jender Woorden; dan jender loop ut van dieſelvde Hoes of Stadt, en ſkuttel die Stof van jender Voeten.

15. Voorwaar, mi ſee na jender, die Land van Sodoma en Gomorra no ſal hab die ſoo hard vor draag, na die Dag van Oordeel, as ſoo een Stadt.

16. Kik, mi ſtier jender glik as die Skaapen na middel onder die Wolven. Voordaarom wees wies, glik as die Slangen, en ſonder Valſch, glik as die Duffies.

17. Maar bewaar jender van die Menſchen; want ſender ſal overleveer jender navoor ſender Raad-Hoeſen, en ſal geeſel jender nabinne ſender Skoelen.

18. En ſender ſal breng jender navoor die Vorſten en Koningen, om die will van mi, tot een Getugnis over ſender en over die Heidens.

19. Wanneer ſender dan ſal overleveer jender, ſoo jender no ſorg, hoeſoo of wat jender ſal ſpreek: Want na dieſelvde Uur die ſal word gegeven na jender, wat jender ſal ſpreek.

20. Want niet *jender* ben die, die ſpreek, maar die

ben

ben die Geeſt van jender Vader, die ſpreek door jender.

21. En die *een* Broeder ſal overleveer die ander na die Dood, en die Vader die Soon; en die Kinders ſal ris op tegen ſender Ouders, en ſal help vor breng ſender na die Dood.

22. En ſender ſal word gehaat van allemaal Menſchen, om die will van mi Naam. Maar wie bliev beſtandig tee na die End, die ſal kom ſalig.

23. Maar as ſender vervolg jender nabinne een Stadt, ſoo vlucht na een ander. Voorwaar, mi ſee na jender: Jender no ſal ka endig jender Reis door die Steden van Iſrael, tee die Menſch ſi Soon kom.

24. Die Junger no ben boven ſi Meeſter, ook die Dienſt-Knecht no ben boven ſi Heere.

25. Die ben genoeg voor die Junger, dat em ben glik as ſi Meeſter, en die Dienſt-Knecht glik as ſi Heere. As ſender ka roep die Hoes-Vader Beelzebub, hoe veelmeer ſender ſal roep ſi Hoes-Volk ſoo?

26. Voordaarom no vrees ſender. Nietmetal ben verborg, die no ſal kom openbaar, en nietmetal ben heymelik, die no ſal kom bekent.

27. Wat mi ſee na jender in Duſternis, die jender ſpreek in die Licht; en wat jender hoor in die Oor, die jender predik op die Dak ſender.

28. En no vrees ſender, die kan maak die Lichaam dood, en no kan maak die Siel dood; maar veelmeer vrees Em, die kan bederv Lif en Siel nabinne die Hell.

29. Volk no koop dan twee kleen Vogels voor *een* Penning? Doch niet een van ſender vall op die Aarde, ſonder die Will van jender Vader.

30. Maar noe ook allemaal jender Haar op die Hoofd ben getelt.

31. Voor-

31. Voordaarom no hab Vrees, jender ben beeter as moeſchi van ſoo kleen Vogels.

32. Voordaarom, wie beken *mi* navoor die Menſchen, die mi will beken ook navoor mi Vader, die ben nabinne die Hemel.

33. Maar wie verloochen *mi* navoor die Menſchen, die mi will verloochen ookal navoor mi Vader, die ben nabinne die Hemel.

34. Jender no ſal dink, dat mi ka kom, vor ſtier Vrede op die Aarde. Mi no ka kom, vor ſtier Vréde, maar die Sweerd.

35. Want mi ka kom vor maak die Menſch twiſtig tegen ſi Vader, en die Dochter tegen ſi Moeder, en die Skoon-Dochter tegen ſi Skoon-Moeder.

36. En die Menſch ſi eigen Hoes-Volk ſal wees ſi Vyanden.

37. Wie hab Vader of Moeder meer lief as mi, die no ben waerdig van mi. En wie hab Soon of Dochter meer lief as mi, die no ben waerdig van mi.

38. En wie no neem ſi Kroes op em, en volg mi, die no ben waerdig van mi.

39. Wie vind ſi Leev, em ſal verloor die, en wie verloor ſi Leev, om die will van *mi*, em ſal vind die.

40. Wie neem *jender* op, die neem *mi* op; en wie neem *mi* op, die neem op *Em*, die ka ſtier mi.

41. Wie neem een Propheet op, in die Naam van een Propheet, die ſal ontvang die Loon van een Propheet. Wie neem een Rechtveerdige op, in die Naam van een Rechtveerdige, die ſal ontvang die Loon van een Rechtveerdige.

42. En wie gie na een van deeſe Mindeſte maar een Beker koud Water vor drink, in die Naam van een Junger,

Junger, voorwaar, mi ſee na jender, die no ſal bliev ſonder Belooning na em.

Die 11 Capitel.

En die a geſkied, toen Jeſus a ka vollendig deeſe Verordineering na ſi twaalf Jungers; ſoo Em a loop van daar verder, vor leer en vor predik nabinne ſender Steden.

2. Maar toen Johannes nabinne die Gevangnis a hoor die Werken van Chriſtus, ſoo em a ſtier twee van ſi Jungers.

3. En a lat ſee na Em: *Joe* ben dan Em, die ſal kom, of ons ſal verwacht een ander?

4. Jeſus a antwoord, en a ſee na ſender: Loop hen, en ſee na Johannes weeraan, wat jender kik en hoor.

5. Die Blinden kik, die Kreupels wandel, die Lazares-Sieken kom rein, die Dooven hoor, die Doojen ſtaan op, en na die Aermen word die Evangelium gepredikt.

6. En ſalig ben em, die no erger ſi ſelv na mi.

7. Toen deeſe a loop wee, da Jeſus a begin vor ſee na die Volk van Johannes: Wat jender ka loop nabutten na die Woeſtyne, vor kik? Jender a will kik dan een Ried, die word bewegt van die Wind van een Sie na die ander?

8. Of, wat jender ka loop nabutten vor kik? Jender a will kik dan een Menſch in ſocht Kleeren? Kik, ſender, die draag ſocht Kleeren, ben nabinne die Koning ſender Hoes.

9. Of, wat jender ka loop nabutten vor kik? Jender a will kik dan een Propheet? Ja mi ſee na jender, die ook ben veel meer, as een Propheet.

10. Want em ben die, van die ſtaan geſkreeven; Kik,

Kik, mi ſtier mi Engel (Boodſkapper) bevoor Joe Aangeſicht, die ſal prepareer Joe Pad bevoor Joe.

11. Voorwaar, mi ſee na jender: Onder allemaal, die van Vrouwen gebooren ben, niet een a kom op, die ben meer groot, as Johannes die Dooper. Maar diejeen, die ben die Kleenſte nabinne die Koningrik van die Hemel, ben meer groot as em.

12. Maar van die Dagen van Johannes die Dooper tee noe, die Koningrik van die Hemel leid Geweld, en ſender, die doe Geweld, trek die na ſender met Macht.

13. Want allemaal Propheeten en die Wet ka prophecey tee na Johannes.

14. En (as jender will neem die aan) em ben Elias, die a ſal kom.

15. Wie hab Ooren vor hoor, die hoor.

16. Maar na wie mi ſal verglik deeſe Geſlacht? Em ben glik as die Kinders, die ſet op die Market-Plaats, en roep tegen ſender Geſellſkap.

17. En ſee: Ons ka ſpeel op die Flöte voor jender, en jender no a will dans; ons ka ſing Klaag-Sang voor jender, en jender no a will traan.

18. Johannes ka kom, em no a jeet, em no a drink, ſoo jender ſee: Em hab een quaaje Geeſt.

19. Die Menſch ſi Soon ka kom, Em jeet en drink, ſoo jender ſee: Kik die Menſch, Em ben een Veel-Vraat, en een Wien-Supper, die Tollenaars en Sondaars ſender Companie. En die Wiesheid word gerechtveerdigt van ſi Kinders.

20. Dan Em a begin vor verwit die Steden, na waar die meeſte van ſi machtige Werken a ka geſkied, en doch ſender no a kom bekeert.

21. On-

21. Ongelukkig joe ben, Chorazin! Ongelukkig joe ben, Bethſaida! As ſoo krachtige Werken a ſal ka geſkied in Tyrus en Sidon, glik as ka geſkied in jender, ſender a ſal ka bekeer van lang Tid nabinne Sak-Kleed en Haſchis.

22. Doch mi ſee na jender, die ſal wees meer lecht vor draag voor Tyrus en Sidon, na die Dag van Oordeel, as voor jender.

23. En joe Capernaum, die joe ben verhoogt tee na die Hemel, joe ſal word neer geſtooten tee na die Hell. Want as in Sodoma die krachtige Werken a ſal ka geſkied, die ka geſkied in joe, die a ſal ſtaán nochal tee van Dag.

24. Doch mi ſee na jender: Die ſal wees meer lecht vor draag voor die Land van Sodoma, na die Dag van Oordeel, as voor joe.

25. Na dieſelvde Tid Jeſus a ſee: Mi pries Joe, Vader en Heere van die Hemel en Aarde, dat Joe ka verberg deeſe Dingen van die Wieſen en van die Verſtandigen, en ka openbaar die na die Onmondigen.

26. Ja, Vader, want ſoo die ka wees welbehagelik na voor Joe.

27. Alle Dingen ben overgeleveert na mi van mi Vader. En niemand ken die Soon, as maar die Vader; en niemand ken die Vader, as maar die Soon, en na wie die Soon will openbaar die.

28. Kom na mi, allemaál, die ben na Arbeid en beſwaart met ſwaar Dragt, en mi will gie Ruſt na jender.

29. Neem op jender mi Jok, en leer van mi, want mi ben ſachtmoedig, en demoedig van Hert; ſoo jender ſal vind Ruſt voor jender Sielen.

30. Want mi Jok ben ſocht, en mi Dragt ben lecht.

Die 12 Capitel.

Na dieſelvde Tid Jeſus a wandel door die Koorn; en ſi Jungers a wees hongerig, en a begin vor breek Tapoeſies af, en a jeet.

2. Toen die Phariſeen a kik die, ſender a ſee na Em: Kik, Joe Jungers doe, wat no ben gepermitteerd vor doe na die Sabbath-Dag.

3. Maar Em a ſee na ſender: Jender ka lees dan noit, wat David a doe, toen em, en ſender, die a wees met em, a hab Honger?

4. Hoeſoo em a loop nabinne die Hoes van God, en a jeet die Toon-Brooden, die doch no a wees gepermitteerd voor em vor jeet, ook niet voor ſender, die a wees met em, maar voor die Prieſters alleen?

5. Of jender ka lees dan niet in die Wet, hoeſoo die Prieſters na die Sabbath-Dagen nabinne die Tempel breek die Sabbath, en doch ſender ben ſonder Skuld?

6. Maar mi ſee na jender, dat hier ben *een*, die ook ben meer groot, as die Tempel.

7. Maar as jender a weet, wat die ben: Mi hab Welbehagen na die Barmhertigheid, en niet na die Offer, ſoo jender no a ſal ka veroordeel die Onſkuldigen.

8. Die Menſch ſi Soon ben een Heere ook over die Sabbath.

9. En Em a loop van daar verder, en a kom nabinne ſender Skoel.

10. En kik, een Menſch a wees daar, die a hab een verdorrte Hand, en ſender a vraag Em; en a ſee: Die ben dan recht, vor genees na die Sabbath-Dag? voor dat ſender a kan vind een Oorſaak, vor beſkuldig Em.

11. Maar

11. Maar Em a ſee na ſender: Wie ben onder jender, as em hab een Skaap, die vall nabinne een Put na die Sabbath-Dag, dat em no ſal vaſs die, en haal die ut?

12. Hoe veel noe een Menſch ben beeter as een Skaap? Voordaarom die ben wel gepermitteerd, vor doe Goets na Sabbath-Dagen.

13. En Em a ſee na die Menſch: Strek ut joe Hand. En em a ſtrek die ut, en die a kom geſond weeraan, glik as die ander.

14. Dan die Phariſeen a loop nabutten, en a hou een Raad over Em, hoeſoo ſender a ſal kan maak Em dood.

15. Maar toen Jeſus a weet die, ſoo Em a loop wee van daar; en moeſchi Volk a volg Em, en Em a genees ſender allemaal.

16. En Em a gebied ſender, dat ſender no a ſal maak Em bekent.

17. Voor dat die á ſal kom vervoellt, wat geſproken ben door die Propheet Jeſaias, die ſee:

18. Kik, die ben mi Dienaar, die mi ka kies ut, en mi Geliefdeſte, na die mi Siel hab Welbehagen. Mi will lee mi Geeſt op Em, en Em ſal verkondig die Oordeel na die Heidens.

19. Em no ſal twiſt, Em no ſal roep; en niemand ſal hoor ſi Geſkreuw na die Straaten.

20. Em no ſal breek die Ried, die hab Kraak, en Em no ſal bluſch ut die Wiek, die ſmook, tee dat Em ſal breng ut die Oordeel tot Overwinning.

21. En die Heidens ſal betrouw na ſi Naam.

22. Dan ſender a breng na Em een, die a wees beſeten, en blind, en ſtom; en Jeſus a genees em, ſoo dat die Blinde en Stomme a ſpreek en a kik.

23. En allemaal Volk a kom goe verwondert, en a ſee: Ben dan deeſe niet die Soon van David?

24. Maar die Phariſeen, toen ſender a hoor die, ſender a ſee: Em no gooy die quaaje Geeſten ut anders, as door Beelzebub, die Overſte van die quaaje Geeſten.

25. Maar Jeſus a weet ſender Gedachten, en a ſee na ſender: Elkeen Koningrik, gepartiet tegen ſi ſelv, die kom woeſt, en elkeen Stadt of Hoes, gepartiet tegen ſi ſelv, die no kan beſtaan.

26. As noe een Satan gooy die ander ut, ſoo em moet wees oneenig met ſi ſelv: hoeſoo ſi Koningrik ſal beſtaan dan?

27. En as *mi* gooy die quaaje Geeſten ut door Beelzebub; door wie jender Kinders gooy ſender ut dan? Voordaarom ſender ſal wees jender Rechters.

28. Maar as mi gooy die quaaje Geeſten ut door die Geeſt van God, ſoo die Koningrik van God ka kom ja na jender.

29. Of hoeſoo een kan loop nabinne die Hoes van een ſterk Man, en roov ſi Goed: ſonder dat em bind eerſt die ſterk Man, dan em kan beroov ſi Hoes.

30. Wie no ben met mi, die ben tegen mi: en wie no vergaader met mi, die verſtrooy.

31. Voordaarom mi ſee na jender: Allemaal Sonden en Laſtering word vergeven na die Menſchen; maar die Laſtering tegen die Geeſt no word vergeven na die Menſchen.

32 En wie ſpreek een Woord tegen die Menſch ſi Soon, die ſal word vergeven na em; maar wie ſpreek tegen die heilig Geeſt, na em die no ſal word vergeven, noit in deeſe, en noit in die toekomſtige Werld.

33. Plant een goeje Boom, ſoo die Vrucht ſal wees

wees goet; of ſet een ſlechte Boom, ſoo die Vrucht ſal wees ſlecht. Want na die Vrucht die Boom ben vor ken.

34. Jender Adderen-Geslacht, hoeſoo jender kan ſpreek goeje Dingen, derwil jender ben quaat? van wat die Hert ben voll, van die ook die Mond ſpreek.

35. Een goeje Menſch breng voort goeje Dingen ut ſi goeje Skat van die Hert, en een quaaje Menſch breng voort quaaje Dingen ut van ſi quaaje Skat.

36. Maar mi ſee na jender, dat die Menſchen moet gie Reekenskap, na die Dag van Oordeel, van elkeen ydel Woord, die ſender ka praat.

37. Ut van joe Woorden joe ſal word gerechtveerdigt, en ut van joe Woorden joe ſal word verdoemt.

38. Da ſom van die Skriftgeleerden en Phariſeen a antwoord en a ſee: Meeſter, ons will gern kik een Teeken van Joe.

39. En Em a antwoord en a ſee na ſender: Deeſe quaaje en echtebreekeriſche Geslacht ſoek een Teeken; en niet een Teeken ſal word gegeven na em, as die Teeken van die Propheet Jonas.

40. Want glik as Jonas a wees drie Dagen en drie Nachten nabinne die Walviſch ſi Buk: ſoo die Menſch ſi Soon ookal ſal wees drie Dagen en drie Nachten na middel van die Aarde.

41. Die Menſchen van Ninive ſal ſtaan op na die Oordeel-Dag met deeſe Geslacht, en ſal verdoem die; want ſender a bekeer ſender door die Predik van Jonas: en kik, een meer groote as Jonas ben hier.

42. Die Koningin van die Sud ſal ſtaan op na die Oordeel-Dag met deeſe Geslacht, en ſal verdoem die;

want em a kom van die End van die Aarde, vor hoor die Wiesheid van Salomon: En kik, een meer groote as Salomon ben hier.

43. Wanneer die onrein Geeſt ka vaar ut van die Menſch, ſoo em wandel door drooge Plaatſen, ſoek Ruſt, en no vind die.

44. Dan em ſee: Mi will keer om weeraan na mi Hoes, van die mi ka kom ut. En wanneer em kom, ſoo em vind die leeg, geveegt en vercierd.

45. Soo em loop hen, en neem ſeven ander Geeſten met em, die ben meer boos as em ſelv; en wanneer ſender kom nabinne, ſoo ſender woon daar, en die kom afteraan met dieſelvde Menſch meer slim, as die a wees toevoorn. Even ſoo die ſal wees ookal met deeſe quaaje Geslacht.

46. Toen Em a ſpreek nochal na die Volk, ſoo ſi Moeder en ſi Broeders a ſtaan nabutten, en a will ſpreek met Em.

47. Dan een a ſee na Em: Kik, Joe Moeder en Joe Broeders ſtaan nabutten, en verlang vor ſpreek met Joe.

48. Maar Em a antwoord na dieſelvde, die a ſee die na Em: Wie ben dan mi Moeder? en wie ben mi Broeders?

49. En Em a ſtrek ſi Hand ut over ſi Jungers, en a ſee: Kik, deeſe ben mi Moeder en mi Broeders.

50. Want elkeen, die doe die Will van mi Vader, die ben nabinne die Hemel, die ben mi Broeder, en mi Suſter, en mi Moeder.

Die 13 Capitel.

Na dieſelvde Dag Jeſus a loop ut van die Hoes, en a ſet neer na Sie van die See.

2. En

2. En moeſchi Volk a kom malkander na Em, ſoo dat Em a ſtap nabinne een Skip, en a ſet; en allemaal Volk a ſtaan na die Wal.

3. En Em a ſpreek na ſender veel en meenig Dingen door Glikniſſen, en a ſee: Kik, een Saayer a loop ut vor ſaay.

4. En toen Em a ſaay, da ſom (van die Saad) a vall na die Pad, en die Vogels a kom, en a jeet die op.

5. Som a vall na die Steen-Grond, maar die no a hab veel Aarde; en a kom gauw op, voordaarom, dat die no a hab Diepte van Aarde.

6. Maar toen die Son a kom op, ſoo die a bran, en derwil die no a hab Wolter, ſoo die a droog wee.

7. Som a vall tuſchen die Doornen; en die Doornen a groey op, en a verſtik die.

8. Som a vall na een goeje Grond, en a breng Vrucht, ſom hondertvoudig, ſom feſtigvoudig, en ſom dertigvoudig.

9. Wie hab Ooren vor hoor, die hoor.

10. En die Jungers a'kom na Em, en a ſee: Voorwaarom Joe ſpreek door Glikniſſen na ſender?

11. Em a antwoord, en a ſee: Na jender die ben gegeven vor weet die Verborgenheid van die Koningrik van die Hemel; maar na deeſe die no ben gegeven.

12. Want wie hab, na em word gegeven, dat em hab in Overvloet; maar wie no hab, van em word genomen ookal, wat em hab.

13. Voordaarom mi ſpreek na ſender door Glikniſſen; want met Oogen, die kik, ſender no kik, en met Ooren, die hoor, ſender no hoor: want ſender no verſtaan die.

14. En na ſender word vervoellt die Propheceying

van Jeſaias, die ſee: Met die Ooren ſender ſal hoor, en no verſtaan die, en met Oogen, die kik, jender ſal kik, en no vaſs die.

15. Want die Hert van deeſe Volk ben verſtokt, en met die Ooren ſender hoor ſwaarlik, en ſender ſlot ſender Oogen toe, dat ſender no kik met die Oogen, en no hoor met die Ooren, en no verſtaan met die Hert, ſoo dat ſender no bekeer, dat mi kan help ſender.

16. Maar ſalig ben jender Oogen, dat ſender kik, en jender Ooren, dat ſender hoor.

17. Voorwaar, mi ſee na jender: Veel Propheeten en Rechtveerdigen ka begeer vor kik, wat jender kik, en no ka kik die, en vor hoor, wat jender hoor, en no ka hoor die.

18. Soo *jender* hoor noe deeſe Glikniſs van die Saayer.

19. As iemand hoor die Woord van die Koningrik, en em no verſtaan die, ſoo die Quaaje kom, en roov die wee, wat ben geſaayt nabinne ſi Hert; en deeſe ben em, die ben geſaayt na die Pad.

20. Maar waar die ben geſaayt na die Steen-Grond, die ben em, die hoor die Woord, en neem die op aanſtonds met Bliſkap.

21. Doch em no hab Wolter nabinne em ſelv, maar em draai glik as die Weer; wanneer Droefnis en Vervolging ris op om die will van die Woord, dan em erger ſi ſelv aanſtonds.

22. En waar die ben geſaayt na onder die Doornen, die ben em, die hoor die Woord, maar die Sorg van deeſe Werld, en die Bedrug van Rikdom verſtik die Woord, en em no breng Vrucht.

23. Maar waar die ben geſaayt nabinne een goeje

Grond

Grond, die ben em, die hoor die Woord, en verſtaan die, en breng dan Vrucht ookal, en ſom draag hondertvoudig, ſom feſtigvoudig, en ſom dertigvoudig.

24. En Em a ſtell ſender een ander Gliknis voor, en a ſee: Die Koningrik van die Hemel ben glik as een Menſch, die a ſaay goeje Saad na ſi Veld.

25. Maar toen die Menſchen a ſlaap, da ſi Vyand a kom, en a ſaay Onkruit tuſchen die Weit, en a loop wee.

26. Toen noe die Kruit a ſpreng op, en a breng Vrucht, da die Onkruit a wees vor vind ookal.

27. Da die Dienſt-Knechten a kom na die Hoes-Vader, en a ſee: Heere, Joe ka ſaay dan niet goeje Saad na joe Veld? Van waar die Onkruit kom dan?

28. Em a ſee na ſender: Die Vyand ka doe die. Die Dienſt-Knechten a ſee na Em: Joe will dan, dat ons loop hen, en trek die ut?

29. Em a ſee: Neen! voor dat jender no trek met een die Weit ut ookal, as jender trek die Onkruit ut.

30. Lat alltwee groey malkander, tee na die Krop; en na die Krop Tid mi will ſee na die Maajers: Vergaader vooreerſt die Onkruit, en bind die in Bondels, vor bran die op; maar die Weit vergaader voor mi nabinne mi Magazinen.

31. Een ander Gliknis Em a ſtell voor na ſender, en a ſee: Die Koningrik van die Hemel ben glik as een Moſtert-Saad, die een Menſch a neem, en a ſaay die na ſi Veld.

32. Deeſe ben die Kleenſte van allemaal Saad; maar wanneer die groey op, ſoo die ben die Grootſte onder allemaal Soort van Kool, en word een Boom, dat die

Vogels na onder die Hemel kom, en woon na onder ſi Takkies.

33. Een ander Gliknis Em a ſpreek na ſender: Die Koningrik van die Hemel ben glik as een Suurdeeg, die een Vrouw a neem, en a mingel die onder drie Skepels Meel, tee die a kom geheel doorgeſuurt.

34. All deeſe Dingen Jeſus a ſpreek door Glikniſſen na die Volk; en ſonder Glikniſſen Em no a ſpreek na ſender.

35. Voor dat die a ſal kom vervoellt, wat geſproken ben door die Propheet, die ſee: Mi will open mi Mond in Glikniſſen, en mi will ſpreek ut die Verborgenheiden, die a wees onbekent van die Begin van die Werld.

36. Dan Jeſus a latſtaan die Volk van Em, en a kom na Hoes; en ſi Jungers a kom na Em, en a ſee: Verklaar na ons die Gliknis van die Onkruit op die Veld.

37. Em a antwoord en a ſee na ſender: Em, die ſaay die goeje Saad, ben die Menſch ſi Soon.

38. Die Veld ben die Werld. Die Kinders van die Koningrik ben die goeje Saad. Die Kinders van Boosheid ben die Onkruit.

39. Die Vyand, die ſaay ſender, die ben die Duvel. Die Krop-Tid ben die End van die Werld. Die Maajers ben die Engels.

40. Glik as Volk trek noe die Onkruit ut, en bran die op met Vuur; ſoo die ſal wees ookal na die End van deeſe Werld.

41. Die Menſch ſi Soon ſal ſtier ſi Engels, en ſender ſal vergaader ut van ſi Koningrik allemaal Ergerniſſen, en ſender, die doe Ongerechtigheid;

42. En

42. En ſal gooy ſender nabinne die Vuur-Oven; daar ſal wees Gekriſch en Kneerſing van Tanden.

43. Dan die Rechtveerdigen ſal ſkien, glik as die Son, in die Koningrik van ſender Vader. Wie hab Ooren vor hoor, die hoor.

44. Weeraan die Koningrik van die Hemel ben glik as een verborgen Skat in een Veld; die een Menſch a vind, en a verberg die, en a loop hen voor Bliſkap over dieſelvde, en a verkoop allegaar wat em a hab, en a koop die Veld.

45. Weeraan die Koningrik van die Hemel ben glik as een Koopman, die a ſoek goeje Perlen.

46. En toen em a vind *Een* koſtlik Perl, em a loop hen, en a verkoop allemaal, wat em a hab, en a koop dieſelvde.

47. Weeraan die Koningrik van die Hemel ben glik as een Net, die word gegooyt nabinne die See, met die Volk kan vang divers Soort (van Viſch).

48. En wanneer die ben voll, ſoo ſender haal die ut na die Wal, en ſet, en pek die goeje nabinne een Vat malkander, maar die quaaje ſender gooy wee.

49. Soo die ſal wees ookal na die End van die Werld. Die Engels ſal loop ut, en ſal ſepareer die Quaajen van die Rechtveerdigen.

50. En ſal gooy ſender nabinne die Vuur-Oven; daar ſal wees Gekriſch en Kneerſing van Tanden.

51. En Jeſus a ſee na ſender: Jender ka verſtaan dan all deeſe Dingen? Sender a ſee: Ja, Heere!

52. Da Em a ſee: Voordaarom elkeen Skriftgeleerde, die ben geleerd tot die Koningrik van die Hemel ben glik as een Hoes-Vader, die breng voort ut ſi Skat nieuwe en oude Dingen.

53. En

53. En die a geſkied, toen Jeſus a vollendig deeſe Glikniſſen, dat Em a loop wee van daar;

54. En Em a kom na ſi Vaderland, en a leer ſender nabinne ſender Skoelen, ſoo dat ſender a verwonder goe, en a ſee: Van waar ſoo een Wiesheid kom na deeſe Man, en ſoo machtige Werken?

55. Em ben dan niet die Soon van een Timmerman? Ben dan niet die Naam van ſi Moeder Maria? en ſi Broeders Jacob en Joſes, en Simon en Judas.

56. En ben dan niet ook ſi Sufters allemaal hier by ons? Van waar all deeſe Dingen kom dan na Em?

57. En ſender a erger ſender na Em. Maar Jeſus a ſee na ſender: Een Propheet na niet een Plaats hab ſoo weenig Eer, as na ſi Vaderland, en na ſi Hoes.

58. En Em no a doe veel Teekens daar, om die will van ſender Ongloof.

Die 14 Capitel.

Na dieſelvde Tid die Woord van Jeſus a kom navoor die Vier-Vorſt Herodes.

2. En em a ſee na ſi Dienaars: Die ben wel Johannes die Dooper, die ka ſtaan op van die Doojen, voordaarom em doe ſoo machtige Werken.

3. Want Herodes a ka vaſs die Johannes, a ka bind em, en a ka lee em nabinne die Gevangnis, om die will van Herodias, die Wif van ſi Broeder Philippus.

4. Want Johannes a ka ſee na Herodes: Die no ben recht, dat joe hab em.

5. En em a will gern maak Johannes dood, maar em a bang die Volk, want ſender a hou em voor een Propheet.

6. En toen Herodes a hou ſi Geboorte-Dag, ſoo die

die Dochter van Herodias a dans navoor ſender, en die a behaag na Herodes wel.

7. Voordaarom em a beloof na die Meeſchi met een Eed, vor gie na em, wat em a ſal begeer.

8. En derwil ſi Moeder a ka onderwies em toevoorn, em a ſee: Gie na mi op een Skotel die Hoofd van Johannes die Dooper.

9. Die Koning a kom bedroefd; doch om die will van die Eed, en om die will van ſender, die a ſet met em na Tafel, em a gie Order, vor gie die na em.

10. En a ſtier hen, en a lat onthoofd Johannes nabinne die Gevangnis

11. En ſender a breng ſi Hoofd daar nabinne een Skotel, en die a word gegeven na die Meeſchi, en em a breng die na ſi Moeder.

12. Da die Jungers van Johannes a kom, en a neem ſi Lichaam, en a begraav em, en a kom, en a maak die bekent na Jeſus.

13. Toen Jeſus a hoor die, em a vertrek van daar met een Skip, na een Woeſtyne alleen. Toen die Volk a hoor die, ſoo ſender a volg Em met Voet, ut van die Steden.

14. En Jeſus a loop ut van die Skip, en a kik allemaal die Volk, en Em a neem Jamer over dieſelvde, en a genees ſender Sieken.

15. Maar na die Avend ſi Jungers a kom na Em, en a ſee: Deeſe Plaats ben een Woeſtyne, en die Nacht kom noe. Lat die Volk van Joe, dat ſender loop hen na die Market-Plaatſen, en koop Jeet voor ſender.

16. Maar Jeſus a ſee na ſender: Die no ben noodig, dat ſender loop hen; *jender* gie na ſender vor jeet.

17. Sen-

5. Maar jender leer: Wie ſee na ſi Vader, of na ſi Moeder: As mi offer die, ſoo die ben meer profitabel voor joe; die doe wel.

6. En ſoo die geſkied, dat niemand verder eer ſi Vader of ſi Moeder; en ſoo jender ka neem wee die Gebod van God, om die will van jender Inſettingen.

7. Jender Huichelaars! Jeſaias ka prophecey wel recht van jender, en ka ſee:

8. Deeſe Volk naader na mi met ſi Mond, en eer mi met ſi Lippen, maar ſender Hert ben verwee van mi.

9. Doch voor ſooſoo ſender dien mi, derwil ſender leer ſoo Leeringen, die ben nietmetal, as Geboden van die Menſchen.

10. En em a roep die Volk na Em, en a ſee na ſender: Jender allemaal hoor na mi, en verſtaan die.

11. Wat loop door die Mond nabinne, die no maak die Menſch onrein; maar wat kom ut door die Mond, die maak die Menſch onrein.

12. Da ſi Jungers a kom na Em, en a ſee: Joe weet dan ook, dat die Phariſeen a erger ſender, toen ſender a hoor die Woord?

13. Maar Em a antwoord en a ſee: All die Plantjes, die mi hemelſche Vader no ka plant, ſal word utgeroeyt.

14. Latſtaan ſender, ſender ben blinde Leydsmans van blind Volk. Maar as een blinde ley die ander, ſoo ſender alltwee ſal vall nabinne die Graf.

15. Da Petrus a antwoord en a ſee na Em: Verklaar na ons deeſe Gliknis.

16. En Jeſus a ſee na ſender: Jender ben dan ook onverſtandig nochal?

17. Jender verſtaan die dan noch niet, dat elkeen Ding

Ding, wat loop nabinne door die Mond, die kom nabinne die Buk, en word utgegooyt door die naturlike Afgang?

18. Maar wat kom ut door die Mond, die kom ut van die Hert, en die maak die Menſch onrein.

19. Want ut van die Hert kom quaaje Gedachten, Moord, Echtebreekerie, Hoererie, Dieferie, valſche Getugniſſen, Laſtering.

20. Deeſe ben die Dingen, die maak die Menſch onrein. Maar vor jeet met ongewaſchen Handen, die no maak die Menſch onrein.

21. En Jeſus a loop wee van daar, en a vertrek na die Land-Deelen van Tyrus en Sidon.

22. En kik, een Vrouw van Canaan a kom ut van dieſelvde Land-Streek, a roep after Em, en a ſee: O Heere, Joe Soon van David, neem Jamer over mi! mi Dochter word miſerabel geplaagt van een quaaje Geeſt.

23. En Jeſus a antwoord na em niet *een* Woord. Da Si Jungers a ſtaan na Em, a bed Em, en a ſee: Stier em doch wee van Joe, want em roep after ons.

24. Maar Jeſus a antwoord en a ſee: Mi no ben geſtiert, as alleen na die verlooren Skaapen van die Hoes van Iſrael.

25. Dan die Vrouw a kom, en a vall neer navoor Em, en a ſee: Heere, help mi!

26. Maar Jeſus a antwoord en a ſee: Die no ben fraai, vor neem die Brood van die Kinders, en vor gooy die navoor die Honden.

27. Em a ſee: Ja, Heere, maar doch die Hondjes jeet van die Krummeltjes, die vall af van ſender Heeren Tafel.

28. Dan Jeſus a antwoord en a ſee na em: O Vrouw, joe Gloof ben groot, die geſkied na joe, ſoo as joe will. En ſi Dochter a kom geſond na die dieſelvde Uur.

29. En Jeſus a loop wee van daar, en a kom deſtby die See van Galilea, en a loop nabowo een Berg, en a ſet neer daſoo.

30. En moeſchi Volk a kom na Em, die a breng met ſender Laame, Blinde, Stomme, Kreupels, en veel ander, en a gooy ſender navoor die Voeten van Jeſus: en Em a genees ſender.

31. Dat die Volk a verwonder, toen ſender a kik, dat die Stommen a ſpreek, die Kreupels a kom geſond, die Laamen a wandel, en die Blinden a kik: en ſender a verheerlik die God van Iſrael.

32. En Jeſus a roep Si twaalf Jungers na Em, en a ſee: Mi jamer die Volk, want ſender ka bliev noe drie Dagen met mi, en hab nietmetal vor jeet; en mi no will latſtaan ſender loop wee van mi ſonder jeet, dat ſender no vall flauw na Pad.

33. Da Si Jungers a ſee na Em: Van waar ons ſal hab ſoo veel Brood hier in die Woeſtyne, dat ons kan verſadig ſoo moeſchi Volk?

34. En Jeſus a vraag ſender: Hoe veel Brooden jender hab? Sender a ſee: Seven, en weenig kleen Viſchjes.

35. En Em a gebied na die Volk, dat ſender a ſal ſet neer na die Grond.

36. En Em a neem die ſeven Brooden en die Viſchen, a dank, a breek die, en a gie die na Si Jungers, en die Jungers a gie die na die Volk.

37. En ſender allemaal a jeet, en a krieg ſender Bekomſt: en a bewaar, wat a bliev over van die Brokkies, ſeven Makoetten voll.

38. En

38. En ſender, die a ka jeet, a wees omtrent vierduſend Mans, ſonder die Vrouwen en Kinders.

39. En toen Em a ka ſtier die Volk wee van Em, ſoo Em a ſtap nabinne een Skip, en a kom na die Land-Deelen van Magdala.

Die 16 Capitel.

Dan die Phariſeen met die Sadduceen a kom na Em, a verſoek Em, en a begeer, dat Em a ſal lat kik ſender een Teeken van die Hemel.

2. Maar Em a antwoord, en a ſee: Wanneer die ben Avend, ſoo jender ſee: Een mooje Dag ſal kom, want die Hemel ben rooi.

3. En na vroevroe jender ſee: Storm-Weer ſal wees van Dag, want die Hemel ben rooi en droevig. Jender Huichelaars, die Hemel ſi Aanſkien jender kan oordeel, jender kan dan niet oordeel die Teekens van deeſe Tid ookal?

4. Deeſe booſe en echtebreekeriſche Geſlacht ſoek een Teeken, en niet een Teeken ſal word gegeven na em, as die Teeken van die Propheet Jonas. Dan Em a verlaat ſender, en a loop wee.

5. En toen Si Jungers a ka vaar over na die ander Sie, da ſender a ka vergeet vor neem Brood met ſender.

6. En Jeſus a ſee na ſender: Paſs op, en bewaar jender van die Suur-Deeg van die Phariſeen en Sadduceen.

7. Da ſender a dink by ſender ſelv, en a ſee: Die ſal wees deeſe, dat ons no ka neem Brood met ons.

8. Toen Jeſus a bemerk die, ſoo Em a ſee na ſender: O jender Kleengloofigen! wat Sorg jender hab doch, dat jender no ka neem Brood met jender?

9. Jender bemerk dan noch nietmetal? Jender no dink op dan na die vyf Brooden onder die vyfduſend; en hoe veel Makoetten (voll Brokkies) jender a neem op, *die* Tid?

10. Ook niet die ſeven Brooden onder die vierduſend, en hoe veel Makoetten jender a neem op, *die* Tid?

11. Hoeſoo jender no verſtaan dan, dat mi no ſpreek na jender van die Brood, as mi ſee na jender: Bewaar jender van die Suur-Deeg van die Phariſeen en Sadduceen?

12. Dan ſender a verſtaan, dat Em no a ka ſee, dat ſender a ſal bewaar ſender van die Suur-Deeg van die *Brood*, maar van die Phariſeen en Sadduceen ſender *Leering*.

13. Dan Jeſus a kom na die Land-Deelen van Ceſarea Philippi, en a vraag Si Jungers, en a ſee: Wie die Volk ſee, dat die Menſch ſi Soon ben?

14. Sender a antwoord: Som ſee, dat Joe ben Johannes die Dooper; ander ſee: Joe ben Elias; ſom ſee, dat Joe ben Jeremias, of een van die Propheeten.

15. Em a ſee na ſender: Wie *jender* ſee dan dat mi ben?

16. En Simon Petrus a antwoord, en a ſee: Joe ben Chriſtus, die Soon van die leevendig God.

17. En Jeſus a antwoord, en a ſee na em: Salig joe ben, Simon, Jonas ſi Soon, want Vleeſch en Bloed no ka openbaar die na joe, maar mi Vader, die ben nabinne die Hemel.

18. En mi ſee na joe ookal: Joe ben Petrus, en op deeſe Klip mi will bouw mi Gemeente, en die Poorten van die Hell no ſal win die Overhand tegen die.

19. En mi will gie na joe die Sleuters van die Hemel-

melrik. En all wat joe ſal bind op die Aarde, ſal wees gebonden nabinne die Hemel ookal; en all wat joe ſal loſs op die Aarde, ſal wees los nabinne die Hemel ookal.

20. Da Em a verbied na Si Jungers, dat ſender a ſal ſee die na niemand, dat Em ben Jeſus, die Chriſtus.

21. Van die Tid af Jeſus a begin vor wies na Si Jungers, dat Em moet loop hen na Jeruſalem, en moet leid moeſchi van die Ouderlingen en Hoogprieſters en Skriftgeleerden, en dat ſender ſal overleveer Em na die Dood, en na die derde Dag Em ſal ſtaan op.

22. En Petrus a neem Em alleen, a beſtraf Em, en a ſee: Heere, ſpaar Joe ſelv, die no ſal geſkied na Joe.

23. Maar Jeſus a keer Em om, en a ſee na Petrus: Loop after mi, Satan, joe ben een Ergernis voor mi; want joe no ben geneegen na die, wat ben Godlik, maar (na die) wat ben menſchlik.

24. Dan Jeſus a ſee na Si Jungers: Elkeen, die will volg mi, die verloochen ſi ſelv, en neem ſi Kroes op em, en volg mi.

25. Want wie will behou ſi Leev, die ſal verloor die; en wie verloor ſi Leev om die will van mi, die ſal vind die.

26. Wat die ſal help na een Menſch, as em a ſal win die geheele Werld, en em a ſal krieg doch een Skade na ſi Siel? of wat een Menſch kan gie, vor loſs ſi Siel weeraan?

27. Want die ſal geſkied, dat die Menſch ſi Soon ſal kom in die Heerlikheid van Si Vader, met Si Engels, en dan Em ſal vergeld elkeen na ſi Werken.

28. Voorwaar mi ſee na jender: Som ſtaan hier, die no ſal ſmaak die Dood, tee ſender kik die Menſch ſi Soon kom in ſi Koningrik.

Die 17 Capitel.

En aſter ſes Dagen Jeſus a neem met Em Petrus, Jacobus, en Johannes (die Broeder van Jacobus), en a ley ſender nabovo een hoog Berg apart.

2. En Em a kom verheerlikt naavoor ſender, en Si Aangeſicht a blink glik as die Son; en Si Kleeren a kom wett, glik as die Licht.

3. En kik, Moſes en Elias a verſkien na ſender, die a ſpreek met Em.

4. Maar Petrus a ſee na Em: Heere, die ben goet vor wees hieſoo; as Joe will, ſoo ons will maak hier drie Tenten, Een voor Joe, Een voor Moſes, en Een voor Elias.

5. Toen em a ſpreek deeſe Woorden nochal, kik, da een lichte Wolk a overſkaduw ſender. En kik, een Stem ut die Wolk a ſee: *Deeſe ben mi liefe Soon, na die mi hab Welbehagen, jender ſal hoor Em.*

6. Toen die Jungers a hoor die, da ſender a vall op ſender Aangeſicht, en a verſkrik goe.

7. Maar Jeſus a ſtaan na ſender, a roer ſender aan, en a ſee: Staan op, en no vrees.

8. En toen ſender a lecht op ſender Oogen, ſender a kik niemand, as Jeſus alleen.

9. En toen ſender a loop neer van die Berg, ſoo Jeſus a gebied na ſender, en a ſee: Jender ſal ſee deeſe Geſicht na niemand, tee die Menſch ſi Soon ka ſtaan op van die Doojen.

10. En ſi Jungers a vraag Em, en a ſee: Wat die Skriftgeleerden ſee dan: Elias moet kom toevoorn?

11. Jeſus a antwoord en a ſee na ſender: Elias ſal kom ja vooreerſt, en recht op allemaal weeraan.

12. Doch mi ſee na jender: Elias ka kom alreeds, en

ſender

ſender no ka ken em, maar ka doe na em, wat ſender a will. Soo ook die Menſch ſi Soon ſal moet leid van ſender.

13. Dan die Jungers a verſtaan, dat Em a ka ſpreek met ſender van Johannes die Dooper.

14. En toen ſender a kom na die Volk, da een Menſch a kom na Em, en a vall neer navoor ſi Voeten,

15. En a ſee: Heere, neem Jamer over mi Soon, want em ben maanſiek, en hab vor leid ſwaar Pien; veelmaal em vall nabinne die Vuur, en veelmaal nabinne die Water.

16. En mi ka breng em na joe Jungers, én ſender no a kan help em.

17. Maar Jeſus a antwoord en a ſee: O joe ongloofig en verkeert Geſlacht! hoe lang Tid mi ſal wees by jender? hoe lang Tid mi ſal verdraag jender? Breng joe Soon hieſoo na mi.

18. En Jeſus a beſtraf em, en die onrein Geeſt a vaar ut van em; en die Jongling a kom geſond na dieſelvde Uur.

19. Da Si Jungers a kom na Em apart, en a ſee: Voorwaarom ons no a kan gooy em ut?

20. Maar Jeſus a antwoord en a ſee na ſender: Om die will van jender Ongloof. Want voorwaar, mi ſee na jender: As jender hab Gloof as een Moſtert-Saad; ſoo jender ſal kan ſee na deeſe Berg: Beweeg joe van hieſoo na daſoo; en die ſal verſkief; en niet-metal ſal wees onmooglik voor jender.

21. Maar deeſe Soort no vaar ut, as door Gebed en Vaſten.

22. Toen ſender a hab noe ſender Wandel na Galilea, ſoo Jeſus a ſee na ſender: die Tid ſal kom, dat

die Menſch ſi Soon ſal word overgeleveert na die Handen van die Menſchen.

23. En ſender ſal maak Em dood, en na die derde Dag Em ſal ſtaan op. En ſender a kom goe bedroefd.

24. Toen ſender a kom noe na Capernaum, da ſender, die a hab vor ontvang die Skat-Geld, a kom na Petrus, en a ſee: Jender Meeſter ben dan niet gewent, vor betaal die Skat-Geld?

25. Em a ſee: Ja. En toen em a kom na Hoes, da Jeſus a kom em bevoor, en a ſee: Wat joe dink, Simon, van wie die Koningen op Aarde neem die Toll, of Skat-Geld? Van ſender Kinders, of van die Vremden?

26. Da Petrus a ſee na Em: Van die Vremden. Jeſus a ſee na em: Soo die Kinders ben vrie.

27. Maar voor dat ons no erger ſender, ſoo joe loop hen na die See, en gooy die Hoek, en die eerſte Viſch, die kom op, die joe neem, en as joe open ſi Mond, ſoo joe ſal vind een Stater, die joe neem, en gie die voor mi en voor joe.

Die 18 Capitel.

Na dieſelvde Uur die Jungers a kom na Jeſus, en a ſee: Wie ben doch die grootſte nabinne die Koningrik van die Hemel?

2. Jeſus a roep een Kind na Em, en a ſtell die na middel van ſender.

3. En a ſee: Voorwaar, mi ſee na jender: Sonder dat jender keer om, en kom glik as die Kinders, ſoo jender no ſal kom nabinne die Koningrik van die Hemel.

4. Wie verneeder noe em ſelv, glik as deeſe Kind, die ben die grootſte nabinne die Koningrik van die Hemel.

5. En

5. En wie neem ſoo een Kind op in die Naam van *mi*, die neem *mi* op.

6. Maar wie erger een van deeſe Kleenſte, die gloof na mi, voor em die ſal wees beeter, dat een Molen-Steen a ſal word gehangen na ſi Nek, en dat em a word verſupt nabinne die See, waar die ben die diepſte.

7. Ongelukkig die Werld ben, om die will van die Ergernis. Die ben wel noodſaaklik, dat Ergernis moet kom, doch ongelukkig die Menſch ben, door die die Ergernis kom.

8. Maar, as joe Hand of joe Voet erger joe, ſoo kap die af, en gooy die van joe: Die ben beeter voor joe, dat joe kom laam of as een Kreupel nabinne die Leev, as dat joe hab twee Handen of twee Voeten, en word gegooyt nabinne die eewig Vuur.

9. En as joe Oogo erger joe, ſoo trek die ut, en gooy die van joe; die ben beeter voor joe, dat joe kom met *een* Oogo nabinne die Leev, as dat joe hab twee Oogen, en word gegooyt nabinne die Vuur van die Hell.

10. Paſs op, dat jender no veracht een van deeſe Kleentjes; want mi ſee na jender, dat ſender Engels nabinne die Hemel kik altid die Aangeſicht van mi Vader, die ben nabinne die Hemel.

11. Want die Menſch ſi Soon ka kom, vor maak ſalig, wat ben verlooren.

12. Wat jender dink? As een Menſch a hab hondert Skaapen, en *een* van dieſelvde a kom verdwaalt: em no ſal latſtaan die negen en negentig nabovo die Bergen, en ſal loop hen, en ſoek die een, die ben verdwaalt?

13. En as die geſkied, dat em vind die, voorwaar,

mi ſee na jender: em kom meer bli over die een, as over die negen en negentig, die no ben verdwaalt.

14. Even ſoo ookal, die no ben die Will van jender Vader, die ben nabinne die Hemel, dat een van deeſe Kleentjes ſal word verlooren.

15. Maar as joe Broeder ſondig tegen joe: ſoo loop hen, en beſtraf em tuſchen joe en em alleen. As em hoor joe, ſoo joe ka win joe Broeder.

16. As em no hoor joe, ſoo neem noch een of twee met joe, voor dat elkeen Saak beſtaan na die Mond van twee of drie Getugens.

17. As em no hoor dieſelvde, ſoo ſee die na die Gemeente; en as em no hoor die Gemeente, ſoo hou em as een Heiden en Tollenaar.

18. Voorwaar, mi ſee na jender: wat jender ſal bind op die Aarde, ſal wees gebonden nabinne die Hemel ookal; en wat jender ſal loſs op die Aarde, ſal wees los nabinne die Hemel ookal.

19. Verder mi ſee na jender: As twee van jender accordeer malkander op die Aarde, voor wat die ben ook, dat ſender will bed, die ſal geſkied na ſender van mi Vader, die ben nabinne die Hemel.

20. Want waar twee of drie ben vergaadert in mi Naam, da mi ben na middel van ſender.

21. Dan Petrus a kom na Em, en a ſee: Heere, hoe veelmaal mi moet vergie dan mi Broeder, die ſondig tegen mi? Ben die dan genoeg ſevenmaal?

22. Jeſus a ſee na em: Mi no ſee na joe, ſevenmaal, maar ſeventigmaal ſevenmaal.

23. Voordaarom die Koningrik van die Hemel ben glik een Koning, die a will hou Rekenſkap met ſi Dienſtknechten.

24. En toen em a begin vor reeken, da een a kom navoor

navoor em, die a wees ſkuldig na em tien duſend Pond.

25. Toen em noe no a hab die vor betaal, da die Heere a gie Order, vor verkoop em, en ſi Wif, en ſi Kinders, en allegaar, wat em a hab, en maak Betaaling van die.

26. Die Dienſtknecht a vall neer, a bed em aan, en a ſee: Heere, hab Patientie met mi, en mi will betaal allemaal na joe.

27. Da die Heere a kom beweegt met Barmhertigheid over dieſelvde Dienſt-Knecht, en a lat em los, en a maak em vrie van die Skuld ookal.

28. Dan dieſelvde Dienſt-Knecht a loop nabutten, en a vind een van ſi Met-Dienſt-Knechten, die a wees ſkuldig na em hondert Penningen, en a vaſs em na ſi Keel, en a ſee: Betaal mi, wat joe ben ſkuldig na mi.

29. En ſi Met-Dienſt-Knecht a vall neer, a bed em, en a ſee: Hab Patientie met mi, en mi will betaal allemaal na joe.

30. Maar em no a will, a loop hen, en a gooy em nabinne die Gevangnis, tee em a betaal, wat em a wees ſkuldig.

31. Toen noe ſi Met-Dienſt-Knechten a kik deeſe Dingen; ſoo ſender a kom goe bedroefd, en a kom, en a breng navoor ſender Heere allemaal, wat a ka geſkied.

32. Dan ſi Heere a roep em, vor kom navoor ſi Oogo, en a ſee na em: O joe booſe Dienſt-Knecht, ſoo een groote Skuld mi ka lat af van joe, derwil joe a bed mi.

33. Joe a ſal neem dan niet Jamer over joe Met-Dienſt-Knecht ookal, glik as mi a ka neem Jamer over joe?

34. En

34. En ſi Heere a kom toornig, en a overleveer em na die Pienigers, tee em a betaal allegaar die geheele Skuld na Em.

35. Glik ſoo mi hemelſche Vader ſal doe na jender ookal, as jender no vergie van jender geheele Hert elkeen na ſi Broeder ſi Mishandlingen.

Die 19 Capitel.

En die a geſkied, toen Jeſus a ka vollendig all deeſe Woorden, Em a vertrek van Galilea, en a kom na die Land-Deelen van Judea, na die ander Sie van die Jordan.

2. En een groot Hoop Volk a volg Em, en Em a genees ſender daar.

3. Da die Phariſeen a kom na Em, a verſoek Em, en a ſee na Em: Die ben dan recht, dat een Man verlaat ſi Wif, om die will van eenigſte Oorſaak.

4. Em a antwoord, en a ſee na ſender: Jender ka lees dan niet, dat Em, die ka maak die Menſch van Begin, die a maak, dat een Man en Wif ſal wees?

5. En Em a ſee: Voordaarom een Menſch ſal verlaat ſi Vader en Moeder, en ſal hang na ſi Wif; en ſender twee ſal wees een Vleeſch.

6. Soo ſender ben noe niet meer twee, maar *een* Vleeſch. Wat God noe ka voeg malkander, die een Menſch no ſal partie.

7. Da ſender a ſee na Em: Voorwaarom Moſes ka gebied dan, vor gie een Skeyd-Brief, en vor verlaat em?

8. Em a ſee na ſender: Moſes ka permitteer na jender, vor verlaat jender Wifs, om die will van die Hard-

Hardheid van jender Hert; maar van die Begin af die no ka wees ſoo.

9. Maar *mi* ſee na jender: Wie verlaat ſi Wif (ſonder dat die ben om die will van Hoererie) en trouw een ander, die breek die Echte; en wie trouw die Wif, die ben verlaaten van ſi Man, die breek die Echte ookal.

10. Da die Jungers a ſee na Em: As die Saak van een Man met ſi Wif ſtaan ſoo; dan die no ben goet vor trouw.

11. Maar Em a ſee na jender: Niet elkeen kan vat deeſe Woord, maar jender alleen, na die die ben gegeven.

12. Want ſom ben geſneden, die ben van Moeder Lif ſoo gebooren; en ſom ben geſneden van die Menſchen; en die hab ſom, die ka ſnie jender ſelv, om die will van die Koningrik van die Hemel. Wie kan vat die, em vat die!

13. Dan jender a breng Kindjes na Em, dat Em a ſal lee ſi Handen op jender, en ſal bed over jender; maar die Jungers a beſtraf jender.

14. Maar Jeſus a ſee: Lat af van die Kindjes, en no hinder jender vor kom na mi, want die Koningrik van die Hemel ben voor jender.

15. En Em a lee die Handen op jender, en a vertrek van daar.

16. En kik, een a kom na Em, en a ſee: Goeje Meester, wat voor goeje Dingen mi ſal doe, dat mi kan hab die eewig Leev?

17. En Jeſus a ſee na em: Voor wat joe roep mi goet? Niemand ben goet, as die Eenige God. Maar as joe will loop nabinne die Leev, ſoo hou die Geboden.

18. Em

18. Em a ſee na Jeſus: Welke? Jeſus a ſee: Joe no ſal maak dood. Joe no ſal breek die Echte. Joe no ſal ſteel. Joe no ſal gie valſch Getugnis.

19. Eer joe Vader en joe Moeder; en joe ſal hab joe Naaſte lief, ſoo as joe ſelv.

20. Da die Jongling a ſee na Em: All deeſe Dingen mi ka hou van mi Jongheid af; wat mi mankeer dan nochal?

21. Jeſus a ſee na em: As joe will wees vollkom, ſoo loop hen, en verkoop allegaar wat joe hab, en gie die na die Pover ſender, ſoo joe ſal hab een Skat nabinne die Hemel; en kom, en volg mi.

22. Toen die Jongling a hoor die Woord, em a loop bedroefd wee van Jeſus, want em a hab moeſchi Goed.

23. Maar Jeſus a ſee na ſi Jungers: Voorwaar, mi ſee na jender: Een rik Man ſal kom ſwaarlik nabinne die Koningrik van die Hemel.

24. En verder mi ſee na jender: Die ben meer lecht, dat een Kameel loop door die Oogo van een Naald, as dat een rik Man kom nabinne die Koningrik van God.

25. Toen ſi Jungers a hoor die, da ſender a verſkrik goe, en a ſee: Wie kan kom dan ſalig?

26. Maar Jeſus a kik na ſender, en a ſee na ſender: By die Menſchen die ben onmooglik, maar alle Dingen ben mooglik by God.

27. Dan Petrus a antwoord en a ſee na Em: Kik, ons ka verlaat alles, en ka volg Joe, wat ons ſal hab dan voor die?

28. Maar Jeſus a ſee na ſender: Voorwaar, mi ſee na jender, dat jender, die ka volg mi, na die Weder-Geboort, wanneer die Menſch ſi Soon ſal ſet op

die

die Troon van ſi Heerlikheid, ſal ſet ookal op twaalf Troonen, en oordeel die twaalf Geſlachten van Iſrael.

29. En wie verlaat Hoes, of Broeders, of Suſters, of Vader, of Moeder, of Wif, of Kinders, of Land, om die will van mi Naam, em ſal ontvang die hondertvoudig, en beërv die eewig Leev.

30. Maar veel, die ben die Eerſten, ſal wees die Laatſten, en die Laatſten ſal wees die Eerſten.

Die 20 Capitel.

Die Koningrik van die Hemel ben glik een Hoes-Vader, die a loop ut vroevroe, vor huer Arbeiders na ſi Wienberg.

2. En toen em a ka accordeer met die Arbeiders een Penning Dag-Loon, ſoo em a ſtier ſender na ſi Wienberg.

3. En em a loop ut, omtrent die derde Uur, en a kik ander ſtaan leeg na die Market-Plaats.

4. En a ſee na ſender: Jender loop hen na die Wienberg ookal, en mi will gie na jender, wat ben recht.

5. En ſender a loop hen. Weeran em a loop ut, omtrent die ſeſte en negende Uur, en a doe dieſelvde.

6. Maar tegen die elfde Uur em a loop ut, en a vind ander, die a ſtaan leeg daar, en a ſee na ſender: Voor wat jender ſtaan hier, die geheele Dag, ſonder Werk?

7. Sender a ſee na em: Niemand ka huer ons. Em a ſee na ſender: Jender ookal loop hen na die Wienberg, en wat ſal wees recht, die jender ſal ontvang.

8. Toen noe die Avend a kom, da die Heere van die Wienberg a ſee na ſi Rentmeeſter: Roep die Arbeiders, en gie na ſender die Loon: en begin van die laatſte tee na die eerſte.

9. Da

9. Da ſender a kom, die a wees gehuert na die elfde Uur, en elkeen a ontvang ſi Penning.

10. Maar toen die eerſten a kom, ſoo ſender a dink, dat ſender a ſal ontvang meer, en ſender a ontvang ookal elkeen ſi Penning.

11. En toen ſender a ontvang die, ſoo ſender a murmureer tegen die Hoes-Vader,

12. En a ſee: Deeſe laatſten a werk maar *een* Uur, en joe ka maak ſender glik met ons, die ka draag die Beſwaarde en die Heet van die Dag.

13. Maar em a antwoord en a ſee na een van ſender: Mi Vriend, mi no doe Onrecht na joe; joe ka accordeer dan niet met mi voor een Penning?

14. Neem, wat van joe ben, en loop hen. Maar mi will gie na deeſe Laatſten, glik as na joe.

15. Of, mi hab dan niet Macht vor doe, wat mi will, met mi Eigen? Joe Oogo ben dan boos voordaarom, dat mi ben ſoo goet?

16. Soo die Laatſten ſal wees die Eerſten, en die Eerſten die Laatſten. Want veel ben geroepen, maar weenig ben utverkieſen.

17. En Jeſus a loop op na Jeruſalem, en a neem die twaalf Jungers apart na Em, na Pad, en a ſee na ſender:

18. Kik, ons loop op na Jeruſalem, en die Menſch ſi Soon ſal word overgeleveert na die Hoogprieſters en Skriftgeleerden, en ſender ſal veroordeel Em na die Dood.

19. En ſal overleveer Em na die Heidens, vor beſpot, vor geeſel, en vor kroeſig Em, en na die derde Dag Em ſal ſtaan op weeran.

20. Dan die Moeder van die Kinders van Zebedeus a kom na Em, met ſi twee Soons, a vall neer navoor Em, en a begeer een Ding van Em.

Drink-

21. En Jesus a see na em: Wat joe will? em a see na Jesus: Lat deese mi twee Soons set in Joe Koningrik, een na Joe rechter, en die ander na Joe slinker Hand.

22. Maar Jesus a antwoord en a see: Jender no weet wat jender bed. Jender kan drink dan die Drinkbeeker, die *mi* sal drink, en kan lat doop jender met die Doop, met die *mi* word gedoopt? Sender a see na Em: O ja, die ons kan.

23. En Em a see na sender: Jender sal drink wel mi Drinkbeeker, en sal word gedoopt met die Doop, met die mi word gedoopt; maar vor set na mi rechter en na mi slinker Hand, die no staan by mi vor gie na jender, maar die sal word gegeven na sender, voor die die ben bereid van mi Vader.

24. Toen die Tien a hoor die, soo sender a kom ontoevreden over die twee Broeders.

25. Maar Jesus a roep sender na Em, en a see: Jender weet, dat die Vorsten in die Werld hab vor regeer, en die overste Heeren hab Geweld.

26. Maar *soo* die no sal wees onder jender; want as een van jender will wees machtig, die sal wees jender Dienaar.

27. En wie onder jender will wees die Eerste, die sal wees jender Dienst-Knecht.

28. Glik as die Mensch si Soon no ka kom vor lat dien Em, maar dat Em dien, en gie si Leev tot Losgeld voor moeschi.

29. En toen sender a vertrek van Jericho, da moeschi Volk a volg Em.

30. En kik, twee Blinden a set na die Pad, en toen sender a hoor, dat Jesus a passeer daar, soo sender a roep, en a see: O Heere, Joe Soon van David, neem Jamer over ons!

31. En die Volk a beſtraf ſender, dat ſender a ſal ſwieg ſtill. Maar ſender a roep veelmeer, en a ſee: O Heere, Joe Soon van David, neem Jamer over ons!

32. En Jeſus a ſtaan ſtill, en a roep ſender, en a ſee: Wat jender will, dat mi ſal doe na jender?

33. Sender a ſee na Em: Heere, dat ons Oogen ſal word geopend.

34. En Jeſus a jamer ſender, en a roer ſender Oogen aan. En aanſtonds ſender Oogen a kom open vor kik weeraan. En ſender a volg Em.

Die 21 Capitel.

Toen ſender a kom noe deſtby Jeruſalem na Bethphage, by die Olieſberg, da Jeſus a ſtier twee van ſi Jungers, en a ſee na ſender:

2. Loop hen na die Dorp, die lee hier tegen jender over, en aanſtonds jender ſal vind een Eſelin, die ben gebonden, en een Kaggel met em; loſs ſender, en breng ſender na mi.

3. En as iemand ſal ſee wat (tegen die) na jender, ſoo jender ſee: Die Heere mankeer ſender; en aanſtonds em ſal latſtaan die na jender.

4. Maar deeſe allemaal a geſkied, dat die a ſal word vervoellt, wat a wees geſproken door die Propheet, die ſee:

5. See na die Dochter van Zion: Kik, joe Koning kom na joe, ſachtmoedig, en rie op een Eſel, ja op een Kaggel van die jokdraagend Eſelin.

6. Die Jungers a loop hen, en a doe ſoo, as Jeſus a ka gebied na ſender.

7. En a breng die Eſelin en ſi Kaggel, en a lee ſender Kleeren op die, en a ſet Em op die.

8. En

8. En veel Volk a ſprey die Kléeren na die Pad; ander a kap Takkiés van die Boomen, en a ſtrooy ſender na die Pad.

9. Maar die Volk, die a loop bevoor, en die a volg after, a roep en a ſee: Hoſianna die Soon van David; geloofd Em ben, die kom in die Naam van die Heere! Hoſianna in die Hoogte.

10. En toen Em a paſſeer in na Jeruſalem, da die geheele Stadt a word beweegt en a ſee: Wie die ben?

11. Maar die Volk a ſee: Die ben Jeſus, die Propheet van Nazareth, ut Galilea.

12. En Jeſus a loop nabinne die Tempel van God, en a gooy ut allemaal, die a verkoop, en die a koop nabinne die Tempel, en a ſtoot neer die Tafels van ſender, die a ſet vor reyel Geld, en die Stoelen van ſender, die a hab Duffies vor verkoop.

13. En a ſee na ſender: Die ſtaan geſkreeven: Mi Hoes ſal word genaamt een Bed-Hoes, maar jender ka maak een Moordenaar-Hool van die.

14. En die Blinden en Laamen a kom na Em nabinne die Tempel, en Em a genees ſender.

15. Maar toen die Hoogprieſters en Skriftgeleerden a kik die Wonder, die Em a doe, en a hoor, dat die Kinders nabinne die Tempel a roep en a ſee: Hoſianna die Soon van David! ſoo ſender a neem die goe quaalik,

16. En a ſee na Em: Joe hoor dan ook, wat deeſe ſee? Jeſus a ſee na ſender: Ja, jender ka lees dan noit: Ut die Mond van die Onmondigen en Sugelingen Joe ka bereid een Loof voor Joe?

17. En Em a verlaat ſender, en a loop ut van die Stadt na Bethanien, en a bliev daar.

18. Maar toen Em a loop vroevroe na die Stadt weeraan, ſoo Em a hab Honger.

19. En Em a kik een Viegie-Boom na die Pad, en a loop na die, en a vind nietmetal op die, as Blaaren alleen, en a ſee na die Boom: Van noe af niet een Vrucht groey verder meer na joe, noit niet. En aanſtonds ook die Viegie-Boom a droog wee.

20. Toen die Jungers a kik die, ſoo ſender a verwonder en a ſee; Hoeſoo die Viegie-Boom ka kom droog ſoo gauw?

21. Maar Jeſus a antwoord en a ſee na ſender: Voorwaar, mi ſee na jender, as jender hab Gloof, en no twiefel; ſoo jender ſal doe die niet alleen met die Viegie-Boom, maar as jender ſal ſee na deeſe Berg: Beweeg joe, en gooy joe nabinne die See; ſoo die ſal geſkied.

22. En *alle Dingen, wat jender bed in jender Gebed, as jender gloof, ſoo jender ſal ontvang die.*

23. En toen Em a kom nabinne die Tempel, da die Hoogprieſters en die Ouderlingen van die Volk a kom na Em, derwil Em a leer, en a ſee: Door wat Macht Joe doe deeſe Dingen? En wie ka gie die Macht na Joe?

24. Jeſus a antwoord en a ſee na ſender: Mi will vraag jender een Woord ookal, as jender ſee mi die, ſoo mi ook will ſee na jender, door wat Macht mi doe deeſe Dingen.

25. Van waar die Doop van Johannes a wees? Die a wees dan van die Hemel, of van die Menſchen? Da ſender a dink by ſender ſelv en a ſee: As ons ſee, die ka wees van die Hemel, ſoo em ſal ſee na ons: Voorwaarom jender no ka gloof em dan?

26. Maar as ons ſee: Die ka wees van die Menſchen

ſchen; ſoo ons moet bang die Volk; want ſender allemaal a hou Johannes voor een Propheet.

27. En ſender a antwoord en a ſee na Jeſus: Ons no weet die. Da Em a ſee na ſender: Soo mi ookal no ſal ſee na jender, door wat Macht mi doe deeſe Dingen.

28. Maar wat jender dink? Een Man a hab twee Soons, en em a kom na die eerſte, en a ſee: Mi Soon, loop hen, en werk van Dag na mi Wienberg.

29. En em a antwoord, en a ſee: Mi no will doe die. Afteraan die a berouw em, en em a loop hen.

30. En die Man a kom na die tweede, en a ſee dieſelvde Woorden. Maar em a antwoord en a ſee: Heere, Ja! en em no a loop hen.

31. Welk van die twee ka doe die Will van die Vader? Sender a ſee na Em: Die eerſte. Jeſus a ſee na ſender: Voorwaar, mi ſee na jender: die Tollenaars en die Hoeren ſal kom wel eerder nabinne die Koningrik van die Hemel, as jender.

32. Johannes a kom na jender, en a leer jender die Pad van Gerechtigheid, en jender no a gloof em; maar die Tollenaars en die Hoeren a gloof em. En maski jender a kik die, jender doch no a berouw die, dat afteraan jender a ſal ka gloof em ookal.

33. Hoor een ander Gliknis: Daar a wees een Hoes-Vader, die a plant een Wienberg, en a maak een Tranſchee rond om die, en a dig een Wienporſch nabinne die, en a bouw een Toren, en a huer die ut na die Wiengartmans, en a reis voor een lang Tid na een ver Land.

34. En toen die Tid van die Vruchten a naader, ſoo em a ſtier ſi Dienſtknechten na die Wiengartmans, dat ſender a ſal ontvang die Vruchten.

35. Da die Wiengartmans a neem ſi Dienſtknechten, een ſender a ſlaa, een ander ſender a maak dood, en die derde ſender a ſteenig.

36. Weeraan em a ſtier ander Dienſtknechten, meer as die eerſte a wees, en ſender a doe met dieſelvde op glik Manier.

37. En afteraan em a ſtier ſi Soon na ſender, en a ſee: Sender doch ſal reſpecteer mi Soon.

38. Maar toen die Wiengartmans a kik die Soon, da ſender a ſee na malkander: Deeſe ben die Erfe, kom, lat ons maak em dood, en lat ons breng ſi Erfgoed na ons.

39. En ſender a neem em, en a gooy em ut van die Wienberg, en a maak em dood.

40. Wanneer noe die Heere van die Wienberg ſal kom, wat em ſal doe dan na deeſe Wiengartmans?

41. Sender a ſee na Em: Em ſal bederv deeſe Quaatdoeners miſerabel, en ſal huer ſi Wienberg ut na ander Wiengartmans, die leveer die Vruchten na die recht Tid na em.

42. Jeſus a ſee na ſender: Jender ka lees dan noit in die Skrift: Die Steen, die die Bouw-Meeſters ka gooy wee, die ka kom een Hoofdſteen na die Hoek. Van die Heere die ka geſkied, en die ben wonderbaar navoor ons Oogen?

43. Voordaarom mi ſee na jender: Die Koningrik van God ſal word genomen van jender, en ſal word gegeven na die Heidens, die ſal breng ſi Vruchten.

44. En wie vall op deeſe Steen, die ſal breek, maar op wie em vall, die em ſal morſel tot Poejer.

45. En toen die Hoogprieſters en die Phariſeen a hoor ſi Glikniſſen, ſoo ſender a bemerk, dat Em a ſpreek van ſender.

46. En

46. En ſender a ſoek vor vaſs Em; maar ſender a bang die Volk, want die Volk a hou Em vor een Propheet.

Die 22 Capitel.

En Jeſus a ſpreek weeraan door Glikniſſen na ſender en a ſee:

2. Die Koningrik van die Heniel ben glik een Koning, die a maak een Bruiloofd voor ſi Soon.

3. En a ſtier ſi Dienſtknechten ut, vor roep die Genooite na die Bruiloofd, en ſender no a will kom.

4. Weeraan em a ſtier ander Dienſtknechten ut, en a ſee: See na die Genooiten, kik, mi ka bereid mi Maaltid, mi Oſſen en mi vet Vee ben geſlacht, en alle Dingen ben bereid, kom na die Bruiloofd.

5. Maar ſender a veracht die, en a loop hen, die een na ſi Plantey, die ander na ſi Koopmanſkap.

6. Maar ſom a vaſs ſi Dienſtknechten, a ſpot ſender, en a maak ſender dood.

7. Toen noe die Koning a hoor die, ſoo em a kom toornig; en a ſtier ſi Armee ut, en a bederv deeſe Moordenaars, en a ſtek ſender Stadt na Brand.

8. Dan em a ſee na ſi Dienſtknechten: Die Bruiloofd ben wel bereid, maar die Genooiten no a wees die waerdig.

9. Voordaarom loop hen na die Straaten, en nool na die Bruiloofd, ſoo veel as ſender vind.

10. En die Dienſtknechten a loop ut na die Straaten, en a bring malkander ſoo veel as ſender a vind, quaaje en goeje, en die Tafels allemaal a kom voll.

11. Da die Koning a kom nabinne, vor kik die Gaſten, en em a kik daar een Menſch, die no a hab een Bruiloofd-Kleed aan;

12. En a ſee na em: Vriend, hoeſoo joe ka kom hier nabinne, en joe hab doch niet die Bruiloofd-Kleed aan? Maar em a verſtom.

13. Dan die Koning a ſee na ſi Dienaars: Bind em Handen en Voeten, en gooy em na die buttenſte Duſternis, daar ſal wees Gekriſch en Kneerſing van Tanden.

14. Want moeſchi hen geroepen, maar weenig ben utverkieſen.

15. Dan die Phariſeen a loop hen, en a hou een Raad, hoeſoo ſender a ſal vang Em in ſi Woorden.

16. En ſender a ſtier na Em ſender Jungers met die Herodianen, en a ſee: Meeſter, ons weet, dat Joe ben waarachtig, en leer die Pad Gods in Waarheid, en Joe keer voor niemand; want Joe no regardeer die Aanſien van die Menſchen.

17. Voordaarom ſee na ons, wat Joe dink? Die ben dan recht, vor gie Skatgeld na die Keyſer, of niet?

18. Toen Jeſus a bemerk ſender Boosheid, ſoo Em a ſee: Voor wat jender verſoek mi dan, jender Huichelaars?

19. Wies mi een Stuk van die Skatgeld. En ſender a breng na Em een Perning.

20. En Em a ſee na ſender: Van wie die Beeld en die Opſkrift ben?

21. Sender a ſee na Em: Van die Keyſer. Dan Em a ſee na ſender: Voordaarom gie na die Keyſer, wat van die Keyſer ben, en na God, wat van God ben.

22. En toen ſender a hoor die, da ſender a verwonder, en a verlaat Em, en a loop wee.

23. Na dieſelvde Dag die Sadduceen a kom na Em, die hab die Meening, dat no ben een Opſtanding, en a vraag Em,

24. En

24. En a ſee: Meeſter, Moſes ka ſee: As een Man dood, en no hab Kinders, ſoo ſi Broeder ſal trouw ſi Wif, en verwek Saad voor ſi Broeder.

25. Noe daar ka wees by ons ſeven Broeders. Die eerſte a trouw, en a dood; en derwil em no hab Saad, ſoo em a latſtaan ſi Wif na ſi Broeder.

26. Glik ſoo die tweede ookal, en die derde, tee na die ſevende.

27. En op laatſt, after ſender allemaal, die Wif a dood ookal.

28. Noe dán na die Opſtanding, welk ſi Wif em ſal wees onder die Seven? Sender allemaal a hab em ja tot Wif?

29. En Jeſus a antwoord en a ſee na ſender: Jender dwaal, en jender no weet die Skrift, en ook niet die Kracht van God.

30. Want na die Opſtanding ſender no ſal vry en laat vry ſender; maar ſender ben glik as die Engels van God nabinne die Hemel.

31. Maar jender ka lees dan niet van die Opſtanding van die Doojen, wat ben geſprooken na jender van God, toen Em ſee:

32. Mi ben die God van Abraham, en die God van Iſaak, en die God van Jakob? maar noe God no ben een God van die Doojen, maar van die Leevendigen.

33. En toen die Volk a hoor die, ſoo ſender a kom na groot Verwondering over ſi Leering.

34. Maar toen die Phariseen a hoor, dat Em a ka ſtop die Sadduceen ſender Mond, ſoo ſender a kom malkander.

35. En een van ſender, een Skriftgeleerde, a verſoek Em en a ſee:

36. Meeſter, welk ben die grootſte Gebod in die Wet?

37. Jesus a see na em: Joe sal hab God joe Heere lief, van geheele Hert, van geheele Siel, en van geheele Gemoed.

38. Die ben die eerste en grootste Gebod.

39. Die tweede ben glik na die: Joe sal hab joe Naaste lief, soo as joe selv.

40. Na deese twee Geboden hang die geheele Wet en die Propheeten.

41. Toen noe die Phariseen a wees by malkander, Jesus a vraag sender, en a see:

42. Wat jender dink van Christus? Wie fi Soon Em ben? Sender a see: Die Soon van David.

43. Em a see na sender: Hoesoo David roep Em dan in die Geest fi Heere? toen em see:

44. Die Heere ka see na mi Heere: Set Joe na mi rechter Hand, tee mi lee Joe Vyanden na die Voetbank van Joe Voeten.

45. As David noe roep Em fi Heere, hoesoo Em ben dan fi Soon?

46. En niemand a kan antwoord een Woord na Em, en niemand a derf ook van die Dag af verder vraag Em.

Die 23 Capitel.

Da Jesus a spreek na die Volk, en na fi Jungers,

2. En a see: Die Skriftgeleerden en Phariseen set op die Stoel van Moses.

3. Allemaal noe, wat sender see na jender, dat jender sal hou, jender hou en doe die; maar after sender Werken jender no sal doe; sender see die wel, en no doe die.

4. Maar sender bind swaare Dragten, die ben quaalik vor draag, en lee sender op die Skouders van die Men-

Menſchen, maar ſender ſelv no will roer na dieſelvde met een Vinger.

5. Maar ſender doe allemaal ſender Werken, voor dat die Menſchen kan kik ſender. Sender maak ſender Dink-Cedels breed, en die Soomen na ſender Kleeren groot.

6. Sender ſet gern na die boven Plaats van die Tafel, en nabinne die Skoelen,

7. En will die goe, dat Volk groet ſender op die Market, en roep ſender Rabbi.

8. Maar jender no ſal let roep jender Rabbi, want Een ben jender Meeſter, Chriſtus; en jender allemaal ben Broeders.

9. En jender ſal roep niemand Vader op Aarde, want een ben jender Vader, die ben nabinne die Hemel.

10. En jender no ſal lat roep jender Leeraars, want Een ben jender Leeraar, naamelik Chriſtus.

11. Die grootſte onder jender ſal wees jender Dienaar.

12. Want wie verhoog ſi ſelv, die ſal word verneedert, en wie verneeder ſi ſelv, die ſal word verhoogt.

13. Ongelukkig jender ben, Skriftgeleerden en Phariſeen, jender Huichelaars! want jender ſlot toe die Koningrik van die Hemel voor die Menſchen; jender ſelv no kom nabinne, en ſender, die ſoek vor kom in, die jender no lat kom nabinne.

14. Ongelukkig jender ben, Skriftgeleerden en Phariſeen, jender Huichelaars! want jender jeet op die Hoeſen van die Weduwen, onder een Skien van lange Gebeden, voordaarom jender ſal ontvang een meer groot Verdoemnis.

15. On-

15. Ongelukkig jender ben, Skriftgeleerden en Phariseen, jender Huichelaars! want jender reis rond na Land en na See, vor maak een Joden-Genoot, en wanneer em ben die, soo jender maak em een Kind van die Hell, tweedobbel meer, as jender selv ben.

16. Ongelukkig jender ben, jender blinde Leydsmans, die see: Wie sweer by die Tempel, die ben nietmetal; maar wie sweer by die Goud van die Tempel, die ben skuldig.

17. Jender Dwaasen en Blinden! wat ben dan meer groot, die Goud, of die Tempel, die maak die Goud heilig?

18. En wie sweer by die Altaar, die ben nietmetal; maar wie sweer by die Offer, die ben op dieselvde, die ben skuldig.

19. Jender Dwaasen en Blinden, wat ben dan meer groot, die Offer, of die Altaar, die maak die Offer heilig?

20. Voordaarom, wie sweer by die Altaar, die sweer by dieselvde, en by allemaal, wat ben op die.

21. En wie sweer by die Tempel, die sweer by dieselvde, en by Em, die woon nabinne die.

22. En wie sweer by die Hemel, die sweer by die Troon van God, en by Em, die set op die.

23. Ongelukkig jender ben, Skriftgeleerden en Phariseen, jender Huichelaars! want jender betaal die Tiende van Munt, Dill en Komyn, en lat bliev asterut die wichtigste van die Wet, naamelik die Oordeel, die Barmhertigheid en die Gloof. Deese Dingen Volk sal doe, en no latstaan die ander.

24. Jender blinde Leydsmans, jender kan passeer wel een Muskit door, en slok in een Kameel.

25. Ongelukkig jender ben, Skriftgeleerden en Phariseen,

ſeen, jender Huichelaars! die hou die Drinkbeekers en Skötels ſkoon van butten, maar van binnen ſender ben voll van Roov en Onmaatigheid.

26. Joe blinde Pharifee, ſkoon vooreerſt na die Drinkbeekers en Skötels wat ben nabinne, dat die kom ſkoon ookal, wat ben van butten.

27. Ongelukkig jender ben, Skriftgeleerden en Pharifeen, jender Huichelaars! want jender ben glik as die wettgepleiſterte Graven, die ſkien wel mooi van butten, maar van binnen ſender ben voll van Doodsbeenden en allemaal Onreinigheid.

28. Soo jender ookal van butten jender ſkien rechtveerdig na voor die Menſchen, maar van binnen jender ben voll van Huichelerie en Ongerechtigheid.

29. Ongelukkig jender ben, Skriftgeleerden en Pharifeen, jender Huichelaars! want jender bouw die Graven van die Propheeten op, en maak Cieraad na die Graven van die Rechtveerdigen,

30. En ſee: As ons a ſal ka wees na die Tid van ons Vaders, ſoo ons no a ſal ka neem Part met ſender na die Bloed van die Propheeten.

31. Soo jender gie dan Getuignis over jender ſelv, dat jender ben Kinders van ſender, die ka maak die Propheeten dood.

32. Jender ookal vervoelt dan die Maat van jender Vaders.

33. Jender Slangen, jender Adderen-Geſlacht, hoeſoo jender will eſcapeer die Verdoemnis van die Hell?

34. Voordaarom kik, mi ſtier na jender Propheeten, en Wieſen, en Skriftgeleerden, en jender ſal maak ſom van dieſelvde dood, en ſal kroeſig ſender, en ſal geeſel ſom van ſender nabinne jender Skoolen, en ſal vervolg ſender van een Stadt na die ander;

35. Voor

35. Voor dat kom op jender all die rechtveerdig Bloed, die ben vergooten op die Aarde, van die Bloed van die rechtveerdige Abel af, tee die Bloed van Zacharias, die Soon van Barachias, die jender ka maak dood tuſchen die Tempel en die Altaar.

36. Voorwaar, mi ſee na jender, dat all deeſe Dingen ſal kom over deeſe Geſlacht.

37. Jeruſalem, Jeruſalem, joe, die maak die Propheeten dood, en ſteenig ſender, die ben geſtiert na joe! hoe meenigmaal mi ka will vergaader joe Kinders, glik as een Hoener vergaader ſi Kikintjes na onder ſi Vlerken, en jender no ka will!

38. Kik, jender Hoes ſal word woeſt gelaten voor jender.

39. Want mi ſee na jender: Van noe af jender no ſal kik mi, tee jender ſee: Geſegend Em ben, die kom in die Naam van die Heere.

Die 24 Capitel.

En Jeſus a loop wee van die Tempel; en ſi Jungers a kom na Em, dat ſender a will wies Em die Gebouw van die Tempel.

2. Maar Jeſus a ſee na ſender: Jender kik dan niet all deeſe Dingen? Voorwaar, mi ſee na jender: Niet een Steen ſal bliev hier op die ander, die no ſal word afgebrooken.

3. En toen Em a ſet op die Olieſberg, da ſi Jungers a kom apart na Em, en a ſee: See na ons, wanneer deeſe Dingen ſal geſkied? en welk ſal wees die Teeken van Joe Toekomſt, en van die End van die Werld?

4. Maar Jeſus a antwoord, en a ſee na ſender: Paſs op, dat niemand verley jender.

5. Want

5. Want veele ſal kom onder mi Naam, en ſee: Mi ben Chriſtus, en ſender ſal verley veele.

6. Jender ſal hoor van Oorlog, en Geſkreuw van Oorlog. Paſs op, no verſkrik; want all deſe Dingen moet geſkied toevoorn; maar die End no ben da nochal.

7. Want een Volk ſal ſtaan op tegen die ander, en een Koningrik tegen die ander; en die ſal hab Honger-Tid, en Peſtilenz, en Aardbeevingen hier en daar.

8. Doch die ſal wees eerſt die Begin van die Nood.

9. Dan ſender ſal overleveer jender na Droefnisſen, en ſal maak jender dood. En allemaal Natien ſal haat jender; om die will van mi Naam.

10. Dan moeſchi ſal erger ſender, en ſal verraad malkander, en ſal haat malkander.

11. En veel valſche Propheeten ſal ſtaan op, en ſal verley moeſchi.

12. En derwil die Ongerechtigheid ſal neem die Overhand, ſoo die Liefde ſal verkoud na moeſchi.

13. Maar wie hou ut tee na die End, die ſal kom ſalig.

14. En die Evangelium van die Koningrik ſal word gepredikt na die geheele Werld, tot een Getugnis over allemaal Natien, en dan die End ſal kom.

15. Wanneer jender ſal kik noe die Grouwel van die Verwoeſting, van die die Propheet Daniel ka ſee, dat dieſelvde ſtaan na die heilige Plaats. (Wie lees die, em merk op die!)

16. Dan vlucht nabovo die Bergen, wie ben in Judea.

17. En wie bén nabovo die Dak, die no kom neer, vor haal eenigſte Ding ut van ſi Hoes.

18. En

18. En wie ben na die Veld, die no keer om weeraan, vor haal si Kleeren.

19. Maar ongelukkig sender ben, die ben swanger, en sender, die gie Sug na dieselvde Dagen.

20. Doch bed, dat jender Vlucht no moet geskied na die Winter, of na een Sabbath-Dag.

21. Want een groot Droefnis sal wees na dieselvde Dagen, soo as noit ka wees van sens die Werld a begin, tot noe, en soo as no sal kom ook weeraan.

22. En as deese Dagen no a sal kom verkort, soo met een Mensch a sal word salig; maar om die will van die Utverkiesen sender dieselvde Dagen sal word verkort.

23. As iemand dan sal see na jender: Kik, hier ben Christus, of daar Em ben, soo jender no sal gloof die.

24. Want valsche Christusen, en valsche Propheeten sal staan op, en sal doe groot Teekens en Wonders, soo dat ook die Utverkiesen sender (as die a sal wees mooglik) sal word verleyd na die Dwaaling.

25. Kik, mi ka see die na jender toevoorn.

26. Voordaarom as sender sal see na jender: Kik, Em ben nabinne die Woestyne, soo jender no loop nabutten; kik, Em ben nabinne die Kamer, no gloof die.

27. Want glik as die Blixem kom ut van die Oost, en skien tee na die West, soo die Toekomst van die Mensch si Soon sal wees ookal.

28. Maar waar die dooje Lichaam ben, daar die Arenden sal vergaader sender.

29. En aanstonds after die Droefnis van dieselvde Tid die Son en die Maan sal verloor sender Skien,

en

en die Ster ſender ſal vall van die Hemel, en die Krachten van die Hemel ſal beweeg ſender.

30. En dan die Teeken van die Menſch ſi Soon ſal verſkien na die Hemel, en dan allemaal Geſlachten op die Aarde ſal lamenteer, en ſender ſal kik die Menſch ſi Soon kom in die Wolken van die Hemel, met groote Kracht en Heerlikheid.

31. En Em ſal ſtier ſi Engels met helder Trompeeten, en ſender ſal vergaader ſi Utverkieſene van die vier Winden, van die een End van die Hemel tee na die ander.

32. Na die Viegie-Boom jender leer een Gliknis: Wanneer ſi Takkies noe kom na Sap, en krieg Blaaren, ſoo jender weet, dat die Somer ben deſtby.

33. Soo jender ookal, wanneer jender kik, dat all deeſe Dingen geſkied, ſoo weet, dat die ben deſtby navoor die Door.

34. Voorwaar mi ſee na jender: Deeſe Geſlacht no ſal vergaan, tee all deeſe Dingen ka geſkied.

35. Hemel en Aarde ſal vergaan, maar mi Woorden no ſal vergaan.

36. Maar van dieſelvde Dag en van die Uur weet niemand, ook niet die Engels, die ben nabinne die Hemel, maar alleen mi Vader.

37. Maar glik as die a wees na die Dagen van Noah, ſoo die Toekomſt van die Menſch ſi Soon ſal wees ookal.

38. Want glik as ſender a wees na die Dagen bevoor die Sond-Vloet, ſender a jeet, ſender a drink, ſender a vry en a lat vry ſender, tee na die Dag, dat Noah a loop nabinne die Ark.

39. En ſender no a keer voor die, tee die Sond-Vloet a kom, en a neem ſender allemaal wee. Soo

die Toekomſt van die Menſch ſi Soon ſal wees ookal.

40. Dan twee ſal wees na die Veld, die een ſal word aangenomen, en die ander ſal word verlaaten.

41. Twee (Vrouwen) ſal mola na die Molen, die een ſal word aangenomen, en die ander ſal word verlaaten.

42. Voordaarom jender wach, want jender no weet, na welk Uur jender Heere ſal kom.

43. Maar deeſe jender ſal weet, as een Hoes-Vader a ſal weet, na welk Uur die Dief a will kom, ſoo em a ſal hou wel Wach, en no latſtaan breek nabinne ſi Hoes.

44. Voordaarom jender wees bereid ookal, want die Menſch ſi Soon ſal kom na ſoo een Uur, as jender no dink.

45. Wie ben dan een getrouwe en voorſichtige Dienſt-Knecht, die ſi Heere ka ſet, vor regeer ſi Dienſt-Volk, vor gie Jeet na ſender na die recht Tid.

46. Gelukſalig ben die Dienſt-Knecht, wanneer ſi Heere kom, en vind em doe ſoo.

47. Voorwaar mi ſee na jender: Die Heere ſal ſet em over allemaal ſi Goed.

48. Maar as een quaaje Dienſt-Knecht ſal ſee nabinne ſi Hert: Mi Heere no kom nochal lang Tid;

49. En ſal begin vor ſlaa ſi Met-Dienſt-Knechten, en vor jeet en drink met die Dronkmans:

50. Soo die Heere van dieſelvde Dienſt-Knecht ſal kom na die Dag, wanneer em no verwacht die, en na die Uur, wanneer em no dink op die;

51. En ſal verſplit em, en ſal gie na em ſi Loon met die Huichelaars, daar ſal wees Gekriſch en Kneerſing van Tanden.

Die

Die 25 Capitel.

Dan die Koningrik van die Hemel ſal wees glik tien Jongvrouwen, die a neem ſender Lampen, en a loop ut, vor gemoet die Bruidegom.

2. Maar vyf van ſender a wees dwaas, en vyf a wees wies.

3. Die Dwaaſen a neem ſender Lampen, maar ſender no a neem Olie met ſender.

4. Maar die Wieſen a neem Olie nabinne ſender Vatjes, met ſender Lampen.

5. Toen noe die Bruidegom a vertoef, ſoo ſender allemaal a kom ſlaaprig, en a vall na Slaap.

6. Maar na middel van die Nacht a geſkied een Geroep: Kik, die Bruidegom kom, loop noe, vor gemoet Em!

7. Dan all deeſe Jongvrouwen a ſtaan op, en a vercier ſender Lampen.

8. Maar die Dwaaſen a ſee na die Wieſen: Gie ons van jender Olie, want ons Lampen gaan ut.

9. Da die Wieſen a antwoord en a ſee: Niet ſoo, voor dat niet ons en jender hab Mankement. Maar loop hen na die Verkoopers, en koop voor jender ſelv.

10. En toen ſender a loop hen, vor koop, ſoo die Bruidegom a kom, en ſender, die a wees bereid, a loop met em nabinne, tot die Bruiloofd, en die Door a word geſloten.

11. Aſteraan die ander Jongvrouwen a kom ookal, en a ſee: Heere, Heere, open voor ons.

12. Maar em a antwoord en a ſee: Voorwaar, mi ſee na jender: Mi no ken jender.

13. Voordaarom wach, want jender no weet

die Dag en die Uur, wanneer die Menſch ſi Soon ſal kom.

14. Glik as een Menſch, die a reis na een ver Land, a roep ſi Dienſt-Knechten, en a leveer na ſender ſi Goed.

15. En na die een em a gie vyf Talenten, na die ander twee, en na die derde een; na elkeen ſoo, as ſi Vermoogen a wees, en a reis wee aanſtonds.

16. Dan em, die a ka ontvang die vyf Talenten, a loop hen, en a handel met dieſelvde, en a win ander vyf Talenten.

17. Glik ſoo em ookal, die a ka ontvang die twee Talenten, a win ook twee ander.

18. Maar em, die a ka ontvang die een, a loop hen, en a dig een Gat na die Aarde, en a verberg die Geld van ſi Heere.

19. After een lang Tid die Heere van deeſe Dienſt-Knechten a kom, en a hou Reekenſkap met ſender.

20. En ſoo em, die a ka ontvang die vyf Talenten, a kom en a lee ander vyf Talenten daar, en a ſee: Heere, joe ka gie vyf Talenten na mi, kik, mi ka win met dieſelvde ander vyf Talenten.

21. Da ſi Heere a ſee na em: *Wel, joe goeje en getrouwe Dienſt-Knecht, joe ka wees getrouw over weenig Dingen, mi will ſet joe over moeſchi; loop nabinne tot die Bliſkap van joe Heere.*

22. Dan die ander a kom ookal, die a ka ontvang die twee Talenten, en a ſee: Heere, joe ka gie twee Talenten na mi, kik, mi ka win twee ander met dieſelvde.

23. Si Heere a ſee na em: Wel, joe goeje en getrouwe Dienſt-Knecht, joe ka wees getrouw over weenig

weenig Dingen, mi will ſet joe over moeſchi; loop nabinne tot die Bliſkap van joe Heere.

24. Dan em, die a ka ontvang die een Talent, a kom ookal, en a ſee: Heere, mi a weet, dat joe ben een hard Man, joe ſnie, waar joe no ka ſaay, en joe gaar in, waar joe no ka ſtrooy ut.

25. En mi a bang, en a loop hen, en a verberg joe Talent nabinne die Aarde; kik, daar joe hab, wat ben van joe!

26. Maar ſi Heere a antwoord en a ſee na em: O joe quaaje en looje Dienſt-Knecht, as joe a weet, dat mi ſnie, waar mi no ka ſaay, en dat mi gaar in, waar mi no ka ſtrooy ut;

27. Soo joe a ſal ka doe mi Geld na die Wiſſelaars, en dan, wanneer mi a ka kom, ſoo mi a ſal ka ontvang mi eigen met Intereſs.

28. Voordaarom neem die Talent van em, en gie die na em, die hab tien Talenten.

29. Want na elkeen, die hab, ſal word gegeven, en em ſal hab Overvloet: maar van em, die no hab, ſal word genomen ookal, wat em hab.

30. En die onprofitabel Dienſt-Knecht jender gooy ut na die utterſte Duſternis, daar ſal wees Gekriſch en Kneerſing van Tanden.

31. En wanneer die Menſch ſi Soon ſal kom in ſi Heerlikheid, en all die heilige Engels met Em, dan Em ſal ſet op die Troon van ſi Heerlikheid.

32. En allemaal Natien ſal word vergaadert navoor Em, en Em ſal ſepareer ſender van malkander, glik as een Herder ſepareer die Skaapen van die Bokken.

33. En Em ſal ſtell die Skaapen na ſi rechter Hand, en die Bokken na ſi ſlinker Hand.

34. Dan die Koning ſal ſee na ſender, die ben

na ſi rechter Hand: Kom, jender geſegende van mi Vader, beerv die Koningrik, die ben bereid voor jender van die Begin van die Werld.

35. Want mi ka wees hongerig, en jender ka gie mi vor jeet. Mi ka wees dorſtig, en jender ka gie mi vor drink. Mi ka wees een Vremdeling, en jender ka gie mi Herberg.

36. Mi ka wees naakt, en jender ka kleed mi. Mi ka wees ſiek, en jender ka beſoek mi. Mi ka wees na die Gevangnis, en jender ka kom na mi.

37. Dan die Rechtveerdigen ſal antwoord na Em, en ſee: Heere, wanneer ons ka kik Joe hongerig, en ka gie Jeet na Joe? of dorſtig, en ka gie na Joe vor drink?

38. Wanneer ons ka kik Joe as een Vremdeling, en ka gie na Joe Herberg? of naakt, en ka kleed Joe?

39. Wanneer ons ka kik Joe ſiek, of na Gevangnis, en ka kom na Joe?

40. En die Koning ſal antwoord, en ſee na ſender: Voorwaar, mi ſee na jender: Wat jender ka doe na een van *deeſe* mi mindeſte Broeders, die jender ka doe na *mi*.

41. Dan Em ſal ſee ook na ſender, die ben na ſi ſlinker Hand: Loop wee van mi, jender Vervloekten, na die eewig Vuur, die ben bereid voor die Duvel en voor ſi Engels.

42. Mi ka wees hongerig, en jender no ka gie mi vor jeet. Mi ka wees dorſtig, en jender no ka gie mi vor drink.

43. Mi ka wees een Vremdeling, en jender no ka gie mi Herberg. Mi ka wees naakt, en jender no ka kleed mi. Mi ka wees ſiek en gevangen, en jender no ka be-

k mi.

44. Dan

44. Dan deese ookal sal antwoord na Em en see: Heere, wanneer ons ka kik Joe hongerig, of dorstig, of een Vremdeling, of naakt, of siek, of na Gevangnis, en no ka dien Joe?

45. Dan Em sal antwoord na sender en see: Voorwaar, mi see na jender: Wat jender no ka doe na een van deese mindeste, die jender ook no ka doe na mi.

46. En deese sal loop wee na die eewig Pien, maar die Rechtveerdigen na die eewig Leev.

Die 26 Capitel.

En die a geskied, toen Jesus a ka vollend all deese Woorden, soo Em a see na si Jungers:

2. Jender weet, dat after twee Dagen die Passa-Feest ben, en die Mensch si Soon sal word overleveert, vor word gekroesigt.

3. Na die Tid die Hoogpriesters, en die Skriftgeleerden, en die Ouderlingen van die Volk a vergaader sender nabinne die Palee van die Hoogpriester, die a wees genaamt Caiphas,

4. En a hou een Raad, hoesoo sender a sal kan vass Jesus met Listigheid, vor maak Em dood.

5. Doch sender a see: Niet na die Feest-Dag, dat niet een Oproer kom onder die Volk.

6. Toen Jesus a wees noe na Bethanien, nabinne die Hoes van Simon, die Lazares-Sieke;

7. Daar een Vrouw a kom na Em, die a hab een Glas met kostlik Water, en a gooy die ut op si Hoofd, toen Em a set na Tafel.

8. Toen si Jungers a kik die, da sender a kom ontoevreden, en a see: Voor wat deese Verlies sal dien?

9. Deese Water a sal kan word verkoopt voor veel Geld, en gegeven na die Pover sender.

10. Toen Jesus a bemerk die, soo Em a see na sender: Voor wat jender trubel em? em ka doe een goeje Werk na mi.

11. Jender hab altid pover Volk by jender, maar *Mi* jender no hab altid.

12. Dat em a gooy die Water ut op mi Lichaam, die em ka doe (vor salv mi voorut) tot mi Begrafnis.

13. Voorwaar, mi see na jender: Waar deese Evangelium sal word gepredikt in die geheele Werld; daar sal word gesproken ookal van die, wat em ka doe, tot een Gedachtnis van em.

14. En een van die Twaalf, genaamt Judas Iscarioth, a loop hen na die Hoogpriesters;

15. En a see: Wat jender will gie mi? mi will verraad Em na jender. En sender a offereer na em dertig Silverlingen;

16. En van die Tid af em a soek Gelegenheid, vor verraad Jesus.

17. Maar na die eerste Dag van die ongesuurte Brooden, da die Jungers a kom na Jesus, en a see na Em: Waar Joe will, dat ons bereid voor Joe, vor jeet die Passa-Lam?

18. En Em a see: Loop nabinne die Stadt na een Man, en see na em: Die Meester lat see na joe: Mi Tid ben da, mi will hou die Passa by joe met mi Jungers.

19. En die Jungers a doe glik as Jesus a ka ordineer na sender, en a bereid die Passa-Lam.

20. En na die Avend Em a set na Tafel met die Twaalf.

21. En

42. En Em a loop hen die tweedemaal, en a bed, en a ſee: Mi Vader! as die no ben mooglik, dat deeſe Drink-Beeker kan paſſeer van mi, ſonder dat mi drink die, ſoo Joe Will geſkied.

43. En Em a kom weeraan (na ſi Jungers) en a vind ſender weeraan na Slaap, want ſender Oogen a wees voll van Slaap.

44. En Em a latſtaan ſender, en a loop hen weeraan, en a bed die derdemaal, en a ſee dieſelvde Woorden.

45. Dan Em a kom na ſi Jungers, en a ſee na ſender: O! noe jender will ſlaap dan en ruſt? Kik, die Uur ka kom, dat die Menſch ſi Soon word overgeleveert na die Handen van die Sondaars.

46. Staan op, lat ons loop; kik, em, die verraad mi, ben deſtby.

47. En toen Em a ſpreek nochal, kik, da Judas a kom, een van die Twaalf, en een groot Hoop met em, met Sweerden en met lange Stokken, van die Hoogprieſters en Ouderlingen van die Volk.

48. En die Verraader a ka gie een Teeken na ſender, en a ka ſee: Dieſelvde, die mi ſal kuſs, Em ben die, vaſs Em.

49. En aanſtonds em a ſtaan na Jeſus, en a ſee: Wees gegroet, Rabbi! en a kuſs Em.

50. Maar Jeſus a ſee na em: Mi Vriend, voorwaarom joe ka kom? Dan ſender a kom, en a lee ſender Handen na Jeſus, en a vaſs Em.

51. En kik, een van ſender, die a wees met Jeſus, a ſtrek ut ſi Hand, en a ſlaa (met die Sweerd) na die Dienſt-Knecht van die Hoogprieſter, en a kap em een Oor af.

52. Da

52. Da Jeſus a ſee na em: Stek joe Sweerd na ſi Plek; want wie neem die Sweerd, die ſal bederv door die Sweerd.

53. Of joe dink dan, dat mi no a ſal kan bed mi Vader, dat Em a ſal ſtier na mi meer as twaalf Legionen van Engels?

54. Hoeſoo dan die Skrift a ſal word vervoellt? Die moet geſkied ſoo.

55. Na dieſelvde Uur Jeſus a ſee na die Volk: Jender ka kom ut, as tegen een Mordenaar, met Sweerden, en met lange Stokken, vor vang mi; en doch mi ka ſet daglik met jender nabinne die Tempel, en ka leer, en jender no ka vaſs mi.

56. Maar all deeſe Dingen ka geſkied, dat die Skriften van die Propheeten a ſal kom vervoellt. Dan allemaal Jungers a verlaat Em, en a vlucht.

57. Maar ſender, die a ka neem Jeſus gevangen, a breng Em na die Hoogprieſter Caiphas, na waar die Skriftgeleerden en Ouderlingen a wees vergaadert.

58. En Petrus a volg Em van ver, tee na die Palee van die Hoogprieſter, en a loop nabinne, en a ſet by die Dienaars, dat em a kan kik, wat voor een End die a ſal neem.

59. Maar die Hoogprieſters en die Ouderlingen, en die geheele Raad a ſoek valſch Getugnis tegen Jeſus, voor dat ſender a kan maak Em dood;

60. En ſender a vind niet een. En maski veel valſche Getugens a kom navoor, doch ſender a vind niet een. Op laatſt twee valſche Getugens a kom daar,

61. En a ſee: Em ka ſee: Mi kan breek af die Tempel van God, en kan bouw dieſelvde in drie Dagen.

62. En

62. En die Hoogprieſter a ſtaan op, en a ſee na Em: Joe antwoord dan nietmetal op die, wat deeſe getug tegen Joe?

63. Maar Jeſus a ſwieg ſtill. En die Hoogprieſter a antwoord, en a ſee na Em: Mi beſweer Joe by die leevendig God, dat Joe ſee na ons, as Joe ben Chriſtus, die Soon van God?

64. Jeſus a ſee na em: Joe ſee die. Doch mi ſee na jender: Van noe af jender ſal kik die Menſch ſi Soon ſet na die rechter Hand van die Kracht, en kom in die Wolken van die Hemel.

65. Da die Hoogprieſter a verſkur ſi Kleeren en a ſee: Em a ſpreek Laſtering tegen God, wat Getugnis ons hab verder noodig? Kik, noe jender ka hoor ſi Gods-Laſtering.

66. Wat jender dink? Sender a antwoord en a ſee: Em ben ſkuldig vor dood.

67. Da ſender a ſpug ut na ſi Aangeſicht, en a ſlaa Em met Vuiſten. Maar ſom a ſlaa Em na ſi Aangeſicht,

68. En a ſee: Prophecey na ons, Joe, Chriſtus, wie die ben, die a ſlaa Joe?

69. En Petrus a ſet nabutten in die Hoof; en een Dienſt-Maid a kom na em en a ſee: Joe a wees ja ook met die Jeſus ut Galilea.

70. Maar em a loochen navoor ſender allemaal, en a ſee: Mi no weet, wat joe ſee.

71. En toen em a loop nabutten, en a paſſeer door die Door, da een ander a kik em, en a ſee na ſender, die a wees daar: Deeſe a wees ookal met die Jeſus van Nazareth.

72. En em a loochen weeraan, en a ſweer op die: Mi no ken die Menſch.

73. En

73. En een weenig aſter die, ſender, die a ſtaan daar, a kom, en a ſee na Petrus: Voorwaar joe ook ben een van ſender, want joe Mond-Spraak verraad joe.

74. Dan em a begin vor vervloek ſi ſelv, en vor ſweer: Mi no ken die Menſch. En aanſtonds die Haan a kraay.

75. Da Petrus a dink na die Woorden, die Jeſus a ſee na em: Eerder die Haan ſal kraay, joe ſal verloochen mi driemaal. En em a loop nabutten, en a traan bitterlik.

Die 27 Capitel.

En na vroevroe allemaal Hoogprieſters en die Ouderlingen van die Volk a hou een Raad tegen Jeſus, dat ſender a kan maak Em dood.

2. En ſender a bind Em, en a ley Em wee, en a overleveer Em na die Governeur Pontius Pilatus.

3. Toen Judas, die a verraad Em, a kik noe, dat Jeſus a wees veroordeelt na die Dood, ſoo die a berouw em, en em a breng weeraan die dertig Silverlingen na die Hoogprieſters en na die Ouderlingen, en a ſee:

4. Mi ka doe Quaat, dat mi ka verraad onſkuldig Bloed.

5. Sender a ſee: Wat die raak ons? joe ſelv moet kik na die. En em a gooy die Silverlingen nabinne die Tempel, en a vertrek, en a loop hen, en a hang ſi ſelv.

6. Maar die Hoogprieſters a neem die Silverlingen en a ſee: Die no ben recht, dat ons lee ſender nabinne die Offer-Kiſt, want die ben Bloed-Geld.

7. En

7. En ſender a hou een Raad, en a koop voor die een Stuk Grond van een Pot-Maaker, tot een Begrafnis-Plaats voor die Vremdelingen.

8. Voordaarom dieſelvde Stuk Grond ben genaamt die Bloed-Grond tee van Dag.

9. Da die ben vervoellt, wat ben geſproken door die Propheet, die a ſee: Sender ka neem dertig Silverlingen van die Kinders van Iſrael, as die Prys van Em, die a word getaxeert, die ſender ka taxeer (ſoo hoog).

10. En ka gie dieſelvde voor een Stuk Grond van een Pot-Maaker, ſo as die Heere ka gie Order na mi, (vor ſee.)

11. Maar Jeſus a ſtaan navoor die Governeur; en die Governeur a vraag Em, en a ſee: Joe ben dan die Koning van die Jooden? Jeſus a ſee na em: Joe ſee die.

12. En toen Em a word verklaagt van die Hoogprieſters, en van die Ouderlingen, ſoo Em a antword nietmetal.

13. Dan Pilatus a ſee na Em: Joe no hoor dan, hoe hard ſender verklaag Joe?

14. En em a antwoord niet op *een* Woord, ſoo dat ook die Governeur a verwonder em goe.

15. Noe op die Feeſt die Governeur a hab een Geweente, vor gie een Arreſtant los na die Volk, die ſender a will.

16. En na dieſelvde Tid em a hab een Arreſtant, een apart bekente bevoor ander, genaamt Barrabas.

17. En toen ſender a wees malkander, ſoo Pilatus a ſee na ſender: Wat voor een jender will, dat mi ſal gie los na jender? Barrabas of Jeſus, van die word geſproken, dat Em ben Chriſtus?

18. Want

18. Want em a weet wel, dat ſender (die Hoogprieſters) a ka overleveer Em ut Neidigheid.

19. En toen em a ſet op die Recht-Stoel, da ſi Wif a ſtier na em, en a lat ſee na em: Joe hab nietmetal vor doe met deeſe Rechtveerdige; want mi ka leid moeſchi van Dag in een Droom van wegens Em.

20. Maar die Hoogprieſters en die Ouderlingen a overpraat die Volk, dat ſender a ſal bed voor Barrabas, en a ſal maak Jeſus dood.

21. Die Governeur a antwoord en a ſee na ſender: Welk van die twee jender will, die mi ſal gie los na jender? Sender a ſee: Barrabas.

22. Pilatus a ſee na ſender: Wat mi ſal doe dan met Jeſus, van die word geſproken, dat Em ben Chriſtus? Sender allemaal a ſee: Lat kroeſig Em.

23. Die Governeur a ſee: Wat Quaat Em ka doe dan? maar ſender a roep veelmeer en a ſee: Lat kroeſig Em.

24. Toen Pilatus a kik noe, dat em a kan doe nietmetal, maar dat die Oproer a kom veelmeer groot, ſoo em a neem Water, en a waſch die Handen navoor die Volk, en a ſee: Mi ben onſkuldig na die Bloed van deeſe Rechtveerdige, *jender* kan kik na die.

25. Dan die geheele Volk a antwoord en a ſee: Si Bloed kom over ons, en over ons Kinders.

26. Soo em a gie na ſender die Barrabas los, *maar em a lat geeſel Jeſus*, en a overleveer Em, dat Em a ſal word gekroeſigt.

27. Dan die Soldaten van die Governeur a neem Jeſus met ſender nabinne die Recht-Hoes, en a roep malkander die geheele Bende over Em;

28. *En*

28. En a trek Em ſi Kleeren af, en a doe Em een Purpur-Mantel aan.

29. En a vlecht een Kroon van Doornen (Stekels), *en a ſet die op ſi Hoofd, en a gie Em een Rietſtock na ſi rechter Hand; en a buig ſender Knie navoor Em, a beſpot Em, en a ſee: Wees gegroet, Joe Koning van die Jooden!*

30. En ſender a ſpug op Em, en a neem die Rietſtock, en a ſlaa ſi Hoofd met die.

31. En aſter ſender a ka verſpot Em, ſoo ſender a trek Em die Purpur-Mantel af, en a dòe Em ſi eigen Kleeren aan, en a ley Em hen, *vor kroeſig Em.*

32. En toen ſender a kom nabutten, ſender a vind een Menſch van Cyrenen, met Naam Simon, en ſender a dwing em, vor draag ſi Kroes.

33. En toen ſender a kom na die Plaats, genaamt Golgatha, die ben: Hoofdſkeel-Plaats,

34. Da ſender a gie na Em Aſſien vor drink, gemingelt met Gall; en toen Em a proef die, ſoo Em no a will drink die.

35. Maar toen ſender a ka kroeſig Em, ſòo ſender a partie ſi Kleeren, èn a gooy die Lot over die; voor dat die Woord a ſal word yervoellt, die geſproken ben door die Propheet: ſender ka partie mi Kleeren onder ſender, en ka gooy die Lot over mi Rok.

36. En ſender a ſet daar, en a bewach Em.

37. En boven over ſi Hoofd ſender a ſet die Oorſaak van ſi Dood, geſkreeven, naamlik: *Deeſe bèn Jeſus, die Koning van die Jooden.*

38. En daar twee Moordenaars a word gekroeſigt met Em, een na ſi rechter, en een na ſi ſlinker Sie.

39. En ſender, die a paſſeer daar, a praat Laſtering tegen Em, en a ſkuttel ſender Hoofden, en a ſee:

40. Joe, die breek die Tempel van God, en bouw die na drie Dagen, help Joe ſelv; as Joe ben die Soon van God, ſoo kom af van die Kroes.

41. Glik ſoo ook die Hoogprieſters met die Skriftgeleerden en Ouderlingen a beſpot Em, en a ſee:

42. Em ka help ander Volk, en no kan help Em ſelv. As Em ben die Koning van Iſrael, ſoo Em kom noe af van die Kroes, ſoo ons will gloof Em.

43. Em ka betrouw na God, dieſelvde verloſs Em noe, as Em hab Welbehagen na Em. Want Em ka ſee: Mi ben die Soon van God.

44. Soo die Moordenaars, die a wees gekroeſigt met Em, a ſkimpeer Em ookal.

45. Maar van die ſeſte Uur af een Duſternis a kom over die geheele Land, tee na die negende Uur.

46. En na die negende Uur Jeſus a roep met een groot Stem, en a ſee: *Eli, Eli, lama aſabthani!* Die ben: *Mi God, mi God, voorwaarom Joe ka verlaat mi?*

47. Maar ſom, die a ſtaan daar, toen ſender a hoor die, ſender a ſee: Em roep voor die Elias.

48. En aanſtonds een van ſender a loop, a neem een Swam, en a voell die met Aſſien, en a ſtek die op een Rietſtock, en a gie na Em vor drink.

49. Die ander ſender a ſee: Hou op, lat ons kik, as Elias kom vor verloſs Em?

50. Maar Jeſus a roep weeraan met een groot Stem, en a gie ſi Geeſt op.

51. En kik, die Vorhangſel nabinne die Tempel a ſkur in twee Stuk, van boven tee na onder.

52. En die Aarde a beev, en die Klip ſender a

ſplit,

ſplit, en die Graf ſender a word geopend, en veel Lichaamen van die Heiligen, die a ſlaap, a ſtaan op.

53. En a loop ut van die Grafen, after ſi Opſtanding, en a kom nabinne die heilig Stadt, en a verſkien na veele.

54. Maar die Hoofdman, en ſender, die a wees met em, en a bewach Jeſus, toen ſender a kik die Aardbeeving, en die Dingen, die a geſkied, ſoo ſender a verſkrik goe, en a ſee: Voorwaar, deeſe a wees die Soon van God.

55. En veel Vrouwen a wees daar, die a kik van ver af, die a ka volg Jeſus van Galilea, en a ka dien Em.

56. Onder ſender a wees Maria Magdalena, en Maria, die Moeder van Jacobus en Joſes, en die Moeder van die Kinders van Zebedeus.

57. Maar na die Avend een rik Man van Arimathia, met Naam Joſeph, a kom, die a wees ook een Junger van Jeſus.

58. Deeſe a loop na Pilatus, en a bed em voor die Lichaam van Jeſus. Da Pilatus a gie Order, vor leveer die na em.

59. En Joſeph a neem die Lichaam, en a wind die nabinne een ſkoon linnen Doek.

60. En a lee die nabinne ſi eigen nieuwe Graf, die em a ka lat kap ut nabinne een Klip; en a roll een groot Steen navoor die Door van die Graf, en a loop wee.

61. En daar a wees Maria Magdalena, en die ander Maria, die a ſet ſender tegen over die Graf.

62. Na die ander Dag, die volg after die Voorbereiding-Dag, die Hoogprieſters en Phariſeen a kom met malkander na Pilatus,

63. En a ſee: Heere, ons ka dinkop, dat deeſe Verleyder a ſee, toen Em a leev nochal: Aſter drie Dagen mi will ſtaan op weeraan.

64. Voordaarom gie Order, dat die Graf word verſeekert met een Wach, tee na die derde Dag; dat niet ſi Jungers kom en ſteel Em wee, en ſee na die Volk: Em ka ſtaan op van die Doojen; en dan die laatſte Bedrug ſal kom meer ſlim as die eerſte.

65. Pilatus a ſee na ſender: Da jender hab die Wach, loop hen, en bewaar die, ſoo ſekur as jender weet.

66. Sender a loop hen, en a bewaar die Graf met die Wach, en a verſeegel die Steen.

Die 28 Capitel.

Maar na die Laatſte van die Sabbath, geheel vroe, toen die Dag a begin vor breek, tegen die eerſte Dag van die Week, da Maria Magdalena met die ander Maria a kom, vor bekik die Graf.

2. En kik, een groot Aardbeeving a geſkied. Want die Engel van die Heere a kom neer van die Hemel, a ſtaan daar, en a roll die Steen wee van die Graf ſi Door, en a ſet nabovo die.

3. En ſi Aanſien a wees glik as die Blixem, en ſi Kleed ſoo wett, as die Sneuw.

4. En die Wachters a verſkrik voor Vrees, en a kom glik as ſender a wees dood, (en a vlucht).

5. Maar die Engel a antwoord en a ſee na die Vrouwen: No vrees, mi weet wel, dat jender ſoek Jeſus die gekroeſigte.

6. Em no ben hier; Em ka ſtaan op, ſoo as Em

ka

ka ſee. Kom hieſoo, en kik die Plaats, waar die Heere ka lee.

7. En loop haaſtelik hen, en ſee die na ſi Jungers, dat Em ka ſtaan op van die Doojen; en kik, Em ſal loop bevoor jender na Galilea, daar jender ſal kik Em. Kik, mi ka ſee die na jender.

8. En ſender a loop haaſtelik ut van die Graf, met Vrees en met groot Bliſkap, vor maak die bekent na ſi Jungers. En toen ſender a wees na Pad, vor maak die bekent na ſi Jungers,

9. Kik, da Jeſus a gemoet ſender en a ſee: Wees gegroet! En ſender a kom na Em, en a vaſs ſi Voeten, en a vall neer navoor Em.

10. Dan Jeſus a ſee na ſender: No hab Vrees; loop hen, en breng die Boodſkap na mi Broeders, dat ſender loop na Galilea; en daar ſender ſal kik mi.

11. Maar toen ſender a loop hen, kik, da ſom van die Wachters a kom nabinne die Stadt, en a vertell na die Hoogprieſters all die Dingen, die a ka geſkied.

12. En ſender a kom malkander met die Ouderlingen, en a hou een Raad, en a gie na die Soldaten Geld genoeg,

13. En a ſee: Jender ſee ſoo: Si Jungers a kom na die Nacht, en a ſteel Em wee, derwil ons a ſlaap.

14. En as die ſal kom ook tee na die Ooren van die Governeur, ſoo ons will ſtell em toevreden, en maak, dat jender kan wees ſonder Sorg.

15. En ſender a neem die Geld, en a doe, glik as ſender a wees geleert. En deeſe Woord a kom een allgemeen Praat by die Jooden, tee na deeſe Dag.

16. En die elf Jungers a loop na Galilea, nabovo een Berg, na daar Jeſus a ka beſtell ſender.

17. En toen ſender a kik Em, ſender a vall neer navoor Em, maar ſom a twiefel.

18. En Jeſus a kom na ſender, a ſpreek met ſender en a ſee: *Na mi ben gegeven allemaal Macht na die Hemel en op die Aarde.*

19. *Voordaarom loop hen, en leer allemaal Volk, en doop ſender in die Naam van die Vader, en van die Soon, en van die heilig Geeſt.*

20. *En leer ſender vor hou all, wat mi ka gebied na jender. En kik, mi ben met jender alle Dagen, tee na die End van die Werld.*

Die Evangelium van Marcus.

Die 1 Capitel.

Die ben die Begin van die Evangelium van Jeſus Chriſtus, die Soon van God.

2. Soo as die ſtaan geſkreeven in die Propheeten: Kik, mi ſtier mi Engel navoor Joe Aangeſicht, die ſal bereid Joe Pad bevoor Joe.

3. Die ben een Stem van een Prediker nabinne die Woeſtyne: Bereid die Straat voor die Heere, en maak ſi Paden recht.

4. Johannes a wees nabinne die Woeſtyne, a doop, en a predik van die Doop van Bekeering, tot Vergeving van Sonden.

5. En die geheele Land Judea a loop na em nabutten, en die van Jeruſalem, en a lat doop ſender allemaal van em nabinne die Jordan, en a beken ſender Sonden.

6. Maar

6. Maar Johannes a hab een Kleed van Kameel-Haar, en een ledern Gord rond om ſi Heep; en ſi Jeet a wees Springhaanen en wild Honing.

7. En em a predik, en a ſee: Een kom after mi, die ben meer ſterk as mi, en mi no ben waerdig, vor bieg mi neer navoor Em, vor loſs Em die Riem van ſi Skoen.

8. *Mi* doop jender met Water, maar *Em* ſal doop jender met die heilig Geeſt.

9. En die a geſkied na dieſelvde Tid, dat Jeſus a kom ut Galilea van Nazareth, en a lat doop Em van Johannes nabinne die Jordan.

10. En Em a kom op aanſtonds ut die Water, en a kik, dat die Hemel a word geopend, en die Geeſt a kom neer glik as een Duffie op Em.

11. En een Stem ut die Hemel a geſkied: *Joe* ben mi liefe Soon, na die mi hab Welbehagen.

12. En aanſtonds die Geeſt a driev Em na die Woeſtyne.

13. En Em a wees daar nabinne die Woeſtyne veertig Dagen, en a word verſoekt van die Satan, en a wees by die wilde Beeſten, en die Engels a dien Em.

14. Maar toen Johannes a wees overgeleveert, ſoo Jeſus a kom na Galilea, en a predik die Evangelium van die Koningrik van God;

15. En a ſee: *Die Tid ben vervoellt, en die Koningrik van God ka kom deſtby. Bekeer jender, en gloof na die Evangelium.*

16. Maar toen Em a wandel by die See van Galilea, ſoo Em a kik Simon, en ſi Broeder Andreas, dat ſender a gooy ſender Net nabinne die See; want ſender a wees Viſchers.

17. En Jeſus a ſee na ſender: Volg mi, en mi will maak jender Viſchers van die Menſchen.

18. Aanſtonds ſender a latſtaan ſender Net, en a volg Em.

19. Maar toen Em a wandel van daar beetje verder, ſoo Em a kik Jacobus, die Soon van Zebedeus, en ſi Broeder Johannes, dat ſender a vermaak ſender Net, nabinne die Skip, en aanſtonds Em a roep ſender.

20. En ſender a verlaat ſender Vader Zebedeus nabinne die Skip, met die gehuerte Volk, en a volg Em.

21. En ſender a kom na Capernaum, en aanſtonds na die Sabbath-Dagen Em a loop nabinne die Skoel en a leer.

22. En ſender a neem groot Wonder over ſi Leering, want Em a leer met Macht, en niet ſoo as die Skriftgeleerden.

23. En daar a wees nabinne ſender Skoel een Menſch, die a wees beſeten met een onrein Geeſt, die a ſkreuw ut met een hard Stem,

24. En a ſee: Latſtaan ons, wat ons hab vor doe met Joe, o Jeſus van Nazareth? Joe ka kom dan vor bederv ons? Mi weet Joe, wie Joe ben, naamlik die Heilige van God.

25. En Jeſus a beſtraf em, en a ſee: Wees ſtom, en vaar ut van em.

26. En die onrein Geeſt a ſkur em, en a ſkreuw hard, en a vaar ut van em.

27. En een Vrees a kom over ſender allemaal, ſoo dat ſender a vraag malkander en a ſee: Wat die ben? Wat voor een nieuwe Leering die ben? Em gebied met Macht na die onrein Geeſten, en ſender ben gehoorſam na Em.

28. En

28. En die Woord van Em a kom gauw rondom na allemaal die Plaatſen van Galilea.

29. En aanſtonds ſender a loop ut van die Skoel, en a kom na die Hoes van Simon en Andreas, met Jacobus en Johannes.

30. En die Skoon-Moeder van Simon a lee, en a hab die Koors, en aanſtonds ſender a ſee die na Jeſus.

31. En Jeſus a ſtaan na em, en a recht em op, en a vaſs em na ſi Hand, en die Koors a verlaat em aanſtonds. En em a dien ſender.

32. En na die Avend, toen die Son a wees onder, ſender a breng na Em all Soort van Sieken, en ſender, die a wees beſeten.

33. En die geheele Stadt a kom malkander navoor die Door.

34. En Em a help moeſchi ſiek Volk, die a wees beſwaart met divers Soort van Siekten, en a gooy veel quaaje Geeſten ut, en no a latſtaan ſender praat, want ſender a ken Em.

35. En na vroevroe, bevoor die Dag a kom, Em a ſtaan op, en a loop nabutten. En Jeſus a loop na een woeſte Plaats, en a bed daar.

36. En Petrus met ſender, die a wees by em, a volg after Em met Haaſt.

37. En toen ſender a vind Em, ſender a ſee na Em: allemaal Volk ſoek Joe.

38. En Em a ſee na ſender: Lat ons loop na die naaſte Steden, dat mi daar kan predik ookal; want voor die mi ka kom.

39. En Em a predik nabinne ſender Skoelen, na die geheel Galilea, en a gooy die quaaje Geeſten ut.

40. En een, die a hab die Lazares-Siekte, a kom na Em, a bed Em, a knie neer navoor Em, en a ſee na Em: As Joe will, Joe wel kan ſkoon mi.

41. En die a jamer Jeſus, en Em a ſtrek ſi Hand ut, a roer em aan, en a ſee: Mi will doe die, wees gereinigt.

42. En toen Em a ſee ſoo, da aanſtonds die Lazares-Siekte a vall wee van die Man, en em a kom ſkoon.

43. En Jeſus a verbied em, en a ſtier em wee aanſtonds,

44. En a ſee na em: Paſſop, dat joe ſee die na niemand, maar loop hen, en wies joe na die Prieſter, en offer voor joe Reiniging, wat Moſes ka gebied, tot een Getugnis over ſender.

45. Maar em, toen em a kom ut, a begin vor ſpreek moeſchi van die, en a maak die Geſkiednis bekent: ſoo dat Jeſus no a kan kom meer opentlik nabinne die Stadt; maar Em a wees nabutten in die woeſte Plaatſen, en ſender a kom na Em van allemaal Kanten.

Die 2 Capitel.

En ſom Dagen after die Em a loop weeraan na Capernaum; en die a kom bekent, dat Em a wees nabinne die Hoes.

2. En aanſtonds moeſchi a kom malkander, ſoo dat ſender no a hab Ruumte, ook niet butten, navoor die Door: en Em a ſee die Woord na ſender.

3. En ſom a kom na Em, die a breng een Menſch, geraakt van die Gicht, en vier a draag em.

4. En toen ſender no a kan kom by Jeſus, om die

die will van die Volk, ſoo ſender a open die Dak, waar Em a wees, en a breek die op, en a lat die Bedde neer, op die die (van die Gicht) geraakte a lee.

5. Toen Jeſus noe a kik ſender Gloof, ſoo Em a ſee na die Geraakte: Mi Soon, joe Sonden ben vergeven na joe.

6. Maar ſom van die Skriftgeleerden, die a ſet daar, en a dink nabinne ſender Hert:

7. Hoeſoo deeſe ſpreek ſoo Gods-Laſtering? Wie kan vergie Sondo, as God alleen?

8. En Jeſus a bemerk aanſtonds in ſi Geeſt, dat ſender a dink ſoo by ſender ſelv, en a ſee na ſender: Voorwaarom jender overdink ſoo Dingen nabinne jender Hert?

9. Wat ben meer lecht, vor ſee na die Geraakte: joe Sonden ben vergeven na joe? of vor ſee: Staan op, neem joe Bedde op, en wandel?

10. Maar voor dat jender kan weet, dat die Menſch ſi Soon hab Macht op Aarde, vor vergie die Sonden, Em a ſee na die Geraakte:

11. Mi ſee na joe: Staan op, neem joe Bedde op, en loop na joe Hoes.

12. En aanſtonds em a ſtaan op, navoor ſender allemaal, a neem ſi Bedde, en a loop nabutten; ſoo dat ſender allemaal a verwonder ſender goe, en a verheerlik God, en a ſee: Noit ons ka kik ſoo Dingen nochal.

13. En Em a loop weeraan nabutten na die Seekant, en allemaal Volk a kom na Em, en Em a leer ſender.

14. En toen Jeſus a paſſeer daar, ſoo Em a kik Levis, die Soon van Alpheus, die a ſet na die Toll-

Tollhoes, en a ſee na em: Volg mi. En em a ſtaan op, en a volg Jeſus.

15. En die a geſkied, toen Em a ſet na Tafel nabinne ſi Hoes, da veel Tollenaars en Sondaars a ſet ſender na Tafel, met Jeſus en ſi Jungers; want ſender a wees veel, die a volg Em.

16. En die Skriftgeleerden en Phariſeen, toen ſender a kik, dat Em a jeet met die Tollenaars en Sondaars, ſoo ſender a ſee: Voorwaarom Em jeet en drink met die Tollenaars en Sondaars?

17. Toen Jeſus a hoor die, ſoo Em a ſee na ſender. Die ſterk Volk no hab een Geneesman noodig; maar die ſiek Volk. Mi ka kom vor roep die Sondaars tot Bekeering, en niet die Rechtveerdigen.

18. En die Jungers van Johannes en van die Phariſeen a vaſt veel; en ſom a kom na Em en a ſee: Voorwaarom die Jungers van Johannes en van die Phariſeen vaſt, en Joe Jungers no vaſt?

19. En Jeſus a ſee na ſender: Hoeſoo die Bruiloofd-Kinders kan vaſt, ſoo lang as die Bruidegom ben met ſender? Soo lang as die Bruidegom ben met ſender, ſender no kan vaſt.

20. Maar die Tid ſal kom, dat die Bruidegom word genomen van ſender, en dan ſender ſal vaſt.

21. Niemand naay een Stuk van nieuw Laken op een oud Kleed, want die nieuwe Stuk doch ſkur af van die oude, en die Skur kom meer ſlim.

22. En niemand voell nieuwe Wien nabinne oud Leder-Sakken, anders die nieuwe Wien ſal burſt die Leder-Sakken, en die Wien ſal ſtort ut, en die Leder-Sakken ſal bederv. Maar die nieuwe Wien moet word gevoellt nabinne nieuwe Leder-Sakken.

23. En

23. En die a gefkied na een Sabbath-Dag, dat Jeſus a wandel door die Koorn, en ſi Jungers a begin, ſoo as ſender a wandel, vor breek Tapoeſies af.

24. En die Phariſeen a ſee na Em: Kik, wat Joe Jungers doe na die Sabbath-Dag, die no ben recht?

25. En Em a ſee na ſender: Jender ka lees dan noit, wat David a doe, toen em a hab die noodig, en em a hab Honger, met ſender, die a wees met em?

26. Hoeſoo em a loop nabinne die Hoes van God, na die Tid van Abjathar, die a wees Hoogprieſter, en a jeet die Toon-Brooden, die niemand a derf jeet, as die Prieſters alleen, en em a gie van die na ſender ookal, die a wees met em?

27. En Em a ſee na ſender: Die Sabbath ben gemaakt om die will van die Menſch, en niet die Menſch om die will van die Sabbath.

28. Soo die Menſch ſi Soon ben een Heere ook van die Sabbath.

Die 3 Capitel.

En Jeſus a loop weeraan nabinne die Skoel. En daar a wees een Menſch, die a hab een verdorrte Hand.

2. En ſender a wach Em, as Em a ſal genees ook na die Sabbath-Dag, voor dat ſender a kan hab een Oorſaak tegen Em.

3. En Em a ſee na die Menſch, die a hab die verdorrte Hand: Staan op, en kom hieſoo.

4. En Em a ſee na ſender: Die ben dan recht vor doe Goets na die Sabbath-Dagen, of vor doe Quaat?

Quaat? vor ſalveer die Leev, of vor maak dood? Maar ſender a ſwieg ſtill.

5. En Em a kik rondom na ſender met Toorn, en a wees bedroefd over ſender verſtokte Herten, en a ſee na die Menſch: Strek joe Hand ut. En em a ſtrek die ut, en ſi Hand a kom geſond, glik as die ander.

6. En die Phariſeen a loop nabutten, en a hou een Raad aanſtonds, met die Herodianen, over Em, hoeſoo ſender a ſal kan maak Em dood.

7. Maar Jeſus a loop wee van daar, met ſi Jungers, hen na die See, en moeſchi Volk a volg Em, ut van Galilea en van Judea,

8. En van Jeruſalem, en van Idumea, en van die ander Sie van die Jordan, en ſender, die a woon rond om Tyrus en Sidon, en een groot Meenigte, die a hoor van ſi Werken, die Em a doe, en a kom na Em.

9. En Em a ſee na ſi Jungers, dat ſender a ſal hou een kleen Skip klaar voor Em, om die will van die Volk, dat ſender no a ſal kan dring Em.

10. Want Em a genees veel van ſender, ſoo dat allemaal, die a wees geplaagt, a dring ſender na Em toe, vor roer Em aan.

11. En wanneer die onrein Geeſten a kik Em, ſender a vall neer navoor Em, a ſkreuw, en a ſee: Joe ben die Soon van God.

12. En Em a gebied die hard na ſender, dat ſender no ſal maak Em openbaar.

13. En Em a loop nabovo een Berg, en a roep na Em, welk Em a will, en ſender a kom na Em.

14. En Em a verordineer die Twaalf, dat ſender

a

a ſal wees by Em, en dat Em a kan ſtier ſender ut vor predik.

15. En dat ſender a ſal hab Macht, vor genees Siekten, en vor gooy die quaaje Geeſten ut.

16. En Em a gie na Simon die Naam Petrus.

17. En Jacobus, die Soon van Zebedeus, en ſi Broeder Johannes, Em a gie na ſender die Naam Boanerges, die ben: Kinders van die Donder.

18. En Andreas, en Philippus, en Bartholomeus, en Mattheus, en Thomas, en Jacobus, die Soon van Alpheus, en Thaddeus, en Simon van Cana.

19. En Judas Iſcarioth, die a verraad Em.

20. En ſender a kom na Hoes, en die Volk a kom malkander weeraan, ſoo dat ſender no a hab Ruumte vor jeet.

21. En toen ſender, die a wees met Em, a hoor die, ſoo ſender a loop nabütten, vor hou Em, want ſender a ſee: Em ſal kom bütten ſi ſelv.

22. Maar die Skriftgeleerden, die a ka kom neer van Jeruſalem, a ſee: Em hab die Beelzebub, en door die Overſte van die quaaje Geeſten Em gooy die quaaje Geeſten ut.

23. En Em a roep ſender malkander, en a ſpreek na ſender door Glikniſſen: Hoeſoo een Satan kan gooy die ander ut?

24. As een Koningrik kom oneenig met ſi ſelv, ſoo die no kan beſtaan.

25. En as een Hoes met ſi ſelv kom oneenig, ſoo die no kan beſtaan.

26. As Satan noe ſal ſtaan tegen em ſelv, en ben oneenig met ſi ſelv, ſoo em no kan beſtaan, maar die ben gedaan met em.

27. Niemand kan loop nabinne die Hoes van een ſterk

ſterk Man, en roov ſi Goed; ſonder dat em bind eerſt die ſterk Man, dan em kan beroov ſi Hoes.

28. Voorwaar mi ſee na jender: Allemaal Sonden word vergeven na die Menſchen-Kinders, ook die Gods-Laſtering, met die ſender laſter God;

29. Maar wie laſter die heilig Geeſt, die no hab Vergeving in Eewigheid, maar em ben na Gevaar van die eewig Oordeel.

30. Want ſender a ſee: Em hab een onrein Geeſt.

31. En ſi Moeder en ſi Broeders a kom; en a ſtaan nabutten, a ſtier na Em, en a lat roep Em.

32. (En die Volk a ſet rond om Em.) En ſender a ſee na Em: Kik, Joe Moeder en Joe Broeders ben nabutten, én vraag voor Joe.

33. En Em a antwoord na ſender en a ſee: Wie ben mi Moeder, en mi Broeders?

34. En Em a kik rond na ſi Jungers, die a ſet rond om Em, en a ſee: Kik, deeſe ben mi Moeder en mi Broeders.

35. Want elkeen, die doe die Will van God, die ben mi Broeder, en mi Suſter, en mi Moeder.

Die 4 Capitel.

En Jeſus a begin weeraan vor leer by die See; en moeſchi Volk a kom malkander na Em, ſoo dat Em a moet ſtap nabinne een Skip, en ſet op die Water, en allemaal Volk a ſtaan op die Land, na die Wal.

2. En Em a ſpreek na ſender veel Dingen door Glikniſſen, en in ſi Predik Em a ſee na ſender:

3. Hoor noe: Kik, een Saayer a loop ut vor ſaay.

4. En die a geſkied, toen Em a ſaay, da ſom (van

(van die Saad) a vall na die Pad, da die Vogels na onder die Hemel a kom, en a jeet die op.

5. Som a vall na die Steen-Grond, waar die no a hab veel Aarde, en a kom gauw op, voordaarom, dat die no a hab Diepte van Aarde.

6. Toen noe die Son a kom op, ſoo die a bran, en derwil die no a hab Wolter, ſoo die a droog wee.

7. En ſom a vall tuſchen die Doornen, en die Doornen a groey op, en a verſtik die, en die no a breng Vrucht.

8. En ſom a vall na een goeje Grond, en a breng Vrucht, die a kom ut, en a groey; en ſom a draag dertigvoudig, en ſom ſestigvoudig, en ſom hondertvoudig.

9. En Em a ſee na ſender: Wie hab Ooren vor hoor, die hoor.

10. En toen Em a wees alleen, ſoo ſender, die a wees rond om Em, met die twaalf Jungers, a vraag Em over deeſe Gliknis.

11. En Em a ſee na ſender: Na jender die ben gegeven vor weet die Verborgenheid van die Koningrik van God; maar na ſender, die ben nabutten, die geſkied door Glikniſſen.

12. Voor dat ſender kik die met Oogen, die kik, en doch no ken die, en hoor die met Ooren, die hoor, en doch no verſtaan die; voor dat ſender no bekeer ſender eenigſte Tid, en ſender Sonden word vergeven na ſender.

13. En Em a ſee na ſender: As jender no verſtaan deeſe Gliknis, hoeſoo jender will verſtaan dan all die ander Glikniſſen?

14. Die Saayer ſaay die Woord.

15. Maar deese, die ben na die Pad, ben die: waar die Woord word gesaayt, en sender ka hoor die; soo aanstonds die Satan kom, en neem die Woord wee, die a wees gesaayt nabinne sender Hert.

16. Soo sender ben die ookal, die ben gesaayt op die Steen-Grond: as sender ka hoor die Woord, sender neem die op aanstonds met Bliskap.

17. En no hab Wolter nabinne sender, maar sender draai glik as die Weer, wanneer Droefnis en Vervolging ris op, om die will van die Woord, soo sender erger sender selv aanstonds.

18. En deese ben sender, die ben gesaayt tusschen die Doornen, die hoor die Woord;

19. En die Sorg van deese Werld en die bedruglik Rikdom, en veel ander Begeerlikheiden kom in, en verstik die Woord, en die bliev sonder Vrucht.

20. En deese ben sender, die ben gesaayt na een goeje Grond, die hoor die Woord, en neem die aan, en breng Vrucht, som dertigvoudig, som festigvoudig, en som hondertvoudig.

21. En Em a see na sender: Volk kan stek dan ook een Keers op, vor stell die na onder een Skepel-Maat, of na onder een Tafel? Niet soo, maar vor stell die op een Kandelaar.

22. Want nietmetal ben verborgen, die no sal kom openbaar, en nietmetal ben geheim, die no sal kom bekent.

23. Wie hab Ooren vor hoor, die hoor.

24. En Em a see na sender: Pasop, wat jender hoor: Met welk een Maat jender meet, die sal word gemeeten na jender weeraan; en na jender, die hoor deese, sal word toegegeven.

25. Want

25. Want wie hab, na em ſal word gegeven, en wie no hab, van em ſal word genomen ookal, wat em hab.

26. En Em a ſee: Die Koningrik van God ben ſoo, glik as een Menſch gooy Saad na die Grond,

27. En ſlaap en ſtaan op, Nacht en Dag, en die Saat kom op en groey, dat em no weet die.

28. (Want die Aarde breng van ſi ſelv vooreerſt die Gras; aſteraan die Tapoeſies, dan die volle Koorn nabinne die Tapoeſies.)

29. Maar wanneer die Vrucht ben da, ſoo em ſtier aanſtonds die Kapmeſs hen, want die Krop-Tid ka kom.

30. En Em a ſee: Met wat ons will verglik die Koningrik van God, en door welk een Gliknis-Beeld ons will ſtell die voor?

31. Glik as een Moſtert-Saad, wanneer die word geſaayt na die Veld, ſoo die ben die Kleenſte van allemaal Saad op Aarde.

32. En wanneer die ben geſaayt, ſoo die groey op, en kom meer groot as allemaal Soort van Kool, en krieg Takkies, ſoo dat die Vogels na onder die Hemel kan woon daar na onder ſi Skaduwe.

33. En Em a ſee na ſender die Woord door veel Glikniſſen, ſoo as ſender a kan hoor die.

34. En ſonder Gliknis Em a ſpreek nietmetal na ſender. Maar na ſi Jungers Em a verklaar die allemaal apart.

35. En na dieſelvde Dag na die Avend Em a ſee na ſender: Lat ons vaar over na die ander Sie.

36. En ſender a ſtier die Volk wee, en a neem Em, ſoo as Em a wees nabinne een Skip, en daar a wees meer Skippen met Em.

37. En een groot Storm en Draai-Wind a ris op, en die Baaren a ſlaa nabinne die Skip, ſoo dat die Skip a kom voll van Water.

38. En Em a wees na alter op die Skip, en a ſlaap op een Kiſſintje; en ſender a maak Em wakker, en a ſee na Em; Meeſter, Joe keer dan niet voor die, dat ons bederv?

39. En Em a ſtaan op, en a beſtraaf die Wind, en a ſee na die See: Swieg en wees ſtill! En die Wind a vall, en een groot Calm a kom.

40. En Em a ſee na ſender: Voorwaarom jender ben ſoo vreeſachtig? Hoeſoo jender no hab dan Gloof?

41. En ſender a hab goe Vrees, en a ſee na malkander: Wat voor een Man die ben? Want die Wind en die See ben gehoorſam na Em.

Die 5 Capitel.

En ſender a kom na die ander Sie van die See, na die Land-Deel van die Gadarenen.

2. En toen Em a ſtap ut van die Skip, da aanſtonds een Menſch, die a wees beſeten met een onrein Geeſt, a gemoet Em, die a kom ut van die Grafen.

3. Die a hab ſi Wooning nabinne die Graven. En niemand a kan bind em, ook niet met Ketting.

4. Want dikwils em a wees gebonden met Boejen en Kettings, en em a breek die Kettings na Stuk, en die Boejen em a ka trek af, en niemand a kan maak em teem.

5. En altid, Dag en Nacht em a wees nabovo die Bergen en nabinne die Grafen, a ſkreuw, en a ſlaa ſi ſelv met Steenen.

6. Maar

6. Maar toen em a kik Jesus van veraf, da em a koerri na Em toe, a vall neer navoor Em, a roep hard en a see:

7. Wat mi hab vor doe met Joe, Jesus, Joe Soon van God, die allerhoogste? mi beswéer Joe by God, dat Joe no pienig mi.

8. Maar Jesus a see na em: Vaar ut van die Mensch, joe onrein Geest.

9. En Jesus a vraag em: Wat ben joe Naam? em a antwoord en a see: Mi Naam ben Legion; want ons ben moeschi.

10. En em a bed Jesus, dat Em no sal jaag sender ut van dieselvde Landstreek.

11. En daar a wees een groot Trop Verkens, die a hab sender Voeding op die Bergen.

12. En allemaal die quaaje Geesten a bed Em, en a see: Latstaan ons vaar nabinne die Verkens.

13. En aanstonds Jesus a gie Permissie na sender. Da die onrein Geesten a vaar ut, en a vaar nabinne die Verkens; en die Trop a stort si selv met een Storm nabinne die See, (maar sender a wees omtrent twee dusend,) en sender a versup nabinne die See.

14. En die Verken-Oppassers a vlucht, en a maak die bekent nabinne die Stadt en op die Land. En sender a loop nabutten, vor kik, wat a ka geskied.

15. En sender a kom na Jesus, en a kik die Mensch, die a wees besseten van die quaaje Geesten, dat em a set, en a wees gekleed en verstandig; en sender a vrees.

16. En die Volk, die a ka kik die, a see na sender, wat a ka geskied na die Besetene, en van die Verkens.

17. En ſender a begin vor bed Em, dat Em a will loop wee van ſender Land.

18. En toen Em a ſtap nabinne die Skip, da die Beſetene a bed Em, vor derf bliev by Em.

19. Maar Jeſus no a lat em die toe, en a ſee na em: Loop hen na joe Hoes en Familie, en maak bekent na ſender, wat groot Weldaad die Heere ka doe na joe, en ka neem Jamer over joe.

20. En em a loop hen, en a begin vor roep ut na Decapolis, wat groot Weldaad Jeſus a ka doe na em, en elkeen Menſch a verwonder em goe.

21. En toen Jeſus a vaar over weeraan nabinne die Skip, da moeſchi Volk a kom malkander, en a wees na die Wal.

22. En kik een van die Overſte van die Skoel, met Naam Jairus, a kom, en toen dieſelvde a kik Em, ſoo em a vall neer voor ſi Voeten,

23. En a bed Em goe, en a ſee: Mi Dochter ben na ſi laatſte Aſſemtrek, o dat joe will kom en lee Joe Hand op em, dat em kom geſond, en leev!

24. En Jeſus a loop hen met em; en moeſchi Volk a volg Em, en ſender a dring Em.

25. En daar a wees een Vrouw, die a ka hab die Bloed-Vloey twaalf Jaaren,

26. En a ka leid moeſchi van veel Medicin-Meeſters, en a ka ſpendeer all ſi Goed na die, en die a help em nietmetal, maar veelmeer die a kom ſlimmer met em.

27. Toen deeſe a hoor van Jeſus, da em a kom onder die Volk van after, en a roer na ſi Kleed.

28. Want em a ſee: As mi maar ſal kan raak na ſi Kleed, ſoo mi ſal kom geſond.

29. En aanſtonds ſi Bloed-Vloey a ſtop; en em a voel

a voel die na ſi Lif, dat em a ka genees van ſi Plaag.

30. En Jeſus a voel aanſtonds na Em ſelv die Kracht, die a ka loop ut van Em, en a keer Em om na die Volk, en a ſee: Wie ka raak na mi Kleeren?

31. En die Jungers a ſee na Em: Joe kik, dat die Volk dring Joe, en Joe ſee: Wie ka raak na mi?

32. En Em a kik rondom na dieſelvde, die a ka doe die.

33. Maar die Vrouw a bang en beev, (want em a weet, wat a geſkied na em) a kom, en a vall neer navoor Em, en a ſee na Em die geheele Waarheid.

34. En Jeſus a ſee na em: Mi Dochter, joe Gloof ka maak joe geſond; loop hen, met Vrede, en wees geſond van joe Plaag.

35. Toen Em a ſpreek ſoo nochal, da ſom van die Skoel-Overſte ſi Hoes-Bedienten a kom en a ſee: Joe Dochter ka dood, voor wat joe maak verder Mœite na die Meeſter?

36. Maar Jeſus a hoor aanſtonds die Woorden, die ſender a ſpreek, en a ſee na die Overſte van die Skoel: No hab Vrees, gloof maar.

37. En Em a lat niemand volg Em, as Petrus, en Jacobus, en Johannes, die Broeder van Jacobus.

38. En Em kom nabinne die Hoes van die Overſte van die Skoel, en a kik die Geraas, en ſender, die a traan, en a kriſch goe.

39. En Em a loop nabinne, en a ſee na ſender: Wat voor een Geraas jender hab, en traan? Die Kind na ka dood, maar em ſlaap. En ſender a lach over Em.

40. En Em a driev ſender allemaal ut, en a neem met Em die Vader en die Moeder van die Kind, en ſender, die a wees met Em; en a loop nabinne, waar die Kind a lee.

41. En a vaſs die Kind by die Hand, en a ſee na em: *Talitha, kumi!* die ben: Meeſchi, mi ſee na joe, ſtaan op.

42. En aanſtonds die Meeſchi a ſtaan op, en a wandel, maar em a wees twaalf Jaar oud. En ſender allemaal a verſkrik goe.

43. En Em a verbied hard na ſender, dat niemand a ſal weet die; en a ſee, dat ſender a ſal gie na Em vor jeet.

Die 6 Capitel.

En Jeſus a loop wee van daar, en a kom na ſi Vaderland, en ſi Jungers a volg Em.

2. En toen die Sabbath-Dag a kom, Em a begin vor leer nabinne die Skoel. En veel, die a hoor die, a verwonder over ſi Leering, en a ſee: Van waar ſoo Dingen kom na deeſe Man? en wat voor een Wiesheid die ben, die ben gegeven na Em, en ſoo machtige Werken, die geſkied door ſi Handen?

3. Em ben dan niet die Timmerman, die Soon van Maria, en die Broeder van Jacobus, en Joſes, en Judas, en Simon? Ben dan niet ſi Sûſters hier by ons? En ſender a erger ſender na Em.

4. Maar Jeſus a ſee na ſender: Een Propheet hab na niet een Plaats ſoo weenig Eer, as na ſi Vaderland, en na Hoes by ſi eigen Volk.

5. En Em a kan doe niet *een* krachtig Werk daar, ſonder dat Em a lee ſi Handen op weenig van die ſiek Volk, en a maak ſender geſond.

6. En

6. En Em a verwonder over ſender Ongloof. En Em a wandel rondom door die Dorpen, en a leer.

7. En Em a roep die Twaalf, en a begin vor ſtier ſender, twee en twee malkander, en a gie Macht na ſender over die onreine Geeſten.

8. En a gebied na ſender, dat ſender ſal draag nietmetal met ſender na Pad, as een Stok alleen; geen Sak, geen Brood, geen Geld nabinne ſender Beerſies.

9. Maar dat ſender ſal bind Skoen-Soolen na ſender Voeten, en dat ſender no ſal doe twee Rokken aan.

10. En Em a ſee na ſender: As jender kom nabinne een Hoes, ſoo bliev nabinne, tee jender reis van daar verder.

11. En wie die ben ook, die no ſal neem jender aan, en no hoor jender, van daar jender loop ut, en ſkuttel die Stof af van jender Voeten, tot een Getugnis over ſender. Voorwaar, mi ſee na jender, Sodom en Gomorra no ſal hab die ſoo hard vor draag, na die Dag van Oordeel, as ſoo een Stadt.

12. En ſender a loop ut, en a predik, dat die Volk ſal bekeer ſender.

13. En ſender a gooy veel quaaje Geeſten ut, en a ſalv veel Sieken met Olie, en a maak ſender geſond.

14. En die a kom navoor die Vier-Vorſt Herodes, (want ſi Naam a wees noe bekent,) en em a ſee: Johannes ka ſtaan op van die Doojen, voordaarom em doe ſoo machtige Werken.

15. Maar ſom a ſee: Em ben Elias; en ſom: Em ben een Propheet, of een van die Propheeten.

16. Maar toen Herodes a hoor die, em a ſee: Die ben Johannes, van die mi ka lat kap ſi Hoofd af; die ka ſtaan op van die Doojen.

17. Want em, Herodes, a ka ſtier ut, en a ka vaſs Johannes, en a ka lee em nabinne die Gevangnis, om die will van Herodias, die Wif van ſi Broeder Philippus, die em a ka vry.

18. Maar Johannes a ka ſee na Herodes: Die no ben recht, dat joe hab die Wif van joe Broeder.

19. Maar Herodias a hab een Spit tegen em, en a will maak em dood, doch em no a kan.

20. Want Herodes a vrees Johannes, derwil em a weet, dat dieſelvde a wees een rechtveerdig en heilig Man, en a hou em waerdig, en a wees gehoorſam na em in veel Dingen, en a hoor em gern.

21. En toen een welgelegen Dag a kom, dat Herodes na ſi Geboorte-Dag a gie een Avend-Maaltid na die Overſten en Capitains, en na die Voornaamſte van Galilea;

22. Soo die Dochter van Herodias a kom nabinne, en a dans, en die a behaag na Herodes wel, en na ſender, die a ſet na Tafel. Da die Koning a ſee na die Meeſchi: Bed van mi, wat joe will, mi will gie die na joe.

23. En a ſweer na em een Eed: Wat joe ſal bed van mi, die mi will gie na joe, tee na die Half van mi Koningrik.

24. Die Meeſchi a loop nabutten, en a ſee na ſi Moeder: Wat mi ſal bed? En die (Moeder) a ſee: Die Hoofd van Johannes die Dooper.

25. En aanſtonds em a kom nabinne met Haaſt, na die Koning, a bed en a ſee: Mi will, dat joe

gie

gie na mi noenoe ſoo op een Skótel die Hoofd van Johannes die Dooper.

26. Die Koning a kom bedroefd; doch om die will van die Eed, en om die will van ſender, die a ſet met em na Tafel, em no a will lat em bed voor ſooſoo.

27. En aanſtonds die Koning a ſtier die Skerp-Rechter hen, en a lat breng die Hoofd van Johannes. Deeſe a loop hen, en a onthoofd em nabinne die Gevangnis;

28. En a draag ſi Hoofd daar, nabinne een Skótel, en a gie die na die Meeſchi, en die Meeſchi a gie die na ſi Moeder.

29. En toen die Jungers van Johannes a hoor die, ſoo ſender a kom, en a neem ſi Lichaam, en a lee die nabinne een Graf.

30. En die Apoſtels a kom malkander na Jeſus, en a vertell na Em alle Dingen, wat ſender a ka doe, en wat ſender a ka leer.

31. En Em a ſee na ſender: Lat ons loop apart nabinne een Woeſtyne, en ruſt een woenig. Want ſender a wees moeſchi, die a kom, en a loop wee, en ſender no a hab ſoo veel Tid as vor jeet.

32. En Em a vaar nabinne een Skip na een eenſam Plaats apart.

33. En die Volk a kik, dat ſender a vaar wee; en veel a ken Em, en a loop malkander met Voet hen, ut van allemaal Steden, en a kom bevoor ſender, en a kom na Em.

34. En Jeſus a kom ut, en a kik die moeſchi Volk, en a word beweegt van Barmhertigheid over dieſelvde, want ſender a wees glik as die Skaapen, die no hab een Herder. En Em a begin vor hou voor ſender een lang Predik.

35. Toen

35. Toen noe die Dag a wees meeſt na End, da ſi Jungers a kom na Em, en a ſee: Hier ben een Woeſtyne, en die Dag ka paſſeer noe.

36. Lat die Volk van Joe, dat ſender loop hen rond na die Dorpen en Market-Plaatſen, en koop Brood voor ſender; want ſender hab nietmetal vor jeet.

37. Maar Jeſus a antwoord en a ſee na ſender: *Jender* gie na ſender vor jeet. En ſender a ſee na Em: Ons ſal loop dan hen, en koop voor twee hondert Penning Brood, en gie na ſender vor jeet?

38. En Em a ſee na ſender: Hoe veel Brood jender hab? Loop hen en kik. En toen ſender a weet die, ſoo ſender a ſee: Vyf, en twee Viſchen.

39. En Em a gebied na ſender, dat ſender allemaal a ſal ſet neer, ſoo as na Tafels, op die groene Gras.

40. En ſender a ſet neer in Ordning, hondert en hondert, en vyftig en vyftig malkander.

41. Dan Em a neem die vyf Brooden en die twee Viſchen, en a lechtop ſi Oogen na die Hemel, en a dank en a breek die Brooden, en a gie die na ſi Jungers, dat ſender a ſal lee die navoor die Volk, en die twee Viſchen Em a partie onder ſender allemaal.

42. En ſender allemaal a jeet, en a krieg ſender Bekomſt.

43. En ſender a neem die Brokkies op, twaalf Makoetten voll, en van die Viſchen.

44. En ſender, die a ka jeet, a wees vyfduſend Man.

45. En aanſtonds Em a dwing ſi Jungers, dat ſender a ſal ſtap nabinne die Skip, en vaar over

na

na Bethſaida bevoor Em, tee dat, Em a latſtaan die Volk van Em.

46. En toen Em a ka ſtier ſender wee van Em, ſoo Em a loop nabovo een Berg vor bed.

47. En na Avend die Skip a wees na middel van die See, en Jeſus a wees alleen na Land.

48. En Em a kik, dat ſender a leid Nood vor roei die Skip, want die Wind a wees contrary na ſender. En omtrent na die vierde Wacht van die Nacht Em a kom na ſender, en a wandel op die See.

49. En Em a will paſſeer over voor ſender. En toen ſender a kik Em wandel op die See, ſender a dink, dat die ben een Geeſt, en a ſkreuw ut.

50. Want ſender allemaal a kik Em, en a verſkrik. Maar aanſtonds Em a ſpreek met ſender, en a ſee na ſender: Wees getrooſt, *Mi* ben die; no bang.

51. En Em a kom nabinne die Skip na ſender, en die Wind a kom ſtill. En ſender a verſkrik, en a verwonder ſender goe.

52. Want ſender no a ka kom meer verſtandig door die Brooden, en ſender Hert a wees verhardt.

53. En toen ſender a ka vaar over, ſoo ſender a kom na die Land Genezareth, en a lee aan daar.

54. En toen ſender a kom ut van die Skip, ſoo die Volk na dieſelvde Plaats a ken Em aanſtonds.

55. En ſender allemaal a loop na die Land, die a lee rondom, en a begin vor draag die Sieken op die Bedden overal, waar ſender a hoor, dat Em a wees.

56. En

56. En waar Em a kom nabinne die Market-Plaatſen, of Steden, of Dorpen; da ſender a lee die Sieken op die Market, en a bed Em, dat ſender a derf roer na die Soom van ſi Kleed. En ſender allemaal, die a roer Em aan, a kom geſond.

Die 7 Capitel.

En die Phariſeen en ſom van die Skriftgeleerden, die a ka kom van Jeruſalem, a kom malkander na Em.

2. En toen ſender a kik, dat ſom van ſi Jungers a jeet die Brood met onrein (die ben vor ſee, met ongewaſchen) Handen, ſoo ſender a vind Faut na die.

3. Want die Phariſeen en allemaal Jooden no jeet, ſonder vor waſch dikwils ſender Handen: ſoo ſender hou die Inſetting van die Ouderlingen.

4. En wanneer ſender kom van die Market, ſender no jeet, ſonder dat ſender ka waſch ſender. En ſoo Dingen ben goe moeſchi, die ſender ka neem aan vor hou, as vor waſch die Drink-Beekers en die Kannen, en die Kopper-Vaten en die Tafels veelmaal.

5. Da die Phariſeen en Skriftgeleerden a vraag Em dan: Voorwaarom joe Jungers no wandel ſoo as die accordeer met die Inſetting van die Ouderlingen, en jeet die Brood met ongewaſchen Handen?

6. Em a antwoord en a ſee na ſender: Wel recht Jeſaias ka prophecey van jender Huichelaars, ſoo as die ſtaan geſkreeven: Deeſe Volk eer mi met ſi Lippen, maar ſender Hert ben verwee van mi.

7. Doch

7. Doch voor ſooſoo die ben, dat ſender dién mi, derwill ſender leer ſoo Leeringen, die ben nietmetal as Geboden van die Menſchen.

8. Jender verlaat die Gebod van God, en hou die Inſettingen van die Menſchen, vor waſch die Kannen en die Drink-Beekers, en veel Dingen, glik deeſe, jender doe.

9. En Em a ſee na ſender: Wel ſekur jender ka maak die Gebod van God krachtlos, voor dat jender kan hou jender eigen Inſettingen.

10. Want Moſes ka ſee: Joe ſal eer joe Vader en joe Moeder, en wie vloek ſi Vader of Moeder, die ſal ſterv die Dood.

11. Maar *jender* leer: As een ſee na ſi Vader of na ſi Moeder: Korban, die ben: As mi offer die, ſoo die ben veelmeer profitabel voor joe; die doe wel.

12. En ſoo jender lat em doe verder nietmetal na ſi Vader of na ſi Moeder,

13. En neem wee die Woord van God, door jender Inſettingen, die jender ka ſet in; en veel Dingen, glik deeſe, jender doe.

14. En Em a roep die geheele Volk na Em, en a ſee na ſender: Jender allemaal hoor na mi, en verſtaan die.

15. Die hab nietmetal butten die Menſch, die kan maak em onrein, wanneer die kom nabinne em; maar wat kom ut van em, ben die, wat maak die Menſch onrein.

16. As jemand hab Ooren, vor hoor, die hoor.

17. En toen Em a kom van die Volk nabinne die Hoes, da ſi Jungers a vraag Em vor deeſe Glikniſs.

18. En

18. En Em a ſee na ſender: Jender ben dan ook ſoo onverſtandig? Jender verſtaan die dan noch niet, dat all, wat ben butten, en loop nabinne die Menſch, no kan maak em onrein?

19. Want die no kom nabinne ſi Hert, maar nabinne die Buk, en loop ut door die natuurlik Afgang, die veeg ut allemaal Jeet.

20. En Em a ſee: Wat kom ut van die Menſch, die maak die Menſch onrein.

21. Want van binnen ut die Hert van die Menſchen kom quaaje Gedachten, Echtebreek, Hoererie, Moord,

22. Dieferie, Gierigheid, Boosheid, Bedrugerie, Neidigheid, Gods-Laſtering, Hoovardigheid, Onverſtand.

23. All deeſe quaaje Dingen kom ut van binnen, en maak die Menſch onrein.

24. En Em a ſtaan op, en a vertrek van daar na die Land-Deelen van Tyrus en Sidon, en a loop nabinne een Hoes, en a will, dat niemand a ſal weet die, doch Em no a kan bliev verborgen.

25. Want een Vrouw a ka hoor van Em, die ſi Dochter a hab een onrein Geeſt, en a kom, en a vall neer navoor die Voeten van Jeſus.

26. Deeſe a wees een Griekiſche Vrouw ut Syrophenice, en a bed Em, dat Em ſal gooy die quaaje Geeſt ut van ſi Dochter.

27. Maar Jeſus a ſee na em: Lat voor eerſt die Kinders krieg ſender Bekomſt. Die no ben fraai, vor neem die Kinders ſender Brood, en gooy die navoor die Honden.

28. Maar em a antwoord en a ſee na Jeſus: Ja Heere,

Heere, maar doch die Hondjes na onder die Tafel jeet van die Krummeltjes van die Kinders.

29. En Jesus a see na em: Om die will van deese Woord loop hen; die quaaje Geest ka vaar ut van joe Dochter.

30. En em a loop hen na si Hoes, en a vind, dat die quaaje Geest a ka vaar ut, en dat die Dochter a lee op die Bedde.

31. En toen Em a vertrek weeraan ut die Land-Deelen van Tyrus en Sidon, soo Em a kom destby die See van Galilea, na middel van die Land-Deelen van Decapolis.

32. En sender a breng na Em een doov Mensch, die a wees stom, en sender a bed Em, dat Em a will lee die Hand op die Mensch.

33. En Jesus a neem em van die Volk apart, en a lee em die Vinger nabinne si Ooren, en a spug, en a roer si Tong.

34. En Em a lechtop si Oogen na die Hemel, a sucht, en a see na die Mensch: *Hephata!* die ben: Word geopend.

35. En aanstonds si Ooren a word geopend, en die Band van si Tong a kom los, en em a spreek recht.

36. En Jesus a verbied na sender, dat sender a sal see die na niemand; maar je meer Em a verbied, je meer sender a maak die publik,

37. En a verwonder sender goe, en a see: Em ka doe alle Dingen geheel wel; Em maak dat die Dooven hoor, en dat die Stommen kan spreek.

Die 8 Capitel.

Na dieſelvde Dagen, toen moeſchi Volk a wees daar en a hab nietmetal vor jeet, Jeſus a roep ſi Jungers na Em, en a ſee na ſender:

2. Mi jamer die Volk, want ſender ka bliev noe drie Dagen met mi, en hab nietmetal vor jeet.

3. En as mi latſtaan ſender loop wee van mi na Hoes, ſonder Jeet, ſoo ſender ſal vall flauw na Pad, want ſom van ſender a kom van veraf.

4. Si Jungers a antwoord Em: Van waar ons ſal hab Brood hier nabinne die Woeſtyne, dat ons kan verſaadig ſender?

5. En Jeſus a vraag ſender: Hoe veel Brooden jender hab? Sender a ſee: Seven.

6. En Em a gebied na die Volk, dat ſender a ſal ſet neer na die Grond. En Em á neem die ſeven Brooden, en a dank, en a breek die, en a gie die na ſi Jungers, dat ſender a ſal lee die voor; en ſender a lee die voor na die Volk.

7. En ſender a hab weenig kleen Viſchjes, en Em a dank, en a lat lee die ook voor.

8. En ſender a jeet, en a krieg ſender Bekomſt: en a bewaar die Brokkies, die a bliev over, ſeven Makoetten voll.

9. En ſender, die a ka jeet, a wees omtrent vierduſend; en Em a ſtier die Volk wee van Em.

10. En aanſtonds Em á ſtap nabinne een Skip met ſi Jungers, en a kom na die Land-Deelen van Dalmanutha.

11. En die Phariſeen a loop nabutten, en a begin vor bevraag ſender met Em, a verſoek Em, en a begeer van Em een Teeken van die Hemel.

12. En Em a ſucht diep nabinne ſi Geeſt, en a ſee: Voor wat deeſe Geſlacht ſoek doch een Teeken? Voorwaar mi ſee na jender, niet een Teeken ſal word gegeven na deeſe Geſlacht.

13. Em Em a verlaat ſender, en a ſtap nabinne die Skip weeraan, en a vaar over na die ander Sie.

14. En ſi Jungers a ka vergeet vor neem Brood met ſender, en no a hab meer as *een* Brood met ſender nabinne die Skip.

15. En Jeſus a gebied na ſender, en a ſee: Paſsop en bewaar jender van die Suurdeeg van die Phariſeen, en van die Suurdeeg van Herodes.

16. En ſender a dink by ſender ſelv, en a ſee na malkander: Die ſal wees deeſe, dat ons no hab Brood.

17. En Jeſus a bemerk die, en a ſee na ſender: Wat Sorg jender hab doch, dat jender no hab Brood? Jender bemerk dan noch nietmetal? en jender no ka kom dan verſtandig? Jender hab dan een verſtokt Hert nochal nabinne jender?

18. Hab Oogen, en no kik, en hab Ooren, en no hoor, en no dink op die?

19. Toen mi a breek vyf Brooden onder die vyfduſend, hoe veel Makoetten voll Brokkies jender a neem op *die* Tid? ſender a ſee: Twaalf.

20. En toen mi a breek die ſeven onder die vierduſend, hoe veel Makoetten voll Brokkies jender a neem op *die* Tid? ſender a ſee: Seven.

21. En Em a ſee na ſender: Hoeſoo jender verſtaan dan nietmetal?

22. En Em a kom na Bethſaida, en ſender a breng na Em een blind Man, en a bed Em, vor roer dieſelvde aan.

as die Sneuw, dat niet een Verver op die Aarde kan maak ſender ſoo wett.

4. En Elias met Moſes a verſkien na ſender, en a ſpreek met Jeſus.

5. En Petrus a antwoord en a ſee na Jeſus: Rabbi, die ben goet vor wees hieſoo; lat ons maak drie Tenten; Een voor Joe, Een voor Moſes, en Een voor Elias.

6. Maar em no a weet, wat em a ſpreek, want ſender a wees goe na Vrees.

7. En een Wolk a kom, en overſkaduw ſender; en een Stem a kom ut die Wolk, en a ſee: Deeſe ben mi liefe Soon, jender ſal hoor Em.

8. En aanſtonds after die, ſender a kik rondom, en a kik niemand meer as Jeſus alleen by ſender.

9. Maar toen ſender a loop neer van die Berg, ſoo Jeſus a gebied na ſender, vor ſee na niemand, wat ſender a ka kik, tee die Menſch ſi Soon ka ſtaan op van die Doojen.

10. En ſender a behou deeſe Woord by ſender ſelv; en a bevraag ſender onder malkander: Wat ben doch die Opſtanding van die Doojen?

11. En ſender a vraag Em en a ſee: Die Skriftgeleerden ſee doch, dat Elias moet kom toevoorn.

12. Em a antwoord en a ſee na ſender: Elias ſal kom ja vooreerſt, en rechtop allemaal weeraan. En ook die Menſch ſi Soon ſal leid moeſchi, en ſal word veracht, glik as die ſtaan geſkreeven van Em.

13. Maar mi ſee na jender: Elias ka kom, en ſender ka doe na em, wat ſender a will, ſoo as die ſtaan geſkreeven van em.

14. En Em a kom na ſi Jungers, en a kik veel Volk

Volk rondom ſender, en Skriftgeleerden, die a hab Vraagen met ſender.

15. En aanſtonds, toen allemaal Volk a kik Em, ſender a verſkrik goe, a loop en a groet Em.

16. En Em a vraag die Skriftgeleerden: Wat jender vraag dan na ſender?

17. Maar een van die Volk a antwoord en a ree: Meeſter, mi ka breng mi Soon hier na joe, die hab een ſpraaklos Geeſt.

18. En na waar die Geeſt ook vaſs em, ſoo dieſelvde ſkur em, en em ſkuum en kneerſch met die Tanden, en teer wee. Mi ka ſpreek met joe Jungers, dat ſender a ſal gooy die Geeſt ut, en ſender no a kan.

19. Dan Jeſus a antwoord na em en a ſee: O joe ongloofig Geſlacht, hoe lang Tid mi ſal wees by jender? hoe lang Tid mi ſal verdraag jender? Breng joe Soon hieſoo na mi.

20. En ſender a breng em na Jeſus, en ſoo gauw die Geeſt a kik Jeſus, ſoo dieſelvde a ſkur em, dat em a vall na Grond, a roll em, en a ſkuum ut ſi Mond.

21. En Jeſus a vraag ſi Vader: Hoe lang die ben, dat deeſe a kom ſoo na em? Die Vader a ſee: Van ſi Kindheid af;

22. En veelmaal die Geeſt a gooy em nabinne die Vuur en Water, vor maak em dood. Maar as Joe kan die eenigſte Ding, ſoo neem Jamer over ons en help ons.

23. Jeſus a ſee na em: As joe ſal kan gloof: Alle Dingen ben mooglik na em, die gloof.

24. En aanſtonds die Vader van die Kind a roep ut met Traanen, en a ſee: Mi gloof, o liefe Heere, help mi Ongloof!

25. Toen Jeſus a kik noe, dat die Volk a kom meer malkander, ſoo Em a beſtraf die onrein Geeſt, en a ſee na em: Joe ſtom en doov Geeſt, mi gebied joe, dat joe vaar ut van em, en vaar verder niet meer nabinne em.

26. Da die Geeſt a ikreuw, en a ſkur em goe, en a vaar ut. En die Jongeling a kom, glik as em a wees dood, dat veel a ſee ook, em ben dood.

27. Maar Jeſus a vaſs em na die Hand, en a recht em op, en em a ſtaan op.

28. En toen Jeſus a kom na Hoes, ſoo ſi Jungers a vraag Em apart: Voorwaarom ons no á kan gooy em ut?

29. En Jeſus a ſee: Deeſe Soort no kan vaar anders ut, as door Gebed en Vaſten.

30. En ſender a loop wee van daar, en a wandel door Galilea; en Em no a will, dat iemand a ſal weet die.

31. Maar Em a leer ſi Jungers en a ſeé na ſender: Die Menſch ſi Soon moet word overgeleveert na die Handen van die Menſchen, en ſender ſal maak Em dood, en after Em ben dood gemaakt, Em ſal ſtaan op weeraan na die derde Dag.

32. Maar ſender no a verſtaan die Woord, en doch ſender a vrees vor vraag Em.

33. En Em a kom na Capernaum; en toen Em a wees na Hoes, ſoo Em a vraag ſi Jungers: Van wat jender a ſpreek met malkander na Pad?

34. Maar ſender a ſwieg ſtill. Want ſender a ka ſpreek met malkander na Pad, welken ſal wees die grootſte?

35. En Em a ſet neer, en a roep die Twaalf, en

a ſee

a ſee na ſender: As iemand will wees dié eerſte, die ſal wees die laatſte van allemaal, en een Dienaar van allemaal.

36. En Em a neem een Kindje, en a ſtell dieſelvde na middel onder ſender, en a omvat em met ſi Arm, en a ſee na ſender:

37. Wie neem ſoo een Kindje op, in die Naam van mi, die neem *mi* op, en wie neem mi op, die no neem mi op, maar Em, die a ka ſtüer mi.

38. En Johannes a antwoord na Em en a ſee: Meeſter, ons ka kik een, die a gooy quaaje Geeſten ut in Joe Naam, em no a volg ons, en ons a verbied em die, voordaarom, dat em no a volg ons.

39. Jeſus a ſee: Jender no ſal verbied die na em; want daar ben niemand, die dóe een Wonder-Werk in *mi* Naam, en ſal ſpreek ſoo gauw quaat van mi.

40. Wie no ben tegen ons, die ben voor ons.

41. Maar wie gie na jender een Beeker Water vor drink in mi Naam, voordaarom dat jender ben Jungers van Chriſtus, voorwaar; mi ſee na jender, en no ſal bliev ſonder Belooning.

42. En wie erger een van deeſe Kleenſte, die gloof na mi, voor em die ſal wees beeter, dat een Molen-Steen a ſal word gehangen na ſi Nek, en dat em a ſal word gegooyt nabinne die See.

43. Maar as joe Hand erger joe, ſoo kap die af. Die ben beeter voor joe, dat joe kom as een Kreupel nabinne die Leev, as dat joe hab twee Handen, en vaar nabinne die Hell, in die eewig Vuur;

44. Waar ſender Worm no dood, en ſender Vuur no word utgeblúſcht.

45. As joe Voet erger joe, ſoo kap die af. Die ben beeter voor joe, dat joe loop as een Kreupel nabinne die Leev, as dat joe hab twee Voeten, en word gegooyt nabinne die Hell, in die eewig Vuur;

46. Waar ſender Worm no dood, en ſender Vuur no word utgebluſcht.

47. As joe Oogo erger joe, ſoo gooy die van joe. Die ben beeter voor joe, dat joe loop met *een* Oogo nabinne die Koningrik van God, as dat joe hab twee Oogen, en word gegooyt nabinne die Vuur van die Hell;

48. Waar ſender Worm no dood, en ſender Vuur no word utgebluſcht.

49. Elkeen ſal word geſouten met Vuur, en elkeen Offer ſal word geſouten met Sout.

50. Die Sout ben goet; maar as die Sout ka verloor ſi Kracht, met wat ſender ſal maak die ſmaaklik? Hab Sout by jender, en hab Vrede onder malkander.

Die 10 Capitel.

En Em a vertrek van daar, en a kom na die Land-Deelen van Judea, na die ander Sie van die Jordan; en een groot Hoop Volk a kom weeraan na Em, en ſoo as ſi Geweente a wees, Em a leer ſender weeraan.

2. En die Phariſeen a kom na Em, en a vraag Em, as die ben recht, dat een Man verlaat ſi Wif? en met die ſender a verſoek Em.

3. Maar Em a antwoord en a ſee na ſender: Wat Moſes ka gebied dan na jender?

4. Sen-

4. Sender a ſee: Moſes ka gie Permiſſie, vor gie een Skeyd-Brief, en vor verlaat em.

5. Jeſus a antwoord en a ſee na ſender: Om die will van die Hardheid van jender Hert em ka ſkrief ſoo een Gebod na jender.

6. Maar van die Begin van die Creatur God ka maak ſender een Man en Wif.

7. Voordaarom een Menſch ſal verlaat ſi Vader en Moeder, en ſal hang na ſi Wif.

8. En ſender twee ſal wees *een* Vleeſch. Soo ſender ben noe niet meer *twee*, maar *een* Vleeſch.

9. Wat God noe ka voeg malkander, die een Menſch no ſal partie.

10. En na Hoes ſi Jungers a vraag Em weeraan over dieſelvde Saak.

11. En Em a ſee na ſender: Wie verlaat ſi Wif, en trouw een ander, die breek die Echte.

12. En as een Wif verlaat ſi Man, en trouw een ander, die breek die Echte.

13. En ſender a breng Kindjes na Em, dat Em a ſal roer ſender aan. Maar die Jungers a beſtraf deeſe, die a draag ſender.

14. Maar toen Jeſus a kik die, da Em a kom ontoevreden, en a ſee na ſender. Lat die Kindjes kom na mi, en no verbied die na ſender, want voor ſender ben die Koningrik van God.

15. Voorwaar mi ſee na jender: Wie no ontvang die Koningrik van God as een Kindje, die no ſal kom nabinne.

16. En Em a omvat ſender met ſi Arm, en a lee die Handen op ſender, en a ſegen ſender.

17. En toen Em a ka kom nabutten na die Pad, da een a loop vooraan, a knie navoor Em, en a vraag

a vraag Em: Goeje Meester, wat mi sal doe, dat mi beerv die eewig Leev?

18. Jesus a see na em: Voor wat joe roep mi goet? Niemand ben goet as die eenig God.

19. Joe weet ja wel die Geboden: Joe no sal breek die Echte. Joe no sal maak dood. Joe no sal steel. Joe no sal gie valsch Getugnis. Joe sal bedrieg niemand. Eer joe Vader en joe Moeder.

20. Maar em a antwoord, en a see na Jesus: Meester, all deese Dingen mi ka hou van mi Jongheid af.

21. En Jesus a kik na em, en a hab em lief, en a see na em: Een Ding joe mankeer: Loop hen, verkoop allegaar, wat joe hab, en gie die na die Pover sender, soo joe sal hab een Skat nabinne die Hemel, en kom, volg mi, en neem die Kroes op joe.

22. Maar em a kom swaarmoedig over deese Woorden, en a loop bedroefd wee, want em a hab moeschi Goed.

23. En Jesus a kik rondom, en a see na si Jungers: Hoe swaarlik die Riken sal kom nabinne die Koningrik van God.

24. Maar die Jungers a verskrik goe over si Woorden. Da Jesus a antwoord weeraan, en a see na sender: Liefe Kinders! hoe swaar die ben, dat sender, die set sender Betrouw op die Rikdom, sal kom nabinne die Koningrik van God!

25. Die ben meer lecht, dat een Kameel loop door die Oogo van een Naald, as dat een rik Man kom nabinne die Koningrik van God.

26. Maar sender a verskrik noch veelmeer, en a see na malkander: Wie kan kom dan salig?

27. Maar

27. Maar Jesus a kik na sender, en a see: By die Menschen die ben onmooglik, maar niet by God; want alle Dingen ben mooglik by God.

28. Dan Petrus a see na Em: Kik, ons ka verlaat alles, en ka volg Joe.

29. Jesus a antwoord en a see: Voorwaar, mi see na jender: Daar ben niemand, as em verlaat Hoes, of Broeders, of Susters, of Vader, of Moeder, of Wif, of Kinders, of Land, om die will van mi, en om die will van die Evangelium,

30. Die no sal ontvang hondertvoudig noe na die tegenwoordige Tid, Hoes, en Broeders, en Susters, en Moeders, en Kinders, en Land, met Vervolgingen, en in die toekomstige Werld die ewig Leev.

31. Maar veel sal wees die Laatsten, die ben die Eersten, en sender, die ben die Laatsten, sal wees die Eersten.

32. En sender a wees na Pad; en a loop nabovo na Jerusalem; en Jesus a loop navoor sender, en sender a wees na Skrik, a volg Em, en a vrees. En Jesus a neem die Twaalf weeraan na Em, en a see na sender, wat a sal geskied na Em.

33. Kik, (Em a see) ons loop nabovo na Jerusalem, en die Mensch si Soon sal word overgeleveert na die Hoogpriesters en Skriftgeleerden, en sender sal verordeel Em na die Dood, en sal overleveer Em na die Heidens.

34. Sender sal bespot Em, en bespug Em, en maak Em dood, en na die derde Dag Em sal staan op weeraan.

35. Dan Jacobus en Johannes, die Soon van Zebedeus, a kom na Em, en a see: Meester, ons will

will gern, dat Joe ſal doe na ons, wat ons bed van Joe.

36. En Em a ſee na ſender: Wat jender will, dat mi ſal doe na jender?

37. Sender a ſee na Em: Gie na ons, dat ons kan ſet, *een* na Joe rechter, en *een* na Joe ſlinker Hand, in Joe Heerlikheid.

38. Maar Jeſus a ſee na ſender: Jender no weet, wat jender bed. Jender kan drink dan die Drink-Beeker, die *mi* ſal drink, en kan lat doop jender met die Doop, met die *mi* word gedoopt?

39. Sender a ſee na Em: O ja, die ons kan. En Jeſus a ſee na ſender: Jender ſal drink wel die Drink-Beeker, die *mi* ſal drink, en ſal word gedoopt met die Doop, met die *mi* word gedoopt;

40. Maar vor ſet na mi rechter en na mi ſlinker Hand, die no ſtaan by mi vor gie na jender, maar voor die die ben bereid.

41. Toen die Tien a hoor die, ſoo ſender a kom ontoevreden over Jacobus en Johannes.

42. Maar Jeſus a roep ſender na Em, en a ſee na ſender: Jender weet, dat die Vorſten van die Werld hab vor regeer, en die Machtigen onder ſender hab Geweld.

43. Maar *ſoo* die no ſal wees onder jender, want wie van jender will wees groot, die ſal wees jender Dienaar.

44. En wie van jender will wees die Eerſte, die ſal wees Dienſt-Knecht van allemaal.

45. Want ook *die Menſch ſi Soon no ka kom, vor lat dien Em, maar dat Em dien, en gie ſi Leev tot een Betaaling vor moeſchi.*

46. En ſender a kom na Jericho. En toen Em a kom

a kom ut van Jericho, Em met ſi Jungers en moeſchi Volk, da een blind Man, Bartimeus, die Soon van Timeus, a ſet na Pad en a beddel.

47. En toen dieſelvde a hoor, dat die a wees Jeſus van Nazareth, em a begin vor roep en vor ſee: Jeſus, joe Soon van David, neem Jamer over mi!

48. En veel beſtraf em, dat em a ſal ſwieg ſtill. Maar em a roep veel meer: O joe Soon van David, neem Jamer over mi!

49. En Jeſus a ſtaan ſtill, en a lat roep em. En ſender a roep die Blinde, en a ſee na em: Wees getrooſt, ſtaan op, Em roep joe.

50. En em a gooy ſi Kleed wee van em, en a kom na Jeſus.

51. En Jeſus a antwoord, en a ſee na em: Wat joe will, dat mi ſal doe na joe? Die Blinde a ſee na Em: Rabboni, dat mi kan kik.

52. En Jeſus a ſee na em: Loop hen, joe Gloof ka help joe. En aanſtonds em a krieg ſi Geſicht, en a volg Jeſus na die Pad.

Die 11 Capitel.

En toen ſender a kom deſtby Jeruſalem na Bethphage en Bethanien by die Oliefberg, da Jeſus a ſtier twee van ſi Jungers, en a ſee na ſender:

2. Loop hen na die Dorp, die lee hier navoor jender, en aanſtonds, wanneer jender kom nabinne, jender ſal vind een Kaggel gebonden, op die noit een Menſch ka ſet nochal. Loſs die, en breng die hieſoo.

3. En as jemand ſal ſee na jender: Voor wat jen-

jender doe die? ſoo jender ſee: Die Heere mankeer die; En aanſtonds em ſal ſtier die hieſoo.

4. Sender a loop hen, en a vind die Kaggel gebonden by die Door, butten, waar die Pad a partie in twee; en a loſs die.

5. En ſom van ſender, die a ſtaan daar, a ſee na ſender: Wat jender maak, dat jender loſs die Kaggel?

6. Maar die twee Jungers a ſee na ſender, ſoo as Jeſus a ka gebied na ſender; en ſender a lat die toe.

7. En ſender a breng die Kaggel na Jeſus, en a lee ſender Kleeren op die, en Em a ſet op die:

8. Maar veel a ſprey ſender Kleeren na die Pad. Som a kap Takkies van die Boomen, en a ſtrooy ſender na die Pad.

9. En ſender, die a loop bevoor, en die a volg after, a roep en a ſee: Hoſianna, geſegend Em ben, die kom in die Naam van die Heere!

10. Geloofd wees die Koningrik van ons Vader David, die kom in die Naam van die Heere, Hoſianna in die Hoogte!

11. En Jeſus a kom nabinne Jeruſalem, en nabinne die Tempel, en a kik rond na allemaal Goed, en na die Avend Em a loop nabutten na Bethanien, met die Twaalf.

12. Die ander Dag, toen ſender a loop van Bethanien, ſoo Em a hab Honger.

13. En Em a kik een Viegie-Boom van veraf, die a hab Blaaren, en Em a kom na die, as altemets Em a ſal vind wat op die. En toen Em a kom daar, ſoo Em a vind nietmetal, as Blaaren alleen, want die Tid no a wees nochal, dat die Viegies a ſal wees.

14. En

14. En Jeſus a ſee na die Boom: Van noe af niemand ſal jeet Vrucht van joe in Eewigheid. En ſi Jungers a hoor die.

15. En ſender a kom na Jeruſalem; en Jeſus a loop nabinne die Tempel, en a begin vor gooy ut ſender, die a verkoop en koop nabinne die Tempel, en a ſtoot neer die Stoelen van ſender, die a ſet vor reyel Geld, en die Stoelen van ſender, die a hab Duffies vor verkoop.

16. En no a lat die toe, dat eenigſte Menſch a ſal draag een Goed door die Tempel.

17. En Em a leer, en a ſee na ſender: Staan die dan niet geſkreeven: Mi Hoes ſal word genaamt een Gebed-Hoes voor allemaal Volk? Maar jender ka maak een Mordenaar-Hool van die.

18. En die Skriftgeleerden en Hoogprieſtes a hoor die, en ſender a ſoek, hoeſoo ſender a ſal kan vor maak Em dood; maar ſender a vrees Em, want allemaal Volk a verwonder ſender over ſi Leering.

19. En na die Avend Em a loop weeraan ut van die Stadt.

20. En die naaſte Vroevroe ſender a paſſeer voorby, en a kik die Viegie-Boom, die a ka droog wee tee na die Wolter.

21. En Petrus a dink op die, en a ſee na Em: Rabbi, kik, die Viegie-Boom, die Joe ka vervloek, ka kom droog.

22. Jeſus a antwoord, en a ſee na ſender: Hab Gloof na God.

23. Voorwaar, mi ſee na jender, wie ſal ſee na deeſe Berg: Beweeg joe, en gooy joe nabinne die See, en no twiefel nabinne ſi Hert, maar gloof, dat

die ſal geſkied, wat em a ſee; ſoo die ſal geſkied, wat em a ſee.

24. Voordaarom mi ſee na jender: All, wat jender bed, in jender Gebed, gloof maar, dat jender ſal ontvang die, ſoo jender ſal hab die.

25. En wanneer jender ſtaan en bed, ſoo vergie, as jender hab wat tegen Eenigſte, voor dat ook jender Vader, die ben nabinne die Hemel, vergie jender Mishandling.

26. Maar as jender no vergie, ſoo jender Vader, die ben nabinne die Hemel ook no ſal vergie jender Mishandling.

27. En ſender a kom na Jeruſalem weeraan; en toen Em a wandel nabinne die Tempel, ſoo die Hoogprieſters en die Skriftgeleerden met die Ouderlingen a kom na Em,

28. En a ſee na Em: Door wat Macht Joe doe deeſe Dingen? en wie ka gie die Macht na Joe, dat Joe doe deeſe Dingen?

29. Jeſus a antwoord en a ſee na ſender: *Mi* will vraag jender een Woord ookal; as jender gie mi Antwoord, ſoo mi ook will ſee na jender, door wat Macht mi doe deeſe Dingen.

30. Die Doop van Johannes, die a wees dan van die Hemel, of van die Menſchen? antwoord na mi.

31. En ſender a dink by ſender ſelv, en a ſee: As ons ſee: Die ka wees van die Hemel, ſoo Em ſal ſee: Voorwaarom jender no ka gloof em dan?

32. Maar as ons ſee: Die a wees van die Menſchen, ſoo ons moet bang die Volk, want ſender allemaal a hou van Johannes, dat em a wees een waare Propheet.

33. En

33. En ſender a antwoord en a ſee na Jeſus: Ons no weet die. En Jeſus a antwoord en a ſee na ſender: Soo mi ookal no ſal ſee na jender, door wat Macht mi doe deeſe Dingen.

Die 12 Capitel.

En Em a begin vor ſpreek na ſender door Glikniſſen: Een Menſch a plant een Wienberg, en a maak een Tranſchee rond om die, en a dig een Wienporſch, en a bouw een Tooren, en a huer die ut na die Wiengartmans, en a reis over Land.

2. En toen die Tid a kom, ſoo em a ſtier een Dienſt-Knecht na die Wiengartmans, dat em a ſal ontvang van die Wiengartmans van die Vrucht ut die Wienberg.

3. Maar ſender a neem em, en a ſlaa em, en a ſtier em leeg wee van ſender.

4. Weeraan em a ſtier een ander Dienſt-Knecht na ſender, na dieſelvde ſender a gooy Steenen, en a breek ſi Kop, en a latſtaan em loop geſkimpeert wee van ſender.

5. Weeraan em a ſtier een ander, dieſelvde ſender a maak dood; en veel ander, ſom ſender a ſlaa, en ſom ſender a maak dood.

6. Da em a hab noch een eenig Soon, die a wees em lief, en op laatſt em a ſtier dieſelvde ook na ſender, en a ſee: Sender doch ſal reſpecteer mi Soon.

7. Maar dieſelvde Wiengartmans a ſee onder malkander: Deeſe ben die Erve, kom, lat ons maak em dood, ſoo die Erfgoed ſal wees voor ons.

8. En ſender a neem em, en a maak em dood, en a gooy em ut van die Wienberg.

9. Wat die Heere van die Wienberg ſal doe dan? Em ſal kom, en bederv deeſe Wiengartmans, en gie die Wienberg na ander Volk.

10. Jender ka lees dan ook noit deeſe Skrift: Die Steen, die die Bouw-Meeſters ka gooy wee, die ka kom een Hoofd-Steen van die Hoek.

11. Die ka geſkied van die Heere, en die ben wonderbaar navoor ons Oogen?

12. En ſender a ſoek vor lee Hand na Em, (maar ſender a bang die Volk;) want ſender a bemerk, dat Em a ka ſpreek deeſe Glikhis van ſender, en ſender a latſtaan Em, en a loop wee.

13. En ſender a ſtier na Em ſom van die Phariſeen, met die Dienaars van Herodes, voor dat ſender a kan vang Em in Woorden.

14. En ſender a kom, en a ſee na Em: Meeſter, ons weet, dat Joe ben waarachtig, en Joe keer voor niemand, want Joe no regardeer die Aanſien van die Menſchen, maar Joe leer die Pad God's in Waarheid. Die ben dan recht vor gie Skat-Geld na die Keyſer of niet? Ons ſal gie die dan, of ons no ſal gie die?

15. Maar Jeſus a bemerk ſender Huichelerie, en a ſee na ſender: Voor wat jender verſoek mi dan? Breng een Penning na mi, dat mi kik die.

16. En ſender a breng een na Em. Da Em a ſee: Van wie die Beeld en die Opſkrift ben? Sender a ſee na Em: Van die Keyſer.

17. Dan Jeſus a antwoord en a ſee na ſender: Soo gie na die Keyſer, wat van die Keyſer ben, en na God, wat van God ben. En ſender a neem Wonder over Em.

18. Dan die Sadduceen (die hab die Meening, dat no

no ben een Opſtanding) a kom na Em, a vraag Em, en a ſee:

19. Meeſter, Moſes ka ſkriev na ons: As een Man ſi Broeder dood, en lat aſter em een Wif, en niet Kinders, ſoo ſi Broeder ſal neem dieſelvde ſi Wif, en verwek Saad voor ſi Broeder.

20. Noe daar ka wees ſeven Broeders. Die eerſte a neem een Wif, en a dood, en no a latſtaan Saad.

21. En die tweede a neem em, en a dood, en no a latſtaan Saad ookal. Die derde even ſoo.

22. En all die ſeven, a neem em, en no a latſtaan Kinders; oplaatſt, aſter ſender allemaal, die Wif a dood ookal.

23. Noe dan na die Opſtanding, wanneer ſender ſtaan op, welk van ſender ſi Wif em ſal wees? want ſeven a hab em tot Wif.

24. En Jeſus a antwoord en a ſee na ſender: Da no ſoo die ben? Jender dwaal, voordaarom, dat jender weet nietmetal van die Skrift, ook niet van die Kracht van God.

25. Wanneer ſender ſtaan op van die Doojen, ſoo ſender no ſal vry, of lat vry ſender; maar ſender ben glik die Engels in die Hemel.

26. Maar van die Doojen, dat ſender ſal ſtaan op, jender ka lees dan niet in die Boek van Moſes, hoeſoo God a ſee na em in die Boſch, en a ſpreek: Mi ben die God van Abraham, en die God van Iſaac, en die God van Jacob?

27. Noe God no ben een God van die Doojen, maar van die Leevendigen. Voordaarom jender dwaal goe.

28. En een van die Skriftgeleerden, die a ka

hoor, hoefoo fender a hab Vraagen onder malkander, en a kik, dat Jefus a ka antwoord wel na fender, a kom na Em, en a vraag Em: Welk ben die grootfte Gebod van allemaal Geboden?

29. Jefus a antwoord em: Die grootfte Gebod van allemaal Geboden ben die: Hoor, Ifrael, die Heere ons God ben een eenig God.

30. En joe fal hab God, joe Heere, lief van geheele Hert, van geheele Siel, van geheele Gemoed, en van allemaal joe Krachten. Die ben die grootfte Gebod.

31. En die tweede ben glik na die: Joe fal hab joe Naafte lief, foo as joe felv. Die no hab een ander meer groot Gebod, as deefe.

32. En die Skriftgeleerde a fee na Em: Meefter, Joe ka fpreek waarlik recht, want die ben *Een* God, en die no hab een ander as Em.

33. En vor hab Em lief van geheele Hert, van geheele Gemoed, van geheele Siel, en van allemaal Krachten, en vor hab die Naafte lief, foo as fi felv, die ben meer as Brand-Offer en allemaal Offer.

34. Toen Jefus a kik noe, dat em a antwoord verftandig, foo Em a fee na diefelvde: Joe no ben ver van die Koningrik van God. En niemand a derf vraag Em verder.

35. En Jefus a antwoord en a fee, toen Em a leer nabinne die Tempel: Hoefoo die Skriftgeleerden fee dan, dat Chriftus ben die Soon van David?

36. Maar em, David felv, fee door die heilig Geeft: Die Heere ka fee na mi Heere: Set Joe na mi rechter Hand, tee dat mi lee Joe Vyanden tot die Voetbank van Joe Voeten.

37. Soo

37. Soo David roep Em ja ſi Heere, hoeſoo Em ben dan ſi Soon? En veel Volk a hoor Em gern.

38. En Em a leer ſender, en a ſee na ſender: Bewaar jender van die Skriftgeleerden, die wandel in lang Kleeren, en lat groet ſender gern op die Market.

39. En ſet gern na die boven Plaats nabinne die Skoelen, en na die Tafel by die Maaltid.

40. Sender jeet op die Hoeſen van die Weduwen, onder een Skien van lange Gebeden. Dieſelvde ſal ontvang een meer groot Verdoemnis.

41. En Jeſus a ſet Em tegen over die Skat-Kiſt, en a kik, hoeſoo die Volk a gooy Geld nabinne die Skat-Kiſt. En veel van die rik Volk a gooy moeſchi nabinne.

42. En een aerm Weduwe a kom, en a gooy twee kleen Pennings nabinne, die ben (omtrent) een Quart van een Stüber.

43. En Em a roep ſi Jungers na Em, en a ſee na ſender: Voorwaar, mi ſee na jender: Deeſe aerm Weduwe ka gooy meer nabinne die Skat-Kiſt, as ſender allemaal, die ka gooy nabinne.

44. Want deeſe allemaal ka gooy nabinne van ſender Overvloet; maar em ka gooy nabinne van ſi Aermoed, allegaar wat em a hab, ſi geheele Naaring.

Die 13 Capitel.

En toen Em a loop wee van die Tempel, da een van ſi Jungers a ſee na Em: Meeſter, kik wat Steenen, en wat een Bouw die ben!

2. En Jeſus a antwoord en a ſee na em: Joe kik wel all die groot Gebouw? niet een Steen

ſal bliev op die ander, die no ſal word afgebrooken.

3. En toen Em a ſet op die Olief-Berg, tegen over die Tempel, da Petrus, en Jacobus, en Johannes, en Andreas a vraag Em apart:

4. See na ons, wanneer all deeſe Dingen ſal geſkied? en wat ſal wees die Teeken, wanneer die allemaal ſal word vollend?

5. Jeſus a antwoord ſender, en a begin vor ſee: Paſsop, dat niemand verley jender.

6. Want veele ſal kom in mi Naam, en ſal ſee: *mi* ben Chriſtus.

7. En wanneer jender ſal hoor van Oorlog, en Geſkreuw van Oorlog, ſoo jender no vrees, want die moet geſkied ſoo. Maar die Ende no ben da nochal.

8. Een Volk ſal ſtaan op tegen die ander, en een Koningrik tegen die ander; en Aardbeevingen ſal geſkied hier en daar; en Honger-Tid en Skrik ſal wees. Die ben die Begin van die Nood.

9. Maar jender wach jender ſelv. Want ſender ſal overleveer jender navoor die Raad-Hoeſen en Skoelen; jender ſal krieg Slaa, en moet word geleyd navoor die Vorſten en Koningen, om die will van mi, tot een Getugnis over ſender.

10. En die Evangelium moet word gepredikt toevoorn onder allemaal Natien.

11. Wanneer ſender ſal ley jender dan hen, vor overleveer jender, ſoo wees niet beſorgt, wat jender ſal ſpreek, en no dink over die toevoorn; maar wat na dieſelvde Uur word gegeven na jender, die jender ſpreek: Want jender nò ben die, die ſpreek, maar die heilig Geeſt.

12. Maar

12. Maar een Broeder ſal overleveer die ander na die Dood, en die Vader die Soon, en die Kinders ſal ſtaan op tegen ſender Ouders, en ſal help vor maak ſender dood.

13. En allemaal Volk ſal haat jender om die will van mi Naam. Maar wie hou ut tee na die End, die ſal kom ſalig.

14. Wanneer jender ſal kik noe die Grouwel van die Verwoeſting, van die die Propheet Daniel ka ſee, dat dieſelvde ſtaan, waar die no ſal ſtaan, (wie lees die, em merk op die,) dan vlucht nabovo die Bergen, wie ben in Judea.

15. En wie ben nabovo die Dak, die no kom neer nabinne die Hoes, en no loop nabinne die, vor haal eenigſte Ding ut van ſi Hoes.

16. En wie ben na die Veld, die no keer om, vor haal ſi Kleeren.

17. Maar ongelukkig ſender ben, die ben ſwanger, en ſender, die gie Sug na dieſelvde Dagen.

18. Doch bed, dat jender Vlucht no moet geſkied na die Winter.

19. Want na deeſe Dagen ſal wees ſoo groot Droefniſſen, as noit ka wees, van ſens die Creatur ſi Begin, die God ka maak, en ſoo, as ook no ſal kom weeraan.

20. En as die Heere no a ka verkort deeſe Dagen, ſoo niet een Menſch a ſal word ſalveert; maar om die will van die Utverkieſen ſender, die Em a ka kies ut, Em ka verkort deeſe Dagen.

21. As jemand dan ſal ſee na jender: Kik, hier ben Chriſtus; kik, daar Em ben, ſoo jender no ſal gloof die.

22. Want valſche Chriſtuſſen en valſche Propheeten

ten ſal ſtaan op, en ſal doe Teekens en Wonders, ſoo dat ſender a ſal verley ook die Utverkieſen ſender, as die a ſal wees mooglik.

23. Maar jender paſop. Kik, mi ka ſee all deeſe Dingen na jender toevoorn.

24. En na dieſelvde Tid, after deeſe Droefnis, Son en Maan ſal verloor ſender Skien.

25. En die Ster ſender ſal vall van die Hemel, en die Krachten van die Hemel ſal beweeg ſender.

26. En dan ſender ſal kik die Menſch ſi Soon kom in die Wolken, met groot Kracht en Heerlikheid.

27. En dan Em ſal ſtier ſi Engels, en ſal vergaader ſi Utverkieſene van die vier Winden, van die Ende van die Aarde tee na die Ende van die Hemel.

28. Na die Viegie-Boom jender leer een Gliknis: Wanneer ſi Takkies noe kom na Sap, en krieg Blaaren, ſoo jender weet, dat die Sommer ben deſtby.

29. Soo ookal, wanneer jender kik, dat deeſe Dingen geſkied, ſoo weet, dat die ben deſtby navoor die Door.

30. Voorwaar, mi ſee na jender: Deeſe Geſlacht no ſal vergaan, tee all deeſe Dingen geſkied.

31. *Hemel en Aarde ſal vergaan, maar mi Woorden no ſal vergaan.*

32. Maar van dieſelvde Dag en van die Uur weet niemand, ook niet die Engels, die ben nabinne die Hemel, ook die Soon niet, maar alleen die Vader.

33. Wach jender ſelv, en bed; want jender no weet, wanneer die ben Tid.

34. Glik

34. Glik as een Menſch, die a reis na een ver Land, en a verlaat ſi Hoes, en a gie Macht na ſi Dienſt-Knechten, en na elkeen ſi Werk, en a commandeer na die Wachtman, vor hou Wach.

35. Soo jender wach dan, (want jender no weet, wanneer die Heere van die Hoes ſal kom, as Em ſal kom na Avend, of na middel van die Nacht, of wanneer die Haan kraay, of na vroevroe.)

36. Dat Em no kom ſkielik, en vind jender na Slaap.

37. Maar wat mi ſee na jender, die mi ſee na allemaal: Wach!

Die 14 Capitel.

En after twee Dagen a wees die Paſſa-Feeſt, en die Dagen van die ſoet (ongeſuurt) Brooden. En die Hoogprieſters en Skriftgeleerden a ſoek vor vaſs Em met Liſtigheid, en vor maak Em dood.

2. Doch ſender a ſee: Ja niet na die Feeſt-Dag, dat niet een Oproer kom onder die Volk.

3. En toen Em a wees na Bethania, nabinne die Hoes van Simon, die Lazares-Sieke, en a ſet na Tafel, da een Vrouw a kom, die a hab een Glas met onvervalſcht en koſtlik Nardus-Olie, en em a breek die Glas, en a gooy die op Jeſus ſi Hoofd.

4. En ſom a wees daar, die a kom ontoevreden, en a ſee: Voor wat deeſe Verlies ſal dien?

5. Deeſe Water a ſal kan word verkoopt voor meer as driehondert Penningen, en gegeven na die Pover ſender; en a murmureer over em.

6. Maar Jeſus a ſee: Lat em met Vrede, voor wat jender trubel em? em ka doe een goeje Werk na mi.

7. Jen-

7. Jender hab altid pover Volk by jender, en as jender will, jender kan doe Goet na ſender; maar *Mi* jender no hab altid.

8. Em ka doe, wat em a kan, em ka kom toevoorn vor ſalv mi Lichaam tot mi Begrafnis.

9. Voorwaar, mi ſee na jender: Waar deeſe Evangelium word gepredikt in die geheele Werld, daar ſal word geſproken ookal van die, wat em ka doe noe, tot een Gedachtnis van em.

10. En Judas Iſcarioth, een van die Twaalf, a loop hen na die Hoogprieſters, dat em a will verraad Jeſus.

11. Toen ſender a hoor die, ſoo ſender a kom bli, en a beloof vor gie Geld na em. En em a ſoek, hoeſoo em a kan verraad Jeſus met goeje Gelegenheid.

12. En na die eerſte Dag van die ongeſuurte Brooden, wanneer die Paſſa-Lam a moet word geſlacht, da ſi Jungers a ſee na Em: Waar Joe will, dat ons ſal loop, en bereid voor Joe, vor jeet die Paſſa-Lam?

13. En Em a ſtier twee van ſi Jungers, en a ſee na ſender: Loop hen nabinne die Stadt, en daar een Menſch ſal gemoet jender, die draag een Kan met Water, volg em;

14. En waar em loop nabinne, daar jender ſee na die Heere van die Hoes: Die Meeſter lat ſee na joe: Waar die Gaſt-Hoes ben, nabinne die mi kan jeet die Paſſa met mi Jungers?

15. En em ſal wies na jender een groot Soller, die ben gepleiſtert en geprepareert; daar jender maak die bereid voor ons.

16. En die Jungers a loop hen, en a kom nabinne die Stadt, en a vind die ſoo, as Em a ka ſee na ſender, en a bereid die Paſſa-Lam.

17. En na die Avend Em a kom met die Twaalf.

18. En

18. En toen ſender a ſet na Tafel, en a jeet, ſoo Jeſus a ſee: Voorwaar, mi ſee na jender, een van jender, die jeet met mi, ſal verraad mi.

19. En ſender a kom goe bedroefd, en a ſee na Em, een after die ander: *Mi* ben die? en die ander: *Mi* ben die?

20. Em a antwoord, en a ſee na ſender: Een van die Twaalf, die dup met mi nabinne die Skotel.

21. Die Menſch ſi Soon loop wel hen, glik as die ben geſkreeven van Em. Maar ongelukkig ben die Menſch, door die die Menſch ſi Soon word verraaden; die a ſal wees beeter voor dieſelvde Menſch, dat em noit a ſal wees gebooren.

22. En toen ſender a jeet, Jeſus a neem die Brood, a dank, en a breek die, en a gie die na ſender, en a ſee: Neem en jeet, die ben mi Lichaam.

23. En a neem die Drink-Beeker, en a dank, en a gie die na ſender, en ſender allemaal a drink van die.

24. En Em a ſee na ſender: Die ben mi Bloed van die nieuwe Teſtament, die word vergoten voor moeſchi.

25. Voorwaar, mi ſee na jender, dat van noe af mi no ſal drink meer van die Vrucht van die Wienboom, tee na die Dag, wanneer mi ſal drink die nieuw in die Koningrik van God.

26. En toen ſender a ka ſing die Loof-Pſalm, ſoo ſender a loop nabutten na die Olief-Berg.

27. En Jeſus a ſee na ſender: Na deeſe Nacht jender allemaal ſal erger jender na mi. Want die ſtaan geſkreeven: Mi ſal ſlaa die Herder, en die Skaapen ſal verſtrooy ſender.

28. Maar wanneer mi ſtaan op, ſoo mi will loop bevoor jender na Galilea.

29. Maar

29. Maar Petrus a ſee na Em: As ook ſender allemaal ſal erger ſender na Joe, ſoo doch *mi* noit will erger mi.

30. En Jeſus a ſee na em: Voorwaar, mi ſee na joe: van Dag na deeſe Nacht, eerder die Haan kraay tweemaal, joe ſal verloochen mi driemaal.

31. Maar em a ſpreek noch verder: Ja, as mi ook ſal moet dood met Joe, ſoo mi doch no will verloochen Joe. Even dieſelvde ſender allemaal a ſee ookal.

32. En ſender a kom na die Hoof, genaamt Gethſemane. En Em a ſee na ſi Jungers: Set neer hieſoo, tee dat mi loop hen, en bed.

33. En Em a neem met Em Petrus, en Jacobus, en Johannes; en a begin vor beev, en vor wees benauwt,

34. En a ſee na ſender: Mi Siel ben bedroefd tee na die Dood; bliev hieſoo, en wach.

35. En Em a loop beetje verder, a vall neer na Grond, en a bed, dat, as die a ſal wees mooglik, die Uur a kan paſſeer voorby;

36. En a ſee: Abba, o mi Vader! alle Dingen ben mooglik na Joe, neem deeſe Drink-Beeker wee van mi; doch niet wat *mi* will, maar wat *Joe* will.

37. En Em a kom, en a vind ſender na Slaap. En a ſee na Petrus: Simon, joe ſlaap dan? Joe no kan wach *een* Uur?

38. Wach en bed, dat jender nó vall in Verſoeking. Die Geeſt ben wel gewillig, maar die Vleeſch ben ſwak.

39. En Em a loop hen weeraan, en a bed, en a ſpreek dieſelvde Woorden.

40. En

40. En a kom weeraan, en a vind ſender weeraan na Slaap, (want ſender Oogen a wees voll van Slaap:) en ſender no a weet, wat ſender a antwoord Em.

41. En Em a kom die derdemaal, en a ſee na ſender: O! noe jender will ſlaap dan en ruſt? Die ben genoeg, die Uur ka kom. Kik, die Menſch ſi Soon word overgeleveert na die Handen van die Sondaars.

42. Staan op, lat ons loop; Kik, em, die verraad mi, ben deſtby.

43. En aanſtonds, toen Em a ſpreek nochal, da Judas a kom, een van die Twaalf, en met Em een groot Hoop, met Sweerden en lange Stokken, van die Hoogprieſters, en Skriftgeleerden en Ouderlingen.

44. En die Verraader a ka gie een Teeken na ſender, en ka ſee: Dieſelvde, die mi ſal kuſs, Em ben die; vaſs Em, en ley Em ſekerlik wee.

45. En toen Judas a kom, ſoo em a ſtaan aanſtonds na Jeſus, en a ſee na Em: Rabbi, Rabbi! en a kuſs Em.

46. Maar ſender a lee ſender Handen na Em, en a vaſs Em.

47. En een van ſender, die a ſtaan daar, a trek ſi Sweerd ut, en a ſlaa na die Dienſt-Knecht van die Hoogprieſter, en a kap em een Oor af.

48. En Jeſus a antwoord en a ſee na ſender: Jender ka kom ut, as tegen een Moordenaar, met Sweerden, en met lange Stokken, vor vang mi.

49. Mi ka wees daaglik by jender nabinne die Tempel, en ka leer, en jender no ka vaſs mi. Maar voor dat die Skrift a ſal kom vervoellt.

50. En

50. En allemaal Jungers a verlaat Em, en a vlucht.

51. En daar a wees een Jongeling, die a volg Em, die a hab een linnen Kleed na ſi bloot Lif, en die Jongling ſender a vaſs em.

52. Maar em a latſtaan die Linnen, en a vlucht naakt van ſender.

53. En ſender a ley Jeſus na die Hoogprieſter, na waar all die Hoogprieſters, en Ouderlingen en Skriftgeleerden a kom malkander.

54. En Petrus a volg Em van ver, tee nabinne die Palee van die Hoogprieſter; en em a wees daar, en a ſet by die Dienaars, en a warm em by die Vuur.

55. Maar die Hoogprieſter en die geheele Raad a ſoek Getugnis tegen Jeſus, voor dat ſender a kan breng Em na die Dood; en a vind nietmetal.

56. Veele a gie valſch Getugnis tegen Em, maar ſender Getugnis no a accordeer.

57. En ſom a ſtaan op, en a gie valſch Getugnis tegen Em, en a ſee:

58. Ons ka hoor, dat Em a ſee: *Mi* will breek af die Tempel, die ben gemaakt met Handen, en na drie Dagen mi will bouw een ander, die no ben gemaakt met Handen.

59. Maar ſender Getugnis no a accordeer nochal.

60. En die Hoogprieſters a ſtaan op onder ſender, en a vraag Jeſus, en a ſee: Joe antwoord dan nietmetal op die, wat deeſe getug tegen Joe?

61. Maar Jeſus a ſwieg ſtill, en a gie niet een Antwoord. Dan die Hoogprieſter a vraag Em weeraan, en a ſee na Em: Joe ben dan Chriſtus, die Soon van die Hooggeloofde?

62. Jeſus a ſee: Mi ben die. En jender ſal kik die

die Menſch ſi Soon ſet na die rechter Hand van die Kracht, en kom in die Wolken van die Hemel.

63. Da die Hoogprieſter a verſkur ſi Rok, en a ſee: Wat Getugnis ons hab verder noodig?

64. Jender ka hoor ſi Gods-Laſtering. Wat jender dink? Maar ſender allemaal a verdoem Em, dat Em a wees ſkuldig vor dood.

65. Da ſom a begin vor ſpug na Em, en vor toe ſi Aangeſicht, en vor ſlaa Em met Vuiſten, en vor ſee na Em: Prophecey na ons. En die Dienſt-Knechten a ſlaa Em na ſi Angeſicht.

66. En Petrus a wees na molee in die Palee, da een Dienſt-Meid van die Hoogprieſters a kom.

67. En toen em a kik Petrus warm em, ſoo dieſelvde a kik na em, en a ſee: En joe ook a wees met die Jeſus van Nazareth.

68. Maar em a loochen, en a ſee: Mi no ken Em, mi no wee ook, wat joe ſee. En em a loop nabutten na die Voorhoof; en die Haan a kraay.

69. En die Dienſt-Meid a kik em, en a begin weeraan vor ſee na ſender, die a ſtaan daar: Deeſe ben een van ſender.

70. En em a loochen weeraan. En een weenig after die, ſender, die a ſtaan daar, a ſee weeraan na Petrus: Voorwaar, joe ben een van ſender, want joe ben een Galileër, en joe Mond-Spraak ben ſoo ookal.

71. Maar em a begin vor vervloek ſi ſelv, en vor ſweer: Mi no ken die Menſch, van die jender praat.

72. En die Haan a kraay die tweedemaal. Da Petrus a dink op die Woord, die Jeſus a ſee na em: Eerder die Haan kraay tweemaal, ſoo joe ſal verloochen mi driemaal. En em a begin vor traan.

Die 15 Capitel.

En aanſtonds vroevroe die Hoogprieſters a hou een Raad met die Ouderlingen en Skriftgeleerden, en die geheele Raad, en a bind Jeſus, en a ley Em hen, en a overleveer Em na Pontius Pilatus.

2. En Pilatus a vraag Em: Joe ben dan die Koning van die Jooden? Maar Jeſus a antwoord en a ſee na Em: Joe ſee die.

3. En die Hoogprieſters a beſkuldig Em hard.

4. Maar Pilatus a vraag Em weeraan, en a ſee: Joe antwoord dan nietmetal? Kik, hoe hard ſender verklaag Joe.

5. Maar Jeſus no a gie een Antwoord meer, ſoo dat ook Pilatus a verwonder em.

6. En em a wees gewent, vor gie na ſender een Arreſtant los, op die Paſſa-Feeſt, welk ſender a begeer.

7. Noe die a hab een, genaamt Barrabas, die a ka word gevangen met die Oproer-Maakers, die a ka doe een Moord in die Oproer.

8. En die Volk a loop nabovo, en a bed, dat em a ſal doe ſoo, as em a wees gewent.

9. Pilatus a antwoord ſender: Jender will dan, dat mi ſal gie die Koning van die Jooden los na jender?

10. Want em a weet wel, dat die Hoogprieſters a ka overleveer Em ut Neidigheid.

11. Maar die Hoogprieſters a ſtek die Volk op, dat em a ſal gie veelmeer Barrabas los na ſender.

12. Da Pilatus a antwoord weeraan, en a ſee na ſender: Wat jender will dan, dat mi ſal doe na Em, die jender beſkuldig, dat Em ben een Koning van die Jooden?

13. Sen-

13. Sender a roep weeraan: Kroefig Em.

14. Pilatus a fee na fender: Wat Quaat Em ka doe dan? Maar fender a fkreuw noch veelmeer: Kroefig Em!

15. Soo Pilatus a dink vor doe genoeg na die Volk, en a gie na fender Barrabas los, en a overleveer Jefus vor word gegeefelt en gekroefigt.

16. Da die Soldaten a ley Em nabinne die Recht-Hoes, en a roep malkander die geheele Bende.

17. En a doe Em een Purpur-Mantel aan, en a vlecht een Kroon van Doornen, en a fet Em die op.

18. En a begin vor groet Em: Wees gegroet, Joe, Koning van die Jooden;

19. En a flaa fi Hoofd met die Rietftok, en a fpug na Em, en a vall op die Knie, en a bed Em aan.

20. En toen fender a ka verfpot Em, foo fender a trek Em die Purpur af, en a doe Em fi eigen Kleeren aan, en a ley Em nabutten, vor kroefig Em.

21. En fender a dwing een, die a paffeer daar, met Naam Simon van Cyrene, die a kom van die Veld, (die a wees een Vader van Alexander en Ruffus,) dat em a moet draag die Kroes after Em.

22. En fender a breng Em na die Plaats Golgatha, die ben na die Overfetting: Hoofdfkeel-Plaats.

23. En fender a gie na Em Myrrhen in Wien vor drink, maar Em no a neem die aan.

24. En toen fender a ka kroefig Em, foo fender a partie fi Kleeren, en a gooy die Lot over die, welk a fal krieg wat van die.

25. En die a wees omtrent die derde Uur, toen fender a kroefig Em.

26. En boven over Em die a wees geſkreeven, wat Skuld a word gegeven na Em, naamlik: *Een Koning van die Jooden.*

27. En ſender a kroeſig met Em twee Mordenaars, een na ſi rechter, en een na ſi ſlinker Sie.

28. Da die Skrift a word vervoellt, die ſee: Em ben onder die Quaatdooeners gereekend.

29. En ſender, die a paſſeer daar, a praat Laſtering tegen Em, en a ſkuttel ſender Hoofden, en a ſee: Foey Joe, die Joe breek die Tempel, en bouw die na drie Dagen.

30. Help Joe ſelv noe, en kom af van die Kroes.

31. Glik ſoo die Hoogprieſters a verſpot Em onder malkander, met die Skriftgeleerden, en a ſee: Em ka help ander Volk, en no kan help Em ſelv.

32. As Em ben Chriſtus, en die Koning van Iſrael, ſoo Em kom noe af van die Kroes, dat ons kik en gloof. En ſender, die a wees gekroeſigt met Em, a ſkimpeer Em ookal.

33. En aſter die ſeste Uur een Duſternis a kom over die geheele Land, tee na die negende Uur.

34. En na die negende Uur Jeſus a roep met een groot Stem: *Eli, Eli, lama aſabthani?* Die ben: *Mi God, mi God, vorwaarom Joe ka verlaat mi?*

35. En ſom van ſender, die a ſtaan daar, toen ſender a hoór die, a ſee: Kik, Em roep voor die Elias.

36. Da een a loop, en a voell een Swam met Aslien, en a ſtek die op een Rietſtok, en a gie na Em vor drink, en a ſee: Hou op, lat ons kik, as Elias kom, en neem Em af.

37. Maar Jeſus a roep met een groot Stem, en a gie die Geeſt op.

38. En

38. En die Voorhangſel nabinne die Tempel a ſkur in twee Stuk, van boven af tee na onder.

39. Maar die Hoofdmann, die a ſtaan daar, tegen Em over, en a kik, dat Em gie met ſoo een Geroep die Geeſt op, a ſee: Voorwaar deeſe Menſch a wees die Soon van God.

40. En daar a wees Vrouwen ookal, die a kik deeſe Dingen van veraf, onder die a wees Maria Magdalena, en Maria, die Moeder van die kleen Jacobus en Joſes, en Salome;

41. Die ook a ka volg Em, toen Em a wees in Galilea, en a ka dien Em; en veel ander, die a ka kom met Em nabovo na Jeruſalem.

42. En na die Avend, derwil die a wees die Voorbereiding-Dag, die ben die Voor-Sabbath,

43. Da Joſeph van Arimathia, een eerlik Raads-Heer, a kom, die a verwacht ook die Koningrik van God, deeſe a neem Curagie, en a loop na Pilatus nabinne, en a bed voor die Lichaam van Jeſus.

44. En Pilatus a verwonder, dat Em a wees dood alreeds, en a roep die Hoofdman, en a vraag dieſelvde, as die ben lang, dat Em ka dood?

45. En toen em a krieg die vor weet van die Hoofdman, ſoo em a gie die Lichaam na Joſeph.

46. En em a koop een Linnen, en a neem die Lichaam af, en a wind die nabinne die Linnen, en a lee die nabinne een Graf, die a wees utgekapt nabinne een Klip, en a roll een Steen navoor die Door van die Graf.

47. Maar Magdalena, en Maria Joſes a kik, waar ſender a lee Em.

Die 16 Capitel.

Toen noe die Sabbath a wees gepaſſeert, ſoo Maria Magdalena, en Maria, die Moeder van Jacobus, en Salome a koop Specerie, voor dat ſender a kan kom en ſalv Em.

2. En ſender a kom na die Graf, na een van die Sabbath-Dagen goe vroe, toen die Son a begin vor kom op.

3. En ſender a ſee onder malkander: Wie ſall roll voor ons die Steen wee van die Graf ſi Door?

4. En ſender a kik hen, en a bemerk, dat die Steen a wees afgerollt; want die a wees goe groot.

5. En ſender a loop nabinne die Graf, en a kik een Jongeling ſet na die rechter Sie, gekleedt met een lang wett Kleed, en ſender a verſkrik goe.

6. Maar em a ſee na ſender: No verſkrik; jender ſoek Jeſus van Nazareth, die a wees gekroëſigt; Em ka ſtaan op, en Em no ben hier. Kik da die Plek waar ſender a lee Em.

7. Maar loop hen, en ſee na ſi Jungers, en (a part) na Petrus, dat Em ſal loop bevoor jender na Galilea; daar jender ſal kik Em, ſoo as Em ka ſee na jender.

8. En ſender a loop met Haaſt ut, en a vlucht wee van die Graf; want Beev en Skrik a kom over ſender, en ſender a ſee niet een Woord na eenigſte Menſch, want ſender a wees na Vrees.

9. Jeſus noe, toen Em a ka ſtaan op vroevroe, na die eerſte Dag van die Week, Em a verſkien voreerſt na Maria Magdalena, van die Em a ka gooy ſeven quaaje Geeſten ut.

10. En ſender a loop hen, en a maak die bekent

na ſender, die a wees met Em, die a wees bedroefd en a traan.

11. En dieſelvde, toen ſender a hoor, dat Em leev, en dat Em a ka verſkien na Maria Magdalena, ſender no a gloof die.

12. Afteraan, toen twee van ſender a wandel, Em a openbaar ſi ſelv in een ander Form; toen ſender a loop na die Veld.

13. En ſender a loop hen ookal, en a breng die Boodſkap na die ander Jungers, en ſender ook no a gloof die.

14. Op laatſt, toen die Elf a ſet na Tafel, Em a openbaar ſi ſelv, en a beſtraf ſender Ongloof en die Hardheid van ſender Hert, dat ſender no a ka gloof diejeen, die a ka kik Em after ſi Opſtanding.

15. En Em a ſee na ſender: Loop hen na die geheele Werld, en predik die Evangelium na allemaal Creaturen:

16. Wie gloof en word gedoopt, die ſal word ſalig; maar wie no gloof, die ſal word verdoemt.

17. En die Teekens, die ſal volg ſender, die gloof, ben die: In mi Naam ſender ſal gooy quaaje Geeſten ut; ſender ſal ſpreek met nieuwe Tongen.

18. Sender ſal neem Slangen op; en as ſender drink ook eenigſte doodlik Ding, ſoo die no ſal ſkad ſender. Op ſiek Volk ſender ſal lee die Handen; ſoo die ſal kom beeter met ſender.

19. En die Heere, after Em a ka ſpreek met ſender, Em a word opgenomen na die Hemel, en a ſet Em na die rechter Hand van God.

20. En ſender a loop ut, en a predik na allemaal Plaatſen. En die Heere a werk met ſender,

en a bevaſtig die Woord door Teekens, die a volg daarop.

Die Evangelium van Lucas.

Die 1 Capitel.

Derwil noe al veele a neem in Hand, vor ſkriev op die Geſkiedniſſen, die ſekur ka geſkied onder ons;

2. Soo as ſender ka overleveer die na ons, die ka kik die ſelv van Begin, en ka kom afteraan Dienaars van die Woord:

3. Soo mi ookal ka vind die voor goet, derwil mi ka onderſoek precis all die Dingen, van Begin af, vor ſkriev die na joe, mi dierbar Theophilus, ordentlik, een after die ander.

4. Voor dat joe kan hab Verſeekering en een vaſte Grond van all die Dingen, van die joe alreeds ka krieg Onderwieſing.

5. Na die Tid van Herodes, die Koning van Judea, a wees een Prieſter van die Dag-Ordning Abia, met Naam Zacharias; en ſi Wif a wees van die Dochters van Aaron, genaamt Eliſabeth.

6. En ſender all twee a wees rechtveerdig navoor God, en a wandel na allemaal Geboden en Verordineeringen van die Heere onſtraflik.

7. En ſender no a hab Kind; want Eliſabeth a wees onvruchtbaar; en ſender all twee a ka kom ver na ſender Dagen.

8. En die a geſkied, toen em a bedien die Prieſter-

ſter-Ampt navoor God, na die Tid van ſi Dag-Ordning,

9. Da die Lot a vall em, na Geweente van die Prieſterdom, dat em a ſal loop nabinne die Tempel van die Heere, en a ſal doe die Reuk-Offer.

10. En die geheele Meenigte van die Volk a wees butten, en a bed onder die Uur van die Reuk-Offer.

11. Maar een Engel van die Heere a verſkien na em, die a ſtaan na die rechter Sie van die Reuk-Altaar.

12. En toen Zacharias a kik die Engel, da em a verſkrik, en Vrees a kom na em.

13. Maar die Engel a ſee na em: No vrees, Zacharias! want joe Gebed ben verhoort, en joe Wif Eliſabeth ſal baar voor joe een Soon, na em joe ſal gie die Naam Johannes.

14. En joe ſal hab Bliſkap en Verheuging van die, en moeſchi ſal kom bli over ſi Geboort.

15. Want em a ſal wees groot voor die Aangeſicht van die Heere. Wien en ſterke Drank em no ſal drink; en nabinne ſi Moeder Lif nochal em ſal kom vervoellt met die heilig Geeſt.

16. En em ſal bekeer veel van die Kinders van Iſrael na God ſender Heere.

17. En em ſal loop bevoor die Heere in die Geeſt en die Kracht van Elias, vor bekeer die Herten van die Vaders na die Kinders, en vor breng die Ongloofigen na die Wiesheid van die Rechtveerdigen, en vor maak bereid een Volk prepareert voor die Heere.

18. En Zacharias a ſee na die Engel: Na wat mi ſal weet die? want mi ben oud, en mi Wif ka kom na ſi oude Dagen.

19. Die Engel a antwoord en a ſee na em: Mi

ben Gabriel, die ſtaan navoor God, en mi ben geſtiert, vor ſpreek met joe, en vor maak deeſe Dingen bekent na joe.

20. En kik, joe ſal kom ſtom, en joe no ſal kan ſpreek, tee na die Dag, wanneer die ſal geſkied, voordaarom, dat joe no ka gloof mi Woorden, die ſal kom vervoellt na ſender Tid.

21. En die Volk a wacht na Zacharias, en a verwonder, dat em a bliev ſoo lang nabinne die Tempel.

22. En toen em a kom ut, ſoo em no a kan ſpreek met ſender; en ſender a bemerk, dat em a ka kik een Geſicht nabinne die Tempel. En em a wink na ſender, en a bliev ſtom.

23. En die a geſkied, toen die Tid van ſi Bediening a wees vervoellt, em a loop na ſi Hoes.

24. En aſter deeſe Dagen ſi Wif Eliſabeth a kom ſwanger, en a verberg ſi ſelv vyf Maanden, en a ſee:

25. Die Heere ka doe ſoo na mi in die Dagen, na die Em ka kik na mi, dat Em a ſal neem mi Verſmaatheid onder die Menſchen wee van mi.

26. En na die ſeſte Maand die Engel Gabriel a woord geſtiert van God na een Stadt in Galilea, die ben genaamt Nazareth;

27. Tot een Jongvrouw die a wees beloofd na een Man, met Naam Joſeph, ut die Hoes van David; en die Jongvrouw ſi Naam a wees Maria.

28. En die Engel a kom in na em, en a ſee: Wees gegroet, joe Begnadigte! die Heere ben met joe, geſegend joe ben onder die Vrouwen.

29. Maar toen Maria a kik die Engel, em a verſkrik over ſi Woorden, en a dink: welk een Groetnis die ben?

30. En

30. En die Engel a ſee na em: No vrees, Maria! joe ka vind Gnade by God.

31. *Kik, joe ſal kom ſwanger nabinne joe Lif, en joe ſal baar een Soon; na Em joe ſal gie die Naam JESUS.*

32. *Em ſal wees groot, en ſal word genaamt een Soon van die Allerhoogſte; en God die Heere ſal gie na Em die Troon van ſi Vader David;*

33. *En Em ſal wees een Koning over die Hoes van Jacob in Eewigheid, en ſi Koningrik no ſal neem een End.*

34. Dan Maria a ſee na die Engel: Hoeſoo deeſe ſal wees? Derwil mi no weet van een Man?

35. Die Engel a antwoord en a ſee na em: Die heilig Geeſt ſal kom over joe, en die Kracht van die Hoogſte ſal overſkaduw joe; voordaarom ook die Heilige, die woord gebooren van joe, ſal word genaamt die Soon van God.

36. En kik, joe Couſin Eliſabeth ben ſwanger ookal met een Soon, in ſi Ouderdom; en deeſe ben die ſeste Maand met em, van die ſender ſee, dat em ben onvruchtbaar.

37. Want by God ben niet een Ding onmooglik.

38. Maria a ſee: Kik, mi ben die Dienſt-Meid van die Heere; die geſkied na mi ſoo as joe ka ſee: En die Engel a loop wee van em.

39. Na dieſelvde Dagen Maria a ſtaan op, en a reis met Haaſt op die Gebergte, na een Stadt van Juda;

40. En a kom nabinne die Hoes van Zacharias, en a groet Eliſabeth.

41. En die a geſkied, toen Eliſabeth a hoor die Groetnis van Maria, da die Kind a tjomp op nabinne

binne si Lif, en Elisabeth a kom vervoellt met die heilig Geest.

42. En a roep met een groot Stem, en a see: Gesegend joe ben onder die Vrouwen, en gesegend ben die Vrucht van joe Lif.

43. En van waar die kom mi, dat die Moeder van mi Heere kom na mi?

44. Kik, soo as mi a hoor die Stem van joe Groetnis, die Kind a tjomp op met Bliskap nabinne mi Lif.

45. En, o salig joe ben, joe, die ka gloof; want allemaal die sal word vollend, wat van die Heere ben gesproken na joe.

46. En Maria a see: "*Mi Siel maak die Heere groot,*

47. *En mi Geest ben bli in God, mi Heiland.*

48. *Want Em ka kik na die Nederheid van si Dienst-Meid. Kik, van noe af allemaal Kinds-Kind sal pries mi voor salig.*

49. *Want Em ka doe groote Dingen na mi, Em, die ben machtig, en heilig ben si Naam.*

50. *En si Barmhertigheid bliev van Geslacht tot Geslacht altid over sender, die vrees Em.*

51. *Em doe krachtige Werken met si Arm, en verstroy die Hoogmoedigen na die Gedachten van sender Hert:*

52. *Em stoot die Machtigen van die Troon, en verhoog die Nederigen.*

53. *Em vervoell die Hongerigen met goeje Dingen, en die Riken Em stier leeg wee.*

54. *Em dink na die Barmhertigheid, en help si Dienaar Israel op.*

55. Soo as Em ka spreek na ons Vaders, Abraham, en na si Saad in Eewigheid."

56. En

56. En Maria a bliev by em omtrent drie Maanden, after die em a keer om weeraan na Hoes.

57. En die Tid van Elisabeth a kom voll, dat em a sal baar; en em a baar een Soon.

58. En si Buuren en Cousins a hoor, dat die Heere a ka doe groot Barmhertigheid na em, en sender a wees bli met em.

59. En die a geskied, na die achte Dag, dat sender a kom, vor besnie die Kindje; en a gie na em die Naam van si Vader, Zacharias.

60. Maar si Moeder a antwoord en a see: Niet soo, maar si Naam sal wees Johannes.

61. En sender a see na em: Die hab ja doch niemand na joe Familie, die ben genaamt met die Naam.

62. En sender a wink na si Vader, wat voor een Naam *em* a will hab voor die Kind?

63. En em a begeer een Skrief-Tafelje, a skriev en a *see:* Si Naam ben Johannes. En sender allemaal a verwonder sender.

64. En aanstonds si Mond a word geopend, en si Tong a kom los, en em a spreek en a pries God.

65. En een Vrees a kom over allemaal Buuren, en all deese Geskiedniffen a kom bekent na die geheele Gebergte van Judea.

66. En allemaal, die a hoor die, a neem die nabinne sender Hert, en a see: Wat joe dink, dat sal kom van *die* Kindje? Want die Hand van die Heere a wees met em.

67. En si Vader Zacharias a word vervoellt met die heilig Geest, a prophecey en a see:

68. *"Geloofd wees die Heere, die God van Israel, want Em ka besoek en ka verloss si Volk.*

69. *En*

69. En, ka ris op voor ons een Hoorn van Heil, na die Hoes van ſi Dienaar David.

70. Soo as Em ka ſpreek door die Mond van ſi heilige Propheeten, die a wees van ſens die Werld a begin;

71. Vor verloſs ons van ons Vyanden, en ut die Hand van ſender allemaal, die haat ons;

72. En vor bewies Barmhertigheid na ons Vaders, en dinkop na ſi heilig Verbond,

73. En na die Eed, die Em ka ſweer na ons Vader Abraham, vor gie na ons.

74. Dat ons, as verloſt ut die Hand van ons Vyanden, a kan dien Em ſonder Vrees, all ons Leevtid,

75. In Heiligheid en Gerechtigheid, die ben behagelik na Em.

76. En joe, o Kindje, joe ſal word genaamt een Propheet van die Hoogſte; joe ſal loop hen voor die Aangeſicht van die Heere, vor bereid ſi Pad;

77. En vor gie Kennis na ſi Volk van die Heil, die ben in Vergeving van ſender Sonden;

78. Door die hertlike Barmhertigheid van ons God, door die die Son, die ka kom op ut die Hoogte, ka beſoek ons;

79. Vor verſkien na ſender, die ſet nabinne Duſternis en Skaduwe van die Dood, en vor ſtell ons Voeten op die Pad van Vrede."

80. En die Kindje a groey, en a kom ſterk in die Geeſt, en a wees nabinne die Woeſtyne, tee dat am a ſal ſtaan navoor die Volk van Iſrael.

Die 2 Capitel.

En die a geſkied na dieſelvde Tid, dat een Gebod a kom ut van die Keyſer Auguſtus, dat all die Werld a ſal word getaxeert.

2. En

2. En deese Taxeering a wees die eerste, en a gesкied na die Tid, toen Cyrenius a wees Governeur in Syrien.

3. En allemaal Volk a loop, vor lat skriev sender op, elkeen na si Stadt.

4. Da Joseph ookal a loop van Galilea, ut die Stadt Nazareth, na Judea, na die Stadt van David, genaamt Bethlehem; voordaarom, dat em a wees ut die Hoes en Geslacht van David;

5. Vor lat skriev em op met Maria, si beloofde Wif, die a wees swanger.

6. En toen sender a wees daar, soo die Tid a kom, dat em a sal baar.

7. En em a baar si eerste Soon, en a woel Em nabinne Doekje, en a lee Em nabinne een Kribbe; want sender no a hab een ander Ruumte nabinne die Herberg.

8. En daar a wees Herders na dieselvde Landstreek na die Savan, by die Horden, die a hou Wach na die Nacht over sender Hoopje.

9. En kik, die Engel van die Heere a staan na sender, en die Heerlikheid van die Heere a skien rond om sender, en sender a vrees goe.

10. En die Engel a see na sender: No vrees, kik, mi maak een groot Bliskap bekent na jender, die sal wees voor allemaal Volk.

11. Want van Dag die Heiland ben gebooren voor jender, die ben Christus die Heere, nabinne die Stadt van David.

12. En deese jender sal hab tot een Teeken: Jender sal vind die Kind gewoelt nabinne Doekje, en dat Em lee nabinne een Kribbe.

13. En aanstonds a wees daar by die Engel die Me-

Menigte van die Hemels-Armee, die a pries God, en a see:

14. Eere wees na God in die Hoogste! en Vrede op die Aarde! en na die Menschen een Welbehagen!

15. En toen die Engels a vaar op van sender na die Hemel, da die Herders a see na malkander: Lat ons loop noe na Bethlehem, en kik die Geskiednis, die a ka geskied daar, die die Heere ka maak bekent na ons.

16. En sender a kom met Haast, en a vind Maria en Joseph, en ook die Kind, die a lee nabinne een Kribbe.

17. En toen sender a ka kik die, soo sender a maak die Woord bekent all over, die a wees gesproken na sender van deese Kind.

18. En sender allemaal, die a hoor die, a verwonder sender over die Woord, die die Herders a ka see na sender.

19. Maar Maria a bewaar all deese Woorden, en a overdink sender nabinne si Hert.

20. En die Herders a keer om weeraan, a verheerlik en a pries God voor all die Dingen, die sender a ka hoor en ka kik, soo as na sender a wees gesproken.

21. En toen acht Dagen a wees vervoellt, dat die Kind a sal krieg die Besnieing; da si Naam a word genaamt Jesus: die a wees genaamt van die Engel, bevoor Em a word ontvangen nabinne die Lif van si Moeder.

22. En toen die Dagen van si Reiniging, accordeerend met die Wet van Moses, a wees vervoellt; da sender a breng Em na Jerusalem, vor presenteer Em na die Heere:

23. (Glik

23. (Glik as die ſtaan geſkreeven in die Wet van die Heere: Elkeen, wat ben manlik, die open die Moeder, ſal word genaamt heilig voor die Heere.)

24. En dat ſender a ſal gie die Offer, ſoo as die ben geſproken na die Wet van die Heere: Een Paar Tortel-Duffies, of twee jong Duffies.

25. En kik, een Menſch a wees na Jeruſalem, met Naam Simeon; en dieſelvde Menſch a wees rechtveerdig, en a vrees God, en a wacht na die Trooſt van Iſrael, en die heilig Geeſt a wees nabinne em.

26. En die a wees geopenbaart na em door die heilg Geeſt, dat em no a ſal kik die Dood, bevoor em a ka kik die Chriſtus van die Heere.

27. En em a kom door die Geeſt nabinne die Tempel. En toen die Ouders a breng die Kind Jeſus nabinne die Tempel, dat ſender a ſal doe voor Em ſoo as die Geweente van die Wet a wees.

28. Da Simeon a neem Em na ſi Armen, en a pries God, en a ſee:

29. *Heere, noe Joe lat Joe Dienaar ſkeyd in Vrede, ſoo as Joe ka ſee;*

30. *Want mi Oogen ka kik Joe Heiland,*

31. *Die Joe ka bereid natvoor die Aangeſicht van allemaal Volk,*

32. *Een Licht, vor verlicht die Heidens, en tot Heerlikheid van Joe Volk Iſrael.*

33. En ſi Vader en ſi Moeder a verwonder ſender over die Dingen, die a word geſproken van Em.

34. En Simeon a ſegen ſender, en a ſee na ſi Moeder Maria: Kik, deeſe word geſet tot een Vall en Opſtanding van veele in Iſrael, en tot een Teeken, tegen die ſal word geſproken.

35. (En

35. (En door joe eigen Siel ookal ſal ſnie een Sweerd) voor dat die Hertgedachten van veele a ſal kom openbaar.

36. En daar a wees een Prophetinne, Hanna, een Dochter van Phanuel, van die Geſlacht Aſer; deeſe a wees goe oud, en a ka leev-ſeven Jaaren met ſi Man, van ſi Jongvrouwſkap af;

37. En a wees noe een Weduwe van omtrent vier en tachentig Jaaren; dieſelvde a kom noit van die Tempel, en a dien God met Vaſten en Gebed, Dag en Nacht.

38. En a kom daar ookal na dieſelvde Uur, en a pries die Heere, en a ſpreek van Em na ſender allemaal, die a verwacht die Verloſing nabinne Jeruſalem.

39. En toen ſender a ka vollend all, wat a wees vor doe na die Wet van die Heere, ſoo ſender a keer weeraan na Galilea, na ſender Stadt Nazareth.

40. Maar die Kind a groey, en a kom ſterk in die Geeſt, voll van Wiesheid, en die Gnade van God a wees met Em.

41. En ſi Ouders a reis na Jeruſalem elkeen Jaar, op die Paſſa-Feeſt.

42. En toen Em a wees twaalf Jaar oud, ſoo ſender a loop op na Jeruſalem, ſoo as die Geweente van die Feeſt a wees.

43. En toen die Dagen a wees vollendigt, en ſender a loop na Hoes weeraan, da die Kind Jeſus a bliev na Jeruſalem, en ſi Ouders no a weet die.

44. Maar ſender a dink, dat Em a ſal wees onder die Companie, en a kom een Dag-Reis, en a ſoek Em onder die Vrienden en Bekenden.

45. En toen ſender no a vind Em; ſender a loop weeraan na Jeruſalem, en a ſoek Em.

46. En

46. En die a geſkied, dat after drie Dagen ſender a vind Em nabinne die Tempel, da Em a ſit na middel van die Leeraars, dat Em a hoor ſender en a vraag ſender.

47. En ſender allemaal, die a hoor Em, a verwonder ſender over ſi Verſtand, en over ſi Antwoorden.

48. En toen ſender a kik Em, ſoo ſender a kom as verſlagen; en ſi Moeder a ſee na Em: mi Soon, voorwaarom Joe ka doe ſoo na ons? Kik, Joe Vader en mi ka ſoek Joe met groot Sorg.

49. En Em a ſee na ſender: Wat die ben, dat jender ka ſoek mi? Jender weet dan niet, dat mi moet wees in die Dingen, die ben van mi Vader?

50. En ſender no a verſtaan die Woord, die Em a ſpreek met ſender.

51. En Em a reis af met ſender, en a kom na Nazareth, en a wees onderdaanig na ſender. En ſi Moeder a behou all deeſe Woorden nabinne ſi Hert.

52. En Jeſus a groey in Wiesheid, Ouderdom en Gnade by God en die Menſchen.

Die 3 Capitel.

Na die vyftiende Jaar van die Regeering van Keyſer Tiberius, dietid Pontius Pilatus a wees Goverſneur in Judea, en Herodes een Vier-Vorſt in Galilea, en ſi Broeder Philippus een Vier-Vorſt in Iturea, en in die Landſtrek van Trachonitis, en Lyſanias een Vier-Vorſt in Abilene;

2. Toen Hannas en Caiphas a wees Hoogprieſters, da die Woord van God a kom na Johannes, die Soon van Zacharias, nabinne die Woeſtyne.

3. En em a kom na all die Land rondom die Jordan, en a predik die Doop van Bekeering, tot Vergeving van Sonden.

4. Soo as die ſtaan geſkreeven in die Boek van die Propheet Jeſaias, die ſee: Dié ben een Stem, van een Prediker in die Woeſtyne: Bereid die Straat voor die Heere, en maak ſi Paden recht.

5. Elkeen Valley ſal word opgevoellt, en elkeen Berg en Huvel ſal word verneedert, en wat ben krom, ſal kom recht, en wat ben oneffen, ſal kom een effen Pad.

6. En allemaal Vleeſch ſal klk die Heiland van God.

7. Da em a ſee na die Volk, die a loop nabutten, vor lat doop ſender van em: Jender Adderen-Geſlacht, wie ka wies dan na jender, vor vlucht van die toekomende Toorn?

8. Paſsop, breng Vruchten, die ben die Bekeering waerdig. Dink maar niet, dat jender will ſee by jender ſelv: Ons hab Abraham voor ons Vader. Want mi ſee na jender: God ſelv ut van deeſe Steenen kan verwek Kinders voor Abraham.

9. Die Biel lee alreeds na die Wolter van die Boomen; elkeen Boom, die no breng goeje Vruchten, word afgekapt, en gegooyt nabinne die Vuur.

10. En die Volk a vraag em, en a ſee: Wat ons ſal doe dan?

11. Em a antwoord en a ſee na ſender: Wie hab twee Rokken, die gie (een) na em, die hab niet een, en wie hab Jeet, doe dieſelvde ookal.

12. Die Tollenaars a kom ookal, vor lat doop ſender, en a ſee na em: Maeſter, wat *ons* ſal doe dan?

13. Em

13. En a ſee na ſender No begeer meer, as wat geordineert ben.

14. Dan die Soldaten a vraag em ookal, en a ſee: Wat *ons* ſal doe dan? En em a ſee na ſender: Doe na niemand Geweld of Onrecht, en wees vergnoegt met jender Gaſchie.

15. Maar toen allemaal Volk a wees na die Verwachting, en allemaal a dink nabinne ſender Hert van Johannes: As en altomets a wees die Chriſtus?

16. Soo Johannes a antwoord en a ſee na ſender allemaal: *Mi* doop jender met Water, maar *Een*, die ben meer ſterk, kom after mi, en mi no ben waerdig, vor loſs Em die Riem van ſi Skoen; *Em* ſal doop jender met die heilig Geeſt, en met Vuur.

17. En Em hab die Koorn-Skop na ſi Hand, Em ſal veeg Si Dorſch-Vloer, en ſal gaar die Koorn nabinne Si Koorn-Hoes, maar die Skel Em ſal bran op met eewig Vuur.

18. En veel ander Vermaaningen Johannes a doe, en a predik die Evangelium na die Volk.

19. Maar Herodes, die Vier-Vorſt, toen dieſelvde a word beſtraft van Em, om die will van Herodias, die Wif van ſi Broeder, en om die will van allemaal Quaat, die Herodes a doe;

20. Over all dat em a lee Johannes nabinne die Gevangnis.

21. En die a geſkied, toen allemaal Volk a lat doop ſender, en Jeſus a wees gedoopt ookal, en a bed, dat die Hemel a word geopend,

22. En die heilig Geeſt a kom neer in lichaamlik Figur op Em, glik as een Duffie; en een Stem a kom ut van die Hemel, die a ſee: *Joe* ben mi liefe Soon, na die mi hab Welbehagen.

23. En Jesus a wees na si dertigste Jaar, en a word gereekent voor een Soon van Joseph, die a wees een Soon van Eli.

24. Die a wees een Soon van Matthat, die a wees een Soon van Levi, die a wees een Soon van Melchi, die a wees een Soon van Janna, die a wees een Soon van Joseph;

25. Die a wees een Soon van Matthatias, die a wees een Soon van Amos, die a wees een Soon van Nahum, die a wees een Soon van Esli, die a wees een Soon van Nange;

26. Die a wees een Soon van Maath, die a wees een Soon van Matthatias, die a wees een Soon van Semei, die a wees een Soon van Joseph, die a wees een Soon van Juda;

27. Die a wees een Soon van Johanna, die a wees een Soon van Resia, die a wees een Soon van Zorobabel, die a wees een Soon van Selathiel, die a wees een Soon van Neri;

28. Die a wees een Soon van Melchi, die a wees een Soon van Addi, die a wees een Soon van Kosam, die a wees een Soon van Elmodam, die a wees een Soon van Her;

29. Die a wees een Soon van Jeso, die a wees een Soon van Eliezer, die a wees een Soon van Jorem, die a wees een Soon van Matthat, die a wees een Soon van Levi;

30. Die a wees een Soon van Simeon, die a wees een Soon van Juda, die a wees een Soon van Joseph, die a wees een Soon van Jonan, die a wees een Soon van Eliakim;

31. Die a wees een Soon van Melea, die a wees een Soon van Meham, die a wees een Soon van

Mat-

Mattatha, die a wees een Soon van Nathan, die a wees een Soon van David;

32. Die a wees een Soon van Jeſſe, die a wees een Soon van Obed, die a wees een Soon van Boas, die a wees een Soon van Salmon, die a wees een Soon van Nahaſſon;

33. Die a wees een Soon van Aminadab, die a wees een Soon van Aram, die a wees een Soon van Efrom, die a wees een Soon van Phares, die a wees een Soon van Juda;

34. Die a wees een Soon van Jacob, die a wees een Soon van Iſaak, die a wees een Soon van Abraham, die a wees een Soon van Thara, die a wees een Soon van Nachor;

35. Die a wees een Soon van Saruch, die a wees een Soon van Ragahu, die a wees een Soon van Phaleg, die a wees een Soon van Eber, die a wees een Soon van Sala;

36. Die a wees een Soon van Kainan, die a wees een Soon van Arphachſad, die a wees een Soon van Sem, die a wees een Soon van Noah, die a wees een Soon van Lamech;

37. Die a wees een Soon van Mathuſala, die a wees een Soon van Enoch, die a wees een Soon van Jared, die a wees een Soon van Maleleel, die a wees een Soon van Kainan;

38. Die a wees een Soon van Enos, die a wees een Soon van Seth, die a wees een Soon van Adam, die a wees van God.

Die 4 Capitel.

En Jeſus a kom weeraan van die Jordan, voll van die heilig Geeſt, en a word geleyd van die Geeſt na die Woeſtyne;

2. En a word verſoekt van die Duvel veertig Dagen lang; en Em a jeet nietmetal na dieſelvde Dagen; en toen die veertig Dagen a hab een End, ſoo Em a krieg Honger aſteraan.

3. En die Duvel a ſee na Em: As Joe ben God ſi Soon, ſoo ſee na die Steen, dat die word Brood.

4. En Jeſus a antwoord en a ſee na em: Die ſtaan geſkreeven: Die Menſch no leev van Brood alleen, maar van elkeen Woord van God.

5. Dan die Duvel a ley Em nabovo een hoog Berg, en a wies na Em allemaal Koningriken van die geheele Werld, in Tid van een Oogenblik.

6. En a ſee na Em: All deeſe Macht mi will gie na Joe, en ſi Heerlikheid, want die ben overgeleveert na mi, en mi gie die, na wie mi will.

7. As Joe noe will bed mi aan, ſoo allemaal ſal wees voor Joe.

8. Jeſus a antwoord em, en a ſee: Skeer wee van mi, Satan! die ſtaan geſkreeven: Joe ſal bed aan God, joe Heere, en dien Em alleen.

9. En die Duvel a ley em na Jeruſalem, en a ſtell Em op die Top van die Tempel, en a ſee na Em: As Joe ben God ſi Soon, ſoo gooy Joe ſelv van hier na molee.

10. Want die ſtaan geſkreeven: Em ſal gie Order na ſi Engels van wegens Joe, dat ſender bewaar Joe;

11. En draag Joe op ſender Handen, dat Joe no ſal ſtoot eenigſte Tid joe Voet tegen een Steen.

12. Jeſus a antwoord en a ſee na em: Die ben geſproken: Joe no ſal verſoek God, joe Heere.

13. En toen die Duvel a ka vollendig allemaal Verſoeking; ſoo em a verlaat Jeſus voor een Tid lang.

14. En

14. En Jesus a kom weeraan in Kracht van die Geest na Galilea, en die Word van Em a kom bekent door all die Plaatsen rondom.

15. En Em a leer nabinne sender Skoelen, en allemaal Volk a pries Em.

16. En Em a kom na Nazareth, waar Em a word opgebracht, en a loop nabinne die Skoel, soo as si Geweente a wees, na Sabbath-Dag, en a staan op, en a will lees.

17. Soo sender a gie na Em die Boek van die Propheet Jesaias: en toen Em a open die Boek, Em a vind die Plek, waar die staan geskreeven:

18. *Die Geest van die Heere ben op mi; voordaarom Em ka salv mi, vor predik die Evangelium na die Pover sender; Em ka stier mi, vor genees sender, die ben van gebroken Hert, vor predik na die Gevangenen, dat sender sal wees los, en na die Blinden, dat sender sal krieg die Gesicht, en na die Verslagenen, dat sender sal wees vrie;*

19. *En vor predik die aangenaame Jaar van die Heere.*

20. En toen Em a toe die Boek, soo Em a gie die na die Dienaar weeraan, en a set neer; en die Oogen van sender allemaal, die a wees nabinne die Skoel, a kik na Em.

21. En Em a begin vor see na sender: Van Dag deese Skrift ben vervoellt navoor jender Ooren.

22. En sender allemaal a gie Getugnis van Em, en a verwonder sender over die aangenaame Woorden, die a kom ut van si Mond, en a see: Ben deese dan niet die Soon van Joseph?

23. En Em a see na sender: Sonder Twiefel jender sal see na mi die Spreekwoord: Medicin-Mee-

ſter, genees Joe ſelv; want hoe groote Dingen ons ka hoor, die ka geſkied na Capernaum! Doe ſoo ookal hier na Joe Vaderland.

24. Maar Em a ſee: Voorwaar, mi ſee na jender: Niet een Propheet ben aangenaam na ſi Vaderland.

25. Maar mi ſee na jender voorwaar: Die a hab veel Weduwen in Iſrael, na die Tid van Elias, toen die Hemel a wees geſloten drie Jaaren en ſes Maanden, toen een groot Hongers-Nood a wees in die geheele Land;

26. En na niet een van ſender Elias a word geſtiert, as alleen na Sarepta, in die Sidonier-Land, tot een Weduwe.

27. En veel Lazares-Sieke a wees in Iſrael, na die Tid van die Propheet Eliſeus, en niet een van ſender a word gereinigt, as alleen Naëman ut Syrien.

28. En ſender allemaal, die a wees nabinne die Skoel, a kom vervoellt met Toorn, toen ſender a hoor die.

29. En ſender a ſtaan op, en a ſtoot em ut van die Stadt, en a breng Em nabovo een Huvel van die Berg, op die ſender Stadt a wees gebouwt, vor ſtort Em van boven af na molee.

30. Maar Em a paſſeer door die middel van ſender, en a loop wee.

31. En Em a kom na Capernaum, een Stadt in Galilea, en a leer ſender na die Sabbath-Dagen.

32. En ſender a neem Wonder over ſi Leering, want ſi Woord a wees met Macht.

33. En een Menſch a wees daar nabinne die Skoel, beſeten met een onrein Geeſt, die a ſkreuw ut met een hard Stem.

34. En

34. En a ſee: Latſtaan ons, wat ons hab vor doe met Joe, Jeſus van Nazareth? Joe ka kom vor bederv ons. Mi weet, wie Joe ben, naamelik die Heilige van God.

35. En Jeſus a beſtraf em, en a ſee: Wees ſtom, en vaar ut van em. En die onrein Geeſt a gooy em na middel onder ſender, en a vaar ut van em, en no a doe em Skade.

36. En een Vrees a kom over ſender allemaal, en ſender a vraag onder malkander en a ſee: Wat voor een Ding die ben? Em gebied met Macht en Geweld na die onrein Geeſten, en ſender vaar ut.

37. En die Woord van Em a kom ut na allemaal Plaatſen rondom van die Land.

38. En Em a ſtaan op ut die Skoel, en a kom na die Hoes van Simon. En die Skoen-Moeder van Simon a hab een hard Koors; en ſender a bed Jeſus voor em.

39. Da Jeſus a ſtaan na em, en a gebied die Koors, en die Koors a verlaat em. En aanſtonds em a ſtaan op, en a dien ſender.

40. En toen die Son a wees onder, da ſender allemaal, die a hab ſiek Volk, met divers Soort van Siekte, a breng ſender na Em. En Em a lee die Handen op elkeen, en a maak ſender geſond.

41. En die quaaje Geeſten ookal a vaar ut van veele, a ſkreuw, en a ſee: Joe ben Chriſtus, die Soon van God. En Em a beſtraf ſender, en no a latſtaan ſender praat, want ſender a ken Em, dat Em ben Chriſtus.

42. Maar na vroevroe, toen die Dag a kom, Em a loop nabutten, na een Woeſtyne, en die Volk a ſoek Em, en a kom na Em, en a hou

a hou Em, dat Em no a sal loop wee van sender.

43. Maar Em a see na sender: Mi moet predik die Evangelium van die Koningrik van God na ander Steden ookal, want voor die mi ben gestiert.

44. En Em a predik nabinne die Skoelen van Galilea.

Die 5 Capitel.

En die a geskied, toen die Volk a dring sender na Em, vor hoor die Woord van God, en Em a staan by die See Genezareth;

2. En Em a kik twee Skippen na Kant van die See, maar die Vischers a ka stap ut, en a wasch sender Net:

3. Soo Em a stap nabinne een van die Skippen, die a wees van Simon, en a bed em, vor stoot die beetje af van die Land. En Em a set neer, en a leer die Volk, ut van die Skip.

4. En toen Em a ka hou op vor spreek, soo Em a see na Simon: Vaar ut, waar die Water ben diep, en gooy jender Net ut, dat jender kan doe een Vang.

5. En Simon a antwoord en a see na Em: Meester, ons ka werk die geheele Nacht, en ka vang nietmetal; maar op *Jae* Woord mi will gooy die Net ut.

6. En toen sender a doe die; soo sender a vang een groot Menigte van Vischen, en sender Net a breek.

7. En sender a wink na sender Companie, die a wees na die ander Skip, dat sender a sal kom en help sender, vor haal die Net. En seeder a kom,

en

en a voell die twee Skippen, ſoo dat ſender a begin vor ſink.

8. Toen Simon Petrus a kik die, ſoo em a vall neer tot die Knie van Jeſus, en a ſee: Heere, loop van mi nabutten, want mi ben een ſondig Menſch.

9. Want een Skrik a ka kom na em, en na ſender allemaal, die a wees met em, over die Viſchvangſt, die ſender a ka doe met malkander.

10. Glik ſoo ookal Jacobus en Johannes, die Soon ſender van Zebedeus, die a wees Partners met Simon. En Jeſus a ſee na Simon: No vrees, want van noe af joe ſal vang Menſchen.

11. En ſender a breng ſender Skippen na Land, en a verlaat allemaal, en a volg Em.

12. En die a geſkied, toen Em a wees nabinne een Stadt, kik, een Man a wees daar, voll van Lazares. Toen dieſelvde a kik Jeſus, em a vall na ſi Aangeſicht, a bed Em, en a ſee: Heere, as Joe will, ſoo Joe kan maak mi ſkoon.

13. En Jeſus a ſtrek ſi Hand ut, a roer em aan, en a ſee: Mi will doe die, wees gereinigt. En aanſtonds die Lazares a vall wee van em.

14. En Jeſus a gebied em, dat em a ſal ſee die na niemand; maar loop hen, en wies joe na die Prieſter, en offer voor joe Reiniging ſoo as Moſes ka verordineer, tot een Getugnis over ſender.

15. Maar die Woord van Em a kom meer en meer ut; en moeſchi Volk a kom malkander, vor hoor Em, en vor kom geſond door Em van ſender Siekten.

16. Maar Em a verberg Em ſelv, na een Woeſtyne, en a bed.

17. En die a geſkied een Dag, dat Em a leer, en die Phariſeen en Skriftgeleerden, die a kom ut van

nieuwe Lederſakken, dan all twee ſal word bewaart.

29. En niemand, die ka drink oud Wien, ſal verlang aanſtonds die nieuwe, want em ſee: Die oude ben beeter.

Die 6 Capitel.

En die a geſkied na een tweede Sabbath, after die eerſte, dat Jeſus a wandel door die Koorn, en ſi Jungers a begin vor breek Tapoeſies, en a wrief ſender met die Handen, en a jeet.

2. En ſom van die Phariſeen a ſee na ſender: Voorwaarom jender doe, wat no ben gepermitteert vor doe na die Sabbathdagen?

3. En Jeſus a antwoord en a ſee na ſender: Jender ka lees dan niet, wat David a doe, toen em, en ſender, die a wees met em, a hab Honger?

4. Hoeſoo em a loop nabinne die Hoes van God, en a neem die Toon-Brooden, en a jeet, en a gie na ſender ookal, die a wees met em; van die niemand doch a derf jeet, as die Prieſters alleen?

5. En Em a ſee na ſender: Die Menſch ſi Soon ben een Heere ook over die Sabbath.

6. En die a geſkied na een ander Sabbath, dat Em a loop nabinne die Skoel, en a leer; en die a hab daar een Menſch, die ſi rechter Hand a wees verdorrt.

7. Maar die Skriftgeleerden en Phariſeen a wach Em, as Em a ſal genees ook na die Sabbath-Dag, voor dat ſender a kan vind een Oorſaak vor beſkuldig Em.

8. Maar Em a bemerk ſender Gedachten, en a ſee na die Menſch met die verdorrte Hand: Staan op

op en kom hiesoo. En em a staan op, en a staan daar.

9. Dan Jesus a see na sender: Mi vraag jender, wat ben dan recht vor doe na die Sabbath-Dagen, Goets of Quaat? vor salveer die Leev, of vor bederv die?

10. En Em a kik rondom na sender allemaal, en a see na die Mensch: Strek joe Hand ut; en em a strek die ut. Da si Hand a kom fraai weeraan, en gesond, glik as die ander.

11. Maar sender a kom geheel onsinnig, en a bespreek sender met malkander, wat sender a will doe na Em.

12. En die a geskied na dieselvde Tid, dat Em a loop nabovo een Berg, vor bed; en Em a bliev die Nacht over in die Gebed na God.

13. En toen die Dag a kom, da Em a roep si Jungers, en a kies twaalf van sender ut, die Em a naam ook Apostels:

14. Simon, na die Em a gie die Naam Petrus, en si Broeder Andreas, en Jacobus en Johannes, en Philippus en Bartholomeus;

15. Mattheus en Thomas, Jacobus, die Soon van Alpheus, Simon, genaamt Zelotes.

16. Judas, die Broeder van Jacobus, en Judas Iscarioth, die Verraader.

17. En Em a kom neer met sender, en a staan op een Plaats na die Veld, daar a wees die Companie van si Jungers, en een groot Meenigte van Volk ut van die geheele Judea en Jerusalem, en Tyrus en Sidon, die a lee na die See-Kant.

18. Die a ka kom vor hoor Em, en dat sender kom geneest van sender Siekten, en sender, die a

word geplaagt van die onrein Geeſten, a kom geſond.

19. En allemaal Volk a begeer vor roer Em aan; want een Kracht a kom ut van Em, en a genees ſender allemaal.

20. En Em a leeht op ſi Oogen over ſi Jungers, en a ſee: Salig jender Aermen ben, want die Koningrik van God ben voor jender.

21. Salig jender ben, die honger noe, want jender ſal word verſadigt. Salig jender ben, die traan noe, want jender ſal lach.

22. Salig jender ben, as die Menſchen haat jender, en ſtoot jender ut, en skimpeer jender, en vergooy jender Naam as een Boosachtige, om die will van die Menſch ſi Soon;

23. Wees bli dan, en tjomp op; want kik, jender Loon ben groot nabinne die Hemel. Glik ſoo ſender Vaders a doe na die Propheeten ookal.

24. Maar ungelukkig ben jender Rike, want jender ka ontvang all jender Trooſt.

25. Ongelukkig jender ben, die hab voll op, want jender ſal honger. Ongelukkig jender ben, die lach noe, want jender ſal kriſch en lamenteer.

26. Ongelukkig jender ben, as elkeen Menſch ſpreek fraai van jender, want glik ſoo ſender Vaders a doe na die valſche Propheeten ookal.

27. Maar *mi* ſee na jender, die hoor die: Hab jender Vyanden lief, doe Goets na ſender, die haat jender;

28. Segen ſender, die vloek jender; bed voor ſender, die beleidig jender.

29. En as een ſlaa joe na rechter Kaak, offereer na em die ander ookal; en wie neem joe die Mantel, no weiger na em die Rok ookal.

30. Gie

30. Gie na em, die bed joe, en wie neem joe Goed woe, no begeer die van em weeraan.

31. *En soo as jender will, dat die Menschen sal doe na jender, glik soo jender doe na sender ookal.*

32. En as jender hab sender lief, die hab jender lief, wat Dank jender hab van die? Want die Sondaars hab ja ook sender Liefhebbers lief.

33. En as jender doe Goets na sender, die doe Goets na jender, wat Dank jender hab van die? want die Sondaars doe dieselvde opkal.

34. En as jender leen na sender, van die jender hoop vor ontvang die weeraan; wat Dank jender hab van die? want die Sondaars leen na die Sondaars ookal, voor dat sender kan ontvang eyen soo veel weeraan.

35. Maar hab jender Vyanden lief, doe Goets en leen, waar jender verwacht niemetal weeraan; soo jender Loon sal wees groot, en jender sal wees Kinders van die Hoogste. Want Em ben goetig over die Ondankbaaren en Boosachtigen.

36. Voordaarom wees barmhertig, glik as jender Vader ook ben barmhertig.

37. Ordeel niet, soo jender ook no sal word geordeelt. Verdoem niet, soo jender ook no sal word verdoemt. Vergie, soo na jender sal word vergeven.

38. Gie, soo na jender sal word gegeven. Een voll, neergedouwt, geskuttelt en overvloetig Maat sal word gegeven na jender Skoot. Want met dieselvde Maat, met die jender meet, sal word gemeeten na jender weeraan.

39. En Em a see na sender een Gliknis: Kan een Blinde dan wies ook die Pad na een ander Blinde?

Sender no fal vall dan all twee nabinne die Graf?

40. Die Junger no ben boven ſi Meeſter; as die Junger ben glik as ſi Meeſter, ſoo em ben vollkom.

41. Maar wat joe kik dan die Splinter nabinne die Oogo van joe Broeder, en joe no bemerk die Balk nabinne joe eigen Oogo?

42. Of, hoeſoo joe kan ſee na joe Broeder: Hou ſtill, Broeder, mi will trek die Splinter ut van joe Oogo? en joe ſelv no kik die Balk nabinne joe eigen Oogo. Joe Huichelaar! trek vooreerſt die Balk ut van joe eigen Oogo, en dan kik, dat joe kan trek die Splinter ut van joe Broeder ſi Oogo.

43. Want die no hab een goeje Boom, die draag quaaje Vruchten, en die no hab een quaaje Boom, die draag goeje Vruchten.

44. Want elkeen Boom ben vor ken na ſi eigen Vrucht. Want Volk no kan pek Vigies van die Doornen, ſoo Volk ook no kan pek Druvies van die Steekel-Boſch.

45. Een goeje Menſch breng voort wat ben goet, ut die goeje Skat van ſi Hert, en een quaaje Menſch breng voort wat ben quaat, ut die quaaje Skat van ſi Hert. Want die Mond ſpreek ut die Overvloet van die Hert.

46. Maar voor wat jender roep mi Heere, Heere, en no doe die, wat mi ſee na jender?

47. Wie kom na mi, en hoor mi Woorden, en doe dieſelvde, mi will wies na jender, na wie em ben glik.

48. Em ben glik een Menſch, die a bouw een Hoes, en a dig diep, en a lee die Fondament op een Klip: toen noe een Water-Vloet a kom, ſoo die Stroom a ſlaa tegen die Hoes, en no a kan be-

weeg

wreg die, want die a hab si Fondament op een Klip.

49. Maar wie hoor, en no doe dies, em ben glik een Mensch, die a bouw een Hoes op die Aard sonder Fondament, en die Water-Stroom a slaa tegen die, en die a vall aanstonde, en die Hoes a krieg en groot Breek.

Die 7 Capitel.

1. Toen Jesus noo a ka vollendig allemaal si Woorden, die Em a hab vor spreek na die Volk, soo Em a loop na Capernaum.

2. En die Dienst-Knecht van een Hoofdman, die emma hou waard, a lee dood siek.

3. En toen em a hoor van Jesus, soo em a stier die Onderlingen van die Jooden na Em, en a bed Em, dat Em a will kom, vor maak si Dienste Knecht gesond.

4. Maar toen senden a kom na Jesus, soo sender a bed Em goe, en a see: Em ben waerdig, dat Joe doe die na em.

5. Want em hab ons Volk lief, en ka bouw ons die Skoel.

6. Maar Jesus a loop hen met sender. En toen sender no a wees ver af van die Hoes, soo die Hoofdman a stier Vrienden na Em, en a lat see na Em: O Heere, no maak joe sely Moeite, want mi no ben waerdig, dat Joe kom na onder mi Dak.

7. Voordaarom ook mi no a hou mi selv vor waerdig, vor kom na Joe; maar spreek een Woord, soo mi Dienst-Knecht sal kom gesond.

8. Want mi ookal ben een Mensch, onderdaanig na die Overheid, en hab Soldaten na onder

em, en as mi se na die een: Loop hier, soo em loop; en na die ander: Kom hiesoo, soo em kom; en na mi Dienst-Knecht: Doe deese, soo em doe die.

9. Toen Jesus a hoor deese Dingen, da Em a verwonder si selv over die Man, en a keer Em om, en a see na die Volk, die a volg Em: Voorwaar mi see na jender: Soo een Gloof mi no ka vind in Israel.

10. En toen sender, die a wees gestuurt, a kom na Hoes weetaan, soo sender a vind die sieke Dienst-Knecht gesond.

11. En afteraan die a gebeurd, dat Em a loop nabinne een Stadt met Naam Nain, en veel van si Jungers a loop met Em, en moeschi Volk.

12. En toen Em a kom distby die Poort van die Stadt, kik, da sender a draag een Dooje ut; en a wees die eenigste Soon van si Moeder, die a wees een Weduwee; en moeschi Volk van die Stadt a wees met em.

13. En toen die Heere a kik em, soo si Hert a kom beweegt met Jamer over em, en Em a see na dieselvde: No traan.

14. En Em a kom, en a roer die Kist aan, en sender die a draag die, a staan stil. En Jesus a see: Jongeling, mi see na joe: Staan op.

15. En die Dooje a set em op, en a begin vor spreek. En Jesus a gie em na si Moeder.

16. En een Vrees a kom na sender allemaal, en sender a verheerlik God, en a see: Een groot Propheet ka staan op onder ons, en God ka besoek si Volk.

17. En deese Woord van Em a kom ut in ge-

heel

heel Judea, en in all die Landen, die a lee roudom.

18. En die Jungers van Johannes a breng Bodſkap na em, van all deeſe Dingen. En em a roep twee van ſi Jungers na em,

19. En a ſtier ſender na Jeſus, en a lat ſee na Em: Joe ben dan Em, die ſal kom, of ons ſal verwacht een ander?

20. En toen die twee Mans a kom na Em, ſender a ſee: Johannes die Dooper ka ſtier ons na Joe, en lat ſee na Joe: Joe ben dan Em, die ſal kom, of ons ſal verwacht een ander?

21. Maar na dieſelvde Uur Em a maak moeſeht Volk geſond, en a genees ſender van ſender Siekten en Plagen, en van die quaaje Geeſten; en na veel Blinden Em a gie die Geſicht.

22. Jeſus a antwoord en a ſee na ſender: Loop hen en maak bekent na Johannes, wat jender ka kik en ka hoor: Die Blinden kik, die Krenpels wandel, die Lazares-Sieken kom rein, die Dooven hoor, die Doojen ſtaan op, en na die Armen word die Evangelium gepredikt.

23. *En ſalig em ben, die no erger ſi ſelv na mi.*

24. En toen die Bodſkapers van Johannes a ka loop wee, da Jeſus a begin vor ſpreek na die Volk van Johannes: Wat jender ka loop nabutten na die Woeſtyne vor kik? Jender a will kik dan een Ried, die word beweegt van die Wind?

25. Of wat jender ka loop nabutten vor kik? jender a will kik dan een Menſch in ſocht Kleeren? Kik, ſender, die leev in heerlik Kleeren en koſtelik Vergnoegen, ben nabinne die Koning ſender Hoes.

26. Of wat jender ka loop nabutten, vor kik?

Jender a will kik dan een Propheet? Ja mi ſee na jender, die ook ben meer as een Propheet.

27. Em ben deeſe, van die ſtaan geſkreeven: Kik, mi ſtier mi Engel (Bodſkaper) bevoor Joe Aangeſicht, die ſal prepareer Joe Pad bevoor Joe.

28. Want mi ſee na jender: Onder allemaal, die van Vrouwen gebooren ben, die no hab een meer groot Propheet, as Johannes die Dooper. Maar diejeen, die ben die Kleenſte nabinne die Koningrik van God, ben meer groot as em.

29. En allemaal Volk, die a hoor em, en die Tollenaars a gie Recht na God, en a lat doop ſender met die Doop van Johannes.

30. Maar die Phariſeen en Skriftgeleerden a verach die Raad van God tegen ſender ſelv, en no a lat doop ſender van em.

31. En die Heere a ſee: Na wie mi ſal verglik die Menſchen van deeſe Geslacht? en na wie ſender ben glik?

32. Sender ben glik as die Kinders, die ſet op die Market-Plaats, en roep tegen malkander, en ſee: Ons ka ſpeel op die Flöte voor jender, en jender no ka dans. Ons ka ſing Klaag-Sang voor jender, en jender no ka traan.

33. Want Johannes die Dooper ka kom, en em no a jeet Brood, en no a drink Wien, ſoo ſender ſee: Em hab een quaajo Geeſt.

34. Die Menſch ſi Soon ka kom, jeet en drink, ſoo ſender ſee: Kik, die Menſch, em ben een Veel-Vraat, en een Wienſupper, een Vriend van die Tollenaars en Sondaars.

35. En die Wiesheid word gerechtveerdigt van allemaal ſi Kinders.

36. Maar

36. Maar een van die Phariſeen a bid Jeſus, vor kom en vor joet met em. En Jeſus a loop nabinne die Hoes van die Phariſee, en a ſet Em na Tafel.

37. En kik, een Vrouw a wees nabinne die Stadt, die a wees een Sondaarin. Toen em a hoor, dat Jeſus a ſet na Tafel nabinne die Hoes van die Phariſee, ſoo em a breng een Alabaſter-Vleeſchje met Salv-Olie,

38. En a ſtaan van after na ſi Voeten, en a traan; en a begin vor maak ſi Voeten nat met Traanen, en vor droog ſender met die Haar van ſi Hoofd, en a kuſs ſi Voeten; en a ſalv ſender met die Salv-Olie.

39. En toen die Phariſee, die a ka nooi Em, a kik die, ſoo em a ſee by ſi ſelv: As deeſe a ſal wees een Proopheet, ſoo Em a ſal weet, wie, en welk een Vrouw deeſe ben, die maak Em aath, want die ben een Sondaarin.

40. Jeſus a antwoord en a ſee na em: Simon, mi hab ſom wat vor ſee na joe; en em a ſee: Meeſter, ſee die.

41. (Jeſus a ſee:) Een Skuld-Heere a hab twee Skuldenaars; die een a wees ſkuldig vyfhondert Penningen, en die ander vyftig.

42. En toen ſender no a hab vor betaal, ſoo em a maak ſender all twee quit. See noe, welk van die twee ſal hab die meeſte Liefde na em?

43. Simon a antwoord en a ſee: Mi dink, die ſelvde, die em a maak quit van die meeſte Skuld. En Jeſus a ſee na em: Joe ka oordeel recht.

44. En Em a keen Em na die Vrouw, en a ſee na Simon: Joe kik dan deeſe Vrouw? Mi ka kom

nabinne joe Hoos, joe no ka gie mi Water tot mi Voeten; maar deese ka maak mi Voeten nat met Traanen, en ka droog sender met die Haar van si Hoofd.

45. Joe no ka gie mi een Kus; maar deese, sens em ka kom nabinne, no ka lat af vor kus mi Voeten.

46. Joe no ka salv mi Hoofd met Olie, maar em ka salv mi Voeten met Balsam.

47. Voordaarom mi see na joe, si Sonden, die a wees moetschi, ben vergeven na em, voordoor dis ka hab moetschi lief, maar na wie weenig vergeven ben, die hab weenig lief.

48. En Em a see na die Vrouw: joe Sonden ben vergeven na joe.

49. En sender, die a set met Em na Tafel, a begin, en a sie by sender selv: Wie deese ben, die ook vergie die Sonden?

50. Maar Em a see na die Vrouw: joe Gloof ha help joe: loop hen met Vrede.

Die 8 Capitel.

En die a gebiid afteraan, dat Jesus a reis door die Steden en Dorpen, en a predik en a verkondig die Evangelium van die Koningrik van God; en die Twaalf a wees met Em.

2. Soo ook som Vrouwen, die Em a'ka maak gesond van die quaaje Geesten en Siekten, naamelik Maria, genaamt Magdalena, van die seven quaaje Geesten a ka vaar ut.

3. En Johanna, die Wif van Chusa; Herodes si Rentmeester, en Susanna, en veel ander, die a dien Em van sender Vermoogen.

4. Toen

4. Toen doe moeschi Volk a wees by malkander, en a kom na Em met Haast; ut van die Steden, soo Em a see door een Gliknis:

5. Een Saayer a gaan ut, vor saay si Saad; en toen em a saay, da som (van die Saad) a vall na die Pad, en a word vertrapt, en die Vogels na onder die Hemel a jeet die op.

6. En som a vall op die Klip, en toen die a kom op, soo die a droog wee, voordaarom, dat die no a hab Sap.

7. En som a vall na middel onder die Doornen, en die Doornen a groey met op, en a verstik die.

8. En som a vall na een gooja Grond, en die a kom op, en a draag hondertvoudig Vrucht. Toen Em a see die, soo Em a roep: Wie hab Ooren vor hoor, die hoor.

9. En si Jungers a vraag Em, en a see: Wat deese Gliknis a wees?

10. Maar Em a see: Na sender die ben gegeven, vor weet die Verborgenheid van die Koningrik van God; maar na die ander door Gliknissen, dat sender no kik die, maski sender kik die, en no verstaan, maski sender hoor die.

11. Maar deese ben die Gliknis: Die Saad ben die Woord van God.

12. Maar die ben na Pad, ben sender, die hoor die Woord; asteraan die Duvel kom, en neem die Woord wee van sender Hert, voor dat sender no Gloof en kom slig.

13. Maar die ben op die Klip, ben sender, wanneer sender hoor die, soo sender neem die Woord aan met Bliskap; en sender no hab Wolter, voor een Tid lang sender gloof, en na die Tid van Versoeking sender vall af.

14. Maar

14. Maar die Saad, die a val onderdie Doornen, ben sender, die hoor die Woord; en loop hen onder die Sorgen, Rikdom en Plesi van deese Leev, en verstik, en no breng Vrucht.

15. Maar die op die goeje Grond, ben sender, die hoor die Woord, en bewaar die mabinne een oprechtig en goeje Hert, en breng Vrucht in Geduld.

16 Niemand steek op een Keers, en toe die met een Vat, of stell die na onder een Bank; maar en set die op een Kandelaar, voor dat elkeen, die kom nabinne, kan klik die Licht.

17. Want nietmetal ben verborgen, die no sal kom openbaar; ook nietmetal geheim, die no sal kom bekent, en kom na Dag.

18 Sob sender paskop noe, hoesoo sender hoor! Want wie hab, na em sal word gegeven; maar wie no hab, van em sal word genoech ook al, wat em dink vor hab.

19. En si Moeder en si Broeders a kom daar, en sender no a kan kom na Em, voor die Volk.

20 En som a see na Em: Joe Moeder en Joe Broeders staan nabutten, en will klik Jod.

21. Maar Em a antwoord en a see na sender: Mi Moeder en mi Broeders ben deese, die hoor die Woord van God, en doe die.

22. En die a gebeer na een van die Dagen, dat Em a stap nabinne een Skip, met si Jingers, en Em a see na sender: Kat ons vaar over die See. En sender a stoot af van die Land.

23. En toen sender a sail, Em a vall na Slaap; en een groot Storm en Draai-Wind a ris op na See, en die Baaren a oorval sender, en sender a staan na groot Gevaar.

24. En

24. Dy fender a kom, ſtaan na Em, a maak En wakker, en a ſee: Meeſter, Meeſter, ons bederv. Dy Em a ſtaan op, en a beſtraf die Wind en die Baaren van die See; en ſender a hou op, en dio a kom ſtill.

25. En Em a ſee na ſender: Waar jender Gloof ben? maar ſender a vrees, en a verwonder ſender en a ſee: Wie deeſe ben? Want Em gebied na die Wind en na die Water, en ſender ben gehoorſam na Em.

26. En ſender a vaar verder, tee na die Land van die Gadarenen, die ben tegen over van Galilea.

27. En toen Em a ſtap ut na Land, da een Man a gemoet Em ut die Stadt, die a hab Duvels van lang Tid, en em no a doe Kleeren aan, en no bliev nabinne eenigſte Hoes, maar nabinne di Graven.

28. Maar toen dieſelvde a kik Jeſus, ſoo em ſkreuw, en a vall neer navoor Em, a roep har en a ſee: Wat mi hab vor doe met Joe, Jeſu Joe Soon van God die Allerhoogſte? Mi bed Jo dat Joe no will pienig mi.

29. Want Em a gebied na die onrein Geeſt, v vaar ut van die Menſch; want die Geeſt a plaag em lang Tid. En em a wees gebonden m Ketting, en gevangen met Boejen, en a breek Banden, en a word gedreven van die Duvel binne die Woeſtyne.

30. En Jeſus a vraag em, en a ſee: Wat joe Naam? em a ſee: Legion; want monſchi Duvels a ka vaar nabinne em.

31. En ſender a bed Em, dat Em no a ſal co mandeer ſender vor vaar nabinne die Afgrond.

32. M

32. Maar een groot Trop Verkens a wees daar, en a hab sender Voeding na die Berg; en die quaaje Geesten a bed Em, dat Em a will permitteer na sender, vor daar nabinne dieselvde. En Em a gie Permissie na sender.

33. Da die onrein Geesten a daar ut van die Mensch, en a daar nabinne die Verkens, en die Trop a stort met een Storm nabinne die See, en a verdup.

34. Maar toen die Herders a kik, wat a ka geskied, da sender a vlucht, en a maak die bekent nabinne die Stadt en in die Dorpen.

35. Da sender a loop nabutten, vor kik, wat a ka geskied, en a kom na Jesus, en a vind die Mensch, van die die quaaje Geesten a ka daar ut, dat em a set na die Voeten van Jesus, en a wees gekleedt en verstandig, en sender a verskrik.

36. En die Volk, die a kik die, a vertell die na sender, hoesoo die Besetene a kom gesond.

37. En die geheele Meenigte van die Land rondt om die Gadarenen a bed Em, dat Em a sal loop wee van sender. Want een groot Vrees a ka kom over sender. En Em a stap nabinne die Skip, en a keer om weeraan.

38. En die Man, van die die quaaje Geesten a ka daar ut, a bed Em, vor derf bliev by Em; maar Jesus a stier em wee, en a see:

39. Loop na joe Hoes weeraan, en maak bekent, hoe groote Dingen God ka doe na joe. En em a loop hen, en a predik door die geheele Stadt, hoe groote Dingen Jesus a ka doe na em.

40. En die a geskied, toen Jesus a kom weeraan, da die Volk a neem Em op, want sender allemaal a verwacht Em.

41. En

41. En kik, da een Man a kom, met Naam Jairus, die a wees een Overſte van die Skoel, en a vall neer na die Voeten van Jeſus, en a bed Em, dat Em a will kom nabinne ſi Hoes.

42. Want em a hab een eenige Dochter, omtrent twaalf Jaar oud, die a lee, vor gie die laatſte Snik. En Em a loop hen, en die Volk a dring Em.

43. En een Vrouw die a ka hab die Bloed-Vloey twaalf Jaaren, en a ka ſpendeer all ſi Naaring na die Medicin-Meeſters, en niemand a kan genees em.

44. Die a kom van after na Jeſus, en a roer na die Soom van ſi Kleed, en aanſtonds ſi Bloed-Vloey a ſtop.

45. En Jeſus a ſee: Wie ka roer na mi? Maar toen ſender allemaal a loochen die, ſoo Petrus, en ſender, die a wees met em, a ſee: Meeſter, die Volk dring Joe, en preſs Joe, en Joe ſee: Wie ka roer na mi?

46. Maar Jeſus a ſee: Een Volk ka raak na mi, want mi voel, dat een Kracht ka gaan ut van mi.

47. Toen die Vrouw a kik noe, dat die no a wees verborg, ſoo em a kom met Beev, en a vall neer navoor Jeſus, en a maak die bekent navoor allemaal Volk, wat Oorſaak die a wees, vor raak na Em, en hoeſoo em a ka kom geſond aanſtonds.

48. En Jeſus a ſee na em: Wees getrooſt, mi Dochter; joe Gloof ka help joe, loop hen met Vrede.

49. Toen Em a ſpreek noohal, da een van die Skoel-Overſte ſi Hoes-Volk a kom, en a ſee na em: joe Dochter ka dood, no maak Moeite na die Meeſter.

50. Maar

50. Maar toen Jesus a hoor die, En a antwoord na dieselvde en a see: No hab Vrees, gloof maar, soo joe Dochter sal kom gesond.

51. En toen Em a kom na die Hoes, soo Em a lat niemand loop nabinne, as Petrus, en Jacobus, en Johannes, en die Vader en Moeder van die Kind.

52. En sender allemaal a traan, en a beklaag em. Maar Jesus a see: No traan; em no ka dood, maar em slaap.

53. En sender a lach over Em, en a weet wel, dat die Kind a ka dood.

54. En Em a driev sender allemaal nabutten, en a neem die Kind by die Hand, a roep en a see: Kind, staan op.

55. En si Geest a kom weeraan, en em a staan op aanstonds. En Jesus a gebied, dat sender a sal gie Jeet na em.

56. En si Ouders a verskrik. Maar Em a gebied na sender, vor see na niemand, wat a ka geskied.

Die 9 Capitel.

Dan Em a roep si twaalf Jungers malkander, en a gie na sender Geweld en Macht over allemaal quaaje Geesten, en dat sender a kan genees die Siekten.

2. En a stier sender ut, vor predik die Koningrik van God, en vor genees die Sieken.

3. En Em a see na sender: Jender sal neem nietmetal met jender op die Reis; geen Stok, geen Sak, geen Brood, geen Geld, niet een van jender ook sal hab twee Rokken.

4. En waar jender kom nabinne een Hoes, daar jender bliev, tee jender reis van daar verder.

5. En

5. En as een Volk no ſal neem jender aan, dan jender loop ut van dieſelvde Stadt, en ſkuttel ook die Stof af van jender Voeten, tot een Getugnis over ſender.

6. En ſender a loop ut, en a paſſeer door die Dorpen, a predik die Evangelium, en a maak (die Sieken) geſond na allemaal Plaatſen.

7. En all die Dingen, die a geſkied door Jeſus, a kom navoor die Vier-Vorſt Herodes, en em a kom na Sorg, derwil ſom a ſee: Johannes ka ſtaan op van die Doojen.

8. Maar ſom a ſee: Elias ka verskien; en ander a ſee: Een van die oude Propheeten ka ſtaan op.

9. En Herodes a ſee: Mi ka lat kap af Johannes ſi Hoofd; maar wie ben dan deeſe, van die mi hoor ſulke Dingen? en em a verlang vor kik Em.

10. En die Apoſtels a kom weeraan, en a vertell na Jeſus, hoe groote Dingen ſender a ka doe. En Em a neem ſender na Em, en a vertrek apart na een Woeſtyne, by die Stadt, die ben genaamt Bethſaida.

11. Toen die Volk a krieg die vor weet, ſoo ſender a volg Em; en Em a lat ſender kom na Em, en a ſpreek na ſender van die Koningrik van God, en a maak ſender geſond, die a mankeer die. Maar die Dag a wees meeſt na End.

12. Da die Twaalf a ſtaan na Em, en a ſee na Em: Lat die Volk van Joe, dat ſender loop hen rond na die Market-Plaatſen, en na die Dorpen, vor vind Herberg en Jeet, want ons ben hier na een Woeſtyne.

13. Maar Jeſus a ſee na ſender: Jender gie na

ſender vor jeet. Da ſender a ſee: Ons no hab meer as vyf Brooden, en twee Viſchen, ſonder dat ons loop hen, en koop Jeet voor ſoo moeſchi Volk.

14. (Want daar a wees omtrent vyfduſend Mans.) Maar Em a ſee na ſi Jungers: Lat ſender ſet neer in Ordning, vyftig by vyftig.

15. En ſender a doe ſoo, en allemaal a ſet.

16. Da Em a neem die vyf Brooden, en die twee Viſchen, a lecht op ſi Oogen na die Hemel, en a dank over die, a breek die, en a gie die na die Jungers, vor lee die voor na die Volk.

17. En ſender allemaal a jeet, en a krieg ſender Bekomſt, en daar a word opgenomen, wat a bliev over van die Brokkies, twaalf Makoetten voll.

18. En die a geskied, toen Em a wees alleen, en a bed, en ſi Jungers met Em, ſoo Em a vraag ſender en a ſee: Wie die Volk ſender ſee, dat mi ben?

19. Sender a antwoord en a ſee: Som ſee: Joe ben Johannes die Dooper; maar ſom: Joe ben Elias; en ſom ſee, dat een van die oude Propheeten ka ſtaan op.

20. En Em a ſee na ſender: Wie *jender* ſee dan, dat mi ben? Da Petrus a antwoord en a ſee: Joe ben die Chriſtus van God.

21. En em a gie Order, en a gebied na ſender, dat ſender a ſal ſee die na niemand.

22. En Em a ſee: Die Menſch ſi Soon moet leid noch moeſchi, en moet word vergooyt van die Ouderlingen, en Hoogprieſters en Skriftgeleerden, ſender ſal overleveer Em na die Dood, en na die derde Dag Em ſal ſtaan op.

23. Dan Em a ſee na ſender allemaal: Elkeen, die will

will volg *mi*, die verloochen ſi ſelv, en neem ſi Kroes op em daglik, en volg mi.

24. Want wie will behou ſi Leev, em ſal verloor die; maar wie verloor ſi Leev, om die Will van *mi*, em ſal behou die.

25. En wat Profit die Menſch ſal hab, as em a ſal win die geheele Werld, en verloor ſi ſelv, of doe een Skade na ſi ſelv.

26. Maar wie ſkaam ſi ſelv van Mi en van mi Woorden, van ſoo een die Menſch ſi Soon ſal ſkaam Em ookal, wanneer Em ſal kom in ſi Heerlikheid, en (in die Heerlikheid) van ſi Vader, en van die heilig Engels.

27. Maar mi ſee na jender voorwaar: die hab ſom van ſender, die ſtaan hier, die no ſal ſmaak die Dood, tee ſender kik die Koningrik van God.

28. En die a geſkied, omtrent acht Dagen after (Em a ka ſpreek) deeſe Woorden, dat Em a neem Petrus en Johannes en Jacobus met Em, en a loop nabovo een Berg vor bed.

29. En toen Em a bed, da die Fatſoen van ſi Aangeſicht a word verandert, en ſi Kleed a kom wett, en a blink.

30. En kik, twee Mans a ſpreek met Em, die a wees Moſes en Elias.

31. Die a verſkien in Klaarheid, en a ſpreek van die Utgang, die Em a ſal vervoell in Jeruſalem.

32. Maar Petrus en ſender, die a wees met Em, a wees voll van Slaap. En toen ſender a kom wakker, ſoo ſender a kik ſi Heerlikheid, en die twee Mans a ſtaan by Em.

33. En die a geſkied, toen ſender a neem Afkeyd van Em, da Petrus a ſee na Jeſus: Meeſter, die

ben goet vor wees hiefoo, lat ons maak hier drie Tenten, een voor Joe, een voor Mofes, en een voor Elias; maar em no a weet, wat em a fpreek.

34. En toen em a fpreek deefe Woorden, da een Wolk a kom, en a overskaduw fender, en fender a verskrik, toen die Wolk a kom over fender.

35. En een Stem a kom ut van die Wolk, die a fee: "*Deefe ben mi liefe Soon, jender fal hoor Em.*"

36. En toen die Stem a geskied, foo fender a vind Jefus alleen. En fender a fwieg ftill, en a maak na niemand bekent na diefelvde Dagen, wat fender a ka kik.

37. En die a geskied die Dag afteraan, toen fender a kom neer van die Berg, dat moefchi Volk a gemoet fender.

38. En kik, een Man onder die Volk a roep, en a fee: Meefter, mi bed Joe, kik doch na mi Soon, want em ben mi eenige Soon.

39. Kik, die Geeft vafs em, en em fkreuw aanftonds, en die Geeft fkur em, dat em fkuum, en die ftaan goe hard, dat die Geeft lat af van em, wanneer diefelvde ka fkur em.

40. En mi ka bed Joe Jungers, dat fender a fal gooy em ut, maar fender no a kan.

41. Dan Jefus a antwoord, en a fee: O joe ongloofig en verkeert Geflacht! hoe lang Tid mi fal wees by jender, en verdraag jender? Breng joe Soon hiefoo.

42. En toen diefelvde a kom na Jefus, foo die quaaje Geeft a fkur em, en a gooy em neer. Maar Jefus a beftraf die onrein Geeft, en a maak die Jongeling gefond, en a gie em na fi Vader weeraan.

43. En fender allemaal a wonder goe over die Heer-

Heerlikheid van God. Maar toen ſender allemaal a neem Wonder over all die Dingen, die Jeſus a doe, ſoo Em a ſee na ſi Jungers:

44. Jender vat na jender Ooren deeſe Woorden: Die Menſch ſi Soon moet word overgeleveert na die Handen van die Menſchen.

45. Maar ſender no a verſtaan die Woord, en die a wees verborgen na ſender, dat ſender no a vat die en doch ſender a vrees vor vraag Em van deeſe Woord.

46. Een Gedacht ookal a kom onder ſender, welk a ſal wees die grootſte onder ſender?

47. Maar toen Jeſus a kik die Gedacht van ſender Hert, Em a neem een Kind, en a ſtell die deſtby Em,

48. En a ſee na ſender: Wie neem ſoo een Kind op in die Naam van mi, die neem *mi* op, en wie neem *mi* op, die neem *Em* op, die ka ſtier mi. Maar wie ben die Kleenſte onder jender allemaal, die ſal wees groot.

49. Da Johannes a antwoord en a ſee: Meeſter, ons a kik een, die a gooy quaaje Geeſten ut in Joe Naam; en ons a verbied em die, voordoor em no a volg Joe met ons.

50. En Jeſus a ſee na em: No verbied em die: Want wie no ben *tegen* ons, die ben *voor* ons.

51. En die a geskied, toen die Tid a wees vervoellt, dat Em a ſal word opgenomen van hieſoo, da Em a draai ſi Aangeſicht, vor reis na Jeruſalem;

52. En Em a ſtier Bodskappers bevoor ſi Aangeſicht. Sender a loop hen, en a kom nabinne een Dorp van die Samaritaanen, vor beſtell Herberg voor Em.

53. En ſender no a neem Em aan, voordaarom, dat Em a ka draai ſi Aangeſicht vor reis na Jeruſalem.

54. En toen ſi Jungers, Jacobus en Johannes a kik die, ſoo ſender a ſee: Heere, as Joe will, ſoo ons will ſee, dat Vuur ſal vall af van die Hemel, en verteer ſender, glik as Elias a doe.

55. Maar Jeſus a keer Em om, en a beſtraaf ſender, en a ſee: Jender weet dan niet, van welk Geeſt *jender* ben Kinders.

56. Die Menſch ſi Soon no ka kom vor bederv die Sielen van die Menſchen, maar vor bewaar ſender.

57. En ſender a loop na een ander Dorp. En die a geskied, toen ſender a wees na Pad, dat een a ſee na Em: Mi will volg Joe, na waar Joe loop hen.

58. Jeſus a ſee na em: Die Vos ſender hab Holen, en die Vogels na onder die Hemel hab Neſten; maar die Menſch ſi Soon no hab, waar Em kan lee ſi Hooſd.

59. En Em a ſee na een ander: Volg mi. Dieſelvde a ſee: Heere, gie mi Permiſſie, dat mi loop hen toevoorn, en begraav mi Vader.

60. Maar Jeſus a ſee na em: Latſtaan die Doojen begraav ſender Doojen; maar joe loop hen en predik die Koningrik van God.

61. En een ander a ſee: Heere, mi will volg Joe, maar gie mi vooreerſt, Permiſſie, dat mi maak een Afskeyd met ſender, die ben nabinne mi Hoes.

62. Maar Jeſus a ſee na em: Wie lee ſi Hand na die Ploeg, en kik afterut, die no ben bequaam voor die Koningrik van God.

Die

Die 10 Capitel.

Afteraan die Heere a beſtell ander Seventig nochal, en a ſtier ſender twee en twee malkander bevoor ſi Aangeſicht, na allemaal die Steden en Plaatſen, na waar Em a will kom.

2. En Em a ſee na ſender, die Oogſt ben groot, maar die Arbeiders ben weenig; bed die Heere van die Oogſt, dat Em ſtier Arbeiders na ſi Oogſt.

3. Loop hen, kik, mi ſtier jender glik as die Lammeren, na middel onder die Wolven.

4. No draag Beerſchi, of Sak, of Skoen, en groet niemand na die Straat.

5. Waar jender kom nabinne een Hoes, ſoo ſee vooreerſt: Vrede wees na deeſe Hoes.

6. En as een Kind van Vrede ſal wees daar, ſoo jender Vrede ſal ruſt op em; maar as niet, ſoo jender Vrede ſal keer na jender weeraan.

7. En nabinne dieſelvde Hoes jender bliev, jeet en drink, wat ſender hab; want een Arbeider ben ſi Loon waerdig. Jender no ſal loop van een Hoes na die ander.

8. En waar jender kom nabinne een Stadt, en ſender neem jender op, daar jender jeet, wat ſender ſet navoor jender.

9. En genees die Sieken, die ben daar nabinne, en ſee na ſender: Die Koningrik van God ka kom deſtby na jender.

10. Maar waar jender kom nabinne een Stadt, en ſender no neem jender op, ſoo loop ut van daar na ſender Straaten, en ſee:

11. Ook die Stof, die hang na ons van jender Stadt, die ons ſlaa af op jender; Doch jender ſal

weet, dat die Koningrik van God ka wees deftby jender.

12. Mi ſee na jender, die ſal wees meer lecht vor draag voor Sodoma, na die Dag (van Oordeel) as voor ſoo een Stadt.

13. Ongelukkig joe ben, Chorazin! Ongelukkig joe ben, Bethſaida! want as ſoo machtige Werken a ka geskied nabinne Tyrus en Sidon, die ka geſkied by jender, ſender a ſal ka ſet van lang Tid na Sak-Kleed en Haſchis, en a ſal ka bekeer ſender.

14. Doch, die ſal wees meer lecht vor draag voor Tyrus en Sidon na die Oordeel, as voor jender.

15. En joe, Capernaum, die joe ben verhoogt tee na die Hemel, joe ſal word neergeſtooten tee nabinne die Hell.

16. Wie hoor *jender*, die hoor *mi;* en wie veracht *jender*, die veracht *mi;* en wie veracht *mi*, die veracht *Em*, die ka ſtier mi.

17. En die Seventig a kom weeraan met Bliskap en a ſee: Heere, ook die Duvels ben onderdaanig na ons, in Joe Naam.

18. Maar Em a ſee na ſender: Mi a kik wel die Satan vall van die Hemel, as een Blixem.

19. Kik, mi ka gie Macht na jender, vor trap op Slangen en Scorpionen, en over allemaal Geweld van die Vyand, en nietmetal ſal beskadig jender.

20. Doch, no wees bli over die, dat die Geeſten ben onderdaanig na jender, maar wees veelmeer bli, dat jender Naamen ben geskreeven nabinne die Hemel.

21. Na dieſelvde Uur Jeſus a kom bli in die Geeſt, en

en a ſee: Mi pries Joe, Vader en Heere van die Hemel en Aarde, dat Joe ka verberg deeſe Dingen voor die Wieſen en Verſtandigen, en ka openbaar die na die Onmondigen. Ja Vader, even ſoo die a wees die Welbehagen navoor Joe.

22. Alle Dingen ben overgeleveert na mi van mi Vader. En niemand weet, wie die Soon ben, as maar die Vader, en ook niet wie die Vader ben, as maar die Soon, en em, na die die Soon will openbaar die.

23. En Em a keer Em na ſi Jungers a part, en a ſee: Salig ben die Oogen, die kik, wat jender kik.

24. Want mi ſee na jender: Veel Propheeten en Koningen a verlang vor kik, wat jender kik, en no ka kik die, en vor hoor, wat jender hoor, en no ka hoor die.

25. En kik, da een Skriftgeleerde a ſtaan op, a verſoek Em, en a ſee: Meeſter, wat mi moet doe, dat mi beërv die eewig Leev?

26. Maar Jeſus a ſee na em: Hoeſoo die ſtaan geskreeven nabinne die Wet? hoeſoo joe lees?

27. Em a antwoord en a ſee: "Joe ſal hab God, joe Heere, lief van geheele Hert, van geheele Siel, van all joe Krachten, en van joe geheele Gemoed; en joe Naaſte ſoo as joe ſelv."

28. En Jeſus a ſee na em: Joe ka antwoord recht; doe die, ſoo joe ſal leev.

29. Maar em a will rechtveerdig em ſelv, en a ſee na Jeſus: Wie ben dan mi Naaſte?

30. Jeſus a antwoord en a ſee: Die a hab een Menſch, die a reis van Jeruſalem af na Jericho, en a vall na onder die Moordenaars, die a

trek em ſi Kleeren af, a ſlaa em hard, en a loop wee, en a latſtaan em lee half dood.

31. En die a geskied by Geval, dat een Prieſter a reis dieſelvde Straat, en toen em a kik die Menſch, em a paſſeer voorby.

32. Glik ſoo een Levit ookal, toen em a kom deſtby die Plaats, en a kik die Menſch, em a paſſeer voorby.

33. Maar een Samaritaan a reis, en a kom daar, en toen em a kik die Menſch, ſoo die a jamer em.

34. En em a loop na dieſelvde, a verbind ſi Wonden, en a gooy Olie en Wien nabinne, en a ſet em op ſi eigen Beeſt, en a breng em nabinne die Herberg, en a draag Sorg voor em.

35. Na die ander Dag em a reis wee, en a neem ut twee Penningen, en a gie die na die Meeſter van die Herberg, en a ſee na em: Draag Sorg voor em, en as joe ſal lee wat meer ut, ſoo mi will betaal die na joe, wanneer mi kom weeraan.

36. Welk van deeſe *drie* joe dink noe, dat a wees die Naaſte van em, die a ka vall na onder die Moordenaars?

37. Die Skriftgeleerde a ſee: Diejeen, die a doe die Barmhertigheid na em. Dan Jeſus a ſee na em: Soo joe loop hen, en doe op glik Manier.

38. En die a geſkied, toen ſender a wandel, Em a kom nabinne een Dorp. Daar a wees een Vrouw, met Naam Martha, die a neem Em op nabinne ſi Hoes.

39. En em a hab een Suſter, met Naam Maria, die a ſet em tot die Voeten van Jeſus, en a hoor ſi Woorden.

40. Maar Martha a maak em ſelv veel Werk,

vor

vor dien Em, en a kom na Jesus, en a see: Heere, joe no keer dan voor die, dat mi Suster lat dien mi alleen? See doch na em, dat em doe Hand na die ookal.

41. Maar Jesus a see na em: Martha, Martha, joe hab veel Sorg en Moeite:

42. Maar Een Ding ben noodig: Maria ka kies die goeje Part ut, die no sal word genomen van em.

Die 11 Capitel.

En die a geskied, dat Jesus a wees na een Plek, en a bed. En toen Em a ka hou op, da een van si Jungers a see na Em: Heere, leer ons vor bed, glik as Johannes a leer si Jungers opkal.

2. En Em a see na sender: As jender bed, soo see: Ons Vader, die ben nabinne die Hemel: Joe Naam word geheiligt. Joe Koningrik kom. O dat Joe Will sal geskied op Aarde, soo as na die Hemel.

3. Gie ons altid ons daglik Brood.

4. En vergie ons onse Sonden; want ons ook vergie na sender allemaal, die ben skuldig na ons. En ley ons niet na Versoeking, maar verlos ons van die Quaaje.

5. En Em a see na sender: Wie ben onder jender, die hab een Vriend, en sal kom na em na middel van die Nacht, en see na em: Liefe Vriend, leen mi drie Brooden.

6. Want mi Vriend ka kom na mi van si Reis, en mi hab nietmetal, dat mi kan set navoor em:

7. En em van binnen sal antwoord en see: No maak mi een Ongerustheid; die Door ben al geslo-

floten, eh mi Kinders ben met mi nabinne die Kaner; mi no kan ſtaan op en gie na joe.

8. Mi ſee na jender: As em ook no ſal ſtaan op en gie na em voordaarom, dat em ben ſi Vriend, ſoo mi doch ſal ſtaan op om die will van die, dat em no skaam, vor hou aan met ſi Begeerte, en ſal gie na em ſoo veel as em hab noodig.

9. En *mi* ſee na jender ookal: *Bed, ſoo na jender ſal word gegeven; ſoek, ſoo jender ſal vind; klop aan, ſoo die ſal word geopend voor jender.*

10. Want elkeen, die bed, die ontvang; en em, die ſoek, die vind; en voor em, die klop aan, die ſal word geopend.

11. Waar ben onder jender een Vader, as die Soon bed em voor Brood, die ſal offereer na em een Steen voor die? en as em bed voor een Viſch, die ſal offereer na em een Slang voor die Viſch?

12. Of as em bed voor een Ey, die ſal offereer na em een Scorpion voor die?

13. As *jender* dan, die ben quaat, kan gie goeje Gaven na jender Kinders, hoe veel meer die Vader nabinne die Hemel ſal gie die heilig Geeſt na ſender, die bed Em?

14. En Em a gooy een Duvel ut, die a woes ſtom. En die a geskied, toen die Duvel a vaar ut, da die Stomme a ſpreek. En die Volk a verwonder ſender.

15. Maar ſom van ſender a ſee: Em gooy die Duvels ut door Beelzebub, die Overſte van die Duvels.

16. En die ander ſender a verſoek Em, en a begeer van Em een Teeken ut van die Hemel.

17. Maar Em a weet ſender Gedachten, en a ſee

na

na ſender: Elkeen Koningrik, die ben gepartiet tegen ſi ſelv, kom woeſt, en een Hoes vall over die ander.

18. As Satan dan ook ben oneenig met ſi ſelv, hoe ſoo ſi Koningrik ſal beſtaan dan? Derwil jender ſee, dat mi gooy die quaaje Geeſten ut door Beelzebub.

19. Maar as mi gooy die quaaje Geeſten ut door Beelzebub, door wie jender Kinders gooy ſender ut dan? Voordaarom ſender ſal wees jender Rechters.

20. Maar as mi gooy die quaaje Geeſten ut door die Vinger van God, ſoo die Koningrik van God ka kom ja na jender.

21. As een ſterk bewaapend Man bewaar ſi Palee, ſoo ſi Eigendom bliev met Vrede.

22. Maar wanneer een, die ben meer ſterk, kom over em, en overwin em, ſoo dieſelvde neem em ſi geheele Wapenruſting en Geweer wee, op die em a betrouw, en deel die Roof ut.

23. Wie no ben met mi, die ben tegen mi; en wie no vergaader met mi, die verſtrooy.

24. Wanneer die onrein Geeſt ka vaar ut van die Menſch, ſoo em wandel door drooge Plaatſen, ſoek Ruſt, en no vind die. Dan em ſee: mi will keer om weeraan na mi Hoes, van die mi ka kom ut.

25. En wanneer em kom, ſoo em vind die met Beſemen geveegt en vercierd.

26. Dan em loop hen, en neem ſeven ander Geeſten met em, die ben meer boos as em ſelv; en wanneer ſender kom nabinne, ſoo ſender woon daar, en die kom afteraan met dieſelvde Menſch meer slim, as die a wees toevoorn.

27. En

27. En die a geſkied, toen Em a ſpreek deeſe Dingen, da een Vrouw onder die Volk a lechtop ſi Stem, en a ſee na Em: Salig ben die Lif, die ka draag Joe, en die Borſten, na die Joe ka ſug.

28. Maar *Em* a ſee: Ja, ſalig ſender ben, die hoor die Woord van God, en bewaar die.

29. En die Volk a dring ſender deſtby Em. Da Em a begin en a ſee: Deeſe ben een quaaje Geſlacht, die begeer een Teeken, en niet een Teeken ſal word gegeven na em, as maar die Teeken van die Propheet Jonas.

30. Want glik as Jonas a wees een Teeken na die Niniviten, ſoo die Menſch ſi Soon ſal wees ookal na deeſe Geslacht.

31. Die Koningin van Suden ſal ſtaan op na die Oordeel met deeſe Geslacht, en ſal verdoem die, want em a kom van die End van die Werld, vor hoor die Wiesheid van Salomon: en kik, hier ben meer as Salomon.

32. Die Menſchen van Ninive ſal ſtaan op na die Oordeel met deeſe Geslacht, en ſal verdoem die; want ſender a bekeer ſender after die Predik van Jonas; en kik hier ben meer as Jonas.

33. Niemand ſtek op een Keers, en ſtell die na een verborgen Plaats, ook niet na onder een Skepel-Maat, maar op die Kandelaar, voor dat ſender, die loop nabinne, kan kik die Licht.

34. Die Oogo ben die Licht van die Lichaam, as joe Oogo dan ſal wees eenvoudig, ſoo joe geheele Lichaam ben licht: maar as joe Oogo ſal wees boos, ſoo joe Lichaam ben duſter ookal.

35. Soo kik noe na die, dat niet die Licht nabinne joe ben Duſternis.

36. As

36. As joe Lichaam dan ben geheel licht, dat em hab niet een Stuk van Dusternis, soo em sal wees geheel licht, en sal verlicht joe, glik as een helder Blixem.

37. En toen Em a spreek nochal, da een Pharisee a bed Em, vor jeet die Middagmaal met em. En Em a loop nabinne, en a set Em na Tafel.

38. Toen die Pharisee a kik die, soo die a wonder em, dat Jesus no a ka wasch Em eerst, bevoor die Jeet.

39. En die Heere a see na em: Jender Pharisees hou die Drinkbeekers en Skötels skoon van butten, maar die binnenste van jender ben voll van Roof en Boosheid.

40. Jender Onverstandige, jender dink dan, dat die ben skoon van binnen, as die ben skoon van butten?

41. Dooh gie Almoes van die, wat ben nabinne; en kik, alle Dingen ben skoon voor jender.

42. Maar ongelukkig jender ben, jender Pharisees, dat jender gie die Tiende van Munt en Ruyt, en all Soort van Kool, en passeer voorby die Oordeel, en die Liefde van God. *Deese* ben vor doe, en die *ander* no sal bliev ongedaan.

43. Ongelukkig jender ben, jender Pharisees, dat jender set gern na die boven Plaats, nabinne die Skoelen, en hab gern die Groetnisse op die Market.

44. Ongelukkig jender ben, jender Skriftgeleerden en Pharisees, jender Huichelaars! dat jender ben glik die Doojen-Graven, die no ben openbaar, over die Volk kan wandel, en no weet sender.

45. Dan een van die Skriftgeleerden a antwoord en

èn a ſee na Em: Meeſter, met deeſe Woorden Joe ſkimpeer ons ook.

46. Maar Em a ſee: En ongelukkig jender ben ookal, jender Skriftgeleerden; want jender belaſt die Menſchen met ſwaare Draagten, die no ben vor draag, en *jender* ſelv no roer na die met een Vinger.

47. Ongelukkig jender ben, want jender bouw die Graven van die Propheeten, en jender Vaders ka maak ſender dood.

48. Soo jender gie ja Getugnis, en conſenteer na die Werken van jender Vaders; want *ſender* ka maak die Propheeten dood, en *jender* bouw ſender Graven.

49. Voordaarom ook die Wiesheid van God ſee: Mi will ſtier Propheeten en Apoſtels na ſender, en ſender ſal maak ſom van dieſelvde dood, en ſal vervolg ſender.

50. Voor dat van deeſe Geslacht ſal word begeert die Bloed van allemaal die Propheeten, die vergoten ben van ſens die Fondament van die Werld a word gelegt;

51. Van die Abel ſi Bloed af, tee na die Bloed van Zacharias, die ſender ka maak dood tuſchen die Altaar en die Tempel. Ja, mi ſee na jender, die ſal word begeert van deeſe Geslacht.

52. Ongelukkig jender ben, jender Skriftgeleerden, dat jender ka neem wee die Sleutel van Kennis. Jender ſelv no kom nabinne, en verhinder ſender, die will loop nabinne.

53. En toen Em a ſee die na ſender, da die Skriftgeleerden en Phariſeen abegin, vor dring hard na Em, over veel Dingen ſender a vraag Em, vor krieg een Woord ut van ſi Mond.

54. Soo

54. Soo ſender a loer op Em, en a ſoek, as ſender a ſal kan jaag wat ut van ſi Mond, dat ſender a kan beſkuldig Em.

Die 12 Capitel.

En die Volk a kom meer en meer, ſoo dat ſom duſend a vergaader malkander, en ſender a trap malkander. Da Em a begin, en a ſee na ſi Jungers: Vooreerſt bewaar jender van die Suerdeeg van die Phariſeen, die ben die Huichelerie.

2. Want nietmetal ben verborgen, die no ſal kom openbaar, of heimlik, die no ſal kom bekent.

3. Voordaarom, wat jender ka ſpreek tee noe in Duſternis, ſal wees vor hoor in die Licht; en wat jender ka praat nabinne die Kamers, in ander ſender Oor, die ſal word gepredikt nabovo die Dak ſender.

4. En mi ſee na jender, mi Vrienden: No vrees voor ſender, die maak die Lif dood, en kan doe nietmetal meer after die.

5. Maar mi will wies na jender, voor wie jender ſal vrees: Vrees voor Em, die after Em ka maak dood, hab Macht ookal, vor gooy nabinne die Hell. Ja, mi ſee na jender, vrees voor Em.

6. Die no hab dan vor verkoop vyf Muſchkens voor twee Penningen? en doch niet een van dieſelvde ben vergeten by God.

7. Ook allemaal Haar op jender Hoofd ben getellt. Voordaarom jender no vrees want jender ben beeter as moeſchi van ſoo kleen Vogels.

8. Maar mi ſee na jender: Wie beken mi navoor die Menſchen, die Menſch ſi Soon ſal beken em ookal navoor die Engels van God.

9. Maar wie verloochen mi navoor die Menſchen, die ſal word verloochent navoor die Engels van God.

10. En wie ſpreek een Woord tegen die Menſch ſi Soon, na em die ſal word vergeven, maar wie laſter die heilig Geeſt, na em die no ſal word vergeven.

11. En wanneer ſender ſal ley jender nabinne ſender Skoelen, en navoor die Overheid, en navoor die Machtigen: dan jender no ſorg, hoeſoo of wat jender ſal antwoord, of wat jender ſal ſee.

12. Want die heilig Geeſt ſal leer jender na dieſelvde Uur, wat jender ſal ſee.

13. En een van die Volk a ſee na Em: Meeſter, ſee na mi Broeder, dat em partie die Erfgoed met mi.

14. Maar Jeſus a ſee na em: Menſch, wie ka ſet mi tot een Rechter of Erfdeeler over jender?

15. En Em a ſee na ſender: Paſſop en bewaar jender van die Gierigheid, want niemand leev van die, dat em hab moeſchi Goed.

16. Em a gie ook een Gliknis na ſender, en a ſee: Die Grond van een rik Menſch a ka draag overvloetig.

17. En em a dink by em ſelv, en a ſee: Wat mi ſal doe? Mi no hab niet een Plek, waar mi kan gaar mi Vruchten nabinne.

18. En em a ſee: Deeſe mi will doe, mi will breek af mi Magazinen, en bouw ander, die ben meer groot, en will gaar nabinne allemaal, wat ka groey voor mi, en allemaal mi Goed.

19. En will ſee na mi Siel: Liefe Siel, joo ka lee op moeſchi Goed voor veel Jaaren; neem nóe Ruſt, jeet en drink, en hab göeje Mood.

20. Maar

20. Maar God a see na em: Joe Dwaas, deese Nacht joe Siel sal word begeert van joe: en voor wie die sal wees dan, wat joe ka bereid?

21. Soo die ben, as een gaar Skatten voor si selv, en no ben rik in God.

22. En Em a see na si Jungers: Voordaarom mi see na jender: No draag Sorg voor jender Leev, wat jender sal jeet, ook niet voor jender Lif, wat jender sal doe aan.

23. Die Leev ben meer as die Jeet, en die Lif ben meer as die Kleeding.

24. Bemerk die Ravens: sender no saay, sender ook no maak Krop, sender ook no hab Keller of Koornhoes, en doch God gie Naaring na sender. Maar hoe veel meer jender ben beeter as die Vogels?

25. Wie ben onder jender, maski em draag Sorg voor die, die kan doe een Elle meer na si Lengte?

26. As jender dan no kan doe ook die mindeste, voor wat jender sorg dan voor die ander Dingen?

27. Kik na die Lelien op die Veld, hoesoo sender groey: sender no werk, en sender ook no spin. En mi see na jender, dat ook Salomon in allemaal si Heerlikheid no a wees gekleedt, glik een van deese.

28. As dan God kleed die Gras soo, die staan van Dag op die Veld, en morg die word gegooyt nabinne die Oven, hoe veel meer Em sal kleed jender, o jender Kleengloofigen?

29. Voordaarom ook *jender* no vraag na die, wat jender sal jeet, of wat jender sal drink, en no wees twiefelmoedig.

30. Voor all deese Dingen die Natien van die Werld soek: maar jender Vader weet wel, dat jender hab deese Dingen noodig.

31. Maar soek veel meer die Koningrik van God, soo all deese Dingen sal word toegegeven na jender.

32. *No vrees, joe kleen Hoopje! want die ben die Welbehagen van jender Vader, vor gie na jender die Koningrik.*

33. Verkoop wat jender hab, en gie Aalmoes. Maak Beerschies voor jender, die no kom oud, en (soek voor jender) een Skat nabinne die Hemel, die noit kom minder: na die geen Dief kan kom, en geen Motten kan jeet die op.

34. Want *waar jender Skat ben, daar jender Hert sal wees ookal.*

35. Lat jender Lenden wees omgort, en lat jender Keersen bran.

36. En wees glik as die Menschen, die wacht na sender Heere, wanneer Em sal kom weeraan van die Bruiloofd; voor dat, as Em kom en klop aan, sender maak open voor Em aanstonds.

37. Salig ben deese Dienst-Knechten, die die Heere vind na Wach, wanneer Em kom. Voorwaar, mi see na jender: Em sal omgort si selv, en sal set sender na Tafel, en sal kom, en dien sender.

38. En as Em kom na die tweede (Nacht-)Wach, of Em kom na die derde Wach, en vind sender soo: Salig deese Dienst-Knechten ben.

39. Maar deese jender sal weet: As een Heere van die Hoes a sal weet, na welk een Uur die Dief a sal kom, soo em sal hou Wach, en no sal latstaan breek nabinne si Hoes.

40. Voor-

40. Voordaarom jender ookal wees bereid: Want die Menſch ſi Soon ſal kom na een Uur, wanneer jender no dink die.

41. Dan Petrus a ſee na Em: Heere, Joe ſee dan deeſe Gliknis na ons, of ook na allemaal?

42. Maar die Heere a ſee: Wie ben dan die getrouwe en verſtandige Hoeshouer, die die Heere ſet over ſi Dienſt-Volk, vor gie na ſender na die recht Tid ſender Portion van Jeet.

43. Salig ben die Dienſt-Knecht, die ſi Heere vind, wanneer Em kom, dat em doe ſoo.

44. Voorwaar, mi ſee na jender: Die Heere ſal ſet em over allemaal ſi Goed.

45. Maar as dieſelvde Dienſt-Knecht ſal ſee nabinne ſi Hert: Mi Heere no kom ſoo gauw nochal, en em begin vor ſlaa die Dienſt-Knechten, en die Dienſt-Meiden, ook vor jeet en vor drink, en vor kom dronk;

46. Soo die Heere van dieſelvde Dienſt-Knecht ſal kom na die Dag, na die em no verwacht die, en na die Uur, die em no weet, en ſal kap em na Stuk, en ſal gie na em ſi Loon met die ongetrouw Volk.

47. Maar die Dienſt-Knecht, die weet die Will van ſi Heere, en no ka prepareer ſi ſelv, en no ka doe ook ſoo as die accordeer met ſi Will, die ſal moet leid moeſchi Slaa.

48. Maar em, die no a weet die, en ka doe doch Dingen, die ben die Slaa waerdig, ſal krieg weenig Slaa. Want na wie moeſchi gegeven ben, van em moeſchi ſal word begeert, en na wie moeſchi ben betrouwt, van em moeſchi ſal word verlangt.

49. Mi ka kom, vor ſtek op een Vuur op die

Aarde, en wat mi a ſal will meer, as dat die a ſal wees alreeds na Vlam!

50. Maar mi moet lat doop mi toevoorn met een Doop, en hoe bang mi ben, tee die kom vollend.

51. Jender dink dan, dat mi ka kom, vor breng Vrede op die Aarde? Mi ſee neen, maar Verdeeltheid.

52. Want van noe af vyf nabinne een Hoes ſal wees oneenig: drie tegen twee, en twee tegen drie.

53. Die Vader ſal wees tegen die Soon, en die Soon tegen die Vader; die Moeder tegen die Dochter, en die Dochter tegen die Moeder. Die Skoon-Moeder tegen die Skoon-Dochter, en die Skoon-Dochter tegen die Skoon-Moeder.

54. En Em a ſee ook verder na die Volk: Wanneer jender kik een Wolk ris op van die Weſt; ſoo jender ſee aanſtonds: Daar een Regen ſal kom, en die geſkied ſoo.

55. En wanneer jender kik, dat die Sud-Wind waay, ſoo jender ſee: Die ſal kom heet; en die geſkied ſoo ookal.

56. Jender Huichelaars! jender weet vor beproef die Aanſkien van die Aarde en van die Hemel: hoeſoo jender no beproef dan deeſe Tid?

57. Voorwaarom jender no oordeel na jender ſelv, wat ben recht?

58. Maar as joe loop met joe Tegenpartie navoor die Overheid, ſoo doe joe beſt na Pad, vor kom los van em, dat em no breng joe navoor die Rechter, en die Rechter overleveer joe na die Arreſt-Meeſter, en die Arreſt-Meeſter gooy joe nabinne die Gevangnis.

59. Mi

59. Mi ſee na joo: Joe no ſal kom ut van daar, tee joe ka betaal ook die laatſte kleen Penning.

Die 13 Capitel.

Na dieſelvde Tid ſom a wees tegenwordig, die a vertell na Em van die Galileërs, wie ſender Bloed Pilatus a ka mingel met ſender Offer.

2. En Jeſus a antwoord en a ſee na ſender: Jender dink dan, dat deeſe Galileërs a wees Sondaars bevoor allemaal die Galileërs, derwil ſender a leid die?

3. Mi ſee: Neen, maar as jender no bekeer, ſoo jender allemaal ſal vergaan *ſoo* ookal.

4. Of jender dink, dat die Achtien, op die die Toren na Siloah a vall, en a ſlaa ſender dood, ka wees Skuldenaars bevoor allemaal die Menſchen, die woon nabinne Jeruſalem?

5. Mi ſee: Neen; maar as jender no bekeer, ſoo jender allemaal ſal vergaan *ſoo* ookal:

6. En Em a ſee na ſender deeſe Gliknis: Een Man a hab een Viegie-Boom, die em a ka plant nabinne ſi Wienberg; en em a kom, en a ſoek Vrucht na die, en no a vind die.

7. Da em a ſee na die Wiengartman: Kik, mi ka kom noe drie Jaaren lang, elkeen Jaar, en ka ſoek Vrucht na deeſe Viegie-Boom, en no vind die; kap em af, voor wat em hinder die Land?

8. Maar em a antwoord en a ſee: Heere, lat em ſtaan deeſe Jaar nochal, tee mi dig rond om em, en bedung em,

9. As em dan will draag Vrucht; en as niet, ſoo kap em af afteraan.

10. En Em a leer nabinne een Skoel na die Sabbath.

11. En kik, een Vrouw a wees daar, die a hab een Geeſt van Siekte, achtien Jaaren lang, en a wees krom, en no a kan recht em ſelv op vor kik.

12. En toen Jeſus a kik em, ſoo Em a roep dieſelvde na Em, en a ſee na em: Vrouw, wees verloſt van joe Siekte;

13. En a lee ſi Handen op em. En aanſtonds die Vrouw a recht em op, en a verheerlik God.

14. Da die Overſte van die Skoel a kom ontoevreden, dat Jeſus a genees na die Sabbath-Dag en a ſee na die Volk: Die hab ſes Dagen, na die Volk ſal werk; na dieſelvde kom, en lat genees jender, en niet na die Sabbath-Dag.

15. Dan die Heere a antwoord en a ſee na em: Joe Huichelaar, loſs dan niet elkeen van jender ſi Oſs, of ſi Eſel van die Kribbe na die Sabbath-Dag, en breng em hen na die Water, vor drink.

16. En deeſe, die ben een Dochter van Abraham, die die Satan a ka bind noe al achtien Jaaren, no ſal kom dan los ookal van deeſe Band, na die Sabbath-Dag?

17. En toen Em a ſee deeſe Woord, da ſender allemaal, die a wees tegen Em, a moet ſkaam ſender ſelv: en allemaal Volk a kom goe bli, over all die heerlike Werken, die a geſkied van Em.

18. Dan Em a ſee: Na wie die Koningrik van God ben glik, en met wat mi ſal verglik die?

19. Die ben glik een Moſtert-Saad, die een Menſch a neem, en a gooy die nabinne ſi Hofje, en die a groey, en a kom een groot Boom, en die Vogels na onder die Hemel a woon onder ſi Takkies.

20. En weeraan Em a ſee: Met wat mi ſal verglik die Koningrik van God?

21. Die

21. Die ben glik een Suerdeeg, die een Vrouw a neem, en a verberg die onder drie Skepels Meel, tee die a kom geheel gefuert.

22. En Em a wandel door die Steden en Dorden, en a leer, en a neem fi Pad na Jerufalem.

23. Da een a fee na Em: Heere, Joe dink dan, dat weenig fal kom falig? En Em a fee na fender:

24. Strie voor die, dat jender loop in door die nauwe Poort: Want veele (die mi fee na jender) fal fook, hoefoo fender will kom nabinne, en no fal kan doe die.

25. Van die af, wanneer die Heere van die Hoes ka ftaan op, en ka flot die Door, jender fal begin vor ftaan nabutten, klop na die Door, en fee: Heere, Heere, open voor ons! En Em fal antwoord en fee na jender: Mi no ken jender, van waar jender ben.

26. Dan jender fal begin vor fee: Ons ka jeet en drink in Joe Tegenwoordigheid, en Joe ka leer na ons Straaten.

27. En Em fal fee: Mi fee na jender, mi no ken jender, van waar jender ben; loop wee van mi allemaal jender Quaatdoeners.

28. Daar fal wees Gekrifch en Kneerfing van Tanden, wanneer jender fal kik Abraham, en Iſaac, en Jacob en allemaal Propheeten, nabinne die Koningrik van God, maar jender felv utgeftooten.

29. En fender fal kom van die Ooft en van die Weft, van die Noord en van die Sud, en fal fet na Tafel, nabinne die Koningrik van God.

30. En kik, daar ben laatfte, die fal wees die eerfte, en daar ben eerfte, die fal wees die laatfte.

31. Na diefelvde Dag fom van die Pharifein a

kom, en a see na Em: Loop wee en vertrek van hiesoo, want Herodes will maak joe dood.

32. En Em a see na sender: Loop hen, en see na dieselyde Vos: Kik, mi gooy Duvels ut, en maak gesond van Dag en morg, en na die derde Dag mi sal kom tot End.

33. Doch mi moet wandel van Dag en morg, en die Dag, die volg after; want die no geskied, dat een Propheet word vermoordt butten Jerusalem.

34. Jerusalem, Jerusalem, joe, die maak die Propheeten dood, en steenig sender, die ben gestiert na joe! hoe dikwils mi ka will vergaader joe Kinders, glik as een Hoener si Nest na onder si Vlerken, en jender no a will.

35. Kik, jender Hoes sal wors woest gelaten na jender; want mi see na jender: Jender no sal kik mi, tee die Tid kom, dat jender sal see: Gelooft wees Em, die kom in die Naam van die Heere.

Die 14 Capitel.

En die a geskied, dat Jesus a kom nabinne die Hoes van een Overste van die Pharisseen, na een Sabbath, vor jeet die Brood, en sender a loer op Em.

2. En kik, een Mensch a wees navoor Em, die a wees Waterzuchtig.

3. En Jesus a antwoord, en a spreek na die Schriftgeleerden en Pharisseen, en a see: Die ben dan ook recht, vor genees na die Sabbath?

4. Maar sender a swieg still: En Jesus a vas em, en a genees em, en a lat em loop.

5. En Em a antwoord en a see na sender: Welk van jender sal wees, as si Os of Esel vall nabinne

ne een Piet, die no ſal trek em ut aanſtonds, na die Sabbath-Dag?

6. En ſender no a kan gie Antwoord na Em, op die weeraan.

7. En Em a ſee een Gliknis na ſender, die a wees genoit, toen Em a bemerk, hoeſoo ſender a kies ut, vor ſet na die Boven-Plaats, en a ſee na ſender:

8. As joe ben genooit van lemand na die Bruiloofd, ſoo joe no ſet joe ſelv na die Boven-Plaats, dat niet altomets een, die ben meer waerdig as joe, ben genooit van em ookal;

9. En as dieſelvde kom, die ka nooi joe en em, ſal ſee na joe: Gie Plaats voor deeſe, dan joe moet ſet met Skaam na die laatſte Plaats.

10. Maar wanneer joe word genooit, ſoo loop hen en ſet joe na die laatſte Plaats, voor dat, wanneer em kom, die ka nooi joe, em kan ſee na joe: Vriend, ſet meer hoog nabovo, dan joe ſal hab Eer navoor ſender, die ſet na Tafel met joe.

11. Want wie verhoog em ſelv, die ſal word verneedert: en wie verneeder em ſelv, die ſal word verhoogt.

12. Em a ſee ook na diejeen, die a ka nooi Em: As joe maak een Middag- of Avendmaaltid, no nooi joe Vrienden, ook niet joe Broeders, ook niet joe Familie, ook niet joe Buuren, die ben rik; voor dat niet altomets ſender nooi joe weeraan, en een Vergelding geſkied na joe.

13. Maar as joe maak een Maaltid, ſoo nooi die Aermen, die Kreupels, die Laamen en die Blinden.

14. Dan

v. 14. Dan joe ſal wees ſalig; want ſender no hab vor vergeld joe die weeraan; maar joe ſal krieg vergelding na die Opſtanding van die Rechtveerdigen.

15. En toen een, die a ſet na Tafel ookal, a hoor die, em a ſee na Jeſus: Salig em ben, die jeet die Brood in die Koningrik van God.

16. Maar Jeſus a ſee na em: Een Menſch a wees, die a maak een groot Avendmaaltid, en a nooi moeſchi na die.

17. En a ſtier ſi Dienſt-Knecht ut, na die Uur van die Avendmaal, vor ſee na die Genooiten: Kom noe, want alle Dingen ben bereid.

18. En ſender allemaal a begin, een after die ander, vor excuſeer ſender. Die eerſte a ſee na em: Mi ka koop een Stuk Grond, en mi moet loop nabutten, vor kik die; mi bed joe, excuſeer mi.

19. En die ander a ſee: Mi ka koop vyf Jok Oſſen, en mi loop hen noe, vor kik ſender; mi bed joe, excuſeer mi.

20. En die derde a ſee: Mi ka trouw een Wif, voordaarom mi no kan kom.

21. En die Dienſt-Knecht a kom, en a ſee die na ſi Heere weeraan. Dan die Heere van die Hoes a kom toornig, en a ſee na ſi Dienſt-Knecht: Loop gauw ut, na die groot en kleen Straaten van die Stadt, en breng hier nabinne die Aermen, en die Kreupels, en die Laamen, en die Blinden.

22. En die Dienſt-Knecht a ſee: Heere die ka geſkied, ſoo as joe ka gie Order, maar Ruumte ben da nochal.

23. En die Heere a ſee na die Dienſt-Knecht: Loop ut na die Land-Straaten en na die Heggen, en

en dwing ſender, vor kom nabinne, dat mi Hoes kom voll.

24. Maar mi ſee na jender, dat niet een van die Mans, die ben genooit, ſal ſmaak mi Avendmaal.

25. En moeſchi Volk a loop met Em. En Em a keer Em om, en a ſee na ſender:

26. As iemand kom na mi, en no haat ſi Vader, Moeder, Wif, Kinders, Broeders, Suſters, ja ook ſi eigen Leev ſelv, die no kan wees mi Junger.

27. En wie no draag ſi Kroes en volg mi, die no kan wees mi Junger.

28. Want wie ben onder jender, die will bouw een Toren, en no ſet neer toevoorn, en reeken, hoe veel die ſal koſt, as em hab ook genoeg, vor vollend die?

29. Voor dat niet, wanneer em ka lee die Fondament en no kan maak die klaar, ſender allemaal, die kik die, ſal begin vor ſpot em, en ſee:

30. Deeſe Menſch a begin vor bouw, en no kan vollend die.

31. Of, welk Koning will loop na die Oorlog tegen een ander Koning; en no ſet toevoorn en hou Raad, as em ben machtig, vor gemoet met tienduſend (Man) tegen diejeen, die kom over em met twintig duſend?

32. As niet, ſoo em ſtier Boodſkap na die ander, derwil em ben verwee nochal, en bed voor Vrede.

33. Soo ook elkeen van jender, die no verlaat allemaal, wat em hab, no kan wees mi Junger.

34. Die Sout ben een goeje Ding; maar as die Sout verloor ſi Smaak, met wat Volk ſal maak die ſmaaklik weeraan?

35. Die

35. Die no kan dien na die Land, ook niet na die Meſthoop; maar Volk ſal gooy die wee. Wie hab Ooren vor hoor, die hoor.

Die 15 Capitel.

Dan all die Tollenaars en Sondaars a maader na Em, voor hoor Em.

2. En die Skriftgeleerden en Phariſeen a murmureer en a ſee: Deeſe (Man) neem die Sondaars aan, en jeet met ſender.

3. En Em a gie ons ſender deeſe Gliknis, en a ſee:

4. Welk Menſch ben onder jender, die hab hondert Skaapen, en as em verloor *een* van ſender, die no ſal latſtaan die negen en negentig na die Woeſtyne, en loop hen after die *een*, die verlooren ben, tee em vind die?

5. En wanneer em ka vind die, ſoo em lee die op ſi Skouders met Bliſkap,

6. En wanneer em kom na Hoes, ſoo em roep ſi Vrienden en Buuren, en ſee na ſender: Wees bli met mi, want mi ka vind mi Skaap, die a wees verlooren.

7. Mi ſee na jender: Soo die ſal hab Bliſkap ookal nabinne die Hemel, over *een* Sondaar, die bekeer; meer as over negen en negentig Rechtveerdigen, die no hab die Bekeering noodig.

8. Of, welk Vrouw ſal wees, die hab tien Silver-Stukken, en as em verloor *een* Stuk van die, dat em no ſal ſtek op een Keers, en veeg die Hoes, en ſoek neerſtelik, tee em vind die?

9. En wanneer em ka vind die, ſoo em roep ſi Vriendinnen en Buurinnen malkander, en ſee: Wees

bli

bli met mi, want mi ka vind mi Silver-Stuk, die mi a ka verloor.

10. Soo ookal mi see na jender, die sal hab Bliskap navoor die Engels van God over een Sondaar, die bekeer.

11. En Em a see: Een Mensch a hab twee Soons.

12. En die jongste van sender a see na die Vader: Vader, gie na mi die Pait van die Goed, die behoor mi toe. En em a partie na sender die Goed.

13. En niet veel Dagen after die, da die jongste Soon a gaar allemaal malkander, en a neem si Reis verwee na een ander Land; en daar em a verswier allemaal si Goed door een onordentlik Leev.

14. Toen em a ka verteer noe allemaal si Goed, da een groot Honger-Tid a kom door dieselvde geheele Land, en em a begin vor leid Mankement.

15. En em a loop hen, en a hang si selv na een Borger van dieselvde Land; die a stier em na si Veld, vor passop die Verkens.

16. En em a begeer vor voell si Buk met die Skelen, die die Verkens a jeet, en niemand a gie die na em.

17. Da em a kom na si selv, en a see: Hoe veel Huerlingen mi Vader hab, sender hab Overvloet van Brood, en *mi* moet veergaan van Honger.

18. Mi will staan op, en loop na mi Vader, en will see na em: Vader, mi ka sondig tegen die Hemel en navoor joe;

19. En verder mi no ben waerdig meer, vor word genaamt joe Soon, maak mi glik as een van joe gehuurde Dienst-Knechten.

20. En em a staan op, en a kom na si Vader. Maar toen em a wees verwee van daar noch al, da

da ſi Vader a kik em, en a jamer em, en a loop gauw, en a vall em rond ſi Neck, en a kuſs em.

21. Maar die Soon a ſee na em: Vader, mi ka ſondig tegen die Hemel en navoor joe; en verder mi no ben waerdig meer, vor word genaamt joe Soon.

22. Maar die Vader a ſee na ſi Dienſt-Knechten: Breng die beſte Kleed hier, en doe em die aan, en gie em een Ring na ſi Hand, en Skoen na ſi Voeten;

23. En breng een vet Kalfie, en ſlacht die; lat ons jeet en wees vrolik.

24. Want deeſe, mi Soon a wees dood, en ka kom leevendig weeraan; em a wees verlooren, en ben gevonden. En ſender a begin vor wees vrolik.

25. Maar die oudſte Soon a wees na die Veld; en toen em a kom deſtby die Hoes, ſoo em a hoor die Muſic en die Sang;

26. En a roep een van die Dienſt-Knechten, en a vraag: wat die a wees?

27. Deeſe a ſee na em: Joe Broeder ka kom, en joe Vader ka ſlacht een vet Kalfie, dat em hab diefelvde geſond weeraan.

28. Da em a kom toornig, en no a will loop nabinne. Soo ſi Vader a kom dan nabutten, en a bed em.

29. Maar em a antwoord, en a ſee na die Vader: Kik, ſoo veel Jaaren mi ka dien joe, en noit mi ka overſtap joe Gebod; en noit joe ka gie na mi een Bok, dat mi a kan wees vrolik met mi Vrienden.

30. Maar noe, ſoo as deeſe joe Soon ka kom, die

die ka verſwier ſi Goed met Hoeren, ſoo joe ka ſlacht een vet Kalfie voor em.

31. En die Vader a ſee na em: Mi Soon, *joe* ben altid met mi, en allemaal, wat ben van mi, die ben van joe.

32. Maar joe a ſal wees vrolik en bli: want deeſe joe Broeder a wees dood, en ka kom leevendig weeraan; em a wees verlooren, en ben gevonden.

Die 16 Capitel.

En Em a ſee ook na ſi Jungers: Daar a wees een rik Man, die a hab een Hoeshouer; deeſe a word verklaagt by em, as een, die ka verwoeſt ſi Goed.

2. En die Heere a roep em, en a ſee na em: Hoeſoo die ben, dat mi hoor deeſe Dingen van joe? Gie Reekenſkap van joe Hoeshouing, want joe no kan wees verder Hoeshouer meer.

3. Die Hoeshouer a ſee by em ſelv: Wat mi ſal doe? mi Heere neem die Hoeshouerſkap van mi; vor dig, die mi no kan, en mi ſkaam vor beddel.

4. Mi weet wel, wat mi will doe, wanneer mi word afgeſet van die Ampt, dat ſender neem mi nabinne ſender Hoeſen.

5. En em a roep allemaal Skuldenaars van ſi Heere na em, en a ſee na die eerſte: Hoe veel joe ben ſkuldig na mi Heere?

6. Em a ſee: Hondert Tonnen Olie. Na dieſelvde em a ſee: Neem joe Handſkrift, ſet neer en ſkriev met Haaſt vyftig.

7. Dan em a ſee na die ander: Maar joe, hoe veel joe ben ſkuldig? Em a ſee: Hondert Maat Weit. En em a ſee na deeſe: Neem joe Handskrift en skriev tachentig.

8. En die Heere a pries die ongerechte Hoeshouer, dat em a handel soo voorsichtig; want die Kinders van deese Werld ben meer wies as die Kinders van die Licht in sender Geslacht.

9. En mi see na jender: Maak na jender selv Vrienden met die ongerechte Mammom, voor dat, wanneer jender leid Mankement, sender kan neem jender op in die eewige Tabernakelen.

10. Wie ben getrouw na die mindeste, die ben getrouw na die groote ookal; en wie ben onrechtveerdig na die mindeste, die ben onrechtveerdig na die groote ookal.

11. As jender dan no ben getrouw na die ongerechte Mammon, wie will betrouw na jender die waarachtige Rikdom?

12. En as jender no ben getrouw na die vremde Goed, wie will gie na jender diejeen, wat ben jender eigen?

13. Geen Hoes-Dienaar kan dien twee Heeren; want em moet haat die een, en hab die ander lief; of em sal hang na die een, en veracht die ander. Jender no kan dien God en ook die Mammon.

14. En die Pharisseen a hoor all deese Dingen ookal; sender a wees gierig, en a verspot Em.

15. En Em a see na sender: Jender ben van die Volk, die rechtveerdig si selv navoor die Menschen; maar God ken jender Hert. Want wat ben hoog onder die Menschen, die ben een Grouwel navoor God.

16. Die Wet en die Propheeten ka prophecey tee na Johannes, en van die Tid af die Koningrik van God word gepredikt door die Evangelium, en elkeen dring nabinne die met Geweld.

17. Maar

17. Maar die ben meer lecht; dat die Hemel en die Aarde vergaan, as dat *een* Tittel van die Wet ſal vall wee.

18. Wie verlaat ſi Wif, en vry een ander, die breek die Echte; en wie vry ſoo een verlaaten Wif, die breek die Echte ookal.

19. En daar a wees een rik Man, die a kleed em met Purper en koſtlik Linnen, en a leev alle Dagen heerlik en in Vrolikheid.

20. Maar een Pover a wees daar ookal, met Naam Lazarus, die a lee navoor (die rik Man) ſi Door, voll van Sweeringen.

21. En a begeer, vor word verſadigt van die Krummeltjes, die a vall van die rik Man ſi Tafel; Doch die Honden ſender a kom, en a lek ſi Sweeringen.

22. En die a geskied, dat die pover Beddelaar a dood, en a word gedraagen van die Engels na die Skoot van Abraham. Maar die rik Man a dood ookal, en a word begraven.

23. Toen em a wees noe nabinne die Hell, en in die Pien, em a lechtop ſi Oogen, en a kik Abraham van ver af, en Lazarus nabinne ſi Skoot.

24. En em a roep en a ſee: Vader Abraham, neem Jamer over mi, en ſtier Lazarus, dat em dup die utterſte Part van ſi Vinger nabinne Water, en koel mi Tong, want mi leid Pien nabinne deeſe Vlam.

25. Maar Abraham a ſee: Dink op, Soon, dat joe ka ontvang joe Goets na joe Leevtid, glik as Lazarus daar tegen ka ontvang Quaat; en noe em word vertrooſt, en joe word gepienigt.

26. En boven deeſe allemaal ben een groot Klof bevaſtigt tuſchen ons en jender, ſoo dat ſender, die will vaar neer van hieſoo na jender, no ſal

kan, en ook niet van daar ſender ſal kan vaar over na ons.

27. Da em a ſee: Soo mi bed joe, Vader, dat joe ſtier em nabinne die Hoes van mi Vader;

28. Want mi hab noch vyf Broeders, dat em betug na ſender, voor dat ſender no kom ookal na deeſe Plaats van Pieniging.

29. Abraham a ſee na em: Sender hab Moſes en die Propheeten, lat ſender hoor dieſelvde.

30. Maar em a ſee: Neen, Vader Abraham, maar as een van die Doojen ſal kom na ſender, ſoo ſender ſal bekeer.

31. Abraham a ſee na em: As ſender no hoor Moſes en die Propheeten, ſoo ſender ook no ſal gloof, maski een van die Doojen a ſal ſtaan op.

Die 17 Capitel.

En Em a ſee na ſi Jungers: Die ben onmooglik, dat Ergerniſſen no ſal kom; maar ongelukkig em ben, door die ſender kom!

2. Die ſal wees beeter vor em, dat een Mola-Steen a word gehangen na ſi Nek, en dat em a word gegooyt nabinne die See, as dat em a ſal erger een van deeſe Kleentjes.

3. Bewaar jender. As joe Broeder ſondig na joe, ſoo beſtraf em, en as em bekeer, ſoo vergie em.

4. En as em ſal ſondig tegen joe ſevenmaal na een Dag, en ſal kom ſevenmaal na een Dag weeraan na joe, en ſee: Die berouw mi: ſoo joe ſal vergie em.

5. En die Apoſtels a ſee na die Heere: Verſterk ons die Gloof.

6. Maar

6. Maar die Heere a ſee: As jender hab Gloof, ſoo as een Moſtert-Saad, en ſee na deeſe Moerbejer-Boom: Trek joe ut, en verplant joe nabinne die See; ſoo dieſelvde ſal wees gehoorſam na jender.

7. Welk ben onder jender, die hab een Dienſt-Knecht, die ploeg voor em, of paſſop die Vee, die ſal ſee na em, wanneer em kom van die Veld na Hoes: Loop hen aanſtonds, en ſet joe na Tafel?

8. Ben die dan niet ſoo, dat em ſal ſee na dieſelvde: Maak klaar, dat mi jeet voor Avend, gort joe ſelv op, en dien mi, tee mi ka jeet en drink, aſteraan joe ſal jeet en drink ookal?

9. Em ſal ſee dan ook Dank na dieſelvde Dienſt-Knecht, dat em ka doe, wat a wees commandeert na em? Mi dink, Neen.

10. Soo jender ookal, wanneer jender ka doe all wat ben commandeert na jender, dan ſee: Ons ben onprofitabel Dienſt-Knechten, ons ka doe (maar), wat ons a wees ſkuldig vor doe.

11. En die a geſkied, toen Em a reis na Jeruſalem, dat Em a paſſeer door die Middel van Samaria en Galilea.

12. En toen Em a kom nabinne een Dorp, da tien Mans met Lazares-Siekte a gemoet Em, en ſender a ſtaan van ver af,

13. En a verheev ſender Stem, en a ſee: Jeſus, lieſe Meeſter, neem Jamer over ons!

14. En toen Em a kik ſender, Em a ſee na ſender: Loop hen en wies jender ſelv na die Prieſters. En die a geskied, toen ſender a loop hen, dat ſender a kom gereinigt.

15. Maar *een* van ſender, toen em a kik, dat em

a ka kom gefond, a keer om weeraan, en a pries God met helder Stem.

16. En a vall na fi Aangefícht, navoor Jefus fi Voeten, en a dank Em: en deefe a wees een Samaritaan.

17. Jefus a antwoord, en a fee: Die no a wees dan tien, die ka kom gereinigt, waar ben dan die negen?

18. Niet een a wees dan meer vor vind, die a keer om weeraan, en a gie die Eer na God, as deefe Vremdeling?

19. En Jefus a fee na em: Staan op, loop hen, joe Gloof ka help joe.

20. En toen die Phariseen a vraag Em: Wanneer die Koningrik van God fal kom? foo Em a antwoord na fender, en a fee: Die Koningrik van God no kom met groot Aanfien van butten.

21. Volk no fal fee ook: Kik, hier of daar die ben. Want kik, die Koningrik van God ben al na middel onder jender.

22. En Em a fee na die Jungers: Die Tid fal kom, dat jender fal begeer vor kik een Dag van die Menfch fi Soon, en jender no fal kik die.

23. En fender fal fee na jender: Kik, hier of daar Em ben; no loop hen, en no volg fender ookal.

24. Want glik as die Blixem, wanneer die vaar ut, fkien van die een End na onder die Hemel, tee na die ander End van die Hemel, foo die fal wees met die Menfch fi Soon na fi Dag ookal.

25. Maar toevoorn Em moet leid moefchi, en moet word vergooyt van deefe Geslacht.

26. En glik as die a geskied na die Tid van Noah,

ah, ſoo die ſal geskied ookal na die Dagen van die Menſch ſi Soon.

27. Sender a jeet, ſender a drink, ſender a trouw (Wif,) en a lat trouw ſender: tee na die Dag, na die Noah a loop nabinne die Ark, en die Sond-Vloet a kom, en a bederv ſender allemaal.

28. Glik ſoo ookal, as die a geskied na die Tid van Lot: ſender a jeet, ſender a drink, ſender a koop, ſender a verkoop, ſender a plant, en ſender a bouw;

29. Maar na die Dag, toen Lot a loop ut van Sodom, die a regen Vuur en Swavel van die Hemel, en a bederv ſender allemaal.

30. Even ſoo die ſal wees ook na die Dag, wanneer die Menſch ſi Soon ſal kom geopenbaart.

31. Na dieſelvde Dag em, die ben op die Dak, en hab ſi Hoesraat nabinne die Hoes, no kom neer, vor haal dieſelvde. Glik ſoo ookal, wie bén op die Veld, die no draai weeraan na die, wat ben after em.

32. Dink op na die Wif van Lot.

33. Wie ſoek vor behou ſi Leev, em ſal verloor die: en wie ſal verloor ſi Leev, em ſal behou die.

34. Mi ſee na jender: Na dieſelvde Nacht twee ſal lee op een Bedde, een ſal word aangenomen, en die ander ſal word verlaaten.

35. Twee (Vrouwen) ſal mola met malkander, een ſal word aangenomen, en die ander ſal word verlaaten.

36. Twee ſal wees op die Veld, een ſal word aangenomen, en die ander ſal word verlaaten.

37. En ſender a antwoord en a ſee na Em: Heere; na waar (die ſal geskied)? En Em a ſee na

ſender: Waar die dooje Lichaam ben, daar die Arenden ſal word vergaadert.

Die 18 Capitel.

En Jeſus a ſee na ſender een Gliknis van die, dat Volk ſal bed altid, en no kom traag.

2. En a ſee: Daar a wees een Rechter nabinne een Stadt; die no a vrees God, en a keer ook voor niet een Menſch.

3. Maar een Weduwe a wees in dieſelvde Stadt ookal, die a kom na em, en a ſee: Maak mi vrie van mi Tegenpartie.

4. En em no a will voor een lang Tid. Maar afteraan em a dink by em ſelv: Maski mi no vrees God, en mi no keer ook voor een Menſch;

5. Doch, derwil deeſe Weduwe maak ſoo veel Moeite na mi, ſoo mi ſal doe em ſi Recht, voor dat em no kom op laatſt, en maak mi geheel doov.

6. En die Heere a ſee: Hoor hieſoo, wat die ongerechte Rechter a ſee.

7. *God no ſal doe dan Recht na ſi Utverkieſen ſender ookal, die roep na Em Dag en Nacht, maſki Em ben langmoedig over ſender?*

8. *Mi ſee na jender, dat Em ſal doe Recht na ſender in kort Tid.* Doch, wanneer die Menſch ſi Soon ſal kom, joe dink dan, dat Em ſal vind ook Gloof op die Aarde?

9. Maar Em a ſee na ſom, die a betrouw na ſender ſelv, dat ſender a wees rechtveerdig, en a veracht die ander, deeſe Gliknis:

10. Twee Menſchen a loop op na die Tempel, vor bed; die een a wees een Phariſee, en die ander een Tollenaar.

11. Die

11. Die Phariſee a ſtaan, en a bed by em ſelv ſoo: Mi dank Joe, God, dat mi no ben glik ander Menſchen, Roovers, Onrechtveerdigen, Echtebreekers, of ook glik as deeſe Tollenaar.

12. Mi vaſt tweemaal na die Week, en mi gie die Tiende van allemaal, wat mi hab.

13. En die Tollenaar a ſtaan van ver af, en no a will lechtop ſi Oogen na die Hemel; maar em a ſlaa na ſi Borſt en a ſee: God wees gnadig na mi die Sondaar!

14. Mi ſee na jender: Deeſe a loop gerechtveerdigt na ſi Hoes, meer as die ander. Want wie verhoog em ſelv, die ſal word verneedert, en wie verneeder em ſelv, die ſal word verhoogt.

15. Sender a breng ook jonge Kindjes na Em, dat Em a ſal roer ſender aan; maar toen die Jungers a kik die, ſoo ſender a beſtraf dieſelyde.

16. Maar Jeſus a roep ſender na Em, en a ſee: Lat die Kindjes kom na mi, en no verbied die na ſender: Want voor ſender ben die Koningrik van God.

17. Voorwaar mi ſee na jender: Wie no ontvang die Koningrik van God ſoo as een Kindje, die no ſal kom nabinne.

18. En een Overſte a vraag Em, en a ſee: Goeje Meeſter, wat mi moet doe, dat mi beerf die eewig Leev?

19. En Jeſus a ſee na em: Voor wat joe roep mi goet? Niemand ben goet, as die eenige God.

20. Joe weet wel die Geboden: Joe no ſal breek die Echte; joe no ſal maak dood; joe no ſal ſteel; joe no ſal ſpreek valſch Getugnis; joe ſal eer joe Vader en joe Moeder.

21. Maar em a ſee: All deeſe Dingen mi ka hou van mi Jongheid af.

22. Toen Jeſus a hoor die, Em a ſee na dieſelvde: Een Ding joe mankeer nochal, verkoop allegaar wat joe hab, en gie die na die Pover ſender, ſoo joe ſal hab een Skat nabinne die Hemel; en kom, en volg mi.

23. Maar toen em a hoor deeſe Woorden, em a kom bedroefd, want em a wees goe rik.

24. Toen Jeſus a kik, dat em a kom bedroefd, ſoo Em a ſee: Hoe ſwaarlik die Riken ſal kom nabinne die Koningrik van God.

25. Die ben meer lecht, dat een Kameel loop door die Oogo van een Naald, as dat een rik Man kom nabinne die Koningrik van God.

26. Da ſender, die a hoor die, a ſee: Wie kan kom dan ſalig?

27. Maar Em a ſee: Wat ben onmooglik by die Menſchen, die ben mooglik by God.

28. Da Petrus a ſee: Kik, ons ka verlaat allemaal goed, en ka volg Joe.

29. En Jeſus a ſee na ſender: Voorwaar mi ſee na jender: Daar ben niemand, die verlaat een Hoes, of Ouders, of Broeders, of Wif, of Kinders, om die will van die Koningrik van God,

30. Die no ſal ontvang die veelvoudig weeraan, na deeſe Tid, en na die toekomſtige Werld die eewig Leev.

31. En Jeſus a neem na Em die Twaalf, en a ſee na ſender: Kik, ons loop op na Jeruſalem, en all die Dingen ſal word vollend, die ben geſkreeven door die Propheeten van die Menſch ſi Soon.

32. Want Em ſal word overgeleveert na die Heidens,

dens, en Em ſal word verſpot, en geſkimpeert, en beſpugt.

33. En ſender ſal geeſel Em, en maak Em dood, en na die derde Dag Em ſal ſtaan op weeraan.

34. Maar ſender a verſtaan niet een van deeſe Dingen, en die Woord a wees verborgen na ſender, en ſender no a weet, wat Em a will ſee met die.

35. En die a geſkied, toen Em a kom deſtby Jericho, da een blind Man a ſet na die Pad, en a beddel.

36. En toen em a hoor die Volk, die a paſſeer voorby, ſoo em a vraag, wat die a wees?

37. Da ſender a ſee na em, dat Jeſus van Nazareth a paſſeer voorby.

38. En em a roep en a ſee: Jeſus, Joe Soon van David, neem Jamer over mi!

39. En ſender, die a loop bevoor, a beſtraf em, dat em a ſal ſwieg ſtill; maar em a roep veelmeer: Joe Soon van David, neem Jamer over mi!

40. En Jeſus a ſtaan ſtill, en a ſee, dat ſender ſal breng die Blinde na Em. Toen ſender noe a breng em deſtby na Jeſus, ſoo Em a vraag dieſelvde,

41. En a ſee: Wat joe will, dat mi ſal doe na joe? em a ſee: Heere, dat mi kan kik.

42. En Jeſus a ſee na em: Krieg joe Geſicht; joe Gloof ka help joe.

43. En aanſtonds em a krieg ſi Geſicht, en a volg Jeſus, en a verheerlik God; en allemaal Volk, die a kik die, a pries God.

Die 19 Capitel.

En Jeſus a kom na Jericho, en a paſſeer door die Stadt.

2. En kik, een Man a wees daar, met Naam Zacheus,

cheus, die a wees een Overſte van die Tollenaars, en een rik Man.

3. Deeſe a begeer, vor kik Jeſus, wie Em a wees, en no a kan, van wegens die Volk, want em a wees kleen van Perſoon.

4. En em a koerri voor ut, en a klim naboven een Moerbejer-Boom, voor dat em a kan kik Jeſus: want daar Em a ſal paſſeer.

5. En toen Jeſus a kom na dieſelvde Plek, da Em a kik nabovo, en a kik Zacheus, en a ſee na em: Zacheus, maak Haaſt, en kom neer, want mi moet bliev van Dag nabinne joe Hoes.

6. En em a kom neer met Haaſt, en a neem Jeſus op met Bliskap.

7. Toen ſender a kik die, ſoo ſender allemaal a murmureer, dat Em a neem Herberg by een Sondaar.

8. Maar Zacheus a ſtaan daar, en a ſee na die Heere: Kik, Heere, die Half van all mi Goed mi gie na die Pover ſender, en as mi ka bedrieg eenigſte Menſch, ſoo mi gie die viervoudig weeraan.

9. En Jeſus a ſee na em: Van Dag Saligheid ka geſkied na deeſe Hoes, voordoor em ben ook een Soon van Abraham.

10. *Want die Menſch ſi Soon ka kom, vor ſoek en vor maak ſalig, wat a wees verlooren.*

11. Toen ſender a hoor die, ſoo Em a ſee verder een Gliknis, voordaarom, dat Em a wees deſtby Jeruſalem, en ſender a dink, dat die Koningrik van God a ſal kom openbaar aanſtonds.

12. En Em a ſee: Een welgebooren Heere a reis na een ver Land, vor neem in een Koningrik, en vor kom dan weeraan.

13. En

13. En Em a roep tien van ſi Dienſt-Knechten, en a leveer na ſender tien Pond, en a ſee na ſender: Handel met die, tee mi kom weeraan.

14. Maar ſi Borgers a wees Vyanden tegen em, en a ſtier Boodſkap after em, en a lat ſee na Em, ons no will, dat deeſe ſal regeer over ons.

15. En die a geskied, toen em a kom weeraan, after em a ka neem in die Koningrik, em a gie Order, vor roep dieſelvde Dienſt-Knechten, na die em a ka leveer die Geld; dat em a kan weet, hoe veel elkeen a ka profiteer met ſi Handelskap.

16. Dan die eerſte a kom en a ſee: Heere, Joe Pond ka profiteer tien Pond.

17. En die Heere a ſee na em: Wel, joe goeje Dienſt-Knecht, derwil joe a wees getrouw na die mindeſte, ſoo joe ſal hab Macht over tien Steden.

18. Die tweede a kom ookal, en a ſee: Heere, joe Pond ka win vyf Pond.

19. Na deeſe em a ſee glik ſoo: En joe ſal wees over vyf Steden.

20. En die derde a kom en a ſee: Heere, kik, hier ben joe Pond, die mi ka behou nabinne die Sweet-Doek.

21. Mi a wees bang voor joe; want joe ben een hard Man. Joe neem wee, wat Joe no ka lee, en maay, waar joe no ka ſaay.

22. Die Heere a ſee na em: Ut van joe eigen Mond mi oordeel joe, o joe quaaje Dienſt-Knecht; as joe a weet, dat mi ben een hard Man, en neem wee, wat mi no ka lee, en maay, waar mi no ka ſaay;

23. Voorwaarom joe ka gie dan niet mi Geld na die Weſſelbank? en wanneer mi a ka kom weer-

weeraan, ſoo mi a kan neem die met Profit.

24. En Em a ſee na ſender, die a ſtaan daar: Neem die Pond wee van em, en gie die na diejeen, die hab tien Pond.

25. (En ſender a ſee na Em: Heere, em hab doch tien Pond.)

26. Maar mi ſee na jender: Wie hab, na em ſal word gegeven; en wie no hab, van em ſal word genomen ookal, wat em hab.

27. Doch ſender, die ben mi Vyanden, en no a will dat mi a ſal regeer over ſender, breng hieſoo, en ſlaa ſender dood navoor mi.

28. En toen Em a ka ſee die, Em a loop voort, en a reis nabovo na Jeruſalem.

29. En die a geskied, toen Em a kom deſtby Bethphage en Bethanien na die Oliefberg, da Em a ſtier twee van ſi Jungers,

30. En a ſee: Loop hen na die Dorp, die lee tegen jender over; en wanneer jender kom nabinne, ſoo jender ſal vind een Kaggel, die ben gebonden, na die noit een Menſch ka ſet nochal. Loſs die, en breng die hieſoo.

31. En as iemand vraag jender, voor wat jender loſs die? dan jender ſee *ſoo* na em: Die Heere mankeer die.

32. En die Geſtierten a loop hen, en a vind die ſoo, as Em a ka ſee na ſender.

33. En toen ſender a loſs die Kaggel, da die Heeren van dieſelyde a ſee na ſender: Voorwaarom jender loſs die Kaggel?

34. En ſender a ſee: Die Heere mankeer die.

35. En ſender a breng die na Jeſus, en a gooy ſender

ſender Kleeren op die Kaggel, en a ſet Jeſus op die.

36. Toen Em noe a reis voort, ſender a ſprey ſender Kleeren na die Pad.

37. En toen Em a kom deſtby, en a rie die Olieſberg neer, da die geheele Hoop van ſi Jungers a begin vor pries God met Bliſkap en met helder Stem voor allemaal die machtige Werken, die ſender a ka kik;

38. En a ſee: Geloofd ben Em, die kom, een Koning in die Naam van die Heere! Vrede wees in die Hemel, en Heerlikheid in die Hoogte!

39. En ſom van die Phariſeen ut die Volk a ſee na Em: Meeſter, beſtraf doch joe Jungers.

40. Em a antwoord en a ſee na ſender: Mi ſee na jender: As deeſe ſal ſwieg ſtill, ſoo die Steen ſender ſal roep ut.

41. En toen Em a kom naader, ſoo Em a kik na die Stadt, en a traan over die, en a ſee:

42. O! as ook joe nochal na deeſe joe Tid a ſal weet, wat dien tot joe Vrede! maar noe die ben verborgen navoor joe Oogen:

43. Want die Tid ſal kom over joe, dat joe Vyanden ſal maak een Barrikad met Wagens rond om joe en ſoe Kinders, en ſal omcingel joe, en ſal maak joe benauwt overal.

44. En ſender ſal ruineer joe geheel, en no ſal latſtaan een Steen bliev op die ander; voordaarom, dat joe no a will weet die Tid, na die joe a word beſoekt.

45. En Jeſus a loop nabinne die Tempel, en a begin vor gooy ut ſender, die a verkoop en koop nabinne die Tempel;

46. En

46. En a ſee na ſender: Die ſtaan geskreeven: Mi Hoes ben een Bed-Hoes; maar jender ka maak een Moordenaar-Hol van die.

47. En Em a leer daglik nabinne die Tempel. Maar die Hoogprieſters en Skriftgeleerden en die Voornaamſten van die Volk a ſoek vor maak Em dood.

48. En ſender no a vind, wat ſender a ſal doe; want allemaal Volk a hang na Em, en a hoor Em.

Die 20 Capitel.

En die a geſkied na een van die Dagen, toen Em a leer die Volk nabinne die Tempel, en a predik die Evangelium, dat die Hoogprieſters en die Skriftgeleerden met die Ouderlingen a kom na Em.

2. En ſender a ſpreek met Em, en a ſee: See na ons, door wat Macht Joe doe deeſe Dingen? Of wie ka gie deeſe Macht na Joe?

3. Jeſus a antwoord en a ſee na ſender: *Mi* will vraag jender een Woord ookal, ſee die na mi:

4. Die Doop van Johannes, die a wees dan van die Hemel, of van die Menſchen?

5. Maar ſender a dink by ſender ſelv, en a ſee: As ons ſee, die ka wees van die Hemel; ſoo Em ſal ſee: Voor wat jender no ka gloof em dan?

6. Maar as ons ſee, die ka wees van die Menſchen, ſoo allemaal Volk ſal ſteenig ons: want ſender ſtaan op die, dat Johannes a wees een Propheet.

7. En ſender a antwoord, dat ſender no a weet, van waar die a wees.

8. En Jeſus a ſee na ſender: Dan mi ook no ſee na jender, door wat Macht mi doe die.

9. En

9. En Em a begin vor ſee na die Volk deeſe Gliknis: Een Menſch a plant een Wienberg, en a huer die ut na die Wiengartmans, en a reis butten die Land, voor een lang Tid.

10. En toen die a wees Tid, em a ſtier een Dienſt-Knecht na die Wiengartmans, dat ſender a ſal gie na em van die Vrucht ut die Wienberg; maar die Wiengartmans a ſlaa em, en a ſtier em leeg wee van ſender.

11. En weeraan em a ſtier noch een ander Dienſt-Knecht, maar ſender a ſlaa dieſelvde ookal, en a ſkimpeer em, en a lat em loop leeg wee van ſender.

12. En weeraan em a ſtier die derde; maar ſender a verwond em ookal, en a ſtoot em nabutten.

13. Dan die Heere van die Wienberg a ſee: Wat mi ſal doe? Mi will ſtier mi lieſe Soon, altomets, wanneer ſender kik em, ſender ſal reſpecteer em.

14. Maar toen die Wiengartmans a kik die Soon, ſender a dink by ſender ſelv en a ſee: Deeſe ben die Erve, kom, lat ons maak em dood, dat die Erfgoed ben voor ons.

15. En ſender a ſtoot em ut van die Wienberg, en a maak em dood. Wat die Heere van die Wienberg ſal doe dan na dieſelvde?

16. Em ſal kom en vermoord deeſe Wiengartmans, en ſal verhuer ſi Wienberg na ander. Toen ſender a hoor die, ſender a ſee: Die wees verwee!

17. Maar Em a kik na ſender en a ſee: Wat die ben dan, die ſtaan geskreeven: Die Steen, die die Bouw-Meeſters ka gooy wee, die ka kom een Hoofd-Steen van die Hoek.

18. Wie vall op deeſe Steen, die ſal breek, maar op wie em vall, die em ſal mola tot Poejer.

19. En die Hoogprieſters en Skriftgeleerden a ſoek na dieſelvde Uur vor lee Hand na Em, maar ſender a bang die Volk; want ſender a bemerk, dat Em a ka ſee deeſe Gliknis van ſender.

20. En ſender a loer op Em, en a ſtier Spionen ut, die a ſal ſtell ſender ſelv as rechtveerdige Menſchen, voor dat ſender a kan vang Em na ſi Woord, vor overleveer Em na die Overheid, en na die Macht van die Governeur.

21. En ſender a vraag Em en a ſee: Meeſter, ons weet, dat Joe ſpreek en leer oprechtig, en Joe no regardeer die Aanſien van eenigſte Menſch, maar Joe leer die Pad Gods in Waarheid.

22. Die ben dan recht, vor gie Skat-Geld na die Keyſer of niet?

23. Maar Em a bemerk ſender Valſchheid, en a ſee na ſender: Voor wat jender verſoek mi dan?

24. Wies mi een Stuk van die Geld, wat voor een Beeld en Opskrift die hab. Sender a antwoord en a ſee na Em: Van die Keyſer.

25. Dan Em a ſee na ſender: Soo gie dan na die Keyſer, wat van die Keyſer ben, en na God, wat van God ben.

26. En ſender no a kan vind Faut na ſi Woorden navoor die Volk, en a verwonder ſender over ſi Antwoord, en a ſwieg ſtill.

27. Dan ſom van die Sadduceen a kom na Em, die hab die Meening, dat no ben een Opſtanding, en a vraag Em,

28. En a ſee: Meeſter, Moſes ka ſkriev voor ons: As een Man ſi Broeder dood, die hab een Wif, en dood ſonder Erven, ſoo ſi Broeder ſal neem die Wif, en verwek Saad voor ſi Broeder.

29. Noe

29. Noe daar a wees ſeven Broeders. Die eerſte a neem een Wif, en a dood ſonder Erven.

30. En die tweede a neem die Wif, en a dood ookal ſonder Erven.

31. En die derde a neem em. Glik ſoo all die Seven, en no a latſtaan Kinders, en a dood.

32. Op laatſt, after ſender allemaal, die Wif a dood ookal.

33. Noe dan na die Opſtanding, welk ſi Wif em ſal wees onder die Seven? want ſender allemaal ka hab em ja tot Wif.

34. En Jeſus a antwoord en a ſee na ſender: Die Kinders van deeſe Werld vry en lat vry ſender.

35. Maar ſender die ſal wees waerdig gereekend, vor beerv die ander Werld, en die Opſtanding van die Doojen, ſender no ſal vry, of lat vry ſender.

36. Want ſender no kan dood verder; voordoor ſender ben glik die Engels, en Kinders van God, derwil ſender ben Kinders van die Opſtanding.

37. Maar dat die Doojen ſal ſtaan op, die Moſes ka wies ookal by die Boſch, toen em a naam die Heere: Die God van Abraham, en die God van Iſaac, en die God van Jacob.

38. Noe God no ben een God van die Doojen, maar van die Leevendigen; want ſender allemaal leev voor Em.

39. Da ſom van die Skriftgeleerden a antwoord, en a ſee: Meeſter, Joe ka ſee recht.

40. En ſender no a derf vraag Em een goed weeraan.

41. En Em a ſee na ſender: Hoeſoo ſender ſee dan, dat Chriſtus ben die Soon van David?

42. En em ſelv, David, ſee in die Pſalm-Boek:

Die Heere ka ſee na *mi* Heere: Set Joe na mi rechter Hand,

43. Tee mi lee Joe Vyanden tot die Voetbank van Joe Voeten.

44. David dan roep Em een Heere, hoeſoo Em ben dan ſi Soon?

45. Toen noe allemaal Volk a hoor, ſoo Em a ſee na ſi Jungers:

46. Bewaar jender van die Skriftgeleerden, die will wandel in lang Kleeren, en lat groet ſender gern op die Market, en ſet gern na die Boven-Plaats nabinne die Skoelen en na die Tafel.

47. Sender jeet op die Hoeſen van die Weduwen, onder een Skien van lange Gebeden. Sender ſal ontvang een meer ſwaar Verdoemnis.

Die 21. Capitel.

En Em a kik op, en a neem Noticie, hoeſoo die rik Volk ſender a gooy ſender Offer nabinne die Gods-Kiſt.

2. Maar Em a kik ook een aerm Weduwe, die a gooy twee kleen Pennings nabinne.

3. En Em a ſee: Voorwaar, mi ſee na jender: Deeſe aerm Weduwe ka gooy meer nabinne, as ſender allemaal.

4. Want deeſe allemaal ka gooy nabinne van ſender Overvloet, tot die Offer van God; maar em ka gooy nabinne van ſi Aermoed, all ſi Naaring, die em a hab.

5. En toen ſom a ſee van die Tempel, dat dieſelvde a wees vercierd met excellent Steenen en Koſtlikheiden, da Em a ſee:

6. Die Tid ſal kom, dat van all die, wat jender

der kik, niet een Steen ſal bliev op die ander, die no ſal word afgebroken.

7. Maar ſender a vraag Em, en a ſee: Meeſter, wanneer die ſal geſkied? en welk ſal wees die Teeken, wanneer die ſal geskied?

8. En Em a ſee: Paſſop, no lat verley jender: Want veele ſal kom in mi Naam, en ſee: *Mi* ben Chriſtus, en die Tid ka kom deſtby. No volg ſender.

9. En wanneer jender ſal hoor van Oorlog en Oproer, ſoo jender no ſal verskrik, want deeſe Dingen moet geskied toevoorn, maar die End no ben da ſoo gauw nochal.

10. Da Em a ſee na ſender: Een Volk ſal ſtaan op tegen die ander, en een Koningrik tegen die ander.

11. En groot Aardbeevingen ſal geskied hier en daar, en Honger-Tid en Peſtilenz; ook skrikliko Dingen en groote Teekens ſal geskied van die Hemel.

12. Maar bevoor all deeſe Dingen ſender ſal lee die Handen na jender, en ſal vervolg jender, en ſal overleveer jender nabinne ſender Skoelen en Gevangniſſen, en ſal breng jender navoor die Koningen en Vorſten, om die will van mi Naam.

13. En die ſal geskied na jender tot een Getugnis (over ſender).

14. Soo neem die dan nabinne die Hert, dat jender no ſorg, hoeſoo jender ſal verantwoord jender ſelv.

15. Want mi will gie na jender Mond en Wiesheid, ſoo dat allemaal jender Vyanden no ſal kan ſpreek of ſtaan tegen die.

16. Maar jender ſal word overgeleveert van die Ouders, Broeders, Familie en Vrienden; en ſender ſal maak ſom van jender dood.

17. En jender ſal word gehaat van allemaal Volk om die will van mi Naam.

18. Maar niet een Haar van jender Hoofd ſal bederv.

19. Vat jender Sielen met Patiencie.

20. Maar wanneer jender ſal kik, dat Jeruſalem ben omcingelt met een Armee, dan bemerk, dat ſi Verwoeſting ka kom deſtby.

21. Dan wie ben in Judea, die vlucht nabovo die Bergen; en wie ben na middel van die, die trek ut; en wie ben op die Land, die no kom nabinne.

22. Want die ben die Dagen van Wraak, voor dat allemaal wat ben geskreeven, ſal kom vervoellt.

23. Maar ongelukkig ſender ben, die ben ſwanger, en ſender, die gie Sug na dieſelvde Dagen. Want een groot Nood ſal wees op Aarde, en een Toorn over deeſe Volk.

24. En ſender ſal vall door die Skerpte van die Sweerd, en ſal word gevangen en geleyd onder allemaal Natien, en Jeruſalem ſal word vertrapt van die Heidens, toe die Tid van die Heidens ſal word vervoellt.

25. En Teekens ſal geskied na die Son en Maan en Sterren, en die Menſch ſender op die Aarde ſal wees bang, en kom twiſelmoedig, en die See en Water-Golven ſal gie groot Geluit.

26. En die Menſch ſender ſal kom flauw van Vrees en Verwachting van die Dingen, die ſal kom op die Aarde: Want ook die Krachten van die Hemel ſal beweeg ſender:

27. En

27. En dan ſender ſal kik die Menſch ſi Soon kom in die Wolken met groote Kracht en Heerlikheid.

28. Maar wanneer deeſe Dingen begin vor geſkied, dan kik op, en lecht op jender Hoofden, voordaarom, dat jender Verloſſing ben deſtby.

29. En Em a ſee na ſender een Gliknis: Kik na die Viegie-Boom, en na allemaal Boomen.

30. Wanneer ſender begin noe vor ſpruit ut, ſoo jender kik na ſender, en bemerk, dat die Somer ben noe deſtby.

31. Soo jender ookal, wanneer jender kik, dat all deeſe Dingen begin vor geſkied, ſoo weet, dat die Koningrik van God ben deſtby.

32. Voorwaar mi ſee na jender: Deeſe Geſlasht no ſal vergaan, tee all deeſe Dingen ka geſkied.

33. Hemel en Aarde ſal vergaan, maar mi Woorden no ſal vergaan.

34. Maar wach jender ſelv, dat jender Herten no kom beſwaart met Braſſerie en Dronkenskap, en met Sorgen van Naaring, en dat deeſe Dag no kom skielik over jender.

35. Want glik as een Vangſtrop die ſal kom over ſender allemaal, die woon op die Aarde.

36. Soo wees noe wakker altid, en bed, dat jender kan wees waerdig gereekend, vor eſcapeer all deeſe Dingen die ſal geskied, en vor ſtaan navoor die Menſch ſi Soon.

37. En na Dag Em a leer nabinne die Tempel, maar na die Nacht Em a loop nabutten, en a bliev over die Nacht na die Berg; die ben genaamt die Oliefberg.

38. En allemaal Volk a kom vroe vroe na Em, nabinne die Tempel, vor hoor Em.

Die 22 Capitel.

En die Feeſt van die ſoet (ongeſuert) Brood a wees deſtby, die ben genäamt die Paſſa.

2. En die Hoogprieſters en Skriftgeleerden a ſoek goe, hoeſoo ſender a ſal kan maak Em dood, en ſender a bang die Volk.

3. Maar die Satan a ka vaar nabinne Judas, genaamt Iſcarioth, die a wees ut die Getal van die Twaalf.

4. En em a loop hen, en a ſpreek met die Hoogprieſters, en met die Hoofdmans, hoeſoo em a will overleveer Jeſus na ſender.

5. En ſender a kom bli, en a offereer, vor gie Geld na em.

6. En em a accordeer met ſender, en a ſoek Gelegenheid, vor overleveer Jeſus ſonder Oproer.

7. Noe die Dag van die ongeſuerte Brooden a kom, na die die Paſſa-Lam a moet word geſlacht.

8. En Em a ſtier Petrus en Johannes, en a ſee: Loop hen, en bereid die Paſſa-Lam voor ons, dat ons jeet die.

9. Maar ſender a ſee na Em: Waar Joe will, dat ons bereid die?

10. Em a ſee na ſender: Kik, wanneer jender kom nabinne die Stadt, ſoo een Menſch ſal gemoet jender, die draag een Kan met Water, volg em na die Hoes, waar em loop nabinne.

11. En ſee na die Heere van die Hoes: Die Meeſter lat ſee na joe: Waar die Herberg ben, daar mi kan jeet die Paſſa-Lam met mi Jungers?

12. En em ſal wies na jender een groot Soller, die ben gepleiſtert, daar jender bereid die.

13. Sen-

13. Sender a loop hen, en a vind die soo as Em a ka see na sender, en a bereid die Passa-Lam.

14. En toen die Uur a kom, Em a set neer, en die twaalf Apostels met Em.

15. En em a see na sender: Mi ka hab een hertlik Verlang, vor jeet deese Passa-Lam met jender, bevoor mi leid.

16. Want mi see na jender, dat verder mi no sal jeet meer van die, tee die koin vervoellt nabinne die Koningrik van God.

17. En Em a neem die Drink-Beeker, a dank en a see: Neem dieselvde, en deel die onder jender.

18. Want mi see na jender, mi no sal drink van die Wienboom si Vrucht, tee die Koningrik van God kom.

19. En Em a neem die Brood, a dank, en a breek die, en a gie die na sender, en a see: Die ben mi Lichaam, die word gegeven voor jender; doe die tot mi Gedachtnis.

20. Glik soo ook die Drink-Beeker after die Avendmaal, en a see: Deese ben die Drink-Beeker, die nieuwe Testament in mi Blood, die word vergooten voor jender.

21. Doch kik, die Hand van mi Verraader ben met mi over die Tafel.

22. En die Mensch si Soon loop wel hen, soo as die ben beslooten; doch ongelukkig ben dieselvde Mensch, door die Em word verraaden.

23. En sender a begin vor vraag onder malkander selv, welk van sender die a wees doch, die a sal doe die?

24. En daar ook een Twisting (Disput) a kom

op onder ſender, welk van ſender a ſal word gereekend voor die Grootſte?

25. En Em a ſee na ſender: Die Koningen van die Werld regeer, en ſender, die hab Geweld, word genaamt gnadige Heeren.

26. Doch jender niet ſoo: Maar die Grootſte onder jender ſal wees glik die Jongſte, en die Voorganger glik as een Dienaar.

27. Want wie ben dan die Grootſte, em, die ſet na Tafel, of em, die dien? Ben die niet ſoo, em die ſet na Tafel? Maar mi ben onder jender glik as een Dienaar.

28. En jender ben die, die ka hou ut met mi na mi Verſoekingen.

29. En mi will verordineer na jender die Koningrik, glik as mi Vader ka verordineer die na mi;

30. Dat jender ſal jeet en drink na mi Tafel, nabinne mi Koningrik, en ſet op Troonen, en oordeel die twaalf Geslachten van Iſrael.

31. En die Heere a ſee: Simon, Simon, kik, die Satan ka begeer jender, vor ſift jender, glik as die Weit.

32. Maar mi ka bed voor joe, dat joe Gloof no hou op, en wanneer joe eens ſal wees bekeert, ſoo verſterk joe Broeders.

33. Simon a ſee na Em: Heere, mi ben bereid, vor loop met Joe nabinne die Gevangnis en na die Dood.

34. Maar Jeſus a ſee: Petrus, mi ſee na joe, die Haan no ſal kraay van Dag, bevoor joe ka verloochen driemaal, dat joe ken mi.

35. En Em a ſee na ſender: Wanneer mi ka ſtier jender ſonder Beerſch, ſonder Sak en ſonder Skoen,

jender

jender ka hab dan oit Mankement? Sender a ſee: Noit niet een.

36. Dan Em a ſee na ſender: Maar noe, wie hab een Beerſch, em neem die, glik ſoo ook die Sak; en wie no hab, die verkoop ſi Kleed, en koop een Sweerd.

37. Want mi ſee na jender: ook die moet word vollend na mi, die ſtaan geſkreeven: *Em ben gereekend onder die Quaatdoeners.* Want wat ben geſkreeven van mi, die hab een End.

38. En ſender a ſee: Heere, kik, hier ben twee Sweerden. En Em a ſee na ſender: Die ben genoeg.

39. En Em a loop nabutten, ſoo as ſi Geweente a wees, na die Oliefberg, en ſi Jungers a volg Em na dieſelvde Plaats.

40. En toen Em a kom daar, ſoo Em a ſee na ſender: Bed, dat jender no vall na Verſoekking.

41. En Em a ſkeyd Em af van ſender, omtrent ſoo ver, as Volk kan gooy met een Steen, en a vall na ſi Knie, a bed,

42. En a ſee: Vader, as Joe will, ſoo neem doeſe Drink-Beeker wee van mi! Doch niet *mi* Will, maar *Joe* Will geskied.

43. Maar een Engel van die Hemel a verskien na Em, en a verſterk Em.

44. En die a kom met Em na een ſwaare Dood-Strie, en Em a bed meer ernſtig. En ſi Sweet a wees glik groote Bloed-Drupjes, die a vall neer na die Grond.

45. En Em a ſtaan op van die Gebed, en a kom na ſi Jungers, en a vind ſender na Slaap van Droefheid.

46. En

46. En a see na sender: Wat jender slaap dan? Staan op en bed, dat jender no vall na Versoeking.

47. En toen Em a spreek nochal, kik, da een groote Meenigte a kom, en een van die Twaalf, genaamt Judas, a loop bevoor sender, en a naader em na Jesus, vor kus Em.

48. En Jesus a see na em: Judas, joe verraad dan die Mensch si Soon met een Kus?

49. Maar toen sender, die a woes by Em, a kik, wat a sal geskied, soo sender a see na Em: Heere, ons sal slaa dan met die Sweerd?

50. En een van sender a slaa na die Dienst-Knecht van die Hoogpriester, en a kap em si rechter Oor af.

51. Maar Jesus aantwoord. en a see: Lat sender doe doch soo ver. En Em a raak na si Oor, en a genees em.

52. En Jesus a sie na die Hoogpriesters, en na die Hoofdmans van die Tempel, en na die Ouderlingen, die a kom tegen Em: Jender ka kom ut, as tegen een Moordenaar, met Sweerden en met lange Stokken.

53. Mi ka woes daglik met jender nabinne die Tempel en ka leer, en jender no ka lee een Hand na mi. Maar *dese* ben jender Uur, en die Macht van Dusternis.

54. Maar sender a vas Em, en a ley Em hen, en a breng Em nabinne die Hoogpriester si Hoes. En Petrus a volg van ver.

55. Da sender a stekop een Vuur na middel van die Palee, en a sit sender malkander, en Petrus a set em onder sender.

56. Da een Dienst-Meid a kik em set by die Licht, en

en a kik met ſterk Oogo na em, en a ſee: Deeſe a wees met Em ookal.

57. Maar Petrus a verloochen Em, en a ſee: Vrouw, mi no ken Em.

58. En after een kort Tid een ander a kik em, en a ſee: Joe ookal ben een van ſender. Maar Petrus a ſee: Menſch, mi no ben die.

59. En een weenig after die, omtrent een Uur, een ander a bekrachtig die, en a ſee: Voorwaar, deeſe a wees met Em ookal, want em ben een Galileër.

60. Maar Petrus a ſee: Menſch, mi no weet, wat joe praat. En aanſtonds, toen em a ſpreek nochal, ſoo die Haan a kraay.

61. En die Heere a keer Em om, en a kik na Petrus. En Petrus a dink op die Woord van die Heere, die Em a ka ſee: Eerder die Haan kraay tweemaal, ſoo joe ſal verloochen mi driemaal.

62. En Petrus a loop nabutten, en a traan bitterlik.

63. En die Mans, die a hou Jeſus gevangen, a beſpot Em, en a slaa Em.

64. En a toe ſi Aangeſicht, en a slaa Em na die, en a vraag Em, en a ſee: Prophecey noe, wie die ben, die a slaa Joe.

65. En veel ander Laſteringen ſender a praat tegen Em.

66. En toen die a kom Dag, da die Ouderlingen van die Volk en die Hoogprieſters en Skriftgeleerden a kom malkander, en a breng Em navoor ſender Raad,

67. En a ſee: Joe ben dan Chriſtus? See die na ons. Maar Em a ſee na ſender: As mi ſee die na jender, ſoo jender no gloof die.

68. En

68. En as mi vraag, ſoo jender no antwoord, en doch jender no lat mi los.

69. Voordaarom, van noe af die Menſch ſi Soon ſal ſet na die rechter Hand van die Kracht van God.

70. Dan ſender allemaal a ſee: Soo Joe ben dan die Soon van God? Em a ſee na ſender: Jender ſee die, want mi ben die.

71. Maar ſender a ſee: Wat ons hab verder Getugnis noodig? Ons ſelv ka hoor die ut van ſi eigén Mond.

Die 23 Capitel.

En die geheele Hoop a ſtaan op, en a ley Em navoor Pilatus.

2. En ſender a begin, vor verklaag Em, en a ſee: Ons vind deeſe Menſch, dat Em verkeer die Volk, en verbied vor gie Skat-Geld na die Keyſer, en ſee: Dat Em ben Chriſtus, een Koning.

3. Maar Pilatus a vraag Em, en a ſee: Joe ben dan die Koning van die Jooden? Jeſus a antwoord en a ſee na em: Joe ſee die.

4. Pilatus a ſee na die Hoogprieſters en na die Volk: Mi no vind een Skuld na deeſe Menſch.

5. Maar ſender a hou aan, en a ſee: Em ka beweeg die Volk, met die, dat Em ka leer hier en daar door die geheele Judea, en ka begin van Galilea, en ka kom tee hieſoo.

6. Toen Pilatus a hoor van Galilea, ſoo em a vraag, as deeſe Menſch a wees van Galilea?

7. En ſoo as em a verſtaan, dat Jeſus a behoor na onder die Regeering van Herodes, ſoo Pilatus a ſtier

a ſtier Em na Herodes, die a wees na dieſelvde Dagen nabinne Jeruſalem ookal.

8. En toen Herodes a kik Jeſus, ſoo em a kom goe bli; want ſi Verlang a wees van lang Tid, vor kik Em; want em a ka hoor veel van Em, en a hoop, vor kik een Teeken van Em.

9. En Herodes a vraag Em over meenig Saaken, maar Jeſus a antwoord em nietmetal.

10. En die Hoogprieſters en Skriftgeleerden a ſtaan, en a verklaag Em hard.

11. Maar Herodes met ſi Soldaten a veracht en a beſpot Em, a doe Em een blinkend Kleed aan, en a ſtier Em weeraan na Pilatus.

12. Na dieſelvde Dag Pilatus en Herodes a kom Vrienden met malkander, want toevoorn ſender a wees na Vyandskap tuſchen ſender ſelv.

13. En Pilatus a roep die Hoogprieſters, en die Overſten en die Volk malkander,

14. En a ſee na ſender: Jender ka breng deeſe Menſch na mi, as een, die keer af die Volk, en kik, mi ka exàmineer Em navoor jender, en mi no vind na die Menſch niet een van die Saaken, met die jender beskuldig Em.

15. Ja Herodes ook niet: Want mi ka ſtier jender na em, en kik, niemand ka breng wat op tegen Em, met die Em verdien die Dood.

16. Voordaarom mi will ſtraf Em, en lat Em los.

17. Want em a moet gie een (Arreſtant) los na ſender, ſoo as die Geweente van die Feeſt a wees.

18. Da die geheele Meenigte a ſkreuw en a ſee: Wee met deeſe, en gie ons Barrabas los,

19. Die a wees gegooyt nabinne die Gevangnis,

om die will van een Oproer en een Moord, die a ka geskied nabinne die Stadt.

20. Da Pilatus a roep na ſender weeraan, en a will lat Jeſus los.

21. Maar ſender a roep en a ſee: Kroeſig Em, Kroeſig Em!

22. Pilatus a ſee die derdemaal na ſender: Wat Quaat deeſe ka doe dan? Mi no vind een Oorſaak van die Dood na Em: voordaarom mi will ſtraf Em, en lat Em los.

23. Maar ſender a hou aan by em met groot Geſkreuw, en a begeer, dat Jeſus a ſal word gekroeſigt. En die Geskreuw van ſender en van die Hoogprieſters a win die Overhand.

24. En Pilatus a oordeel, dat ſender Begeerte a ſal geskied,

25. En a lat los diejeen, die om die will van een Oproer en Moord a wees gegooyt nabinne die Gevangnis, voor die ſender a bed, maar em a gie Jeſus over na ſender Will.

26. En toen ſender a ley Em hen, ſoo ſender a vaſs een Menſch, Simon van Cyrene, die a kom van die Veld, en a lee die Kroes op em, dat em a moet draag die after Jeſus.

27. En een groot Companie van Volk en Vrouwen a volg Em, die a beklaag en a betraan Em.

28. En Jeſus a keer Em om na ſender, en a ſee: O Dochters van Jeruſalem! No traan over mi; maar traan over jender ſelv, en over jender Kinders.

29. Want kik, die Tid ſal kom, na die ſender ſal ſee: Gelukſalig ben die Onvruchtbaaren, en die Lif ſender die noit ka baar, en die Borſt ſender, die noit ka gie Sug.

30. Dan

30. Dan ſender ſal begin vor ſee na die Bergen: Vall op ons, en na die Heuvels: Bedek ons!

31. Want as ſender doe ſoo na die groen Hout, wat ſal geſkied dan na die droog?

32. En twee ander ookal, die a wees Quaatdoeners, a word hen geleyd, vor leid die Dood met Em.

33. En toen ſender a kom na die Plaats, die ben genaamt Hoofdſkeel-Plaats, ſoo ſender a kroeſig Em daar, en die Quaatdoeners met Em, die een na ſi rechter, en die ander na ſi ſinker Sie.

34. Maar Jeſus a ſee: Vader, vergie ſender, want ſender no weet, wat ſender doe. En ſender a partie ſi Kleeren, en a gooy die Lot over die.

35. En die Volk a ſtaan daar, en a kik. En die Overſten met ſender a ſpot Em, en a ſee: Em ka help ander Volk, noe Em help ſi ſelv, as Em ben Chriſtus, die Utverkieſen van God.

36. Die Soldaten a beſpot Em ookal, en a kom na Em, en a offereer Em Aſſien,

37. En a ſee: As Joe ben die Koning van die Jooden, ſoo help Joe ſelv.

38. En daar a wees ook een Opſkrift nabovo over Em geſkreeven, met Griek, en Latin en Hebreeu-Letters: *Deeſe ben die Koning van die Jooden.*

39. En een van die Quaatdoeners, die a hang daar, a lafter Em ookal, en a ſee: As Joe ben Chriſtus, ſoo help Joe ſelv en ons.

40. Da die ander a antwoord, a beſtraf em, en a ſee: En joe ookal no hab Vrees voor God, joe, die hab doch vor leid dieſelvde Dood-Straf?

41. En ons ſonder Twiefel met Recht, want ons ontvang die Straf, die ons Werken ka ver-

dien; maar deese Mensch no ka doe eenigste Onrecht.

42. En em a see na Jesus Heere, dink op mi, wanneer Joe kom nabinne Joe Koningrik.

43. En Jesus a see na em: Voorwaar, mi see na joe: Van Dag joe sal wees met mi nabinne die Paradies.

44. En die a wees omtrent die seste Uur, en een Dusternis a kom over die geheele Land, tee na die negende Uur.

45. En die Son a verloor si Skien, en die Voorhangsel nabinne die Tempel a skur na middel door na twee Stuk.

46. En Jesus a roep met een groot Stem en a see: Vader, mi beveel mi Geest na joe Handen! En toen Em a ka see dis, Em a gie si Geest op.

47. Toen noe die Hoofdman a kik, wat a geskied daar, soo em a verheerlik God, en a see: Voorwaar, deese a wees een rechtveerdige Mensch.

48. En allemaat Volk, die a wees daar, en a kik die, toen sender a kik, wat a geskied daar, sender a slaa na sender Borst, en a keer om weeraan.

49. En allemaal si Vrienden a staan van ver af, en die Vrouwen, die a ka volg Em van Galilea, en a kik all deese Dingen.

50. En kik, een Man, met Naam Joseph, een Raads-Heer, die a wees een goeje rechtveerdige Man,

51. (Deese no a ka gie si Will na sender Raad en Handel,) en a wees van Arimathia, een Stadt van die Jooden, en a wacht na die Koningrik van God ookal.

52. Em a loop na Pilatus, en a bed voor die Lichaam van Jesus.

53. En

53. En a neem dieſelvde af, en a wind die na-binnne een linnen Doek, en a lee die nabinne een Graf, die a wees utgekapt nabinne een Klip, daar niemand oit a ka lee nochal.

54. En die a wees die Voorbereiding-Dag, en die Sabbath a begin vor kom.

55. En die Vrouwen, die a ka kom met Em ut Galilea, a volg after ookal, en a bekik die Graf, hoeſoo ſi Lichaam a word gelegt.

56. En ſender a keer om weeraan, en a bereid Specerie en Salven; en over die Sabbath ſender a wees ſtill, ſoo as die a wees geordineert na die Wet.

Die 24 Capitel.

En na een van die Sabbath-Dagen goe vroe ſender a kom na die Graf, en a draag die Specerie, die ſender a ka bereid, en ſom a wees met ſender.

2. En ſender a vind, dat die Steen a wees afgerollt van die Graf.

3. En a loop nabinne, en no a vind die Lichaam van die Heere Jeſus.

4. En die a geſkied, toen ſender a wees verlegen over die, kik, twee Mans in blinkende Kleeren a ſtaan by ſender.

5. En ſender a verskrik, en a buig ſender Aangeſichten neer na die Aarde. Da die Mans a ſee na ſender: Voor wat jender ſoek die Leevendige by die Doojen?

6. Em no ben hier; Em ka ſtaan op. Dink op die, hoeſoo Em ka ſee na jender, die Tid Em a wees na Galilea nochal,

7. En a ſpreek: Die Menſch ſi Soon moet word overgeleveert na die Handen van die ſondige Men-

ſchen, en word gekroeſigt, en na die derde Dag Em ſal ſtaan op weeraan.

8. Da ſender a dink op ſi Woorden.

9. En ſender a loop wee van die Graf weeraan, en a vertell all deeſe Dingen na die Elf, en na allemaal die ander.

10. Maar die a wees Maria Magdalena, en Johanna, en Maria, Jacobus ſi Moeder, en ander (Vrouwen) met ſender, die a ſee die na die Apoſtels.

11. En ſender Woorden a kom ſender ook niet anders voor, as ydel Praat, en ſender no a gloof die.

12. Maar Petrus a ſtaan op, en a loop na die Graf, en a boek em nabinne die, en a kik die linnen Doeken lee daar alleen; en em a loop wee, en a verwonder, hoeſoo die a geskied.

13. En kik, twee van ſender a loop na dieſelvde Dag na een Dorp, die a wees ſeſtig Veldwegs van Jeruſalem af, genaamt Emmaus.

14. En ſender a ſpreek met malkander van all deeſe Geskiedniſſen.

15. En die a geskied, toen ſender a ſpreek ſoo, en a vraag malkander, dat Jeſus a naader na ſender, en a wandel met ſender.

16. Maar ſender Oogen a word gehouden, dat ſender no a ken Em.

17. En Em a ſee na ſender: Wat voor Woorden die ben, die jender verhandel onder malkander na Pad, en ben bedroeſd?

18. Da een van ſender, met Naam Cleophas, a antwoord en a ſee na Em: Joe ben dan alleen een Vremdeling in Jeruſalem, die no weet, wat ka geſkied daſoo na deeſe Dagen?

19. En

19. En Em a ſee na ſender: Wat dan? En ſender a ſee na Em: dat van Jeſus van Nazareth, die a wees een Propheet, machtig na Werken en Woorden navoor God en allemaal Volk.

20. Hoeſoo ons Hoogprieſters en Overſten ka overleveer Em na die Oordeel van die Dood, en ka kroeſig Em.

21. Maar *ons* a hoop, dat Em a ſal verloſs Iſrael. En benevens all dat ben noe van Dag die derde Dag, van ſens die ka geskied.

22. En ookal ſom Vrouwen van ons Companie ka verskrik ons; ſender a wees vroe vroe na die Graf,

23. En no ka vind ſi Lichaam, dan ſender a kom, en a ſee, dat ſender ka kik een Verskiening van Engels, die ſee, dat Em leev.

24. En ſom van ons a loop hen na die Graf, en a vind die ſoo, glik die Vrouwen a ſee; maar ſender no a vind *Em.*

25. En Em a ſee na ſender: O jender Onverſtandigen en traag van Hert, vor gloof allemaal, wat die Propheeten ka ſpreek.

26. *Chriſtus no a moet dan leid all deſe Dingen, en dan loop nabinne ſi Heerlikheid?*

27. En Em a begin van Moſes, en van allemaal Propheeten, en a verklaar na ſender all die Skriften, die a wees geſproken van Em.

28. En ſender a kom deſtby die Dorp, na die ſender a loop. En Em a doe ſoo, glik as Em a will loop verder.

29. En ſender a dwing Em, en a ſee: Bliev by ons, want die Avend will kom, en die Dag ka paſſeer. En Em a loop nabinne, vor bliev by ſender.

30. En die a geskied, toen Em a ſet met ſender na Tafel, Em a neem die Brood, a dank, a breek die, en a gie die na ſender.

31. *Da* ſender Oogen a word geopend, en ſender a ken Em. En Em a kom wee ut van ſender Geſicht.

32. En ſender a ſee onder malkander: Ons Hert nabinne ons a wees dan niet na Vlam, toen Em a ſpreek met ons na Pad, en toen Em a open die Skrift voor ons?

33. En ſender a ſtaan op na dieſelvde Uur, en a keer om weeraan na Jeruſalem, en a vind die Elf vergaadert malkander, en die a wees met ſender.

34. Die a ſee: Die Heere ka ſtaan op waarachtig, en ka verſkien na Simon.

35. En die Twee a vertell na ſender, wat a ka geskied na Pad, en hoeſoo Em a kom bekent na ſender, na die, toen Em a breek die Brood.

36. En toen ſender a ſpreek van die nochal, da Em ſelv, Jeſus, a kom, en a ſtaan na middel van ſender, en a ſee na ſender: *Vrede wees met jender!*

37. Maar ſender a verſkrik, en a kom na Vrees, en a dink, dat ſender a kik een Geeſt.

38. En Em a ſee na ſender: Voorwaarom jender ka verſkrik ſoo? en voorwaarom ſoo Gedachten kom op nabinne jender Hert?

39. Kik mi Handen en mi Voeten; *Mi ſelv* ben die, voel mi, en kik, want een Geeſt no hab Vleeſch en Gebeente, glik as jender kik, dat mi hab.

40. En toen Em a ſee die, ſoo Em a wies na ſender ſi Handen en ſi Voeten.

41. Maar

41. Maar dewyl sender no a gloof nochal, van Bliskap, en a verwonder sender, soo Em a see na sender: Jender hab dan eenigste Jeet hier?

42. En sender a gie na him een Stuk van Bran Vlisch, en Honingraten.

43. En Em a neem die, en a jeet die navoor sender Oogen.

44. En Em a see na sender: Deese ben die Woorden, die mi a see na jender, toen mi a wees met jender nochal: Want allemaal moet word vervoldi, wat ben geskreeven van mi in die Wet van Moses, en in die Propheeten, en in die Psalmen.

45. Den Em a open sender Verstand, dat sender a verstaan die Skriften.

46. En a see na sender: *Soo die ben geskreeven, en soo Christus a moet lid, en verstaan op van di Doojen na die derde Dag:*

47. *En dat predik in si Naam Bekeering en Vergeving van Sonden onder allemaal Volk, en begin van Jerusalem.*

48. Maar jender ben Getugnis van all deese Dingen.

49. En kik, mi will stier op jender die Belofdenis van mi Vader. Maar jender sal bliev nabinge die Stadt Jerusalem, tee jender word aangedaan met Kracht ut van die Hoogte.

50. En Em a ley sender nabutten, tee na Bethanien, en a lechtop si Handen, en a segen sender.

51. En die a geskied, toen Em a segen sender, Em a skeyd van sender, en a vlar op na die Hemel.

52. Maar sender a bed Em aan, en a keer om weeraan na Jerusalem, met groot Bliskap.

53. En fender a wees altid nabinne die Tempel, a pries en a loof God.

Die Evangelium van Johannes.

Die 1 Capitel.

In die Begin a wees die Woord, en die Woord a wees met God, en die Woord a wees God.

2. Dieselvde a wees in die Begin by God.

3. Alle Dingen ben door dieselvde gemaakt, en sonder Em niet een Ding ben gemaakt, wat gemaakt ben.

4. Nabinne Em a wees die Leev, en die Leev a wees die Licht van die Menschen.

5. En die Licht skien in die Dusternis, maar die Dusternis no ka begriep die.

6. Een Mensch a word gestiert van God, die a wees genaamt Johannes.

7. Dieselvde a kom tot Getugnis, dat em a sal getug van die Licht, voor dat fender allemal a sal gloof door em.

8. Em no a wees die Licht selv, maar (em a wees gestiert) dat em a sal getug van die Licht.

9. Deese a wees die waarachtig Licht, die verlicht allemaal Menschen, die kom na deese Werld.

10. Em (die ben die waarachtig Licht) a wees in die Werld, en die Werld ben door Em gemaakt, en die Werld no a ken Em.

11. Em a kom na si Eigendom, en si Eigen nō a neem Em op.

12. Maar

12. Maar *soo viel as a neem En op, en a gloof an fi Naam, na sender Em a gie Macht, vor kom Kinders van God.*

13. *Die no ben gebooren van Bloed, ook niet van die Will van die Vleesch, ook niet van die Will van een Man, maar van God.*

14. *En die Woord a kom Vleesch, en a woon onder ons, en ons a kik fi Heerlikheid, een Heerlikheid, as van die eenig gebooren Soon van die Vader, vol van Gnade en Waarheid.*

15. Johannes a getuig van Em, a roep en a see: Deese a wees Em, van die mi ka see: Em, die kom after mi, a wees bevoor mi; want Em a wees eerder as mi.

16. *En ut van fi Vollheid ons allemaal ka ontvang Gnade voor Gnade.*

17. Want die Wet ben gegeven door Moses, dis Gnade en Waarheid ka kom door Jesus Christus.

18. Niemand ka kik God na eenigste Tid, die eenig gebooren Soon, welk ben na die Skoot van die Vader, Em ka maak die bekent na ons.

19. En deese ben die Getuignis van Johannes, toen die Jooden a stier van Jerusalem Priesters dis Leviten, dat sender a sal vraag em: Wie joe ben?

20. En em a beken, en no a loochen, en em a beken: *Mi* no ben Christus.

21. En sender a vraag em: Wat dan? Joe ben dan Elias? em a see: Die mi no ben. Joe ben dan die Propheet? En em a antwoord: Neen.

22. Dan sender a see na em: Wat joe ben dan? dat ons kan gie Antwoord na sender, die ka stier ons; wat joe see van joe selv?

23. Em a see: Mi ben een Stem van een Predi-

ker mibinne die Woestyne: Maak die Pad van die Heere recht, soo as die Propheet Jesaias ka see.

24. En sender, die a wees gestiert, a wees van die Phariseen.

25. En sender a vraag em, en a see na em: Voor waarom joe doop dan, as joe no ben Christus, ook niet Elias, ook niet die Propheet?

26. Johannes a antwoord na sender, en a see: *Mi* doop met Water; maar *Em* ka staan na middel onder jender, die jender no ken.

27. Em ben die, die sal kom after mi, die a wies bevoor mi, en mi no ben waerdig, vor los Em die Riem van sy Skoen.

28. Deese Dingen a geskied in Bethabara, na die anden Sie van die Jordan, waar Johannes a doop.

29. Die naaste Dag Johannes a kik Jesus kom na em, en a see: *Kik, die ben die Lam van God, die draag wek die Sonde van die Werld.*

30. Deese Em ben, van die mi ka see: After mi kom een Man, die ka wees bevoor mi; want Em a wees eerder as mi.

31. En mi no a ken Em; maar voor dat Em a sal kom openbaar na Israel, voordaarom mi ka kom, vor doop met Water.

32. En Johannes a getug en a see: Mi a kik, dat die Geest a kom neer van die Hemel, glik een Duffie, en a bliev op Em.

33. En mi no a ken Em; maar Em, die a stier mi, vor doop met Water; dieselvde a see na mi: Over die joe sal kik die Geest kom neer, en bliev op Em, Em ben dieselvde, die doop met die heilig Geest.

34. En mi a kik die, en a getug, dat deese ben die Soon van God.

35. Die

35. Die ander Dag Johannes a ſtaan daar weeraan, en twee van ſi Jungers.

36. En toen em a kik Jeſus wandel, ſoo em a ſee: *Kik, die ben die Lam van God.*

37. En die twee Jungers a hoor em ſpreek (dees ſe Woord), en a volg Jeſus.

38. Maar Jeſus a keer Em om, en a kik, dat ſender a volg, en a ſee na ſender: Wat jender ſoek? en ſender a ſee na Em: Rabbi, (die ben na ons Taal, Meeſter,) Waar Joe ben na Herberg?

39. Em a ſee na ſender: Kom en kik die. Sonder a kom en a kik die, (waar Em a wees na Herberg,) en a bliev dieſelvde Dag by Em; maar die a wees omtrent die tiende Uur.

40. Een van die twee, die a hoor die van Johannes, en a volg Jeſus, a wees Andreas, die Broeder van Simon Petrus.

41. Dieſelvde a vind vooreerſt ſi Broeder Simon, en a ſee na em: Ons ka vind die Meſſias, (die ben na ons Taal, die Geſalvde;)

42. En a breng em na Jeſus. Toen Jeſus a kik em, ſoo Em a ſee; Joe ben Simon, die Soon van Jonas, joe ſal word genaamt Kephas, (die ben na ons Taal een Klip.)

43. Die naaſte Dag Jeſus a wil reis weerhan na Galilea, en a vind Philippus, en a ſee na em: Volg mi.

44. Noe Philippus a wees van Bethſaida, uit die Stadt van Andreas en Petrus.

45. Philippus a vind Nathanael, en a ſee na em: Ons ka vind Em, van die Moſes in die Wet, en die Propheeten ka ſkriev, Jeſus, die Soon van Joſeph, van Nazareth.

46. En

46. En Nathanaël a see na em: Wat goeje Dingen kan kom ut van Nazareth? Philippus a see na em: Kom en kik die.

47. Jesus a kik Nathanaël kom na Em, en a see vast dieselvde: Kik, d waarlik een Israëlit, na die geen Valsch ben.

48. Nathanaël a see na Em: Van waar Joe ken mi? Jesus a antwoord en a see na em: Bevoor Philippus a roep joe, toen joe a wees na onder die Viegie-Boom, da mi a kik joe.

49. Nathanaël a antwoord en a see na Em: Rabbi, Joe ben die Soon van God, Joe ben die Koning van Israel.

50. Jesus a antwoord en a see na em: Joe gloof, detwil mi ka see ria joe, dat mi ka kik joe na onder die Viegie-Boom; joe sal kik meer groot Dingen nochal, as deese;

51. En a see na em: Voorwaar, Voorwaar, mi see na jender: Van noe af jender sal kik die Hemel open, en die Engels van God vaar op en neer ut die Mensch si Soon.

Die 2 Capitel.

En na die derde Dag a wees een Bruiloofd na Cana in Galilea, en die Moeder van Jesus a wees dar.

2. Maar Jesus met si Jungers ookal a wees genoodt na die Bruiloofd.

3. En toen die a hab Mankement van Wien, soo die Moeder van Jesus a see na Em: Sender no hab Wien.

4. Jesus a see na em: Vrouw, wat mi hab vor doe met joe? Mi Uur no ka kom nochal.

5. Si

5. Si Moeder a ſee na die Dienaars: Wat Em ſee na jender, doe die.

6. En daar a wees geſtelt ſes Water-Potten van Steen, na die Manier van die Jooden, vor waſch ſender ſkoon, en elkeen a hou twee of drie Maat.

7. Jeſus a ſee na ſender: Voell die Water-Potten met Water. En ſender a voell die tee nabovo.

8. En Em a ſee na ſender: Skep ut noe, en breng die na die Meeſter van die Feeſt; en ſender a breng die.

9. Toen noe die Meeſter van die Feeſt a proef die Water, die a ka kom Wien, da em no a weet, van waar die a kom, maar die Dienaars a weet die, die a ka ſkep die Water: ſoo die Meeſter vin die Feeſt a roep die Bruidegom,

10. En a ſee na em: Elkeen gie vooreerſt die goeje Wien, en wanneer ſender ka drink wel, dan die, die ben minder; maar joe ha bewaar die goeje Wien tee noe.

11. Die ben die eerſte Teeken, die Jeſus a doe, en ka geſkied na Cana in Galilea; en Em a openbaar ſi Heerlikheid, en ſi Jungers a gloof na Em.

12. After deeſe Em a reis na Capernaum; Em, ſi Moeder, ſi Broeders en ſi Jungers; maar ſender no a bliev lang daſoo.

13. En die Paſſa-Feeſt van die Jooden a wees deſtby, en ſoo Jeſus a reis op na Jeruſalem;

14. En Em a vind Volk a ſet nabinne die Tempel, die a hab vor verkoop Offen, Skaapen en Duffes, en ſender, die a reyel Geld.

15. En Em a maak een Geeſel van Touw, en a jaag ſender allemaal ut van die Tempel, ook die Skaapen en die Offen, en a gooy na Grond die

Geld

Geld van sender, die a set daar vor reyel, en a stoot sender Tafels om.

16. En Em a see na sender, die a hab Duffies vor verkoop: Draag die wee van hiesoo, en no maak mi Vader si Hoes tot een Koop-Hoes.

17. En si Jungers a dink op die, dat die staan geskreeven: Die Yver voor Joe Hoes ka jeet mi op.

18. Da die Jooden a antwoord, en a see na Em: Wat voor een Teeken Joe wies na ons, dat Joe derf doé deese Dingen?

19. Jesus a antwoord, en a see na sender: Breek deese Tempel, en na drie Dagen mi will recht dieselvde op.

20. Dan die Jooden a see: Deese Tempel ben gebouwt na ses en veertig Jaaren, en Joe will recht em op na drie Dagen?

21. Maar Em a spreek van die Tempel van si Lichaam.

22. Toen Em noe a ka staan op van die Dood, da si Jungers a dink op, dat Em a ka see die na sender, en a gloof die Skrift en die Woord, die Jesus a ka see.

23. En toen Em a wies na Jerusalem op die Feest van die Passa, da veel a gloof na si Naam, voordoor sender a kik die Teekens, die Em a doe.

24. Maar Jesus no a betrouw Em selv na sender, want Em a ken sender allemaal;

25. En Em no a hab noodig, dat jemand a sal gie Getugnis van een Mensch, want Em a weet wel, wat a wees nabinne die Mensch.

Die

Die 3 Capitel.

En daar a wees een Mensch van die Phariseen, met Naam Nicodemus, een Overste van die Joden.

2. Dieselvde a kom na Jesus na die Nacht, en a see na Em: Meester, ons weet, dat Joe ben een Leeraar die ka kom van God; want niemand kan doe die Teekens, die Joe doe, sonder dat God ben met em.

3. Jesus a antwoord en a see na em: Voorwaar, voorwaar, mi see na joe: Sonder die, dat een Mensch word gebooren nieuw weeraan, em no kan kik die Koningrik van God.

4. Nicodemus a see na Em: Hoesoo een Mensch kan word gebooren, wanneer em ben oud? em kan loop dan weeraan nabinne die Lif van si Moeder, en word gebooren?

5. Jesus a antwoord: Voorwaar, voorwaar, mi see na joe: Sonder dat een Mensch word gebooren ut Water en Geest, em no kan kom nabinne die Koningrik van God.

6. Wat ben gebooren van die Vleesch, die ben Vleesch, en wat ben gebooren van die Geest, die ben Geest.

7. No verwonder joe, dat mi ka see na joe: Jender moet word gebooren nieuw weeraan.

8. Die Wind blaas hen, waar em will, en joe hoor wel si Geluit, maar joe no weet, van waar em kom, en na waar em loop hen; soo ben elk een, die ben gebooren ut die Geest.

9. Nicodemus a antwoord en a see na Em: Hoesoo deese Dingen kan geskied?

10. Jesus

10. Jesus a antwoord en a see na em: Joe ben een Meester in Israel, en no weet deese Dingen?

11. Voorwaar, voorwaar, mi see na joe: Ons spreek, wat ons weet, en getug van die, wat ons ka kik, en jender no neem ons Getugnis aan.

12. As jender no gloof, as mi spreek van aardsche Dingen na jender; hoeseo jender sal gloof, as mi a sal spreek van hemelsche Dingen na jender?

13. En niemand vaar op na die Hemel, as Em, die ka kom neer van die Hemel; naamelik, die Mensch si Soon, die ben nabinne die Hemel.

14. En glik as Moses ka verhoog een Slang nabinne die Woestyne, soo ook die Mensch si Soon sal word verhoogt,

15. Voor dat allemaal, die gloof na Em, no sal word verlooren, maar sal hab die eewig Leev.

16. Want God ka hab die Werld soo lief, dat Em ingie si eenig gebooren Soon, voor dat allemaal, die gloof na Em, no sal word verlooren, maar sal hab die eewig Leev.

17. Want God no ka stier si Soon in die Werld, dat Em sal veroordeel die Werld, maar dat die Werld sal kom salig door Em.

18. Wie gloof na Em, die no word veroordeelt, maar wie no gloof, die ben alreeds veroordeelt; voordoor em no gloof na die Naam van die eenig gebooren Soon van God.

19. Maar die ben die Oordeel, dat die Licht ka kom in die Werld, en die Menschen a hab die Dusternis meer lief as die Licht, want sender Werken a wees boos.

20. Wie doe Quaat, die haat die Licht, en no

kom

kom na die Licht, dat si Werken no word bestraft.

21. Maar wie doe die Waarheid, die kom na die Licht, dat si Werken kom openbaar, want sender ben gedaan in God.

22. Aster deese Dingen Jesus en si Jungers a kom na die Land van Judea, en a bliev een Tid daar met sender, en a doop, (door si Jungers Joh. 4, 2).

23. Maar Johannes ook a doop nochal na Enon, desiby Salim, want daar a wees moeschi Water: en sender a kom daar, en a lat doop sender.

24. Want Johannes no a wees gegooyt nabinne die Gevangnis nochal.

25. Dan een Vraag a kom op tusschen die Jungers van Johannes en die Jooden, over die Reiniging. (Doop.)

26. En sender a kom na Johannes, en a see na em: Meester, Em, die a wees met joe, na die ander Sie van die Jordan, van die joe a getug, kik, Em doop, en idereen kom na Em.

27. Johannes a antwoord en a see: Een Mensch kan neem nietmetal, sonder dat die ben gegeven na em van die Hemel.

28. Jender selv ben mi Getugens, dat mi ka see: Mi no ben Christus, maar dat mi ben gestiert bevoor Em.

29. Em, die hab die Bruid, ben die Bruidegom: maar die Vriend van die Bruidegom staan, en hoor Em, en kom goe moeschi bli over die Bruidegom si Stem. Dieselyde mi Blikap ben noe vervoelt.

30. *Em* moet groey, maar *mi* moet kom minder.

31. Em, die kom van boven, ben over allemaal. Wie ben van die Aarde, die ben van die Aarde,

en ſpreek van die Aarde. Em die kom van die Hemel, die ben over allemaal.

32. En getug, wat Em ka kik en ka hoor, en niemand neem ſi Getugnis aan.

33. Maar wie neem ſi Getugnis aan, em verſegel die, dat God ben waarachtig.

34. Want Em, die God ka ſtier, die ſpreek die Woorden van God. Want God no gie die Geeſt door die Maat.

35. Die Vader hab die Soon lief, en ka gie Em alle Dingen in ſi Hand.

36. Wie gloof na die Soon, die hab die eewig Leev. Wie no gloof die Soon, die no ſal kik die Leev, maar die Toorn van God bliev op em.

Die 4 Capitel.

Toen noe die Heere a weet, dat die a ka kom navoor die Phariſeen, dat Jeſus a maak meer Jungers, en a doop meer as Johannes.

2. (Maſki Jeſus ſelv no a doop, maar ſi Jungers.)

3. Soo Em a verlaat die Land Judea, en a reis weeraan na Galilea.

4. Maar Em a moet reis door Samaria.

5. Da Em a kom na een Stadt van Samaria, genaamt Sichar, deſtby die Dorp, die Jacob a gie na ſi Soon Joſeph.

6. Maar die Water-Spring van Jacob a wees daſoo. Toen Jeſus noe a wees moe van die Reis, ſoo Em a ſet neer by die Spring, en die a wees omtrent die ſeſte Uur.

7. Dan een Vrouw van Samaria a kom, vor tap Water. Jeſus a ſee na em: Gie mi vor drink.

8. (Want

8. (Want ſi Jungers a ka loop nabinne die Stadt, vor koop Jeet.)

9. Dan die Vrouw van Samaria a ſee na Em: Hoeſoo Joe kan bed Drink van mi, Joe, die ben een Jood, en mi ben een Vrouw van Samaria? Want die Jooden no hab Gemeenſkap met die Samaritaanen.

10. Jeſus a antwoord en a ſee na em: As joe a ſal ken die Gave van God, en wie Em ben, die ſee na joe: gie mi vor drink; ſoo joe a ſal bed Em, en Em a ſal gie na joe leevendig Water.

11. Die Vrouw a ſee na Em: Heere, Joe hab ja doch nietmetal, met die Joe kan tap, en die Put ben diep, van waar Joe hab dan leevendig Water?

12. Joe ben dan meer as ons Vader Jacob, die ka gie deeſe Put na ons, en em ſelv ka drink van die, en ſi Kinders, en ſi Vee?

13. Jeſus a antwoord en a ſee na em: Wie drink van deeſe Water, die ſal dorſt weeraan.

14. Maar wie ſal drink van die Water, die mi gie na em, die no ſal dorſt in Eewigheid; maar die Water, die *mi* ſal gie na em, die ſal kom nabinne em een Water-Spring, die ſpring op tee na die eewig Leev.

15. Die Vrouw a ſee na Em: Heere, gie mi dieſelvde Water, voor dat mi no hab Dorſt, dat mi no moet kom hieſoo vor tap.

16. Jeſus a ſee na em: Loop hen, en roep joe Man, en kom hieſoo.

17. Die Vrouw a antwoord en a ſee na Em: mi no hab Man. Jeſus a ſee na em: Jo ka ſee recht, mi no hab Man.

18. Vyf Mans joe a ka hab, en em, die joe hab

noe, die no ben joe Man; da joe ka ſee die rechte Waarheid.

19. Die Vrouw a ſee na Em: Heere, mi kik, dat Joe ben een Propheet.

20. Ons Vaders ka bed aan op deeſe Berg: en jender ſee, na Jeruſalem ben die Plaats, waar Volk ſal bed aan.

21. Jeſus a ſee na em: Vrouw, gloof mi, die Tid kom, dat jender no ſal bed die Vader aan op deeſe Berg, ook niet na Jeruſalem.

22. *Jender* no weet, wat jender bed aan; maar *ons* weet, wat ons bed aan, want die Heil kom van die Jooden.

23. Maar die Tid kom, en ben alreeds noe, dat die waarachtige Aanbeders ſal bed die Vader aan, in Geeſt, en in Waarheid. Want die Vader will hab ook ſulke, die bed Em *ſoo* aan.

24. *God ben een Geeſt, en jender, die bed Em aan, moet bed Em aan in Geeſt en in Waarheid.*

25. Die Vrouw a ſee na Em: Mi weet, dat Meſſias kom, die ben genaamt Chriſtus; wanneer die ſelvde ſal kom, dan Em ſal verkondig na ons alle Dingen.

26. Jeſus a ſee na em: *Mi*, die ſpreek met joe, ben Em.

27. En over die ſi Jungers a kom, en jender a neem Wonder, dat Em a ſpreek met die Vrouw. Doch niemand a ſee: Wat Joe vraag? of wat Joe ſpreek met em?

28. Da die Vrouw a latſtaan ſi Water-Pot, en a loop nabinne die Stadt, en a ſee na die Volk:

29. Kom, kik een Menſch, die a ka ſee na mi all, wat mi ka doe, as Em no ben die Chriſtus?

30. Dan

30. Dan ſender à loop ut van die Stadt, en a kom na Em.

31. Ondertuſchen ſi Jungers a bed Em, en a ſee: Rabbi, jeet.

32. Maar Em a ſee na ſender: Mi hab een Koſt vor jeet, van die jender no weet.

33. Da die Jungers a ſee onder malkander: Eenigſte Menſch ka breng dan wat vor jeet na Em?

34. Jeſus a ſee na ſender: Mi Koſt ben die, dat mi doe die Will van Em, die ka ſtier mi, en dat mi vollend ſi Werk.

35. Jender ſee dan niet ſelv: Die ben vier Maanden nochal, dan die Krop ſal kom? Kik, mi ſee na jender: Lechtop jender Oogen, en kik na die Veld, want die ben wett alreeds, voor die Krop.

36. En em, die ſnie, die ontvang Loon, en gaar Vruchten in tot die eewig Leev; voor dat ſender kan wees bli malkander, em, die ſaay, en em, die ſnie.

37. Want hier ben die Spreekwoord waarachtig: Die een ſaay, en die ander ſnie.

38. Mi ka ſtier jender vor ſnie, wat jender no ka werk; ander ſender ka arbeid, en jender ka kom na ſender Arbeid.

39. En veel van die Samaritaanen ut dieſelvde Stadt a gloof na Em, om die will van die Vrouw ſi Woord, die a getug: Em ka ſee na mi alle Dingen, wat mi ka doe.

40. Toen noe die Samaritaanen a kom na Em, da ſender a bed Em, dat Em a ſal bliev by ſender; en Em a bliev daar twee Dagen.

41. En veel meer a gloof om die will van ſi eigen Woord;

42. En a ſee na die Vrouw: Ons gloof noe verder niet méer om die will van die, wat joe ka ſee; ons ſelv ka hoor Em, en weet, dat deeſe ben waarlik die Chriſtus, die Heiland van die Werld.

43. Noe after twee Dagen Em a loop wee van daar, en a reis na Galilea.

44. Want Em ſelv, Jeſus, a getug, dat een Propheet no ben geëſtimeert na ſi eigen Land.

45. Toen Em a kom noe na Galilea, da die Galiléers a neém Em op, die a ka kik all die Dingen, die Em a ka doe na Jeruſalem, op die Feeſt: want ſender a ka kom na die Feeſt ookal.

46. En Jeſus a kom weeraan na Cana in Galilea, waar Em a ka maak die Water tot Wien. En daar a wees een Konings-Bediente, die ſi Soon a lee ſiek na Capernaum.

47. Deeſe a hoor, dat Jeſus a kom ut van Judea na Galilea, en a loop hen na Em, en a bed Em, dat Em a will kom vor help ſi Soon, want em a wees doodſiek.

48. En Jeſus a ſee na em: As jender no kik Teekens en Wonders, ſoo jender no gloof.

49. Die Konings-Bediente a ſee na Em: Heere, kom neer, eerder as mi Kind dood.

50. Jeſus a ſee na em: Loop hen, joe Soon leev. Die Menſch a gloof die Woord, die Jeſus a ſee na em, en a loop hen.

51. En toen em a loop, da ſi Dienſt-Knechten a gemoet em, a vertell na em, en a ſee: joe Kind leev.

52. Dan em a vraag van ſender die Uur, na die em a ka kom beeter? En ſender a ſee na em: Geſter, omtrent die ſevende Uur die Koors a verlaat em.

53. Soo

53. Soo die Vader a bemerk, dat die a wees dieſelvde Uur, na die Jeſus a ka ſee na em: joe Soon leev. En em a gloof met ſi geheele Hoes.

54. Die ben noe die tweede Teeken, die Jeſus a doe, toen Em a kom ut van Judea na Galilea.

Die 5 Capitel.

After deeſe a wees een Feeſt van die Joden, en Jeſus a loop op na Jeruſalem.

2. Maar na Jeruſalem, deſtby die Skaap-Poort die hab een Waterpan, die a word genaamt na die Hebreeuſch Taal, Bethesda, en a hab vyf Voor-Kamers.

3. Nabinne die a lee moeſchi ſiek Volk, Blinden, Laamen en Verdorrten, en a wacht na die Beweeging van die Water.

4. Want een Engel a kom neer na ſi Tid nabinne die Pan, en a beweeg die Water. Wie al wees noe die Eerſte, after die Beweeging van die Water, die a ſtap nabinne, die a kom geſond, maski wat Soort van Siekte em a hab.

5. En daar a wees een Menſch, die a ka lee ſiek acht en dertig Jaaren.

6. Toen Jeſus a kik dieſelvde a lee daar, en a hoor, dat em a ka lee ſoo lang Tid, ſoo Em a ſee na die Menſch: Joe will kom dan geſond?

7. Die Sieke a antwoord Em: Heere, mi no hab een Menſch, wanneer die Water word beweegt, die ſet mi nabinne die Pan; en as mi kom dan, ſoo een ander ſtap nabinne bevoor mi.

8. Jeſus a ſee na em: Staan op, neem joe Bedde, en loop hen.

9. En aanſtonds die Menſch a kom geſond, en

a neem ſi Bedde, en a loop hen. Maar na dieſelvde Dag die a wees Sabbath.

10. Da die Jooden a ſee na em, die a kom geſond: Van Dag die ben Sabbath, die no ben gepermitteerd na joe, vor draag die Bedde.

11. Em a antwoord na ſender: Em, die a maak mi geſond, a ſee na mi: Neem joe Bedde, en loop hen.

12. Dan ſender a vraag em: Wie die ben, die ka ſee na joe: Neem joe Bedde, en loop hen?

13. Maar em, die a ka kom geſond, no a weet, wie die a wees; want Jeſus a ka loop wee, voordoor ſoo moeſchi Volk a wees na die Plaats.

14. Afteraan Jeſus a vind em nabinne die Tempel, en a ſee na em: Paſſop, joe ka kom geſond, ſondig verder niet meer, dat niet een meer flim Ding geſkied na joe.

15. Die Menſch a loop hen, en a maak die bekent na die Jooden, dat die a wees Jeſus, die a ka maak em geſond.

16. Voordaarom die Jooden a vervolg Jeſus, en a ſoek vor maak Em dood, derwil Em a ka doe deeſe Dingen na die Sabbath-Dag.

17. Maar Jeſus a antwoord na ſender: *Mi Vader werk tee noe, en mi werk ookal.*

18. Voordaarom die Jooden a ſoek noe veelmeer, vor maak Em dood, derwil Em niet alleen a breek die Sabbath, maar ook, dat Em a ſee: God ben ſi Vader, en maak Em ſelv glik met God.

19. Dan Jeſus a antwoord en a ſee na ſender: Voorwaar, voorwaar, mi ſee na jender: Die Soon kan doe nietmetal van Em ſelv, as wat Em kik die Vader doe; want wat dieſelvde doe, deeſe die Soon doe glik ſoo ookal.

20. Maar

20. Maar die Vader hab die Soon lief, en wies na Em all wat Em selv doe; en sal wies na Em noch meer groot-Werken as deese, dat jender sal neem Wonder.

21. Want glik as die Vader wek op die Doojen, en maak sender leevendig, soo die Soon oekal maak leevendig, die Em will.

22. Want die Vader oordeel niemand, maar Em ka gie allemaal Oordeel na die Soon;

23. Voor dat sender allemaal sal eer die Soon, glik as sender eer die Vader. Wie no eer die Soon, die no eer die Vader, die ka stier Em.

24. Voorwaar, voorwaar, mi see na jender: Wie hoor mi Woord, en gloof Em, die ka stier mi, die hab die ewig Leev, en no kom na die Oordeel, maar em ka dring door van die Dood nabinne die Leev.

25. Voorwaar, voorwaar, mi see na jender: Die Uur kom, en ben al noe, dat die Doojen sal hoor die Stem van die Soon van God, en sender, die hoor die, sal leev.

26. Want glik as die Vader hab die Leev nabinne Em selv, soo Em ka gie na die Soon, vor hab die Leev nabinne Em selv.

27. En ka gie na Em Macht, vor hou ook die Recht, voordaarom, dat Em ben die Mensch si Soon.

28. No verwonder jender over deese; want die Uur kom, na die sender allemaal, die ben nabinne die Graven, sal hoor si Stem.

29. En sal kom ut; sender, die ka doe Goets, tot die Opstanding van die Leev; maar sender, die ka doe Quaat, tot die Opstanding van die Oordeel.

30. Mi kan doe nietmetal van mi eigen ſelv. Soo as mi hoor, ſoo mi oordeel; en mi Oordeel ben rechtveerdig. Want mi no ſoek mi eigen Will, maar die Will van die Vader, die ka ſtier mi.

31. As *mi* getug van mi ſelv; ſoo mi Getugnis no ben waarachtig.

32. Daar ben een ander, die getug van mi, en mi weet, dat die Getugnis, die Em getug van mi, ben waarachtig.

33. Jender a ſtier na Johannes, en em á getug van die Waarheid.

34. Maar mi no neem Getugnis van die Menſchen. Maar deeſe Dingen mi ſee, voor dat jender kan kom ſalig.

35. Em a wees een Licht, die a bran en a ſkien; en jender a will wees voor een kleen Tid vrolik na ſi Licht.

36. Maar mi hab een meer groot Getugnis, as die Getugnis van Johannes; want die Werken, die die Vader ka gie na mi, dat mi ſal vollend die, dieſelvde Werken, die mi doe, ſender getug van mi, dat die Vader ka ſtier mi.

37. En die Vader, die ka ſtier mi, dieſelvde ka getug van mi. Noit jender ka hoor ſi Stem, en noit jender ka kik ſi Figur.

38. En jender no hab ſi Woord woon nabinne jender; want jender no gloof diejeen, die Em ka ſtier.

39. Jender onderſoek die Skriften, want jender dink, dat jender hab die eewig Leev nabinne ſender; en ſender ben dieſelvde, die getug van mi:

40. En jender no will kom na *mi*, dat jender kan hab die Leev.

41. Mi

41. Mi no neem Eer van die Menſchen;

42. Maar mi ken jender, dat jender no hab die Liefde van God nabinne jender.

43. *Mi* ka kom in die Naam van mi Vader, en jender no neem mi aan; as een ander ſal kom in ſi eigen Naam, ſoo jender ſal neem em aan.

44. Hoeſoo jender kan gloof, jender, die neem Eer van malkander? en die Eer, die ben van God alleen, die jender no ſoek.

45. Jender no ſal dink, dat mi ſal verklaag jender navoor die Vader; die hab een, die verklaag jender, Moſes, na die jender hoop.

46. As jender a ſal gloof Moſes, ſoo jender ſal gloof mi ookal; want Em ka ſkriev van mi.

47. Maar as jender no gloof ſi Skriften, hoeſoo jender ſal gloof mi Woorden?

Die 6 Capitel.

Afteraan Jeſus a vaar wee over die See, by die Stadt Tiberias, in Galilea.

2. En veel Volk a volg Em, voordaarom, dat ſender a kik die Wonder-Teekens, die Em a doe na die Sieken.

3. En Jeſus a loop op nabovo een Berg, en a ſet Em daar, met ſi Jungers.

4. Maar die Paſſa, die Feeſt van die Jooden, a wees deſtby.

5. Toen noe Jeſus a lechtop ſi Oogen, en a kik, dat moeſchi Volk a kom na Em, ſoo Em a ſee na Philippus: Waar ons ſal koop Brood, dat deeſe kan jeet?

6. (Maar deeſe Em a ſee, vor probeer Philippus; want Em ſelv a weet wel, wat Em a will doe.)

7. Phil-

7. Philippus a antwoord na Em: Vor tweehondert Pennings Brood no sal wees genoeg voor sender, dat elkeen van sender kan neem maar een weenig.

8. Een van si Jungers, Andreas, die Broeder van Simon Petrus a see na Em:

9. Een Jongeling ben hier, die hab vyf Gersten-Brooden, en twee Vischen; maar wat die ben onder soo moeschi?

10. Maar Jesus a see: Maak, dat die Volk set gaer. Noe die a hab veel Gras daar na die Plek. Sop sender a set neer, omtrent vyf dusend Mans.

11. En Jesus a neem die Brooden, a dank, en a gie die na si Jungers, maar die Jungers a gie die na die Volk sender, die a ka set neer; en glik soo van die Vischen ookal, soo veel as sender a wilt.

12. En toen sender a wees versadigt, soo Em a see na si Jungers: Gaar op die Brokkies, die ka bliev over, dat nietmetal verloor.

13. Da sender a gaar malkander, en a voell twaalf Makoetten met Brokkies van die vyf Gersten-Brooden, die a bliev over na sender, die a ka jeet.

14. Toen noe die Menschen a kik die Wonder-Teeken, die Jesus a doe, soo sender a see: Deese ben waarlik die Propheet, die sal kom in die Werld.

15. Toen Jesus a bemerk noe, dat sender a sal kom, en a sal neem Em met Geweld, vor maak Em Koning; soo Em a absenteer si selv weeraan, en a loop nabovo een Berg, Em selv alleen.

16. En na die Avend die Jungers a loop neer na die See.

17. En sender a stap nabinne die Skip, en a kom over

over die See na Capernaum. En die a wees al duſter, en Jeſus no a ka kom na ſender.

18. En die See a ſwell op van een groot Wind.

19. Toen ſender a ka roei noe omtrent vyf en twintig of dertig Veldwegs, da ſender a kik Jeſus wandel op die See, en kom deſtby die Skip, en ſender a kom na Vrees.

20. Maar Em a ſee na ſender: *Mi* ben die, no bang.

21. Da ſender a will neem Em nabinne die Skip, en aanſtonds die Skip a wees na die Land, na waar ſender a vaar.

22. Die ander Dag die Volk, die a ſtaan na die ander Sie van die See, a kik, dat niet een ander Skip a ka wees daar, as die een alleen, na die ſi Jungers a ka ſtap, en dat Jeſus no a ka ſtap met ſi Jungers nabinne dieſelvde Skip, maar dat ſi Jungers a ka vaar wee alleen.

23. (Maar ander Skippen a kom van Tiberias, deſtby die Plaats, waar ſender a ka jeet die Brood, door die Heere ſi Dankſegging).

24. Toen noe die Volk a kik, dat Jeſus no a wees daar, ook niet ſi Jungers: ſoo ſender a ſtap nabinne die Skippen ookal, en a kom na Capernaum, en a ſoek Jeſus.

25. En toen ſender a vind Em na die ander Sie van die See, ſoo ſender a ſee na Em: Rabbi, wanneer Joe ka kom hieſoo?

26. Jeſus a antwoord en a ſee na ſender: Voorwaar, voorwaar, mi ſee na jender: Jender no ſoek mi voordaarom, dat jender ka kik Wonder-Teekens; maar dat jender ka jeet van die Brood, en ka word verſadigt.

27. No

27. No werk voor die Koſt, die vergaan, maar ſoek Koſt, die bliev, tee na die eewig Leev, die die Menſch ſi Soon ſal gie na jender; want Em ben die, die God die Vader ka verſegel.

28. Dan ſender a ſee na Em: Wat ons ſal doe dan, dat ons kan werk die Werken van God?

29. Jeſus a ſee na ſender: *Die* ben die Werk van God, dat jender gloof na diejeen, die Em ka ſtier.

30. Da ſender a ſee na Em: Wat voor een Teeken Joe doe, voor dat ons kan kik, en gloof na Joe? Wat Joe werk dan?

31. Ons Vaders ka jeet Manna nabinne die Woeſtyne, ſoo as die ſtaan geskreeven: Em a gie na ſender vor jeet Brood van die Hemel.

32. Da Jeſus a ſee na ſender: Voorwaar, voorwaar, mi ſee na jender, Moſes no ka gie na jender Brood van die Hemel, maar mi Vader ka gie na jender die rechte Brood van die Hemel.

33. Want die Brood van God ben Em, die kom van die Hemel, en gie die Leev na die Werld.

34. Da ſender a ſee na Em: Heere, gie na ons deeſe Brood altid.

35. Maar Jeſus a ſee na ſender: *Mi* ben die Brood van die Leev, wie kom na mi, die noit ſal honger, en wie gloof na mi, die noit ſal dorſt.

36. Maar mi ka ſee die na jender, dat jender ka kik mi, en doch no gloof.

37. All wat mi Vader gie na mi, ſal kom na mi, en wie kom na mi, die mi no ſal ſtoot nabutten.

38. Want mi ka kom van die Hemel, niet dat mi doe mi eigen Will, maar die Will van Em, die ka ſtier mi.

39. En die ben die Will van die Vader, die ka ſtier mi, dat mi ſal verloor nietmetal van allegaar,

wat

wat Em ka gie na mi, maar dat mi ſal wek die op na die laatſte Dag.

40. *En die ben die Will van Em, die ka ſtier mi, dat elkeen, die kik die Soon, en gloof na Em, ſal hab die eewig Leev; en mi ſal wek Em op na die laatſte Dag.*

41. Da die Jooden a murmureer over die, dat Em a ſee: *Mi* ben die Brood, die ka kom van die Hemel;

42. En a ſee: Ben deeſe dan niet Jeſus, die Soon van Joſeph, die ſi Vader en Moeder ons ken? Hoefoo Em ſee dan: Mi ka kom van die Hemel?

43. Jeſus a antwoord en a ſee na ſender: No murmureer onder malkander.

44. Niemand kan kom na mi, ſonder die Vader die ka ſtier mi, trek em; en mi ſal wek em op na die laatſte Dag.

45. Dio ſtaan geſkreeven in die Propheeten: Sender allemaal ſal wees geleert van God. Wie hoor die noe van die Vader, en leer die, die kom na mi.

46. Niet dat iemand ka kik die Vader, ſonder Em, die ben van God, Em ka kik die Vader.

47. Voorwaar, voorwaar, mi ſee na jender: Wie gloof na mi, die hab die eewig Leev.

48. *Mi ben die Brood van die Leev.*

49. Jender Vaders ka jeet Manna nabinne die Woeſtyne, en ka dood.

50. Deeſe ben die Brood, die kom van die Hemel, voor dat wie jeet van die, no ſal dood.

51. Mi ben die leevendig Brood, die ka kom van die Hemel; wie ſal jeet van deeſe Brood, die ſal leev in Eewigheid. En die Brood, die *mi* ſal gie,

gie, ben mi Vleesch, die mi sal gie voor die Leev van die Werld.

52. Da die Jooden a hab een Disput onder malkander, en a see: Hoesoo deese kan gie na ons si Vleesch vor jeet?

53. Jesus a see na sender: Voorwaar, voorwaar, mi see na jender: As jender no sal jeet die Vleesch van die Mensch si Soon, en drink si Bloed, soo jender no hab Leev nabinne jender.

54. *Wie jeet mi Vleesch, en drink mi Bloed, die hab die ewig Leev, en mi sal wek em op na die laatste Dag.*

55. Want mi Vleesch ben waarlik Jeet, en mi Bloed ben waarlik Drank.

56. Wie jeet mi Vleesch, en drink mi Bloed, die blev nabinne mi, en mi nabinne em.

57. Glik as die leevendige Vader ka stier mi, en mi leev om die will van die Vader, soo ookal, wie jeet mi, dieselvde sal leev om die will van mi.

58. Deese ben die Brood, die ka kom van die Hemel; niet glik as jender Vaders ka jeet Manna, en ka dood. Wie jeet *deese* Brood, die sal leev in Eewigheid.

59. Deese Dingen Em a spreek nabinne die Skoel, toen Em a leer na Capernaum.

60. Veel noe van si Jungers, die a hoor die, a see: Deese ben harde Woorden, wie kan hoor die?

61. Toen noe Jesus a bemerk by Em selv, dat si Jungers a murmureer over die, soo Em a see na sender: Deese erger jender dan?

62. Hoesoo dan, wanneer jender sal kik die Mensch si Soon vaar op na daar, waar Em a wees toevoorn?

63. Die

63. Die ben die Geeſt, die maak leevendig, die Vleeſch no ben tot Profit; die Woorden, die mi ſpreek, die ben Geeſt en ben Leev.

64. Maar die hab ſom onder jender; die no gloof. Want Jeſus a weet wel van Begin, wie no a wees gloofig, en wie ſal verraad Em.

65. En Em a ſee: Voordaarom mi ka ſee na jender: *Niemand kan kom na mi, ſonder dat die ben gegeven na em van mi Vader.*

66. Van die Tid af veel van ſi Jungers a draai afterut, en no a wandel meer met Em.

67. Dan Jeſus a ſee na die Twaalf: Jender will loop wee ookal?

68. Da Simon Petrus a antwoord na Em: *Heere, na waar ons ſal loop? Joe hab Woorden van die eewig Leev.*

69. En *ons* ka gloof en ben verſeekert, dat Joe ben Chriſtus, die Soon van die leevendig God.

70. Jeſus a antwoord na ſender: Mi ka kies dan niet jender Twaalf ut? en een van jender ben een Duvel.

71. Maar Em a ſpreek van Judas Iſcarioth, die Soon van Simon, want dieſelvde a verraad Em afteraan, en a wees een van die Twaalf.

Die 7 Capitel.

After deeſe Dingen Jeſus a wandel rondom in Galilea; want Em no a will wandel in Judea, voordaarom dat die Jooden a ſoek vor maak Em dood.

2. En die Jooden ſender Feeſt van die Loof-Tenten a wees deſtby.

3. Da ſi Broeders a ſee na Em: Vertrek van hieſoo,

ſoo, en loop na Judea, dat Joe Jungers ook kik die Werken, die Joe doe.

4. Niemand doe een Ding in verborgen, en em ſelv ſoek vor kom openbaar bèkent. As joe doe deeſe Dingen, ſoo openbaar Joe navoor die Werld.

5. Want ook ſi Broeders no a gloof na Em.

6. Da Jeſus a ſee na ſender: Mi Tid no ka kom nochal, maar jender Tid ben altid bereid.

7. Die Werld no kan haat *jender*, maar die haat *mi*; want mi getug van die, dat ſi Werken ben quaat.

8. *Jender* loop op tot deeſe Feeſt; mi no will loop op nochal tot deeſe Feeſt; want mi Tid no ben vervoellt nochal.

9. En toen Em a ka ſee deeſe Woorden, Em a bliev in Galilea.

10. Maar toen ſi Broeders a ka loop op, dan Em a loop op ookal, tot die Feeſt, niet opentlik, maar ſoo as in verborgen.

11. Da die Jooden a ſoek Em na die Feeſt, en a ſee: Waar *Em* ben?

12. En die a hab veel Murmureering onder die Volk, van wegens Em. Som a ſee: Em ben een goeje Man, en ander a ſee: Neen, maar Em verley die Volk.

13. Doch niemand a ſpreek openbaar van Em, van Vrees voor die Jooden.

14. Noe na die Middel van die Feeſt, Jeſus a loop op nabinne die Tempel, en a leer.

15. En die Jooden a verwonder ſender, en a ſee: Hoeſoo deeſe kan weet die Skrift, en doch Em no ka leer die?

16. Jeſus a antwoord na ſender en a ſee: Mi Leering

ring no ben van mi, maar van Em, die ka ſtier mi.

17. As iemand will doe ſi Will, die ſal onder-vind, as deeſe Leering ben van God, of as mi ſpreek van mi ſelv.

18. Wie ſpreek van em ſelv, die ſoek ſi eigen Eer; maar wie ſoek die Eer van diejeen, die ka ſtier em, die ben waarachtig, en Ongerechtigheid no ben nabinne em.

19. Moſes ka gie dan niet na jender die Wet? En niemand onder jender doe die Wet. Voor-waarom jender ſoek dan vor maak mi dood?

20. Die Volk a antwoord en a ſee: Joe hab een quaaje Geeſt nabinne Joe, wie ſoek dan vor maak Joe dood?

21. Jeſus a antwoord en a ſee: Een eenig Werk mi ka doe, en jender allemaal verwonder jender.

22. Moſes ka gie na jender voordaarom die Beſnienis, niet dat die kom van Moſes, maar van die Vaders; doch na die Sabbath ookal jender beſnie een Menſch.

23. As noe een Menſch ontvang die Beſnienis na die Sabbath, en die Wet van Moſes no word gebroken door die; hoeſoo jender ben dan toornig over mi, dat mi ka maak die geheele Menſch geſond na die Sabbath-Dag?

24. No oordeel na die Aanſien; maar oordeelt een rechtveerdig Oordeel.

25. Dan ſom van Jeruſalem a ſee: Ben deeſe niet Em, die ſender a ſoek vor maak dood?

26. En kik, Em ſpreek vriemoedig, en ſender ſee nietmetal na Em. Ons Overſten weet die dan noe ſekur, dat Em ben waarlik Chriſtus?

27. Doch ons weet, van waar deese ben; maar wanneer Chriſtus ſal kom, ſoo niemand ſal weet, van waar Em ben.

28. Da Jeſus a roep nabinne die Tempel, a leer, en a ſee: Ja, jender ken mi, en weet, van waar mi ben. Maar van mi ſelv mi no ka kom; Em, die ka ſtier mi, ben waarachtig, die jender no ken.

29. Maar *mi* ken Em, want mi ben van Em, en Em ka ſtier mi.

30. Da ſender a ſoek vor vaſs Em, maar niemand a lee die Hand na Em; want ſi Uur no a ka kom nochal.

31. Maar veele van die Volk a gloof na Em, en a ſee: Wanneer Chriſtus ſal kom, Em ſal doe dan ook meer Wonder-Teekens, as deeſe doe?

32. En die Phariſeen a hoor, dat die Volk a murmel ſoo Dingen van Em: Da die Phariſeen en Hoogprieſters a ſtier Dienaars ut, dat ſender a ſal vaſs Em.

33. Dan Jeſus a ſee na ſender: Mi ben nochal een kort Tid by jender, en dan mi loop hen na Em, die ka ſtier mi.

34. Jender ſal ſoek mi, en no vind mi; en waar *mi* ben, daar jender no kan kom.

35. Da die Jooden a ſee onder malkander: Na waar deeſe will loop dan, dat ons no ſal vind Em? Em will loop dan onder die Grieken, die ben verſtrooit hier en daar, en leer die Grieken?

36. Wat voor Woorden die ben, dat Em ſee: Jender ſal ſoek mi, en no vind mi; en waar *mi* ben, daar jender no kan kom?

37. Noe na die laatſte Dag van die Feeſt, die a

wees

wees die heerlikſte, Jeſus a ſtaan, a roep en a ſee: *Wie hab Dorſt, die kom na mi, en drink.*

38. *Wie gloof na mi, ſoo as die Skrift ſee: Ut van ſi Lichaam ſal ſtroom leevendige Water-Stroomen.*

39. Maar deeſe Em a ſee van die Geeſt, die ſender a ſal ontvang, die gloof na Em: Want die heilig Geeſt no a wees gegeven nochal, want Jeſus no a wees nochal verheerlikt.

40. Veel van die Volk noe, die a hoor deeſe Woorden, a ſee: Deeſe ben een waare Propheet.

41. Ander a ſee: Em ben Chriſtus. Maar ſom a ſee: Chriſtus ſal kom dan ut van Galilea?

42. Die Skrift ka ſee dan niet, dat Chriſtus ſal kom ut die Saad van David, en ut die Stadt Bethlehem, waar David a wees?

43. En ſoo die Volk a word gepartiet over Em.

44. En ſom a will vaſs Em, maar niemand a lee Hand na Em.

45. Die Dienaars a kom weeraan na die Hoogprieſters en Phariſeen, die a ſee na ſender: Voorwaarom jender no ka breng Em?

46. Die Dienaars a antwoord: Noit een Menſch ka ſpreek ſoo, glik as deeſe Menſch.

47. Da die Phariſeen a antwoord na ſender: Soo jender ben dan verleyd ookal?

48. Eenigſte van die Overſten of van die Phariſeen gloof dan na Em?

49. Maar deeſe Volk, die weet nietmetal van die Wet, die ben vervloekt.

50. Dan Nicodemus, die a kom na Em na die Nacht, en die a wees een van ſender, a ſee na ſender:

51. Ons Wet oordeel dan ook een Menſch, bevoor ons ka hoor em, en weet, wat em doe?

52. Sender a antwoord en a ſee na em: Joe ben dan een Galileaan ookal? Onderſoek en kik, dat geen Propheet ſtaan op ut van Galilea.

53. En ſoo elkeen a loop hén na ſi Hoes.

Die 8 Capitel.

Maar Jeſus a loop na die Oliefberg.

2. En goe vroe Em a kom weeraan nabinne die Tempel, en allemaal Volk a kom na Em, en Em a ſet neer, en a leer ſender.

3. Maar die Skriftgeleerden en Phariſeen a breng een Vrouw na Em, die a ka word gevangen in Echtebreekerie, en a ſtell em na die Middel;

4. En a ſee na Jeſus: Meeſter, ons ka vang deeſe Vrouw in Echtebreekerie, na die Daad ſelv.

5. Maar Moſes ka gebied na ons in die Wet, vor ſteenig ſoo een: Wat Joe ſee?

6. Maar ſender a ſee die, vor verſoek Em, voor dat ſender a kan hab wat, vor verklaag Em. Maar Jeſus a bieg Em neer, en a ſkriev met die Vinger na die Grond.

7. Toen ſender noe a continueer vor vraag Em, ſoo Em a recht Em op, en a ſee na ſender: Wie onder jender ben ſonder Sondo, die gooy die eerſte Steen op em.

8. En a bieg Em neer weeraan, en a ſkriev na die Grond.

9. Toen ſender a hoor die, ſender a loop nabutten, (met Overtuging van ſender Conſciencie) een after die ander, van die Oudſte af tee na die Jongſte;

ſte; en Jeſus a bliev alleen, en die Vrouw a ſtaan daar na die Middel.

10. En Jeſus a recht Em op; en toen Em a kik niemand meer, as die Vrouw, ſoo Em a ſee na dieſelvde: Vrouw, waar joe Verklaagers ben? niemand ka veroordeel joe dan?

11. En em a ſee: Heere, niemand. En Jeſus a ſee na em: Soo mi ookal no veroordeel joe; loop hen, en ſondig verder niet meer.

12. Dan Jeſus a ſpreek weeraan na ſender, en a ſee: Mi *ben die Licht van die Werld; wie volg mi, die no ſal wandel nabinne Duſternis, maar ſal hab die Licht van die Leev.*

13. Da die Phariſeen a ſee na Em: Joe getug van Joe ſelv; Joe Getugnis no ben waarachtig.

14. Jeſus a antwoord en a ſee na ſender: As mi a ſal getug ook van mi ſelv, doch mi Getugnis ben waarachtig; want mi weet, van waar mi ka kom, en na waar mi loop; maar jender no weet, van waar mi kom, en na waar mi loop.

15. *Jender* oordeel na die Vleeſch, *mi* oordeel niemand.

16. Maar as mi oordeel, ſoo mi Oordeel ben waarachtig; want mi no ben alleen, maar *mi* en die Vader, die ka ſtier mi.

17. Die ſtaan ook geskreeven nabinne jender Wet, dat die Getugnis van twee Menſchen ben waarachtig.

18. *Mi* ben Een, die getug van mi ſelv, en die *Vader*, die ka ſtier mi, getug van mi ookal.

19. Da ſender a ſee na Em: Waar Joe Vader ben dan? Jeſus a antwoord: Jender no ken mi, en ook niet mi Vader. As jender a ſal ken mi, ſoo jender a ſal ken mi Vader ookal.

20. Deese Woorden Jesus a spreek by die Gods-Kist, toen Em a leer nabinne die Tempel, en niemand a vas Em, want si Uur no a ka kom nochal.

21. Da Jesus a see weeraan na sender: Mi loop wee, en jender sal soek mi, en sal dood nabinne jender Sonden. Waar mi loop hen, na daar jender no kan kom.

22. Da die Jooden a see: Em will dan maak Em selv dood, dat Em see: Waar mi loop hen, na daar jender no kan kom?

23. En Em a see na sender: Jender ben van moleè, Mi ben van boven; jender ben van deese Werld, Mi no ben van deese Werld.

24. Voordaarom mi ka see na jender, dat jender sal dood nabinne jender Sonden: Want as jender no gloof, dat mi ben Em, soo jender sal dood nabinne jender Sonden.

25. Da sender a see na Em: Wie Joe ben dan? En Jesus a see na sender: Vooreerst Em, mi, die spreek met jender.

26. Mi hab moeschi vor see en vor oordeel van jender: Maar Em, die ka stier mi, ben waarachtig; en wat mi ka hoor van Em, die mi spreek navoor die Werld.

27. Maar sender no a verstaan, dat Em a spreek na sender van die Vader.

28. Dan Jesus a see na sender: Wanneer jender sal verhoog die Mensch si Soon, dan jender sal weet, dat mi ben die, en dat mi doe nietmetal van mi selv; maar soo as mi Vader ka leer mi, soo mi spreek.

29. En Em, die ka stier mi, ben met mi. Die Vader

Vader no latſtaan mi alleen: Want mi doe altid, wat behaag na Em.

30. Toen Em a ſpreek deeſe Woorden, da veele a gloof na Em.

31. Dan Jeſus a ſee na die Jooden, die a gloof na Em: As jender ſal bliev na mi Woorden, ſoo jender ben waarlik mi Jungers;

32. En jender ſal verſtaan die Waarheid, en die Waarheid ſal maak jender vrie.

33. Die Jooden a antwoord na Em: Ons ben Abraham ſi Saad, en noit ons ka wees Dienſt-Knechten van eenigſte Menſch. Hoeſoo Joe ſee dan: jender ſal kom vrie?

34. Jeſus a antwoord na ſender en a ſee: Voorwaar, voorwaar, mi ſee na jender: Wie doe Sondo, die ben een Dienſt-Knecht van die Sondo.

35. Maar die Dienſt-Knecht no bliev eewig nabinne die Hoes; die Soon bliev eewig.

36. As noe die Soon maak jender vrie, ſoo jender ben waarlik vrie.

37. Mi weet die wel, dat jender ben die Saad van Abraham: maar jender ſoek vor maak mi dood, want mi Woord no vind Plaats nabinne jender.

38. *Mi* ſpreek, wat mi ka kik van *mi* Vader; en *jender* doe, wat jender ka kik van *jender* Vader.

39. Sender a antwoord en a ſee na Em: Abraham ben ons Vader. Jeſus a ſee na ſender: As jender a ſal wees Kinders van Abraham, ſoo jender a ſal doe Abraham ſi Werken.

40. Maar noe jender ſoek vor maak mi dood; een Menſch, die ka ſee na jender die Waarheid, die mi ka hoor van God. Deeſe Abraham no ka doe.

41. Jender doe die Werken van jender Vader. Dan ſender a ſee na Em: Ons no ben gebooren ut Hoererie; ons hab een Vader, (naamelik) God.

42. Jeſus a ſee na ſender: As God a ſal wees jender Vader, ſoo jender a ſal hab mi lief; want mi ka loop ut, en kom van God. Want mi no ka kom van mi ſelv, maar Em ka ſtier mi.

43. Voorwaarom jender no ken dan mi Spraak? Want jender no kan hoor ja mi Woord.

44. Jender ben van die Vader die Duvel, en jender will doe die Pleſi van jender Vader. Dieſelvde ben een Moordenaar van die Begin, en no a bliev ſtaan na die Waarheid: want die Waarheid no ben nabinne em. Wanneer em praat die Lugie, ſoo em praat van ſi eigen ſelv; want em ben een Lugenaar, en een Vader van die Lugie.

45. Maar *mi*, derwil mi ſee die Waarheid, ſoo jender no gloof mi.

46. Welk van jender kan overtug mi van een Sondo? maar as mi ſee na jender die Waarheid, voorwaarom jender no gloof mi?

47. Wie van God ben, die hoor die Woord van God: voordaarom jender no hoor, want jender no ben van God.

48. Dan die Jooden a antwoord en a ſee na Em: Ons ſee dan niet recht, dat Joe ben een Samaritaan, en hab een quaaje Geeſt nabinne Joe?

49. Jeſus a antwoord: Mi no hab een quaaje Geeſt, maar mi eer mi Vader, en jender veroneer mi.

50. Mi no ſoek mi Eer; maar daar ben Een, die ſoek die, en oordeel.

51. *Voorwaar, voorwaar, mi ſee na jender: As iemand*

iemand ſal hou mi Woord, die no ſal kik die Dood in Eewigheid.

52. Dan die Jooden a ſee na Em: Noe ons weet, dat Joe hab een quaaje Geeſt. Abraham ka dood, en die Propheeten; en Joe ſee: As iemand ſal hou mi Woord, die no ſal ſmaak die Dood in Eewigheid.

53. Joe ben dan meer as ons Vader Abraham, die ka dood? En die Propheeten ka dood. Wat Joe maak van Joe ſelv?

54. Jeſus a antwoord: As mi eer mi ſelv, ſoo mi Eer ben nietmetal; maar die ben mi Vader, die eer mi; van die jender ſee, dat Em ben jender God.

55. Doch *jender* no ken Em, maar *mi* ken Em; en as mi ſal ſee: Mi no ken Em, ſoo mi ſal wees een Lugenaar, glik as jender ben. Maar mi ken Em, en hou ſi Woord.

56. Abraham, jender Vader, a kom bli, dat em a ſal kik mi Dag; en em a kik die, en a wees goe bli.

57. Da die Jooden a ſee na Em: Joe no ben vyftig Jaar oud nochal, en Joe ka kik Abraham?

58. Jeſus a ſee na ſender: Voorwaar, voorwaar, mi ſee na jender: Mi ben eerder, as Abraham a wees.

59. Dan ſender a neem Steenen op, vor gooy op Em; maar Jeſus a verberg Em, en a loop ut van die Tempel, en a paſſeer door die Middel van ſender.

Die 9 Capitel.

En toen Jeſus a paſſeer voorby, Em a kik een Menſch, die a wees blind van ſi Geboort af.

2. En

2. En ſi Jungers a vraag Em, en a ſee: Meeſter, wie ka doe Sondo, deeſe Menſch, of ſi Ouders, dat em ben blind geboore?

3. Jeſus a antwoord: Niet deeſe Menſch, en ook niet ſi Ouders ka ſondig; maar voor dat die Werken van God a ſal kom openbaar na em.

4. Mi moet werk die Werken van Em, die ka ſtier mi, ſoo lang die ben Dag; die Nacht kom, na die niemand kan werk.

5. Soo lang as mi ben nabinne die Werld, mi ben die Licht van die Werld.

6. Toen Em a ka ſee die, ſoo Em a ſpug na die Grond, en a maak een Klei van die Spugſel, en a ſtriek die Klei op die Oogen van die blind Menſch.

7. En a ſee na em: Loop hen, en waſch joe in die Waterpan van Siloah; (die ben na ons Taal geſtiert.) Em a loop hen, en a waſch em, en a kom, en a hab ſi Geſicht.

8. Die Buuren noe, en ſender, die a ka kik em toevoorn, dat em a wees blind, a ſee: Da no em die ben, die a ſet, en a beddel?

9. Som a ſee: Deeſe em ben. Ander a ſee: em glik dieſelvde. Maar em ſelv a ſee: Mi ben die.

10. Soo ſender a ſee na em: Hoeſoo joe Oogen ka kom geopend?

11. Em a antwoord en a ſee: Die Menſch, die ben genaamt Jeſus, a maak een Klei, en a ſtriek mi Oogen met die, en a ſee: Loop hen na die Waterpan van Siloah en waſch joe. Mi a loop hen, en a waſch mi, en a krieg mi Geſicht.

12. Dan ſender a ſee na em: Waar dieſelvde ben? em a ſee: Mi no weet.

13. Da

13. Da ſender a breng em, die a wees blind toevoorn, na die Phariſeen.

14. (Maar die a wees Sabbath, toen Jeſus a maak die Klei, en a open ſi Oogen.)

15. Soo ſender a vraag em weeraan, die Phariſeen ookal, hoeſoo em a krieg ſi Geſicht? Em a ſee na ſender: Klei Em a lee op mi Oogen, en mi a waſch mi, en noe mi kan kik.

16. Da ſom van die Phariſeen a ſee: Deeſe Menſch no ben van God, derwil Em no hou die Sabbath-Dag. Ander a ſee: Hoeſoo een ſondig Menſch kan doe ſoo Wonder-Teekens? en ſender a kom gepartiet onder malkander.

17. Sender a ſee weeraan na die blind Menſch: Wat *joe* ſee dan van Em, dat Em ka open joe Oogen? en em a ſee: Em ben een Propheet.

18. Die Jooden no a gloof van em, dat em a ka wees blind, en a ka krieg ſi Geſicht weeraan, tee ſender a roep die Ouders van em, die a ka krieg ſi Geſicht;

19. En a vraag ſender, en a ſee: Ben deeſe dan jénder Soon, van die jender ſee, dat em ben blind gebooren? Hoeſoo dan em kan kik noe?

20. Si Ouders a antwoord na ſender, en a ſee: Ons weet, dat deeſe ben ons Soon, en dat em ben blind gebooren;

21. Maar hoeſoo die ben, dat em kan kik noe, die ons no weet; of wie ka open ſi Oogen, die ons ook no weet. Em ben oud genoeg, vraag *em*, lat em ſpreek voor Em ſelv.

22. Deeſe Woorden ſi Ouders a ſee: Want ſender a hab Vrees voor die Jooden; want die Jooden a ka vereenig ſender alreeds, as jemand ſal beken

loop navoor ſender hen; en die Skaapen volg Em, want ſender ken ſi Stem.

5. Maar ſender no volg een Vremde, maar vlucht wee van em: want ſender no ken die Stem van een Vremde.

6. Deeſe Gliknis Jeſus a ſee na ſender: Maar ſender no a verſtaan, wat die a wees, die Em a ſee na ſender.

7. Dan Jeſus a ſee weeraan na ſender: Voorwaar, voorwaar, mi ſee na jender: *Mi* ben die Door van die Skaapen;

8. Sender allemaal, die a kom bevoor mi, a wees Dieſmans en Moordenaars; maar die Skaapen no ka hoor na ſender.

9. *Mi* ben die Door; as iemand loop nabinne door mi, die ſal kom ſalig, en ſal loop in en ut, en ſal vind Weide.

10. Een Dief no kom, as maar dat em ſteel, maak dood, en bederv.

11. *Mi* ka kom, dat ſender ſal hab die Leev en genoeg in Overvloet.

12. Mi ben die goeje Herder; die goeje Herder gie ſi Leev voor die Skaapen. Maar een, die ben een Huerling, die no ben een Herder, en die Skaapen no ben ſi eigen, as em kik, dat die Wolf kom, ſoo em verlaat die Skaapen, en vlucht wee, en die Wolf vang en verſtrooy die Skaapen;

13. Maar die Huerling vlucht, want em ben een Huerling, en no keer voor die Skaapen.

14. Mi ben die goeje Herder, en ken ſender, die ben van mi, en mi ben bekent na ſender, die van mi ben.

15. Glik as mi Vader ken mi, ſoo mi ken die Vader; en mi gie mi Leev voor die Skaapen.

16. En

16. En mi hab ander Skaapen nochal, die no ben ut van deese Kot, en dieselvde mi moet breng toe ookal, en sender sal hoor mi Stem, en dan sal word *een* Trop, en *een* Herder.

17. Voordaarom mi Vader hab mi lief, derwil mi gie mi Leev, voor dat mi kan neem die weeraan.

18. Niemand neem die van mi, maar mi gie die van mi selv. Mi hab Macht voor gie die, en mi hab Macht, vor neem die weeraan. Deese Gebod mi ka ontvang van mi Vader.

19. Daar een Tweedracht a kom onder die Jooden weeraan over deese Woorden.

20. Veel van sender a see: Em hab een quaaje Geest, en ben butten si Sinnen, voor wat jender hoor na Em?

21. Ander a see: Die no ben Woorden van een, die hab een quaaje Geest. Een quaaje Geest sal kan open dan ook die Oogen van die Blinden?

22. En na Jerusalem a wees die Feest van die Tempel-Inweihing; en die a wees Winter.

23. En Jesus a wandel nabinne die Tempel, na die Voorhof van Salomon.

24. Da die Jooden a kom, en a staan rond om Em, en a see na Em: Hoe lang Joe hou ons Sielen na Twiefel? As Joe ben Christus, soo see die na ons vrie ut.

25. Jesus a antwoord na sender: Mi ka see die na jender, en jender no gloof; die Werken, die mi doe in die Naam van mi Vader, sender gie Getugnis van mi.

26. Maar jender no gloof, want jender no ben van mi Skaapen, soo as mi ka see na jender.

27. Want *mi Skaapen hoor mi Stem, en mi ken ſender, en ſender volg mi;*

28. *En mi gie na ſender die eewig Leev, en noit niet ſender ſal bederv, en niemand ſal trek ſender ut van mi Hand.*

29. *Die Vader, die ka gie ſender na mi, ben meer groot as allemaal, en niemand ſal trek ſender ut van mi Vader ſi Hand.*

30. *Mi en die Vader ben Een.*

31. Dan die Jooden a neem Steenen op weeraan, vor ſteenig Em.

32. Jeſus a antwoord na ſender: Veel goeje Werken mi ka wies na jender van mi Vader; voor welk van dieſelvde Werken jender ſoek dan vor ſteenig mi?

33. Die Jooden a antwoord na Em en a ſee: Om die will van eenigſte goeje Werk ons no ſteenig Joe, maar om die will van Gods-Laſtering, en derwil Joe, die ben een Menſch, maak Joe ſelv een God.

34. Jeſus a antwoord na ſender: Staan die dan niet geſkreeven nabinne jender Wet; Mi ka ſee: jender ben Godten?

35. As em roep noe ſender voor Godten, na die die Woord van God a geſkied, en doch die Skrift no kan word gebroken;

36. Jender ſee dan na Em, die die Vader ka heilig, en ka ſtier na die Werld: Joe laſter God; voordaarom, dat mi ka ſee: Mi ben die Soon van God?

37. As mi no doe die Werken van mi Vader, ſoo no gloof mi.

38. Maar as mi doe ſender, ſoo gloof doch die Wer-

Werken, as jender no will gloof mi: voor dat jender weet en gloof, dat die Vader ben in mi, en mi ben in Em.

39. Da ſender a ſoek weeraan, vor vaſs Em; maar Em a kom wee ut van ſender Handen.

40. En Em a loop hen weeraan na die ander Sie van die Jordan; waar Johannes a ka doop toevoorn, en daar Em a bliev.

41. En moeſchi a kom na Em, en a ſee: Johannes a doe wel niet een Teeken, maar all wat Johannes ka ſee van deeſe, ben Waarheid.

42. En veel a gloof daar na Em.

Die 11 Capitel.

En daar a wees een Man, die a lee ſiek, genaamt Lazarus, van Bethania, na die Dorp van Maria en ſi Suſter Martha.

2. Maar Maria á wees díe, die a ka ſalv die Heere met Salv-Olie, en a ka droog ſi Voeten met ſi Haar; dieſelvde ſi Broeder Lazarus a lee ſiek.

3. Da ſi Sufters a ſtier na Jeſus, en a lat ſee na Em: Heere, kik, die Joe hab lief, die lee ſiek.

4. Toen Jeſus a hoor die, Em a ſee: Deeſe Siekte no ben na die Dood, maar tot die Eer van God, dat die Soon van God word verheerlikt door die.

5. Maar Jeſus a hab Martha lief, en ſi Suſter, en Lazarus.

6. Toen Em a hoor noe, dat Lazarus a wees ſiek, ſoo Em a bliev twee Dagen na die Plaats, waar Em a wees.

7. Afteraan Em a ſee na ſi Jungers: Lat ons loop weeraan na Judea.

8. Si Jungers a ſee na Em: Meeſter, die laatſte-maal die Jooden a will ſteenig Joe, en Joe will loop na daar weeraan?

9. Jeſus a antwoord: Ben dan niet twaalf Uuren na die Dag? Wie wandel na die Dag, die no ſtoot em; want em kik die Licht van deeſe Werld.

10. Maar wie wandel na die Nacht, die ſtoot ſi ſelv; want die no hab Licht nabinne em.

11. Deeſe Em a ſee, en dan Em a ſee na ſender: Lazarus, ons Vriend, ſlaap; maar mi loop hen vor wek em op.

12. Da ſi Jungers a ſee na Em: Heere, as em ſlaap, ſoo die ſal kom beeter met em.

13. Maar Jeſus a ſpreek van ſi Dood: en ſender a dink, dat Em a ſpreek van die Ruſt na die Slaap.

14. Dan Jeſus a ſee die vrie ut na ſender: Lazarus ka dood;

15. En mi ben bli om die will van jender, dat mi no ka wees daar, voor dat jender gloof. Maar lat ons loop na em.

16. Dan Thomas, die ben genaamt Twilling, a ſee na die (ander) Jungers: Lat ons loop ookal, dat ons dood met Em.

17. Da Jeſus a kom en a vind em, dat em a ka lee al vier Dagen nabinne die Graf.

18. (Maar Bethania a wees deſtby Jeruſalem, omtrent vyftien Veldwegs af.)

19. En veel van die Jooden a ka kom na Martha en Maria, vor vertrooſt ſender over ſender Broeder.

20. Toen Martha a hoor noe, dat Jeſus a kom, ſoo em a loop, vor gemoet Jeſus; maar Maria a ſet ſtill na Hoes.

21. Dan

21. Dan Martha a ſee na Jeſus: Heere, as Joe a a ſal ka wees hier, mi Broeder no a ſal ka dood.

22. Maar mi weet ook nochal, dat wat Joe bed van God, God ſal gie die na Joe.

23. Jeſus a ſee na em: Joe Broeder ſal ſtaan op.

24. Martha a ſee na Em: Mi weet wel, dat em ſal ſtaan op in die Opſtanding na die laatſte Dag.

25. Jeſus a ſee na em: Mi *ben die Opſtanding en die Leev; wie gloof na mi, die ſal leev, maski em a dood.*

26. En wie leev, en gloof na mi, die noit ſal dood. Joe gloof dan deeſe?

27. Martha a ſee na Em: Heere, ja, mi gloof, dat Joe ben Chriſtus, die Soon van God, die ka kom na die Werld.

28. En toen em a ka ſee die, em a loop hen, en a roep ſi Suſter Maria heimelik, en a ſee: Die Meeſter ka kom, en Em roep voor joe.

29. Dieſelvde, toen em a hoor die, em a ſtaan op met Haaſt, en a kom na Jeſus.

30. (Want Jeſus no a ka kom nabinne die Dorp nochal, maar Em a wees noch na die Plek, na waar Martha a ka kom vor gemoet Em.)

31. Die Jooden, die a wees met Maria, nabinne die Hoes, en a vertrooſt em, toen ſender a kik, dat em a ſtaan op met ſoo een Haaſt, en a loop nabutten, ſender a volg em, en a ſee: Em loop na die Graf, vor traan daar.

32. Toen Maria a kom noe, waar Jeſus a wees, en a kik Em, ſoo em a vall neer voor ſi Voeten, en a ſee na Em: Heere, as Joe a ſal ka wees hier, mi Broeder no a ſal ka dood.

33. En toen Jeſus a kik em traan, en die Jooden

a traan ookal, die a kom met em, ſoo ſi Hert a kom goe beweegt; Em a ſucht in die Geeſt, en a bedroef Em ſelv,

34. En a ſee: Na waar jender ka lee em? Sender a ſee na Em: Heere, kom, en kik die.

35. En Jeſus a traan.

36. Dan die Jooden a ſee: Kik, hoe lief Em a ka hab em!

37. Maar ſom van ſender a ſee: Die Man, die ka open die Oogen van die Blinde, no a kan maak dan, dat ook deeſe no a dood?

38. En Jeſus a kom weeraan goe beweegt nabinne Em ſelv, en a kom na die Graf: en die a wees een Hool, en een Steen a lee op die.

39. Jeſus a ſee: Neem die Steen wee. Martha, die Suſter van die Dooje a ſee: Heere, em ſtink noe al; want em ka lee vier Dagen.

40. Jeſus a ſee na em: Mi ka ſee dan niet na joe, as joe a kan gloof, ſoo joe a ſal kik die Heerlikheid van God?

41. Dan ſender a neem die Steen af, waar die Dooje a lee. En Jeſus a lechtop ſi Oogen, en a ſee: Vader! mi dank Joe, dat Joe ka verhoor mi;

42. Doch mi weet, dat Joe hoor mi altid; maar om die will van die Volk, die ſtaan hier rond om, mi ſee die, dat ſender kan gloof, dat Joe ka ſtier mi.

43. Toen Em a ka ſee die, da Em a roep met een groot Stem: Lazarus, kom ut!

44. En die Dooje a kom ut, gebonden met Graf-Doeken na Handen en Voeten, en ſi Aangeſicht a wees gebonden met een Sweet-Doek. Jeſus a ſee na ſender: Loſs em, en lat em wandel.

45. Veel

45. Veel noe van die Jooden, die a kom na Maria, en a kik, wat Jesus a doe, a gloof na Em.

46. Maar som van sender a loop hen na die Phariseen, en a see na sender, wat Jesus a ka doe.

47. Dan die Hoogpriesters en die Skriftgeleerden a vergaader een Raad, en a see: Wat ons sal doe? Deese Mensch doe moeschi Teekens.

48. As ons lat Em doe soo, dan allemaal sal gloof na Em, en die Romeynen sal kom, en neem wee ons Land, en ons Volk.

49. En een van sender, (genaamt) Caiphas, die a wees Hoogpriester dieselvde Jaar, a see na sender: Jender weet nietmetal;

50. Jender bedink ook niet, dat die ben beeter voor ons, *dat een Mensch dood voor die Volk, as dat die geheele Volk bederv.*

51. En deese Woorden em no a spreek van si selv, maar derwil em a wees Hoogpriester dieselvde Jaar, soo em a prophecey, *dat Jesus a sal dood voor die Volk:*

52. *En niet voor die Volk alleen, maar dat Em a sal breng ook malkander die Kinders van God, die a wees verstrooit.*

53. Van die Dag af sender a maak die ut in sender Raad, hoesoo sender a sal kan maak Em dood.

54. Voordaarom Jesus no a wandel meer openbaar onder die Jooden; maar Em a loop van daar na een Land, destby die Woestyne, nabinne een Stadt, genaamt Ephrem, en daar Em a hou Em op met si Jungers.

55. En die Passa-Feest van die Jooden a wees destby, en moeschi Volk ut van dieselvde Land a loop op na Jerusalem, bevoor die Passa-Feest, vor reinig sender.

56. Dan ſender a ſtaan, en a vraag voor Jeſus, en a ſee na malkander nabinne die Tempel: Wat jender dink, dat Em no kom na die Feeſt?

57. Maar die Hoogprieſters en die Phariſeen a ka gie een Gebod ut: As eenigſte Menſch a ſal weet, waar Jeſus ben, dat em a ſal maak die bekent, voor dat ſender a kan vaſs Em.

Die 12 Capitel.

Ses Dagen bevoor die Paſſa-Feeſt Jeſus a kom na Bethania, waar Lazarûs a wees, die a ka wees dood, en die Jeſus a ka wek op van die Doojen.

2. Daar ſender a maak een Avendmaaltid bereid voor Em, en Martha a dien; maar Lazarus a wees een van ſender, die a ſet na Tafel met Em.

3. Da Maria a neem een Pond Salv, van die onvervalſcht en koſtlik Nardus-Olie, en a ſalv die Voeten van Jeſus, en a droog ſender met ſi Haar; en die Hoes a kom voll met die Reuk van die Salv-Olie.

4. Dan een van ſi Jungers, Judas Iſcarioth, Simon ſi Soon, die a verraad Em aſteraan, a ſee:

5. Voorwaarom deeſe Salv-Olie no a word verkoopt voor driehondert Penningen, en gegeven na die Pover ſender?

6. Doch em no a ſee die, dat em a keer voor die pover Volk; maar em a wees een Dief, en a hab die Beerſch, en a draag, wat a word gegeven.

7. Da Jeſus a ſee: Lat em met Vrede, em ka bewaar deeſe Salv-Olie, tee na die Dag van mi Begrafnis.

8. Want jender hab altid pover Volk by jender, maar jender no hab *mi* altid.

9. Dan

9. Dan moeſchi Volk van die Jooden a krieg vor weet, dat Em a wees daar; en ſender a kom, niet om die will van Jeſus alleen, maar dat ſender a kan kik Lazarus ookal, die Em a ka wek op van die Doojen.

10. Maar die Hoogprieſters a hab een Raadſlag, dat ſender a kan maak ook Lazarus dood;

11. Want om die will van em veel Jooden a loop hen, en a gloof na Jeſus.

12. Die ander Dag, moeſchi van die Volk, die a ka kom na die Feeſt, toen ſender a hoor, dat Jeſus kom na Jeruſalem,

13. Sender a neem Takkies van die Palm-Boomen, en a loop nabutten vór gemoet Em, en a roep: Hoſianna, geſegend Em ben, die kom in die Naam van die Heere, een Koning van Iſrael.

14. En Jeſus a vind een jong Eſel, en a rie op die, ſoo as die ſtaan geſkreeven:

15. No vrees, joe Dochter van Zion; kik, joe Koning kom, en Em rie op een Kaggel van een Eſelin.

16. Doch ſi Jungers no a verſtaan die toevoorn; maar toen Jeſus a kom verheerlikt, dan ſender a dink na die, dat die a wees ſoo geſkreeven van Em, en dat ſender a ka doe ſoo na Em.

17. En die Volk, die a wees met Em, toen Em a roep Lazarus ut van die Graf, en a wek em op van die Doojen, a getug van die, en a roem die. Wonder-Werk.

18. Voordaarom ook die Volk a loop vór gemoet Em, derwil ſender a ka hoor, dat Em a ka doe deeſe Wonder-Teeken.

19. Maar die Phariſeen a ſee onder malkander:

Jender kik, dat jender kan win nietmetal; kik, die geheele Werld loop after Em.

20. En daar a wees ſom van die Grieken onder ſender, die a ka kom op vor bed ná die Feeſt.

21. Dieſelvde a kom na Philippus, die a wees van Bethſaida in Galilea, a bed em, en a ſee: Heere, ons gern will kik Jeſus.

22. Philippus a kom, en a ſee die na Andreas, en Philippus en Andreas a ſee die verder na Jeſus.

23. En Jeſus a antwoord na ſender, en a ſee: Die Tid ka kom, dat die Menſch ſi Soon ſal word verheerlikt.

24. Voorwaar, voorwaar, mi ſee na jender: Sonder die, dat die Koorn van die Weit vall nabinne die Grond en ſterv, ſoo die bliev alleen; maar as die ſterv, ſoo die breng voort moeſchi Vrucht.

25. Wie hab ſi Leev lief, die ſal verloor die, en wie haat ſi Leev in deeſe Werld, die ſal behou die na die eewig Leev.

26. Wie will dien mi, die volg mi, en waar mi ben, daar mi Dienaar ſal wees ookal; en wie ſal dien mi, da mi Vader ſal eer em.

27. Noe mi Siel ben bedroefd; en wat mi ſal ſee? Vader! help mi ut van deeſe Uur; doch voordaarom mi ka kom na deeſe Uur.

28. Vader, verheerlik Joe Naam. Da een Stem a kom ut van die Hemel: "Mi ka verheerlik Em, en mi will verheerlik Em weeraan."

29. Da die Volk, die a ſtaan daar, en a hoor die, a ſee: Die a dónder. Die ander ſender a ſee: Een Engel a ſpreek met Em.

30. Jeſus a antwoord, en a ſee: Deeſe Stem no

ka

ka geſkied om die will van mi, maar om die will van jender.

31. Noe ben die Oordeel over die Werld; noe die Vorſt van deeſe Werld ſal word utgegooyt.

32. En mi, wanneer mi word verhoogt van die Aarde, ſoo mi will trek ſender allemaal na mi.

33. Maar deeſe Em a ſee, vor beteeken, welk een Dood Em a ſal ſterv.

34. Die Volk ſender a antwoord Em: Ons ka hoor ut die Wet, dat Chriſtus bliev eewig; en hoeſoo *Joe* ſee dan: Die Menſch ſi Soon moet word verhoogt? Wie ben dan deeſe Menſchen-Soon?

35. Dan Jeſus a ſee na ſender: Een kleen Tid die Licht ben by jender nochal; wandel, derwil jender hab die Licht, dat die Duſternis no vall op jender. Wie wandel nabinne Duſternis, em no weet, na waar em loop.

36. Gloof na die Licht, derwil jender hab die, voor dat jender kan wees Kinders van die Licht.

37. Deeſe Dingen Jeſus a ſee, en a loop wee, en a verberg Em ſelv van ſender. En maſki Em a doe ſoo veel Wonder-Teekens navoor ſender, doch ſender no a gloof na Em.

38. Voor dat die Woord van die Propheet Jeſaias a ſal word vervoellt, die em a ſee: Heere, wie gloof ons Prediking? en na wie die Arm van die Heere ben geopenbaart?

39. Voordaarom ſender no a kan gloof; want Jeſaias a ſee weeraan:

40. Em ka verblind ſender Oogen, en ka verhard ſender Hert, dat ſender no kik met die Oogen, en no verſtaan ook met die Hert, en bekeer, en mi genees ſender.

41. Deeſe

41. Deese Dingen Jesaias a see, toen em a kik si Heerlikheid, en a spreek van Em.

42. Doch veel van die Oversten a gloof na Em; maar om die will van die Pharisseen sender no a beken die, dat sender no a sal word utgegooyt van die Synagoge.

43. Want sender a hab die Eer by die Menschen meer lief, as die Eer by God.

44. Maar Jesus (toen Em a loop wee) a roep, en a see: Wie gloof na mi, die gloof niet na *mi*, maar na *Em*, die ka stier mi.

45. En wie kik *mi*, die kik *Em*, die ka stier mi.

46. Mi ka kom na die Werld, een Licht, voor dat, wie gloof na mi, no sal bliey na Dusternis.

47. En wie hoor mi Woorden, en no gloof, *Mi* no sal oordeel em; want mi no ka kom vor oordeel die Werld, maar vor maak die Werld salig.

48. Wie veracht mi, en no neem mi Woorden op, em hab een, die oordeel em: die Woord, die mi ka spreek, die sal oordeel em na die laatste Dag.

49. Want mi no ka spreek van mi selv; maar die Vader, die ka stier mi, Em ka gie na mi een Gebod, wat mi sal doe, en wat mi sal spreek.

50. En mi weet, dat si Gebod ben die eewig Leev. Voordaarom, wat mi spreek, die mi spreek soo, as die Vader ka see na mi.

Die 13 Capitel.

Noe bevoor die Passa-Feest, toen Jesus a weet, dat si Uur a ka kom, dat Em a sal loop ut van deese Werld na die Vader; en soo as Em a ka hab lief

lief ſi Eigen ſender, die a wees in die Werld, ſoo Em a hab ſender lief tee na die End.

2. En after die Avendmaaltid, toen die Duvel a ka gie die al nabinne die Hert van Judas Iſcarioth, Simon ſi Soon, dat em a ſal verraad Em;

3. En Jeſus a weet, dat die Vader a ka gie alle Dingen na ſi Handen, en dat Em a ka kom van God, en a loop na God;

4. Soo Em a ſtaan op van die Avendmaaltid, a lee ſi Kleeren af, en a neem een linnen Doek, en a omgort ſi ſelv.

5. Afteraan Em a gooy Water nabinne een Bak, en a begin vor waſch ſi Jungers ſender Voeten, en a droog ſender met die linnen Doek, met die Em a wees omgort.

6. Soo Em a kom na Simon Petrus, en dieſelvde a ſee na Em: Heere, *Joe* ſal waſch dan mi Voeten?

7. Jeſus a antwoord en a ſee na em: Wat mi doe, die joe no weet noe, maar afteraan joe ſal verſtaan die.

8. Da Petrus a ſee na Em: Noit Joe ſal waſch mi Voeten. Jeſus a antwoord em: As mi no ſal waſch joe, ſoo joe no hab Part met mi.

9. Simon Petrus a ſee na Em: Heere, niet die Voeten alleen, maar ook die Handen en die Hoofd.

10. Jeſus a ſee na em: Wie gewaſchen ben, die no hab noodig, as alleen vor waſch die Voeten, maar em ben geheel rein; en jender ben rein, doch niet allemaal.

11. Want Em a weet wel, wie a ſal verraad Em; voordaarom Em a ſee: Niet jender allemaal ben rein.

12. Toen

12. Toen Em a ka waſch noe ſender Voeten, ſoo Em a neem ſi Kleeren, en a ſet Em neer weeraan, en a ſee na ſender: Jender weet dan, wat mi ka doe na jender?

13. Jender roep mi Meeſter en Heere, en jender ſee wel, want mi ben die ook.

14. As noe mi, jender Heere en Meeſter, ka waſch jender Voeten, ſoo jender ookal ſal waſch die Voeten onder malkander.

15. Want mi ka gie na jender een Exempel, dat jender ſal doe, glik as mi ka doe na jender.

16. Voorwaar, voorwaar, mi ſee na jender: Die Dienſt-Knecht no ben meer groot as ſi Heere, ook die Apoſtel no ben meer groot as diejeen, die ka ſtier em.

17. *As jender weet deeſe Dingen, ſalig jender ben, as jender doe die.*

18. Mi no ſpreek van jender allemaal; mi weet, welke mi ka kies ut; maar voor dat die Skrift ſal word vervoellt: Em die jeet die Brood met mi, die trap mi met Voeten.

19. Noe mi ſee die na jender, eerder die geſkied, voor dat, wanneer die ka geſkied, jender kan gloof, dat mi ben die.

20. Voorwaar, voorwaar, mi ſee na jender: Wie neem op diejeen, die mi ſal ſtier, die neem mi op; en wie neem mi op, die neem Em op, die ka ſtier mi.

21. Toen Jeſus a ka ſee deeſe Dingen, ſoo Em a kom bedroefd in die Geeſt, en a getug en a ſee: Voorwaar, voorwaar, mi ſee na jender: Een van jender ſal verraad mi.

22. Dan die Jungers a kik een na die ander, en ſender a kom bang, van wie Em a ſpreek.

23. En

23. En een a wees onder ſi Jungers, die a ſet na Tafel, na die Borſt van Jeſus, die Jeſus a hab lief.

24. Na em Simon Petrus a gie een Wink, dat em a ſal vraag, wie die a wees, van die Jeſus a ſpreek?

25. Dieſelvde a lee em dan meer deſtby na die Borſt van Jeſus, en a ſee na Em: Heere, wie die ben?

26. Jeſus a antwoord: Deeſe em ben, na die mi gie die Stuk, die mi dup in. En em a dup die Stuk in, en a gie die na Judas Iſcarioth, Simon ſi Soon.

27. En after die Stuk die Satan a vaar nabinne em. Dan Jeſus a ſee na em: Wat joe doe, doe die met Haaſt.

28. Maar niemand na die Tafel a weet, voor wat Jeſus a ſee die na em.

29. Som van ſender a dink, derwil Judas a hab die Beerſch, dat Jeſus a ſee na em: Koop, wat ons hab noodig op die Feeſt; of, dat em a ſal gie wat na die Pover ſender.

30. Toen em a ka neem noe die Stuk, ſoo em a loop aanſtonds nabutten. En die a wees Nacht.

31. En after em a ka loop nabutten, Jeſus a ſee: Noe die Menſch ſi Soon ben verheerlikt, en God ben verheerlikt in Em:

32. As God ben verheerlikt in Em, ſoo God ſal verheerlik Em ookal in Em ſelv, en ſal verheerlik Em aanſtonds.

33. Liefe Kindjes, een kort Tid nochal mi ben met jender; Jender ſal ſoek mi, en ſoo as mi a ſee na die Jooden. Na waar *mi* loop hen, na daar

jender

jender no kan kom; ſoo mi ſee die noe na jender ookal.

34. Een nieuw Gebod mi gie na jender, dat jender hab malkander lief, glik as mi ka hab jender lief, dat jender ook hab malkander lief.

35. *Na die allemaal Volk ſal weet, dat jender ben mi Jungers, as jender hab Liefde onder malkander.*

36. Simon Petrus a ſee na Em: Heere, na waar Joe loop hen? Jeſus a antwoord em. Na waar mi loop hen, joe no kan volg mi noe, maar aſteraan joe ſal volg mi.

37. Petrus a ſee na Em: Heere, voorwaarom mi no kan volg Joe noe? mi will latſtaan mi Leev voor Joe.

38. Jeſus a antwoord em: Joe ſal latſtaan joe Leev voor mi? Voorwaar, voorwaar, mi ſee na joe: Die Haan no ſal kraay, tee joe ka verloochen mi driemaal.

Die 14 Capitel.

En Em a ſee na ſi Jungers: No lat jender Hert verſkrik. As jender gloof na God, ſoo jender gloof ook na mi.

2. Nabinne die Hoes van mi Vader ben veel Wooningen. As die no a wees ſoo, doch mi a ſal ſee na jender: Mi loop hen, vor bereid een Plaats voor jender.

3. En wanneer mi ka loop hen, en ka bereid die Plaats voor jender, mi will kom weeraan, en neem jender na mi, voor dat jender ben, waar mi ben.

4. En na waar mi loop hen, die jender weet, en jender weet die Pad ookal.

5. Tho-

5. Thomas a ſee na Em: Heere, ons no weet, na waar joe loop hen; en hoeſoo ons kan weet die Pad?

6. Jeſus a ſee na em: *MI ben die Pad, en die Waarheid, en die Leev; niemand kom na die Vader as door mi.*

7. As jender a ſal ken mi, ſoo jender a ſal ken ook mi Vader. En van noe af jender ken Em, en ka kik Em.

8. Philippus a ſee na Em: Heere, wies ons die Vader, ſoo die ben genoeg voor ons.

9. Jeſus a ſee na em: Soo lang Tid mi ben met jender, en joe no ken mi, Philippus? Wie kik *mi*, die kik die Vader; hoeſoo joe ſee dan: Wies ons die Vader?

10. Joe gloof dan niet, dat mi ben in die Vader, en die Vader ben in mi? Die Woorden, die mi ſpreek na jender, die mi no ſpreek van mi ſelv; maar die Vader, die woon nabinne mi, *Em* doe die Werken.

11. Gloof mi, dat mi ben in die Vader, en dat die Vader ben in mi; as niet, ſoo gloof mi doch om die will van die Werken.

12. Voorwaar, voorwaar, mi ſee na jender: Wie gloof na mi, die ſal doe die Werken ookal, die mi doe, en ſal doe meer groot Werken, as deeſe; want mi loop na die Vader.

13. *En wat jender ſal bed in mi Naam, die mi will doe, voor dat die Vader ſal word verheerlikt in die Soon.*

14. As jender ſal begeer eenigſte Ding in mi Naam, mi will doe die.

15. As jender hab mi lief, ſoo hou mi Geboden.

16. En mi will bed die Vader, en Em ſal gie na jender een ander Trooſter, dat Em ſal bliev by jender in Eewigheid;

17. (Naamelik) die Geeſt van Waarheid, die die Werld no kan ontvang: want die Werld no kik Em, en no ken Em, maar jender ken Em, want Em bliev by jender, en ſal wees nabinne jender.

18. Mi no will lat jender bliev Weeſen-Kinders; mi kom weeraan na jender.

19. Die ben nochal een kleen Tid, dan die Werld no ſal kik mi meer, maar *jender* ſal kik mi; want *mi* leev, en jender ſal leev ookal.

20. Na dieſelvde Dag jender ſal weet, dat mi ben in mi Vader, en jender in mi, en mi in jender.

21. Wie hab mi Geboden, en hou ſender, die ben em, die hab mi lief; en wie hab mi lief, die ſal word geliefd van mi Vader, en *mi* will hab em lief, en mi will openbaar mi ſelv na em.

22. Judas (niet die Iſcarioth) a ſee na Em: Heere, wat die ben, dat Joe will openbaar Joe ſelv na ons, en niet na die Werld?

23. Jeſus a antwoord en a ſee na em: Wie hab mi lief, die hou mi Woord; en mi Vader ſal hab em lief, en ons ſal kom na em en maak Wooning by em.

24. Maar wie no hab mi lief, die no hou mi Woorden; en die Woord, die jender hoor, die no ben van mi, maar van die Vader, die ka ſtier mi.

25. Deeſe Dingen mi ka ſpreek na jender, die Tid mi ka wees met jender.

26. Maar die Trooſter, die heilig Geeſt, die mi Vader

Vader ſal ſtier in mi Naam, dieſelvde ſal leer jender alle Dingen, en breng na jender Gedachtnis allemaal, wat mi ka ſee na jender.

27. Vrede mi lat na jender, mi Vrede mi gie na jender: Mi no gie na jender ſoo as die Werld gie. No lat jender Hert verſkrik en kom na Vrees.

28. Jender ka hoor, dat mi ka ſee na jender: Mi loop hen, en kom na jender weeraan. As jender a ſal hab mi lief, ſoo jender a ſal wees bli, dat mi ka ſee: Mi loop na die Vader, want die Vader ben meer groot as mi.

29. En noe mi ka ſee die na jender, bevoor die geſkied, voor dat, wanneer die ſal geſkied, jender kan gloof.

30. Verder mi no ſal ſpreek meer veel met jender; want die Vorſt van deeſe Werld kom, en hab nietmetal na mi.

31. Maar voor dat die Werld ſal weet, dat mi hab die Vader lief, en dat mi doe, glik as die Vader ka gie een Gebod na mi, ſoo ſtaan op, en lat ons loop wee van hieſoo.

Die 15 Capitel.

Mi ben die waare Wienboom, en mi Vader ben die Wiengartman.

2. Elkeen Rank na mi, die no draag Vrucht, die Em ſal neem wee; en elkeen, die draag Vrucht, die Em ſal ſkoon, dat die draag meer Vrucht.

3. Jender ben ſkoon noe, om die will van die Woord, die mi ka ſpreek na jender.

4. Bliev nabinne mi, en mi nabinne jender. Glik as die Rank no kan draag Vrucht van ſi ſelv,

ſonder dat die bliev na die Wienboom, ſoo ook jender niet, ſonder dat jender bliev in mi.

5. Mi ben die Wienboom, jender ben die Ranken. Wie bliev nabinne mi, en mi nabinne em, die draag moeſchi Vrucht; want *ſonder mi jender kan doe nietmeta!.*

6. Wie no bliev nabinne mi, die word butten gegooyt, glik as een Rank, en kom droog, en Volk vergaader ſoo drooge Ranken, en gooy ſender nabinne die Vuur, en bran die op.

7. As jender bliev nabinne mi, en mi Woorden bliev nabinne jender, ſoo jender ſal bed, wat jender will, en die ſal geſkied na jender.

8. Na die mi Vader word verheerlikt, dat jender draag moeſchi Vrucht, en ſoo jender ſal wees mi Jungers.

9. Glik as mi Vader hab mi lief, ſoo mi hab jender lief ookal. Bliev in mi Liefde.

10. As jender hou mi Geboden, ſoo jender bliev in mi Liefde, glik as mi hou die Geboden van mi Vader, en bliev in ſi Liefde.

11. Deeſe Dingen mi ſpreek na jender, voor dat mi Bliſkap bliev nabinne jender, en dat jender Bliſkap word vollkom.

12. Deeſe ben mi Gebod, dat jender ſal hab malkander lief, glik as mi hab jender lief.

13. Niemand hab meer groot Liefde, as deeſe, dat em lee ſi Leev daar voor ſi Vrienden.

14. Jender ben mi Vrienden, as jender doe, wat mi gebied na jender.

15. Mi no ſee verder meer, dat jender ben Dienſt-Knechten, want een Dienſt-Knecht no weet, wat ſi Heere doe. Maar na jender mi ka ſee, dat jender

der ben Vrienden, want all wat mi ka hoor van mi Vader, die mi ka maak bekent na jender.

16. Jender no ka kies *mi* ut, maar mi ka kies *jender* ut, en ka ordineer jender, dat jender ſal loop hen, en breng Vrucht, en dat jender Vrucht ſal bliev; voor dat, as jender ſal bed die Vader in mi Naam, Em gie die na jender.

17. Deeſe mi gebied na jender, dat jender ſal hab malkander lief.

18. As die Werld haat jender, ſoo weet, dat dieſelvde ka haat mi eerder as jender.

19. As jender a wees van die Werld, ſoo die Werld a ſal hab ſi Eigen lief; maar derwil jender no ben van die Werld, maar mi ka kies jender ut van die Werld, voordaarom die Werld haat jender.

20. Dink na mi Woord, die mi ka ſee na jender: "Die Dienſt-Knecht no ben meer groot as ſi Heere." As ſender ka vervolg *mi*, ſoo ſender ſal vervolg *jender* ookal; as ſender ka hou *mi* Woord, ſoo ſender ſal hou die Woord van jender ookal.

21. Maar allemaal die ſender ſal doe na jender, om die will van mi Naam; want ſender no ken Em, die ka ſtier mi.

22. As mi no a ka kom, en ka ſee die na ſender, ſoo ſender no a ſal hab Sondo; maar noe ſender hab nietmetal vor excuſeer ſender Sondo.

23. Wie haat mi, die haat mi Vader ookal.

24. As mi no a ka doe die Werken onder ſender, die niet een ander ka doe, ſoo ſender no a ſal hab Sondo; maar noe ſender a kik die, en haat doch ſoo wel mi, as mi Vader.

25. Dooh die Woord moet kom vervoellt, die

ſtaan geſkreeven in ſender Wet: "Sender haat mi ſonder Oorſak."

26. Maar wanneer die Trooſter ſal kom, die mi ſal ſtier na jender van die Vader, die Geeſt van Waarheid, die loop ut van die Vader, die ſal getug van mi.

27. En jender ſal getug ookal, want jender a wees met mi van Begin.

Die 16 Capitel.

Deeſe Dingen mi ka ſpreek na jender, voor dat jender no word geergert.

2. Sender ſal gooy jender ut van die Synagogen; ja die Tid kom, dat elkeen, die maak jender dood, ſal dink, em doe een Dienſt na God met die.

3. En ſender ſal doe deeſe Dingen na jender voordaarom, dat ſender no ken mi Vader, en ook niet mi.

4. Maar mi ka ſpreek deeſe Dingen na jender, voor dat, wanneer die Tid ſal kom, jender kan dink op die, dat mi ka ſee die na jender. Doch deeſe Dingen mi no ka ſee na jender van Begin, want *mi* a wees met jender.

5. En noe mi loop hen na Em, die ka ſtier mi, en niemand van jender vraag mi: Na waar Joe loop hen?

6. Maar derwil mi ka ſee deeſe Woorden na jender, ſoo jender Hert ka kom voll van Droefnis.

7. Doch mi ſee na jender die Waarheid, die ben profitabel voor jender, dat mi loop hen; want as mi no loop hen, ſoo die Trooſter no ſal kom

na

na jender; maar as mi loop hen, ſoo mi will ſtier Em na jender.

8. En wanneer dieſelvde kom, ſoo Em ſal overtug die Werld van die Sondo, en van die Gerechtigheid, en van die Oordeel.

9. Van die Sondo, dat ſender no gloof na mi.

10. Van die Gerechtigheid, dat mi loop na die Vader, en jender no ſal kik mi meer.

11. Van die Oordeel, dat die Vorſt van deeſe Werld geoordeelt ben.

12. Mi hab veel Dingen nochal vor ſee na jender; maar jender no kan draag die noe.

13. Maar wanneer Em, die Geeſt van Waarheid, ſal kom, Em ſal ley jender na allemaal Waarheid. Want Em no ſal ſpreek van Em ſelv; maar wat Em ſal hoor, die Em ſal ſpreek, en wat ben vor kom, die Em ſal maak bekent na jender.

14. Dieſelvde ſal verheerlik mi, want Em ſal neem die van mi, en ſal verkondig die na jender.

15. All wat die Vader hab, die ben van mi, voordaarom mi ka ſee: Em ſal neem die van mi, en verkondig die na jender.

16. Over een kleen Tid, ſoo jender no ſal kik mi, en weeraan over een kleen Tid, ſoo jender ſal kik mi; want mi loop na die Vader.

17. Dan ſom van ſi Jungers a ſee onder malkander: Wat die ben, dat Em a ſee na ons: Over een kleen Tid, ſoo jender no ſal kik mi, en weeraan over een kleen Tid, ſoo jender ſal kik mi; en: Want mi loop na die Vader?

18. Da ſender a ſee: Wat die ben, die Em ſee: Over een kleen Tid? Ons no weet, wat Em ſpreek.

19. Noe Jeſus a bemerk, dat ſender a will vraag

Em, en a ſee na ſender: Van die jender vraag onder malkander, dat mi ka ſee: Over een kleen Tid, ſoo jender no ſal kik mi, en weeraan over een kleen Tid, ſoo jender ſal kik mi.

20. Voorwaar, voorwaar, mi ſee na jender, dat jender ſal traan en lamenteer, maar die Werld ſal wees bli; jender ſal wees bedroefd, doch jender Bedroefnis ſal word verandert na Bliſkap.

21. Een Vrouw, wanneer em baar, ſoo em hab Droefnis, want ſi Uur ka kom: maar wanneer em ka baar die Kind, ſoo em no dink meer na die Benauwtheid, om die will van die Bliſkap, dat een Menſch ben gebooren na die Werld.

22. En noe jender hab Droefnis ookal; maar mi will kik jender weeraan, en jender Hert ſal kom bli, en niemand ſal neem jender Bliſkap van jender.

23. En na dieſelvde Dag jender ſal vraag mi nietmetal. Voorwaar, voorwaar, mi ſee na jender: As jender ſal bed die Vader voor een Goed in mi Naam, ſoo Em ſal gie die na jender.

24. Tee noe jender ka bed nietmetal in mi Naam. Bed, ſoo jender ſal ontvang, dat jender Bliſkap kan wees vollkom.

25. Deeſe Dingen mi ka ſee na jender door Glikniſſen; maar die Tid kom, dat mi no ſal ſpreek meer met jender door Glikniſſen, maar mi ſal verkondig na jender vrie ut van mi Vader.

26. Na dieſelvde Dag jender ſal bed in mi Naam; en mi no ſee na jender, dat mi will bed die Vader voor jender:

27. Want Em ſelv, die Vader, hab jender lief, voordaarom, dat jender hab *mi* lief, en gloof, dat mi ka loop ut van God.

28. Mi

28. Mi ka loop ut van die Vader, en ka kom na die Werld: Weeraan mi verlaat die Werld, en loop na die Vader.

29. Si Jungers a ſee na Em: Kik, noe Joe ſpreek vrie ut, en no ſee een Gliknis.

30. Noe ons ben verſeekert, dat Joe weet alle Dingen, en Joe no hab noodig, dat iemand vraag Joe. Voordaarom ons gloof, dat Joe ka loop ut van God.

31. Jeſus a antwoord na ſender: Noe jender gloof.

32. Kik die Uur kom, en die ka kom alreeds, dat jender ſal word verſtrooit, elkeen na ſi Eigen, en ſal latſtaan mi alleen; maar mi no ben alleen, want die Vader ben met mi.

33. Deeſe Dingen mi ka ſpreek na jender, dat jender hab Vrede in mi. In die Werld jender hab Bangheid; maar hab goeje Moed, Mi ka overwin die Werld.

Die 17 Capitel.

Deeſe Woorden Jeſus a ſpreek, en a lechtop ſi Oogen na die Hemel, en a ſee: Vader, die Uur ka kóm; verheerlik Joe Soon, voor dat Joe Soon verheerlik Joe ookal.

2. Glik as Joe ka gie na Em Macht over allemaal Vleeſch, dat Em gie die eewig Leev na ſender allemaal, die Joe ka gie na Em.

3. *En deeſe ben die eewig Leev, dat ſender ken Joe, die Joe ben die eenige waarachtige God, en Jeſus Chriſtus, die Joe ka ſtier.*

4. Mi ka verheerlik Joe op die Aarde, en ka vollendig die Werk, die Joe ka gie na mi, dat mi a ſal doe die.

5. En noe, o Vader! verheerlik mi by Joe ſelv,

met die Heerlikheid, die mi a hab by Joe, bevoor die Werld a wees.

6. Mi ka openbaar Joe Naam na die Menſchen, die Joe ka gie na mi ut van die Werld. Sender a wees van Joe, en Joe ka gie ſender na mi, en ſender ka behou Joe Woord.

7. Noe ſender weet, dat all wat Joe ka gie na mi, ben van Joe.

8. Want die Woorden, die Joe ka gie na mi, die mi ka gie na ſender, en ſender ka neem die aan, en ka erken waarachtig, dat mi ka loop ut van Joe, en ſender gloof, dat Joe ka ſtier mi.

9. Mi bed voor ſender, en mi no bed voor die Werld, maar voor ſender, die Joe ka gie na mi; want ſender ben van Joe.

10. En allemaal, wat ben van mi, die ben van Joe, en wat ben van Joe, die ben van mi; en mi ben verheerlikt nabinne ſender.

11. En mi no ben meer nabinne die Werld; maar ſender ben nabinne die Werld, en mi kom na Joe. Heilige Vader, bewaar ſender in Joe Naam, die Joe ka gie na mi, dat ſender ben *Een*, glik as ons.

12. Soo lang mi a wees nabinne die Werld met ſender, mi ka bewaar ſender in Joe Naam. Die Joe ka gie na mi, die mi ka bewaar, en niet een van ſender ben verlooren, ſonder die verlooren Kind, voor dat die Skrift a ſal kom vervoellt.

13. Maar noe mi kom na Joe, en mi ſpreek die nabinne die Werld, dat ſender hab mi Bliſkap vollkom nabinne ſender.

14. Mi ka gie na ſender Joe Woord, en die Werld haat ſender; want ſender no ben van die Werld, glik as ook mi no ben van die Werld.

15. Mi

15. Mi no bed, dat Joe ſal neem ſender wee van die Werld, maar dat Joe ſal bewaar ſender van die Quaat.

16. Sender no ben van die Werld, glik as ook mi no ben van die Werld.

17. *Heilig ſender in Joe Waarheid: Joe Woord ben die Waarheid.*

18. Glik as Joe ka ſtier mi na die Werld, ſoo mi ſtier ſender ook na die Werld.

19. Mi heilig mi ſelv voor ſender, dat ſender ookal kan wees geheiligt in Waarheid.

20. En mi no bed voor deeſe alleen, maar voor ſender ookal, die door ſender Woord ſal gloof na mi;

21. Voor dat ſender allemaal ſal wees *Een;* glik as Joe Vader in mi, en mi in Joe, dat ſender ſal wees *Een* in ons ookal, voor dat die Werld kan gloof, dat Joe ka ſtier mi.

22. En mi ka gie na ſender die Heerlikheid, die Joe ka gie na mi, dat ſender ſal wees Een, glik as ons ben Een.

23. Mi nabinne ſender, en Joe nabinne mi, voor dat ſender ſal wees vollkom in Een, en dat die Werld kan weet, dat Joe ka ſtier mi, en dat Joe hab ſender lief, glik as Joe hab mi lief.

24. Vader, mi will, dat waar mi ben, ſender ook ſal wees by mi, die Joe ka gie na mi; dat ſender kan kik mi Heerlikheid, die Joe ka gie na mi; want Joe ka hab mi lief, bevoor die Fondament van die Werld ka lee.

25. Rechtvoerdige Vader, die Werld no ken Joe; maar mi ken Joe, en deeſe ka erken, dat Joe ka ſtier mi.

26. En

26. En mi ka maak Joe Naam bekent na ſender, en will maak die bekent; voor dat *die* Liefde, met die Joe hab mi lief, kan wees nabinne ſender, en mi nabinne ſender.

Die 18 Capitel.

Toen Jeſus a ka ſpreek deeſe Woorden, ſoo Em a loop ut van die Stadt, over die (Water-) Goot Kidron, daar a wees een Hofje, na die Jeſus a loop, en ſi Jungers.

2. Maar Judas, die a verraad Em, a weet die Plaats ookal; want Jeſus a vergaader Em daar dikwils met ſi Jungers.

3. Toen noe Judas a ka neem met em die Bende Soldaten, en die Dienaars van die Hoogprieſters en Phariſeen, ſoo em a kom daar, met Vlambees, Lampen en Geweer.

4. Jeſus dan, die a weet all wat a ſal geſkied met Em, a loop nabutten (van die Hofje) en a ſee na ſender: Wie jender ſoek dan?

5. Sender a antwoord Em: Jeſus van Nazareth. Jeſus a ſee na ſender: *Mi* ben die! Maar Judas, die a verraad Em, a ſtaan daar met ſender ookal.

6. Toen noe Jeſus a ſee na ſender: *Mi* ben die! ſoo ſender a draai afterut, en a vall na Grond.

7. Dan Em a vraag ſender weeraan: Wie jender ſoek dan? Sender a ſee: Jeſus van Nazareth.

8. Jeſus a antwoord: Mi ka ſee na jender, dat *mi* ben die; as jender ſoek dan mi, ſoo lat deeſe loop hen.

9. Voor dat die Woord a ſal kom vervoellt, die Em a ſee: Mi ka verloor niet een van ſender, die Joe ka gie na mi.

10. En

10. En Simon Petrus a hab een Sweerd, en a trek die ut, en a ſlaa na die Dienſt-Knecht van die Hoogprieſter, en a kap em ſi rechter Oor af. En die Dienſt-Knecht ſi Naam a wees Malchus.

11. Da Jeſus a ſee na Petrus: Stek joe Sweerd nabinne die Skeed. Mi no ſal drink dan die Drink-Beeker, die mi Vader ka gie na mi?

12. Maar die Bende (van Soldaten) en die Over-Capitain, en die Dienaars van die Jooden a neem Jeſus, en a bind Em.

13. En a ley Em vooreerſt na Hannas, die a wees die Vader van Caiphas ſi Wif, en die a wees Hoog-prieſter dieſelvde Jaar.

14. Caiphas noe a wees dieſelvde, die a ka gie die Raad na die Jooden, dat die a wees beeter, dat Een Menſch a ſal dood voor die Volk.

15. En Simon Petrus a volg Jeſus, en een ander Junger. Dieſelvde Junger a wees bekent na die Hoogprieſter, en a loop met Jeſus nabinne die Pa-lee van die Hoogprieſter.

16. Maar Petrus a ſtaan nabutten voor die Door. Dan die ander Junger, die a wees bekent na die Hoogprieſter, a loop nabutten, en a ſpreek met die Door-Wachterin, en a breng Petrus nabinne.

17. Da die Dienſt-Meid, die a paſſop die Door, a ſee na Petrus: Joe ben dan niet ook een van deeſe Menſch ſi Jungers? em a ſee. Mi no ben die.

18. En die Dienaars en Officiers a ſtaan, en a ka maak een Vuur van Koolen (want die a wees koud,) en a warm ſender. Maar Petrus a ſtaan by ſender, en a warm em.

19. En die Hoogprieſter a vraag Jeſus van ſi Jungers en van ſi Leering.

20. Jeſus

20. Jeſus a antwoord em: Mi ka ſpreek vrie opentlik navoor die Werld. Mi ka leer altid nabinne die Skoel, en nabinne die Tempel, waar allemaal Jooden kom malkander, en mi ka ſpreek nietmetal in verborgen.

21. Voor wat joe vraag mi voor die? Vraag ſender, die ka hoor, wat mi ka ſee na ſender; kik, ſender weet, wat mi ka ſee.

22. En toen Em a ſpreek deeſe Woorden, ſoo een van die Dienaars, die a ſtaan daarſoo, a gie na Jeſus een Kinnebak-Slaa, en a ſee: Soo een Antwoord Joe gie dan na die Hoogprieſter?

23. Jeſus a antwoord: As mi ka ſpreek quaalik, ſoo bewies die, dat die ben quaat; maar as mi ka ſpreek wel, voor wat joe ſlaa mi dan?

24. En Hannas a ſtier Em gebonden na die Hoogprieſter Caiphas.

25. En Simon Petrus a ſtaan, en a warm em. Soo ſender a ſee na em: Joe ben dan niet een van ſi Jungers? maar em a verloochen die, en a ſee: Mi no ben die.

26. Dan een van die Hoogprieſter ſi Dienſt-Knechten, die a wees na Vriendſkap met diejeen, van die Petrus a ka kap die Oor af, a ſee: Mi a kik joe dan niet met Em nabinne die Hofje?

27. Da Petrus a verloochen weeraan, en die Haan a kraay.

28. Dan ſender a ley Jeſus van Caiphas navoor die Recht-Hoes, en die a wees vroe. En ſender no a loop nabinne die Recht-Hoes, dat ſender no a ſal kom onrein, maar a kan jeet die Paſſa.

29. Da Pilatus a kom ut na ſender, en a ſee: Wat Klaagte jender breng dan tegen deeſe Menſch?

30. Sen-

30. Sender a antwoord en a ſee na em: As deeſe (Menſch) no a wees een Quaatdoener, ons no a ſal ka overleveer Em na joe.

31. Dan Pilatus a ſee na ſender: Soo *jender* neem Em dan, en oordeel Em ſoo as die accordeer met *jender* Wet. Die Jooden a ſee na em: Ons no derv maak een Menſch dood.

32. Soo dat die Woord van Jeſus a ſal kom vervoellt, die Em a ſee, vor beteeken, wat voor een Dood Em a ſal ſterv.

33. Dan Pilatus a loop weeraan nabinne die Recht-Hoes, en a roep Jeſus, en a ſee na Em: Joe ben dan die Koning van die Jooden?

34. Jeſus a antwoord: Joe ſee die dan van joe ſelv, of ander ka ſee die van mi na joe?

35. Pilatus a antwoord: Mi ben dan een Jood? Joe eigen Volk en die Hoogprieſters ka overleveer Joe na mi; wat Joe ka doe?

36. Jeſus a antwoord: Mi Koningrik no ben van deeſe Werld; as mi Koningrik a wees van deeſe Werld, dan mi Dienaars a ſal ſtrie voor die, dat mi no a ſal word övergeleveert na die Jooden. Maar noe mi Koningrik no ben van hier.

37. Dan Pilatus a ſee na Em: Soo Joe ben dan doch een Koning? Jeſus a antwoord: Joe ſee die, mi ben een Koning; voor die mi ben gebooren, en ka kom na die Werld, dat mi ſal gie Getugnis van die Waarheid. Wie ut die Waarheid ben, die hoor mi Stem.

38. Pilatus a ſee na Em: Wat ben Waarheid? En toen em a ka ſee die, ſoo em a loop weeraan nabutten na die Jooden, en a ſee na ſender: *Mi* vind niet een Skuld na Em.

39. Maar

39. Maar jender hab een Geweente, dat mi moet gie Een los na jender op die Paſſa-Feeſt; jender will dan, dat mi ſal gie die Koning van die Jooden los na jender?

40. Da ſender allemaal a roep weeraan en a ſee: Niet deeſe, maar Barrabas. En Barrabas a wees een Moordenaar.

Die 19 Capitel.

Dan Pilatus a neem Jeſus, en a lat geeſel Em.

2. En die Soldaten a vlecht een Kroon van Doornen, en a ſet die na ſi Hoofd, en a doe Em een Purper-Kleed aan;

3. En a ſee: Wees gegroet liefe Jooden-Koning; en a gie Em Kinnebak-Slaa.

4. Soo Pilatus a kom ut weeraan, en a ſee na ſender: Kik, mi breng Em ut na jender, dat jender kan weet, dat mi no vind een Skuld na Em.

5. Soo Jeſus a kom ut, en a draag een Doornen-Kroon, en een Purpur-Kleed. En Pilatus a ſee na ſender: *Kik, welk een Menſch!*

6. Toen die Hoogprieſters en die Dienaars a kik Em, da ſender a roep en a ſee: Kroeſig Em, kroeſig Em. Pilatus a ſee na ſender: Soo jender neem Em dan hen, en kroeſig Em, want mi no vind een Skuld na Em.

7. Die Jooden a antwoord na em: Ons hab een Wet, en door dieſelvde Wet Em moet dood; want Em ka maak Em ſelv tot die Soon van God.

8. Toen Pilatus a hoor *deeſe* Woord, ſoo em a kom meer na Vrees nochal.

9. En em a loop weeraan nabinne die Recht-Hoes,

Hoes, en a ſee na Jeſus: Van waar Joe ben? Maar Jeſus no a gie Antwoord na em.

10. Pilatus dan a ſee na Em: Joe ſpreek dan niet met mi? Joe weet dan niet, dat mi hab Macht vor kroeſig Joe, en hab Macht, vor gie Joe los?

11. Jeſus a antwoord: Joe no a ſal hab Macht over mi, as die no a ka word gegeven na joe van boven af; voordaarom em, die ka overleveer mi na joe, hab meer groot Sondo.

12. Van die Tid af Pilatus a ſoek vor lat Em los: maar die Jooden a roep, en a ſee: As joe lat deeſe los, ſoo joe no ben een Vriend van die Keyſer; want wie maak ſi ſelv een Koning, die ben tegen die Keyſer.

13. Toen Pilatus a hoor *deeſe* Woord, ſoo em a breng Jeſus ut, en a ſet neer op die Rechter-Stoel, na die Plek, die ben genaamt Steen-Vloer, en na Hebreeſch: Gabbatha.

14. Maar die a wees die Dag vor bereid die Paſſa, omtrent die ſesde Uur. En em a ſee na die Jooden: Kik, die ben jender Koning.

15. Maar ſender a roep: Wee, wee met Em; kroeſig Em! Pilatus a ſee na ſender: Mi ſal kroeſig dan jender Koning? Die Hoogprieſters a antwoord: Ons no hab een ander Koning, as die Keyſer.

16. Dan Pilatus a overleveer Em na ſender, vor word gekroeſigt. En ſender a neem Em, en a ley Em hen.

17. En Em a draag ſi Kroes, en a loop nabutten, na die Plaats, die ben genaamt Hoofd-Skeel-Plaats, en na Hebreeſch: Golgatha.

18. Daar ſender a kroeſig Em, en twee ander

met Em, na all twee Sie, maar Jesus na die Middel.

19. Maar Pilatus a skriev een Opskrift, en a set die na die Kroes; en die a wees geskreeven: *Jesus van Nazareth, die Koning van die Jooden.*

20. En veel van die Jooden a lees deese Opskrift; want die Plaats, waar Jesus a word gekroesigt, a wees destby die Stadt. En die a wees geskreeven na Hebreew, Griek en Latin.

21. Da die Hoogpriesters van die Jooden a see na Pilatus: no skriev, "die Koning van die Jooden;" maar dat Em ka see: "Mi ben die Koning van die Jooden."

22. Pilatus a antwoord: Wat mi ka skriev, die mi ka skriev.

23. Maar die Soldaten, toen sender a ka kroesig Jesus, a neem si Kleeren, en a maak vier Part van die, voor elkeen Soldat een Part, en soo si Rok ookal. Maar die Rok a wees ongenaayt, geweven van boven af, door en door.

24. Dan sender a see onder malkander: No lat ons skur die, maar lat ons gooy die Lot over die, voor wie die sal wees. Voor dat die Skrift a sal word vervoellt, die see: Sender ka partie mi Kleeren onder sender, en ka gooy die Lot over mi Rok. Deese Dingen die Soldaten a doe.

25. En by die Kroes van Jesus a staan si Moeder, en die Suster van si Moeder, Maria, die Wif van Cleophas, en Maria Magdalena.

26. Toen Jesus a kik noe si Moeder, en die Junger, die Em a hab lief, a staan dasoo, soo Em a see na si Moeder: Vrouw, kik, die ben joe Soon.

27. Dan Em a see na die Junger: Kik, die ben joe

joe Moeder. En van die Uur af die Junger a neem em na ſi Hoes.

28. Aſter dan, derwil Jeſus a weet, dat noe allemaal a wees vollend, voor dat die Skrift a ſal kom vervoellt, Em a ſee: Mi hab Dorſt!

29. En een Vat voll Aſſien a ſtaan daar, en ſender a voell een Swam met Aſſien, en a doe die na een Iſop, en a hou die voor ſi Mond.

30. Toen Jeſus a ka neem noe die Aſſien, ſoo Em a ſee: Die ben volldaan! en a neeg die Hoofd, en a gie ſi Geeſt op.

31. Die Jooden dan, derwil die a wees die Voorbereiding-Dag, en dat die Lichaamen no a ſal bliev na die Kroes na die Sabbath, (want dieſelvde Sabbath-Dag a wees groot) a bed Pilatus, dat ſender Beenen a ſal word gebroken, en dat die Lichaamen a kan word afgenomen.

32. Dan die Soldaten a kom, en a breek die Beenen van die eerſte, en van die ander, die a wees gekroeſigt met Em.

33. Maar toen ſender a kom na Jeſus, en a kik, dat Em a wees dood alreeds, ſoo ſender no a breek ſi Beenen;

34. Maar een van die Soldaten a open ſi Sie met een Lants, en aanſtonds *Bloed en Water a kom ut.*

35. En em, die ka kik die, ka getug van die, en ſi Getugnis ben waarachtig, en dieſelvde weet, dat em ſpreek die Waarheid, voor dat jender ſal gloof ookal.

36. Want deeſe Dingen ka geſkied, dat die Skrift a ſal word vervoellt. "Jender no ſal breek Em een Been."

37. En weeraan een ander Skrift ſee: "Sender ſal kik, in welk ſender ka ſteek."

38. Afteraan Joſeph van Arimathia, die a wees een Junger van Jeſus, doch heymelik, ut Vrees voor die Jooden, a bed Pilatus, dat em a derv neem die Lichaam van Jeſus af; en Pilatus a gie Permiſſie na die. En ſoo em a kom, en a neem die Lichaam van Jeſus af.

39. En Nicodemus a kom ookal, die toevoorn eenmaal na die Nacht a ka kom na Jeſus, en a breng Myrrhen en Aloës gemingelt onder malkander, omtrent hondert Pond.

40. Soo ſender a neem die Lichaam van Jeſus, en a bind die nabinne linnen Doeken, met Specerien, glik as die Jooden ſender Manier a wees vor begrav.

41. En die a hab na die Plaats, waar Jeſus a wees gekroeſigt, een Hofje, en nabinne die Hofje een nieuw Graf, na die niemand oit a ka lee nochal.

42. Na daar ſender a lee Jeſus, om die will van die Voorbereiding-Dag van die Jooden, derwil die Graf a wees deſtby.

Die 20 Capitel.

En na die eerſte Dag van die Week goe vroe, toen die a wees duſter nochal, Maria Magdalena a kom na die Graf, en a kik, dat die Steen a wees wee van die Graf.

2. Da em a loop voort, en a kom na Simon Petrus, en na die ander Junger, die Jeſus a hab lief, en a ſee na ſender: Sender ka neem die Heere wee ut die Graf, en ons no weet, na waar ſender ka lee Em.

3. Petrus dan en die ander Junger a loop nabutten, en a kom na die Graf.

4. En

4. En deese twee a loop met malkander, en die ander Junger a loop voorut, meer gauw as Petrus, en a kom vooreerst na die Graf;

5. En a kik nabinne; en a kik die Linnen lee daar, doch em no a loop nabinne.

6. Dan Simon Petrus a kom after em, en a loop nabinne die Graf, en a kik die Linnen lee daar.

7. En die Sweet-Doek, die a wees gebonden om Jesus si Hoofd, no a lee by die Linnen, maar na Sie over malkander gedobbelt, na een aparte Plek.

8. Dan die ander Junger, die a kom eerst na die Graf, a loop nabinne ookal, en a kik, en a gloof die.

9. Want sender no a weet nochal die Skrift, dat Em a moet staan op van die Doojen.

10. Dan die Jungers a loop weeraan na Hoes.

11. Maar Maria a bliev staan nabutten by die Graf, en a traan. En toen em a traan noe, soo em a kik nabinne die Graf,

12. En a kik twee Engels set daar in wette Kleeren, een by die Hoofd, en die ander by die Voeten, waar sender a ka lee die Lichaam van Jesus.

13. En sender a see na em: Vrouw, voor wat joe traan? em a see na sender: Voordaarom, dat sender ka neem mi Heere wee, en mi no weet, na waar sender ka lee Em.

14. En toen em a see die, em a keer si selv afterwaards, en a kik Jesus staan daar, en no a weet, dat die ben Jesus.

15. Da Jesus a see na em: Vrouw, voor wat joe traan? Wie joe soek? em a dink, dat die ben die Hofjeman, en a see na Em: Heere, as joe ka

draag Em wee, ſoo ſee na mi, na waar joe ka lee Em? ſoo mi will haal Em?

16. Jeſus a ſee na em: Maria! da em a keer em om, en a ſee na Jeſus: Rabboni! die ben vor ſee Meeſter.

17. Jeſus a ſee na em: No roer mi aan; want mi no ka vaar op nochal na mi Vader. Maar loop hen na mi Broeders, en ſee na ſender: Mi vaar op na *mi* Vader, en na *jender* Vader, na *mi* God, en na *jender* God.

18. Maria Magdalena a kom, en a vertell na die Jungers: "Mi ka kik die Heere, en deeſe Woorden Em ka ſee na mi."

19. Maar na die Avend van dieſelvde eerſte Dag van die Week, toen die Jungers a wees vergaadert, en die Dooren a wees geſlooten, voor Vrees van die Jooden, da Jeſus a kom, en a ſtaan na middel onder ſender, en a ſee na ſender: *Vrede wees met jender!*

20. En toen Em a ſee die, ſoo Em a wies na ſender ſi Handen, en ſi Sie. Dan die Jungers a kom bli, dat ſender a kik die Heere.

21. Dan Jeſus a ſee weeraan na ſender: *Vrede wees met jender!* Glik as die Vader ka ſtier mi, ſoo mi ſtier jender.

22. En toen Em a ſee die, ſoo Em a affem ſender aan, en a ſee na ſender: *Ontvang die heilig Geeſt.*

23. *Na welk jender vergie die Sonden, na ſender die ben vergeven, en na welk jender behou die Sonden, na ſender die ben behouden.*

24. Maar Thomas, een van die Twaalf, die ben genaamt Twilling, no a wees met ſender, toen Jeſus a kom.

25. Da

25. Da die ander Jungers a ſee na em: Ons ka kik die Heere. Maar em a ſee na ſender: Sonder dat mi kik die Merk van die Spiker nabinne ſi Handen, en lee mi Vinger nabinne die Merk van die Spiker, en lee mi Hand nabinne ſi Sie, mi no will gloof die.

26. En after acht Dagen ſi Jungers a wees weeraan nabinne, en Thomas met ſender. Da Jeſus a kom toen die Dooren a wees geſlóten, en a ſtaan na middel van ſender, en a ſee: *Vrede wees met jender!*

27. Dan Em a ſee na Thomas: Raak joe Vinger hier, en kik mi Handen; en raak joe Hand hier, en lee die nabinne mi Sie, en wees niet ongloofig, maar gloofig.

28. Thomas a antwoord en a ſee na Em: *Mi Heere en mi God.*

29. Jeſus a ſee na em: Derwil joe ka kik mi, Thomas, ſoo joe gloof; *ſalig ſender ben, die no kik, en gloof doch!*

30. En ook veel ander Teekens Jeſus a doe in Preſentie van ſi Jungers, die no ben geskreeven in deeſe Boek.

31. Maar deeſe ben geskreeven, dat jender ſal gloof, dat Jeſus ben Chriſtus, die Soon van God, en dat door die Gloof jender hab die eewig Leev in ſi Naam.

Die 21 Capitel.

After deeſe Dingen Jeſus a openbaar Em ſelv weeraan na ſi Jungers, na die See van Tiberias. En Em a openbaar Em ſelv ſoo.

2. Daar a wees by malkander: Simon Petrus, en Thomas, genaamt Twilling, en Nathanael van Ca-

na in Galilea, en die Soons van Zebedeus, en noch twee ander van ſi Jungers.

3. Simon Petrus a ſee na ſender: Mi will loop hen vor viſch. Sender a ſee na em: Soo ons will loop met joe. Sender a loop nabutten, en a ſtap aanſtonds nabinne die Skip; en na dieſelvde Nacht ſender a vang nietmetal.

4. Maar na vroevroe Jeſus a ſtaan na die See-kant, en die Jungers no a weet die, dat die a wees Jeſus.

5. Dan Jeſus a ſee na ſender: Kinders, jender hab dan nietmetal vor jeet? Sender a antwoord Em: Neen.

6. En Em a ſee na ſender: Gooy die Net na die rechter Sie van die Skip, ſoo jender ſal vind. Da ſender a gooy die ut, en ſender no a kan vor haal die ut voor die Meenigte van Viſchen.

7. Da die Junger, die Jeſus a hab lief, a ſee na Petrus: *Die ben die Heere.* Toen Simon Petrus a hoor, dat die a wees die Heere, da em a gord ſi Viſcher-Rok rond ſi Lif, want em a wees naaked, en a gooy ſi ſelv nabinne die See.

8. Maar die ander Jungers a kom met die Skip, (want ſender no a wees verwee van die Land, maar omtrent twee hondert Ellen,) en a ſlep die Net met die Viſchen.

9. Toen ſender a kom noe ut na die Land, ſoo ſender a kik daar een Kool-Vuur, en Viſch a lee op die, en Brood.

10. Jeſus a ſee na ſender: Breng hier van die Viſchen, die jender ka vang noe.

11. Simon Petrus a ſtap nabinne, en a haal die Net na Land, voll met groot Viſchen, hondert en drie

drie en vyftig. En maſki die a hab ſoo moeſchi, doch die Net no a breek.

12. En Jeſus a ſee na ſender: Kom, en hou die Middagmaaltid. Maar niet een van die Jungers a derv vraag Em: Wie Joe ben? Want ſender a weet die, dat die a wees die Heere.

13. Dan Jeſus a kom, en a neem die Brood, en a gie die na ſender, en glik ſoo die Viſchen ookal.

14. Die ben noe die derdemaal, dat Jeſus a openbaar Em ſelv na ſi Jungers, after Em a ka ſtaan op van die Doojen.

15. Toen ſender a ka hou noe die Middagmaaltid, ſoo Jeſus a ſee na Simon Petrus: Simon, Soon van Jonas, joe hab mi dan meer lief, as *deeſe* hab mi? Simon a ſee na Em: Ja Heere, Joe weet, dat mi hab Joe lief. Jeſus a ſee na em: Weid mi Lam ſender.

16. Jeſus a ſee die tweedemaal na em: Simon, Soon van Jonas, joe hab mi lief? Simon a ſee na Em: Ja, Heere, Joe weet, dat mi hab Joe lief. Jeſus a ſee na em: Weid mi Skaapen.

17. Jeſus a ſee die derdemaal na em: Simon, Soon van Jonas, joe hab mi lief? Petrus a kom bedroefd, dat Jeſus a ſee die derdemaal na em: joe hab mi lief? en em a ſee na Jeſus: Heere, Joe weet alle Dingen, Joe weet, dat mi hab Joe lief. Jeſus a ſee na em: Weid mi Skaapen.

18. Voorwaar, voorwaar, mi ſee na joe: Toen joe a wees meer jong, da joe a gord joe ſelv, en a wandel, na waar joe a will, maar wanneer joe ſal kom oud, dan joe ſal ſtrek joe Handen ut, en een ander ſal gord joe, en breng joe na waar joe no will.

19. Deese Woorden Jesus a see, vor beteeken, met welk Dood Petrus a sal verheerlik God. En toen Em a ka see die, Em a see na Petrus: Volg mi.

20. Petrus dan a keer em om, en a kik die Junger volg ookal, die Jesus a hab lief, die ka lee ook na si Borst by die Avendmaaltid, en die a ka see: Heere, wie die ben, die sal verraad Joe?

21. Toen Petrus a kik deese, soo em a see na Jesus: Heere, maar wat deese sal dan?

22. Jesus a see na em: As mi will, dat em bliev, tee mi kom, wat die raak joe? Volg mi.

23. Da een Woord a kom ut onder die Broeders, dat deese Junger no a sal dood. En Jesus no a see na em, dat em no a sal dood, maar: as mi will, dat em bliev tee mi kom, wat die raak joe?

24. Deese ben die Junger, die getug van deese Dingen, en ka skriev die; en ons weet, dat si Getugnis ben waarachtig.

25. En die hab ook veel ander Dingen, die Jesus ka doe, as sender a sal word opgeskreeven, een after die ander, soo mi dink, dat die Werld no sal vass die Boeken, die a sal wees vor skriev.

Die Handlingen van die Apostels

geskreeven van St. Lucas.

Die 1 Capitel.

Die eerste Boek mi ka skriev na joe, liefe Thophilus, van allemaal diejeen, wat Jesus a begin soo wel vor doe as vor leer.

2. Tee

2. Tee na die Dag, na die Em a word opgenomen, after Em a ka gie Order door die heilig Geeſt na die Apoſtels, die Em a ka kies ut.

3. Na die Em ook after ſi Leiden ka wies Em ſelv leevendig, met veel ſekur Kenteekens, en a lat kik Em onder ſender veertig Dagen, en a ſpreek met ſender van die Koningrik van God.

4. En toen Em a hab ſender (die laatſtemaal) by malkander, ſoo Em a gie Order na ſender, dat ſender no a ſal loop wee van Jeruſalem, maar ſal verwacht die Beloofdenis van die Vader, die jender (Em a ſee) ka hoor van mi.

5. Want Johannes ka doop wel met Water, maar jender ſal word gedoopt met die heilig Geeſt niet lang after deeſe Dagen.

6. Sender noe, die a ka kom by malkander, a vraag Em, en a ſee: Heere, Joe ſal recht op dan na deeſe Tid weeraan die Koningrik van Iſrael?

7. Maar Em a ſee na ſender: Die no paſs voor jender, vor weet die Tid of die Uur, die die Vader ka ſtell na ſi eigen Macht.

8. Maar jender ſal ontvang die Kracht van die heilig Geeſt, die ſal kom over jender, en jender ſal wees mi Getugens na Jeruſalem, en na die geheele Judea, en na Samaria, en tee na die End van die Aarde.

9. En toen Em a ka ſee die, da Em a word opgenomen, ſoo dat ſender a kik die, en een Wolk a neem Em op, en wee, navoor ſender Oogen.

10. En toen ſender a kik after Em, ſoo as Em a vaar op na die Hemel, kik, da twee Mans a ſtaan daar by ſender na wette Kleeren;

11. Die a ſee ookal: Jender Mans van Galilea, voor

voor wat jender ſtaan, en kik na die Heemel toe? Deeſe Jeſus, die ben opgenomen van jender na die Hemel, ſal kom, glik as jender ka kik Em ka vaar op na die Hemel.

12. Da ſender a keer om weeraan na Jèruſalem van die Berg, die ben genaamt die Oliefberg, die ben deſtby Jeruſalem, en lee een Sabbath-Reis van daar.

13. En toen ſender a kom nabinne, ſoo ſender a loop nabovo die Soller, waar ſender a bliev, Petrus en Jacobus, Johannes en Andreas, Philippus en Thomas, Bartholomeus en Mattheus, Jacobus, die Soon van Alpheus, en Simon Zelotes, en Judas, die Broeder van Jacobus.

14. Deeſe allemaal a wees altid by malkander, eenmoedig, met Gebed en demoedig Begeerte, met die Vrouwen, en Maria, die Moeder van Jeſus, en ſi Broeders.

15. En na dieſelvde Dagen Petrus a ſtaan na middel van die Jungers, en a ſee: (maar die Hoop, die a kom daar by malkander, a wees hondert en twintig Perſonen omtrent.)

16. Jender Mans en Broeders! Die Skrift a moet kom vervoelt, die die heilig Geeſt ka ſee voorut, door die Mond van David, van die Judas, die a wees een Leydsman van ſender, die a vang Jeſus.

17. Want em a wees gereekent met ons, en a ka krieg deeſe Ampt vor bedien met ons.

18. Deeſe (Judas) ka win die Akker door die ongerechte Loon, en ka hang ſi ſelv, en ka borſt na middel van malkander, en allemaal ſi Dermen ka ſtort ut.

19. En die ka kom bekent na allemaal, die woon

na

na Jeruſalem, ſoo dat dieſelvde Akker na ſender eigen Taal word genaamt Hakeldama, die ben: Bloed-Akker.

20. Want die ſtaan geſkreeven na die Pſalm-Boek: Si Wooning ſal kom woeſt, dat niemand woon nabinne die, en een ander ſal ontvang ſi Bischop-Ampt.

21. Voordaarom, noe een van deeſe Mans, die ka wees met ons die geheele Tid, dat die Heere Jeſus ka wandel in en ut met ons,

22. Van die Doop van Johannes af, tee na die Dag Em a word opgenomen van ons, moet word een Getuge met ons van ſi Opſtanding.

23. En ſender a ſtell twee, Joſeph, genaamt Barſabas, met die Toenaam Juſtus, en Matthias.

24. En ſender a bed, en a ſee: Heere, Joe Kenner van allemaal Herten, wies na ons, welk van deeſe twee Joe ka kies ut;

25. Dat een van ſender ontvang deeſe Dienſt en Apoſtel-Ampt, van die Judas ka ſkeyd af, voor dat em a loop hen na ſi eigen Plek.

26. En ſender a gooy die Lot over ſender, en die Lot a vall na die Matthias, en (met allgemeene Toeſtemming) em a word geordineert by die elf Apoſtels.

Die 2 Capitel.

En toen die Dag van die Pinkſter (Feeſt) a wees vervoellt, ſoo ſender allemaal a wees eenmoedig by malkander.

2. En daar a geſkied haaſtelik een Geluid ut die Hemel, glik as van een geweldig Wind, en a vervoell die geheele Hoes, daar ſender a ſet.

3. En

3. En na ſender a wees vor kik geſplitte Tongen as van Vuur, en Em a ſet op elkeen van ſender.

4. En ſender allemaal a woord vervoellt met die heilig Geeſt, en a begin vor predik met ander Taalen, ſoo as die Geeſt a gie na ſender vor ſpreek die ut.

5. En die a hab Jooden, die a woon na Jeruſalem, godvreeſende Mans van allemaal Volk, die ben na onder die Hemel.

6. Toen noe deeſe Steem a geſkied, da die geheele Meenigte a kom malkander, en a kom beroert; want elkeen a hoor, dat ſender a ſpreek na ſi eigen Taal.

7. En ſender allemaal a kom na Verwondering, en a ſee onder malkander: Kik da, as deeſe allemaal, die ſpreek, no ben ut van Galilea?

8. Hoeſoo ons hoor dan elkeen ſi eigen Taal, na die ons gebooren ben?

9. Parthers en Meders, en Elamiten, en ons, die woon na Meſopotamia, en na Judea, en na Cappadocia, Pontus en Aſia,

10. Phrygia en Pamphylia, Egypten, en na die Enden van Lybien, by Cyrenen, en Vremdlingen van Rom,

11. Jooden en Joodengenooten, Creters en Arabiers; ons hoor ſender ſpreek die groote Werken van God na ons Taal.

12. Maar ſender allemaal a ſkrik, en a kom twiefelmoedig, en a ſee, die een na die ander: Wat die ſal wees doch?

13. En ander van ſender a maak Spot van die, en a ſee: Sender ben dronk van ſoet Wien.

14. Da Petrus a ſtaan op met die Elf, en a lecht op

op ſi Stem, en a ſee na ſender: O Jooden, lieſe Mans! en jender allemaal, die woon na Jeruſalem! die wees bekent na jender, en lat mi Woorden kom nabinne jender Ooren.

15. Want deeſe no ben dronk, ſoo as jender dink, voordoor die ben eerſt die derde Uur van die Dag.

16. Maar deeſe die ben, wat ka ſee toevoorn door die Propheet Joel:

17. En die ſal geskied na die laatſte Dagen, God ſee, mi will ſtort ut van mi Geeſt op allemaal Vleeſch, en jender Soons en jender Dochters ſal prophecey, en jender Jonglingen ſal kik Geſichten (Verskiening) en jender Oude ſal hab Droomen.

18. En ook op mi Dienſt-Knechten en op mi Dienſt-Meiden mi will ſtort ut van mi Geeſt na dieſelvde Dagen, en ſender ſal prophecey.

19. En mi will doe Wonder nabovo in die Hemel, en Teekens na molee op die Aarde, Bloed en Vuur en Rookdamp.

20. Die Son ſal word verandert na Duſternis, en die Maan na Bloed, eerder die groot en openbaar heerlik Dag van die Heere kom.

21. En die ſal geskied, dat elkeen, die roep aan die Naam van die Heere, ſal word ſalig.

22. Jender Mans van Iſrael, hoor deeſe Woorden: Jeſus van Nazareth, een Man, die God ka bewies onder jender met krachtig Werken en Wonder-Teekens, die God ka doe door Em na middel van jender, (glik as jender ſelv weet ookal.)

23. Dieſelvde (aſter Em a wees overgeleveert ut die bedagte Raad en Voorkennis van God) jender ka neem, en ka ſpiker Em na die Kroes, door die Han-

Handen van die Onrechtveerdigen, en ka maak Em dood.

24. Die God ka wek op, en ka loſs Em van die Smert van die Dood, voordoor die no a wees mooglik, dat die Dood a ſal kan hou Em.

25. Want David ſee van Em: Mi ka ſet die Heere altid navoor mi Aangeſicht; want Em ben na mi rechter Hand, voor dat mi no word beweegt.

26. Daarom mi Hert ben vrolik, en mi Tong ben bli; want ook mi Vleeſch ſal ruſt na Hoopning.

27. Want joe no ſal verlaat mi Siel nabinne die Hell, en no gie die toe, dat joe Heilige kik die Bederving.

28. Joe ka maak bekent na mi die Pad van die Leev; Joe ſal vervoell mi met Bliskap navoor Joe Aangeſicht.

29. O Mans, liefe Broeders! lat mi ſpreek vriemoedig na jender van die Patriarch David, em ka ſterv, en ka begraav, en ſi Graf ben by ons, tee na deeſe Dag.

30. As em noe a wees een Propheet, en a weet, dat God a beloof na em met een Eed, dat ut die Vrucht van ſi Lenden (ſoo ver as aangaan die Vleeſch) Em will verwek die Chriſtus, die ſal ſet op ſi Troon:

31. Soo Em ka kik die voor ut, en a ſpreek van Chriſtus ſi Opſtanding, dat ſi Siel no ben verlaaten nabinne die Hell, en ſi Vleeſch no ka kik die Bederving.

32. Deeſe Jeſus God ka wek op, en ons allemaal ben Getugens van die.

33. Noe Em ben verhoogt door die rechter Hand van

van God, en ka ontvang van die Vader die Beloofdenis van die heilig Geeſt; ſoo Em ka ſtort ut *die*, wat jender kik en hoor noe.

34. Want David no ka vaar op na die Hemel; maar em ſee: Die Heere ka ſee na mi Heere: Set Joe na mi rechter Hand,

35. Tee mi lee Joe Vyanden na die Voetbank van Joe Voeten.

36. Soo die geheele Hoes van Iſrael ſal weet noe verſeekert, dat God ka maak deeſe Jeſus, die jender ka kroeſig, tot een Heere en Chriſtus.

37. Maar toen ſender a hoor die, ſoo die a ſteek door ſender Hert, en ſender a ſee na Petrus, en na die ander Apoſtels: O Mans, lieſe Broeders! wat ons ſal doe?

38. Petrus a ſee na ſender: Bekeer jender, en elkeen van jender lat doop em na die Naam van Jeſus Chriſtus tot Vergeving van Sondo, ſoo jender ſal ontvang die Gaav van die heilig Geeſt.

39. Want deeſe Beloofdenis ben voor jender, en voor jender Kinders, en voor allemaal, die ben verwee, die die Heere ons God ſal roep na die bokal.

40. Em a betug ook met veel ander Woorden, en a vermaan ſender, en a ſee: Lat verloſs jender van deeſe verkeerte Geſlacht.

41. Dan ſender, die a neem ſi Woord gern aan, a lat doop ſender; en na dieſelvde Dag a word toegedaan omtrent drie duſend Sielen.

42. En ſender a bliev ſtaan vaſt na die Leering van die Apoſtels, en na die Gemeenſkap, en na die Broodbreeking, en na die Gebeden.

43. En een Vrees a kom over allemaal Siele

en veel Wonder en Teekens a geſkied door die Apoſtels.

44. En ſender allemaal, die a ka kom gloofig, a wees by malkander, en a hab alle Dingen gemeen.

45. En ſender a verkoop ſender Goed, en wat Eigendom ſender a hab, en a partie die na allemaal, ſoo as elkeen a hab die noodig.

46. En ſender a wees daglik en altid by malkander eenmoedig, nabinne die Tempel, en a breek die Brood hier en daar nabinne die Hoeſen,

47. En a neem die Jeet, en a pries God met Bliskap en Eenvoudigheid van Hert; en a hab Gnade by allemaal Volk. Maar die Heere a doe daglik na die Gemeente, ſender, die a kom ſalig.

Die 3 Capitel.

Noe na die negende Uur (die ben after Middag met drie Uur) die a wees die Uur van die Gebed, da Petrus en Johannes a loop met malkander op na die Tempel.

2. En die a hab een Man, die a wees Kreupel van ſi Moeder-Lief af, die a lat draag em; en ſender a ſet em daglik navoor die Door van die Tempel, die a word genaamt die mooje, dat em a ſal bedel die Almoes van ſender, die a loop nabinne die Tempel.

3. Toen em a kik noe Petrus en Johannes, dat ſender a will loop nabinne die Tempel, ſoo em a bed voor een Almoes.

4. Maar Petrus a kik na em, met Johannes, en a ſee: Kik na ons.

5. En

5. En em a kik na ſender, en a verwacht vor ontvang wat van ſender.

6. Maar Petrus a ſee: Silver en Goud mi no hab; maar wat mi hab, die mi gie na joe: na die Naam van Jeſus Chriſtus van Nazareth ſtaan op en wandel.

7. En a vaſs em na ſi rechter Hand, en a recht em op. En aanſtonds ſi Voeten en ſi Enkelen a ſtaan vaſt.

8. En em a tjomp op, a kan wandel en ſtaan, en a loop met ſender nabinne die Tempel, a wandel en a ſpring, en a loof God.

9. En allemaal Volk a kik, dat em a wandel, en a pries God.

10. Sender a ken em ook, en a weet, dat em a wees dieſelvde, die a ka ſet navoor die mooje Door van die Tempel, vor krieg een Almoes; en ſender a kom voll van Verwondering en Skrik over die, wat a ka geſkied na em.

11. Maar toen deeſe Kreupel, die a kom noe geſond, a hou em na Petrus en Johannes; da allemaal Volk a koerri na ſender na die Voorhof, die a word genaamt (die Voorhof) van Salomon, en a verwonder ſender.

12. Toen Petrus a kik die, ſoo em a antwoord na die Volk: O Mans van Iſrael! voor wat jender neem Wonder over die? voor wat jender kik ſoo na ons, glik as ons ka doe die, door ons eigen Kracht en Verdienſt, dat deeſe kan wandel?

13. Die God van Abraham, en van Iſaak, en van Jakob, die God van ons Vaders ka verheerlik ſi Kind Jeſus, die jender ka leveer over, en ka verloochen navoor Pilatus, toen dieſelvde a oordeel, vor lat Em los.

14. Maar jender a verloochen die Heilige en Rechtveerdige, en a begeer, dat em a sal gie die Moordenaar tot een Presend los na jender.

15. En jender ka maak dood die Vorst van Leev: *Die* God ka wek op van die Doojen; en ons ben Getugens van die.

16. En door die Gloof na si Naam Em ka bevastig si Naam na deese, die jender kik en ken; en die Gloof, die door Em ben, ka gie na deese die Gesondheid navoor jender Oogen.

17. Noe, liefe Broeders! mi weet, dat jender ka doe die door Onweetenheid, glik as die Oversten van jender ookal.

18. Maar God ka vervoell die *soo*, glik as Em a ka maak die bekent toevoorn, door die Mond van allemaal si Propheeten, dat Christus a sal leid.

19. Soo neem dan berouw, en bekeer jender, dat jender Sonden moet word utgeveegt.

20. Dat die Tid van Verquikkung kom van die Heere si Aangesicht; wanneer Em sal stier die Jesus Christus, die word noe gepredikt na jender toevoorn.

21. Die moet neem die Hemel in tee na die Tid van die weeraan-Oprechting van allegaar, wat God ka spreek door die Mond van allemaal si heilig Propheeten, van die Werld si Begin af.

22. Want Moses ka see na die Vaders: Die Heere, jender God, sal verwek een Propheet voor jender, ut van jender Broeders, glik as mi, die jender sal hoor na allemaal, wat Em sal see na jender.

23. En die sal geskied, dat elk Siel, die nø sal hoor na deese Propheet, sal word utgeveegt van die Volk.

24. En

24. En allemaal Propheeten, van Samuel af, en afteraan, ſoo veel as ka ſpreek, ſender ka verkondig van deeſe Dagen.

25. Jender ben Kinders van die Propheeten, en van die Verbond, die God ka maak met jender Vaders, toen Em a ſee na Abraham: Door joe Saad ſal word geſeegend allemaal Geſlachten op die Aarde.

26. God ka wek op ſi Kind Jeſus, eerſt voor jender, en ka ſtier Em na jender, vor ſegen jender, dat elkeen bekeer van ſi Boosheid.

Die 4 Capitel.

Maar toen ſender a ſpreek na die Volk, da die Prieſters, en die Hoofdman van die Tempel, en die Sadduceen a kom daar.

2. (Welk die a verdriet, dat ſender a leer die Volk, en a verkondig in Jeſus die Opſtanding van die Doojen.)

3. En a lee die Handen na ſender, en a ſet ſender na Arreſt, tee na die ander Dag vroe, want die a wees noe Avend.

4. Maar veel van ſender, die a hoor na die Woord, a kom gloofig, en die Getaal van die Mans a kom omtrent vyf duſend.

5. Toen noe die ander Dag vroevroe a kom, da ſender Overſten en Ouderlingen, en Skriftgeleerden a kom by malkander na Jeruſalem,

6. En Hannas, die Hoogprieſter, en Caiphas, en Johannes en Alexander, en ſoo veel, as die a hab van die hoogprieſterlik Geſlacht.

7. En ſender a ſtell die twee (Apoſtels) na middel navoor ſender, en a vraag ſender: Door welk Macht, of na welk Naam jender ka doe die?

8. Petrus, vervoellt met die heilig Geeſt, a ſee na ſender: Jender, die ben die Overſten van die Volk, en die Ouderliugen van Iſrael,

9. Derwil jender ſtell ons van Dag navoor die Recht, vor exameneer ons over die Weldaad, die ka geſkied na die ſiek Menſch, en door wie em ka kom geſond:

10. Soo jender, en allemaal Volk van Iſrael ſal weet, dat na die Naam van Jeſus Chriſtus van Nazareth, die jender ka kroeſig, en die God ka wek op van die Doojen, deeſe (Menſch) ſtaan hier geſond navoor jender.

11. Da Em ben die Steen, die jender as die Bouwmeeſters ka gooy wee, en die ka kom noe een Hoofdſteen van die Hoek.

12. En na niet een ander ben die Saligheid; en ook niet een ander Naam na onder die Hemel ben na die Menſchen gegeven, door die ons ſal kom ſalig.

13. Maar ſender a kik na die Vriemoedigheid van Petrus en Johannes, en a neem Wonder over die, want ſender a verneem, dat die twee a wees ongeleerde en eenvoudige Menſchen, en ka ken ſender ook, dat ſender a ka wees met Jeſus.

14. Maar ſender a kik die Menſch, die a ka kom geſond, ſtaan daar by ſender, en no a kan ſee een Goed tegen die.

15. Da ſender a gebied na die twee Apoſtels, vor loop ut van die Raad, en a confereer met malkander, en a ſee:

16. Wat ons ſal doe met deeſe Menſchen? Want die Teeken, die ka geſkied door ſender, ben bekent, en openbaar na allemaal Volk, die woon na Jeruſalem, en ons no kan vor negeer die.

17. Maar

17. Maar doch, dat die no ſprey ut meer verder onder die Volk, ſoo lat ons verbied die na ſender goe ſkerp, dat ſender no ſal ſpreek van noe af na eenigſte Menſch meer van deeſe Naam.

18. En ſender a roep die twee Apoſtels, en a gebied na ſender, dat ſender geheel en all no ſal ſpreek of leer meer van die Naam van Jeſus.

19. Maar Petrus en Johannes a antwoord en a ſee na ſender: Jender ſelv oordeel, as die ben recht navoor God, dat ons ben meer gehoorſam na jender, as na God?

20. Want ons no kan latſtaan die, vor ſpreek van die, wat ons ka kik, en wat ons ka hoor.

21. Maar ſender a verbied die na ſender noch meer, en a latſtaan ſender loop, en a vind nietmetal, hieſoo ſender a ſal ſtraaf ſender, om die will van die Volk; want allemaal Volk a verheerlik God over die, wat a ka geſkied.

22. Want die Menſch, na die die Wonderteeken van Geſondheid a ka geskied, a wees meer as veertig Jaaren oud.

23. En toen ſender a ka lat die twee Apoſtels los, ſoo ſender a kom na diejeen, die a wees van ſender (Geſellskap) en a maak bekent na ſender, wat die Hoogprieſters en die Ouderlingen a ka ſee na ſender.

24. Toen ſender a hoor die, da ſender a verheev ſender Stem eenmoedig na God, en a ſee: Heere, joe, die ben die God, die ka maak die Hemel, en die Aarde, en die See, en allegaar, wat ben nabinne dieſelvde;

25. Joe, die ka ſee door die Mond van Joe Dienaar David: voorwaarom die Heidens maak Oproer,

roer, en die Volk ſender neem na ſender Gedachten Dingen, die ben voor ſoofoo?

26. Die Koningen van die Aarde ſtaan op, en kom malkander, en die Vorſten vergaader ſender tegen die Heere, en ſi Chriſtus.

27. Ja, voorwaar, ſender ka vergaader ſender tegen Joe heilig Kind Jeſus, die Joe ka ſalv, Herodes, en Pontius Pilatus, met die Heidens, en die Volk van Iſrael,

28. Vor doe die, wat Joe Hand en Joe Raad a ka bedink toevoorn, dat die a ſal geſkied.

29. En noe, Heere, kyk na ſender Dreigen, en gie na Joe Dienſt-Knechten vor ſpreek Joe Woord, met allemaal Vriemoedigheid en Bliskap.

30. En ſtrek ut Joe Hand, dat Geſondheid, en Teekens, en Wonder-Werken kan geſkied, door die Naam van Joe heilig Kind Jeſus.

31. En toen ſender a ka bed, da die Plaats, waar ſender a wees by malkander, a word beweegt; en ſender a kom vervoellt met die heilig Geeſt, en a ſpreek die Woord van God met Vriemoedigheid.

32. En die Meenigte van die Gloofigen a wees *Een* Hert en *Een* Siel; en niet een a ſee van die, wat em a hab, dat die a wees ſi Eigendom, maar allemaal a wees gemeen voor ſender.

33. En die Apoſtels a gie Getugnis van die Heere Jeſus ſi Opſtanding met groot Kracht, en groot Gnade a wees daar by ſender allemaal.

34. Ook niet een a wees onder ſender, die a hab Mankement; want ſender allemaal, die a hab Akker, of Hoes, a verkoop die, en a breng die Geld van die verkoopte Goed,

35. En a lee die na die Voeten van die Apoſtels, en na elkeen a word gegeven, wat em a hab noodig.

36. En

36. En Joſes, die van die Apoſtels a word toegenaamt Barnabas (die ben na ons Taal een Soon van die Vertroosting) een Levit van Geboort, ut Cypern,

37. En a hab een Akker, en a verkoop dieſelvde, en a breng die Geld, en a lee die na die Voeten van die Apoſtels.

Die 5 Capitel.

Maar een Man, met Naam Ananias, met ſi Wif Saphira, a verkoop ſi Goed;

2. En a hou een Part van die Geld afterut, en ſi Wif a weet van die; en een Part van die em a breng, en a lee die navoor die Voeten van die Apoſtels.

3. Maar Petrus a ſee: Ananias, voorwaarom die Satan ka vervoell joe Hert, dat joe a ſal lug navoor die heilig Geeſt, en hou een Part van die Geld van die Akker afterut?

4. Joe a derf ja wel behou die, toen joe a hab die; en toen die a wees verkoopt, ſoo die a wees na joe Macht ookal. Voorwaarom joe ka neemdan ſoo Saaken voor nabinne joe Hert? joe no ka lug navoor die Menſchen, maar navoor God.

5. En toen Ananias a hoor deeſe Woorden, em a vall neer, en a gie ſi Geeſt op. En een groot Vrees a kom over allemaal, die a hoor die.

6. En die Jongelingen a ſtaan op, en a lee em wee, en a draag em nabutten, en a begraav em.

7. En die a geſkied, omtrent een Tid van drie Uur afteraan, dat ſi Wif a kom daar nabinne ookal, en no a weet, wat a ka geſkied.

8. Maar Petrus a antwoord em: See na mi, ae-

jender a verkoop die Akker voor *ſoo* veel? em ka ſee: ja, voor *ſoo* veel.

9. En Petrus a ſee na em: Voorwaarom jender ka kom dan eenſtemmig, vor verſoek die Geeſt van die Heere? Kik, die Voeten van diejeen, die ka begraav joe Man, ben navoor die Door, en ſal draag joe nabutten.

10. En aanſtonds em a vall neer navoor ſi Voeten, en a gie ſi Geeſt op. Da die Jongelingen a kom, en a vind em dood, a draag em nabutten, en a begraav em by ſi Man.

11. En een groot Vrees a kom over die geheele Gemeente, en over allemaal, die a hoor die.

12. En veel Teekens en Wonder-Werken a geſkied onder die Volk door die Handen van die Apoſtels. En ſender allemaal a wees eenmoedig by malkander nabinne die Voorhof van Salomon.

13. En niet een van die ander a derv vor voeg em by ſender; maar die Volk a eſtimeer ſender goe.

14. En meer en meer a kom na die Gemeente, die a gloof na die Heere, een groot Hoop van Mans en Vrouwen.

15. Soo, dat ſender a draag die Sieken nabutten, op die Straaten, en a lee ſender na Bedden en Draag-Stoelen, dat, as Petrus a kom, ſi Skaduwe a kan overſkaduw ſom van ſender.

16. En veele a kom daar ookal, van die Steden, die a lee rond om Jeruſalem, en a breng die Sieken, en ſender, die a hab Pien van die onrein Geeſten; en ſender allemaal a kom geſond.

17. Maar die Hoogprieſter a ſtaan op, en allemaal, die a wees met em, (die a wees die Secte van die Sadduceen) en a word voll van Spit.

18. En

18. En a lee die Handen na die Apoſtels, en a gooy ſender nabinne die allgemeene Gevangnis.

19. Maar die Engel van die Heere a open die Door van die Gevangnis na die Nacht, en a ley ſender nabutten, en a ſee:

20. Loop hen, en ſtaan, en ſpreek nabinne die Tempel na die Volk allemaal Woorden van *die* Leev.

21. Toen ſender a ka hoor die, ſoo ſender a loop vroe nabinne die Tempel, en a leer. Maar die Hoogprieſter, en ſender, die a wees met em, a kom, en a roep die Raad by malkander, en die Ouderlingen van die Kinders van Iſrael, en a ſtier na die Gevangnis, vor haal ſender.

22. En toen die Dienaars a kom daar, en no a vind ſender nabinne die Gevangnis; ſoo ſender a kom weeraan, en a vertell die;

23. En a ſee: Ons ka vind die Gevangnis toegeſlooten, verſeekert genoeg, en die Wachters ſtaan butten navoor die Door; maar toen ons a open die, ons no a vind iemand nabinne.

24. Toen die Hoogprieſter, en die Hoofdman van die Tempel, en die ander Hoogprieſters a hoor deeſe Woorden, da ſender a kom twiefelmoedig over ſender, wat doch a ſal kom van die.

25. Da een a kom daar, a breng Boodſkap na ſender, en a ſee: Kik, die Mans, die jender ka gooy nabinne die Gevangnis, ben nabinne die Tempel, ſtaan, en leer die Volk.

26. Da die Hoofdman met die Dienaars a loop hen, en a haal ſender, (doch niet met Geweld; want ſender a bang die Volk, dat ſender no a ſal word geſteenigt.)

27. En

27. En toen die Dienaars a breng ſender, ſoo ſender a word geſtellt navoor die Raad, en die Hoogprieſter a vraag ſender,

28. En a ſee: Da noe ons ka gie een skerp Order na jender, dat jender no ſal leer meer na deeſe Naam? En kik, jender ka vervoell Jeruſalém met jender Leering, en jender will breng die Bloed van deeſe Menſch over ons.

29. Maar Petrus met die Apoſtels a antwoord, en a ſee: Volk moet wees meer gehoorſam na God, as na die Menſchen.

30. Die God van ons Vaders ka wek op Jeſus, die jender ka maak dood, en ka hang Em na die Hout.

31. Deeſe (Jeſus) God ka verhoog door ſi rechter Hand, tot een Vorſt en Heiland, vor gie na Iſrael Bekeering en Vergeeving van Sonden.

32. En ons ben ſi Getugnis over deeſe Woorden, en die heilig Geeſt, die God ka gie na ſender die ben gehoorſam na Em.

33. Toen ſender a hoor die, ſoo die a ſnie door ſender Hert, en ſender a hou een Raad, vor maak ſender dood.

34. Maar een Phariſee, met Naam Gamaliel, een Skriftgeleerde, die a wees groot geëſtimeert van allemaal Volk, a ſtaan op na die Raad, en a gebied, dat die Apoſtels a ſal loop een weenig nabutten.

35. En a ſee na ſender: Jender Mans van Iſrael, paſs óp jender ſelv, wat jender ſal doe na deeſe Menſchen.

36. Bevoor deeſe Dagen Theudas a ſtaan op, en a ſee, dat em a wees wat, en omtrent vierhondert Mans a hang na em, en em a word dood geſlaagen,

ſlaagen, en allemaal, die a wees met em, ben verſtrooit, en ka kom tot nietmetal.

37. Aftetaan Judas van Galilea ka ſtaan op, na die Dagen van die Skatting, en a maak veel Volk vall af, vor volg em; en em ookal ka vergaan, en allemaal, die a hoor na em, ben verſtrooit.

38. En noe mi ſee na jender: Lat af van deeſe Menſchen, en latſtaan ſender loop. As die Raad, of die Werk ben van die Menſchen, ſoo die ſal kom tot nietmetal.

39. Maar as die ben van God, ſoo jender no ſal kan vor breek die; voor dat jender no word gevonden as diejeen, die will ſtrie tegen God.

40. Da ſender a hoor na em; en a roep die Apoſtels, a ſwip ſender, en a gebied ſender, dat ſender no ſal ſpreek na die Naam van Jeſus, en a latſtaan ſender loop.

41. En ſender a loop goe bli van die Aangeſicht van die Raad, dat ſender a wees gewaerdigt, vor leid Skimpeering om die will van ſi Naam.

42. En ſender no a hou op vor leer alle Dagen nabinne die Tempel, en hier en daar nabinne die Hoes ſender, en vor predik die Evangelium van Jeſus Chriſtus.

Die 6 Capitel.

Maar na die Dagen, toen die Jungers a kom moeſchi, da die Grieken a begin vor murmureer tegen die Hebreën, voordaarom, dat ſender Weduwen a word verſuumt na die daglik Bediening.

2. Da die Twaalf a roep die geheele Hoop van die Jungers malkander, en a ſee: Die no ben be-

hoor-

hoorlik, dat ons latstaan die Woord van God, en dien na Tafel.

3. Voordaarom, liefe Broeders, soek ut onder jender seven Mans, die hab een goeje Getugnis, en ben voll van die heilig Geest en Wiesheid, die ons kan ordineer voor deese noodige Saake.

4. Maar ons will hou aan na die Gebed, en na die Bediening van die Woord.

5. En die Woord a behaag na die geheele Meenigte goe; en sender a kies ut Stephanus, een Man voll van Gloof en van die heilig Geest, en Philippus, en Prochorus, en Nicanor, en Timon, en Parmenas, en Nicolaus, een Joodengenoot van Antiochia.

6. Deese sender a stell navoor die Apostels, en a bed, en a lee die Handen op sender.

7. En die Woord van God a groey, en die Getal van die Jungers a kom goe groot na Jerusalem; ook veel van die Priesters a kom gehoorsam na die Gloof.

8. En Stephanus voll van Gloof en Kracht, a doe Wonder-Werken en groote Teekens onder die Volk.

9. Da som a staan op van die Skoel, genaamt die Libertinen, en die Cyreniers, en die Alexandrinen, en van sender, die a wees van Cilicia en Asia, en a disputeer met Stephanus.

10. En sender no a kan vor staan tegen die Wiesheid en die Geest, door die em a spreek.

11. Da sender a bestell som Mans, die a see: Ons ka hoor em praat Laster-Woorden tegen Moses en tegen God.

12. En sender a beweeg die Volk, en die Ouderlingen, en die Skriftgeleerden, en a vall em aan, en a vats em, en a ley em navoor die Raad.

13. En

13. En a ſtell valſch Getugens daar, die a ſee: Deeſe Menſch no hou op, vor praat Laſter-Woorden tegen deeſe heilig Plaats, en tegen die Wet;

14. Want ons ka hoor em ſee: Jeſus van Nazareth ſal bederv deeſe Plaats, en ſal verander die Gebruken, die Moſes ka gie na ons.

15. En allemaal, die a ſet na die Raad, a hou ſender Oogen na em, en a kik ſi Aangeſicht, glik as die Aangeſicht van een Engel.

Die 7 Capitel.

Da die Hoogprieſter a ſee: Die ben dan ſoo?

2. Maar em (Stephanus) a ſee: Liefde Broeders en Vaders, hoor mi: Die God van Heerlikheid a verſkien na ons Vader Abraham, toen em a wees nochal na Meſopotamia, bevoor em a woon na Haran;

3. En a ſee na em: Loop ut van joe Land, en van joe Familie, en reis na een Land, die mi will wies na joe.

4. Da em a loop ut van die Chaldeen ſender Land, en a woon na Haran. En van daar, toen ſi Vader a ka dood, God a breng em over na die Land, na die jender woon noe.

5. En no a gie em Erfpart nabinne dieſelvde, ook niet een Voetſtap breed; en a beloof doch na em, vor gie die na em, dat em a ſal beſet die, en ſi Saad after em, toen em a hab geen Kind nochal.

6. Maar God a ſee ſoo: Joe Saad ſal wees Vremdeling na een vremd Land, en ſender ſal maak em dienſtbaar, en ſal handel em quaalik vierhondert Jaaren.

7. En die Volk, na die ſender ſal dien, die *mi* will

will oordeel, God a ſee; en alteraan ſender, ſal loop ut, en dien mi na deeſe Plaats.

8. En a gie na em die Verbond van die Beſnienis. En em a teel Iſaak, en a beſnie em na die achte Dag, en Iſaak a teel Jakob, en Jakob die twaalf Patriarchen.

9. En die Patriarchen a haat Joſeph, en a verkoop em na Egypten; maar God a wees met em.

10. En a verloſs em van allemaal ſi Plaagen; en a gie na em Gnade en Wiesheid navoor die Koning Pharao na Egypten, die a ſet em tot een Vorſt over Egypten, en over ſi geheele Hoes.

11. En een groot Honger-Tid a kom over die geheele Land van Egypten en Canaan, en een groot Benauwtheid; en ons Vaders no a vind Onderhouing.

12. Maar Jakob a hoor, dat die a hab Koorn na Egypten, en a ſtier ons Vaders ut, die eerſtemaal.

13. En die tweedemaal Joſeph a kom bekent na ſi Broeders, en die Geſlacht van Joſeph a kom openbaar navoor Pharao.

14. En Joſeph a ſtier ut, en a lat roep ſi Vader Jakob na em, en ſi geheele Geſlacht, vyf en ſeventig Sielen.

15. En Jakob a reis af na Egypten, en a dood daſoo, em ſelv, en ons Vaders.

16. En ſender a word overgebracht na Siehem, en ka lee na die Graf, die Abraham a ka koop voor Geld van die Kinders van Hemor, na Sichem.

17. Toen noe die Tid van die Beloofdenis, die God a ka ſweer na Abraham, a naader, da die Volk a groey, en a vermeer ſender in Egypten;

18. Tee

18. Tee een ander Koning a ſtaan op, die no a weet van Joſeph.

19. Deeſe a gebruk Liſtigheid tegen ons Geſlacht, en a handel quaalik met ons Vaders, en a verordineer, dat ſender a moet gooy die jonge Kindjes wee, dat ſender no a ſal bliev leevendig.

20. Na dieſelvde Tid Moſes a word gebooren, en a wees een fraai Kind navoor God, en a word drie Maanden opgevoed nabinne die Hoes van ſi Vader.

21. En toen ſender a ka gooy em wee, da die Dochter van Pharao a neem em op, en a breng em op voor ſi Soon.

22. En Moſes a word geleerd na all die Wiesheid van die Egyptenaars, en a wees machtig na Werken en Woorden.

23. Maar toen em a wees veertig Jaaren oud, ſoo em a dink vor beſoek ſi Broeders, die Kinders van Iſrael.

24. En a kik een, dié a leid Onrecht, da em a help, en a defendeer diejeen, die a leid die Onrecht, en a ſlaa die Egyptenaar dood.

25. Maar em a dink, dat ſi Broeders a ſal verſtaan, dat God a ſal gie Verloſſing na ſender door ſi Hand; maar ſender no a verſtaan die.

26. En na die ander Dag em a kom na ſender, toen ſender a hab Strie met malkander, en a handel met ſender, dat ſender ſal hou Vreede, en a ſee: Liefe Mans! Jender ben Broeders, voor wat die een doe Onrecht na die ander?

27. En diejeen, die a doe ſi Naaſte Onrecht, a ſtoot em wee; en a ſee: Wie ka ſet joe tot een Overſte en Rechtmaaker over ons?

28. Joe will maak mi dood ookal, glik as geſter joe ka maak die Egyptenaar dood?

29. En Moſes a vlucht over deeſe Woorden, en a word een Vremdeling na die Land Madian, daar em a teel twee Soons.

30. En over veertig Jaaren die Engel van die Heere a verſkien na em in die Woeſtyne van die Berg Sinai, in een Vuurvlam, nabinne die Boſch.

31. Toen Moſes a kik die, ſoo em a verwonder over die Geſicht. Maar toen em a loop na die, vor kik, da die Stem van die Heere a geſkied na em:

32. Mi ben die God van joe Vaders, die God van Abraham, en die God van Iſaak, en die God van Jakob. En Moſes a kom na Beev, en no a derf vor kik na die.

33. Maar die Heere a ſee na em: Trek af joe Skoen van joe Voeten: want die Plaats, waar joe ſtaan, ben heilig Land.

34. Mi ka kik wel die Leiden van mi Volk, die ben na Egypten, en ka hoor ſender Suchten, en mi ka kom neer, vor verloſs ſender. En noe joe kom hieſoo, mi will ſtier joe na Egypten.

35. Deeſe Moſes, die ſender a verloochen, en a ſee: Wie ka ſet joe tot een Overſte en Rechtmaaker over ons? God ka ſtier tot een Overſte en Verloſſer, door die Hand van die Engel, die a verſkien na em nabinne die Boſch.

36. Deeſe a ley ſender ut, en a doe Wonder-Werken en Teekens, na Egypten, nabinne die rooje See, en nabinne die Woeſtyne veertig Jaar.

37. Deeſe ben die Moſes, die ka ſee na die Kinders van Iſrael: Die Heere, jender God, ſal verwek

wek voor jender ut van jender Broeders een Propheet, glik as mi, die jender ſal hoor.

38. Da em die ben, die a wees in die Gemeente, na die Woeſtyne met die Engel, die a ſpreek met em nabovo die Berg Sina, en met ons Vaders; deeſe ka ontvang die leevendig Woord, vor gie na ons.

39. Na die jender Vaders no a will wees gehoorſam, maar a ſtoot em wee van ſender, en a keer weeraan met ſender Hert na Egypten,

40. En a ſee na Aaron: Maak ons Goden, die loop navoor ons hen: want ons no weet, wat ka geſkied na deeſe Moſes, die ka ley ons ut van Egypten-Land.

41. En ſender a maak een Kalf na dieſelvde Tid, en a breng Offer na die Afgod, en a wees bli over die Werken van ſender Handen.

42. Maar God a keer ſi ſelv wee van ſender, en a gie ſender over, dat ſender a dien die Heyr van die Hemel, glik as die ſtaan geskreeven na die Boek van die Propheeten: Jender van die Hoes van Iſrael ka offer dan oit na mi Slachtoffer, of eenigſte ander Offer, die veertig Jaaren na die Woeſtyne?

43. En jender ka neem aan die Wooning van Moloch, en die Geſternte van jender God Remphan, die Beelden, die jender ſelv a ka maak, vor bed ſender aan; en mi will gooy jender wee na die ander Sie van Babylon.

44. Ons Vaders a hab die Tabernakel (Tente) van die Getugnis nabinne die Woeſtyne, ſoo as Em a ka verordineer die na ſender, toen Em a ſpreek na Moſes, dat em a ſal maak die na die Voorbeeld, die em a ka kik.

45. Die ons Vaders ook a neem aan, en a breng die met Joſua nabinne die Land, die die Heidens a beſet, die God a ſtoot ut navoor die Aangeſicht van ons Vaders, tee na die Tid van David.

46. Die a vind Gnade by God, en a bed, dat em doch a kan vind een Woon-Plaats voor die God van Jakob.

47. En Salomon a bouw Em een Hoes.

48. Maar die Allerhoogſte no woon nabinne Tempels, die ka maak met Handen, ſoo, as die Propheet ſee:

49. Die Hemel ben mi Troon, en die Aarde een Voetbank van mi Voeten: wat voor een Hoes jender will bouw mi dan? die Heere ſee; of welk ben die Plaats van mi Ruſt?

50. Da no mi Hand ka maak alle deeſe Dingen?

51. Jender hardnekkige en onbeſneedene van Hert en Ooren! jender ſtaan altid tegen die heilig Geeſt; glik as jender Vaders, ſoo jender ookal.

52. Welk van die Propheeten jender Vaders no ka vervolg, en ſender ka maak dood, die ka verkondig toevoorn die Toekomſt van die Rechtveerdige, van die jender ka kom noe Verraaders en Moordenaars.

53. Jender ka ontvang die Wet door die Beſtelling van die Engels, en jender no ka hou die.

54. Toen ſender a hoor die, ſoo die a ſnie door ſender Hert, en ſender a kneers met die Tanden over em.

55. Maar em (Stephanus) derwil em a wees voll van die heilig Geeſt, a lecht op ſi Oogen na die Hemel, en a kik die Heerlikheid van God, en Jeſus ſtaan na die rechter Hand van God, en a ſee: Kik, mi kik die Hemel

mel open, en die Menſch ſi Soon ſtaan na die rechter Hand van God.

56. Maar ſender a ſkreuw met een groot Stem, en a ſtop ſender Ooren, en a vall eendrachtelik over em, a ſtoot em ut van die Stadt, en a ſteenig em.

57. En die Getugens a lee ſender Kleeren af, na die Voeten van een Jongling, ſi Naam a wees Saulus.

58. En ſender a ſteenig Stephanus, die a roep aan, en a ſee: Heere Jeſus, ontvang mi Geeſt!

59. Maar em a vall na ſi Knie, en a roep met groot Steem: Heere, no reeken ſender deeſe Sondo toe. En toen em a ka ſee die, em a vall na Slaap, en a skey.

Die 8 Capitel.

En Saulus a hab een Welbehagen na (Stephanus) ſi Dood. En na dieſelvde Tid een groot Vervolging a kom over die Gemeente na Jeruſalem; en ſender allemaal a word verſtrooit na die Landen Judea, en Samaria, except die Apoſtels.

2. En ſom godvreeſende Mans a begraav Stephanus, en a maak een groot Rouwklaag over em.

3. Maar Saulus a verwoeſt die Gemeente, en a loop overall na die Hoes ſender, en a haal ut Mans en Vrouwen, en a leveer ſender over na die Gevangnis.

4. Noe ſender, a wees verſtrooit, a loop door die Land, en a predik die Woord.

5. En Philippus a kom af na een Stad van Samaria, en a predik na ſender van Chriſtus.

6. En die Volk a hoor eenmoedig en met groot Verlang na die, wat Philippus a ſee; en a kik die Teekens, die em a doe.

7. Want die onrein Geeſten a vaar ut van moeſchi, die a wees beſeten, en a skreuw met een hard Stem; ook veel Geraakte en Kreupels a kom geſond.

8. En een groot Bliskap a kom na dieſelvde Stadt.

9. Maar die a hab een Man na dieſelvde Stadt, ſi Naam a wees Simon, die a máak Tooverie toevoorn, en a betoover die Volk van Samaria, en a ſee van em ſelv, dat em ben een van die, die ben groot.

10. En ſender allemaal a kik na em, kleen en groot, en a ſee: Deeſe ben die Kracht van God, die ben groot.

11. En ſender allemaal a hang na em, voordaarom, em a ka betoover ſender een lang Tid, met ſi Tooverie.

12. Maar toen ſender a gloof die Predik van Philippus, van die Koningrik van God, en van die Naam van Jeſus Chriſtus, da die Mans en Vrouwen a lat doop ſender.

13. Da die Simon a kom gloofig ookal, en a lat doop em, en a hou em na Philippus. En toen em a kik die Teekens, en die groot krachtig Werken, die a geskied daar, da em a verwonder.

14. Maar toen die Apoſtels na Jeruſalem a hoor, dat Samaria a ka neem aan die Woord van God, ſoo ſender a ſtier Petrus en Johannes na ſender.

15. En toen ſender a kom af, ſender a bed over ſender, dat ſender a ſal ontvang die heilig Geeſt.

16. (Want Em a ka vall noch niet op een van ſender, maar ſender a wees gedoopt alleen na die Naam van Chriſtus Jeſus.)

17. Da ſender a lee die Handen op ſender, en ſender a ontvang die heilig Geeſt.

18. Maar

18. Maar toen Simon a kik, dat die heilig Geeſt a word gegeven, as die Apoſtels a lee die Handen op, ſoo em a offereer Geld na ſender,

19. En a ſee: Gie na mi die Macht ookal, dat as mi lee die Handen op iemand, dieſelvde ontvang die heilig Geeſt.

20. Maar Petrus a ſee na em: Joe Geld bliev voor een Bederv na joe, voordoor joe dink, dat die Gaav van God ben vor krieg voor Geld.

21. Joe ſal hab geen Part en geen Deel na deeſe Woord; want joe Hert no ben oprecht navoor God.

22. Voordaarom bekeer joe van deeſe joe Boosheid, en bed na God, as altomets die Valſchheid van joe Hert ſal word vergeven na joe.

23. Want mi kik, dat joe ben voll van bitter Gall, en teſamen geknoopt met Ongerechtigheid.

24. Da Simon a antwoord en a ſee: Jender bed na die Heere voor mi, dat niet een van die kom over mi; van die jender ka ſee.

25. En after ſender a ka betug, en a ka ſpreek die Woord van die Heere, ſender a keer om weeraan na Jeruſalem, en a predik die Evangelium na veel Dorpen van Samaria.

26. En die Engel van die Heere a ſpreek na Philippus, en a ſee: Staan op, en loop na die Sud, na die Pad, die van Jeruſalem draai na molee na Gaza, die ben woeſt.

27. En em a ſtaan op, en a loop hen; en kik, een Man van Moorenland, een Kamerling en een machtig Heer van die Koningin Candaces na Moorenland, die a wees over allemaal ſi Skat-Kamers, em a ka kom na Jeruſalem, vor bed aan.

28. En em a reis weeraan na Hoes, en a ſet op ſi Wagen, en a lees die Propheet Jeſaias.

29. En die Geeſt a ſee na Philippus: Loop voort, en hou joe by deeſe Wagen.

30. Da Philippus a loop hen, en a hoor, dat em a lees die Propheet Jeſaias, en a ſee: Joe verſtaan dan ook, wat joe lees?

31. Em a ſee: Hoeſoo mi ſal kan, as niet iemand onderwies mi? en em a bed die Philippus, vor kom op, en vor ſet by em.

32. Maar die Woorden van die Skrift, die em a lees, a wees deeſe: Em ben geleyd glik as een Skaap na die Slachting, en ſtill as een Lam, navoor diejeen, die ſkeer em, ſoo Em no a open ſi Mond.

33. Na ſi Verneedering ben ſi Oordeel weegenomen, en wie ſal kan vor vertell ſi Geſlacht? Want ſi Leev ka word weegenomen van die Aarde.

34. Da die Kamerling a antwoord na Philippus, en a ſee: Mi bed joe, van wie die Propheet ſpreek ſoo? Van em ſelv, of van iemand anders?

35. En Philippus a open ſi Mond, en a begin van deeſe Skrift, en a predik na em die Evangelium van Jeſus.

36. En toen ſender a reis verder over die Pad, ſoo ſender a kom na een Water; en die Kamerling a ſee: Kik, hier ben Water, wat verhinder mi, vor word gedoopt?

37. Maar Philippus a ſee: As joe gloof van geheele Hert, ſoo die kan geſkied. Em a antwoord, en a ſee: Mi gloof, dat Jeſus Chriſtus ben die Soon van God.

38. En em a gie Order, dat die Wagen ſal hou ſtill.

ſtill. En ſender a ſtap af nabinne die Water, ſoo wel Philippus as die Kamerling, en Philippus a doop em.

39. En toen ſender a kom op ut die Water, da die Geeſt van die Heere a neem Philippus wee, en die Kamerling no a kik em meer; maar em a reis ſi Pad met Bliſkap.

40. En Philippus a word gevonden na Asdod, en em a wandel rondom, en a predik die Evangelium na allemaal Steden, tee em a kom na Ceſarien.

Die 9 Capitel.

Maar Saulus a blaas nochal met Dreigen en Moord tegen die Jungers van die Heere, en a loop na die Hoogprieſter,

2. En a bed em voor Brieven na Damaſcus na die Skoelen, dat, as em ſal vind ſom, Mans of Vrouwen, die ben na deeſe Pad, em a ſal kan bind ſender, en breng ſender na Jeruſalem.

3. En toen em a wees na die Reis, en a kom deſtby Damascus, da een Licht van die Hemel a ſkien ſkielik rondom em.

4. En em a vall neer na Grond, en a hoor een Stem, die a ſee na em: Saul! Saul! voor wat joe vervolg mi?

5. Maar em a ſee: Heere, wie joe ben? Die Heere a ſee: Mi ben Jeſus, die joe vervolg. Die ſal wees hard voor joe, vor ſkop tegen die Steekel.

6. En em a ſee, met Beev en Benauwtheid: Heere, wat Joe will dan, dat mi ſal doe? Die Heere a ſee na em: Staan op, en loop nabinne die Stadt, daar ſender ſal ſee na joe, wat joe ſal doe.

7. Maar die Mans, die a reis met em, a ſtaan verskrikt; want ſender a hoor een Stem, en doch ſender a kik niemand.

8. En Saulus a recht em op van die Grond, en toen em a lechtop ſi Oogen, ſoo em a kik niemand. Maar ſender a vaſs em na ſi Hand, en a ley em na Damaſcus.

9. En em a wees drie Dagen, ſonder dat em a kan kik, en em no a jeet, en no a drink.

10. Noe die a hab een Junger na Damaſcus met Naam Ananias; na em die Heere a ſee in een Verskiening: Ananias! en em a ſee: Heere! hier mi ben.

11. Die Heere a ſee na em: Staan op, en loop na die Straat, die ben genaamt die rechte, en vraag nabinne die Hoes van Judas voor een, met Naam Saulus, van Tarſen; want kik, em bed.

12. En em a kik in een Geſicht een Man, met Naam Ananias a kom na em, en a lee ſi Hand op em, dat em a ſal kan kik weeraan.

13. Maar Ananias a antwoord: Heere, mi ka hoor van veel Volk van deeſe Man; hoe moeſchi Quaat em ka doe na Joe Heiligen na Jeruſalem.

14. En em hab Macht hieſoo van die Hoogprieſters, vor bind allemaal, die roep aan Joe Naam.

15. Die Heere a ſee na em: Loop hen, want deeſe ben een utverkieſen Vat voor mi, dat em ſal draag mi Naam navoor die Heidens, en navoor die Koningen, en navoor die Kinders van Iſrael.

16. Mi will wies na em, hoeveel em moet leid, om die will van mi Naam.

17. En Ananias a loop hen, en a kom nabinne die Hoes, en a lee die Handen op em, en a ſee:

Lieſe

Liefe Broeder Saulus, die Heere ka ſtier mi (Em, die ka verskien na joe na die Pad, na die Joe ka kom) dat joe ſal krieg joe Geſicht weeraan, en dat joe ſal kom vervoellt met die heilig Geeft.

18. En aanſtonds die a vall af van ſi Oogen, glik as Skellen, en em a kan kik weeraan.

19. En em a ſtaan op, a lat doop em, en a neem Jeet, en a verſterk em. En Saulus a bliev ſom Dagen by die Jungers na Damaſcus.

20. En aanſtonds em a predik van Chriſtus nabinne die Skoelen, dat dieſelvde ben die Soon van God.

21. Maar ſender allemaal, die a hoor die, a verſkrik, en a ſee: Da no em, die na Jeruſalem ka bederv allemaal, die roep aan deeſe Naam, en ka kom hier voordaarom, dat em breng ſender gebonden na die Hoogprieſters?

22. Maar Saulus a kom meer en meer krachtig, en a overtug die Jooden, die a woon na Damascus, dat deeſe ben die Chriſtus.

23. En after veel Dagen, die Jooden a hou een Raad met malkander, vor maak em dood.

24. Maar die a kom bekent na Saulus, dat ſender a ſoek vor vang em. En ſender a hou Wach Dag en Nacht na die Poorten, dat ſender a kan maak em dood.

25. Soo die Jungers a neem em na die Nacht, en a lat em neer over die Muur, nabinne een Makoette.

26. Toen noe Saulus a kom na Jeruſalem, ſoo em a probeer vor voeg em by die Jungers; maar ſender allemaal a bang em, en no a gloof, dat em a wees een Junger.

27. Maar

27. Maar Barnabas a neem em na em, en a breng em na die Apoſtels, en em a vertell na ſender, hoeſoo em a ka kik die Heere na die Pad, en dat die Heere a ka ſpreek met em, en dat em a ka predik na Damaſcus die Naam van Jeſus vriemoedig.

28. En em a wees met ſender, en a loop ut en in na Jeruſalem, en a predik vriemoedig die Naam van die Heere Jeſus.

29. Em a disputeer ook tegen die Grieken; maar ſender a ſoek vor maak em dood.

30. En toen die Broeders a krieg die vor weet, ſoo ſender a breng em na Ceſarien, en a ſtier em na Tarſen.

31. Soo die Gemeente a hab Vrede door geheel Judea, en Galilea, en Samaria, en a kom gebouwt, en a wandel na die Vrees van die Heere, en a kom vervoellt met Trooſt van die heilig Geeſt.

32. En die a geſkied, toen Petrus a reis overal, dat em a kom ookal na die Heiligen, die a woon na Lydda.

33. Daar em a vind een Man met Naam Eneas, die a lee acht Jaaren na Bedde, en a wees geraakt.

34. En Petrus a ſee na em: Eneas, Jeſus Chriſtus maak joe geſond, ſtaan op, en maak joe Bedde ſelv. En aanſtonds em a ſtaan op.

35. En ſender allemaal, die a woon na Lydda, en na Sarona, a kik em, en a bekeer ſender na die Heere.

36. En die a hab een Jungerin na Joppe, met Naam Tabea, (die ben na die Overſetting een Ree) die a wees voll van goeje Werken, en Almoeſen, die em a doe.

37. Maar die a geſkied na dieſelvde Tid, dat em a kom

a kom ſiek, en a dood. Da ſender a waſch em, en a lee em op die Soller.

38. Derwil noe Lydda a wees deſtby Joppe, en die Jungers a hoor, dat Petrus a wees daar, ſoo ſender a ſtier na em, en a bed em, dat em no a ſal ſuum, vor kom na ſender.

39. En Petrus a ſtaan op, en a volg met ſender. En toen em a ka kom daar, ſoo ſender a breng em nabovò na die Soller, en allemaal die Weduwen a ſtaan rondom em, a traan, en a wies na em die Rokken en die Kleeren, die Tabea a ka maak, toen em a wees met ſender.

40. En toen Petrus a ka doe ſender allemaal nabutten, ſoo em a vall na Knie, a bed, en a draai em na die Lichaam toe, en a ſee: Tabea, ſtaan op! en em a open ſi Oogen, en toen em a kik Petrus, ſoo em a ſet op.

41. En Petrus a gie die Hand na em, en a recht em op; en a roep die Heiligen, en die Weduwen, en a ſtell em leevendig daar.

42. En die a kom bekent door geheel Joppen, en veele a kom gloofig na die Heere.

43. En die a geſkied, dat em a bliev een lang Tid na Joppen, by een Simon, die a wees een Leder-Bereider.

Die 10 Capitel.

En die a hab een Man na Ceſarien, met Naam Cornelius, een Hoofdman over hondert, ut die Bende, die a word genaamt die Italieenſche.

2. Een godſalig en godvreeſend Man, met ſi geheele Hoes, en a gie veel Almoes na die Volk, en a bed altid na God.

3. Deeſe

3. Deese a kik in een Verskiening, openbaarlik, omtrent die negende Uur van die Dag, een Engel van God, die a kom na em, en a see na em: Cornelius!

4. En Cornelius a kik na em, a verskrik, en a see: Heere, wat die ben? Die Engel a see na em: Joe Gebed en joe Almoes ka kom nabovo na Gedachtenis navoor God.

5. En noe stier Mans na Joppen, en lat roep Simon, die ben toegenaamt Petrus.

6. Em ben tot Herberg by een Leder-Bereider, Simon, si Hoes lee na die Seekant; em sal see na joe, wat joe moet doe.

7. En toen die Engel, die a spreek met Cornelius, a ka loop wee, soo em a roep twee van si Hoes-Dienaars, en een godsalig Soldat van die, die a pass em op;

8. En a vertell die allemaal na sender, en a stier sender na Joppen.

9. Die ander Dag, toen sender a wees na Pad, en a kom desby die Stadt, soo Petrus a klem nabovo die Soller, vor bed, omtrent die seste Uur.

10. En toen em a krieg Honger, soo em a begeer Jeet: Maar toen sender a maak klaar voor em, soo een Vertrekking van Sinnen a vall over em.

11. En em a kik die Hemel geopend, en een Vat a kom neer na em, glik as een groot linnen Laaken, die a wees gebonden na vier Hoeken, en a word neer gelaten op die Aarde.

12. Nabinne dieselvde die a hab all Soort van Creaturen van die Aarde, met vier-Voeten, en wild Beesten, en Wormen, en Vogels van die Hemel.

13. En

13. En een Stem a geskied na em: Petrus, ſtaan op, ſlacht, en jeet.

14. Maar Petrus a ſee: O neen, Heere! noit mi ka jeet nochal een Goed, die ben gemeen, of onrein.

15. En die Stem a ſee voor die tweedemaal na em: Wat God ſelv ka reinig, die joe no moet maak onrein.

16. En die a geſkied driemaal; en die Vat a word opgenomen na die Hemel weeraan.

17. En toen Petrus a wees verlegen by em ſelv, wat doch die Verskiening a ſal wees, die em a ka kik, da die Mans, die Cornelius a ka ſtier, a ka vraag voor die Hoes van Simon, en a ſtaan navoor die Door,

18. A roep en a vraag, as Simon, met die Toenaam Petrus, a wees na Herberg nabinne die Hoes.

19. En toen Petrus a dink over die Geſicht, da die Geeſt a ſee na em: Kik, drie Mans ſoek joe.

20. Maar ſtaan op, loop na molee, en reis met ſender, en no hab Twiefel; want *mi* ka ſtier ſender.

21. Da Petrus a loop na molee na die Mans, die a wees geſtiert na em van Cornelius, en a ſee: Kik, mi ben em, die jender ſoek; wat die Saak ben, voor die jender ben hieſoo?

22. En ſender a ſee: Cornelius, die Hoofdman, een rechtveerdig en godvreeſend Man, die hab een goeje Getugnis by die geheel Jooden-Volk, a ontvang een Order van God, door die heilig Engel, dat em a ſal lat roep joe na ſi Hoes, vor hoor Woorden van joe.

23. Da em a roep ſender nabinne, en a herbergeer

geer ſender; en die ander Dag Petrus a reis met ſender, en ſom van die Broeders van Joppen a reis met em ookal.

24. En die ander Dag ſender a kom na Ceſarien. Maar Cornelius a wacht na ſender, en a roep ſi Vriendskap en Familie malkander.

25. En toen Petrus a kom nabinne, ſoo Cornelius a gemoet em, en a vall navoor ſi Voeten, en a bed em aan.

26. Maar Petrus a recht em op, en a ſee: Staan op; mi ben een Menſch ookal.

27. En toen Petrus a ka ſpreek met Cornelius, ſoo em a loop nabinne, en a vind veel Volk, die a ka kom by malkander.

28. En em a ſee na ſender: Jender weet, dat die no paſs voor een Joodſche Man, vor kom, of vor hab vor doe met een Vremdeling; maar God ka wies na mi, vor roep niet een Menſch gemeen of onrein.

29. Voordaarom mi no ka weiger vor kom, derwil mi a word geroepen na hieſoo. Soo mi vraag jender noe, voor wat jender ka lat roep mi?

30. Cornelius a ſee: Mi a vaſt vier Dagen, tee na deeſe Uur, en omtrent na die negende Uur mi a bed nabinne mi Hoes; en kik, een Man a ſtaan navoor mi, na een blinkend Kleed.

31. En a ſee: Cornelius, joe Gebed ben verhoort, en joe Almoes ka kom na Gedachtenis navoor God.

32. Soo ſtier na Joppen, en a lat roep na joe Simon, met die Toenaam Petrus, die ben tot Herberg na dié Hoes van die Lederbereider Simon, na die Seekant; dieſelvde ſal ſpreek met joe, as em kom.

33. Da

33. Da mi a ſtier aanſtonds na joe. En joe ka doe wel, dat joe ka kom. Noe ons allemaal ben hier tegenwoordig navoor God, vor hoor all, wat God ka gebied na joe.

34. Da Petrus a open ſi Mond, en a ſee: Noe mi ondervind met Waarheid, dat God no kik na die Perſoon.

35. Maar na allemaal Volk, wie vrees Em, en werk Gerechtigheid, die ben aangenaam na Em.

36. Jender weet wel van die Predik, die God ka ſtier na die Kinders van Iſrael, dat Em a lat verkondig Vrede, door Jeſus Chriſtus (die ben een Heer over allegaar Goed.)

37. Die ka geſkied door die geheele Land Judea, en a begin na Galilea, after die Doop, die Johannes a predik.

38. Hoeſoo God ka ſalv dieſelvde Jeſus van Nazareth met die heilig Geeſt en Kracht; die ka wandel overall, en ka doe Goets, en ka maak geſond allemaal, die a wees overmachtigt van die Duvel, want God a wees met Em.

39. En ons ben Getugens van allemaal, wat Em ka doe na die Land Judea, en na Jeruſalem. Da ſender ka maak Em dood, en ka hang Em na een Hout.

40. Dieſelvde God ka wek op na die derde Dag, en ka lat Em kom openbaar.

41. Niet na allemaal Volk, maar na ons, die Getugens, die God ka kies ut toevoorn, ons, die ka jeet en drink met Em, after Em a ka ſtaan op van die Doojen.

42. En Em ka gebied na ons vor predik na die Volk, en vor getug, dat Em ben verordineert van God tot een Rechter van die Leevendige en die Dooje.

43. Van deese allemaal die Propheeten gie Getugnis, dat door si Naam allemaal, die gloof na Em, sal ontvang Vergeving van Sonden.

44. Toen Petrus a spreek nochal deese Woorden, da die heilig Geest a vall op allemaal, die a hoor die Woord.

45. En die Gloofigen van die Besnienis (ut die Jooden) die a ka kom met Petrus, a verwonder goe, dat ook op die Heidens die Gaav van die heilig Geest a word utgestort.

46. Want sender a hoor, dat sender a spreek vremde Taalen, en a verheerlik God. Da Petrus a antwoord en a see:

47. Eenigste Mensch kan weiger dan die Water, dat deese no sal word gedoopt, die ka ontvang die heilig Geest, glik as ons?

48. En em a oordineer, vor doop sender, na die Naam van die Heere. Da sender a bed em, vor bliev som Dagen by sender.

Die 11 Capitel.

En die Apòstels en Broeders, die a wees na Judea, a hoor, dat ook die Heidens a ka neem aan die Woord van God.

2. En toen Petrus a kom op na Jerusalem, da sender, die a wees van die Besnienis, a kom na Ontoevredenheid tegen em,

3. En a see: Joe ka loop in, na die Mans, die no ben besneeden, en ka jeet met sender.

4. Maar Petrus a begin, en a vertell na sender allegaar, een after die ander, en a see:

5. Mi a wees nabinne die Stadt Joppe in Gebed, en a kik na een Vertrekking van Sinnen een Gesicht,

ſicht, naamelik een Vat a kom neer, glik as een groot linnen Laaken met vier Hoeken, neer gelaten van die Hemel, en die a kom tee na mi.

6. En toen mi a kik na die Laaken, ſoo mi a bemerk en a kik viervoetige Creaturen, van die Aarde, en wilde Beeſten, Wormen, en Vogels van die Hemel.

7. En mi a hoor een Stem, die a ſee na mi: Staan op, Petrus, ſlacht en jeet.

8. Maar mi a ſee: O neen, Heere! noit een Goed, die ben gemeen of onrein, ka kom nabinne mi Mond.

9. Maar die Stem a antwoord na mi van die Hemel die tweedemaal: Wat God ka reinig, die joe no maak onrein.

10. En die a geſkied driémaal, en allegaar a word opgenomen weeraan na die Hemel.

11. En kik, na dieſelvde Uur, drie Mans a ſtaan novoor die Hoes, waar mi a wees nabinne, die a wees geſtiert na mi van Ceſarien.

12. En die Geeſt a ſee na mi, dat mi a ſal loop met ſender, en no twiefel; en deeſe ſes Broéders a kom met mi, en ons a loop nabinne die Man ſi Hoes.

13. En em a vertell na ons, hoeſóo em a ka kik een Engel ſtaan nabinne ſi Hoes, die a ka ſee na em: Stier Mans na Joppen, en lat roep Simon, met die Toenaam Petrus;

14. Em ſal ſee Woorden na joe, door die joe en joe geheele Hoes ſal kom ſalig.

15. En toen mi a begin vor ſpreek, da die heilig Geeſt a vall op ſender, glik as op ons na die Begin.

16. Da mi a dink na die Woord van die Heere,

toen Em a see: Johannes ka doop wel met Water, maar jender sal word gedoopt met die heilig Geest.

17. Derwil God ka gie noe na sender glik Gaven, soo as ook na ons, die gloof na die Heere Jesus Christus; wie *mi* a wees dan, dat mi a sal kan verhinder God?

18. Toen sender a hoor die, da sender a swieg still, a pries God en a see: Soo God ka gie ook na die Heidens die Bekeering tot die Leev!

19. En diejeen, die a wees verstrooit na die Droefnis, die a kom over Stephanus, a loop overall, tee na Phenicien, en Cypern, en Antiochien, en a spreek die Woord na niemand, as alleen na die Jooden.

20. En die a hab som van sender, Mans van Cypern en Cyrenen, die a kom na Antiochien, en a spreek na die Grieken ookal, en a predik die Evangelium van die Heere Jesus.

21. En die Hand van die Heere a wees met sender; en een groot Getal a kom gloofig, en a bekeer sender na die Heere.

22. En deese Woord van sender a kom navoor die Ooren van die Gemeente na Jerusalem; en sender a stier Barnabas, dat em a sal loop hen, tee na Antiochien.

23. En toen em a ka kom dasoo, en a kik die Gnade van God, em a kom bli, en a vermaan sender allemaal, dat sender a sal bliev met een vast Hert na die Heere.

24. Want em a wees een gdeje Man, voll van die heilig Geest en Gloof. En een groot Hoop Volk a kom na die Heere.

25. En

25. En Barnabas a reis na Tarſen, vor ſoek Saulus weeraan.

26. En toen em a vind Saulus, em a breng dieſelvde na Antiochien. En ſender a bliev by die Gemeente een geheel Jaar, en a leer veel Volk; voordaarom die Jungers na Antiochien vooreerſt a krieg die Naam van Chriſtens.

27. Na dieſelvde Dagen, Propheeten a kom van Jeruſalem na Antiochien.

28. En een van ſender, met Naam Agabus, a ſtaan op, en a wies door die Geeſt een groot Honger-Tid, die a ſal kom over die geheele Aarde; die a geſkied ook onder die Keyſer Claudius.

29. En elkeen van die Jungers a neem em voor, ſoo, as em a hab Vermoogen, vor ſtier een Help na die Broeders, die a woon na Judea.

30. Glik as ſender a doe ook, en a ſtier die na die Ouderlingen, door die Hand van Barnabas en Saulus.

Die 12 Capitel.

En omtrent dieſelvde Tid die Koning Herodes a lee die Handen na ſom van die Gemeente, vor pienig ſender.

2. En em a maak dood Jakobus, die Broeder van Johannes, met die Sweerd.

3. En toen em a kik, dat die a behaag na die Jooden, ſoo em a doe ſoo verder, en a vang Petrus ookal; en die a wees juſt die Dagen van die ſoet Brood.

4. Toen em noe a ka vang Petrus, em a lee em nabinne die Gevangnis, en a leveer em over na vier Wachten, elkeen van vier Soldaten, vor be-

toen Em a ſee: Johannes ka doop wel met Water, maar jender ſal word gedoopt met die heilig Geeſt.

17. Derwil God ka gie noe na ſender glik Gaven, ſoo as ook na ons, die gloof na die Heere Jeſus Chriſtus; wie *mi* a wees dan, dat mi a ſal kan verhinder God?

18. Toen ſender a hoor die, da ſender a ſwieg ſtill, a pries God en a ſee: Soo God ka gie ook na die Heidens die Bekeering tot die Leev!

19. En diejeen, die a wees verſtrooit na die Droefnis, die a kom over Stephanus, a loop overall, tee na Phenicien, en Cypern, en Antiochien, en a ſpreek die Woord na niemand, as alleen na die Jooden.

20. En die a hab ſom van ſender, Mans van Cypern en Cyrenen, die a kom na Antiochien, en a ſpreek na die Grieken ookal, en a predik die Evangelium van die Heere Jeſus.

21. En die Hand van die Heere a wees met ſenders; en een groot Getal a kom gloofig, en a bekeer ſender na die Heere.

22. En deeſe Woord van ſender a kom navoor die Ooren van die Gemeente na Jeruſalem; en ſender a ſtier Barnabas, dat em a ſal loop hen, tee na Antiochien.

23. En toen em a ka kom daſoo, en a kik die Gnade van God, em a kom bli, en a vermaan ſender allemaal, dat ſender a ſal bliev met een vaſt Hert na die Heere.

24. Want em a wees een goeje Man, voll van die heilig Geeſt en Gloof. En een groot Hoop Volk a kom na die Heere.

25. En

25. En Barnabas a reis na Tarſen, vor ſoek Saulus weeraan.

26. En toen em a vind Saulus, em a breng dieſelvde na Antiochien. En ſender a bliev by die Gemeente een geheel Jaar, en a leer veel Volk; voordaarom die Jungers na Antiochien vooreerſt a krieg die Naam van Chriſtens.

27. Na dieſelvde Dagen, Propheeten a kom van Jeruſalem na Antiochien.

28. En een van ſender, met Naam Agabus, a ſtaan op, en a wies door die Geeſt een groot Honger-Tid; die a ſal kom over die geheele Aarde; die a geſkied ook onder die Keyſer Claudius.

29. En elkeen van die Jungers a neem em voor; ſoo, as em a hab Vermoogen, vor ſtier een Help na die Broeders, die a woon na Judea.

30. Glik as ſender a doe ook, en a ſtier die na die Ouderlingen, door die Hand van Barnabas en Saulus.

Die 12 Capitel.

En omtrent dieſelvde Tid die Koning Herodes a lee die Handen na ſom van die Gemeente, vor pienig ſender.

2. En em a maak dood Jakobus, die Broeder van Johannes, met die Sweerd.

3. En toen em a kik, dat die a behaag na die Jooden, ſoo em a doe ſoo verder, en a vang Petrus ookal; en die a wees juſt die Dagen van die ſoet Brood.

4. Toen em noe a ka vang Petrus, em a lee em nabinne die Gevangnis, en a leveer em over na vier Wachten, elkeen van vier Soldaten, vor be-

toen Em a ſee: Johannes ka doop wel met Water, maar jender ſal word gedoopt met die heilig Geeſt.

17. Derwil God ka gie noe na ſender glik Ganven, ſoo as ook na ons, die gloof na die Heere Jeſus Chriſtus; wie *mi.* a wees dan, dat mi a ſal kan verhinder God?

18. Toen ſender a hoor die, da ſender a ſwieg ſtill, a pries God en a ſee: Soo God ka gie ook na die Heidens die Bekeering tot die Leev!

19. En diejeen, die a wees verſtrooit na die Droefnis, die a kom over Stephanus, a loop overall, tee na Phenicien, en Cypern, en Antiochien, en a ſpreek die Woord na niemand, as alleen na die Jooden.

20. En die a hab ſom van ſender, Mans van Cypern en Cyrenen, die a kom na Antiochien, en a ſpreek na die Grieken ookal, en a predik die Evangelium van die Heere Jeſus.

21. En die Hand van die Heere a wees met ſenders; en een groot Getal a kom gloofig, en a bekeer ſender na die Heere.

22. En deeſe Woord van ſender a kom navoor die Ooren van die Gemeente na Jeruſalem; en ſender a ſtier Barnabas, dat em a ſal loop hen, tee na Antiochien.

23. En toen em a ka kom daſoo, en a kik die Gnade van God, em a kom bli, en a vermaan ſender allemaal, dat ſender a ſal bliev met een vaſt Hert na die Heere.

24. Want em a wees een goeje Man, voll van die heilig Geeſt en Gloof. En een groot Hoop Volk a kom na die Heere.

25. En

25. En Barnabas a reis na Tarſen, vor ſoek Saulus weeraan.

26. En toen em a vind Saulus, em a breng dieſelvde na Antiochien. En ſonder a bliev by die Gemeente een geheel Jaar, en a leer veel Volk; voordaarom die Jungers na Antiochien vooreerſt a krieg die Naam van Chriſtens.

27. Na dieſelvde Dagen, Propheeten a kom van Jeruſalem na Antiochien.

28. En een van ſender, met Naam Agabus, a ſtaan op, en a wies door die Geeſt een groot Honger-Tid; die a ſal kom over die geheele Aarde; die a geſkied ook onder die Keyſer Claudius.

29. En elkeen van die Jungers a neem em voor; ſoo, as em a hab Vermoogen, vor ſtier een Help na die Broeders, die a woon na Judea.

30. Glik as ſender a doe ook, en a ſtier die na die Ouderlingen, door die Hand van Barnabas en Saulus.

Die 12 Capitel.

En omtrent dieſelvde Tid die Koning Herodes a lee die Handen na ſom van die Gemeente, vor pienig ſender.

2. En em a maak dood Jakobus, die Broeder van Johannes, met die Sweerd.

3. En toen em a kik, dat die a behaag na die Jooden, ſoo em a doe ſoo verder, en a vang Petrus ookal; en die a wees juſt die Dagen van die ſoet Brood.

4. Toen em noe a ka vang Petrus, em a lee em nabinne die Gevangnis, en a leveer em over na vier Wachten, elkeen van vier Soldaten, vor be-

waar em; en a dink vor ſtell em navoor die Vólk, after die Paſſa-Feeſt.

5. En Petrus a word bewaart nabinne die Gevangnis; maar die Gemeente a bed geduurig voor em na God.

6. En toen Herodes a will ſtell em voor, na dieſelvde Nacht Petrus a ſlaap tuſchen twee Soldaten, gebonden met twee Ketting, en die Wachters navoor die Door a bewaar die Gevangnis.

7. En kik, die Engel van die Heere a kom daar, en een Licht a ſkien nabinne die Gevangnis, en die Engel a ſlaa Petrus na die Sie, en a maak em wakker, en a ſee: Staan op gauw! En die Ketting a vall af van ſi Handen.

8. En die Engel a ſee na em: Omgort joe, en doe joe Skoen aan. En em a doe ſoo. En die Engel a ſee na em: Doe joe Mantel aan, en volg mi.

9. En Petrus a loop nabutten, en a volg em; en no a weet, dat die a geſkied waarachtig ſoo na em door die Engel, maar em a dink, dat em a kik een Geſicht.

10. Maar ſender a paſſeer door die eerſte en tweede Wacht, en a kom na die Iſer-Door, die ley nabinne die Stadt, die a open van ſelv voor ſender, en ſender a loop nabutten, en a loop een Straat lang hen, en ſoo met een die Engel a ſkey van em.

11. En toen Petrus a kom tot em ſelv, ſoo em a ſee: Noe', mi weet waarachtig, dat die Heere ka ſtier ſi Engel, en ka verloſs mi ut die Hand van Herodes, en van allemaal, wat die Jooden-Volk a verwacht.

12. En

12. En toen em a dink ſoo by em ſelv, ſoo em a kom navoor die Hoes van Maria, die Moeder van Johannes, die a hab die Toenaam Marcus, daar veel a wees by malkander en a bed.

13. Maar toen Petrus a klop na die Door van die Voor-Poort, ſoo een Dienſt-Meid met Naam Rhode, a kom vor luſter.

14. En toen em a ken die Stem van Petrus, em no a open die Poort, voor Bliſkap, maar a koerri nabinne, en a vertell na ſender, dat Petrus a ſtaan navoor die Poort.

15. Maar ſender a ſee na em: Joe raas. Maar em a beſtaan op die, dat die a wees ſoo. Sender a ſee: Die ben ſi Engel.

16. En Petrus a klop verder aan; en toen ſender open die Door, da ſender a kik em, en a verſkrik.

17. Maar em a wink na ſender met die Hand, dat ſender a ſal ſwieg, en em a vertell na ſender, hoeſoo die Heere a ka ley em ut van die Gevangnis, en a ſee: Maak die bekent na Jacobus, en na die Broeders. En em a loop nabutten, en a reis na een ander Plaats.

18. Maar toen die Dag a kom, da niet een kleen Verlegenheid a wees onder die Soldaten, hoeſoo die a ka geskied doch met Petrus.

19. En toen Herodes a vraag voor em, en no a vind em, ſoo em a lat examineer die Wachters, en a gie Order, vor breng ſender wee; en em a vertrek van Judea na Ceſarien, en a bliev daar.

20. Want em a hab na Sin, vor maak Oorlog, tegen die van Tyrus en Sidon; maar ſender a kom eenmoedig na em, en a bepraat die Koning ſi Ka-

ſeil af van Paphos, da ſender a kom na Pergen, na die Land Pamphylia. Maar Johannes a skey em af van ſender, en a reis weeraan na Jeruſalem.

14. Maar ſender a reis door van Pergen, en a kom na Antiochien, een Stadt na die Land Piſidia, en a loop na die Sabbath-Dag nabinne die Skoel, en a ſet neer.

15. En after die Lees van die Wet en die Propheeten, die Overſte van die Skoel a ſtier na ſender, en a lat ſee na ſender: Liefe Broeders, as jender will ſpreek wat, en vermaan die Volk, ſoo ſpreek.

16. Da Paulus a ſtaan op, en a wink met die Hand, en a ſee: O Mans van Iſrael, en jender, die vrees God, hoor mi:

17. Die God van deeſe Volk (Iſrael) ka kies ut ons Vaders, en ka verhoog die Volk, die Tid ſender a wees Vremdelingen na die Land Egypten, en met een hoog Arm Em a ley ſender ut van dieſelvde.

18. En omtrent veertig Jaaren Em a verdraag ſonder Manier na die Woeſtyne.

19. En a verſtrooy ſeven Natien na die Land Canaan, en a partie die Land onder ſender door die Lot.

20. En afteraan, Em a gie na ſender Rechters, omtrent vierhondert en vyftig Jaaren lang, tee na die Propheet Samuel.

21. Van die Tid af ſender a bed voor een Koning; en God a gie na ſender Saul, die Soon van Kis, een Man ut die Familie van Benjamin, veertig Jaaren lang.

22. En toen Em a neem dieſelvde wee, ſoo Em a recht

heilig Geeſt, ſender a kom na Seleucia, en van daar ſender a vaar nabinne een Skip na Cypern.

5. En toen ſender a kom nabinne die Stadt Salamin, da ſender a predik die Woord van God, nabinne die Skoelen van die Jooden: Maar ſender a hab Johannes ookal voor ſender Dienaar.

6. En toen ſender a reis door die Eyland, tee na die Stadt Paphos, da ſender a vind een Toveraar, een valſch Propheet, een Jood, genaamt Bar-Jehu.

7. Die a wees by Sergius Paulus, die Land-Voogd, een verſtandig Man: Dieſelvde a roep Barnabas, en Saulus, vor kom na em, en a begeer vor hoor die Woord van God.

8. Da die Toveraar Elymas (want ſoo ſi Naam word overgeſet) a ſtaan tegen ſender, en a ſoek vor draai die Land-Voogd af van die Gloof.

9. Maar Saulus, (die ook ben genaamt Paulus) vervoellt met die heilig Geeſt, a hou die Oogen ſtif na em, en a ſee:

10. O joe Kind van die Duvel, voll van allemaal Bedriegerie en Valſchheid, en een Vyand van allemaal Gerechtigheid! joe no hou op vor verkeer die rechte Pad van die Heere!

11. En kik noe, die Hand van die Heere kom over joe, en joe ſal wees blind, en no ſal kik die Son een Tid lang. En aanſtonds Donkerheid en Duſternis a vall op em, en em a loop rond, en a ſoek Volk, vor ley em na Hand.

12. Toen die Land-Voogd a kik die Geskiedenis, da em a gloof, en a verwonder goe over die Leering van die Heere.

13. Maar toen Paulus, en die a wees met em, a

ſeil af van Paphos, da ſender a kom na Pergen, na die Land Pamphylia. Maar Johannes a skey em af van ſender, en a reis weeraan na Jeruſalem.

14. Maar ſender a reis door van Pergen, en a kom na Antiochien, een Stadt na die Land Piſidia, en a loop na die Sabbath-Dag nabinne die Skoel, en a ſet neer.

15. En after die Lees van die Wet en die Propheeten, die Overſte van die Skoel a ſtier na ſender, en a lat ſee na ſender: Liefe Broeders, as jender will ſpreek wat, en vermaan die Volk, ſoo ſpreek.

16. Da Paulus a ſtaan op, en a wink met die Hand, en a ſee: O Mans van Iſrael, en jender, die vrees God, hoor mi:

17. Die God van deeſe Volk (Iſrael) ka kies ut ons Vaders, en ka verhoog die Volk, die Tid ſender a wees Vremdelingen na die Land Egypten, en met een hoog Arm Em a ley ſender ut van dieſelvde.

18. En omtrent veertig Jaaren Em a verdraag ſonder Manier na die Woeſtyne.

19. En a verſtrooy ſeven Natien na die Land Canaan, en a partie die Land onder ſender door die Lot.

20. En afteraan, Em a gie na ſender Rechters, omtrent vierhondert en vyftig Jaaren lang, tee na die Propheet Samuel.

21. Van die Tid af ſender a bed voor een Koning; en God a gie na ſender Saul, die Soon van Kis, een Man ut die Familie van Benjamin, veertig Jaaren lang.

22. En toen Em a neem dieſelvde wee, ſoo Em a recht

a recht op David, vor wees Koning over ſender, van die Em a getug: Mi ka vind David, die Soon van Jeſſe, een Man na *mi* Hert, die ſal doe allemaal mi Will.

23. Ut van deeſe ſi Saad God ka verwek Jeſus, ſoo as Em ka beloof, vor wees een Heiland voor die Volk Iſrael.

24. Soo as Johannes toevoorn a predik na die Volk Iſrael die Doop van die Bekeering, eerder Em a begin.

25. Maar toen Johannes a ka vervoell ſi Tid, da em a ſee: Mi no ben die, voor die jender hou mi; maar kik, Em kom aſter mi, en mi no ben waerdig, vor loſs Em die Skoen van ſi Voeten.

26. O Mans, liefe Broeders! Kinders van die Geſlacht van Abraham, en die van jender, die vrees God; na jender ben die Woord van deeſe Saligheid geſtiert.

27. Want ſender, die woon na Jeruſalem, en ſender Overſten, derwil ſender no a ken Em, en ook niet die Stem van die Propheeten (die word geleeſen na elk Sabbath) ka vervoell dieſelvde met ſender Oordeelen.

28. En maſki ſender no a vind een Oorſaak van Dood na Em, doch ſender a bed Pilatus vor maak Em dood.

29. En toen ſender a ka vollendig allegaar, wat ben geſkreeven van Em, ſender a neem Em af van die Hout, en a lee Em nabinne een Graf.

30. Maar God ka wek Em op van die Doojen.

31. En Em ka verskien veel Dagen lang, na ſender, die a ka loop op met Em van Galilea na Jeruſalem; welk ben ſi Getugens na die Volk.

32. En

ſeil af van Paphos, da ſender a kom na Pergen, na die Land Pamphylia. Maar Johannes a skey em af van ſender, en a reis weeraan na Jeruſalem.

14. Maar ſender a reis door van Pergen, en a kom na Antiochien, een Stadt na die Land Piſidia, en a loop na die Sabbath-Dag nabinne die Skoel, en a ſet neer.

15. En after die Lees van die Wet en die Propheeten, die Overſte van die Skoel a ſtier na ſender, en a lat ſee na ſender: Liefe Broeders, as jender will ſpreek wat, en vermaan die Volk, ſoo ſpreek.

16. Da Paulus a ſtaan op, en a wink met die Hand, en a ſee: O Mans van Iſrael, en jender, die vrees God, hoor mi:

17. Die God van deeſe Volk (Iſrael) ka kies ut ens Vaders, en ka verhoog die Volk, die Tid ſender a wees Vremdelingen na die Land Egypten, en met een hoog Arm Em a ley ſender ut van dieſelvde.

18. En omtrent veertig Jaaren Em a verdraag ſender Manier na die Woeſtyne.

19. En a verſtrooy ſeven Natien na die Land Canaan, en a partie die Land onder ſender door die Lot.

20. En afteraan, Em a gie na ſender Rechters, omtrent vierhondert en vyftig Jaaren lang, tee na die Propheet Samuel.

21. Van die Tid af ſender a bed voor een Koning; en God a gie na ſender Saul, die Soon van Kis, een Man ut die Familie van Benjamin, veertig Jaaren lang.

22. En toen Em a neem dieſelvde wee, ſoo Em a recht

a recht op David, vor wees Koning over ſender, van die Em a getug: Mi ka vind David, die Soon van Jeſſe, een Man na *mi* Hert, die ſal doe allemaal mi Will.

23. Ut van deeſe ſi Saad God ka verwek Jeſus, ſoo as Em ka beloof, vor wees een Heiland voor die Volk Iſrael.

24. Soo as Johannes toevoorn a predik na die Volk Iſrael die Doop van die Bekeering, eerder Em a begin.

25. Maar toen Johannes a ka vervoell ſi Tid, da em a ſee: Mi no ben die, voor die jender hou mi; maar kik, Em kom aſter mi, en mi no ben waerdig, vor loſs Em die Skoen van ſi Voeten.

26. O Mans, liefe Broeders! Kinders van die Geſlacht van Abraham, en die van jender, die vrees God; na jender ben die Woord van deeſe Saligheid geſtiert.

27. Want ſender, die woon na Jeruſalem, en ſender Overſten, derwil ſender no a ken Em, en ook niet die Stem van die Propheeten (die word geleeſen na elk Sabbath) ka vervoell dieſelvde met ſender Oordeelen.

28. En maſki ſender no a vind een Oorſaak van Dood na Em, doch ſender a bed Pilatus vor maak Em dood.

29. En toen ſender a ka vollendig allegaar, wat ben geſkreeven van Em, ſender a neem Em af van die Hout, en a lee Em nabinne een Graf.

30. Maar God ka wek Em op van die Doojen.

31. En Em ka verskien veel Dagen lang, na ſender, die a ka loop op met Em van Galilea na Jeruſalem; welk ben ſi Getugens na die Volk.

32. En

51. Maar ſender a ſkuttel die Stof af van ſender Voeten over ſender, en a kom na Iconien.

52. En die Jungers a kom vervoellt met Bliſkap en met die heilig Geeſt.

Die 14 Capitel.

Maar die a geſkied na Iconien, dat ſender a kom malkander, en a predik nabinne die Skoel van die Jooden, ſoo dat moeſchi van die Jooden a kom gloofig.

2. Maar die ongloofige Jooden a verwek en a verbitter die Sielen van die Heidens tegen die Broeders.

3. Soo ſender a bliev daar een lang Tid, en a leer vriemoedig in die Heere, die a gie Getugnis na die Woord van ſi Gnade, en a lat geſkied Teekens en Wonder door ſender Handen.

4. Maar die Volk van die Stadt a deel ſender; ſom a hou met die Jooden, en ſom met die Apoſtels.

5. Maar toen een Oproer a kom van die Heidens en Jooden en ſender Overſten, vor handel boosachtig met ſender, en vor ſteenig ſender;

6. Da ſender a bemerk die, en a vlucht na die Steden van die Land Lycaonien, na Lyſtra en na Derben, en na die Land rondom.

7. En a predik die Evangelium daſoo.

8. En een Man a wees na Lyſtra, die a moet ſet, want em no a hab Kracht na ſi Voeten, en a wees Kreupel van Moeder-Lif af, die noit a ka wandel nochal.

9. Deeſe a hoor Paulus ſpreek. En toen Paulus

a hou

a hou ſi Oogen na em, en a bemerk, dat em a gloof vor krieg Help;

10. Da em a ſee met een groot Stem: Staan recht op joe Voeten; en em a tjomp op, en a wandel.

11. En toen die Volk a kik, wat Paulus a ka doe, ſender a verheev ſender Stem, en a ſee na die Lycaoniſch Taal: Die God ſender ka word glik die Menſchen, en ka kom neer na ons.

12. En ſender a roep Barnabas Jupiter, en Paulus Mercurius, derwil em a ſpreek die Woord.

13. En die Prieſter van Jupiter, die a wees na voor ſender Stadt, a breng Oſſen met Kranſen na voor die Poort, en a will doe een Offer met die Volk.

14. Toen die Apoſtels, Barnabas en Paulus a hoor die, da ſender a ſkur ſender Kleeren, en a koerri onder die Volk, a roep en a ſee:

15. O Mans! voor wat jender doe ſoo? Ons ben ſterflike Menſchen ookal, glik as jender, en predik die Evangelium na jender, dat jender ſal bekeer van deeſe valſche Dingen na die leevendig God, die ka maak die Hemel en die Aarde, en die See, en allegaar, wat ben nabinne die.

16. Die na die voorleden Tid ka latkaan allemaal Heidens wandel ſender eigen Pad.

17. En dooh Em no ka lat Em ſelv ſonder Getugnis, Em ka doe na ons moeſchi Goets, en van die Hemel Em ka gie na ons Regen en vruchtbaare Tid, en ka vervoell ons Herten met Koſt en Vrolikheid.

18. En toen ſender a ſee die, ſoo ſender a hab goe Moeite, vor hou die Volk af, no vor doe Offer na ſender.

19. Maar

51. Maar ſender a ſkuttel die Stof af van ſender Voeten over ſender, en a kom na Iconien.

52. En die Jungers a kom vervoellt met Bliſkap en met die heilig Geeſt.

Die 14 Capitel.

Maar die a geſkied na Iconien, dat ſender a kom malkander, en a predik nabinne die Skoel van die Jooden, ſoo dat moeſchi van die Jooden a kom gloofig.

2. Maar die ongloofige Jooden a verwek en a verbitter die Sielen van die Heidens tegen die Broeders.

3. Soo ſender a bliev daar een lang Tid, en a leer vriemoedig in die Heere, die a gie Getugnis na die Woord van ſi Gnade, en a lat geſkied Teekens en Wonder door ſender Handen.

4. Maar die Volk van die Stadt a deel ſender; ſom a hou met die Jooden, en ſom met die Apoſtels.

5. Maar toen een Oproer a kom van die Heidens en Jooden en ſender Overſten, vor handel boosachtig met ſender, en vor ſteenig ſender;

6. Da ſender a bemerk die, en a vlucht na die Steden van die Land Lycaonien, na Lyſtra en na Derben, en na die Land rondom.

7. En a predik die Evangelium daſoo.

8. En een Man a wees na Lyſtra, die a moet ſet, want em no a hab Kracht na ſi Voeten, en a wees Kreupel van Moeder-Lif af, die noit a ka wandel nochal.

9. Deeſe a hoor Paulus ſpreek. En toen Paulus

a hou

a hou ſi Oogen na em, en a bemerk, dat em a gloof vor krieg Help;

10. Da em a ſee met een groot Stem: Staan recht op joe Voeten; en em a tjomp op, en a wandel.

11. En toen die Volk a kik, wat Paulus a ka doe, ſender a verheev ſender Stem, en a ſee na die Lycaoniſch Taal: Die God ſender ka word glik die Menſchen, en ka kom neer na ons.

12. En ſender a roep Barnabas Jupiter, en Paulus Mercurius, derwil em a ſpreek die Woord.

13. En die Prieſter van Jupiter, die a wees na voor ſender Stadt, a breng Offen met Kranſen na voor die Poort, en a will doe een Offer met die Volk.

14. Toen die Apoſtels, Barnabas en Paulus a hoor die, da ſender a ſkur ſender Kleeren, en a koerri onder die Volk, a roep en a ſee:

15. O Mans! voor wat jender doe ſoo? Ons ben ſterflike Menſchen ookal, glik as jender, en predik die Evangelium na jender, dat jender ſal bekeer van deeſe valſche Dingen na die leevendig God, die ka maak die Hemel en die Aarde, en die See, en allegaar, wat ben nabinne die.

16. Die na die voorleden Tid ka latſaan allemaal Heidens wandel ſender eigen Pad.

17. En doch Em no ka lat Em ſelv ſonder Getugnis, Em ka doe na ons moeſchi Goets, en van die Hemel Em ka gie na ons Regen en vruchtbaare Tid, en ka vervoell ons Herten met Koſt en Vrolikheid.

18. En toen ſender a ſee die, ſoo ſender a hab goe Moeite, vor hou die Volk af, no vor doe Offer na ſender.

19. Maar

19. Maar Jooden a kom daar, van Antiochien, en Iconien, en a bepraat die Volk, en sender a steenig Paulus, en a slep em nabutten die Stadt, want sender a dink, dat em a wees dood.

20. Maar toen die Jungers a kom rondom em, soo ems a staan op, en a loop nabinne die Stadt, en die ander Dag em a loop met Barnabas ut na Derben.

21. En na dieselvde Stadt sender a predik die Evangelium, en a onderwies veel van sender, en a reis weeraan na Lystra en Iconien en Antiochien.

22. En a versterk die Sielen van die Jungers, en a vermaan sender, dat sender a sal bliev na die Gloof, en dat door veel Droefnissen ons moet loop nabinne die Koningrik van God.

23. En sender a ordineer na sender hier en daar Ouderlingen na die Gemeenten, a bed en a vast, en a beveel sender na die Heere, na die sender a ka, wort gloofig.

24. En sender a reis door Pisidien, en a kom na Pamphylien.

25. En sender a predik die Woord na Pergen, en a reis af na Attalien.

26. En van daar sender a vaar na Skip na Antiochien, van waar sender a wees verordineert, door die Gnade van God, tot die Werk, die sender a ka vollbreng.

27. En toen sender a kom daar, sender a vergaader die Gemeente, en a maak bekent, hoeveel God a ka doe met sender, en dat Em a ka open die Door van die Gloof voor die Heidens.

28. En sender a bliev daar by die Jungers een lang Tid.

Die

Die 15 Capitel.

En ſom a kom af van Judea, en a leer die Broeders: As jender no lat beſnie jender na die Manier van Moſes, ſoo jender no kan kom ſalig.

2. Toen noe een Oproer a begin, en Paulus en Barnabas a hab niet een kleen Diſput met ſender, ſoo ſender a ordineer, dat Paulus en Barnabas, met ſom anders van die Broeders, a ſal reis na Jeruſalem, na die Apoſtels en Ouderlingen, om die will van deeſe Vraag.

3. En ſender a word geleyd van die Gemeente, en a reis door Phenicien en Samarien, en a vertell die Bekeering van die Heidens, en a maak groot Bliskap na allemaal Broeders.

4. Maar toen ſender a kom na Jeruſalem, da ſender a word ontvangen van die Gemeente, en van die Apoſtels en Ouderlingen, en ſender a vertell, hoe veel God a ka doe met ſender.

5. Da ſom van die Phariſeen-Secte, die a word gloofig, a ſtaan op, en a ſee: Die ben noodig, vor beſnie ſender, en vor gebied na ſender, vor hou die Wet van Moſes.

6. Maar die Apoſtels en die Ouderlingen a kom by malkander, vor handel over deeſe Saak.

7. En toen ſender a ka disputeer lang genoeg, da Petrus a ſtaan op, en a ſee na ſender: O Mans, liefe Broeders! jender weet, dat die ben all een lang Tid, dat God ka kies die ut onder ons, dat door mi Mond die Heidens a ſal krieg vor hoor die Woord van die Evangelium, en word gloofig.

8. En God, die ken die Herten, a getug over ſen-

der, en a gie na ſender die heilig Geeſt, glik as na ons ookal.

9. En no a maak Onderskeyd tuſchen ons en ſender, en a reinig ſender Herten door die Gloof.

10. Voorwaarom dan jender verſoek God noe, vor lee een Jok na die Hals van die Jungers, die ſoo wel ons Vaders as ons ſelv noit a kan vor draag?

11. Maar ons gloof, vor kom ſalig, door die Gnade van ons Heere Jeſus Chriſtus, glik as ſender ookal.

12. Da die geheele Hoop a ſwieg ſtill, en a hoor na Paulus en Barnabas, die a vertell, hoe groot Teekens en Wonder God a ka doe door ſender onder die Heidens.

13. En afteraan, toen ſender a ſwieg ſtill, Jacobus a antwoord en a ſee: O Mans, liefe Broeders, hoor na mi!

14. Simon ka vertell, hoeſoo God vooreerſt ka beſoek die Heidens, vor neem een Volk aan, ut van ſender na ſi Naam.

15. En met die ook die Woorden van die Propheeten kom overeen, ſoo as die ſtaan geskreeven:

16. Afteraan mi will kom weeraan, en will bouw weeraan die Tente (Tabernakel) van David, die ka vervall, en wat ben gebrooken na die, die mi will bouw weeraan, en will recht die op.

17. Voor dat, wat ka bliev over van die Menſchen, ſal vraag voor die Heere, en ook allemaal Heidens, over die mi Naam ben geroepen, ſoo die Heere ſee, die doe allemaal die.

18. Na God ben bekent allemaal Si Werken, van die Begin van die Werld.

19. Voor-

19. Voordaarom, mi oordeel, dat ons no moet maak een Ongeruſtheid na ſender, die ut van die Heidens bekeer ſender na God.

20. Maar skrief na ſender, vor hou ſender af van die Dingen, die ben beſmet door die Afgoden, en van Hoererie, en van Verſtickte, en van Bloed.

21. Want Moſes a hab van lang Tid, na elkeen Stadt ſender, die predik em, en lees em na elkeen Sabbath nabinne die Skoelen.

22. En die Apoſtels, en die Ouderlingen met die geheele Gemeente, a vind die voor goet, vor kies ut Mans van ſender, en vor ſtier ſender met Paulus en Barnabas na Antiochien, naamelik, Judas, met die Toenaam Barſabas, en Silas, die a wees Leeraars onder die Broeders.

23. En ſender a gie Skrift na ſender Hand, die a wees ſoo: Ons die Apoſtels, en Ouderlingen en Broeders, groet die Broeders van die Heidens, die ben na Antiochien, en Syrien, en Cilicien.

24. Derwil ons ka hoor, dat ſom van ons ka kom, en ka maak jender confus met Leering, en ka maak jender Sielen wankelbaar, en ſee: Jender ſal lat beſnie jender, en hou die Wet, na die ons no ka gie die Order;

25. Soo ons ka vind die voor goet, toen ons a wees eenmoedig by malkander, vor kies ut Mans, en vor ſtier die na jender, met ons liefe Barnabas en Paulus;

26. Welk ben Menſchen, die ka gie ſender Sielen over, voor die Naam van ons Heere Jeſus Chriſtus.

27. Soo ons ka ſtier Judas, en Silas, die ook

met Woorden ſal maak dieſelvde bekent na jender.

28. Want die behaag die heilig Geeſt en ons, no vor lee meer Beſwaarde op jender, as maar deeſe noodſaaklik Dingen:

29. Dat jender hou jender af van die Afgod-Offer, en van Bloed, en van verſtikte, en van Hoerrerie; as jender hou jender af van die, jender doe wel. Vaar wel!

30. Toen deeſe a wees expedieert, ſoo ſender a kom na Antiochien, en a lat die Gemeente kom by malkander, en a leveer die Brief over.

31. Toen ſender a lees die, da ſender a kom bli over die Trooſt.

32. Maar Judas, en Silas, die a wees Propheeten ookal, a vermaan die Broeders met veel Woorden, en a verſterk ſender.

33. En toen ſender a ka bliev daar een Tid lang, ſoo die Broeders a ſtier ſender na die Apoſtels weeraan met Vrede.

34. Maar die a behaag Silas, vor bliev daar.

35. En Paulus en Barnabas a hab ſender Arbeid na Antiochien, a leer, en a predik die Woord van die Heere, met noch veel ander.

36. Maar after ſom Dagen Paulus a ſee na Barnabas: Lat ons reis rondom weeraan, en beſoek ons Broeders na allemaal die Steden, na die ons ka maak bekent die Woord van die Heere, en kik, hoeſoo ſender leev.

37. Da Barnabas a gie die Raad, vor neem Johannes, met die Toenaam Markus, met ſender.

38. Maar Paulus no a hou die vor goet, vor neem met ſender ſoo een, die a ka loop wee van ſender na Pamphylien, en die no a kom met ſender tot die Werk.

39. En

39. En ſender a kom hard na malkander, ſoo dat ſender a ſkeyd van malkander, en Barnabas a neem met em Markus, en a ſeil af na Cypern.

40. Maar Paulus a kies ut, Silas, en a reis hen, after die Broeders a ka beveel em na die Gnade van God.

41. En em a reis door Syrien en Cilicien, en a verſterk die Gemeenten.

Die 16 Capitel.

En em a kom na Derben en Lyſtra, en kik, een Junger a wees daar, met Naam Timotheus, een Soon van een Joodſche Vrouw, die a wees gloofig, maar ſi Vader a wees een Griek.

2. Dieſelvde (Timotheus) a hab een goeje Getugnis by die Broeders na Lyſtra en Iconien.

3. En Paulus a will, dat deeſe a ſal reis met em; en a neem em, en a beſnie em, om die will van die Jooden, die a wees na dieſelvde Plaats: Want ſender allemaal a weet, dat ſi Vader a wees een Griek.

4. En toen ſender a reis door die Steden, ſender a overleveer die Verordningen, die die Apoſtels en Ouderlingen na Jeruſalem a ka vind voor goet, vor hou die.

5. Da die Gemeenten a kom beveſtigt na die Gloof, en a groey na Getal Dag voor Dag.

6. Maar toen ſender a reis door Phrygien, en door die Land van Galatien, die heilig Geeſt a verbied ſender, vor predik die Woord na Aſien.

7. En toen ſender a kom na Myſien, ſender a probeer vot reis door Bithynien; en die Geeſt no a lat die toe na ſender.

8. Maar toen ſender a paſſeer Myſien, ſender a kom na Troas.

9. En na Paulus een Geſicht a verſkien na die Nacht, die a wees een Man van Macedonien, die a ſtaan navoor em, a bed em, en a ſee: Kom neer na Macedonien, en help ons.

10. Maar toen em a ka kik die Geſicht, ſoo ons a ſoek aanſtonds vor reis na Macedonien, met die Verſeekering, dat die Heere a ka roep ons na daar, vor predik die Evangelium na ſender.

11. Da ons a vaar ut van Troas, en a kom recht na Samothracien, en die naaſte Dag na Neapolis,

12. En van daar na Philippis, die ben die Hoofd-Stadt van die Land Macedonien, en een Vrie-Stadt. En ons a bliev ſom Dagen nabinne die Stadt.

13. Na die Sabbath-Dag ons a loop nabutten navoor die Stadt, by die Water, waar ſender a wees gewent, vor doe Gebed, en ons a ſet neer en a ſpreek na die Vrouwen, die a kom daan by malkander.

14. En een Vrouw, die a dien God, met Naam Lydia, een Purper-Verkooperin, van die Stadt Thyatiren, a hoor na ons, en die Heere a open ſi Hert, dat em a paſs op fraai na die, wat Paulus a ſpreek.

15. En toen em, en ſi Hoes-Volk a word gedoopt, ſoo em a bed ons, en a ſee: As jender reeken mi, dat mi ben gloofig na die Heere, ſoo kom nabinne mi Hoes, en bliev daar. En em a nooi ons.

16. En die a geſkied, toen ons a loop na die Gebed, dat een Dienſt-Meid a gemoet ons; die a hab

hab een waarſeggend Geeſt, en a verdien moeſchi voor ſi Heeren met ſi Waarſeggerie.

17. Dieſelvde a volg overal after Paulus en ons, a roep en a ſee: Deeſe Menſchen ben Dienſt-Knechten van God die Allerhoogſte, die maak bekent na jender die Pad van Saligheid.

18. En die em a doe veel Dagen. Maar Paulus a kom ontoevreden over die, a keer em om, en a ſee na die Geeſt: Mi gebied joe, na die Naam van Jeſus Chriſtus, dat joe vaar ut van em. En die Geeſt a vaar ut na dieſelvde Uur.

19. Maar toen die Heeren a kik, dat die Hooping van ſender Profit a ka vaar ut, da ſender a neem Paulus en Silas, en a trek ſender na die Market-Plaats navoor die Ovanſten.

20. En a ley ſender na die Hoofdmans, en a ſee: Deeſe Menſchen maak ons Stadt verkeert, en ſender ben Jooden;

21. En ſender leer een Manier, die no paſs voor ons vor neem die aan, ook niet vor doe die, derwil ons ben Romeynen.

22. En die Volk a kom na Oproer tegen ſender, en die Hoofdmans a lat ſkur die Kleeren af van ſender Lif, en a gie Order vor geeſel ſender.

23. En after ſender a ka ſlaa ſender moeſchi, ſender a gooy ſender nabinne die Gevangnis, en a gie Order na die Arreſt-Meeſter, dat em a ſal bewaar ſender ſekur.

24. En toen em a ka krieg deeſe Order, em a gooy ſender na die binnenſte Gevangnis, en a lee ſender Voeten na Boey.

25. Maar omtrent na Middel van die Nacht Paulus en Silas a bed, en a loof God, en die ander Gevangenen a hoor ſender.

26. En

26. En ſkielik een groot Aardbeeving a kom, ſoo dat die Fondament van die Gevangnis a word beweegt, en aanſtonds allemaal die Dooren a word geopend, en die Banden van ſender allemaal a kom los.

27. Maar toen die Arreſt-Meeſter a kom wakker en a ſpring op ut die Slaap, en a kik die Dooren van die Gevangnis open, em a trek ſi Sweerd ut, en a will maak em ſelv dood, want em a dink, dat die Gevangenen a ka vlucht wee.

28. Maar Paulus a roep met een groot Stem, en a ſee: No doe, joe ſelv Quaat; want ons allemaal ben hieſoo.

29. En em a vraag voor een Licht, en a ſpring nabinne, a beev, en a vall navoor die Voeten van Paulus en Silas.

30. En em a breng ſender ut, en a ſee: Lieſe Heeren! wat mi ſal doe, dat mi kan kom ſalig?

31. Sender a ſee: Gloof na die Heere Jeſus Chriſtus, ſoo joe, en joe Hoes ſal kom ſalig.

32. En ſender a ſee na em die Woord van die Heere, en na allemaal, die a wees nabinne ſi Hoes.

33. En em a neem ſender by em na dieſelvde Uur van die Nacht, en a waſch ſender die Straamen af; en a lat doop em ſelv, en allemaal, die a wees van em, aanſtonds.

34. En em a breng ſender nabinne ſi Hoes, en a ſet een Tafel voor ſender, en a kom bli met ſi geheele Hoes, voor dat em a ka kom gloofig na God.

35. En toen die Dag a ka kom, da die Hoofdmans a ſtier Stadt-Dienaars, en a ſee: Lat deeſe Menſchen los.

36. En

36. En die Arreſt-Meeſter a vertell deeſe Woorden na Paulus: Die Hoofdmans ka ſtier hieſoo, dat jender ſal wees los; Soo jender reis noe wee, en loop hen met Vrede.

37. Maar Paulus a ſee na ſender: Sonder Recht en Oordeel ſender ka geeſel ons opentlik, die ons ben doch Romeynen, en ka gooy ons nabinne die Gevangnis, en noe ſender ſal ſtoot ons heymelik ut? Niet ſoo; maar lat ſender ſelv kom, en ley ons ut.

38. Die Stadt-Dienaars a maak deeſe Woorden bekent na die Hoofdmans; en ſender a kom na Vrees, toen ſender a hoor, dat die twee a wees Romeynen;

39. En a kom, en a bed ſender, en a ley ſender ut, en a begeer, dat ſender ſal loop ut van die Stadt.

40. Da ſender a loop ut van die Gevangnis, en a loop in by Lydia. En after ſender a ka kik die Broeders, en a ka vertrooſt ſender, dan ſender a reis wee (van die Stadt).

Die 17 Capitel.

Toen ſender a reis noe door Amphipolis en Apollonien, ſender a kom na Theſſalonica, daar a wees een Jooden-Skoel.

2. En ſoo as Paulus a wees gewent, en a loop na ſender nabinne, en a ſpreek drie Sabbath-Dagen met ſender, ut van die Skrift;

3. En a verklaar die na ſender, dat Chriſtus a moet leid, en ſtaan op van die Doojen, en dat deeſe Jeſus (en a ſee), die mi verkondig na jender, ben die Chriſtus.

4. En ſom van ſender a gloof, en a hou ſender

na Paulus en Silas, en ook een groot Getal van die godsdienstige Grieken, en van die voornaamste Vrouwen niet weenige.

5. Maar die ongloofige en hardnekkige Jooden a kom spittig over die, en a neem met sender som van die boosachtige Mans, van die slecht Soort Volk, en a maak een Complot, en een Oproer na binne die Stadt; en sender a kom navoor die Hoes van Jason, en a soek vor breng sender onder die gemeene Volk.

6. En toen dieselvde no a vind sender, da sender a slep Jason, en som van die Broeders navoor die Oversten van die Stadt, en a skreuw: Deese die breng die geheele Werld na Oproer, ka kom hier ookal.

7. En Jason gie Herberg voor sender; èn deese allemaal handel tegen die Keyser si Gebod, voordoor sender see: Een ander ben die Koning, naamelik Jesus.

8. En sender a stek op die Volk, en die Oversten van die Stadt, die a hoor soo Woorden.

9. En after sender a ka ontvang Antwoord van Jason, en van die ander, tot sender Vergnoegen, soo sender a latstaan sender los.

10. Maar die Broeders a stier Paulus en Silas wee, aanstonds by Nacht, na Bereën; en toen sender a kom daar, sender a loop nabinne die Skoel van die Jooden.

11. En deese a wees meer edel as die na Thessalonica, want sender a neem die Woord aan met all Gewilligheid, en a onderssoek daglik die Skrift, as die a wees soo.

12. En veel van sender a gloof, ook niet weenig

nig van die eerbaare griekeſche Vrouwen en Mans.

13. Maar toen die Jooden na Theſſalonica a krieg vor weet, dat ook na Bereën die Woord van God a word gepredikt van Paulus, da ſender a kom, en a ſtek op die Volk daſoo ookal.

14. Maar da die Broeders a ſtier Paulus wee aanſtonds, dat em a loop tee na die See; maar Silas, en Timotheus a bliev daar.

15. En diejeen, die a geley Paulus, a breng em tee na Athenen: En toen ſender a ontvang Order na Silas en Timotheus, dat ſender met die eerſte a ſal kom na em, da ſender a reis wee.

16. En toen Paulus a verwacht ſender na Athenen, ſoo ſi Geeſt a word beweegt nabinne em, vor kik, dat die Stadt a wees ſoo afgodiſch.

17. En em a ſpreek wel nabinne die Skoel na die Jooden, en na die, die a wees godsdienſtig, en ook op die Market-Plaats elk Dag na ſender, die a kom navoor em.

18. Maar ſom van die Epicureïſche en Stoïſche Philoſophen a ſtrie met em; en ſom a ſee: Wat deeſe Klapper will praat doch? Maar ander a ſee: Die glik ſoo, as em will verkondig nieuwe Goden. Die a maak, em a ka verkondig na ſender die Evangelium van Jeſus, en van die Opſtanding.

19. En ſender a neem em, en a breng em op na die Recht-Plaats, en a ſee: Ons kan krieg dan ook vor weet, wat voor een nieuwe Leering die ben, die joe leer?

20. Want joe breng nieuwe Dingen navoor ons Ooren: ſoo ons gern will weet, wat die ben.

21. (Maar allemaal die Atheners, en die Vremdelingen,

delingen, die a wees daar, no a ſoek anders, as vor praat, en vor hoor wat nieuws.)

22. En Paulus a ſtaan na die Middel van die Recht-Plaats, en a ſee: O Mans van Athenen! mi kik, dat jender ben altoeveel valſchgloofig, na allemaal Dingen.

23. Mi ka paſſeer hier door die Stadt, en ka kik jender Gods-Dienſt, en mi ka vind een Altaar, op die a wees geſkreeven: „*Na die onbekente God.*“ Noe mi verkondig dieſelvde na jender, na die jender doe Gods-Dienſt, ſonder vor ken Em.

24. God, die ka maak die Werld en allegaar Goed, wat ben nabinne die, Em die ben een Heere van Hemel en Aarde, no woon nabinne Tempels, die ka maak met Handen.

25. En van Menſchen-Handen Em ook no word bedient, glik as Em a mankeer een Goed; derwil Em ſelv gie na idereen Leev en Aſſem, en allemaal Dingen.

26. En ka maak, dat van *een* Bloed allemaal Geſlachten van Menſchen woon op die geheele Aarde; en ka ſet een Perk, en ka ordineer toevoorn, hoe lang, en hoe ver ſender ſal woon;

27. Dat ſender a ſal ſoek die Heere, as ſender doch a ſal kan voel en vind Em, maſki Em no ben ver van elkeen van ons.

28. Want nabinne Em ons leev, en beweeg ons, en ons ben; glik ook ſom van jender Poëten ka ſee: Ons ben van ſi Geſlacht.

29. As ons ben dan van God ſi Geſlacht, ſoo ons no ſal dink, dat die Godheid ben glik die Beelden van Goud, Silver en Steen, die ben gemaakt door Menſchen-Konſt en Gedachten.

30. God

30. God dan no ka reeken die Tid van Onweetenheid; maar noe Em gebied allemaal Menſchen overal vor bekeer.

31. Voordaarom, dat Em ka ſet een Dag, na die Em will oordeel die Werld met Gerechtigheid, door een Man, die Em ka verordineer na die, en hou die Gloof voor elkeen, after Em a ka wek Em op van die Doojen.

32. Toen ſender a hoor die Opſtanding van die Doojen, da ſom van ſender a hab een Spot met die; maar ſom a ſee: Ons will hoor joe verder van die.

33. En ſoo Paulus a loop wee van ſender.

34. Maar ſom Mans a hang em aan, en a kom gloofig; onder ſender a wees Dionyſius, een van die Raad; en een Vrouw, met Naam Damaris, en ander met ſender.

Die 18 Capitel.

Afteraan Paulus a ſkeyd van Athenen, en a kom na Corinthen.

2. En a vind daar een Jood met Naam Aquila, die a wees geboren na Pontus; em a ka kom van Italien, met ſi Wif, Priſcilla (voordaarom, dat die Keyſer Claudius a ka gie Order, dat allemaal Jooden a moet loop ut van Rom).

3. Na dieſelvde Paulus a kom in; en derwil em a wees van dieſelvde Ambacht, ſoo em a bliev by ſender, en a werk, en ſender a wees Tentenmaakers van Ambacht.

4. En em a leer nabinne die Skoel, na elk Sabbath, en a beweeg ſoo wel die Jooden as die Grieken (tot die Gloof).

5. En

5. En toen Silas en Timotheus a kom van Macedonien: die Geeſt a dring Paulus, vor betug na die Jooden, dat Jeſus ben die Chriſtus.

6. Maar toen ſender a ſtaan tegen en a laſter, da em a ſkuttel ſi Kleeren ut, en a ſee na ſender: Jender Bloed wees over jender Hoofd; mi ben ſkoon, en ſal van noe af loop na die Heidens.

7. En em a loop van daar, en a kom nabinne die Hoes van een, met Naam Juſtus, die a dien God, en dieſelvde (Man) ſi Hoes a wees die naaſte by die Skoel.

8. Maar Criſpus, die Overſte van die Skoel, a gloof na die Heere, met ſi geheele Hoes, en veele van die Corinthers, die a hoor em, a word gloofig, en a lat doop ſender.

9. En die Heere a ſee na Paulus, door een Geſicht na die Nacht: No vrees, maar ſpreek, en ſwieg niet.

10. Want mi ben met joe, en niemand ſal derf vor lee Hand na joe, vor ſkad joe; voordoor mi hab moeſchi Volk nabinne deeſe Stadt.

11. En em a hou em op daar een Jaar en ſes Maanden, en a leer ſender die Woord van God.

12. Maar toen Gallion a wees Land-Voogd na Achaja, da die Jooden a ſtaan op eenmoedig tegen Paulus, en a breng em navoor die Rechter-Stoel, en a ſee: Deeſe overpraat die Volk, vor dien God tegen die Wet.

14. Maar toen Paulus a will open ſi Mond, da Gallion a ſee na die Jooden: As die a wees eenigſte Ongeluk of Quaatdoen, liefe Jooden, ſoo mi a ſal hab Reden, vor hoor jender.

15. Maar derwil die ben een Vraag van die Leering

ring, en van die Woorden, en van die Wet onder jender, ſoo jender ſelv kik na die; want mi no will wees Rechter over die.

16. En em a driev ſender wee van die Rechter-Stoel.

17. Da allemaal Grieken a vaſs Soſthenes, die Overſte van die Skoel, en a ſlaa em navoor die Rechter-Stoel; en Gallion no a keer voor die.

18. En Paulus a bliev daar een lang Tid nochal; afteraan em a maak ſi Affkeyd met die Broeders, en a will reis met Skip na Syrien, en met em Priſcilla en Aquila, en em a skeer ſi Hoofd na Kenchrea; want em a ka doe een Beloofde.

19. En Em a kom na Epheſus, en a latſtaan ſender daſoo, maar em ſelv a loop nabinne die Skoel, en a ſpreek met die Jooden.

20. En ſender a bed em, dat em a ſal bliev by ſender meer lang Tid, en em no a gie ſi Will na die.

21. Maar em a maak ſi Afskeyd met ſender, en a ſee: Mi moet abſolut hou die toekomende Feeſt na Jeruſalem; doch as God will, mi ſal kom weeraan na jender. En em a vaar wee van Epheſus.

22. En toen em a ka kom na Ceſarien; ſoo em a loop op (na Jeruſalem) en a groet die Gemeente, en a reis af na Antiochien.

23. Daar em a bliev eenige Tid, en a reis wee, en a wandel door die Land van Galatien, en Phrygien, en a verſterk allemaal Jungers.

24. Maar een Jood a kom na Epheſus, met Naam Apollo, die a wees gebooren na Alexandrien, een welſpreekend Man, en machtig na die Skrift.

25. Deeſe a wees onderwieſen na die Pad van die

die Heere; en a ſpreek met een vuurig Geeſt, en a leer neerſtelik van die Heere; en doch em no a weet, as alleen van die Doop van Johannes.

26. En em a begin vor predik vriemoedig na-binne die Skoel. Maar toen Aquila en Priscilla a hoor em, ſender a neem em by ſender, en a verklaar em die Pad van God meer vollkom.

27. En toen em a will reis na Achaja, ſoo die Broeders a ſkriev, en a vermaan die Jungers, dat ſender a ſal neem em op; en toen em a ka kom daar, em a help veel diejeen, die a ka kom gloofig, door die Gnade.

28. Want em a overtug die Jooden krachtig, en a bewies opentlik door die Skrift, dat Jeſus ben die Chriſtus.

Die 19 Capitel.

Maar die a geſkied, toen Apollo a wees na Corinthen, dat Paulus a wandel door die boven Landen, en a kom na Epheſus, en a vind ſom van die Jungers.

2. En em a ſee na ſender: Jender ka ontvang dan die heilig Geeſt, toen jender a word gloofig? Sender a ſee na em: Ons noit ka hoor ook ſelv, as een heilig Geeſt ben.

3. En em a ſee na ſender: Op wat jender ben dan gedoopt: Sender a ſee: Op die Doop van Johannes.

4. Maar Paulus a ſee: Johannes ka doop met die Doop van Bekeering, en a ſee na die Volk, dat ſender a ſal gloof na diejeen, die a ſal kom after em, die ben, na Jeſus, dat Em ben Chriſtus.

5. Toen

5. Toen ſender a hoor die, ſoo ſender a lat doop ſender na die Naam van die Heere Jeſus.

6. En toen Paulus a lee die Handen op ſender, da die heilig Geeſt a kom op ſender, en ſender a ſpreek vremde Taalen, en a prophecey.

7. En all die Mans a wees omtrent twaalf.

8. Maar em a loop nabinne die Skoel, en a predik vriemoedig, drie Maanden lang, a leer, en a overtug ſender van die Koningrik van God.

9. Maar toen ſom van ſender a wees verhard, en no a gloof, en a praat quaalik van die Pad (van die Heere) navoor die Meenigte; da em a ſepareer ſi ſelv af van ſender, en a ſepareer ook die Jungers af, en a ſpreek daglik nabinne die Skoel van een, ſi Naam a wees Tyrannus.

10. En die a geſkied twee Jaar lang, ſoo dat allemaal, die a woon na Aſien, a hoor die Woord van die Heere Jeſus, ſoo wel Jooden as Grieken.

11. En God a doe groot en krachtig Werken door die Handen van Paulus.

12. Soo dat ſender a neem ook van ſi Lif dié Sweet-Doeken en Skort-Doeken, en a hou die over die Sieken, en die Siekte a verlaat ſender, en die quaaje Geeſten a vaar ut van ſender.

13. Maar ſom van die omloopende Jooden, die a wees (Duvel-)Beſweerders, a onderwind ſender, vor roep die Naam van die Heere Jeſus over Volk, die a hab quaaje Geeſten, en a ſee: Ons beſweer ſender by Jeſus, die Paulus predik.

14. En ſender a wees ſeven Soons van Sceva, die Joodſche Hoog-Prieſter, die a doe die.

15. Maar die quaaje Geeſt a antwoord en a ſee:

Mi ken Jeſus wel, en mi weet wel ook Paulus; maar wie *jender* ben?

16. En die Menſch, na die die quaaje Geeſt a wees, a ſpring op ſender, en a krieg Macht over ſender, en a gooy ſender na onder em, ſoo dat ſender a vlucht wee, naakt en verwond, ut dieſelvde Hoes.

17. En dieſelvde a kom bekent na allemaal, die a woon na Epheſus, na Jooden en Grieken; en een Vrees a vall over ſender allemaal, en die Naam van die Heere Jeſus a word hoog geloofd.

18. Ook veel van ſender, die a ka kom gloofig, a kom, en a beken, en a verkondig ſender Werken.

19. Maar veel van diejeen, die a ka gebruk Toverie-Konſt, a breng ſender Boeken by malkander, en a verbran die opentlik, en a reeken ut, wat ſender a wees waerd, en a vind die Geld vyftig duſend Silver-Penningen.

20. Soo machtig die Woord van die Heere a groey, en a neem Overhand.

21. En toen deeſe Dingen a wees gedaan, ſoo Paulus a neem em voor na ſi Geeſt, vor reis door Macedonien, en Achaja, en vor wandel na Jeruſalem, en a ſee: Aſter mi ka wees daſoo, dan mi moet kik Rom ookal.

22. En em a ſtier twee van ſender, die a dien em, Timotheus, en Eraſtum, na Macedonien, maar em ſelv a bliev eenig Tid na Aſien.

23. Maar na dieſelvde Tid niet een kleen Beweeging a kom op, van wegens deeſe Pad.

24. Want een Silverſmid, met Naam Demetrius, a maak Silver-Tempeln van Diana, en a breng niet een kleen Profit na diejeen, die a wees van deeſe Ambacht.

25. Die-

25. Dieſelvde em a neem malkander, en die Met-Arbeiders van deeſe Ambacht, en a ſee: Liefe Mans! jender weet, dat ons hab ons Welvaart van deeſe Handel.

26. En jender kik en hoor, dat niet alleen na Epheſus, maar ook meeſt na geheel Aſien deeſe Paulus keer af veel Volk, bepraat ſender, en ſee: Die no ben Goden, die ka maak met Handen.

27. Noe niet alleen ons Handel ſal loop Riſiko, vor kom veracht; maar ſelv die Tempel van die groot Godinne Diana, no ſal word geeſtimeert meer, en ſi Majeſteit ſal ondergaan, na die doch geheel Aſien en die Werld bewies Gods-Dienſt.

28. Toen ſender hoor die, ſoo ſender a kom voll van Toorn, a roep en a ſee: Groot ben die Diana van die Epheſers!

29. En die geheele Stadt a kom voll met Oproer, en a kom malkander met een Geraas, na die Skouw-Plaats, eenmoedig, en a vaſs Gajus en Ariſtarchus van Macedonien, die a wees Paulus ſi Companie op die Reis.

30. Toen noe Paulus a will loop onder die Volk; da die Jungers no a lat em die toe.

31. Som van die Overſten na Aſien ookal, die a wees goeje Vrienden van Paulus, a ſtier na em, en a vermaan em, dat em no a ſal gie ſi ſelv op die Skouw-Plaats.

32. Som a roep dan ſoo, en ſom wat anders; en die Vergaadering a wees confus, en die meeſte Part no a weet, voor wat ſender a ka kom malkander.

33. En ſom van die Volk a trek Alexander voort, toen die Jooden a ſtoot em navoor. Maar Alex-

ander a wink met die Hand, en a will verantwoord em navoor die Volk.

34. Maar toen ſender a bemerk, dat em a wees een Jood, ſoo ſender allemaal a roep met een groot Stem, omtrent twee Uur lang: Groot ben die Diana van die Epheſers!

35. En toen die Stadtskriever a ka maak die Volk ſtill, da em a ſee: O Mans van Epheſus, welk Menſch ben, die no weet, dat die Stadt van Epheſus ben een Tempel-Bewaarerin van die Godinne Diana, en van die Beeld, die ka vall ut van die Hemel?

36. Derwil noe niet een Menſch kan ſpreek tegen die, ſoo jender ſal wees ja ſtill, en no handel onverſtandig.

37. Jender ka breng deeſe Menſchen hier, die no ben Kerk-Roovers, en ook geen Laſteraars van jender Godinne.

38. Voordaarom, as Demetrius, en die ben van *een* Ambacht met em, haab eenigſte Saake tegen iemand, ſoo die hab ja Dagen vor hou Recht, en Land-Voogten ben da, lat ſender verklaag ſender onder malkander.

39. Maar as jender will handel van ander Saaken, ſoo die moet word afgemaakt na een ordentlik Vergaadering van die Gemeente.

40. Want ons loop Riſiko ookal, dat ons ſal kan word verklaagt, over die Oproer, die ka geskied van Dag, en ons no ſal hab Excus, die ons kan maak, voor deeſe Oproer. En after em a ka ſee die, ſoo em a latſtaan die Gemeente loop.

Die

Die 20 Capitel.

Toen noe deeſe Oproer a wees voorby, da Paulus a roep die Jungers na em, en a ſegen ſender, en a loop ut, vor reis na Macedonien.

2. En toen em a paſſeer door dieſelvde Landen, en a ka vermaan ſender met veel Woorden, ſoo em a kom na Griekenland, en a bliev daar drie Maanden.

3. Maar toen die Jooden a loer op em, die Tid em a will reis na Syrien, ſoo die a kom na ſi Sin, vor keer om weeraan door Macedonien.

4. En ſom van die Broeders a wees na Geſellſkap met em, tee na Aſien, Sopater van Bereen, en van Theſſalonica Ariſtarchus en Secundus; en Gajus van Derben, en Timotheus; en ut Aſien Tychicus en Trophimus.

5. Deeſe a loop voor ut, en a verwacht ons na Troas.

6. Maar *ons* a ſeil after die Paſſa-Dagen, van Philippis, tee na die vyfde Dag, en a kom by ſender na Troas, en a bliev daar ſeven Dagen.

7. En na die eerſte Dag van die Week, toen die Jungers a kom malkander, vor breek die Brood, da Paulus a predik na ſender, en a will reis wee die Dag afterdan; en a hou aan met die Predik tee na middel van die Nacht.

8. En die a hab veel Keerſen, die a bran nabovo die Soller, waar ſender a wees by malkander.

9. En een Jongling, met Naam Eutychus, a ſet na een Venſter, en a vall na een diep Slaap, toen Paulus a ſpreek lang Tid, en die Slaap a overwin em, en em a vall na molee van die derde Soller af, en ſender a neem em op voor dood.

10. En Paulus a loop na molee, en a vall op em, a vaſs em, en a ſee: No maak Geraas, want ſi Siel ben nabinne em.

11. Soo em a loop nabovo, en a breek die Brood, en a jeet, en a ſpreek veel met ſender, tee na Dagbreek, en dan em a reis wee.

12. En ſender a breng die Jongling leevendig, en a kom goe getrooſt.

13. Maar ons a ſeil voorut na die Skip, en a vaar na Aſſon, daar ons a will neem Paulus in: Want em a ka ordineer die ſoo, en em ſelv a will loop met Voet.

14. Toen em noe a kom na ons na Aſſon, ons a neem em by ons, en a kom na Mitylenen.

15. En van daar ons a ſeil af, en a kom die ander Dag tegen Chios over, maar die naaſte Dag ons a lee aan na Samos; en a bliev na Trogyllion, en die Dag, die a volg, ons a kom na Mileten.

16. Want Paulus a ka neem em voor, vor ſeil Epheſus voorby, dat em no a moet ſpendeer Tid na Aſien, want em a wees na Haaſt, vor wees na Jeruſalem tot die Pingſter-Dag, as die a wees em mooglik.

17. En em a ſtier Woord van Mileten na Epheſus, en a lat roep die Ouderlingen van die Gemeente.

18. En toen deeſe a kom na em, da em a ſee na ſender: Jender weet, hoeſoo mi ka wees met jender die geheele Tid, van die eerſte Dag af, dat mi ka kom na Aſien;

19. En ka dien die Heere met alle Demoedigheid, en met veel Traanen en Verſoekingen, die ka

kom

kom over mi van die Jooden, die a loer op mi.

20. Dat mi ka hou niet een Goed after ut van diejeen, wat ben profitabel voor jender, dat mi no a ſal ka verkondig die na jender, en a leer jender openbaar, en apart.

21. En ka betug na die Jooden en Grieken die Bekeering na God, en die Gloof na ons Heere Jeſus.

22. En noe kik, *mi*, gebonden na Geeſt, loop na Jeruſalem, en no weet, wat ſal gebeur na mi daſoo.

23. As dat die heilig Geeſt betug van Stadt tot Stadt, en ſee, dat Bande en Bedroefnis waeht na mi daar.

24. Maar mi no keer voor een van die, en no hou ook mi Leev ſelv dierbaar, voor dat mi kan vollendig mi Loop door die Tid met Bliſkap, en die Dienſt, die mi ka ontvang van die Heere Jeſus, vor betug die Evangelium van die Gnade van God.

25. En noe kik, mi weet, dat jender allemaal, door die mi ka wandel, en ka predik die Koningrik van God, no ſal kik mi Aangeſicht meer.

26. Voordaarom mi betug na jender van Dag ſelv, dat *mi* ben ſkoon van jender Bloed.

27. Want mi no ka hou een Goed afterut, dat mi no a ſal ka maak bekent na jender all die Raad van God.

28. Soo hou Wach noe over jender ſelv, en over die geheele Hoop, onder die die heilig Geeſt ka ſet jender as Biskops, vor weid die Gemeente van God, die Em ka win door ſi eigen Bloed.

29. Want

29. Want mi weet, dat after mi Afskeyd sal kom onder jender verskriklike Wolven, die no sal spaar die Hoopje.

30. Ook ut van jender selv sal staan op Mans, die spreek verkeerte Leering, vor trek die Jungers na sender.

31. Voordaarom wees na Wach, en dink na die, dat mi no ka lat af deese drie Jaaren vor vermaan elkeen van jender met Traanen Dag en Nacht.

32. En noe, liefe Broeders, mi beveel jender na God, en na die Woord van si Gnade, die ben machtig vor bouw jender op, en vor gie die Erfdeel na jender onder allemaal, die ben geheiligt.

33. Mi no ka begeer van jender Silver, of Goud, of Kleeren.

34. Maar jender selv weet, dat deese mi Handen ka dien mi tot mi Onderhouing, en voor sender, die ka wees met mi.

35. Mi ka wies die allemaal na jender, dat ons moet werk soo, en neem op die Swakken, en dink na die Woord van die Heere Jesus, die Em ka see: *"Vor gie ben meer salig, as vor ontvang."*

36. En toen em a ka see die, em a vall na Knie, en a bed met sender allemaal.

37. Maar sender allemaal a traan moeschi, en a vall Paulus om si Hals, en a kus em.

38. Die meeste sender a wees bedroefd over die Woord, die em a ka see: dat sender no a sal kik si Aangesicht meer. En sender a geleyd em tee na die Skip.

Die

Die 21 Capitel.

Toen die a geskied noe, dat ons a ka skeyd van ſender, en a vaar af, ſoo ons a kom die recht Coers na Cos, en die Dag afteraan na Rhodos, en van daar na Patara.

2. En derwil ons a vind een Skip, die a vaar over na Phenicien, ſoo ons a loop na Boord van die, en a ſeil af.

3. En toen ons a krieg Cypern na Geſicht, ſoo ons a latſtaan die lee na die ſlinker Hand, en a ſeil na Syrien, en a kom aan na Tyrus, want die Skip a ſal loſs daar ſi Laading.

4. En voordoor ons a vind Jungers daſoo, ons a bliev daar ſeven Dagen. Diefelvde a ſee na Paulus door die Geeſt, dat em no a ſal reis op na Jeruſalem.

5. En die a gebeur, toen ons a ka endig die Dagen, ons a loop ut, en a reis wee, en ſender allemaal a geleyd ons met Vrouwen en Kinders, tee nabutten navoor die Stadt, en a vall na Knie, na Kant van die See, en a bed.

6. En after ons a ka ſegen malkander, ons a loop na Boord van die Skip; en die ander a keer om weeraan na ſender eigen.

7. Maar ons a vollendig die Skip-Vaart van Tyrus, en a kom na Ptolemais, en a groet die Broeders, en a bliev een Dag met ſender.

8. En die ander Dag Paulus en ons, die a wees met em, a vaar ut, en a kom na Ceſarien, en a loop nabinne die Hoes van Philippus, die Evangeliſt, die a wees een van die ſeven, en a bliev by em.

9. Dieſelvde a hab vier Dochters, die a wees Jongvrouwen, en a prophecey.

10. En toen ons a bliev daar meer Dagen, da een Propheet a reis af van Judea, en a kom na ons, ſi Naam a wees Agabus.

11. Die a neem die Gordel van Paulus, en a bind ſi Handen en Voeten, en a ſee: *Soo* die heilig Geeſt ſee: Die Man, van wie deeſe Gordel ben, die Jooden ſal bind *ſoo* na Jeruſalem, en ſal leveer em over na die Handen van die Heidens.

12. En toen ons a hoor die, ſoo *ons* en ſender, die a wees na dieſelvde Plaats, a bed em dat em no a ſal loop op na Jeruſalem.

13. Maar Paulus a antwoord: Wat jender doe, dat jender traan, en breek mi Hert? Want mi ben bereid, niet alleen vor lat bind mi, maar ook vor dood na Jeruſalem, om die will van die Naam van die Heere Jeſus.

14. Maar toen em no a lat bepraat em, ons a ſwieg ſtill, en a ſee: "Die Will van die Heere ſal geskied."

15. En after dieſelvde Dagen ons a wees klaar, en a vaar op na Jeruſalem.

16. Maar ſom van die Jungers van Ceſarien a kom met ons ookal, en a breng ons na een, met Naam Mnaſon van Cypern, die a wees een oud Junger, by die ons a ſal hab Herberg.

17. Toen ons a kom noe na Jeruſalem, dá die Broeders a neem ons op met Bliskap.

18. Die ander Dag Paulus a loop met ons na Jacobus; en allemaal die Ouderlingen a kom daſoo.

19. En after em a ka groet ſender, da em a ver-

tell

tell een after die ander, wat God a ka doe onder die Heidens, door ſi Dienſt.

20. En toen ſender a hoor die, ſender a loof die Heere, en a ſee na em: Broeder, joe kik, hoe veel duſend Jooden ben, die ka kom gloofig, en ſender allemaal ben Yveraars voor die Wet;

21. Maar ſender ka hoor van joe, dat joe leer die Jooden, die woon onder die Heidens, vor vall af van Moſes, en dat joe ſee: ſender no ſal beſnie ſender Kinders, en ook no wandel na die Manier van dieſelvde.

22. Wat die ben dan noe? Die ben noodig, dat die Meenigte kom malkander; want ſender ſal hoor, dat joe ka kom.

23. Soo doe noe, wat ons ſee na joe.

24. Ons hab vier Mans, die ka doe een Beloofde; neem ſender na joe, en lat reinig joe met ſender, en betaal die Onkoſten vor skeer ſender Hoofd; en allemaal ſal weet, dat die no ben waar, wat ſender ka hoor van joe, maar dat joe ſelv wandel ſoo ookal, en hou die Wet.

25. Want na die Gloofige ut die Heidens, ons ka skriev, en ka vind vor goet, dat ſender no ſal hou ſoo Dingen, as alleen, vor hou ſender af van Afgod-Offer, van Bloed, van Verſtikte, en van Hoererie.

26. Da Paulus a neem die Mans by em, en a lat reinig em met ſender die ander Dag, en a loop nabinne die Tempel, en a lat kik em, hoeſoo em a hou ut die Dagen van die Reiniging, tee dat die Offer voor elkeen van ſender a word geoffert.

27. En toen noe die ſeven Dagen a ſal word vollendigt, da die Jooden van Aſien a kik em na-

raar voor God, glik as jender allemaal ben van Dag.

4. En mi ka vervolg deese Pad, tee na die Dood; mi a bind en a leveer Mans en Vrouwen na die Gevangnis.

5. Glik as ook die Hoog-Prieſter en die geheele Hoop van Ouderlingen gie die Getugnis, van die mi à neem Briefen na die Broeders, en a reis na Damaſcus, dat mi a will breng diejeen, die a wees daar, geboriden na Jeruſalem, vor pienig ſender.

6. Maar die a geſkied, toen mi a reis hen, en a kom deſtby Damaſcus, omtrent Middag, da skielik een groot Licht van die Hemel a skien rond om mi.

7. En mi à vall neer na Grond, en a hoor een Stem, die a ſee na mi: Saul, Saul, voor wat joe vervolg mi?

8. En mi à antwoord: Heere, wie Joe ben? en em a ſee na mi: Mi ben Jeſus van Nazareth, die joe vervolg.

9. En ſender, die a wees met mi, a kik die Licht, en a verſkrik, maar die Stem van Em, die a ſpreek met mi, die ſender no a hoor.

10. En mi a ſee: Heere, wat mi ſal doe? en die Heere a ſee na mi: Staan op, en loop na Damascus, da ſender ſal ſee na joe van allemaal, wat ben geordineert na joe, vor doe.

11. Maar derwil mi no a kan kik, van wegens die Heerlikheid van deese Licht, ſoo ſender, die a wees met mi, a ley mi by die Hand na Damascus.

12. En die à hab daar een godvreesend Man na die Wet, die a hab een goeje Getugnis by allemaal Jooden; die a woon daſoo.

13. En

13. Em a kom na mi, a ſtaan by mi, en a ſee na mi: Saul, lieſe Broeder, ontvang joe Geſicht. En mi a kik na em aanſtonds.

14. En em a ſee: Die God van ons Vaders ka verordineer joe, dat joe ſal ken ſi Will, en kik die Rechtveerdige, en hoor ſi Stem ut ſi Mond.

15. Want joe ſal wees ſi Getugen na allemaal Menſchen van die, wat joe ka kik en ka hoor.

16. En noe, voor wat joe wacht? Staan op, en lat doop joe, en lat waſch af joe Sonden, en roep aan die Naam van die Heere.

17. En die a geſkied, toen mi a kom weeraan na Jeruſalem, en a bed nabinne die Tempel, dat mi a kom butten mi ſelv, en a kik Em.

18. Da Em a ſee na mi: Maak haaſt, en loop gauw ut van Jeruſalem, want ſender no ſal neem aan joe Getugnis van mi.

19. En mi a ſee: Heere, ſender ſelv weet, dat mi a lee na Gevangnis, en a geeſel ſender, die a gloof na joe, hier en daar nabinne die Skoelen.

20. En toen ſender a ſtort ut die Bloed van joe Getugen Stephanus, mi ook a ſtaan daarby, en a hab Welbehagen na ſi Dood, en a bewaar die Kleeren van ſender, die a maak em dood.

21. En Em a ſee na mi: Loop hen, want mi will ſtier joe verwee onder die Heidens.

22. Noe ſender a hoor em, tee na deeſe Woord, en a verheev ſender Stem: Wee met ſoo een van die Aarde; want die no ben behoorlik, dat em ſal leev.

23. En toen ſender a skreuw ſoo, en a gooy ſender Kleeren af, en a gooy die Stof na die Lucht;

24. Da

24. Da die Hoofdman a gie Order, vor breng em na die Leger-Plaats, en a ſee, dat ſender ſal geeſel em, en onderſoek em, dat em a kan krieg vor weet, om wat Oorſaak ſender a roep ſoo over em.

25. En toen ſender a bind em aan met Riem, Paulus a ſee na die Onder-Hoofdman, die a ſtaan daarby: Die ben dan ook recht by jender, vor geeſel een Menſch, die ben een Romeyn, ſonder Oordeel een Recht?

26. Toen die Onder-Hoofdman a hoor *die*, ſoo em a loop na die Over-Hoofdman, en a maak die bekent na em, en a ſee: Wat joe will doe? Deeſe Menſch ben en Romeyn.

27. Da die Over-Hoofdman a kom na Paulus, en a ſee na em: See mi, joe ben een Romeyn? en em a ſee: Ja.

28. En die Over-Hoofdman a antwoord: *Mi* ka koop deeſe Borger-Recht met een groot Somme Geld. En Paulus a ſee: Maar *mi* ben ook een Romeyn gebooren.

29. En aanſtonds ſender, die a ſal onderſoek em, a loop wee van em. En die Over-Hoofdman ſelv a kom bang, toen em a hoor, dat Paulus a wees een Romeyn, en em doch a lat bind em.

30. Die ander Dag em a will weet voor verſeekert, voor wat die Jooden a ka verklaag em, en a loſs em van die Banden, en a gie Order, dat die Hoog-Prieſters, en ſender geheele Raad a ſal kom malkander, en a breng Paulus ut, en a ſtell em navoor ſender.

Die

Die 23 Capitel.

Maar Paulus a kik na die Raad, en a ſee: O Mans, liefe Broeders! mi ká wandel met all goeje Conſcientie navoor God, tee van Dag.

2. Maar die Hoog-Prieſter Ananias a gie Order na diejeen, die a ſtaan by em, dat ſender a ſal slaa em op ſi Mond.

3. Da Paulus a ſee na em: God ſal slaa joe, joe gewitte Wand! Joe ſet, vor oordeel mi na die Wet, en gie een Order, vor slaa mi tegen die Wet?

4. En ſender, die a ſtaan rond om, a ſee: Joe vloek dan die Hoog-Prieſter van God?

5. En Paulus a ſee: Liefe Broeders, mi no a weet, dat em ben die Hoog-Prieſter; want die ſtaan geſkreeven: Joe no ſal vloek die Overſte van joe Volk.

6. Derwil Paulus a weet noe, dat een Part a wees van die Sadduceen, en die ander Part van die Phariſeen, ſoo em a roep na die Raad: Jender Mans, liefe Broeders! mi ben een Phariſee, en die Soon van een Phariſee. Mi word verklaagt om die will van die Hoopning, en die Opſtanding van die Doojen.

7. En toen em a ſee die, da een Alarm a ris op onder die Phariſeen en Sadduceen; en die Meenigte a partie ſender.

8. Want die Sadduceen ſee: dat die no hab Opſtanding of Engel, of Geeſt, maar die Phariſeen beken die alltwee.

9. Maar een groot Geſkreuw a kom. En die Skriftgeleerden van die Phariſeen-Partie a ſtaan op,

a ſtrie en a ſee: Ons no vind eenigſte Quaat na deeſe Menſch; en as een Geeſt, of een Engel ka ſpreek met em, ſoo ons no kan ſtrie tegen God.

10. En toen die Oproer a kom groot, da die overſte Hoofdman a bang, dat ſender a ſal skur Paulus na Stukken, en a commandeer die Soldaten, vor loop neer, en trek em wee van ſender, en vor breng em na die Leger-Plaats.

11. Maar die ander Dag, na die Nacht, die Heere a ſtaan by em, en a ſee: Paulus, hab een goeje Moed! Want ſoo, as joe ka getug van mi na Jeruſalem, ſoo joe moet getug na Rom ookal.

12. En toen die Dag a kom, da ſom van die Jooden a maak een Complot, en a verſweer ſender ſelv, no vor jeet, en no vor drink, tee ſender a ka maak Paulus dood.

13. En ſender a wees meer as veertig, die a maak ſoo een Verbond.

14. Da ſender a loop na die Hoog-Prieſters, en na die Ouderlingen, en a ſee: Ons ka verſweer ons hard, dat ons no will geniet een Goed van Jeet, tee ons ka maak Paulus dood.

15. Soo ſee noe na die overſte Hoofdman, en na die Raad, dat em breng Paulus morg navoor jender, glik as jender a will hoor van ſi Saaken meer beeter; maar ons ben klaar, vor maak em dood, eerder as em kom na jender.

16. Maar toen die Soon van Paulus ſi Suſter a hoor van deeſe valſche Aanslag, ſoo em a kom, en a loop nabinne die Leger-Plaats, en a maak die bekent na Paulus.

17. Maar Paulus a roep een van die Onder-Hoofdmans na em, en a ſee: Breng deeſe Jonge-

ling

ling na die overſte Hoofdman, want em hab wat vor ſee na em:

18. Deeſe a neem em, en a breng em na die overſte Hoofdman, en a ſee: Paulus, die gebonden ben, a roep mi na em, en a bed mi, vor breng deeſe Jongeling na joe, derwil em hab wat vor ſee na joe.

19. Da die Over-Hoofdman a neem die Jongeling by die Hand, en a loop met em na een aparte Plek, en a vraag em: Wat die ben, die joe hab vor ſee na mi?

20. En em a ſee: Die Jooden ka kom eens malkander, vor bed joe, dat joe ſal lat breng Paulus morg navoor die Raad, glik as ſender a will examineer em beeter.

21. Maar joe no betrouw ſender; want meer as veertig Mans van ſender loer op em, die ka verſweer ſender ſelv, en ka maak een Verbond, no vor jeet of drink, tee ſender ka maak Paulus dood; en ſender ben klaar noe, en verwacht joe Antwoord en Beloofdenis.

22. Da die overſte Hoofdman a latſtaan die Jongeling loop wee van em, en a gebied em, vor no ſee die na eenigſte Volk, dat em a ka openbaar die na em.

23. En em a roep twee van die Onder-Hoofdmans, en a ſee: Maak klaar twee hondert Soldaten, dat ſender reis na Ceſarien, en ſeventig Ritters, en twee hondert Skieters, na die derde Uur van die Nacht.

24. En maak Beeſten klaar, vor ſet Paulus op die, en breng em wel bewaart na die Governeur Felix.

25. En em a skriev een Brief van deese Inhoud:
26. „Claudius Lysias na die machtigste Governeur Felix send Groetnis toevoorn.
27. Die Jooden a ka vass deese Man, en a will maak em dood. Da mi a kom daar met die Soldaten, en a trek em wee van sender, en a krieg vor hoor, dat em ben een Romeyn.
28. En toen mi a will weet die Oorsaak, voor wat sender beskuldig em, soo mi a breng em na die Raad van sender.
29. Da mi a bevind, dat sender a beskuldig em over som Vraagen van sender Wet, maar sender no a hab Klaagte tegen em, die sal wees die Dood of die Banden waerdig.
30. En toen mi a krieg vor weet, dat som van die Jooden a loer op em, soo mi a stier em aanstonds na joe, en a gie Order na die Klaagers ookal, dat sender a sal see navoor joe, wat sender a hab tegen em. Vaar wel!“
31. Die Soldaten dan a neem Paulus, soo as sender a hab Order, en a breng em na die Nacht na Antipatris.
32. En die ander Dag sender a lat die Ritters reis met em, en sender a keer om weeraan na die Leger-Plaats.
33. Toen sender a kom noe na Cesarien, da sender a leveer die Brief over na die Governeur, en a presenteer Paulus navoor em ookal.
34. Toen die Governeur a lees die Brief, soo em a vraag van welk Land Paulus a wees? En toen em a krieg vor hoor, dat em a wees van Cilicien; da em a see:
35. Mi sal hoor joe, wanneer joe Verklaagers ben

ben hier ookal. En em a gie Order, vor bewaar Paulus nabinne die Recht-Hoes van Herodes.

Die 24 Capitel.

Maar after vyf Dagen die Hoog-Prieſter Ananias a reis af met die Ouderlingen, en met die Voor-Spreeker Tertullus, en a preſenteer ſender navoor die Governeur, tegen Paulus.

2. En toen ſender a ka roep em, da Tertullus a begin, vor verklaag em, en a ſee:

3. Dat ons leev na onder joe na groot Vrede, en dat moeſchi roemwaerdige Djenſten geskied na deeſe Volk, door joe Voorſichtigheid, machtigſte Felix! die ons neem aan altid en overal met alle Dankbaarheid.

4. Maar, dat mi no hou joe alltoeveel lang op, ſoo mi bed joe, dat joe will hoor ons kortlik met all joe Sachtmoedigheid.

5. Ons ka vind deeſe Man skadlik, en dat em maak Oproer onder allemaal Jooden, op die geheele Aarde, en dat em ben een Voorſtander van die Nazaréen-Secte.

6. Die ka probeer ook, vor ontheilig die Tempel; en ons a vaſs em, en a will oordeel em, ſoo as die accordeer met ons Wet.

7. Maar Lyſias, die overſte Hoofdman a kom over ons, en a breng em wee met groot Geweld, ut van ons Handen.

8. En a gie Order na ſi Verklaagers, vor kom na joe, van die joe kan, as joe will onderſoek die, krieg Kennis van allemaal die Saaken, voor wat ons verklaag em.

will bewies een Plesi na die Jooden, en a latstaan Paulus bliev after em, nabinne die Gevàngnis.

Die 25 Capitel.

Toen noe Festus a ka kom na die Land, soo em a reis drie Dagen afteraan van Cesarien na Jerusalem.

2. Da die Hoogpriesters, en die Voornaamste van die Jooden a presenteer sender navoor em tegen Paulus, en a vermaan em;

3. En a bed voor Gunst tegen em, dat em a sal lat roep em na Jerusalem, en sender a loer op em, vor vermoord em na die Pad.

4. Da Festus a antwoord, dat Paulus a sal bliev bewaart na Cesarien, maar em selv a sal reis na een kort Tid weeraan na daar.

5. Wie noe van jender kan (em a see), lat sender reis af met mi, en vèrklaag die Man, as die hab eenigste Quaat na em.

6. Maar toen em a ka wees meer as tien Dagen by sender, em a reis af na Cesarien, en die ander Dag em a set em op die Rechter-Stoel, en a gie Order, vor breng Paulus navoor em.

7. En toen dieselvde a kom daar, da die Jooden, die a ka kom af van Jerusalem, a kom, a staan rond om em, en a breng moeschi en swaare Klaagten tegen Paulus, die sender no a kan bewies.

8. Voordoor em a verantwoord si selv, en a see: Mi no ka versondig mi selv tegen die Joodsche Wet, ook niet tegen die Tempel, en ook niet tegen die Keyser.

9. Maar Festus a will bewies een Plesi na die Jooden, en a antwoord na Paulus, en a see: Joe will

will reis dan op na Jeruſalem, en lat oordeel joe daar navoor mi, over deeſe Saaken?

10. Maar Paulus a ſee: Mi ſtaan navoor die Rechterſtoel van die Keyſer; daar mi ſal lat oordeel mi. Na die Jooden mi no ka doe een Onrecht, glik as joe ſelv weet die beſt ookal.

11. Maar as mi ka doe Quaat na eenigſte Volk, of ka doe een Goed, met die mi ka verdien die Dood, ſoo mi no weiger mi vor dood; maar as die hab niet een van die Dingen, van die ſender beskuldig mi, ſoo niemand kan leveer mi over na ſender. Mi appelleer na die Keyſer.

12. Da Feſtus a ſpreek met die Raad, en a antwoord: Na die Keyſer joe ka appelleer; en na die Keyſer joe ſal loop.

13. En ſom Dagen afteraan die Koning Agrippas en Bernice a kom na Ceſarien, vor ontvang Feſtus.

14. En toen ſender a ka wees veel Dagen daar, ſoo Feſtus a lee die Saak van Paulus navoor die Koning, en a ſee: Die hab een Man hier, die Felix a lat bliev after em, nabinne die Gevangnis.

15. Om die will van dieſelvde die Hoog-Prieſters en Ouderlingen van die Jooden a preſenteer ſender navoor mi, toen mi a wees na Jeruſalem, en a bed mi, dat mi a ſal lat oordeel em.

16. Na die mi a antwoord: Die no ben die Manier van die Romeynen, vor overleveer een Menſch na die Dood, eerder as die Beskuldigte hab ſi Verklaagers tegenwoordig, en a krieg Permiſſie, vor verantwoord em over die Aanklaagte.

17. Toen ſender a ka kom noe hier by malkander, ſoo mi no a maak een Uitſtelling, maar die

naaſte Dag mi a hou Recht, en a gie Order, vor breng die Man navoor.

18. Tegen die ſi Aanklaagers, toen ſender a ſtaan navoor die Recht, no a breng een Saak op, die mi a verwacht;

19. Maar ſender a hab ſom Vraagen tegen em, van ſender eigen Bygloof, en van een geſtorven Jeſus, van die Paulus a ſee, dat Em leev.

20. En derwil mi a wees na Twiefel over die Onderſoeking van deeſe Vraagen, ſoo mi a ſee: As em a will reis na Jeruſalem, vor let oordeel em daſoo, over deeſe Saaken?

21. Maar toen Paulus a beroep ſi ſelv, dat em a ſal bliev bewaart tot die Kennis van die Keyſer, ſoo mi a gie Order vor bewaar em, tee mi kan ſtier em na die Keyſer.

22. Maar Agrippas a ſee na Feſtus: Mi ſelv a will gern hoor die Menſch ookal. Feſtus a ſee: Morg joe ſal hoor em.

23. En die Dag afteraan, toen Agrippas en Bernice a kom, met groot Pronkerie, en a loop nabinne die Recht-Hoes met die overſte Hoofdmans, en die voornaamſte van die Stadt; da ſender a breng Paulus navoor op Feſtus ſi Order.

24. En Feſtus a ſee: Liefe Koning, Agrippas, en allemaal Mans, die jender ben hieſoo met ons! Da jender kik noe deeſe, van die die geheele Meenigte van die Jooden ka ſpreek mi aan na Jeruſalem, en hier ookal, en a roep, dat em no behoor vor leev meer lang.

25. Maar *mi*, toen mi a bevind, dat em no a ka doe een Goed, die a verdien die Dood, en em ſelv ook a appelleer na die Keyſer, ſoo mi a beſliet, vor ſtier em.

26. En

26. En mi no hab een Goed ſeekers, dat mi kan ſkriev na *die* Heere. Voordaarom mi ka lat breng em navoor jender, en meeſt navoor joe, Koning Agrippas, dat, after die Onderſoeking ka geſkied, mi kan hab, wat mi ſal skriev.

27. Want mi dink, die no ben recht, vor ſtier een Gevangen, en no vor gie Kennis, wat ben die Beſkuldiging tegen em.

Die 26 Capitel.

En Agrippas a ſee na Paulus: joe hab Permiſſie, vor ſpreek voor joe ſelv. Da Paulus a verantwoord em, en a rek die Hand ut.

2. Liefe Koning Agrippas! die ben mi goed lief, dat mi ſal verantwoord mi van Dag navoor joe, van allemaal, wat die Jooden ka beſkuldig mi.

3. Allermeeſt, derwil joe weet, all die Manier en Vraagen van die Jooden: Voordaarom mi bed joe, dat joe will hoor mi, met Patientie.

4. Mi Leev, van mi Kindheid af, hoeſóo die ka wees van Begin onder deeſe Volk na Jeruſalem, da allemaal Jooden weet die.

5. En derwil ſender ka ken mi toevoorn, ſóo ſender kan betug die, (as ſender will) dat mi ka wees een Phariſee, die ben die ſtrengſte Secte van ons Gods-Dienſt.

6. En noe mi ſtaan hier, en word verklaagt, over die Hoopning van die Beloofdenis, die a ka geſkied van God, na ons Vaders:

7. Na die ook ons twaalf Geſlachten hoop vor kom met Gods-Dienſt geduurig na Dag en Nacht. Om die will van deeſe Hoopning, liefe Koning Agrippas! die Jooden beſkuldig mi.

8. Voorwaarom dan die word voor ongloofig geoordeelt by jender, dat God wek op die Doojen?

9. Voorwaar mi a dink by mi ſelv ookal, dat mi a moet doe moeſchi tegen die Naam van Jeſus van Nazareth.

10. Glik as mi ka doe na Jeruſalem, die Tid mi a ſlot veele van die Heiligen nabinne die Gevangnis, over die mi a ka krieg Macht van die Hoog-Prieſters; en wanneer ſender a word overgeleveert na die Dood, ſoo mi a help, vor ſpreek die Oordeel.

11. En mi a pienig ſender dikwils nabinne die Skoelen, en a dwing ſender, vor praat Laſtering, en a wees boven die maaten na Raſerie tegen ſender.

12. Over die ookal, toen mi a reis na Damascus, met Macht en Order van die Hoog-Prieſters,

13. Na middel van die Dag, liefe Koning! mi a kik na Pad, dat een Licht van die Hemel, meer helder as die Blink van die Son, a skien rond om mi en ſender, die a reis met mi.

14. Maar toen ons allemaal a vall neer op die Aarde, da *mi* a hoor een Stem, die a ſee na mi, na die Hebreiſch Taal: Saul! Saul! vor wat joe vervolg mi? die ſal woes hard voor joe; vor skop tegen die Steekel.

15. En mi a ſee: Heere, wie Joe ben? maar Em a ſee: Mi ben Jeſus, die joe vervolg, maar recht joe op, en ſtaan op joe Voeten

16. Want voor die mi ka verſkien na joe, vor ordineer joe tot een Dienaar en Getugen van die, wat

wat joe ka kik, en wat mi will lat verskien na joe nochal.

17. En mi will verloss joe van die Volk, en van die Heidens, onder die mi stier joe noe,

18. Vor open sender Oogen, dat sender bekeer van die Dusternis na die Licht, en van die Macht van die Satan na God, vor ontvang Vergeving van Sonden, en die Erfdeel met diejeen, die ben geheiligt, door die Gloof na Mi.

19. Voordaarom, liefe Koning Agrippas! mi no a wees ongloofig na deese hemelsche Verskiening.

20. Maar mi a maak bekent voor eerst na diejeen na Damascus, en na Jerusalem, en na die Land Judea, en ook na die Heidens, dat sender a sal neem Berouw, en bekeer sender na God, en doe oprechtige Werken, die getug van sender Bekeering.

21. Om die will van deese Saaken die Jooden ka vass mi nabinne die Tempel, en a will maak mi dood.

22. Maar door die Help van God die a geluk mi, dat mi staan tee op deese Dag, en getug soo wel voor kleene as voor groote, en see niet een Woord, sonder die, wat die Propheeten en Moses ka see, dat die a sal geskied:

23. Dat Christus a sal leid, en wees die eerste ut die Opstanding van die Doojen, en a sal verkondig een Licht na die Volk, en na die Heidens.

24. Toen em a gie noe soo een Verantwoording, da Festus a see met een groot Stem: Paulus, joe raas; die groote Geleertheid maak joe raasend.

25. Maar Paulus a see: Mi machtigste Festus! mi

no reis, maar mi spreek Woorden van Waarheid, en van een gesonde Verstand.

26. Want die Koning weet die wel, na die mi spreek vriemoedig. Want mi dink, dat niet een van deese Dingen ben verborg na em; voordoor die no ka geskied na een Hoek.

27. Koning Agrippas! joe gloof die Propheeten? Mi weet, dat joe gloof.

28. Agrippas a see na Paulus: Die no mankeer veel, joe sal bepraat mi, dat mi word een Christen.

29. En Paulus a see: Mi a will wensch navoor God, maski die mankeer veel of weenig, dat niet alleen joe, maar allemaal, die hoor mi van Dag, a moet kom soo, glik as mi ben, excepi deese Banden.

30. En toen em a ka see die, da die Koning a staan op, en die Gouverneur, en Bernice, en die-jeen, die a set met sender;

31. En a loop na een Sie, en a spreek met malkander, en a see: Deese Mensch no ka doe een Goed, die ben die Dood of die Banden waerdig.

32. Maar Agrippas a see na Festus: Deese Mensch a kan kom los, as em no a ka appelleer na die Keyser.

Die 27 Capitel.

En toen die a wees beslooten, dat ons a sal vaar af met een Skip na Italien, da sender a leveer Paulus en som ander Gevangenen na die Onder-Hoofdman, met Naam Julius, van die keyserlik Bende.

2. En toen ons a ka loop na Boord van een Adramitisch Skip, dat ons a sal seil langs hen by Asien, soo ong a vaar af van die Land; en Aristarchus,

archus, een Macedonier van Theſſalonica, a wees met ons.

3. En die ander Dag ons a kom na Sidon. En Julius a wees vriendlik met Paulus, en a gie em Permiſſie, vor loop na ſi goeje Vrienden, vor word beſorgt van ſender.

4. En van daar ons a ſtoot af, en a ſeil onder Cypern hen, voordaarom die Wind a wees tegen ons.

5. En ons a ſeil over die See by Cilicien en Pamphylien, en a kom na Myra in Lycien.

6. En daſoo die Onder-Hoofdmann a vind een Skip van Alexandria, die a ſeil na Italien, en a breng ons op die.

7. Maar after ons a ka vaar veel Dagen langſaam, en a ka kom nauwlik tegen over Gnidus (want die Wind a hinder ons), ſoo ons a ſeil onder Creta hen, na die Stadt Salmone.

8. En a ſeil nauwlik voorby, en a kom na een Plaats, genaamt goeje Haven, deſtby die Stadt Laſea.

9. Toen noe veel Tid a ka paſſeer, en die a wees noe gevaarlik vor ſeil met Skip, voordaarom ook die Vaſten a ka paſſeer, da Paulus a vermaan ſender.

10. En a ſee na ſender: Liefe Mans! mi kik, dat deeſe Skipvaart ſal geskied met Verhindering en groot Skade, niet alleen na die Lading en Skip, maar ook na ons Leev.

11. Doch die Onder-Hoofdmann a gloof die Meeſter van die Skip en die Skipper meer, as die, wat Paulus a ſee.

12. En derwil die Haven no a wees bequaam, vor

vor lee daar over die Winter, soo die meeste Part van sender a bestaan op die Raad, vor vaar wee van dasoo, as altomets sender a sal kan kom na Phenicien, vor lee daar over die Winter, die ben een Haven na Creta, tegen die Wind Sud-West, en Noord-West.

13. En toen die Sud-Wind a waay, en sender a dink, dat sender a hab noe sonder Voorneeming, soo sender a vaar af, en a seil naader om na Creta.

14. Maar niet lang after die een Draai-Wind, die sender roep Noord-Oost, a slaa tegen sender, en a hinder sender Voorneeming.

15. En toen die Storm a vats die Skip, en sender no a kan vor seil op tegen die Wind, ons a gie die op, en a driev soo hen.

16. En ons a kom na een Eiland, genaamt Clauda, en met moeschi Moeite ons a kan regeer die Boot.

17. Dan sender a haal die op, en a gebruk die Help, en a bind die onder na die Skip; en derwil sender a bang, dat ons a sall vall na die Syrten (Sand-Banken) sender a strik die Seil, en a driev soo.

18. En toen ons a ka leid een swaare Storm-Weer, da sender a gooy som Goed over Boord die naaste Dag.

19. En die derde Dag ons a gooy ut met ons Handen die Gereedskap van die Skip.

20. En toen na veel Dagen ons no a kik die Son en die Sterren, en niet een kleen Storm-Weer a wees tegen ons, soo ons a verloor all Hoopning van ons Leev.

21. En toen die Volk a wees lang Tid sonder

Jeet,

Jeet, da Paulus a ſtaan op na middel onder ſender, en a ſee: Liefe Mans! Jender a ſal hoor na mi, en no a ka vaar af van Creta, dan ons a ſal wees vrie van deeſe Leiden en Skade.

22. En noe mi vermaan jender, dat jender hab goeje Moed; want niet een van ons ſi Leev ſal wees verlooren, maar alleen die Skip.

23. Want na deeſe Nacht a ſtaan by mi die Engel van God, van die mi ben, en die mi dien, en a ſee:

24. No vrees, Paulus, joe moet word geſtelt navoor die Keyſer; en kik, God ka skenk na joe ſender allemaal, die ſeil met joe.

25. Voordaarom, liefe Mans! hab goeje Moed; want mi gloof God, dat die ſal geſkied ſoo, as die ka ſee na mi.

26. Maar ons moet ſtoot aan na een Eiland.

27. Toen noe die veertiende Nacht a kom, en ons a driev hier en daar na die Adriatiſch See, omtrent na die Middernacht die Skip-Volk a dink, dat ſender a kom deſtby na een Land.

28. En ſender a gooy die Diep-Loot ut, en a vind twintig Vadem diep; beetje afteraan ſender a gooy die weeraan, en a vind vyftien Vadem.

29. Da ſender a bang, dat ſender altomets a ſal ſtoot na harde Banken, en a gooy vier Ankers ut, na after van die Skip, en a wenſch, dat die a will kom Dag.

30. Maar toen die Skip-Volk a ſoek, vor vlucht van die Skip, en a lat die Boot neer na die See, en a will maak ons gloof, dat ſender a will gooy die Ankers voorut van die Skip.

31. Da Paulus a ſee na die Onder-Hoofdman, en na die Soldaten: As deeſe no bliev nabinne

die Skip, jender no kan behou jender Leev.

32. Da die Soldaten a kap die Touw af van die Boot, en a lat die vall.

33. En toen die Dag-Licht a begin vor kom, da Paulus a vermaan ſender allemaal, dat ſender a ſal neem Jeet, en a ſee: Die ben van Dag noe die veertiende Dag, dat jender ka wacht, en ka bliev ſonder Jeet, en ka neem niet een Goed na jender.

34. Voordaarom mi vermaan jender, vor neem Jeet, en vor verſterk jender; want niet een Haar ſal vall af van die Hoofd van eenigſte onder jender.

35. En toen em a ka ſee die, ſoo em a neem die Brood, a dank God navoor ſender allemaal, en a breek die, en a begin vor jeet.

36. En ſender allemaal a krieg goeje Moed, en a neem Jeet ookal.

37. Maar ons allemaal nabinne die Skip a wees twee hondert en ſes en ſeventig Sielen.

38. En toen ſender a ka krieg ſender Bekomſt, ſender a maak die Skip lecht, en a gooy die Koorn ut, nabinne die See.

39. Maar toen die a kom klaar Dag, da ſender no a ken die Land, doch ſender a bemerk een Kay, waar die Skip a ſal kan land, na daar ſender a ſoek vor driev die, as die ſal wees mooglik.

40. En toen ſender a ka haal op die Ankers, ſender a lat die Skip over na die See, en a loſs die Touw van die Stier, en a ſet die Raaſeil na die Wind en a hou na die Seekant toe.

41. En toen ons a vervall na een Plaats, die a hab See na all twee Sie, da die Skip a ſtoot aan; en die Voor-Part a bliev ſet vaſt en onbeweeglik, maar die Aſter-Part a breek, van die Geweld van Baaren.

42. En

42. En die Soldaten a gie die Raad, vor maak die Gevangenen dood, dat niet een a ſal ſwim wee, en vlucht.

43. Maar die Onder-Hoofdman a will behou Paulus, en a verhinder ſender van ſender Voorneeming, en a gie Order, dat ſender, die a kan ſwim, a ſal gooy ſender vooreerſt nabinne die See, en kom na Land;

44. En die ander, ſom op die Planken, en ſom op Stukken van die Skip. En ſoo die a geſkied, dat ſender allemaal a kom behouen na Land.

Die 28 Capitel.

En toen ons a kom ut na Land, ſoo ons a krieg vor weet, dat die Eiland ſi Naam a wees Melite.

2. En die Volk a bewies groot Vriendskap na ons; ſender a maak een Vuur, en a neem ons allemaal op, om die will van die Regen, die a ka vall over ons, en om die will van die Koude.

3. Maar toen Paulus a raap op een Hoopje van die droog Haſchee, en a lee die op die Vuur, da een Adder a kom ut van die Heet, en a vaſs Paulus ſi Hand.

4. En toen die Volk ſender a kik die Beeſt hang na ſi Hand, ſender a ſee onder malkander: Deeſe Menſch moet wees ſekur een Moordenaar, die Revanſchie no will latſtaan em leev, maski em ka eſcapeer ut van die See.

5. Maar Paulus a skuttel die Beeſt af nabinne die Vuur, en niet een Quaat a geſkied na em.

6. Maar ſender a verwacht, wanneer em a ſal ſwell, of vall neer dood. En toen ſender a wacht na die lang Tid, en a kik, dat em no a krieg

Quaat van die, da ſender a verander ſender Gedachten, en a ſee, dat em ben een God.

7. En die Overſte van die Eiland met Naam Publius, a hab een Landgoed, na dieſelvde Plaats, en em a neem ons op, en a herberg ons drie Dagen goe vriendlik.

8. En die a geskied, dat die Vader van Publius a lee ſiek met die Koors en die rooje Loop; na em Paulus a loop nabinne, en a bed, en a lee die Hand op em, en a maak em geſond.

9. En toen die a geskied, die ander na die Eiland, die a wees ſiek, ook a kom daſoo, en a lat genees ſender.

10. En ſender a bewies groot Eer na ons, en toen ons a reis wee, ſender a laad nabinne die Skip, wat ons a hab noodig.

11. En after drie Maanden ons a vaar wee met een Skip van Alexandrien, die a ka lee over die Winter na die Eiland, en a hab die Teeken: Caſtor en Pollux (Twillingen).

12. En toen ons a kom na Syracuſa, ſoo ons a bliev daar drie Dagen.

13. Van daar ons a ſeil, en a kom na Regium; en een Dag after die, toen die Sud-Wind a waay, ons a kom na Puteolen.

14. Daar ons a vind Broeders, die a bed ons, vor bliev daar ſeven Dagen: En ſoo ons a kom na Rom.

15. En toen die Broeders a hoor van ons, ſoo ſender a loop ut van daar, vor gemoet ons tee na Appifer en Drie-Tabernen. Toen Paulus a kik ſender, ſoo em a dank God, en a krieg goeje Moed.

16. En

16. En toen ons a kom na Rom, da die Onder-Hoofdman a leveer die Gevangenen over na die Overſte-Hoofdman. Maar Paulus a krieg Permiſſie, vor bſiev, waar em a will, met een Soldat, die a bewaar em.

17. En die a geskied, after drie Dagen, dat Paulus a roep by malkander die Voornaamſte van die Jooden: Toen ſender a kom noe malkander, da em a ſee na ſender: O liefe Mans en Broeders, mi no ka doe een Goed tegen ons Volk, ook niet tegen die Manier van ons Vaders, en doch ſender ka leveer mi gevangen over, ut van Jeruſalem, na die Handen van die Romeynen.

18. Die a will gie mi los, after ſender a ka examineer mi, derwil ſender no a vind een Oorſaak van Dood na mi.

19. Maar toen die Jooden a ſpreek tegen die, mi a wees verplicht, vor appelleer na die Keyſer; niet as of mi a hab wat, vor verklaag mi Volk.

20. Die ben die Oorſaak, dat mi ka roep jender vor kik jender, en vor ſpreek met jender; want om die will van die Hoopning van Iſrael mi ben gebonden met deeſe Ketting.

21. Maar ſender a ſee na em: Ons no ka ontvang Brieven ut Judea van wegens joe, en ook niet een Broeder ka kom, die ka ſee of ka maak bekent eenigſte Quaat van joe.

22. Doch, ons will hoor van joe, wat joe dink en hou; want van deeſe Secte ben bekent na ons, dat die hab Tegen-Spraak overal.

23. En toen ſender a ka beſtell een Dag voor em, da veel a kom na em, nabinne die Herberg; na die em a lee ut en a betug die Koningrik van

God, en a predik na ſender van Jeſus, ut die Wet van Moſes, en ut die Propheeten, van vroevroe tee na die Avend.

24. En ſom a gloof die, wat em a ſee, maar ſom no a gloof.

25. En toen ſender a wees oneens tegen malkander, ſoo ſender a loop wee, toen Paulus a ſpreek een Woord, dat die heilig Geeſt wel ka ſee na ons Vaders, door die Propheet Jeſaias,

26. En ka ſpreek: „Loop hen na deeſe Volk, en ſee: Met die Ooren jender ſal hoor, en no verſtaan die, en met die Oogen jender ſal kik, en doch no weet die.

27. Want die Hert van deeſe Volk ben verſtokt, en ſender hoor ſwaarlik met ſender Ooren, en toe ſender Oogen, dat ſender no a ſal kik eenmaal met die Oogen, en hoor met die Ooren, en kom verſtandig nabinne ſender Hert, en bekeer ſender, dat mi help ſender."

28. Soo die ſal wees bekent na jender, dat die Saligheid ben van God geſtiert na die Heidens, en ſender ſal hoor die.

29. En toen em a ka ſee die, da die Jooden a loop wee, en a hab veel Vraagen onder ſender ſelv.

30. En Paulus a bliev twee Jaaren na ſi eigen gehuurde Wooning, en a neem op allemaal, die a kom in by em.

31. En a predik die Koningrik van God, en a leer van die Heere Jeſus, met allemaal Vriemoedigheid, en niemand a verbied em die.

Die

Die Brief van Paulus na die Romeynen.

Die 1 Capitel.

Paulus, een Dienſt-Knecht van Jeſus Chriſtus, beroepen tot een Apoſtel, ſepareert vor predik die Evangelium van God;

2. (Die Em ka beloof toevoorn door ſi Propheeten, in die heilig Skrift.)

3. Van ſi Soon, die gebooren ben ut die Saad van David, na die Vleeſch.

4. En ka bewies krachtelik vor wees een Soon van God, na die Geeſt, die maak heilig, van ſens die Tid, dat Em ka ſtaan op van die Doojen; naamlik Jeſus Chriſtus ons Heere;

5. Door welk ons ka ontvang Gnade en die Apoſtel-Ampt, vor recht op onder allemaal Heidens die Gehoorſamheid van die Gloof na ſi Naam;

6. Van welke jender ben een Part ookal, die ben beroepen van Jeſus Chriſtus;

7. Na ſender allemaal, die ben na Rom, die Geliefde van God, en geroepen Heiligen: Gnade wees met jender, en Vrede van God, ons Vader, en die Heere Jeſus Chriſtus.

8. Voor die eerſte, mi dank mi God, door Jeſus Chriſtus, over jender allemaal, dat Volk ſpreek van jender Gloof na die geheele Werld.

9. Want God, die mi dien na mi Geeſt, na

die

die Evangelium van ſi Soon, ben mi Getuge, dat mi dink na jender ſonder Ophouing;

10. En dat mi bed altid na mi Gebeden, as die ſal wees na eenigſte Tid mooglik, dat mi krieg goeje Gelegentheid vor kom na jender, door die Will van God.

11. Want mi verlang vor kik jender, dat mi kan partie na jender, ſom van die geeſtlik Gaven, vor verſterk jender.

12. Die ben, dat mi kan krieg Trooſt, door jender en *mi* Gloof, die ons hab malkander.

13. Maar mi nó will lat die bliev onbekent na jender, liefe Broeders! dat mi ka neem mi die voor dikwils, vor kom na jender, (maar mi ben verhindert tee noe) dat mi a kan hab Vrucht onder jender ookal, glik as onder die ander Heidens.

14. Mi ben een Skuldenaar na die Grieken ſoowel as na die Barbaren (Ongrieken), na die Wieſen ſoowel as na die Onwieſen.

15. Voordaarom, ſoo veel as na *mi* ben, mi ben gewillig, vor predik die Evangelium ook voor jender, die ben na Rom.

16. Want mi no ſkaam mi van die Evangelium van Chriſtus; want die ben een Kracht van God, die maak ſalig allemaal, die gloof na die, voorſerſt die Jooden, en ook die Grieken.

17. Voordoor die Gerechtigheid, die beſtaan navoor God, welk kom ut die Gloof na die Gloof, kom openbaar na die; ſoo as die ſtaan geskreeven: Die Rechtveerdige ſal leev door ſi Gloof.

18. Want die Toorn van God kom openbaar van die Hemel, over allemaal Godloosheid en Ongerech-

gerechtigheid van die Menſchen, die hou op die Waarheid door Ongerechtigheid.

19. Want diejeen, wat Volk kan weet van God, die ben openbaar na ſender: Want God ka openbaar die na ſender;

20. Met die, dat die Dingen van God, die no ben vor kik, die ben, ſi eewig Kracht en Godheid, kom bekent, en ben vor kik, as Volk neem die waar, na die Werken, naamelik na die Skepping van die Werld; ſoo, dat ſender hab niet een Excus.

21. Derwil ſender a weet, dat die hab een God, en doch ſender no a verheerlik Em, en no a dank Em, as een God; maar ka kom verydelt na ſender eigen Gedachten, en ſender onverſtandig Hert ben verduſtert.

22. Toen ſender a hou ſender ſelv voor wies, da ſender a kom Dwaaſen.

23. En ka verander die Heerlikheid van die onverganglik God na een Beeld, glik die verganglik Menſch, en die Vogels, en die viervoetige en kriepende Dieren.

24. Voordaarom ook God ka gie ſender hen, na die Begeerlikheiden van ſender Hert, na Onreinigheid, vor veroneer ſender eigen Lichaams, na ſender ſelv.

25. Die ka verander die Waarheid van God na Lugie, en ka eer, en ka dien die Creatur meer as die Skepper, die ben geloofd na allemaal Eewigheid, Amen!

26. Voordaarom God ka gie ſender over ookal, na ſkandlik Beweegingen; want ſender Vruwens ka verander die naturlik Gebruk na die onnaturlik.

27. En glik soo die Mans ookal ka verlaat die naturlik Gebruk van die Vrouw, en ka kom verheet na sender Begeerlikheiden tegen malkander, en Man met Man ka werk Skande, en ka ontvang die Loon van sender Dwaaling na sender selv, glik as die a behoor.

28. En glik, as sender no ka estimeer, vor ken God, soo God ka gie sender over na een verkeerd Sin, vor doe, wat no betaam.

29. Voll van allemaal Ongerechtigheid, Hoererie, Boosheid, Gierigheid, Quaatheid, voll van Haat, Moord, Gekief, Bedrug, Oorenblafers.

30. Afterklappers, God-Verachters, Bespotters, Hoovaardige, Overdaadige, Utvinders van quaaje Dingen, Ongehoorsame na die Ouders;

31. Onverstandige, Trouwloose, sonder naturlike Liefde, Onversoenlike, Onbarmhertige;

32. Die weet wel die Gerechtigheid van God, (dat diejeen, die doe soo Dingen, ben waerdig na die Dood) doch doe die niet alleen, maar hab een Welbehagen ookal na sender, die doe die.

Die 2 Capitel.

Voordaarom, o Mensch! joe no kan excuseer joe selv, wie joe ben ook, die oordeel. Want na wat joe oordeel een ander, joe verdoem joe selv na die; voordoor joe doe dieselvde Dingen, die joe oordeel.

2. Want ons weet, dat die Oordeel van God ben rechtveerdig over sender, die doe sulke Werken.

3. Maar, joe dink dan, o Mensch! joe, die oordeel diejeen, die doe sulke Werken, en joe selv doe

doe die ookal, dat joe ſal eſcapeer die Oordeel van God?

4. Of, joe veracht die Rikdom van ſi Goetheid, Geduld en Langmoedigheid? Joe no weet dan, dat die Goetheid van God ley joe na Bekeering?

5. Maar na joe hard en onbekeerlik Hert, joe gaar in, as een Skat, voor joe ſelv Toorn, na die Dag van Toorn, en Openbaring van die rechtveerdig Oordeel van God,

6. Welk ſal gie na elkeen, ſoo as die accordeer met ſi Werken.

7. Naamlik Heerlikheid, en Eer, en Onvergangelikheid na diejeen, die hou aan met Geduld na goeje Werken, en ſoek die eewig Leev.

8. Maar na ſender, die ben kiefachtig, en no will wees gehoorſam na die Waarheid, maar ben gehoorſam na die Ongerechtigheid, Ongnade en Toorn.

9. Bedroefnis en Benauwtheid over allemaal Sielen van die Menſchen, die doe Quaat, vooreerſt van die Jooden; en ook van die Grieken:

10. Maar Heerlikheid, en Eer, en Vrede over elkeen, die doe Goets, eerſt die Jooden en die Grieken ookal.

11. Want die no hab Aanſien van een Perſoon by God.

12. Soo veel as ka doe Sondo, ſonder die Wet, ſender ook ſal word verlooren, ſonder die Wet; en ſoo veel, as ka doe Sondo na die Wet, ſender ſal word geoordeelt door die Wet.

13. Voordoor niet diejeen, die hoor die Wet, ben rechtveerdig navoor God; maar ſender, die doe die Wet ſal word gerechtveerdigt.

14. Want wanneer die Heidens, die no hab die Wet, doe doch ut die Natur die Werken van die Wet, dan dieſelvde, die no hab die Wet, ben een Wet na ſender ſelv.

15. Met die, dat ſender bewies, die Werk van die Wet ben geſkreeven nabinne ſender Hert, voordoor ſender Conſcientie getug ookal, en die Gedachten, die verklaag, of excuſeer ſender onder malkander.

16. Na die Dag, wanneer God ſal oordeel die verborgen Dingen van die Menſchen, door Jeſus Chriſtus, ſoo as die accordeer met mi Evangelium.

17. Maar paſs op, joe word genaamt een Jood, en ſtaan geruſt op die Wet, en roem joe van God;

18. En joe weet ſi Will, en derwil joe hab Onderwieſing ut die Wet, ſoo joe beproef, wat ben die beſt vor doe;

19. En betrouw joe ſelv, vor wees een Leydsman van die Blinden, en een Licht voor ſender, die ben na Duſternis;

20. Een Onderwieſer voor die Onverſtandigen, een Leermeeſter voor die Eenvoudigen, die hab die recht Kennis van die Waarheid nabinne die Wet.

21. Noe, joe leer ander, en no leer joe ſelv. Joe predik, dat Volk no ſal ſteel, en joe ſteel ſelv.

22. Joe ſee, dat Volk no ſal breek die Echte, en joe ſelv breek die Echte. Joe hab een Grouwel van die Afgoden, en joe beroov God van ſi eigen.

23. Joe roem joe ſelv van die Wet, en joe verneer God met die, dat joe breek die Wet.

24. Want

24. Want om die will van jender die Naam van God word gelaſtert, onder die Heidens, ſoo as die ſtaan geskreeven.

25. Die Beſnienis ben wel profitabel, as joe hou die Wet; maar as joe no hou die Wet, ſoo joe Beſnienis ben gereekend voor Onbeſnienis.

26. As noe die Onbeſneden bewaar die Gerechtigheid van die Wet, joe dink dan niet, dat ſy Onbeſnienis ſal word gereekend voor een Beſnienis?

27. En dat *die*, die ben van Natur een Onbeſneden, en doch vollbreng die Wet, ſal oordeel joe, die joe ben onder die Letter en Beſnienis, en ben een Overtreder van die Wet?

28. Want die no ben een Jood, die ben een Jood van butten; en die ook no ben een Beſnienis, die geskied van butten na die Vleeſch;

29. Maar *die* ben een Jood, die ben die van binnen in Verborg, en die Beſnienis van die Hert ben een Beſnienis, die geskied na die Geeſt, en niet na die Letter; en die Roem van die no ben van die Menſchen, maar van God.

Die 3 Capitel.

Wat Voordeel die Jooden hab dan? of wat ben die Profit van die Beſnienis?

2. Gòe moeſchi na all Manier. Vooreerſt dit Woord van God ka betrouw na ſender.

3. Maar, dat ſom no a gloof na die, wat die ben? ſender Ongloof ſal maak dan die Gloof van God tot nietmetal?

4. Die wees verwee! Veelmeer die bliev ſoo, dat God ben waarachtig, en allemaal Menſchen ben

tigheid; dat Em alleen wees rechtveerdig, en maak rechtveerdig diejeen, die ben ut die Gloof na Jesus.

27. Na waar die Roem bliev dan noe? Em ben utgesloten. Door wat voor een Wet? Door die Wet van die Werken? O neen, maar door die Wet van die Gloof.

28. Soo ons besliet dan, dat die Mensch kom gerechtveerdigt alleen door die Gloof, sonder die Werken van die Wet.

29. Of, God ben dan alleen een God voor die Jooden? Em no ben een God voor die Heidens ookal? Ja wel, ook een God voor die Heidens.

30. Voordoor die ben een eenige God, die maak rechtveerdig die Besnienis ut die Gloof, en die Onbesnienis door die Gloof.

31. Hoesoo noe? Ons maak dan die Wet tot nietmetal, door die Gloof? Die sal wees verwee! Maar ons bevastig die Wet.

Die 4 Capitel.

Wat ons will see dan van ons Vader Abraham, dat em ka vind na die Vleesch.

2. Die ons see: As Abraham ben gerechtveerdigt door die Werken, soo em hab wel Roem, maar niet navoor God.

3. Wat die Skrift see dan? Abraham ka gloof God, en die ka word gereekent na em tot Gerechtigheid.

4. Noe na diejeen, die hab vor doe met Werken, die Loon no word gereekent ut Gnade, maar voor Skuld.

5. Maar na diejeen, die no hab vor doe met Werken,

Werken, maar gloof na Em, die maak die Godlooſe rechtveerdig, ſi Gloof word gereekent tot Gerechtigheid.

6. Glik as ook David ſee, dat die Saligheid behoor alleèn na die Menſch, na die God reeken die Gerechtigheid, ſonder Werken, wanneer em ſee:

7. Salig ſender ben, die ſender Ongerechtigheid ben vergeven, en ſender Sonden ben bedekt.

8. Salig die Man ben, na die God no reeken die Sondo toe.

9. Noe deeſe Saligheid behoor dan (alleen) na die Beſnienis, of na die Onbeſnienis ookal? Voor door ons ſee, dat die Gloof ka word gereekent tot Gerechtigheid na Abraham.

10. Hoeſoo die ka word dan gereekent na em? die Tid em a wees na die Beſnienis, of na die Onbeſnienis? ſonder Twiefel niet na die Beſnienis, maar na die Onbeſnienis.

11. Em a ontvang die Teeken van die Beſnienis as een Signet van Gerechtigheid van die Gloof, die em a hab al, eerder em a word beſneden; voor dat em a ſal wees een Vader van allemaal, die gloof, maski ſender ben onbeſneden, dat die Gerechtigheid a ſal word gereekent na dieſelvde ookal;

12. En dat em a ſal word een Vader ookal van die Beſnienis, doch niet alleen voor ſender, die ben van die Beſnienis, maar ook voor ſender, die wandel na die Voet-Stappen van die Vader Abraham ſi Gloof, die em a hab, toen em a wees onbeſneden nochal.

13. Want die Beloofdenis, dat Abraham ſal wees

die Erfgenaam van die Werld, no ka geſkied na em, of na ſi Saad, door die Wet, maar door die Gerechtigheid van die Gloof.

14. Want, as diejeen, die ben van die Wet, ben Erfgenaamen, dan die Gloof ben voor ſoóſoo, en die Beloofdenis ben voor nietmetal.

15. Want die Wet werk Toorn, voordoor, waar die no hab Wet, daar die no hab Overtreding.

16. Voordaarom die Gerechtigheid moet kom door die Gloof, dat die kan wees ut Gnade, en dat die Beloofdenis bliev vaſt voor allemaal Saad, niet alleen voor em, die ben na onder die Wet, maar ook voor em, die ben van Abraham ſi Gloof, welk ben die Vader van ons allemaal.

17. Soo as die ſtaan geſkreeven: Mi ka ſet joe tot een Vader van moeſchi Volk (Natien) navoor God, na die joe ka gloof, die maak die Doojen leevendig, en roep die Dingen, die no ben, glik as die ben daar.

18. En em ka gloof op Hoopning tegen Hoopning, voor dat em a ſal word een Vader van moeſchi Volk (Natien), glik as die a wees geſprooken na em: *Soo* joe Saad ſal wees.

19. En em no a kom ſwak na die Gloof, em no a kik ook na ſi eigen Lichaam, die a wees dood meeſt, voordoor em a wees deſtby hondert Jaar oud, ook niet na die doojenachtige Lif van Sara.

20. Want em no a twiefel na die Beloofdenis van God, door Ongloof, maar em a kom ſterk na die Gloof, en a gie die Eer na God;

21. En a kom vollkom verſeekert, dat God a wees machtig vor doe, wat Em a ka beloof.

22. Voor-

22. Voordaarom ook, die a word gereekent na em, tot Gerechtigheid.

23. Noe die no ben geskreeven om die will van em alleen, dat die ben toegereekent na em;

24. Maar om die will van ons ookal, na welk die ſal word toegereekent, as ons gloof na diejeen, die ka wek op ons Heere Jeſus van die Doojen;

25. Die ben overgeleveert om die will van ons Sondo, en opgewekt om die will van ons Gerechtigheid.

Die 5 Capitel.

Noe dan, derwil ons ka kom gerechtveerdigt door die Gloof, ſoo ons hab Vrede met God, door ons Heere Jeſus Chriſtus.

2. Door Em ons ka krieg ook een Toegang in die Gloof, tot deeſe Gnade, na die ons ſtaan, en ons beroem ons ſelv van die Hoopning van die toekomſtige Heerlikheid, die God ſal gie.

3. Doch niet die alleen, maar ons beroem ons ook in Droefniſſen; derwil ons weet, dat Droefnis breng Geduld;

4. En Geduld breng Ondervinding; en Ondervinding breng Hoopning;

5. Maar Hoopning no maak beskaamt: Want die Liefde van God ben utgeſtort nabinne ons Hert, door die heilig Geeſt, die ben gegeven na ons.

6. Want toen ons a wees ſwak nochal, na die Tid, da Chriſtus ka dood voor ons Godlooſe.

7. Noe skaars een Menſch ſal dood voor een Rechtveerdige; om die will van een Goeje altomets een a ſal will dood.

8. Voordaarom God pries si Liefde tegen ons, dat Chriſtus ka dood voor ons, toen ons a wees Sondaars nochal.

9. Soo veel meer noe, derwil ons ka kom gerechtveerdigt door Si Bloed, ons ſal bliev bewaart van die Toorn door Em.

10. Want as ons ben verſoent met God, door die Dood van Si Soon, die Tid ons a wees Vyanden nochal, veelmeer ons a ſal kom ſalig door Si Leev, derwil ons ben noe verſoent.

11. En niet *die* alleen; maar ons roem ons ookal na God, door ons Heere Jeſus Chriſtus, door die ons ka ontvang noe die Verſoening.

12. Voordaarom, glik as die Sondo ka kom na die Werld door *een* Menſch, en die Dood ka kom door die Sondo, ſoo die Dood ka dring door na allemaal Menſchen, derwil ſender allemaal ka ſondig.

13. Want die Sondo a wees wel na die Werld, tee na die Wet; maar waar geen Wet ben, daar die Sondo no word toegereekent.

14. Maar die Dood a regeer van Adam af tee na Moſes, ook over diejeen, die no ka ſondig na die Gliknis van Adam ſi Overtreding, welk ben een Voorbeeld van Em, die a ſal kom.

15. Maar die no ben ſoo met die Sondo, glik as met die Gnaden-Gave. Want as veel ka ſterv, na die Vall van die *een*, ſoo die Gnade en Gave van God ka kom overvloetig na veele, door die Gnade van die *een* Menſch Jeſus Chriſtus.

16. En die Gave no ben over *een* Sondo alleen, glik as door die een Sondaar ſi eenige Sondo allegaar Bederf. Want die Oordeel ka kom door die

een

een Sondo tot Verdoemnis, maar die Gnaden-Gave help ook ut van *veel* Sondo, tot Gerechtigheid.

17. Want, as die Dood ka regeer om die will van die *een* Sondaar ſi Afvall, door die *een;* veelmeer dan diejeen, die ontvang die Overvloet van Gnade en Gave van Gerechtigheid, ſender ſal regeer na die Leev, door die *een* (naamlik) Jeſus Chriſtus.

18. Soo as noe die Verdoemnis ka kom over allemaal Menſchen, door die Sondo van die *een*; ſoo ook die Rechtveerdigmaaking van die Leev ka kom over allemaal Menſchen, door die Gerechtigheid van die *een.*

19. Want glik as door die *een* Menſch ſi Ongehoorſamheid ka kom veel Sondaars, ſoo ook door die Gehoorſamheid van die *Een* veele ſal kom rechtveerdig.

20. Maar die Wet ka kom nevens in, dat die Sondo a ſal kom meer machtig. Maar waar die Sondo ka kom machtig, daar die Gnade ka kom doch veel meer machtig.

21. Dat glik as die Sondo ka regeer na die Dood, ſoo die Gnade ſal regeer ookal, door Gerechtigheid, na die eewig Leev, door Jeſus Chriſtus ons Heere.

Die 6 Capitel.

Wat ons will ſee dan? Ons ſal bliev dan nabinne die Sondo, dat die Gnade kan kom meer machtig?

2. Die ſal wees verwee! Hoeſoo ons ſal will

die Erfgenaam van die Werld, no ka geſkied na em, of na ſi Saad, door die Wet, maar door die Gerechtigheid van die Gloof.

14. Want, as diejeen, die ben van die Wet, ben Erfgenaamen, dan die Gloof ben voor ſoóſoo, en die Beloofdenis ben voor nietmetal.

15. Want die Wet werk Toorn, voordoor, waar die no hab Wet, daar die no hab Overtreding.

16. Voordaarom die Gerechtigheid moet kom door die Gloof, dat die kan wees ut Gnade, en dat die Beloofdenis bliev vaſt voor allemaal Saad, niet alleen voor em, die ben na onder die Wet, maar ook voor em, die ben van Abraham ſi Gloof, welk ben die Vader van ons allemaal.

17. Soo as die ſtaan geſkreeven: Mi ka ſet joe tot een Vader van moeſchi Volk (Natien) navoor God, na die joe ka gloof, die maak die Doojen leevendig, en roep die Dingen, die no ben, glik as die ben daar.

18. En em ka gloof op Hoopning tegen Hoopning, voor dat em a ſal word een Vader van moeſchi Volk (Natien), glik as die a wees geſprooken na em: *Soo* joe Saad ſal wees.

19. En em no a kom ſwak na die Gloof, em no a kik ook na ſi eigen Lichaam, die a wees dood meeſt, voordoor em a wees deſtby hondert Jaar oud, ook niet na die doojenachtige Lif van Sara.

20. Want em no a twiefel na die Beloofdenis van God, door Ongloof, maar em a kom ſterk na die Gloof, en a gie die Eer na God;

21. En a kom vollkom verſeekert, dat God a wees machtig vor doe, wat Em a ka beloof.

22. Voor-

22. Voordaarom ook, die a word gereekent na em, tot Gerechtigheid.

23. Noe die no ben geskreeven om die will van em alleen, dat die ben toegereekent na em;

24. Maar om die will van ons ookal, na welk die ſal word toegereekent, as ons gloof na diejeen, die ka wek op ons Heere Jeſus van die Doojen;

25. Die ben overgeleveert om die will van ons Sondo, en opgewekt om die will van ons Gerechtigheid.

Die 5 Capitel.

Noe dan, derwil ons ka kom gerechtveerdigt door die Gloof, ſoo ons hab Vrede met God, door ons Heere Jeſus Chriſtus.

2. Door Em ons ka krieg ook een Toegang in die Gloof, tot deeſe Gnade, na die ons ſtaan, en ons beroem ons ſelv van die Hoopning van die toekomſtige Heerlikheid, die God ſal gie.

3. Doch niet die alleen, maar ons beroem ons ook in Droefniſſen; derwil ons weet, dat Droefnis breng Geduld;

4. En Geduld breng Ondervinding; en Ondervinding breng Hoopning;

5. Maar Hoopning no maak beskaamt: Want die Liefde van God ben utgeſtort nabinne ons Hert, door die heilig Geeſt, die ben gegeven na ons.

6. Want toen ons a wees ſwak nochal, na die Tid, da Chriſtus ka dood voor ons Godloose.

7. Noe skaars een Menſch ſal dood voor een Rechtveerdige; om die will van een Goeje altomets een a ſal will dood.

21. Wat Vrucht jender a hab dan na dieſelvde Tid? over die jender ſkaam noe: Want die End van dieſelvde ben die Dood.

22. Maar noe jender ka kom vrie van die Sondo, en ka word Dienſt-Knechten van God, ſoo jender hab jender Vrucht, dat jender kom heilig, en die End ben die eewig Leev.

23. Want die Dood ben die Loon van die Sondo; maar die Gnaden-Gave van God ben die eewig Leev, na Chriſtus Jeſus, ons Heere.

Die 7 Capitel.

Jender weet dan niet, liefe Broeders! (want mi ſpreek met diejeen, die verſtaan die Wet) dat die Wet regeer over een Menſch, ſoo lang as em leev?

2. Want een Wif, die ſtaan na onder die Man, ben verbonden door die Wet, ſoo lang as die Man leev; maar as die Man dood, ſoo em ben vrie van die Wet, die em a hab van die Man.

3. Voordaarom noe, as em ben by een ander Man, ſoo lang die Man leev, ſoo em ſal word genaamt een Echtebreekerin; maar as die Man dood, dan em ben vrie van die Wet, dat em no ben een Echtebreekerin, as em ben by een ander Man.

4. Soo ookal, mi Broeders! jender ka kom dood na die Wet, door die Lichaam van Chriſtus, dat jender ſal wees van een ander, naamlik van Em, die ben opgewekt van die Doojen, voor dat ons ſal breng Vrucht na God.

5. Want toen ons a wees na die Vleeſch, da die Beweegingen van Sondo, die a wees door die Wet,

Wet, a werk krachtig nabinne ons Leden, vor breng Vrucht na die Dood.

6. Maar noe ons ka kom los van die Wet, en ka dood af van die, die a hou ons gevangen, ſoo, dat ons ſal dien noe na die Nieuwigheid van die Geeſt, en niet na die Oudheid van die Letter.

7. Wat ons will ſee noe? Die Wet ben dan Sondo? Die ſal wees verwee! Maar mi no a ken die Sondo, ſonder door die Wet. Want mi no a weet van die Begeerlikheid, dat die ben Sondo, as die Wet no a ka ſee: joe no ſal begeer.

8. Maar da die Sondo a neem Oorſaak door die Gebod, en a verwek all Sort van Begeerlikheid nabinne mi; want ſonder die Wet die Sondo a wees dood.

9. En ſonder die Wet mi a leev ſoo voortid, maar toen die Gebod a kom, da die Sondo a word leevendig weeraan.

10. En *mi* a dood; en die a word bevonden, dat die Gebod, die a wees doch geordineert tot Leev voor mi, a breng na mi die Dood.

11. Want die Sondo, die a neem Oorſaak door die Gebod, a verley mi, en a maak mi dood, door dieſelvde Gebod.

12. Soo die Wet ben ja wel heilig, en die Gebod ben heilig, rechtveerdig en goet.

13. Soo dan die, wat ben goet, ka kom een Dood voor mi? Die wees verwee! maar die Sondo, dat die a ſal kom openbaar as Sondo, ka werk door die Goeje die Dood na mi, voor dat die Sondo a ſal kom over die maaten ſondig, door die Gebod.

14. Want ons weet, dat die Wet ben geeſtlik,

maar mi ben vleeſchlik, en verkoopt na onder die Sondo.

15. Voordoor mi no weet, wat mi doe: want mi no doe, wat mi will; maar wat mi haat, die mi doe.

16. En as mi doe noe, wat mi no will, ſoo mi ſtaan die ja toe, dat die Wet ben goet.

17. Soo *mi* doe noe dieſelvde niet meer, maar die Sondo, die woon nabinne mi.

18. Want mi weet, dat nabinne mi (die ben, nabinne mi Vleeſch) no woon een goet Ding; die Will mi hab wel, maar vor doe die Goeje, die mi no vind.

19. Want die Goeje, die mi will, die mi no doe; maar die Quaaje, die mi no will, die mi doe.

20. Maar as mi doe, wat mi no will, dan *mi* ſelv no doe die meer, maar die Sondo, die woon nabinne mi.

21. Soo mi vind noe een Wet voor mi, as mi will doe die Goeje, dat die Quaat hang na mi.

22. Want mi hab Vergnoegtheid na die Wet van God, na die inwendig Menſch.

23. Maar mi kik een ander Wet nabinne mi Leden, die ſtrie tegen die Wet van mi Gemoed, en neem mi gevangen na onder die Wet van die Sondo, welk ben nabinne mi Leden.

24. Mi elendig Menſch, wie ſal verloſs mi ut die Lichaam van deeſe Dood?

25. Mi dank God door Jeſus Chriſtus, ons Heere. Soo mi ſelv dien noe met die Gemoed die Wet van God, maar met die Vleeſch die Wet van die Sondo.

Die

Die 8 Capitel.

Soo die hab noe geen Verdoemnis voor diejeen, die ben na Chriſtus Jeſus, die no wandel na die Vleeſch, maar na die Geeſt.

2. Want die Wet van die Geeſt, die maak leevendig na Chriſtus Jeſus, ka maak mi vrie van die Wet van die Sondo, en van die Dood.

3. Want wat a wees onmooglik voor die Wet, derwil die a wees ſwak door die Vleeſch, die God a doe, voordoor Em a ſtier Si Soon in Glikheid van die ſondig Vleeſch, om die will van die Sondo, en a verdoem die Sondo in die Vleeſch.

4. Voor dat die Gerechtigheid van die Wet a ſal kom vervoellt nabinne ons, die no wandel na die Vleeſch, maar na die Geeſt.

5. Want diejeen, die ben na die Vleeſch, die ben vleeſchlik geſint; maar diejeen, die ben na die Geeſt, die ben geeſtlik geſint.

6. Maar die Sin van die Vleeſch ben die Dood, en die Sin van die Geeſt ben Leev en Vrede.

7. Voordaarom die Sin van die Vleeſch ben een Vyandſkap tegen God; derwil die no ben onderdaanig na die Wet van God, want die ook no *kan* wees onderdaanig.

8. Maar ſender, die ben vleeſchlik, no kan behaag God.

9. Doch jender no ben vleeſchlik, maar geeſtlik, as die ben ſoo, dat die Geeſt van God woon nabinne jender. Maar wie no hab die Geeſt van Chriſtus, die no ben van Em.

10. Maar as Chriſtus ben nabinne jender, ſoo die Lichaam wel ben dood, om die will van die Son-

do, maar die Geeſt ben die Leev, om die will van die Gerechtigheid.

11. As noe die Geeſt van Em, die ka wek Jeſus op van die Doojen, woon nabinne jender; ſoo ook dieſelvde, die ka wek Chriſtus op van die Doojen, ſal maak jender ſterflike Lichaamen leevendig, door die Geeſt van Em, die woon nabinne jender.

12. Soo dan, liefe Broeders! ons ben Skuldenaars, niet na die Vleeſch, dat ons ſal leev na die Vleeſch.

13. Want as jender leev na die Vleeſch, ſoo jender ſal dood; maar as jender maak die Werkingen van die Vleeſch dood, door die Geeſt, ſoo jender ſal leev.

14. Want ſoo veele as word geleyd door die Geeſt van God, die ben Kinders van God.

15. Want jender no ka ontvang een Geeſt van Dienſt-Knechtſkap, dat jender a ſal vrees weeraan; maar jender ka ontvang die Geeſt van Kindskap, door welk ons roep: Abba, liefe Vader.

16. Dieſelvde Geeſt gie Getugnis met ons Geeſt, dat ons ben Kinders van God.

17. En as ons ben Kinders, ſoo ons ben Erfgenaamen ookal, naamelik Erfgenaamen van God, en Met-Erfgenaamen van Chriſtus, as die ben, dat ons leid met Em, voor dat ons ook word met Em verhoogt tot die Heerlikheid.

18. Want mi reeken, dat die Leiden van deeſe Tid no ben waerdig vor verglik die met die Heerlikheid, die ſal word geopenbaart na ons.

19. Want die Creatur verwacht met Verlang die Openbaaring van God Si Kinders.

20. Want

20. Want die Creatur ben onderworpen na die Ydelheid, niet gewillig, maar om die will van Em, die ka onderwerp dieſelvde,

21. Op Hoopning, dat ook die Creatur ſelv ſal kom vrie van die Dienſtbaarheid van Bederfnis, tot die heerlik Vrieheid van die Kinders van God.

22. Want ons weet, dat die geheele Creatur ſucht met ons, en ben benauwt nochal tee noe.

23. En niet deeſe alleen, maar ons ſelv ookal, die ons hab die eerſte Vrucht van die Geeſt, ſucht ook nabinne ons ſelv na die Kindskap, en verwacht die Verlosſing van ons Lichaam.

24. Want ons ben ſalig in Hoopning. Maar die Hoopning, die ben vor kik, no ben Hoopning, Want hoeſoo een Volk kan hoop, wat em kik?

25. Maar as ons hoop die, wat ons no kik, ſoo ons verwacht die met Geduld.

26. Soo ook die Geeſt help ons Swakheid op. Want ons no weet, wat ons ſal bed, glik as die behoor; maar die Geeſt ſelv bed voor ons, met ſuchten, die no ben vor ſpreek ut.

27. Maar Em, die onderſoek die Herten, weet wat die Sin van die Geeſt ben; voordoor Em bed voor die Heiligen, ſoo as die ben die Will van God.

28. En ons weet, dat alle Dingen dien tot Beſt voor diejeen, die hab God lief, die beroepen ben na Si Voorneeming.

29. Want ſender, die Em ka ken toevoorn, die Em ka verordineer ookal, vor wees glikformig na die Evenbeeld van Si Soon, dat Em ſal wees die Eerſtgeboorne onder veel Broeders.

30. En ſender, die Em ka verordineer, die Em

nochal, en no a ka doe Goets of Quaat (voor dat die Voorneeming van God a ſal ſtaan vaſt na die Verkieſing, niet ut Verdienſt van die Werken, maar ut Gnade van Em, die roep).

12. Da die a word geſproken na em: Die Oudſte ſal dien die Jongſte.

13. Soo as die ſtaan geskreeven: Mi ka hab Jakob lief, maar mi ka haat Eſau.

14. Wat ons will ſee dan? Ben dan God onrechtveerdig? Die wees verwee!

15. Want Em a ſee na Moſes: Mi will wees gnadig, na wie mi ben gnadig, en mi will wees barmhertig, over wie mi ben barmhertig.

16. Soo die no ſtaan noe na em, die will, ook niet na em, die koerri, maar na die Barmhertigheid van God.

17. Want die Skrift ſee na Pharao: Even voor dieſelvde mi ka verwek joe, dat mi a will bewies mi Macht na joe, en dat mi Naam a ſal word verkondigt op die geheele Aarde.

18. Soo Em neem noe Jamer, over wie Em will, en verhardt wie Em will.

19. Da joe ſal ſee na mi: Voor wat Em klaag dan nochal? Wie kan ſtaan tegen ſi Will?

20. Ja, liefe Menſch! wie joe ben dan, dat joe will maak Recht met God? een Werk ſee dan ook na ſi Meeſter: Voor wat joe ka maak mi *ſoo?*

21. Een Potbakker hab dan niet die Macht over die Klei, vor maak van een en dieſelvde Klomp een Vat tot Eer, en die ander tot Oneer?

22. Voordaarom, toen God a will bewies Toorn, en maak ſi Macht bekent, Em ka draag met groot Geduld

Geduld die Vaten van Toorn, die a wees toebereid tot die Bederf;

23. En dat Em a kan maak bekent die Rikdom van ſi Heerlikheid na die Vaten van Barmhertigheid, die Em ka bereid toevoorn tot Heerlikheid.

24. Die Em ka roep ookal, naamelik ons, niet alleen van die Jooden, maar ook van die Heidens.

25. Glik as Em ſee ook door Hoſeas: Mi will roep diejeen mi Volk, die no a wees mi Volk, en mi liefe, die no a wees die liefe.

26. En die ſal geskied, na die Plaats, waar die a word geſproken na ſender: Jender no ben mi Volk; daar ſender ſal word genaamt Kinders van die leevendig God.

27. Maar Jeſaias roep over Iſrael: As die Getal van die Kinders van Iſrael ſal wees, glik die Sand van die See, doch die Overblievſel ſal kom ſalig.

28. Want Em will vollendig die Werk, en ſnie die af in Gerechtigheid; voordoor die Heere will maak een kort Werk op die Aarde.

29. En glik as Jeſaias a ſee toevoorn: As die Heere Zebaoth no a ka' latſtaan Saad bliev over voor ons, ſoo ons a ſal ka kom glik Sodoma, en glik as Gomorrha.

30. Wat ons will ſee dan? Die ons will ſee: Die Heidens, die no a ſoek die Gerechtigheid, ka ontvang die Gerechtigheid; maar mi ſee van *die* Gerechtigheid, die kom ut die Gloof.

31. Maar Iſrael, die a ſoek die Wet van Gerechtigheid, no ka kom na die Wet van Gerechtigheid.

32. Voorwaarom? Voordaarom, dat ſender no a ſoek die ut die Gloof, maar as ut die Werken

van die Wet. Want ſender a ſtoot ſender na die Steen van Aanſtoot.

33. Glik as die ſtaan geskreeven: Kik, mi lee na Zion een Steen van Aanſtoot, en een Klip van Ergernis; en elkeen, die gloof na Em, die no ſal kom beskaamt.

Die 10 Capitel.

Liefe Broeders! die Wenſch van mi Hert ben, en mi bed na God ookal voor Iſrael, dat ſender ſal kom ſalig.

2. Want mi gie na ſender die Getugnis, dat ſender hab een Yver voor God, maar niet met Verſtand.

3. Want ſender no ken die Gerechtigheid van God, en ſoek vor recht op ſender eigen Gerechtigheid, en volgens die, ſender no ben onderdaanig na die Gerechtigheid van God.

4. Want die Ende van die Wet ben Chriſtus, tot Rechtveerdigheid voor elkeen, die gloof na Em.

5. Maar Moſes skriev wel van die Gerechtigheid, die kom ut die Wet, en ſee: Die Menſch, die doe deeſe Dingen, die ſal leev door die.

6. Maar die Gerechtigheid ut die Gloof ſee ſoo: No ſpreek nabinne joe Hert: Wie will vaar op na die Hemel? (naamelik vor haal Chriſtus neer.)

7. Of, wie will vaar na molee na die Diepte? (naamelik vor haal Chriſtus op van die Dooien.)

8. Maar wat die ſee? Die Woord ben deſtby na joe, naamelik nabinne joe Mond, en nabinne joe Hert. Die ben die Woord van die Gloof, die ons predik.

9. Want

9. Want as joe beken met joe Mond Jesus, dat Em ben die Heere, en gloof nabinne joe Hert, dat God ka wek Em op van die Doojen, soo joe sal kom salig.

10. Want met die Hert een Mensch gloof tot Rechtveerdigheid, en beken met die Mond tot Saligheid.

11. Want die Skrift see: Elkeen, die gloof na Em, no sal kom beskaamt.

12. Die no hab een Onderskeyd tusschen Jooden en Grieken, voordoor die ben *een* Heere van allemaal, rik over allemaal, die roep na Em.

13. Want, wie sal roep aan die Naam van die Heere, die sal kom salig.

14. Maar hoesoo sender sal roep Em aan, na die sender no gloof? Maar hoesoo sender sal gloof na Em, van die sender no ka hoor? Maar hoesoo sender sal hoor sonder Prediker?

15. Maar hoesoo sender sal predik, as sender no word gestiert? Glik die staan geskreeven: Hoe lieflik ben die Voeten van diejeen, die predik die Evangelium van Vrede, en breng goeje Bodskap van Bliskap.

16. Doch niet sender allemaal a wees gehoorsam na die Evangelium. Want Jesaias see: Heere, wie gloof ons Predik?

17. Soo die Gloof kom ut die Predik; maar die Predik door die Woord van God.

18. Maar mi see: Sender ka hoor die dan niet? Ja, waarachtig, sender Stem ka loop ut over die geheele Aarde, en sender Woorden tee na die Ende van die Werld.

19. Maar mi see: Israel ka verstaan die dan niet?

Moſes ſee eerſt: Mi will verwek jender tot Jaloersheid door diejeen, die no ben een Volk, en door een onverſtandig Natie mi will verwek jender tot Toorn.

20. Maar Jeſaias a verſtaan Em, en ſee: Mi ben gevonden van ſender, die no ka ſoek mi, en mi ka verskien na ſender, die no ka vraag na mi.

21. Maar na Iſrael em ſee: Die geheele Dag mi ka ſtrek ut mi Handen, tot een ongehoorſam en tegenſpreekend Volk.

Die 11 Capitel.

Soo mi ſee noe: God ka verſtoot dan ſi Volk? Die wees verwee! Want mi ben een Iſraëlit ookal, van die Saad van Abraham, ut die Geslacht van Benjamin.

2. God no ka verſtoot ſi Volk, die Em ka ken toevoorn. Of, jender no weet, wat die Skrift ſee van Elias? hoeſoo em ſtaan navoor God tegen Iſrael, en ſee:

3. Heere, ſender ka maak Joe Propheeten dood, en ka breek af Joe Altaaren, en mi alleen ka bliev over, en ſender ſtaan after mi Leev.

4. Maar wat die godlik Antwoord ſee na em? Mi ka lat bliev over voor mi ſelv ſeven duſend Mans, die no ka bieg ſender Knie navoor die Beeld van Baal.

5. Even ſoo noe die ben na die tegenwoordige Tid ookal, met deeſe, die ka bliev over, na die Verkieſing van Gnade.

6. En as die ben door Gnade, ſoo die no ben meer ut die Verdienſt van Werken, onoſoo Gnade no ſal wees Gnade meer. Maar as die ben ut

die

die Verdienſt van die Werken, ſoo die no ben Gnade meer; onoſoo die Verdienſt no ſal wees Verdienſt.

7. Wat dan noe? Diejeen, wat Iſrael ſoek, die em no ka krieg; maar die Verkieſing ka krieg die, en die ander ſender ben verſtokt.

8. Glik as die ſtaan geskreeven: God ka gie na ſender een Geeſt van diep Slaap, Oogen, dat ſender no ſal kik, en Ooren, dat ſender no ſal hoor, tee na deeſe Dag.

9. En David ſee: Lat ſender Tafel kom tot een Vangſtrop en tot een Vall, en tot Ergernis, en tot een Betaaling voor ſender.

10. Verduſter ſender Oogen, dat ſender no kik, en bieg ſender Rugge altid.

11. Soo mi ſee noe: Sender ka ſtoot dan ſender ſelv, voordaarom, dat ſender a ſal vall? Die wees verwee! Maar door ſender Vall die Saligheid ka kom na die Heidens, vor verwek een Jaloersheid na ſender.

12. Want, as ſender Vall ben die Rikdom van die Werld, en ſender Skade ben die Rikdom van die Heidens; hoe veelmeer, as ſender Getal ſal kom voll!

13. Met jender mi ſpreek, die ben Heidens, derwil mi ben die Apoſtel van die Heidens, ſoo mi will maak mi Ampt heerlik,

14. As altomets mi ſal kan verwek diejeen, die ben mi Vleeſch, tot een Jaloersheid, en maak ſom van ſender ſalig.

15. Want as ſender Verſtooting ben die Verſoening van die Werld, wat die Aanneeming van ſender ſal wees anders, as die Leev ut die Doojen.

16. As die Eerſtling ben heilig, ſoo die Deeg ben heilig ookal; en as die Wolter ben heilig, ſoo die Takkies ook ben heilig.

17. Maar as ſom van die Takkies ben afgebrooken, en joe, die a wees een wild Oliefboom, ben ingeplant na Plek van ſender, en ka krieg Part na die Wolter, en na die Sap van die Oliefboom;

18. Soo joe no roem joe ſelv tegen die Takkies, maar as joe roem joe ſelv tegen ſender, ſoo joe ſal weet, dat joe no draag die Wolter, maar die Wolter draag joe.

19. Da joe ſal ſee dan: Die Takkies ben afgebrooken, dat mi a ſal word ingeplant.

20. Wel geſproken, ſender ben afgebrooken, om die will van ſender Ongloof, en joe ſtaan door die Gloof; no wees hoogmoedig, maar vrees.

21. Want as God no ka ſpaar die naturlik Takkies, paſs op, dat altomets Em no ſal ſpaar joe ookal.

22. Voordaarom kik die Goetheid en Strengheid van God: Die Strengheid wel over diejeen, die ka vall; maar die Goetheid over joe, as joe bliev na die Goetheid, onoſoo joe ſal word afgekapt ookal.

23. En ſender, as ſender no bliev na die Ongloof, ſal word ingeplant; want God ben machtig, vor plant ſender in weeraan.

24. Want as joe ben afgekapt van die Oliefboom, die a wees wild von Natur, en ingeplant tegen die Natur na een goeje Oliefboom: hoe veelmeer die naturlik Takkies ſal word ingeplant na ſender eigen Oliefboom?

25. Want, liefe Broeders! mi no will verberg voor jender deeſe Geheimnis, voor dat jender no

ſal

ſal wees wies by jender ſelv. Blindheid ka kom over een Part van Iſrael, tee die Vollheid van die Heidens ſal ka kom in;

26. En ſoo die geheele Iſrael ſal kom ſalig. Glik as die ſtaan geſkreeven. Ut van Zion die Verlosſer ſal kom, en ſal keer af die Godloosheid van Jakob.

27. En deeſe ben mi Teſtament (Verbond) met ſender, die Tid mi ſal neem wee ſender Sonden.

28. Aangaande die Evangelium ſender ben wel Vyanden om die will van jender; maar na die Verkieſing mi hab ſender lief, om die will van die Vaders.

29. Want die Gnaden-Gaven en Beroep van God no kan berouw Em.

30. Want glik as jender ookal voortid no ka gloof na God, maar ka krieg noe Barmhertigheid door ſender Ongloof.

31. Even ſoo deeſe ookal no a will gloof noe na die Barmhertigheid, die ka geſkied na jender, voor dat ſender a kan ontvang Barmhertigheid ookal.

32. Want God ka slot ſender allemaal in onder die Ongloof, dat Em a will jamer ſender allemaal.

33. O welk een Diepte van Rikdom, ſoo wel van die Wiesheid as van die Kennis van God! Hoe ondoorſoeklik ben Si Oordeelen, en ſi Paden no vor vind ut.

34. Want wie ka ken die Sin van die Heere? of wie ka wees Si Raadgever?

35. Of, wie ka gie een Goed na Em toevoorn, dat Em ſal krieg Betaaling weeraan?

36. Want van Em, en door Em, en tot Em ben alle Dingen: Na Em wees die Eer na Eewigheid. Amen!

Die

Die 12 Capitel.

Voordaarom, liefe Broeders! mi vermaan jender door die Barmhertigheid van God, dat jender gie jender Lichaamen tot een leevendig, heilig en na God wel behaaglik Offer, welk ben jender verſtandig Gods-Dienſt.

2. En no maak jender glikformig met deeſe Werld, maar word verandert door Vernieuwing von jender Sin, dat jender kan proef, welk ben die goeje, die welbehaaglik en die vollkomen Will van God.

3. Want door die Gnade, die ben gegeven na mi, mi ſee na elkeen onder jender, dat niemand ſal dink meer hoog van em ſelv, as wat behoor em toe; maar dat em dink maatelik van ſi ſelv: glik as God ka partie die Maat van die Gloof na elkeen.

4. Want glik as ons hab veel Leden na een Lichaam; maar niet allemaal Leden hab een en dieſelvde Werk vor doe;

5. Soo ons veel ben een Lichaam na Chriſtus, maar onder malkander die een ben die ander ſi Led.

6. En ons hab different Gaven, ſoo as die accordeer met die Gnade, die ben gegeven na ons.

7. As iemand hab Propheceying, ſoo die ſal kom glik met die Gloof. As iemand hab een Ampt vor bedien, ſoo em ſal bliev na die Dienſt. As iemand hab vor leer, ſoo em ſal paſs op die Leering.

8. As iemand hab vor vermaan, ſoo em ſal paſs op die Vermaaning; as iemand gie, ſoo em ſal gie na Eenvoudigheid; as iemand ben een Voorſtander,

ſoo

ſoo em ſal wees neerſtig. As iemand bewies Barmhertigheid, ſoo em ſal doe die met Pleſi.

9. Die Liefde, no moet wees valſch; haat diejeen wat ben quaat, en hang na die Goeje.

10. Die broederlik Liefde onder malkander wees hertlik; een kom die ander met Reſpect toevoorn.

11. No wees traag na die, wat jender ſal doe. Wees vuurig na die Geeſt; dien die Heere.

12. Wees vrolik na Hoopning; geduldig na Bedroefnis; ſtaan vaſtig na die Gebed.

13. Neem Part na die Nooddruft van die Heiligen. Herberg gern.

14. Segen diejeen, die vervolg jender; ſegen, en no vloek.

15. Wees bli met ſender, die ben vrolik, en traan met ſender, die traan.

16. Hab *een* Sin onder malkander. No hab Verlang na hoog Dingen, maar voeg jender na die Nedrige.

17. No hou jender ſelv voor wies. Vergeld na niemand Quaat met Quaat. Beſorg diejeen, wat ben eerlik navoor die Oogen van allemaal Menſchen.

18. As die ben mooglik, ſoo hab Vrede met allemaal Menſchen, ſoo veel as die lee na jender.

19. No wreek jender ſelv, mi Geliefde, maar gie Plaats na die Toorn (van God): want die ſtaan geſkreeven. Die Wraak kom *mi* toe, *mi* will betaal, ſoo die Heere ſee.

20. As noe joe Vyand hab Honger, ſoo gie em Jeet; as em hab Dorſt, ſoo gie em Drink: as joe doe die, ſoo joe ſal gaar Koolen van Vuur op ſi Hoofd.

21. No latſtaan die Quaat overwin joe; maar overwin die Quaat met die Goeje.

Die 13 Capitel.

Elkeen Menſch wees onderdaanig na die Overheid, die hab die Overmacht. Want die no hab een Overheid, ſonder van God; maar die Overheid, die ben, die ben geordineert van God.

2. Diejeen noe, die ſtell ſi ſelv tegen die Overheid, die ſtaan tegen die Ordinantie van God; maar ſender, die ſtaan tegen, ſal ontvang een Oordeel over ſender ſelv.

3. Want die Over-Machten no ben tot een Vrees voor die goeje Werken, maar voor die quaaje. As joe dan no will vrees die Overheid, ſoo doe Goets; ſoo joe ſal hab Loof van dieſelvde.

4. Want em ben een Dienaarin van God, tot goet voor joe. Maar as joe doe Quaat, ſoo vrees: Want em no draag die Sweerd voor ſooſoo; em ben een Dienaarin van God, een Wreeker tot Straf over diejeen, die doe Quaat.

5. Voordaarom, die ben noodig, vor wees onderdaanig, niet alleen om die will van die Straf, maar ook om die will van die Conſcientie.

6. Want voordaarom jender ook moet betaal die Skatting; want ſender ben Dienaars van God, die wees geduurig beeſig na die Beskerming.

7. Soo gie dan na elkeen, wat jender ben skuldig; Skatting, na welk die Skatting behoor; Toll, na welk die Toll behoor; Vrees, na welk die Vrees behoor; Eer, na welk die Eer behoor.

8. Wees ná niemand eenigſte Ding skuldig, as dat jender hab malkander lief; want, wie hab die ander lief, die ka vervoell die Wet.

9. Want

9. Want deese: Joe no sal breek die Echte; joe no sal maak dood; joe no sal steel; joe no sal gie valsch Getugnis; joe no sal begeer; en as die hab eenig ander Gebod meer, die bestaan as in een Hoofd-Somma na deese Woord: Joe sal hab joe Naaste lief, glik as joe selv.

10. Die Liefde no doe eenig Quaat na die Naaste. Soo die Liefde ben noe die Vervoelling van die Wet.

11. En derwil ons weet die, naamelik die Tid, dat die Uur ben da, vor kom wakker van die Slaap; voordoor ons Heil (Saligheid) ben naader noe, as toen ons (eerst) a gloof;

12. Die Nacht ka passeer, maar die Dag ka kom desiby: Soo lat ons lee af die Werken van Dusternis, en doe aan die Wapens van die Licht.

13. Lat ons wandel eerbaar, as na die Dag; niet na Brasserie en Dronkenskap, niet in Slaapkamers en Oneerbaarheid, niet na Twist en Neidigheid;

14. Maar doe aan die Heere Jesus Christus, en besorg die Lichaam, doch niet soo, dat die Begeerlikheid van die Vleesch kom vervoellt.

Die 14 Capitel.

Neem op diejeen, die ben swak na die Gloof, (maar) niet tot twiefelachtige Disputeering, dat die Conscientie no kom verdwaalt.

2. Die *een* gloof, dat em kan jeet allemaal goed; maar een ander, die swak ben, jeet Groensel.

3. Die jeet, no veracht em, die no jeet; en die no jeet, no oordeel em, die jeet, want God ka neem em op.

4. Wie joe ben, die oordeel een ander si Hoes-

Knecht? Em ſtaan of em vall voor ſi eigen Heere; doch, em ſal word opgericht; want God ben machtig, vor ſtell em vaſt.

5. Een eſtimeer die een Dag meer as die ander; maar een ander eſtimeer allemaal Dagen glik. Elkeen wees vollkom verſeekert ná ſi eigen Gemoed.

6. Em, die hou van die Dagen, doe die voor die Heere; en em, die no hou van die Dagen, doe die voor die Heere ookal. Die jeet, em jeet voor die Heere, want em dank God. Die no jeet, em jeet voor die Heere niet, en dank God.

7. Want niet een van ons leev ſi ſelv, en niet een ſterv ſi ſelv.

8. As ons leev, ſoo ons leev na die Heere, en as ons ſterv, ſoo ons ſterv na die Heere. Voordaarom, maski ons leev, of ons ſterf, ſoo ons ben van die Heere.

9. Want voor die ook Chriſtus ka dood, en ka ſtaan op, en ka kom leevendig weeraan, dat Em ſal wees Heere over die Dooje en Leevendige.

10. Maar joe, voor wat joe oordeel joe Broeder? of joe ander ookal, voor wat joe veracht joe Broeder? Want ons allemaal ſal word geſtellt navoor die Rechterſtoel van Chriſtus.

11. Soo as die ſtaan geskreeven: Soo waar as mi leev, die Heere ſee: Allemaal Knie ſal word gebuigt navoor mi, en allemaal Tongen ſal beken God.

12. Soo dan elkeen van ons ſal gie Reekenskap na God, voor em ſelv.

13. Voordaarom no lat ons oordeel meer een die die ander, maar oordeel veelmeer deeſe, dat niemand

mand ſtell daar een Aanſtoot of Ergernis voor ſi Broeder.

14. Mi weet, en ben verſeekert van die, door die Heere Jeſus, dat niet een Ding ben onrein, na em ſelv, except, as een reeken die voor onrein, na dieſelvde die ben dan onrein.

15. Maar as joe Broeder kom bedroefd om die will van joe Jeet, ſoo joe no wandel meer na die Liefde. No bederf em met joe Jeet, voor die Chriſtus ka dood.

16. Voordaarom, no latſtaan jender Sint (jender Goets) word gelaſtert.

17. Want die Koningrik van God no ben Jeet en Drink; maar Gerechtigheid, en Vrede en Bliskap in die heilig Geeſt.

18. En wie dien Chriſtus na deeſe Dingen, die ben behaaglik voor God, en aangenaam na die Menſchen.

19. Voordaarom, lat ons volg na diejeen, wat dien tot Vrede, en tot Beetering onder malkander.

20. Geliefde! no verbreek die Werk van God, om die will van die Jeet. Allemaal goed ben wel rein; maar, die no ben goet voor diejeen, die jeet die met een Aanſtoot van ſi Conſcientie.

21. Die ben beeter, dat joe no jeet Vleeſch, en no drink Wien, of no doe wat, na die joe Broeder neem Aanſtoot of Ergernis, of van die em kom ſwak.

22. As joe hab die Gloof, ſoo hab die by joe ſelv, navoor God. Salig em ben, die no maak em ſelv Conſcientie, na die, wat em neem aan.

23. Maar, wie twiefel over die, en jeet doch,

19. Door die Kracht van Teekens en Wonders, en door Kracht van die Geeſt van God, ſoo, dat mi ka vervoell die Evangelium van Chriſtus, van Jeruſalem af, en rondom tee na Illyricum.

20. En apart mi a ſoek vor predik die Evangelium, na waar Chriſtus ſi Naam no a wees bekent, dat mi no a ſal bouw op een vremd Grond;

21. Maar glik as die ſtaan geskreeven: Diejeen, da die no ka wees geſproken van Em, ſender ſal kik die, en diejeen, die no ka hoor, ſender ſal verſtaan die.

22. Voordaarom mi ka wees ookal veelmaal verhindert, vor kom na jender;

23. Maar noe, mi no hab een Plaats meer na deeſe Landen, en van ſens veel Jaaren mi ka hab een Verlang, vor kom na jender.

24. Soo mi will kom na jender, wanneer mi reis na Spanien. Want mi hoop, as mi ſal reis door, vor kik jender, en dat jender ſal geleyd mi da daar; doch ſoo, dat mi hab eerſt beetje Vergnoegen met jender.

25. Maar noe mi reis na Jeruſalem, vor dien die Heiligen.

26. Want die van Macedonien en Achajen ka wees gewillig, vor maak een allgemeen Collecte, vor help die Aermen onder die Heiligen, die ben na Jeruſalem.

27. Sender ka doe die gewillig, en ben ook ſender Skuldenaars. Want derwil die Heidens ka krieg Part na die geeſtlik Goed van ſender, ſoo ſender ben ſkuldig ookal, vor bewies Dienſt na ſender, met die lichaamlik Goed.

28. As mi ka vollbring die noe, en ka verſegel deeſe

Skoel, da die Heidens a bed, dat ſender a will ſee na ſender die Woord na die naaſte Sabbath.

43. En toen die Gemeente van die Skoel a ſkey van malkander, da veel van die Jooden en godvreeſende Joodengenooten, a volg Paulus en Barnabas, na die ſender ook a ſpreek, en a vermaan ſender, dat ſender a ſal bliev, na die Gnade van God.

44. En na die volgende Sabbath die geheele Stadt meeſt a kom by malkander, vor hoor die Woord van God.

45. Maar toen die Jooden a kik die Volk, ſoo ſender a kom voll van Spit, en a ſpreek tegen die, wat Paulus a ſee, en a laſter.

46. Maar Paulus en Barnabas a ſpreek vrie openbaar: Die a wees noodig, dat voorerſt na jender die Woord van God a moet word geſproken: maar noe, derwil jender ſtoot die wee van jender, en oordeel jender ſelv niet waerdig van die eewig Leev, kik ſoo ons keer ons noe na die Heidens.

47. Want *ſoo* die Heere ka gebied na ons: Mi ka ſet Joe as een Licht voor die Heidens, dat Joe ſal wees die Heil, tee na die End van die Aarde.

48. En toen die Heidens a hoor die, ſender a kom bli, en a pries die Woord van die Heere, en a word gloofig, ſoo veel as wees verordineert tot die eewig Leev.

49. En die Woord van die Heere a word publiceert door die geheele Land.

50. Maar die Jooden a ſtek op die aandachtige en eerbaare Vrouwen, en die Overſten van die Stadt, en a verwek een Vervolging tegen Paulus en Barnabas, en a ſtoot ſender ut van ſender Land-Deelen.

51. Maar

6. Groet Maria, die ka hab veel Moeite en Arbeid met ons.

7. Groet Andronicus en Junias, mi Bevrienden, en mi Met-Gevangenen; welk ben beroemt onder die Apoſtels, en ka wees bevoor mi in Chriſtus.

8. Groet Amplias, mi Geliefde na die Heere.

9. Groet Urbanus, ons Met-Helper in Chriſtus, en Stachyn, mi Geliefde.

10. Groet Apelles, die ben beproeft in Chriſtus. Groet ſender, die ben van Ariſtobulus Hoes-Volk.

11. Groet Herodion, mi Bevriende. Groet ſender, die ben van Narciſſus Hoes-Volk na die Heere.

12. Groet Tryphena, en Tryphoſa; welk (Vrouwen) ka arbeid na die Heere. Groet Perſida, die geliefde (Suſter), die ka arbeid veel na die Heere.

13. Groet Ruffus, die Utverkieſen na die Heere, en die Moeder van em en van mi.

14. Groet Aſyncritus, en Phlegon, Hermas, Patrobas, Hermes, en die Broeders, die ben by ſender.

15. Groet Philologus, en Julia, Nereus, en ſi Suſter, en Olympas, en allemaal Heiligen, die ben met ſender.

16. Groet jender onder malkander met die heilige Kuſs. Die Gemeente van Chriſtus groet jender.

17. Maar mi vermaan jender, liefe Broeders, dat jender paſs op na ſender, die maak Tweedracht en Ergernis tegen die Leering, die jender ka leer, en hou jender af van ſender.

18. Want

18. Want diejeen, die doe soo, sender no dien die Heere Jesus Christus, maar sender eigen Buk; en door soet Mond en wies Woorden, sender verley die Hert van die Onskuldigen.

19. Want die Gehoorsamheid van jender ka kom bekent na allemaal Volk. Voordaarom mi ben bli over jender. Maar mi will, dat jender sal wees wies na die, wat ben goet, doch onnoosel na die, wat ben quaat.

20. Maar die God van Vrede sal vertrap die Satan na onder jender Voeten haastelik. Die Gnade van ons Heere Jesus Christus wees met jender, Amen!

21. Timotheus, mi Met-Helper, en Lucius, en Jason, en Sosipater, mi Bevrienden, groet jender.

22. Da mi, Tertius, die ka skriev deese Brief, groet jender in die Heere.

23. Gajus, die Hoes-Weert van mi en van die geheele Gemeente, groet jender. Erastus, die Camerier van die Stadt, groet jender, en Quartus, die Broeder.

24. Die Gnade van ons Heere Jesus Christus wees met jender allemaal. Amen!

25. Noe na Em, die ben machtig, vor versterk jender, soo as die accordeer met mi Evangelium, en die Predik van Jesus Christus, door welk die Geheimnis ka kom openbaar, die a wees verswegen van sens die Werld a begin.

26. Maar noe die ben geopenbaart, en ka kom bekent, door die Skriften van die Propheeten, na die Verordineering van die eewig God, vor recht op die Gehoorsamheid van die Gloof, onder allemaal Heidens.

27. Na dieſelvde God, die alleen ben wies, wees Eere door Jeſus Chriſtus, in Eewigheid. Amen!

Na die Romeynen geskreeven van Corinthen, en geſtiert door Phœbe, die a wees na die Dienſt van die Gemeente na Kenchrea.

Die eerſte Brief van Paulus na die Corinthers.

Die 1 Capitel.

Paulus, beroepen tot een Apoſtel van Jeſus Chriſtus, door die Will van God, en Soſthenes ons Broeder.

2. Na die Gemeente van God, welk ben na Corinthen, die Geheiligden in Chriſtus Jeſus, geroepen vor wees Heilige, met allemaal, die roep aan die Naam van ons Heere Jeſus Chriſtus, na allemaal ſender en ons Plaatſen.

3. Gnade wees met jender, en Vrede van God, ons Vader, en van die Heere Jeſus Chriſtus.

4. Mi dank mi God altid over jender, voor die Gnade van God, die ben gegeven na jender door Chriſtus Jeſus:

5. Dat jender ka kom rik door Em na allemaal Dingen, na allemaal Leering en na allemaal Kennis;

6. Glik

6. Glik as die Getugnis van Chriſtus ka kom krachtig nabinne jender:

7. Soo dat jender no hab Mankement na eenigſte Gnadengave, en verwacht maar die Openbaaring van ons Heere Jeſus Chriſtus.

8. Die ook ſal behou jender vaſt, tee na die Ende, dat jender kan wees onſtraflik na die Dag van ons Heere Jeſus Chriſtus.

9. Want God ben getrouw, door die jender ben beroepen tot die Gemeenskap van ſi Soon Jeſus Chriſtus, ons Heere.

10. Maar, liefe Broeders, mi vermaan jender, door die Naam van ons Heere Jeſus Chriſtus, dat jender allemaal ſpreek een en dieſelvde, en no lat Partieing (Oneenigheid) wees onder jender, maar hou vaſt met malkander na *een* Sin, en na *een* Meening.

11. Want mi a krieg vor hoor, liefe Broeders, door die, die ben ut die Hoes van Chloës, dat Twiſtigheid ben onder jender.

12. Maar mi ſee van die, dat onder jender die een ſee: Mi ben van Paulus; die ander: mi ben van Apollos; die derde: mi ben van Kephas; en die vierde: mi ben van Chriſtus.

13. Hoeſoo dan? Chriſtus ben gepartied noe? Paulus ben dan gekroeſigt voor jender? Of jender ben gedoopt dan na die Naam van Paulus?

14. Mi dank God, dat mi ka doop niemand van jender, as alleen Criſpus en Gajus;

15. Dat niet een kan ſee: Mi ka doop em op *mi* Naam.

16. Maar mi ka doop ook die Hoes-Volk van Stephanus; verder mi no weet, as mi ka doop ſom ander.

17. Want

17. Want Chriſtus no ka ſtier mi vor doop, maar vor predik die Evangelium; niet met Wiesheid van Woorden, dat die Kroes van Chriſtus no word verydelt.

18. Want die Woord van die Kroes ben wel een Dwaasheid na ſender, die word verlooren; maar na ons, die word ſalig, die ben een Kracht van God.

19. Want die ſtaan geskreeven: Mi will maak tot nietmetal die Wiesheid van die Wieſen, en gooy wee die Verſtand van die Verſtandigen.

20. Waar ben die Wieſen? Waar ben die Skriftgeleerden? Waar ben die Onderſoekers (Diſputeerers) van deeſe Werld? Da no God ka maak die Wiesheid van deeſe Werld tot Dwaasheid?

21. Want voordoor die Werld door ſi *eigen* Wiesheid no a ken God na *Si* Wiesheid, ſoo die a behaag God, vor maak ſalig door die Dwaasheid van die Predik diejeen, die gloof na die.

22. Overmits die Jooden begeer Teekens, en die Grieken vraag voor Wiesheid.

23. Maar ons predik Chriſtus, die ben gekroeſigt, na die Jooden een Ergernis, en na die Grieken een Dwaasheid.

24. Maar na diejeen, die ben beroepen, ſoo wel Jooden as Grieken, ons predik Chriſtus, as godlik Kracht en godlik Wiesheid.

25. Want die godlik Dwaasheid ben meer wies as die Menſchen; en die godlik Swakheid ben meer ſterk as die Menſchen.

26. Kik, liefe Broeders, na jender Beroep: Niet veel Wieſen na die Vleeſch, niet veel Machtigen, niet veel Edele ben beroepen.

27. Maar

27. Maar God ka kies ut, wat ben dwaas navoor die Werld, dat Em a will maak die Wieſen beſkaamt; en God ka kies ut, wat ben ſwak navoor die Werld, dat Em a will maak die Sterke beſkaamt;

28. En God ka kies ut die Onedele navoor die Werld, en die, wat ben veracht, en wat ben nietmetal, dat Em a will vernietig, wat ben een Goed;

29. Voor dat geen Vleeſch ſal roem ſi ſelv navoor Em.

30. Maar van Em jender ben na Chriſtus Jeſus, die God ka maak voor ons tot Wiesheid, en tot Rechtveerdigheid, en tot Heiligmaaking, en tot Verloſing.

31. Dat, glik as die ſtaan geſkreeven: Wie roem ſi ſelv, die roem em na die Heere.

Die 2 Capitel.

En *mi*, liefe Broeders! toen mi a kom na jender, mi no a kom met hooggeleerde Woorden, of met hoog Wiesheid, vor verkondig na jender die Predik van God.

2. Want mi no a neem mi voor, dat mi will weet een Goed onder jender, ſonder alleen Jeſus Chriſtus, en Em, as gekroeſigt.

3. En mi a wees by jender met Swakheid, en met Vrees, en met groot Beeving.

4. En mi Woord en mi Predik no a wees met beweeglik Woorden van menſchlik Wiesheid, maar in die klaare Bewies in Geeſt en Kracht.

5. Voor dat jender Gloof no a ſal beſtaan na die Wiesheid van die Menſchen, maar na die Kracht van God.

6. Ons

19. Door die Kracht van Teekens en Wonders, en door Kracht van die Geeſt van God, ſoo, dat mi ka vervoell die Evangelium van Chriſtus, van Jeruſalem af, en rondom tee na Illyricum.

20. En apart mi a ſoek vor predik die Evangelium, na waar Chriſtus ſi Naam no a wees bekent, dat mi no a ſal bouw op een vremd Grond;

21. Maar glik as die ſtaan geskreeven: Diejeen, da die no ka wees geſproken van Em, ſender ſal kik die, en diejeen, die no ka hoor, ſender ſal verſtaan die.

22. Voordaarom mi ka wees ookal veelmaal verhindert, vor kom na jender;

23. Maar noe, mi no hab een Plaats meer na deeſe Landen, en van ſens veel Jaaren mi ka hab een Verlang, vor kom na jender.

24. Soo mi will kom na jender, wanneer mi reis na Spanien. Want mi hoop, as mi ſal reis door, vor kik jender, en dat jender ſal geleyd mi da daar; doch ſoo, dat mi hab eerſt beetje Vergnoegen met jender.

25. Maar noe mi reis na Jeruſalem, vor dien die Heiligen.

26. Want die van Macedonien en Achajen ka wees gewillig, vor maak een allgemeen Collecte, vor help die Aermen onder die Heiligen, die ben na Jeruſalem.

27. Sender ka doe die gewillig, en ben ook ſender Skuldenaars. Want derwil die Heidens ka krieg Part na die geeſtlik Goed van ſender, ſoo ſender ben ſkuldig ookal, vor bewies Dienſt na ſender, met die lichaamlik Goed.

28. As mi ka vollbring die noe, en ka verſegel deeſe

deese Vrucht na sender, soo mi sal reis door jender (Stadt) na Spanien.

29. Maar mi weet, as mi kom na jender, dat mi sal kom met die volle Segen van die Evangelium van Christus.

30. Noe mi bed jender, liefe Broeders, door ons Heere Jesus Christus, en door die Liefde van die Geest, dat jender help mi vor strie, met Gebed na God voor mi.

31. Dat mi kan kom verlost van die Ongloofigen na Judea, en dat mi Dienst, die mi doe na Jerusalem, kan kom aangenaam na die Heiligen;

32. Dat mi kan kom met Bliskap na jender, door die Will van God, en word verquikt met jender.

33. Maar die God van Vrede wees met jender allemaal. Amen!

Die 16 Capitel.

Mi beveel na jender ons Suster Phöbe, die ben na die Dienst van die Gemeente na Kenchrea.

2. Dat jender neem em aan in die Heere, soo as die betaam na die Heiligen, en staan em by na allemaal Arbeid, na die em hab jender noodig. Want em ka doe Help na veele, en na mi selv ookal.

3. Groet Priscilla en Aquila, mi Met-Helpers na Christus Jesus,

4. (Die ka lee daar sender eigen Hals voor mi Leev; na welk niet mi alleen gie Dank, maar ook allemaal Gemeenten van die Heidens.)

5. Groet ook die Gemeente na sender Hoes. Groet Epenetus, mi Geliefde, welk ben die eerste Vrucht na Christus van Achajen.

8. Maar em, die plant, en em die wáter, ben een; maar elkeen ſal ontvang ſi Loon, ſoo as die accordeer met ſi Arbeid.

9. Want, ons ben Met-Arbeiders van God; jender ben die Akker-Werk van God, en die Gebouw van God.

10. Mi ka lee die Fondament, door die Gnade van God, die ben gegeven na mi, as een wies Bouwmeeſter; een ander bouw op die. Maar elkeen paſs op, hoeſoo em bouw op die.

11. Niemand kan lee wel een ander Fondament, as diejeen, die gelegt ben, welk ben Jeſus Chriſtus.

12. Maar, as iemand bouw op deeſe Fondament Goud, Silver, koſtlik Steenen, Hout, Hoy en Stroo;

13. Soo die Werk van elkeen ſal kom openbaar; die Dag ſal verklaar die: want die ſal kom openbaar door die Vuur, en die Vuur ſal beproef, hoeſoo die Werk van elkeen ben.

14. As iemand ſi Werk bliev, die em ka bouw op die, ſoo em ſal ontvang Loon.

15. As iemand ſi Werk kom opgebrant, em ſal leid Skade van die; maar em ſelv ſal kom ſalig, doch ſoo, as door die Vuur.

16. Jender weet dan niet, dat jender ben die Tempel van God, en dat die Geeſt van God woon nabinne jender?

17. As iemand bederv die Tempel van God; da God ſal bederv em ookal; want die Tempel van God ben heilig, welk (Tempel) jender ben.

18. Niemand bedrieg ſi ſelv: as een van jender dink, dat em ben wies na deeſe Werld, em kom een Dwaas, dat em kan kom wies.

19. Want

19. Want die Wiesheid van deese Werld ben Dwaasheid by God. Want die staan geskreeven: Em vang die Wiesen na sender Wiesheid.

20. En weeraan: Die Heere weet die Gedachten van die Wiesen, dat sender ben ydel.

21. Voordaarom, niemand roem si selv van Menschen. Want allemaal ben van jender.

22. Maski die ben Paulus, of Apollos, of Kephas, of die Werld, of Leev, of Dood, die tegenwoordige, of die toekomstige Dingen, allemaal ben van jender;

23. Maar jender ben van Christus; en Christus ben van God.

Die 4 Capitel.

Soo idereen hou ons dan as Dienaars van Christus, en Hoeshouers over die Verborgenheiden van God.

2. Noe niemand soek meer van die Hoeshouers, as dat sender sal wees getrouw.

3. Maar die ben die mindeste voor mi, vor word geoordeelt van jender, of van eenigste menschlik Oordeel; ja mi no oordeel mi selv ookal.

4. Voordoor mi weet niet een Goed van mi selv; doch na die mi no ben gerechtveerdigt: maar Em, die oordeel mi, ben die Heere.

5. Voordaarom no oordeel, bevoor die Tid, tee die Heere kom, die sal breng ook na die Licht, wat ben verborg nabinne die Dusternis, en sal openbaar die Raad van die Herten; en dan elkeen sal hab Lóof van God.

6. En deese Dingen, liese Broeders! mi ka pas in Gliknis op mi selv, en op Apollos, om die will

8. Maar jender doe Onrecht, en doe Skade, en die na die Broeders selv.

9. Of, jender weet die dan niet, dat die Onrechtveerdigen no sal beerf die Koningrik van God? No latstaan verley jender, niet een, die ben een Hoerereder, of een Afgod-Dienaar, of een Overspeelder, of een, die ben teeri na si Vleesch, of een, die mishandel si eigen Natur;

10. Of een Dief, of een Gierige, of een Dronkart, of een Lasteraar, of een Roover sal beerf die Koningrik van God.

11. En som van jender a wees *soo* Volk; maar jender ben afgewaschen, jender ben geheiligt, jender ka word gerechtveerdigt, door die Naam van die Heere Jesus, en door die Geest van ons God.

12. Allemaal Dingen ben gepermitteerd na mi, maar niet allemaal ben profitabel; mi hab Permissie na allemaal Dingen, maar mi no sal lat breng mi na onder die Macht van eenigste Ding.

13. Die Jeet ben voor die Buk, en die Buk voor die Jeet; maar God sal maak deese en die tot nietmetal: Noe die Lichaam no ben voor die Hoererie, maar voor die Heere; en die Heere voor die Lichaam.

14. Maar God ka wek die Heere op, en sal wek ons op ookal, door si Kracht.

15. Jender weet dan niet, dat jender Lichaamen ben Leden van Christus? Mi sal neem dan die Leden van Christus, en maak sender tot Leden van een Hoer? Die sal wees verwee!

16. Of, jender no weet, dat em, die hang na die Hoer, ben *een* Lichaam met em? Want (En see) sender twee sal wees *een* Vleesch.

17. Maar

17. Maar wie hang na die Heere, die ben *een* Geeſt met Em.

18. Vlucht die Hoererie. Allemaal Sondo, die een Menſch doe, ben butten ſi Lichaam, maar wie bedriev Hoererie, die ſondig tegen ſi eigen Lichaam.

19. Of, jender no weet, dat jender Lichaam ben een Tempel van die heilig Geeſt, die ben nabinne jender, welk jender hab van God, en no ben van jender eigen ſelv?

20. Want jender ben dier gekoopt. Voordaarom ſoo verheerlik God na jender Lichaam, en na jender Geeſt, die ben van God.

Die 7 Capitel.

Noe op die, wat jender ka ſkriev na mi, ben mi Antwoord: Die ben goet voor een Menſch, dat em no raak na een Wif.

2. Maar om die will van Hoererie elkeen (Man) hab ſi eigen Wif, en elkeen (Wif) hab ſi eigen Man.

3. Die Man bewies na die Wif die ſkuldige Vriendskap; en glik ſoo die Wif ookal na die Man.

4. Die Wif no hab Macht over ſi eigen Lichaam, maar die Man. En ſoo ook die Man no hab Macht over ſi eigen Lichaam, maar die Wif.

5. No hou jender af van malkander, ſonder, die moet wees dan, dat die geskied met Overeenſtimming van all twee, voor een Tid, dat jender kan wees bequaam tot Vaſten en Gebed; en dan jender kom malkander weeraan, dat die Satan no ver-

ſoek jender, om die will van die, dat jender no a kan onthou jender ſelv.

6. Maar mi ſee die door Permiſſie, en niet ut een Gebod.

7. Want mi a will, dat allemaal Menſchen a ſal wees glik as mi ſelv ben; maar elkeen hab ſi eigen Gave van God, die een ſoo, en die ander ſoo.

8. Mi ſee wel na die Ongetrouwden, en na die Weduwen, dat die ben goet voor ſender, as ſender bliev ſoo, glik as mi ben ookal.

9. Maar as ſender no kan onthou ſender ſelv, ſoo lat ſender trouw, want die ben beeter vor trouw, as vor brand.

10. Doch niet *mi*, maar die *Heere* gie die Gebod na die Getrouwden, dat die Wif no ſal partie ſi ſelv van die Man.

11. Maar as em partie, dat em bliev ongetrouwt, of verſoen em met die Man; en dat een Man no verlat ſi Wif.

12. Maar na die ander *mi*, niet die Heere, ſee: As een Broeder hab een ongloofig Wif, en dieſelvde Wif ben toevreden, vor woon by em, die no partie ſi ſelv af van em.

13. En as een Wif hab een ongloofig Man, en dieſelvde Man ben toevreden, vor woon by em, die no partie ſi ſelv af van em.

14. Want die ongloofig Man ben geheiligt door die Wif, en die ongloofig Wif ben geheiligt door die Man. Want anders jender Kinders a ſal wees onrein; maar noe ſender ben heilig.

15. Maar as die ongloofige partie em af, ſoo latſtaan em partie; die Broeder of die Suſter no ben gebon-

gebonden, na soo een Vall. Maar God ka roep ons tot Vrede.

16. Want wat joe weet, Wif, as joe sal maak die Man salig? of wat joe weet Man, as joe sal maak die Wif salig?

17. Doch soo as God ka gie na elkeen, soo as die Heere ka roep elkeen, soo em sal wandel. En soo mi ordineer die na allemaal Gemeenten.

18. As een Volk ben besneden geroepen, em no neem aan die Onbesnienis; as een Volk ben geroepen onbesneden, em no lat besnie em.

19. Die Besnienis ben nietmetal, en die Onbesnienis ben nietmetal, maar voor hou die Geboden van God.

20. Elkeen bliev na dieselvde Beroep, na die em ben geroepen.

21. As joe ben geroepen een Dienst-Knecht, no wees besorgt over die; maar as joe kan kom vrie, joe gebruk die veelmeer.

22. Want wie geroepen ben in die Heere, as een Dienst-Knecht, die ben een Vriegelatene van die Heere; glik soo ookal, wie ben geroepen as vrie, die ben een Dienst-Knecht van Christus.

23. Jender ben dier gekoopt, no word Dienst-Knechten van die Menschen.

24. Elkeen, liefe Broeders, in die em ben geroepen, in dieselvde em bliev by God.

25. Noe van die Jongvrouwen mi no hab een Gebod van die Heere; maar mi see mi Meening, as een, die ka krieg Barmhertigheid van die Heere, vor wees getrouw.

26. Soo mi dink noe, dat die sal wees goet, om die will van die tegenwoordige Nood, dat die

(mi ſee) ben goet voor een Menſch, vor wees *ſoo* (naamelik ongetrouwt.)

27. As joe ben gebonden na een Wif, ſoo joe no ſoek vor kom los; maar as joe ben los van die Wif, ſoo joe no ſoek een Wif.

28. Maar as joe trouw ookal, ſoo joe no ſondig; en as een Jongvrouw trouw, em no ſondig; doch ſulke ſal hab lichaamlik Droefnis. Maar mi a will ſpaar jender gern.

29. Maar mi ſee die, liefe Broeders, die Tid ben kort. Verder die Meening ben deeſe, dat ook diejeen, die hab Wif, ſal wees glik as ſender, die no hab Wif; en diejeen, die traan, glik as ſender, die no traan.

30. En diejeen, die ben bli, glik as ſender, die no ben bli; en diejeen, die koop, glik as ſender, die no beſit *een* Goed.

31. En ſender, die gebruk deeſe Werld, dat ſender no maak Misgebruk van die; want die Fatſoen van deeſe Werld ſal vergaan.

32. Maar mi will, dat jender ſal wees ſonder Sorg. Wie ben ongetrouwt, die hab Sorg voor die, wat behoor na die Heere, hoeſoo em kan wees tot Pleſi na die Heere.

33. Maar wie ben getrouwt, die hab Sorg voor die, wat behoor na die Werld, hoeſoo em kan wees tot Pleſi na die Wif. Die hab een Onderſkeyd tuſchen een Wif en een Jongvrouw.

34. Em, die ben ongetrouwt, die hab Sorg voor wat behoor na die Heere, dat em kan wees heilig, ſoo wel na die Lichaam, as na die Geeſt; maar em, die getrouwt ben hab Sorg voor wat behoor na die Werld, hoeſoo em kan behaag na die Man.

35. Maar

gen, die ben van die Geeſt van God; want die ben een Dwaasheid voor em, en em no kan verſtaan die; voordoor die moet word geeſtlik geoordeelt.

15. Doch die geeſtlik (Menſch) oordeel wel allemaal Dingen, maar word van niemand geoordeelt.

16. Want wie ka ken die Sin van die Heere? of wie will onderwies Em? maar ons hab die Sin van Chriſtus.

Die 3 Capitel.

En, liefe Broeders, mi no a kan ſpreek met jender, as niet geeſtlike, maar as met vleeſchlike, glik as met jonge Kinders in Chriſtus.

2. Mi ka gie na jender Melk vor drink, en niet hard Koſt; want jender no a kan draag die nochal, en ook *noe* nochal jender no kan.

3. Derwil jender ben vleeſchlik nochal. Want ſoo lang Neidigheid, en Gekief, en Twiſt onder jender ben, jender ben dan niet vleeſchlik, en wandel na menſchlik Manier?

4. Want as die een ſee: Mi ben van Paulus, en die ander ſee: Mi ben van Apollos; jender no ben vleeſchlik dan?

5. Wie Paulus ben noe? Wie ben Apollos? anders niet as Dienaars, door welke jender ka kom gloofig, en die, glik as die Heere ka gie na elkeen.

6. Mi ka plant, Apollo ka water, maar die Heere ka maak die groey.

7. Noe dan, em die plant no ben een Goed, ook niet em die water, maar God, die maak die groey.

4. Aangaande noe die Jeet van die Dingen, die ben geoffert na die Afgoden, ons weet, dat een Afgod ben nietmetal na die Werld, en dat die hab geen ander God, as die Eenige.

5. En maski die hab van ſender, die word genaamt Goden, die ben na die Hemel of op die Aarde; (want die hab veel Goden, en veel Heeren.)

6. Doch ons hab maar *een* God, die Vader, van welk alle Dingen ben, en ons in Em; en *een* Heere, Jeſus Chriſtus, door welk alle Dingen ben, en ons door Em.

7. Maar niet idereen hab deeſe Kennis. Want ſom maak ſender ſelv een Conſcientie nochal van die Afgod, en jeet die as Afgod-Offer, da ſender Conſcientie, derwil die ben ſoo ſwak, kom beſmet met die.

8. Maar die Jeet no maak ons aangenaam navoor God; want as ons jeet, ons no ſal wees beeter voordaarom; en as ons no jeet, ons no ſal wees minder voordaarom.

9. Maar paſs op, dat deeſe Vrieheid van jender no kom tot een Aanſtoot vor die Swakken.

10. Want as iemand kik joe, die hab die Kennis, dat joe ſet na Tafel, nabinne die Tempel van een Afgod, ſal dan die Conſcientie van dieſelvde, maski em ben ſwak, no neem Gelegentheid van die, vor jeet die Afgod-Offer?

11. En ſoo die ſwak Broeder, voor die doch Chriſtus ka dood, ſal bederv, door joe Kennis?

12. Maar as jender ſondig ſoo tegen die Broeders, en verwondt ſender ſwak Conſcientie, ſoo jender ſondig tegen Chriſtus.

13. Voordaarom, as die Jeet erger mi Broeder, noit

noit niet mi will jeet Vleesch, voor dat mi no erger mi Broeder.

Die 9 Capitel.

Mi ben dan niet een Apostel? mi ben dan niet vrie? mi no ka kik dan ons Heere Jesus Christus? Jender ben dan niet mi Werk na die Heere?

2. As mi no ben een Apostel voor ander, soo mi doch ben een Apostel voor jender; want jender ben die Signet van mi Apostel-Dienst, in die Heere.

3. Mi Antwoord na sender, die examineer mi, ben deese:

4. Ons hab dan niet Macht vor jeet en drink?

5. Ons no hab dan die Macht, vor breng een Wif, die een Suster ben, met ons, glik as die ander Apostels ookal, en selv die Broeders van die Heere, en Kephas?

6. Of, da mi alleen en Barnabas no hab die Macht voor doe soo?

7. Wie sal loop na die Oorlog op si eigen Gaschie? wie sal plant een Wien-Hoofje, en no sal jeet van si Vrucht? of wie sal pass op een Kudde, en no sal jeet van die Melk van die Kudde?

8. Da na menschlik Manier mi spreek soo? Da no die Wet see die ookal?

9. Want na die Wet van Moses die staan geskreeven: Joe no sal doe Smoel-Band na die Os, die dorsch die Koorn ut. God sorg dan voor die Osen?

10. Of, Em no see die geheel en all om die will van ons? want die ben ja geskreeven om die will van ons. Voordoor em, die ploeg, sal ploeg

op

op Hoopning, en em, die dorſch, ſal dorſch op Hoopning, dat em krieg Part van ſi Hoopning.

11. As ons ka ſaay na jender die geeſtlik Dingen, die ben dan ſoo een groote Saak, dat ons gaar in jender lichaamlik Goed?

12. As ander ben deelachtig van deeſe Macht over jender, voorwaarom dan niet veelmeer ons? Doch ons no ka gebruk ſoo een Macht, maar ons verdraag all dat, voor dat ons no a ſal maak eenigſte Hindernis voor die Evangelium van Chriſtus.

13. Jender no weet, dat diejeen, die bedien die Offer, jeet van die Offer? En dat ſender, die bedien die Altaar, geniet van die Altaar?

14. Soo die Heere ka verordineer ookal, dat ſender, die predik die Evangelium, ſal leev van die Evangelium.

15. Maar *mi* no ka maak Gebruk van deeſe Dingen. Mi ook no skriev van die voordaarom, dat die a ſal geskied ſoo met mi. Die ſal wees beeter voor mi, vor dood, as dat iemand ſal maak deeſe mi Roem tot nietmetal.

16. Want, dat mi predik die Evangelium, da mi no hab vor roem van die: Want mi *moet* doe die. En ongelukkig mi ben, as mi no predik die Evangelium.

17. As mi doe die gern, ſoo mi hab Loon; maar as mi doe die ongern, ſoo die Bediening (van die Evangelium) doch ben betrouwt na mi.

18. Wat mi Loon ben dan? Naamelik, dat mi predik die Evangelium van Chriſtus, en doe dieſelvde ſonder Bekoſtning, voor dat mi no maak een Misgebruk van mi Macht na die Evangelium.

19. Want

19. Want maski mi ben vrie van allemaal Volk, doch mi ka maak mi ſelv tot een Dienſt-Knecht van allemaal, dat mi kan win moeſchi Volk.

20. Na die Jooden mi ka kom as een Jood, dat mi kan win die Jooden; na ſender, die ben na onder die Wet, mi ka kom as een, die ben na onder die Wet, dat mi kan win ſender, die ben na onder die Wet.

21. Na diejeen, die ben ſonder die Wet, mi ka kom ook as een, ſonder die Wet, (en doch mi no ben ſonder die Wet, navoor God, maar na onder die Wet van Chriſtus) voor dat mi kan win diejeen, die ben ſonder die Wet.

22. Na die Swakken mi ka kom as een, die ben ſwak, dat mi kan win die Swakken. Mi ka kom all voor allemaal, dat mi kan maak immers ſom van ſender ſalig.

23. En mi doe die om die will van die Evangelium, dat mi kan krieg Part na die.

24. Jender weet dan niet, dat diejeen, die koerri na die Loopbaan, ſender koerri wel allemaal, maar *een* ontvang die Pries? Jender koerri dan ſoo, dat jender kan krieg die.

25. Maar elkeen, die ſtrie om die Pries, onthou em na allemaal Dingen. *Deeſe* dan (doe die) dat ſender kan ontvang een verganglik Kroon, maar ons een onverganglike.

26. Voordaarom mi koerri ſoo, niet as op die onſeeker; mi ſtrie ſoo, niet as een, die ſlaa na die Lucht.

27. Maar mi bedwing mi Lichaam, en breng em na Onderdaanigheid, dat *mi*, die predik na ander, no kom ſelv as een, die ben vor gooy wee.

Die 10 Capitel.

Maar, liefe Broeders, mi no will, dat jender ben onweetend, dat ons Vaders allemaal a wees na onder die Wolk, en ſender allemaal a paſſeer door die See.

2. En ſender allemaal ben gedoopt onder Moſes, met die Wolk, en met die See;

3. En ſender allemaal ka jeet een en dieſelvde geeſtlik Kóſt;

4. En ſender allemaal ka drink een en dieſelvde geeſtlik Drank; (want ſender a drink van die geeſtlik Klip, die a volg ſender, en die Klip a wees Chriſtus.)

5. Maar na veel van ſender God no a hab een Welbehaagen, want ſender ben neergeſlaagen na die Woeſtyne.

6. En deeſe Dingen ka geskied tot een Exempel voor ons, dat ons no ſal hab Begeerte na Quaat, glik as ſender a hab die.

7. No kom Afgod-Dienaars ookal, glik as ſom van ſender; ſoo as die ſtaan geskreeven: Die Volk a ſet neer vor jeet en vor drink, en a ſtaan op vor ſpeel.

8. No lat ons bedriev Hoererie, ſoo as ſom van ſender a leev na Hoererie, en drie en twintig duſend a vall na *een* Dag.

9. No lat ons verſoek Chriſtus, glik as ſom van ſender ookal a verſoek Em, en a word gemattaant van die Slangen.

10. No murmureer, glik as ſom van ſender a murmureer, en die Bederver a bederv ſender.

11. Allemaal die ka geskied na ſender tot Exempel;

pel; maar die ben geskreeven as een Waarskouwing voor ons, na welk die End van die Werld ka kom.

12. Voordaarom, wie dink, dat em ſtaan, hab wel vor paſs op, dat em no vall.

13. Geen Verſoeking ka kom na jender nochal, as menſchlik alleen: maar God ben getrouw, die no ſal latſtaan jender kom verſoekt over jender Vermoogen; maar Em ſal maak, dat die Verſoeking neem ſoo een End, dat jender kan verdraag die.

14. Voordaarom, mi Geliefde, vlucht van die Afgod-Dienſt.

15. Mi ſpreek, as met Verſtandige; jender oordeel ſelv, wat mi ſee.

16. Die geſegende Drink-Beeker, die ons ſegen, ben die dan niet die Gemeenskap van die Bloed van Chriſtus? Die Brood, die ons breek, ben die dan niet die Gemeenskap van die Lichaam van Chriſtus?

17. Want *Een* Brood die ben, ſoo ons veele ben *Een* Lichaam; derwil ons allemaal krieg Part na die Een Brood.

18. Kik Iſrael, die na die Vleeſch ben: Da no diejeen, die jeet die Offer, ben na die Gemeenskap van die Altaar?

19. Wat mi ſal ſee dan? mi ſal ſee, dat die Afgod ben een Goed? of dat die Afgod-Offer ben een Goed?

20. Maar mi ſee, dat diejeen, wat die Heidens offer, ſender offer die na die Duvels, en niet na God. Noe mi no will, dat jender ſal hab Gemeenskap met die Duvels.

21. Jender no kan drink die Drink-Beeker van die Heere, en ook die Drink-Beeker van die Duvels; jender no kan hab Part na die Tafel van die Heere, en na die Tafel van die Duvels ookal.

22. Of, ons will verwek die Heere tot Jaloesie? ons ben dan meer sterk, as Em?

23. Mi hab wel Permissie na allemaal Dingen, maar niet allemaal ben profitabel. Mi hab Permissie na allemaal Dingen, maar niet allemaal ben tot Beetering.

24. Niemand soek die, wat ben si eigen; maar elkeen soek, wat ben van die ander.

25. Jeet allemaal, wat ben vor verkoop na die Vleesch-Market, en no ondervraag die twiefelachtig, om die will van die Conscientie.

26. Want die Aarde ben van die Heere, en allemaal, wat ben na die.

27. As noe een van die Ongloofige nooi jender, en jender will loop daar, soo jeet dan allemaal, wat sender set navoor jender, en no ondervraag die twiefelachtig, om die will van die Conscientie.

28. Maar as iemand see na jender: Die ben Afgod-Offer, dan no jeet die, om die will van diejeen, die gie Notitie van die, en om die will van die Conscientie. Die Aarde ben van die Heere, en wat ben nabinne die.

29. Doch mi see van die Conscientie, niet van joe eigen selv, maar van die ander. Want voorwaarom mi sal lat oordeel mi Vrieheid van een ander si Conscientie?

30. Want as mi geniet die met Dankfegging, voorwaarom mi sal word dan gelastert over diejeen, voor die mi see Danki?

31. Jender

31. Jender jeet noe, of jender drink, of wat jender doe, ſoo doe die allemaal tot die Eere van God.

32. No gie een Ergernis ſoo wek na die Jooden as na die Grieken, en ook niet na die Gemeente van God.

33. Glik as mi ſelv ook maak mi behaaglik na all Manier voor elkeen, en no ſoek, wat ben tot Profit voor mi ſelv, maar wat ben tot Profit voor veele, dat ſender kan kom ſalig.

Die 11 Capitel.

Wees mi Naavolgers, glik as mi ben van Chriſtus ookal.

2. Liefe Broeders! mi pries jender, dat jender dink op mi na allemaal Dingen, en behou die Verordeningen, die mi ka leveer over na jender.

3. Maar mi will, dat jender ſal weet, dat Chriſtus ben die Hoofd van elkeen Man; en die Man ben die Hoofd van die Vrouw; maar God ben die Hoofd van Chriſtus.

4. Elkeen Man, die bed, of prophecey, en hab wat op ſi Hoofd, die veroneer ſi Hoofd.

5. Maar elkeen Vrouw, die bed of prophecey met bloot Hoofd, die veroneer ſi Hoofd: Want die ben even ſoo veel, glik as ſi Haar ben afgeſneden.

6. Want as een Vrouw no will bedek ſi ſelv, ſoo ſender moet ſnie ſi Haar ookal. Maar derwil die ſtaan leelk, dat een Vrouw hab geſneden Haar, of vor skeer em, ſoo lat em bedek ſi Hoofd.

7. Maar een Man no ſal bedek ſi Hoofd, voor-

28. Maar die Menſch onderſoek em ſelv, en ſoo em jeet van deeſe Brood, en drink van deeſe Drink-Beeker.

29. Want em, die jeet en drink onwaerdig, die jeet en drink ſi ſelv die Oordeel, met die, dat em no onderskeyd die Lichaam van die Heere.

30. Voordaarom ben ook ſoo veel Swakken en Sieken onder jender, en veele slaap.

31. Want as ons ſal oordeel ons ſelv, ſoo ons no ſal word geoordeelt.

32. Maar, as ons word geoordeelt, ſoo ons word gekaſteyd van die Heere, voor dat ons no ſal word verdoemt met die Werld.

33. Voordaarom, mi liefe Broeders! wanneer jender kom malkander vor jeet, ſoo die *een* wacht na die ander.

34. En as iemand hab Honger, em jeet na Hoes, dat jender no kom malkander tot een Oordeel. Die ander Dingen mi ſal ordineer, wanneer mi kom.

Die 12 Capitel.

Maar, liefe Broeders! mi no will, dat jender ſal wees onweetend van die geeſtlik Gaven.

2. Jender weet, dat jender ka wees Heidens, en ka loop hen na die ſtomme Afgoden, ſoo as jender a word geleyd.

3. Voordaarom, mi maak bekent na jender, dat niemand, die ſpreek door die Geeſt van God, roep Jeſus voor een Vervloeking; en niemand kan ſee, dat Jeſus ben die Heere, ſonder door die heilig Geeſt.

4. Die

4. Die hab Onderſkeyd na die Gaven, maar die Geeſt ben dieſelvde.

5. En die hab Onderſkeyd na die Bedieningen, maar die Heere ben een en dieſelvde.

6. En die hab Onderskeyd na die krachtig Werken, maar die ben een en dieſelvde God, die werk alle na allemaal.

7. Maar na elkeen word gegeven die Openbaaring van die Geeſt, tot die, wat ben profitabel.

8. Na die een word gegeven door die Geeſt, vor ſpreek van die Wiesheid, na die ander word gegeven, vor ſpreek van die Kennis, door dieſelvde Geeſt;

9. Na een ander (word gegeven) die Gloof, door dieſelvde Geeſt; na een ander die Gave, vor maak geſond, door dieſelvde Geeſt.

10. Na een ander, vor doe Wonder-Werken; na een ander Propheceying; na een ander, vor onderskeyd die Geeſten; na een ander, vor ſpreek divers Taalen; en na een ander, vor lee die Taalen ut.

11. Maar die een en dieſelvde Geeſt werk all deeſe Dingen, en deel ut na elkeen apart, ſoo as Em will.

12. Want glik as die Lichaam ben *Een*, en hab doch veel Leden; maar allemaal die Leden van die *een* Lichaam, maski ſender ben veel, ben doch een Lichaam; ſoo Chriſtus ben ookal.

13. Want ons allemaal ben gedoopt door *een* Geeſt tot *een* Lichaam, maski ons ben Jooden of Grieken, Dienſt-Knechten of vrie, en ons allemaal ben gedrenkt tot *Een* Geeſt.

14. Maar ook die Lichaam no ben *een* Led, maar veel Leden.

15. As die Voet ſal ſee: Mi no ben een Hand, voordaarom mi no bed een Led van die Lichaam; die no ſal wees dan doch een Led van die Lichaam?

16. En as die Oor ſal ſee: Mi no ben een Oogo, voordaarom mi no ben een Led van die Lichaam; die no ſal wees dan doch een Led van die Lichaam?

17. As die geheele Lichaam a ſal wees Oogo, waar die Gehoor ſal bliev dan? en as die geheele Lichaam a ſal wees Gehoor, waar die Reuk ſal bliev dan?

18. Maar noe God ka ſet die Leden, elkeen van dieſelvde apart, na die Lichaam, ſoo as Em ka will.

19. As ſender allemaal a ſal wees *een* Led, waar die Lichaam ſal bliev?

20. Maar noe die hab veel Leden, maar die Lichaam ben een.

21. Die Oogo no kan ſee na die Hand: Mi no mankeer joe; of weeraan, die Hoofd na die Voeten: Mi no mankeer jender.

22. Maar veelmeer die Leden van die Lichaam, van die ons dink, dat ſender ben die ſwakſte, ben die noodſaaklikſte.

23. En van die ons dink, dat ſender ben die oneerlikſte van die Lichaam, na dieſelvde ons bewies die meeſte Eer; en na die oncierlike Leden ons doe die meeſte Cieraad.

24. Want die Leden, die ſtaan fraai na ons, no hab die noodig. Maar God ka mingel die Lichaam ſoo, en ka gie die meeſte Eer na die Leden, die hab Mankement;

25. Voor-

25. Voordaarom dat die no sal hab Tweedracht na die Lichaam, maar dat die Leden sal draag glik Sorg, een voor die ander.

26. En as *een* Led leid, soo allemaal Leden leid met ookal; en as een Led word verheerlikt, soo allemaal Leden kom bli met die.

27. Noe jender ben die Lichaam van Christus, en Leden, elkeen na si Part.

28. En God ka set som in die Gemeente, voor die eerste Apostels, voor die tweede Propheeten, voor die derde Leeraars, asteraan sender, die doe krachtige Werken, dan diejeen, die hab Gaven, vor maak gesond, Helpers, Regeerers, en divers Soort van Taalen.

29. Sender allemaal ben dan Apostels? Sender allemaal ben dan Propheeten? Sender allemaal ben dan Leeraars? Sender allemaal kan doe dan krachtige Werken?

30. Sender allemaal hab dan die Gaven vor maak gesond? Sender spreek dan allemaal met divers Soort van Taalen? Sender allemaal kan lee dan ut?

31. Maar soek met Verlang die beste Gaven. En mi will wies na jender een Pad, die ben meer kostlik nochal.

Die 13 Capitel.

As mi a sal spreek met die Tongen van Menschen en van Engels, en mi no hab die Liefde, soo mi a sal wees een luitend Metaal, of een klinkend Bell.

2. En as mi a sal kan prophecey, en weet allemaal Verborgenheiden, en allemaal Kennissen, en as mi a sal hab allemaal Gloof, soo, dat mi a kan

verſet Bergen, en mi no a hab die Liefde, ſoo mi ſal wees nietmetal.

3. En as mi a ſal gie allemaal mi Goed na die Pover ſender, en gie mi Lichaam vor brand, en no a hab die Liefde, ſoo mi no ſal hab een Profit van die.

4. Die Liefde ben langmoedig en vriendlik; die Liefde no ben misgunſtig; die Liefde no handel lechtveerdig, en no blaas ſi ſelv op.

5. Die Liefde no bedraag ſi ſelv onmanierlik, no ſoek ſi eigen ſelv, no kom verbitterd, en no dink quaat.

6. No ben bli na die Ongererechtigheid, maar kom bli over die Waarheid.

7. Die Liefde verdraag alle Dingen, gloof alle Dingen, hoop alle Dingen, en leid alle Dingen.

8. Die Liefde noit vergaan; as ook die Propheceyingen ſal hou op, en die Taalen ſal hou op, en die Kenniſſen ſal hou op.

9. Want ons Weetenskap ben Stukwerk, en ons Propheceying ben Stukwerk.

10. Maar wanneer die Vollkomen ſal kom, dan die Stukwerk ſal hou op.

11. Toen mi a wees een Kind, ſoo mi a ſpreek as een Kind, en a dink as een Kind; en a hab Overlegging as een Kind; maar toen mi ka kom een Man, da mi a doe wee, wat a wees kindſch.

12. Want ons kik noe door een Spiegel in een duſter Woord; maar dan (ons ſal kik) van *Aangeſicht* tot Aangeſicht. Noe mi ken die in Part, maar dan mi ſal ken die, glik as ook mi gekent ben.

13. En noe bliev Gloof, Hoopning en Liefde, deſe

deeſe drie; maar die Liefde ben die grootſte onder ſender.

Die 14 Capitel.

Volg after die Liefde. En hab Verlang voor die geeſtlik Gaven, maar op die meeſt, dat jender kan prophecey.

2. Want em, die ſpreek met onbekent Taal, die no ſpreek na die Menſchen, maar na God, want niemand verſtaan die; doch in die Geeſt em ſpreek Verborgenheiden.

3. Maar wie prophecey, die ſpreek na die Menſchen tot Verbeetering, en tot Vermaaning, en tot Trooſt.

4. Em, die ſpreek met en ander Taal, die beeter em ſelv; maar em, die prophecey, beeter die Gemeente.

5. En mi a will, dat jender allemaal a kan ſpreek met (vremde) Taalen, maar veelmeer, dat jender a kan prophecey. Want em die prophecey, ben meer groot, as diejeen, die ſpreek met (vremde) Taalen, die wees dan, dat em lee die ut ookal, dat die Gemeente word gebeetert van die.

6. En noe, liefe Broeders, as mi a kom na jender, en a ſpreek met (vremde) Taalen, wat Profit mi a ſal wees na jender, as mi no a ſpreek met jender door Openbaaring, of door Kennis, of door Propheceying, of door Leering?

7. Glik as die ben ook met die Dingen, die no leev, en gie doch een Geluit, maski die ben een Fluit, of een Harp, as ſender no gie Onderſkeyd van ſender Stem, hoeſoo Volk kan weet, wat ben

geblaaſen na die Fluit, of wat word geſpeelt op die Harp?

8. En as die Trompet gie en onſeeker Geluit, wie ſal bereid em tot die Oorlog?

9. Soo jender ookal, as jender door die Taalen no gie een verſtandig Spraak, hoeſoo die Volk kan weet, wat geſproken ben? Want jender ſal ſpreek glik as na die Wind.

10. Die hab ſoo veel Soort van Stemmen na die Werld, en doch niet een van dieſelvde ben onkentlik.

11. As mi no weet noe die Meening van die Stem, ſoo mi ſal wees glik een Barbaar voor em, die ſpreek, en em, die ſpreek, ſal wees glik een Barbaar voor mi.

12. Soo jender ookal, derwil jender ſoek na geeſtlik Gaven, ſoek dan ook, dat jender kan wees overvloetig tot Beetering van die Gemeente.

13. Voordaarom, wie ſpreek een vremde Taal, die bed ook, dat em kan lee die ut.

14. Want as mi bed na een vremde Taal, dan mi Geeſt bed wel, maar mi Sin breng na niemand een Vrucht.

15. Hoeſoo die ſal wees dan? Naamelik ſoo, mi will bed met die Geeſt, maar mi will bed met die Sin ookal. Mi wil ſing Pſalmen met die Geeſt, maar mi will ſing Pſalmen met die Sin ookal.

16. Anders, as joe ſegen met die Geeſt, hoeſoo diejeen, die ſtaan na Plek van een Ongeleerde, ſal kan ſee Amen op joe Dankſegging? Voordoor em no verſtaan, wat joe ſee.

17. Joe ſee wel Danki, ſoo as die behoor, maar die ander no kom beeter van die.

18. Mi

18. Mi dank mi God, dat mi ſpreek meer met ander Taalen, as jender allemaal;

19. Maar mi will liever ſpreek vyf Woorden met mi Sin, nabinne die Gemeente, voor dat mi kan onderwies ander ookal, as tien duſend Woorden met een vremde Taal.

20. Liefe Broeders, no word Kinders na die Verſtand, maar kom as (kleen) Kinders na die Boosheid, en kom vollkomen na die Verſtand.

21. Die ben geskreeven nabinne die Wet: Mi will ſpreek na deeſe Volk met ander Taalen, en met ander Lippen, en ſoo ookal ſender no ſal hoor mi, die Heere ſee.

22. Voordaarom die vremde Taalen beń tot een Teeken, niet voor die Gloofige, maar voor die Ongloofige; maar die Propheceying niet voor die Ongloofige, maar voor die Gloofige.

23. As noe die geheele Gemeente a ſal kom by malkander, en allemaal a ſal ſpreek met vremde Taalen, maar eenige Ongeleerde of Ongloofige a ſal kom daſoo, ſender no a ſal ſee dan, dat jender ben onſinnig?

24. Maar as ſender allemaal a ſal prophecey, en dan een Ongloofige of Ongeleerde a ſal kom daſoo, dan em ſal word overtugt van ſender allemaal, en geoordeelt van allemaal.

25. En ſoo die verborgen Dingen van ſi Hert ſal kom openbaar, en ſoo em ſal vall op ſi Aangeſicht, en ſal bed God aan, en beken, dat God ben waarachtig nabinne jender.

26. Wat die ben noe, liefe Broeders? Wanneer jender kom malkander, en elkeen van jender hab een Pſalm, em hab een Leering, em hab een vrem-

de

de Taal, em hab een Openbaaring, em hab een Utlegging: ſoo lat allemaal geskied tot Beetering.

27. As iemand ſpreek een vremde Taal, lat die geskied van twee, of in die hoogſte van drie, en elkeen na ſi Beurt, dan een lee die ut.

28. Maar as die no hab een daar, vor lee die ut, ſoo em ſwieg nabinne die Gemeente; doch, dat em ſpreek na em ſelv, en na God.

29. Maar lat twee of drie Propheeten ſpreek, en die ander oordeel.

30. Doch as een Openbaaring geskied na een ander, die ſet daar, dan die eerſte ſwieg ſtill.

31. Jender allemaal kan prophecey, een after die ander, dat allemaal kan leer, en allemaal kom vermaant.

32. En die Geeſten van die Propheeten ben onderdaanig na die Propheeten.

33. Want God no ben een God van Onordening, maar van Vrede, glik as na allemaal Gemeenten van die Heiligen.

34. Jender Vrouwen lat ſwieg ſtill in die Gemeente; want die no ſal word gepermitteerd na ſender, vor ſpreek, maar vor wees onderdaanig, glik as ook die Wet ſee.

35. Maar as ſender will leer eenigſte Ding, ſoo lat ſender vraag na Hoes ſender eigen Mans; want die no ſtaan wel voor die Vrouwen, dat ſender ſpreek nabinne die Gemeente.

36. Of die Word van God ka kom dan ut van jender? Of die ka kom na jender alleen?

37. As een Menſch dink, dat em ben een Propheet, of geeſtlik, die ſal weet, dat die, wat mi skriev na jender, ben die Gebod van die Heere.

38. Maar

38. Maar as iemand ben onweetend, em wees onweetend.

39. Voordaarom, liefe Broeders, wees yverig, vor prophecey, en no verhinder, vor ſpreek vremde Taalen.

40. Lat allemaal Dingen geskied eerlik, en met Ordening.

Die 15 Capitel.

Verder, liefe Broeders! mi maak bekent na jender die Evangelium, die mi ka verkondig na jender, die jender ka neem aan ookal, en in die jender ook ſtaan.

2. Door welk jender ook kom ſalig, as jender behou die ſoo as mi ka predik die na jender, onoſoo dat jender ka gloof die voor ſooſoo.

3. Want mi ka leveer voor die eerſte over na jender diejeen, wat mi ka ontvang ookal: Dat Chriſtus ka dood voor ons Sondo, ſoo as die accordeer met die Skrift;

4. En dat Em ka word begraven; en dat Em ka ſtaan op na die derde Dag, ſoo as die accordeer met die Skrift;

5. En dat Kephas a kik Em, afteraan die Twaalf.

6. Afteraan meer as vyfhondert Broeders a kik Em met eenmaal, van welke die meeſte Part leev nochal, maar ſom van ſender ka ontslaap.

7. Afteraan, Jacobus ka kik Em, en dan allemaal Apoſtels.

8. Op die laatſte van allemaal ook mi, as een onripe Geboort, ka kik Em.

9. Want mi ben die mindeſte van die Apoſtels, as die no ben waerdig vor hab die Naam van een

Apoſtel, voordaarom, dat mi ka vervolg die Gemeente van God.

10. Maar door die Gnade van God mi ben, wat mi ben, en Si Gnade, die Em ka bewies na mi, no ka wees voor ſooſoo: maar mi ka arbeid veelmeer, as ſender allemaal; doch niet *mi*, maar die Gnade van God, die ben met mi.

11. Noe dan, maski die ben mi, of die ben ſender, ſoo ons predik, en ſoo jender ka gloof.

12. As noe Chriſtus word gepredikt, dat Em ka ſtaan op van die Doojen, hoeſoo ſom onder jender ſee dan, dat die no hab een Opſtanding van die Doojen?

13. En as die no hab een Opſtanding van die Doojen, ſoo Chriſtus ookal no ka ſtaan op.

14. Maar as Chriſtus no ka ſtaan op, ſoo ons Predik ben voor ſooſoo, en jender Gloof ook ben voor ſooſoo.

15. En ons ſal word bevonden as valſche Getugens van God, voordoor ons ka getug van God, dat Em ka wek Chriſtus op, die Em no ka wek op, as die ben *ſoo*, dat die Doojen no ſtaan op.

16. Want as die Doojen no ſtaan op, ſoo Chriſtus ookal no ka ſtaan op.

17. En as Chriſtus no ka ſtaan op, ſoo jender Gloof ben ydel; ſoo jender ben in ſender Sonden nochal.

18. Soo ook ſender, die ka ontslaap in Chriſtus, ben verlooren.

19. As ons hoop na Chriſtus na deeſe Leev alleen, ſoo ons ben die elendigſte van allemaal Menſchen.

20. Maar noe Chriſtus ka ſtaan op van die Doo-

jen

jen, en ka kom die Eerſtling van diejeen, die ka ontslaap.

21. Derwil die Dood ka kom door *een* Menſch, ſoo die Opſtanding van die Doojen ka kom door *een* Menſch ookal.

22. Want glik as ſender allemaal ſterv na Adam, ſoo ſender allemaal ſal kom leevendig na Chriſtus.

23. Doch elkeen na ſi Ordening: Die Eerſtling ben Chriſtus, afteraan diejeen, die behoor na Chriſtus, wanneer Em ſal kom.

24. Afteraan die Ende kom, wanneer em ſal leveer die Koningrik over na God en die Vader; wanneer Em ſal vernietig allemaal Heerskap, en allemaal Macht en Geweld.

25. Want Em moet regeer, tee dat Em ka lee allemaal ſi Vyanden na onder ſi Voeten.

26. Die laatſte Vyand, die ſal word tot nietmetal, ben die Dood.

27. Want Em ka leè allemaal Dingen na onder ſi Voeten. Doch wanneer Em ſee, dat allemaal Dingen ben onderdaanig na Em, dan die ben openbaar, dat Em ben utgenomen, die ka maak allemaal Dingen onderdaanig na Em.

28. Maar, wanneer allemaal Dingen ſal wees onderdaanig na Em, dan die Soon ſelv ook ſal wees onderdaanig na Em, die ka lee allemaal Dingen na onder Em, dat God ſal wees alles na allemaal.

29. Anders, wat ſender doe, die word gedoopt over die Doojen, as die Doojen geheel en all no ſtaan op? Voor wat ſender word gedoopt over die Doojen?

30. Voor wat ons ſtaan na Gevaar elk Uur?

31. Mi betug by ons Roem, die mi hab in Chriſtus Jeſus ons Heere, mi ſterv daglik.

32. As mi, vor ſpreek op menſchlik Manier, ka vechete met die wild Beeſten in Epheſus, wat die help mi, as die Doojen no ſtaan op weeraan? Lat ons jeet en drink; want morg ons ben dood.

33. No lat verley jender. Quaaje Praatjes bederv goeje Manieren.

34. Kom doch eenmaal recht wakker tot Gerechtigheid, en no ſondig, want ſom no hab Kennis van God: Die mi ſee tot Skaam voor jender.

35. Maar as iemand ſal ſee: Hoeſoo die Doojen ſal ſtaan op dan? en met welk Lichaam ſender ſal kom?

36. Joe Dwaas, wat joe ſaay, no ſal kom leevendig, ſonder dat die ſterv.

37. En wat joe ſaay, da joe no ſaay die Lichaam, die ſal kom, maar een bloot Koorn, ſoo as Weits, of eenig ander Soort.

38. Maar God gie na dieſelvde een Lichaam, ſoo as Em will, en na elkeen van die Saad ſi eigen Lichaam.

39. Allemaal Vleeſch no ben een en dieſelvde Vleeſch, maar een ander Vleeſch ben van die Menſchen, een ander van die Vee, een ander van die Viſchen, en een ander van die Vogels.

40. En die hab hemelſche Lichaamen, en Aardſche Lichaamen. Maar die hemelſche hab een ander Heerlikheid, en die Aardſche hab een ander.

41. Die Son hab een ander Heerlikheid, en die Heerlikheid van die Maan ben een ander; en die Heerlikheid van die Sterren ben een ander; want een Ster verskil van die ander in Heerlikheid.

42. Soo

42. Soo ben ook die Opſtanding van die Doojen. Die word geſaayt verganglik, en ſal ſtaan op onverganglik.

43. Die word geſaayt in Oneer, en ſal ſtaan op in Heerlikheid. Die word geſaayt in Swakheid, en ſal ſtaan op in Kracht.

44. Die word geſaayt een naturlik Lichaam, en ſal ſtaan op een geeſtlik Lichaam. Daar ben een naturlik Lichaam, en daar ben ook een geeſtlik Lichaam.

45. Soo as die ſtaan geskreeven: Die eerſte Menſch, Adam, ka kom een leevendig Siel, en die laatſte Adam ka kom een leevendig maakend Geeſt.

46. Doch, die geeſtlike Lichaam no ben die eerſte, maar die naturlike, afteraan die geeſtlike.

47. Die eerſte Menſch ben van die Aarde, en aardſch, die tweede Menſch ben die Heere van die Hemel.

48. Hoedanig die Aardſche ben, ſoodanig ben ook die Aardſchen; en hoedanig die Hemelſche ben, ſoodanig die Hemelſchen ben ookal.

49. En glik as ons ka draag die Beeld van die Aardſche, ſoo ons ſal draag ook die Beeld van die Hemelſche.

50. Doch, van die mi ſee, liefe Broeders, dat Vleeſch en Bloed no kan beerv die Koningrik van God, en die verganglik no kan beerv die Onverganglik.

51. Kik, mi ſee een Verborgenheid na jender: Ons no ſal ontslaap allemaal, maar ons allemaal ſal kom verandert.

52. En die ſal geskied gauw gauw, na een Oogenblik, na Tid van die laatſte Baſuyn, want die

Basuyn sal blaas, en die Doojen sal staan op onverganglik, en ons sal kom verandert.

53. Want deese Verganglike moet doe aan die Onverganglikheid, en deese Sterflike moet doe aan die Onsterflikheid.

54. Maar wanneer deese Verganglike sal doe aan die Onverganglikheid, en deese Sterflike sal doe aan die Onsterflikheid, dan die Woord sal kom vervoellt, die staan geskreeven:

55. Die Dood ben verslokt in die Overwinning. Dood, waar joe Prikkel ben? Hell, waar joe Overwinning ben?

56. Die Prikkel van die Dood ben die Sondo; maar die Kracht van die Sondo ben die Wet.

57. Maar na God wees Dank, die ka gie die Overwinning na ons, door ons Heere Jesus Christus.

58. Voordaarom, mi liefe Broeders, wees standvastig, onbeweeglik, en altid overvloetig in die Werk van die Heere, voordoor jender weet, dat jender Arbeid no ben ydel in die Heere.

Die 16 Capitel.

Maar van die Collecte, die geskied voor die Heiligen, glik as mi ka verordineer na die Gemeenten in Galatia, soo jender doe ookal.

2. Na elkeen eerste Dag van die Week, elkeen van jender lee neer by em selv en gaar, soo as God ka segen em, dat niet, wanneer mi kom, dan eerst die Collecte sal wees vor vergaader.

3. Maar, wanneer mi ka kom daar, soo mi sal stier diejeen, die jender hou voor bequaam, door Briefen, vor breng jender Weldaad na Jerusalem.

4. En

4. En as die ben noodig, dat mi reis ken ookal, ſoo ſender ſal reis met mi.

5. Doch, mi ſal kom na jender, wanneer mi paſſeer door Macedonien, (want door Macedonien mi ſal reis.)

6. Maar altomets mi ſal bliev by jender ſom Tid, of ook over die Winter, dat jender kan geleyd mi, na waar mi ſal reis.

7. Want mi no will kik jender noe, as mi reis voorby; maar mi hoop, vor bliev ſom Tid by jender, as die Heere ſal lat die toe.

8. Maar mi ſal bliev na Epheſus, tee Pinkſter.

9. Want een gróot en krachtig Door ben geopend voor mi, die breng veel Vrucht, en veel Tegenſtanders ben daar.

10. As Timotheus kom, ſoo paſs op, dat em kan wees by jender ſonder Vrees. Want em doe die Werk van die Heere ookal, glik as mi.

11. Voordaarom, niemand veracht em. Maar geleyd em na Vrede, dat em kom na mi. Want mi verwacht em met die Broeders.

12. Maar aangaande ons Broeder Apollos, ſoo jender ſal weet, dat mi a vermaan em goe, dat em ſal kom na jender, met die Broeders; maar die a wees geheel niet ſi Will, dat em a will kom noe: doch em ſal kom, wanneer em krieg gelegen Tid.

13. Jender wach, ſtaan na die Gloof, hou jender glik Man, en wees ſterk.

14. Lat geſkied allemaal jender Dingen in die Liefde.

15. En mi vermaan jender, liefe Broeders! Jender ken die Hoes van Stephanas, dat ſender ben die

die Eerſtlingen in Achaja, en dat ſender a verordineer ſender ſelv tot Dienſt voor die Heiligen.

16. Dat ook jender ben onderdaanig na ſulke, en na elkeen, die help met ons, en arbeid.

17. Mi ben bli over die Aankomſt van Stephanas, en Fortunatus, en Achaicus, want ſender ka vervoell, wat mi a mankeer van jender.

18. Sender ka verquik die Geeſt van mi en van jender. Voordaarom erken die ſoodanige.

19. Die Gemeenten na Aſien groet jender. Aquilas en Priſcilla groet jender moeſchi in die Heere, met die Gemeente, die ben nabinne ſender Hoes.

20. Allemaal Broeders groet jender. Groet jender ſelv onder malkander met een heilig Kuſs.

21. Mi Paulus groet jender met mi eigen Hand.

22. As een Menſch no hab die Heere Jeſus Chriſtus lief, em wees een Vervloeking, Maranatha.

23. Die Gnade van die Heere Jeſus Chriſtus wees met jender.

24. Mi Liefde wees met jender allemaal in Chriſtus Jeſus. Amen.

Die eerſte Brief na die Corinthers, geſtiert van Philippis, door Stephanas en Fortunatus, en Achaicus, en Timotheus.

Die

Die tweede Brief van Paulus na die Corinthers.

Die 1 Capitel.

Paulus, een Apoſtel van Jeſus Chriſtus, door die Will van God, en die Broeder Timotheus, na die Gemeente van God, die ben na Corinthen, met allemaal Heiligen, die ben na geheel Achaja.

2. Gnade wees met jender, en Vrede van God, ons Vader, en die Heere Jeſus Chriſtus.

3. Geloofd wees God en die Vader van ons Heere Jeſus Chriſtus, die Vader van Barmhertigheid, en die God van allemaal Trooſt,

4. Die vertrooſt ons in allemaal ons Droefnis, dat ons kan trooſt ſender ookal, die ben na eenigſte Droefnis, met die Trooſt, met die God ka vertrooſt ons ſelv.

5. Want, glik as die Leiden van Chriſtus ben overvloetig na ons, ſoo ook ons Vertroofting ben overvloetig, door Chriſtus.

6. Maar ons hab noe Droefnis, of Trooſt, ſoo die geskied tot goet voor jender. As die ben Droefnis, ſoo die geskied tot jender Vertroofting en Saligheid, (welk Saligheid ben krachtig na die, dat jender verdraag met Geduld dieſelvde Leiden, die ons leid.) As die ben Trooſt, ſoo die geskied ookal tot jender Vertroofting en Saligheid.

7. En ons Hoopning van jender ſtaan vaſt; derwil ons weet, dat glik as jender hab Part na die

Leiden, ſoo jender ſal hab Part na die Trooſt ookal.

8. Want ons no will verberg voor jender, liefe Broeders, ons Droefnis, die a kom over ons na Aſien; dat ons a wees beſwaart over die maaten, en over ons Macht, ſoo, dat ons a wees goe na Twiefel van die Leev.

9. En ons a ka besliet by ons ſelv, dat ons a moet dood. Maar, die a geſkied voordaarom, dat ons no a ſal betrouw na ons ſelv, maar na God, die wek op die Doojen.

10. Welk ka verloſs ons ut ſoo een groote Dood, en verloſs ons noch daglik; en ons hoop na Em, dat Em ſal verloſs ons ook verder,

11. Door Help van jender Gebed voor ons, dat over ons, voor die Gave, die ben gegeven na ons door veel Perſoonen, geskied veel Dank.

12. Want deeſe ben ons Roem, naamelik die Getugnis van ons Conſcientie, dat ons ka wandel in die Werld na Eenvoudigheid, en godlik Oprechtigheid, niet na vleeſchlik Wiesheid, maar na die Gnade van God, en allermeeſt by jender.

13. Want ons no ſkriev na jender ander Dingen, as wat jender lees, en ook bevind. En mi hoop, dat jender ſal bevind ons ook ſoo, tee na die Ende, glik as jender ka bevind ons ookal na een Deel.

14. Dat ons ben jender Roem, glik as jender ook ben ons Roem, na die Dag van die Heere Jeſus.

15. En op deeſe Betrouwing mi a dink toevoorn vor kom na jender, voor dat jender a ſal ontvang een Weldaad weeraan.

16. En

16. En dat mi a kan reis door jender Stadt na Macedonien, en kom ut van Macedonien weeraan na jender, en word geleyd van jender na Judea.

17. Mi ka gebruk dan een Lechtveerdigheid, toen mi a dink ſoo? of mi Voorneeming ben vleeſchlik? Niet ſoo; maar by mi Ja ben Ja, en Neen ben Neen.

18. Doch God ben getrouw, dat ons Woord na jender no a wees Ja en Neen.

19. Want die Soon van God, Jeſus Chriſtus, die a word gepredikt door ons onder jender, door mi, en Sylvanus, en Timotheus, no a wees Ja en Neen, maar die a wees Ja na Em.

20. Want allemaal die Beloofdeniſſen van God ben Ja na Em, en ben Amen na Em; tot die Heerlikheid van God door ons.

21. Maar Em, die maak ons met jender ſtandvaſtig in Chriſtus, en die ka ſalv ons, die ben God,

22. Die ka verſegel ons ook, en ka gie nabinne ons Hert die Onderpand van die Geeſt.

23. Maar mi roep God aan tot een Getugen over mi Siel, dat mi ka ſpaar jender na die, dat mi no ka kom nochal na Corinthen weeraan.

24. Niet, dat ons ben Heeren over jender Gloof, maar ons ben Met-Helpers van jender Bliskap: Want jender ſtaan na die Gloof.

Die 2 Capitel.

Maar mi a dink ſoo by mi ſelv, dat mi no a will kom na jender weeraan in Droefheid.

2. Want, as mi maak jender bedroefd, wie em

ben, die maak mi bli, ſonder diejeen, die word bedroefd van mi?

3. En dieſelvde mi ka ſkriev na jender, dat niet, wanneer mi a kom daar, mi a moet wees bedroefd over diejeen, die a ſal maak mi bli. Voordoor mi hab die Betrouw na jender allemaal, dat mi Bliskap ben die Bliskap van jender allemaal.

4. Want mi ka ſkriev na jender in veel Droefnis en Benauwtheid van Hert, met veel Traanen, niet dat jender a ſal kom bedroefd, maar dat jender a ſal verſtaan die Liefde, die mi hab apart na jender.

5. Maar as iemand ka maak een Bedroefnis, die no ka bedroef mi, ſonder voor een Deel, dat mi no beſwaar jender allemaal.

6. Noe die ben genoeg, dat dieſelvde a word ſoo geſtraft van veele.

7. Soo dat jender daartegen ſal vergie en vertrooſt em noe om ſoo veel meer, dat em no verſink na altoegroot Droefheid.

8. Voordaarom mi bed jender, dat jender bewies die Liefde na em.

9. Want voordaarom mi ka skriev ook na jender, dat mi a will weet, as jender ben oprechtig, vor wees gehoorſam na allemaal Dingen.

10. Maar na diejeen, na die *jender* vergie, *mi* vergie ookal; want ook mi, as mi vergie na iemand, mi vergie em om die will van jender, in die Perſoon van Chriſtus.

11. Dat die Satán no krieg Voordeel over ons. Want ſi Voorneeming no ben onbekent na ons.

12. Maar toen mi a kom na Troas, vor predik die Evangelium van Chriſtus, en een Door a wees geopend voor mi in die Heere,

13. Soo

13. Soo mi no a hab Ruſt in mi Geeſt, voordoor mi no a vind Titus, mi Broeder; maar mi a neem Afskeyd van ſender, en a vertrek na Macedonien.

14. En Dank wees na God, die gie altid na ons Overwinning in Chriſtus, en maak openbaar die Reuk van ſi Kennis door ons, na allemaal Plaatſen.

15. Want ons ben na God een goeje Reuk van Chriſtus, ſoo wel onder diejeen, die word ſalig, as onder diejeen, die word verlooren.

16. Na deeſe een Reuk van die Dood na Dood, maar na die ander een Reuk van die Leev na Leev. En wie ben tot deeſe Dingen bequaam?

17. Want ons no ben glik as veele, die vervalſch die Woord van God, maar ut Oprechtigheid en as van God, navoor die Aangeſicht van God, ons ſpreek in Chriſtus.

Die 3 Capitel.

Ons begin dan weeraan vor pries ons ſelv? of ons mankeer, glik as ſom van die ander, Loof-Briefen *na* jender, of Loof-Briefen *van* jender?

2. Jender ben ons Brief, geskreeven nabinne ons Hert, bekent en geleſen van allemaal Menſchen;

3. Soo veel as van jender ka kom openbaar, dat jender ben een Brief van Chriſtus, die ka word bereid door ons Dienſt, en geskreeven door ons, niet met Ink, maar met die Geeſt van die leevendig God, niet na Steen-Tafels, maar na die Vleeſen-Tafels van die Hert.

4. Soo een Betrouwing ons hab door Chriſtus na God.

5. Niet dat ons ben bequaam van ons ſelv, voor dink een Goed, as van ons ſelv, maar ons Bequaamheid ben van God;

6. Die ook ka maak ons bequaam, vor bedien die Ampt van die nieuwe Teſtament, niet van die Letter, maar van die Geeſt; want die Letter maak dood, maar die Geeſt maak leevendig.

7. En as die Bediening van die Ampt, welk door die Letters maak dood, en die a wees ingegraven nabinne die Steenen, a hab Heerlikheid, ſoo dat die Kinders van Iſrael no a kan kik ſterk na die Aangeſicht van Moſes, om die will van die Heerlikheid van ſi Aangeſicht, die a ſal hou op doch;

8. Hoeſoo dan niet veelmeer die Bediening van die Ampt, welk gie die Geeſt, ſal hab Heerlikheid?

9. Want as die Bediening van die Ampt, welk predik die Verdoemnis, a hab Heerlikheid: veelmeer die Bediening van die Ampt, welk predik die Rechtveerdigheid, hab overvloetige Heerlikheid.

10. Want ook dieſelvde Deel, die a wees verheerlikt, no a wees vor reeken as heerlik tegen deeſe overvloetige Heerlikheid.

11. Want, as diejeen, die hou op, a hab Heerlikheid, veelmeer diejeen, die bliev, ſal wees na Heerlikheid.

12. Derwil ons hab noe ſoo een Hoopning, ſoo ons gebruk groot Vriemoedigheid vor ſpreek.

13. En ons no doe glik Moſes, die a hang een Dekken navoor ſi Aangeſicht, dat die Kinders van Iſrael no a kan vor kik na die Ende van diejeen, die hou op.

14. Maar ſender Sinnen ben verhardt. Want tee

na

na deese Dag dieselvde Dekken bliev over die oude Testament, wanneer sender lees die, en no word geopend; maski die hou op in Christus.

15. Maar tee na deese Dag selv, wanneer Moses word geleesen, die Dekken hang navoor sender Hert.

16. Doch, wanneer sender a sal bekeer na die Heere, soo die Dekken a sal word weegenomen.

17. Want die Heere ben die Geest; maar waar die Geest van die Heere ben, daar die hab Vrieheid.

18. Maar noe ons allemaal kik met een onbedekt Aangesicht die Heerlikheid van die Heere, as in een Spiegel, en ons word verandert na dieselvde Beeld, van Heerlikheid tot Heerlikheid, as van die Heere, welk die Geest ben.

Die 4 Capitel.

Voordaarom, derwil ons hab soo een Ampt vor bedien, soo as ons ka ontvang Barmhertigheid, ons no kom moe;

2. Maar ons vlucht ook die verborgen Skande, en no wandel na Valschheid, en ons ook no vervalsch die Woord van God, maar met Openbaaring van die Waarheid ons bewies ons selv wel tegen die Conscientie van allemaal Menschen navoor die Aangesicht van God.

3. As noe ons Evangelium ben bedekt, soo die ben bedekt na diejeen, die word verlooren.

4. In welke die God van deese Weild ka verblind die Sinnen van die Ongloosigen, dat die Licht van die Evangelium van Christus di Heerlikheid,

heid, welk ben die Beeld van God, no ſal blink na ſender.

5. Want ons no predik ons ſelv, maar Jeſus Chriſtus, dat Em ben die Heere, en ons ſelv, dat ons ben jender Dienaars, om die will van Jeſus.

6. Want God, die ka gebied, dat die Licht a ſal skien ut van die Duſternis, Em ben die, welk ka gie een helder Skien nabinne ons Herten, dat (door ons) a ſal begin die Kennis van God ſi Heerlikheid, in die Aangeſicht van Jeſus Chriſtus.

7. Maar ons hab deeſe Skat na aardſche Vaten, dat die overgroote Kracht ſal wees van God, en niet van ons ſelv.

8. Ons hab Droefnis na elkeen Sie, maar ons no kom benauwt; ons kom bang, maar ons no vertwiefel.

9. Ons leid Vervolging, maar ons no word verlaten. Ons word neer gegooyt, maar ons no vergaan.

10. En ons draag om altid die Sterven van ons Heere Jeſus na ons Lichaam, voor dat ook die Leev van Jeſus ſal word geopenbaart na ons Lichaam.

11. Want ons die leev, word altid overgegeven na die Dood, om die will van Jeſus, dat ook die Leev van Jeſus ſal kom openbaar na ons ſterflik Vleeſch.

12. Voordaarom noe die Dood ben machtig nabinne ons, maar die Leev nabinne jender.

13. Doch, derwil ons hab dieſelvde Geeſt van die Gloof, (glik as die ſtaan geskreeven: Mi gloof, voordaarom mi ſpreek) ſoo ons gloof ookal, voordaarom ons ſpreek ookal.

14. En

14. En ons weet, dat Em, die ka wek op die Heere Jesus, sal wek op ons ookal door Jesus, en sal stell ons daar met jender.

15. Want allemaal deese Dingen geskied om die will van jender, dat die overgroote Gnade sal kom overvloetig met Dankssegging van veele, tot die Heerlikheid van God.

16. Voordaarom ons no kom moe, maar, maski ons Mensch van butten bederv, doch die Mensch van binnen word vernieuwt, van Dag tot Dag.

17. Want ons Droefnis, die duur een kort Tid, en ben lecht, werk voor ons een eewig en over alle maaten wichtig Heerlikheid.

18. Derwil ons no neem Notitie van die Dingen, die ben vor kik, maar van die Dingen, die no ben vor kik. Want die Dingen, die ben vor kik, ben verganglik met die Tid; maar die Dingen, die no ben vor kik, die ben eewig.

Die 5 Capitel.

Want ons weet, as ons aardsche Hoes van deese Tabernakel (Tente) sal word gebroken, dat ons hab een Gebouw, die God ka bouw; een Hoes, die no ben gemaakt met Handen, maar die ben eewig nabinne die Hemel.

2. Want over dieselvde ons sucht ook, en hab Verlang vor word overgekleedt met ons Woonhoes, die ben van die Hemel.

3. Doch soo, dat ons word gekleedt gevonden, en niet naakt.

4. Want, soo lang ons ben na deese Tabernakel, ons sucht, en ben beswaart; voordoor ons will veelmeer, dat ons no word afgekleedt, maar

overgekleedt, voor dat die Sterflike word verslokt van die Leev.

5. Maar Em, die bereid ons voor dieselvde, die ben God, die ook ka gie na ons die Onderpand, naamelik die Geest.

6. Voordaarom ons ben getrooſt altid, en weet, dat ſoo lang ons woon nabinne die Lichaam, ons wooñ ut van die Heere.

7. Want ons wandel door die Gloof, en niet door die, dat ons kan kik.

8. Maar ons hab goeje Moed, en hab veelmeer Behaag, vor woon ut van die Lichaam, en vor wees na Hoes by die Heere.

9. Voordaarom ook ons ben goe begeerig, maski ons ben na Hoes, of ben vremd, dat ons ben welbehaaglik na Em.

10. Want ons allemaal moet word geopenbaart navoor die Rechter-Stoel van Chriſtus, voor dat elkeen ontvang, ſoo as em ka doe na die Leev van ſi Lichaam, maski die ben goet of quaat.

11. Derwil ons weet dan die Skrik van die Heere, ſoo ons bepraat die Menſchen (tot die Gloof), maar ons ben openbaar navoor God. Doch mi hoop, dat ons ben openbaar ookal nabinne jender Conſcientie.

12. Want ons no pries ons-ſelv weeraan na jender, maar ons gie na jender een Oorſaak vor roem van ons, dat jender kan hab wat roem tegen diejeen, die roem ſender ſelv na die Aanſien, en niet na die Hert.

13. Want as ons ben butten ons Sinnen, ſoo ons ben die voor God; en as ons ben verſtandig, ſoo ons ben die voor jender.

14. Want

14. Want die Liefde van Chriſtus dwing ons ſoo; voordoor ons oordeel, dat, as *Een* ka dood voor allemaal, ſoo ſender allemaal ka dood.

15. En Em ka dood voor allemaal, voordaarom, dat diejeen, die leev, no ſal leev voor ſender ſelv, maar voor Em, die ka dood en ka ſtaan op voor ſender.

16. Van noe af dan ons ken niemand na die Vleeſch; en as ons ka ken ook Chriſtus na die Vleeſch, ſoo ons ken Em doch noe niet meer, (na die Vleeſch.)

17. Voordaarom, as eenigſte Menſch ben in Chriſtus, ſoo em ben een nieuwe Creatur; die oude Dingen ka paſſeer, kik allemaal ka kom nieuw.

18. Maar all deeſe Dingen ben van God, die ka verſoen ons met Em ſelv door Jeſus Chriſtus, en ka gie na ons die Bediening van die Ampt, welk predik die Verſoening.

19. Want God a wees in Chriſtus, en a verſoen die Werld met Em ſelv, en no a reeken ſender toe ſender Sonden, en ka recht op onder ons die Woord van die Verſoening.

20. Soo ons ben noe Boodskappers na Plaats van Chriſtus, glik as God ſelv a vermaan jender door ons; ſoo ons bed noe na Plaats van Chriſtus: lat verſoen jender met God.

21. Want God ka maak Em, die no a weet van Sondo, tot Sondo voor ons, dat ons ſal word die Gerechtigheid van God in Em.

Die 6 Capitel.

Maar ons, as Met-Helpers, vermaan jender, dat jender no ſal ontvang die Gnade van God voor ſooſoo.

2. Want Em ſee: Mi ka verhoor joè na die aangenaam Tid, en ka help joe na die Dag van Saligheid. Kik, noe ben die aangenaam Tid, noe ben die Dag van Saligheid.

3. Lat ons gie geen Ergernis na niemand, in eenigſte Ding, dat ons Amt no word gelaſtert.

4. Maar na allemaal Dingen lat bewies ons as Dienaars van God, in groot Geduld, in Droefniſſen, in Nooden, in Benauwtheiden;

5. In Slaagen, in Gevangniſſen, in Oproeren, in Arbeid, in Wachen, in Vaſten,

6. In Kuiſchheid, in Kennis, in Langmoedigheid, in Vriendlikheid, in die heilig Geeſt, in onvervalſchde Liefde;

7. In die Woord van Waarheid, in die Kracht van God, door die Wapens van Gerechtigheid, na die rechter en na die ſlinker Hand.

8. Door Eer en Skande, door quaaje Getugniſſen, en door goeje Getugniſſen, as Verleyders, en doch waarachtig;

9. As die Onbekente, en doch bekent; as die Stervenden, en kik; ons leev; as gekaſteyte, en doch niet dood gemaakt;

10. As die Bedroefde, maar altid bli; as Povers, maar die maak doch veele rik; as fulke, die hab nietmetal, en na die behoor doch allemaal Goèd.

11. O Corinthers! ons Mond ben geopend na jender, ons Hert ben utgeſpreyt, (getrooſt).

12. Om die will van ons jender no derf wees bang; maar wees bang voor jender eigen Hert.

13. Mi ſpreek met jender as met mi Kinders, dat jender kan ſtell jender ſoo ookal na mi, en wees ook utgeſpreyt (getrooſt).

14. No

14. No trek na een vremd Jok met die Ongloofigen. Want wat Geniet die Gerechtigheid hab met die Ongerechtigheid? en wat Gemeenskap die Licht hab met die Dusternis?

15. Hoesoo Christus kan accordeer met Belial? of wat Part die Gloofige hab met die Ongloofige?

16. Wat Vereeniging die Tempel van God hab met die Afgoden? Want *jender* ben die Tempel van die leevendig God; glik as God ka see: Mi will woon nabinne sender, en will wandel nabinne sender; en *Mi* will wees sender God, en sender sal wees mi Volk.

17. Voordaarom loop ut van sender, en partie jender af, die Heere see, en no roer aan een onrein Goed: soo *mi* will neem jender aan;

18. En *mi* will wees jender Vader, en jender sal wees mi Soons en Dochters, soo die Heere see, die Allmachtige.

Die 7 Capitel.

Derwil ons hab noe deese Beloofdenissen, mi Geliefde, soo lat ons reinig ons selv van allemaal Besmetting van die Vleesch en van die Geest, en vollendig die Heiligmaaking in die Vrees van God.

2. Vat mi Woorden: Ons no ka doe Onrecht na een Volk, ons ka bederv niemand, ons ka bedrug niemand.

3. Mi no see die, voor veroordeel jender; want mi ka see al toevoorn, dat jender ben nabinne ons Hert, vor sterv en vor leev met malkander.

4. Mi spreek met groot Vriemoedigheid na jender; mi roem veel van jender, mi ben vervoellt

4. En ſender a bed ons met veel Vermaaning, dat ons a ſal ontvang deeſe Gave, en die Gemeenſkap van die Bediening, die geskied na die Heiligen.

5. En niet alleen ſender a doe die, ſoo as ons a hoop; maar ſender a gie ſender voor eerſt na die Heere, en afteraan na ons, door die Will van God.

6. Soo dat ons a vermaan Titus, dat, glik as em a ka begin toevoorn, em a ſal vollendig dieſelvde Gave ook onder jender.

7. Maar, glik as jender ben rik na allemaal Dingen, na Gloof, na Woord, na Kennis, en na allemaal Neerſtigheid, en na jender Liefde tot ons; ſoo doe jender beſt, dat jender ben rik na deeſe Gave ookal.

8. Mi no ſee die, dat mi will gie een Gebod na jender, maar voordoor ander ka kom ſoo ver, ſoo mi beproef jender Liefde ookal, as die ben oprechtig.

9. Want jender weet die Gnade van ons Heere Jeſus Chriſtus, dat, maski Em ben rik, doch Em ka word aerm, om die will van jender, dat jender a ſal kom rik door ſi Aermoed.

10. En mi ſee van deeſe mi Meening. Want die ben profitabel voor jender, die ka begin van ſens een Jaar geleden, niet alleen vor doe, maar ook vor will.

11. Maar vollendig noe ookal vor doe die; dat, glik as daar a wees een geneegen Gemoed vor will, ſoo ook wees een geneegen Gemoed vor doe, ut die, wat jender hab.

12. Want, as een ben gewillig, dán em ben aangenaam, na die, wat em hab, niet na die, wat em no hab.

13. Die

13. Die no geſkied na die Meening, dat ander ſal hab Ruſt, en jender ſal hab Droefnis; maar, dat die ſal wees glik.

14. Soo jender Overvloet kan dien ſender Mankement, na deeſe tegenwoordige Tid; voor dat ook die Overvloet van ſender afteraan kan dien jender Mankement, en wat ben glik, kan geſkied;

15. Soo as die ſtaan geſkreeven: Em, die a gaar moeſchi, no a hab Overvloet, en em, die a gaar weenig, no a hab Mankement.

16. Maar Dank wees na God, die ka gie ſoo een neerſtige Sorg voor jender, nabinne die Hert van Titus!

17. Want em a neem wel die Vermaaning aan, maar derwil em a wees goe beſorgt, ſoo em ſelv ka reis gewillig na jender.

18. En ons ka ſtier met em een Broeder, die hab Loof na die Evangelium, door all die Gemeenten.

19. En niet die alleen, maar em ben ook verordineert van die Gemeenten, vor reis met ons met deeſe Gave, die ben bedient door ons, tot Eer van die Heere, en tot Roem van jender Gewilligheid.

20. En ons paſs op, dat niet een Menſch kan blameer ons voor deeſe rike Help, die word bedient door ons;

21. En draag Sorg, dat die loop eerlik, niet alleen navoor die Heere, maar ook navoor die Menſchen.

22. En ons ka ſtier ook met ſender ons Broeder, die ons ka beproef dikwils na veel Dingen, dat em ben neerſtig, maar *nov* veelmeer neerſtig.

23. En ons hab een groot Betrouw na jender, ſoo wel van wegens Titus (welk ben mi Met-Broeder en Met-Helper by jender) as van wegens ons Broeders, (welk ben Apoſtels van die Gemeenten, en die Eer van Chriſtus).

24. Voordaarom bewies noe na deeſe die Proef van jender Liefde, en van ons Roem van jender, ook opentlik navoor die Gemeenten.

Die 9 Capitel.

Want van deeſe Bediening, die geſkied na die Heiligen, mi no hab noodig, vor skriev na jender.

2. Want, mi weet jender Gewilligheid, van die mi roem jender by die Macedoniers, en ſee: Achaja a wees bereid van over een Jaar, en jender Yver ka verwek veele.

3. Maar, mi ka ſtier deeſe Broeders, voordaarom, dat niet ons Roem van jender a ſal kom tot nietmetal, in deeſe Deel, en dat jender a ſal wees bereid, ſoo as mi ka ſee.

4. Voor dat niet, as die Macedoniers a kom met mi, en no a vind, dat jender ben bereid, ons (mi no will ſee jender) a ſal kom beskaamt met ſoo een Roem.

5. Mi ka hou die dan voor noodig, vor vermaan die Broeders, dat ſender a ſal reis voorut na jender, vor bereid deeſe toevoorn aangediende Segen, dat die a kan wees klaar, ſoo, dat die kan wees een Segen, en niet een Gierigheid.

6. Maar, mi Meening ben die: Em, die ſaay ſpaarſam, die ſal maay ook ſpaarſaam, en em, die ſaay in Segen, die ſal maay in Segen ookal.

7. Elk-

7. Elkeen gie, ſoo as em dink nabinne ſi Hert, niet met Verdriet of met Nooddwang; want God hab diejeen lief, die gie met Bliskap.

8. En God ben machtig vor maak, dat allemaal Gnade kan wees overvloetig onder jender, dat jender hab altid vollkom genoeg, in allemaal Dingen, en kan wees rik tot allemaal goeje Werken.

9. Glik as die ſtaan geskreeven: Em ka ſtrooy ut, en ka gie na die Povers, ſi Gerechtigheid bliev na Eewigheid.

10. Maar em, die gie Saad na die Saayman, die ſal gie Brood ookal vor jeet, en ſal vermeer jender Saad, en ſal maak groey die Vruchten van jender Gerechtigheid.

11. Dat jender kom rik in allemaal Dingen, met allemaal Eenvoudigheid, die werk door ons Dankſegging na God.

12. Want die Bediening van deeſe Collecte vervoell niet alleen die Mankement van die Heiligen, maar die ben ook overvloetig na die, dat veele ſee Dank na God, voor deeſe getrouwe Dienſt van ons.

13. En pries God over jender onderdaanig Beleydenis van die Evangelium van Chriſtus, en over jender eenvoudig Collecte na ſender en na allemaal.

14. En over ſender Gebed voor jender, welk verlang na jender, om die will van die overvloetig Gnade van God nabinne jender.

15. Maar na God wees Dank voor ſi onutſpreeklik Gave!

Die 10 Capitel.

Noe mi, Paulus, ſelv vermaan jender, door die Sachtmoedigheid en Vriendlikheid van Chriſtus, mi, die wel ben gering, wanneer mi ben tegenwoordig onder jender, maar ſtout tegen jender na die Abſens van jender.

2. Maar mi bed, dat mi no moet hab noodig, vor gebruk Stoutigheid, wanneer mi ben tegenwoordig met die Vriemoedigheid, met die mi word geacht, dat mi a handel ſtoutelik tegen ſom, die dink van ons, dat ons wandel na die vleeſchlik Manier.

3. Want, maski ons wandel in die Vleeſch, doch ons no ſtrie na vleeſchlik Manier.

4. Want die Wapens van ons Oorlog no ben vleeſchlik, maar machtig navoor God, vor gooy neer die Bevaſtingen.

5. Met die ons gooy neer die Overleggingen en allemaal Hoogte, die verhoog ſi ſelv tegen die Kennis van God, en neem gevangen allemaal Verſtand na onder die Gehoorſamheid van Chriſtus,

6. En ben bereid, vor revangeer all Ongehoorſamheid, wanneer jender Gehoorſamheid ben vervoellt.

7. Jender oordeel dan na die, wat ben navoor Oogo? as iemand betrouw by em ſelv op die, dat em behoor na Chriſtus, die bedink weeraan ook by em ſelv, dat glik as em behoor na Chriſtus, ſoo ons behoor na Chriſtus ookal.

8. En as mi ook a will roem mi wat meer van ons Macht, die die Heere ka gie na ons tot Beetering, en niet tot Bederv van jender, ſoo mi no ſal kom beskaamt.

9. Maar

9. Maar die mi ſee, dat jender no ſal dink, dat mi a will verskrik jender door die Brieven.

10. Want ſender ſee: die Brieven bén wel gewichtig en krachtig; maar die Tegenwoordigheid van die Lichaam ben ſwak, en die Spreeking ben verachtelik.

11. Wie ben ſoo een, die bedink, dat, glik as ons ben met Woorden in die Brieven, wanneer ons ben abſens, ſoo ons derf wees met die Daad ookal, wanneer ons ben tegenwoordig.

12. Want ons no derf vor reeken of vor tell ons ſelv onder diejeen, die pries ſender ſelv; maar derwil ſender meet ſender by ſender ſelv, en verglik ſender met ſender ſelv, ſoo ſender verſtaan nietmetal.

13. Want ons no roem ons ſelv over die Maat, maar ſoo, as die accordeer met die Maat van die Regel, welk Maat God ka gie na ons, vor raak tee na jender ookal.

14. Want ons no ſtrek ons ſelv toe ver ut, glik as ons no a ka raak tee na jender; want ons ka kom ja ook tee na jender met die Evangelium van Chriſtus.

15. En ons no roem ons ſelv over die Maat in vremde Arbeid, maar ons hab die Hoopning, wanneer jender Gloof ka groey nabinne jender, dat ons, ſoo as die accordeer met ons Regel, will kom verder,

16. Vor predik die Evangelium ook na ſender, die woon na die ander Sie van jender, ſoo, dat ons no ſal beroem ons van een vremd Regel over diejeen, wat alreeds bereid ben.

17. Doch, wie roem em, die roem em in die Heere.

18. Want voordaarom een no ben beproeft, dat em pries ſi ſelv, maar dat die Heere pries em.

Die 11 Capitel.

O! dat jender a will verdraag mi doch een weenig in mi Dwaasheid! doch mi weet, jender ſal verdraag mi.

2. Want mi ben yverig over jender met een godlik Yver; want mi ka ondertrouw jender na een Man, dat mi kan breng een rein Jongvrouw na Chriſtus.

3. Maar mi vrees, dat niet, glik as die Slang ha verley Eva met ſi Valſchheid, ſoo ook jender Sinnen ſal bederv, en verskief van die Eenvoudigheid, die ben in Chriſtus.

4. Want as diejeen, die kom na jender, a ſal predik een ander Jeſus, die ons no ka predik, of jender ontvang een ander Geeſt, die jender no ka ontvang, of een ander Evangelium, die jender no ka neem aan, ſoo jender wel ſal verdraag die.

5. Want mi dink, dat mi no ben minder, as die hooge Apoſtels.

6. En maski mi ben ongeleerd na die Spraak, ſoo mi doch no ben ongeleerd na die Kennis. Maar mi ben bekent overal by jender na allemaal Dingen.

7. Of, mi ka doe dan Sondo, dat mi ka verneeder mi ſelv, dat jender a ſal kom verhoogt? want mi ka predik na jender die Evangelium van God voor nietmetal.

8. Mi ka beroov ander Gemeenten, en ka neem Loon van ſender, dat mi ka predik na jender.

9. En toen mi a wees tegenwoordig by jender, en

en a hab Mankement, ſoo mi a wees na niemand beſwaarlik, (want die Broeders, die a kom ut van Macedonien, ka vervoell mi Mankement) en mi ka hou mi ſelv in allemaal Dingen, ſonder vor beſwaar jender, en mi will hou mi ſelv ſoo nochal.

10. Soo ſekur die Waarheid van Chriſtus ben nabinne mi, ſoo deeſe Roem no ſal word geſtopt voor mi, in die Landen van Achaja.

11. Voorwaarom die? Voordaarom, dat mi no a ſal hab jender lief? God weet die.

12. Maar wat mi doe, en wat mi will doe, die mi doe voordaarom, dat mi kan ſnie af die Oorſaak voor diejeen, die ſoek Oorſaak, vor roem ſender ſelv, dat ſender ben glik as ons.

13. Want ſulke valſche Apoſtels en bedrieglik Arbeiders, verſtell ſender ſelv tot Apoſtels van Chriſtus.

14. En die ben ook geen Wonder; voordoor em ſelv, die Satan, verſtell em tot een Engel van die Licht.

15. Voordaarom die no ben ſoo een groote Saak, dat ſi Dienaars ookal verſtell ſender ſelv, glik as Predikers van die Gerechtigheid, van welk die Ende ſal wees ſoo as die accordeer met ſender Werken.

16. Mi ſee weeraan, dat niet iemand ſal dink, mi ben dwaas: Maar as niet, ſoo neem mi dan aan, as een Dwaaſen, dat mi moet roem doch een weenig ookal.

17. Wat mi ſpreek noe, die mi no ſpreek as in die Heere, maar as in Dwaasheid, voordoor mi bliev beſtandig na deeſe Roem.

18. Derwil veele roem ſender ſelv na die Vleeſch, ſoo mi will roem mi ſelv ookal.

19. Want

19. Want jender verdraag gern die Dwaaſen, voordoor jender ben wies.

20. Jender verdraag, as iemand maak jender tot Dienſt-Knechten, as iemand jeet jender op, as iemand neem van jender, as iemand verhoog ſi ſelv, as iemand slaa jender na die Aangeſicht.

21. Mi ſee die na Oneer, glik as ons a ka kom ſwak; maar, na wat iemand ſtout ben, (mi ſpreek in Dwaasheid) na die mi ben ſtout ookal.

22. Sender ben Hebreers; mi ookal. Sender ben Iſraeliten; mi ookal. Sender ben die Saad van Abraham; mi ookal.

23. Sender ben Dienaars van Chriſtus, (mi ſpreek as in Dwaasheid) mi ben veelmeer. Mi ka arbeid meer, mi ka leid meer Slaagen, mi ka wees meer dikwils na Gevangniſſen, dikwils mi ka wees na Doods-Nood.

24. Vyf maal mi ka ontvang van die Jooden veertig Slaa, minder een.

25. Driemaal mi ben gegeeſelt, eenmaal geſteenigt, driemaal mi ka leid Skipbreek, een Dag en Nacht mi ka wees nabinne die Diepte van die See.

26. Mi ka reis dikwils, mi ka wees in Gevaar na die Waterſtroomen, in Gevaar onder die Moordenaars, in Gevaar onder die Jooden, in Gevaar onder die Heidens, in Gevaar na die Stadt, in Gevaar na die Woeſtyne, in Gevaar na die See, in Gevaar onder die valſche Broeders;

27. In Moeite en Arbeid, in veel Wach, in Honger en Dorſt, in veel Vaſten, in Koud en Naaktheid.

28. Sonder die Dingen, die ben van butten, kom op mi daglik die Sorg voor allemaal Gemeenten.

29. Wie

29. Wie ben ſwak, en mi no kom ſwak? wie word geërgert, en mi no bran.

30. As mi moet roem mi ſelv, ſoo mi will roem van mi Swakheid.

31. God en die Vader van ons Heere Jeſus Chriſtus, welk ben geloofd na Eewigheid, weet, dat mi no lug.

32. In Damaſcus die Governeur onder die Koning Aretas a bewaar die Stadt van die Damaſcenen, en a will vang mi.

33. En ſender a lat mi neer door een Venſter, nabinne een Makoett, over die Muur, en mi a escapeer ut ſi Handen.

Die 12 Capitel.

Die ben voorwaar niet profitabel voor mi, vor roem mi ſelv; doch mi will kom na die Geſichten en Openbaaringen van die Heere.

2. Mi ken een Menſch in Chriſtus, bevoor veertien Jaaren, (as em a wees in die Lichaam, mi no weet die, of, as em a wees butten die Lichaam, mi ook no weet die; God weet die) dieſelvde a word opgenomen tee na die derde Hemel.

3. En mi ken dieſelvde Menſch, (as em a wees in die Lichaam, of butten die Lichaam, die mi no weet; God weet die.)

4. Em a word opgenomen na die Paradies, en a hoor onutſpreeklik Woorden, die niet een Menſch kan vor ſee.

5. Van *die* mi will roem mi; maar van mi ſelv mi will roem nietmetal, ſonder alleen van mi Swakheid.

6. En as mi will roem mi ſelv, ſoo mi doch no

ſal wees een Dwaas: want mi will ſee die Waarheid; maar mi hou mi af van die, voor dat niemand ſal dink meer hoog van mi, as wat em kik, dat mi ben, of wat em hoor van mi.

7. En dat mi no a ſal verhoog mi ſelv door die hooge Openbaaringen, ſoo a word gegeven na mi een skerpe Doorn in die Vleeſch, naamelik een Engel van die Satan, die ſal slaa mi met Vuyſten, dat mi no ſal verhoog mi ſelv.

8. Over deeſe mi ka bed die Heere driemaal, dat em a ſal bliev wee van mi.

9. En Em ka ſee na mi: Mi Gnade ben genoeg voor joe; want mi Kracht ben machtig in die Swakheid. Voordaarom mi will veel liever roem mi ſelv van mi Swakheiden, dat die Kracht van Chriſtus kan woon nabinne mi.

10. Voordaarom mi hab goeje Moed in Swakheiden, in Skimpeeringen, in Nooden, in Vervolgingen, in Benauwtheiden, om die will van Chriſtus. Want, as mi ben ſwak, dan mi ben ſterk.

11. Mi ka kom een Dwaas over die Beroeming: jender ka dwing mi tot die. Want die a behoor, dat jender a ſal pries mi, voordoor mi no ben minder in eenigſte Ding, as die hooge Apoſtels, maski mi ben nietmetal.

12. Want die Merk-Teekens van een Apoſtel ka geskied ja onder jender, met all Geduld, met Teekens en met Wonders, en met krachtige Werken.

13. Wat die ben noe, na die jender a wees minder as die ander Gemeenten, ſonder alleen; dat mi ſelv no ka beſwaar jender? Vergie mi deeſe Onrecht.

14. Kik, mi ben bereid, vór kom die derdemaal

na

14. No trek na een vremd Jok met die Ongloofigen. Want wat Geniet die Gerechtigheid hab met die Ongerechtigheid? en wat Gemeenskap die Licht hab met die Dusternis?

15. Hoesoo Christus kan accordeer met Belial? of wat Part die Gloofige hab met die Ongloofige?

16. Wat Vereeniging die Tempel van God hab met die Afgoden? Want *jender* ben die Tempel van die leevendig God; glik as God ka see: *Mi* will woon nabinne sender, en will wandel nabinne sender; en *Mi* will wees sender God, en sender sal wees mi Volk.

17. Voordaarom loop ut van sender, en partie jender af, die Heere see, en no roer aan een onrein Goed: soo *mi* will neem jender aan;

18. En *mi* will wees jender Vader, en jender sal wees mi Soons en Dochters, soo die Heere see, die Allmachtige.

Die 7 Capitel.

Derwil ons hab noe deese Beloofdenissen, mi Geliefde, soo lat ons reinig ons selv van allemaal Besmetting van die Vleesch en van die Geest, en vollendig die Heiligmaaking in die Vrees van God.

2. Vat mi Woorden: Ons no ka doe Onrecht na een Volk, ons ka bederv niemand, ons ka bedrug niemand.

3. Mi no see die, voor veroordeel jender; want mi ka see al toevoorn, dat jender ben nabinne ons Hert, vor sterv en vor leev met malkander.

4. Mi spreek met groot Vriemoedigheid na jender; mi roem veel van jender, mi ben vervoellt

Die 13 Capitel.

Deeſe ben noe die derdemaal, dat mi kom na jender. In die Mond van twee of drie Getugens ſal beſtaan allemaal Woord en Saak.

2. Mi ka ſee die na jender toevoorn, en ſee die voorut, glik as tegenwoordig die tweedemaal, en in Abſens mi skriev die noe na ſender, die ka ſondig toevoorn, en na allemaal die ander, as mi kom weeraan, dan mi no will ſpaar ſender.

3. Voordoor jender ſoek, vor proef eenmaal diejeen, die ſpreek in mi, naamelik Chriſtus, die no ben ſwak onder jender, maar ben machtig onder jender.

4. En maski Em ben gekroeſigt in Swakheid, ſoo Em leev doch door die Kracht van God. En maski *ons* ben ſwak ookal in Em, ſoo ons leev doch met Em, door die Kracht van God onder jender.

5. Onderſoek jender ſelv, as jender ben in die Gloof, beproef jender ſelv. Of jender no ken jender ſelv, dat Jeſus Chriſtus ben nabinne jender? onoſoo, dat jender ben onbequaam.

6. Maar mi hoop jender ſal verſtaan, dat ons no ben onbequaam.

7. En mi bed na God, dat jender no ſal doe Quaat: niet dat ons ſal skien bequaam, maar dat jender ſal doe die Goeje, en ons ſal wees as onbequaam.

8. Want ons no kan doe een Goed tegen die Waarheid, maar voor die Waarheid.

9. Want ons ben bli, wanneer ons ben ſwak, en jender ben machtig. En dieſelvde ons wenſch ook, naamelik jender Vollkomenheid;

10. Voor-

12. Voordaarom, maski mi ka skriev na jender, ſoo die doch no ka geskied om die will van em, die ka doe Onrecht, ook niet om die will van em, die ka leid Onrecht; maar om die will, dat ons Moeite voor jender a ſal kom openbaar by jender navoor die Aangeſicht van God.

13. Voordaarom ons ka word vertrooſt over jender Vertrooſting. Maar ons ka kom noch meer overvloetig bli door die Bliskap van Titus; want ſi Geeſt a wees verquikt na jender allemaal.

14. Want, as mi ka roem eenigſte Ding van jender by em, ſoo mi no ka kom beskaamt; maar glik as ons ka ſpreek alles na jender in Waarheid, ſoo ook ons Roem, die mi a maak by Titus, ka kom Waarheid.

15. En ſi hertlik Lieſde ben meer overvloetig na jender, às em dink na die Gehoorſamheid van jender allemaal, hoeſoo jender ka ontvang em met Vrees en Beev.

16. Voordaarom mi ben bli, dat mi kan hab Betrouw na jender in allemaal Dingen.

Die 8 Capitel.

Verder, liefe Broeders, ons maak bekent na jender die Gnade van God, die ben gegeven na die Gemeenten van Macedonien.

2. Want ſender Bliskap a wees overvloetig, toen ſender a word beproeft door veel Droefnis. En maski ſender a wees goe aerm, ſoo ſender ka gig doch riklik na alle Eenvoudigheid.

3. Want ſender a wees gewillig na all ſenden Vermoogen, (mi betug die) en over ſender Vermoogen,

4. En

3. Gnade wees met jender, en Vrede van God die Vader; en ons Heere Jesus Christus;

4. Die ka gie Em selv voor ons Sonden, dat Em a kan verloss ons van deese tegenwoordige quaaje Werld, soo as die a wees die Will van God en ons Vader;

5. Na welk wees Eer van Ewigheid tot Ewigheid. Amen.

6. Mi verwonder mi, dat jender lat draai jender af soo gauw van Em, die ka roep jender na die Gnade van Christus, tot een ander Evangelium;

7. Maski die no hab een ander; sonder dat die hab som, die maak jender confus, en will verdraai die Evangelium van Christus.

8. Maar maski ook *ons*, of een Engel van die Hemel sal predik een Evangelium na jender, anders as die, die ons ka predik na jender, die wees vervloekt.

9. Glik as ons ka see toevoorn, soo ons see noe na jender weeraan; As iemand predik een Evangelium na jender anders, as die jender ka ontvang, die wees vervloekt.

10. Mi predik dan noe, vor dien na die Menschen, of na God? of mi soek dan vor behaag die Menschen? As mi a sal behaag die Menschen nochal, soo mi no sal wees een Dienst-Knecht van Christus.

11. Maar, mi maak bekent na jender, liefe Broeders, dat die Evangelium, die mi ka predik, *no* ben menschlik.

12. Want mi ka ontvang die en ka leer die niet van eenigste Mensch, maar door die Openbaaring van Jesus Christus.

13. Want

13. Want jender ka hoor wel mi Wandel na Voortid in die Joodendom, hoeſoo mi a vervolg die Gemeente van God over die Maate, en a verwoeſt die.

14. En a profiteer in die Joodendom, over veele van mi Ouderdom, in mi Geslacht, en a wees over die Maate yverig vor die Wet van mi Vaders.

15. Maar toen die a behaag God, die ka ſepareer mi van mi Moeders Lif af, en a roep mi door ſi Gnade,

16. Dat Em a will openbaar Si Soon nabinne mi, dat mi a ſal predik Em door die Evangelium onder die Heidens, ſoo aanſtonds mi a neem die aan, en no a confereer over die met Vleeſch en Bloed.

17. Mi no a kom ook na Jeruſalem na ſender, die a wees Apoſtels bevoor mi; maar mi a reis hen na Arabien, en a kom weeraan na Damascus.

18. Afteraan over drie Jaar mi a kom na Jeruſalem, vor kik Petrus, en a bliev vyftien Dagen by em.

19. Maar mi no a kik een van die ander Apoſtels, as Jacobus, die Broeder van die Heere.

20. En wat mi skriev noe na jender, kik, God weet, dat mi no lug.

21. Afteraan mi a kom na die Landen van Syrien en Cicilien.

22. Maar mi a wees onbekent van Aangeſicht by die chriſtlik Gemeenten in Judea.

23. Maar ſender a ka hoor alleen, dat em, die a vervolg ons na Voortid, predik noe die Evangelium van die Gloof, die em a verwoeſt toevoorn.

24. En ſender a pries God over mi.

Die

Die 2 Capitel.

1. Veertien Jaar afteraan mi a reis weeraan nabovo na Jerufalem, met Barnabas, en a neem ook Titus met mi.

2. Maar mi a reis nabovo door een Openbaaring, en a fpreek met fender over die Evangelium, die mi predik onder die Heidens, en apart met fender, die a hab Aanfien; dat mi no a fal loop voor fooſoo, of ka loop voor fooſoo.

3. Maar fender no a dwing ook Titus, die i wees met mi, vor lat befnie em, maski em i wees een Griek.

4. Want toen fom valſche Broeders a ka dring fender in, en a slop in na een verborg Manier, vor fpioneer ut ons Vrieheid, die ons hab in Chriſtus Jeſus, voor dat fender a kan maak ons Slaven:

5. Soo ons no a gie Plaats na dieſelvde, ook niet een Uur, vor wees onderdaanig na fender, dat die Waarheid van die Evangelium a fal beſtaan by jender.

6. En van diejeen, die a wees geeſtimeerd, wat fender a wees toevoorn, die no raak mi: want God no neem aan die Aanfien van die Menſchen. Maar diejeen, die a hab die Aanfien, no ka leer mi anders.

7. Maar daartegen toen fender a kik, dat na mi a wees betrouwt die Evangelium na die Onbefnienis, glik as na Petrus die Evangelium na die Befnienis,

8. (Want Em, die a wees krachtig met Petrus, tot die Apoſtel-Ampt onder die Befnienis, die a wees krachtig met mi ookal onder die Heidens.)

9. En

9. En toen Jacobus, en Kephas, en Johannes, die a wees geeſtimeerd as Pilaars, a erken die Gnade, die a wees gegeven na mi, ſoo ſender a gie na mi en Barnabas die rechter Hand van Gemeenskap, dat ons a ſal predik onder die Heidens, en ſender onder die Beſnienis.

10. Alleen, dat ons a ſal dink op na die Pover ſender; die mi ka doe ook neerſtig.

11. Maar toen Petrus a kom na Antiochien, da mi a ſtaan em tegen onder die Oogen, voordoor een Klaagte a ka kom over em.

12. Want toevoorn, eerder ſom a kom van Jacobus, em a jeet met die Heidens; maar toen ſender a ka kom, da em a trek em af, en a ſepareer ſi ſelv, voordaarom, dat em a bang diejeen, die a wees van die Beſnienis.

13. En die ander Jooden ookal a huichel met 'em, ſoo dat ook Barnabas a word verleyd vor huichel met ſender.

14. Maar toen mi a kik, dat ſender no a wandel oprecht, ſoo as die accordeer met die Waarheid van die Evangelium, ſoo mi a ſee na Petrus opentlik na Preſentie van allemaal: As joe, die ben een Jood, leev na die Manier van die Heidens, en niet na die Manier van die Jooden, voor waarom joe dwing dan die Heidens, vor leev na die Manier van die Jooden?

15. Ons ben wel van Natur Jooden, en niet Sondaars ut die Heidens.

16. Doch derwil ons weet, dat die Menſch no word gerechtveerdigt door die Werken van die Wet, maar door die Gloof na Jeſus Chriſtus; ſoo ons gloof ook na Chriſtus Jeſus, dat ons ſal kom

gerechtveerdigt door die Gloof na Chriſtus, en niet door die Werken van die Wet: want door die Werken van die Wet geen Vleeſch ſal word gerechtveerdigt.

17. Maar as ons, die ſoek vor word gerechtveerdigt door Chriſtus, ſelv ook ſal word bevonden as Sondaars nochal, ſoo Chriſtus a ſal wees een Dienaar van die Sondo. Die wees verwee!

18. Want as mi bouw op weeraan, wat mi ka breek af, ſoo mi maak mi ſelv tot een Overtreder.

19. Maar mi ka ſterv af van die Wet, door die Wet, dat mi ſal leev voor God; mi ben gekroefigt met Chriſtus.

20. En mi leev, doch noe niet *mi*, maar Chriſtus leev nabinne mi. Want wat mi leev noe in die Vleeſch, die mi leev in die Gloof van die Soon van God, die ka hab mi lief, en ka gie Em ſelv daar voor mi.

21. Mi no maak die Gnade van God tot nietmetal: Want as die Rechtveerdigheid kom door die Wet, dan Chriſtus ka dood voor ſoofoo.

Die 3 Capitel.

O onverſtandige Galaters! da wie ka betoover jender, dat jender no a ſal wees gehoorſam na die Waarheid? Doch Jeſus Chriſtus a wees geskildert navoor jender Oogen, glik as Em a wees noenoe gekroefigt onder jender.

2. Die alleen mi will leer van jender, jender ka ontvang dan die Geeſt door die Werken van die Wet, of door die Predik van die Gloof?

3. Jender ben dan ſoo onverſtandig? jender, die ka be-

begin in die Geeſt will vollend noe in die Vleeſch?

4. Jender ka leid dan ſoo moeſchi voor ſooſoo? as anders die ben voor ſooſoo.

5. Em noe, die gie die Geeſt na jender, en doe ſoo krachtig Werken onder jender, em doe die door die Werken van die Wet, of door die Predik van die Gloof?

6. Glik as Abraham ka gloof God, en die a word gereekend na em tot Rechtveerdigheid.

7. Soo jender verſtaan dan noe, dat diejeen, die ben van die Gloof, die ben Kinders van Abraham.

8. Maar die Skrift ka kik die toevoorn, dat God maak die Heidens rechtveerdig door die Gloof: Voordaarom die a verkondig na Abraham deeſe Evangeliuin toevoorn: Allemaal Natien ſal word geſegend in joe.

9. Soo dan diejeen, die ben ut die Gloof, word geſegend met die gloofig Abraham.

10. Want ſoo veel, as ben ut die Werken van die Wet, ſender ben na onder die Vloek. Want die ſtaan geskreeven: Vervloekt ben elkeen, die no bliev na allemaal, wat geskreeven ben nabinne die Boek van die Wet, dat em doe die.

11. En dat niemand word gerechtveerdigt navoor God door die Wet, die ben openbaar: Want die Rechtveerdige ſal leev door die Gloof.

12. Doch die Wet no ben van die Gloof; maar die Menſch, die doe deeſe Dingen, ſal leev door dieſelvde.

13. Chriſtus ka verloſs ons van die Vloek van die Wet, toen Em a word een Vloek voor ons; (want die ſtaan geskreeven: Vervloekt ben iedereen, die hang na een Boom.)

14. Voor dat die Segen van Abraham a ſal kom na die Heidens, in Chriſtus Jeſus, en dat ons a ſal ontvang die Beloofdenis van die Geeſt door die Gloof.

15. Liefe Broeders! mi will ſpreek na menſchlik Manier: Niémand veracht ja doch die Teſtament van een Menſch, (as die ben bevaſtigt) en ſet ook niet een Goed na die.

16. Noe die Beloofdeniſſen ben geſproken na Abraham en ſi Saad. Em no ſee: en ſi Saden, as van veele, maar as van *Een*: en in joe Saad, welk ben Chriſtus.

17. Maar van die mi ſee: Die Teſtament, die van God toevoorn bevaſtigt ben op Chriſtus, no ſal kom krachtloos, ſoo dat die Beloofdenis a ſal wees tot nietmetal door die Wet, die a word gegeven over vierhondert en dertig Jaar afteraan.

18. Want as die Erfnis ben ut die Wet, dan die no ben ut die Beloofdenis meer; maar God ka gie die na Abraham door die Beloofdenis as een Vereering.

19. Wat die Wet ſal dien dan? die a kom daartoe, om die will van die Overtreding, tee die Saad a kom, na welk die Beloofdenis ka geſkied, en die a word geordineert van die Engels, door die Hand van die Middelaar.

20. Maar een Middelaar no ben Middelaar van *een*; maar God ben *Een*.

21. Hoeſoo noe? Ben dan die Wet tegen die Beloofdeniſſen van God? Ver van die. Maar as een Wet a ſal wees gegeven, die a kan maak leevendig, ſoo die Rechtveerdigheid a ſal kom waarachtig ut van die Wet.

22. Maar

en a hab Mankement, ſoo mi a wees na niemand beſwaarlik, (want die Broeders, die a kom ut van Macedonien, ka vervoell mi Mankement) en mi ka hou mi ſelv in allemaal Dingen, ſonder vor beſwaar jender, en mi will hou mi ſelv ſoo nochal.

10. Soo ſekur die Waarheid van Chriſtus ben nabinne mi, ſoo deeſe Roem no ſal word geſtopt voor mi, in die Landen van Achaja.

11. Voorwaarom die? Voordaarom, dat mi no a ſal hab jender lief? God weet die.

12. Maar wat mi doe, en wat mi will doe, die mi doe voordaarom, dat mi kan ſnie af die Oorſaak voor diejeen, die ſoek Oorſaak, vor roem ſender ſelv, dat ſender ben glik as ons.

13. Want ſulke valſche Apoſtels en bedrieglik Arbeiders, verſtell ſender ſelv tot Apoſtels van Chriſtus.

14. En die ben ook geen Wonder; voordoor em ſelv, die Satan, verſtell em tot een Engel van die Licht.

15. Voordaarom die no ben ſoo een groote Saak, dat ſi Dienaars ookal verſtell ſender ſelv, glik as Predikers van die Gerechtigheid, van welk die Ende ſal wees ſoo as die accordeer met ſender Werken.

16. Mi ſee weeraan, dat niet iemand ſal dink, mi ben dwaas: Maar as niet, ſoo neem mi dan aan, as een Dwaaſen, dat mi moet roem doch een weenig ookal.

17. Wat mi ſpreek noe, die mi no ſpreek as in die Heere, maar as in Dwaasheid, voordoor mi bliev beſtandig na deeſe Roem.

18. Derwil veele roem ſender ſelv na die Vleeſch, ſoo mi will roem mi ſelv ookal.

19. Want

4. Maar toen die Tid a wees vervoellt, da God a ſtier ſi Soon, gebooren van een Vrouw; die a kom na onder die Wet,

5. Dat Em a ſal verloſs diejeen, die a wees na onder die Wet, en dat ons a ſal ontvang die Aanneeming tot Kinders.

6. Derwil jender ben dan Kinders, ſoo God ka ſtier die Geeſt van ſi Soon nabinne jender Herten, die roep: Abba, liefe Vader!

7. Soo joe no ben een Dienſt-Knecht meer, maar een Soon; en as joe ben een Soon, dan joe ben ook een Erfgenaam van God, door Chriſtus.

8. Maar na die Tid, toen jender no a ken God, da jender a dien diejeen, die no ben Goden van Natur.

9. Maar noe, ſens jender ken God, (ja veelmeer gekent ben van God) hoeſoo jender will keer om weeraan tot die ſwakke en aerme Inſtellingen die jender will dien noe van nieuw af?

10. Jender onderhou Dagen, en Maanden, en Feeſten en Jaar-Tid.

11. Mi ben bang over jender, dat altomets mi ka arbeid voor ſooſoo na jender.

12. Wees doch glik as mi; want mi ben glik as jender; liefe Broeders! (mi bed jender) jender no ka doe eenigſte Onrecht na mi.

13. Want jender weet, dat mi door Swakheid van die Vleeſch ka predik die Evangelium na jender die eerſtemaal.

14. En jender no a veracht en vergooy mi Verſoeking, die mi a hab in die Vleeſch, maar jender a neem mi op as een Engel van God, ja as Chriſtus Jeſus.

15. Hoe

15. Hoe ſalig jender a wees na dieſelvde Tid! Want mi gie jender die Getugnis, dat, as die a wees mooglik, jender a ſal ka trek jender Oogen ut, en ka gie ſender na mi.

16. Mi ka kom dan noe jender Vyand? voor lat mi ſee die Waarheid na jender?

17. Sender hab Yver voor jender, doch niet wel; maar ſender will sliet jender ut van mi, dat ender ſal wees yverig over ſender.

18. Vor wees yverig, die ben goet, as die gekied altid voor die Goeje, en niet alleen, wanneer mi ben tegenwoordig by jender.

19. Mi liefe Kinders, die mi baar weeraan met Smert, tee dát Chriſtus krieg een Form nabinne jender.

20. Doch mi wenſch, dat mi a wees noe tegenwoordig by jender, en a kan verander mi Stem: Want mi ben in Twiefel over jender.

21. Sée na mi, jender, die will wees na onder die Wet, jender no hoor dan die Wet?

22. Want die ſtaan geſkreeven, dat Abraham a hab twee Soons, een van die Dienſt-Meid, die ander van die Vrie.

23. Maar diejeen, die a wees van die Dienſt-Meid, ben gebooren na die Vleeſch; en deeſe, die a wees van die Vrie, ben gebooren door die Beloofdenis.

24. Welk Dingen hab een ander Beduiding. Want deeſe ben die twee Teſtamenten: een van die Berg Sina, die baar tot Dienſtbaarheid, welk ben die Agar.

25. Want Agar word genaamt in Arabien die Berg Sina, en kom over eens met Jeruſalem, welk ben noe, en ben dienſtbaar met ſi Kinders.

26. Maar

17. Want die Vleesch begeer tegen die Geest, en die Geest tegen die Vleesch; dieselvde ben tegen malkander, dat jender no kan doe, wat jender will.

18. Maar as die Geest regeer jender, soo jender no ben na onder die Wet.

19. Noe die Werken van die Vleesch ben openbaar, welk ben deese: Echtebreek, Hoererie, Onreinigheid, Oneerbaarheid;

20. Afgoderie, Toverie, Vyandskap, Twist, Neidigheid, Toorn, Gekief, Oneenigheid, Secten, Haat, Moord;

21. Dronkenskap, Brasserie, en die ben glik deese; van die mi ka see na jender toevoorn, en mi see toevoorn nochal, dat sender, die doe soo Dingen, no sal beerv die Koningrik van God.

22. Maar die Vrucht van die Geest ben Liefde, Bliskap, Vrede, Langmoedigheid, Vriendlikheid, Goetheid, Gloof, Sachtmoedigheid, Kuischheid.

23. Tegen sulke die Wet no ben.

24. Maar sender, die behoor na Christus, ka kroefig sender Vleesch, met die Bewegingen en Begeerlikheiden.

25. As ons leev in die Geest, soo lat ons wandel ook in die Geest.

26. No lat ons hab Verlang na ydel Eer, vor trots en vor haat malkander.

Die 6 Capitel.

Liefe Broeders! as een Mensch a wees overvallen ookal van een Faut, soo help em weeraan toerecht, met een sachtmoedig Geest, jender die ben geestlik; en pas op joe selv, dat *joe* no word versoekt ookal.

2. Een

2. Een draag die ander si Beswaarde, soo jender al vervoell die Wet van Christus.

3. Want, as een Mensch dink van si selv, dat em ben een Goed, en doch em ben nietmetal, die bedrieg si selv.

4. Maar elkeen beproef si eigen Werk, en dan em sal hab Roem by si selv, en niet by een ander.

5. Want elkeen sal draag si eigen Packje.

6. Maar em, die krieg Onderwisingin die Woord, al deel allemaal goeje Dingen met na diejeen, die onderwies em.

7. No dwaal; God no lat spot em. Want wat die Mensch saay, die em sal gaar in ookal.

8. Wie saay op si Vleesch, die sal gaan in die Bederv van die Vleesch; maar wie saay op die Geest, die sal gaar in die eewig Leev van die Geest.

9. Maar no latstaan ons kom moe, vor doe Goets; want na si Tid ons sal gaar in ookal, as ons no kom moe.

10. Soo dan, derwil ons hab Tid, lat ons doe Goets na idereen, maar meest na die Hoesgenooten van die Gloof.

11. Kik, wela een groot Brief mi ka skriev na jender met mi eigen Hand.

12. Soo veel as begeer, vor maak sender aangenaam in die Vleesch, die dwing jender vor neem die Besnienis, alleen, dat sender no sal word vervolgt met die Kroes van Christus.

13. Want ook sender selv, die lat besnie senden, no hou die Wet; maar sender will, dat jender word besneden, dat sender kan roem van jender Vleesch.

Die 13 Capitel.

Deeſe ben noe die derdemaal, dat mi kom na jender. In die Mond van twee of drie Getugens ſal beſtaan allemaal Woord en Saak.

2. Mi ka ſee die na jender toevoorn, en ſee die voorut, glik as tegenwoordig die tweedemaal, en in Abſens mi skriev die noe na ſender, die ka ſondig toevoorn, en na allemaal die ander, as mi kom weeraan, dan mi no will ſpaar ſender.

3. Voordoor jender ſoek, vor proef eenmaal diejeen, die ſpreek in mi, naamelik Chriſtus, die no ben ſwak onder jender, maar ben machtig onder jender.

4. En maski Em ben gekroeſigt in Swakheid, ſoo Em leev doch door die Kracht van God. En maski *ons* ben ſwak ookal in Em, ſoo ons leev doch met Em, door die Kracht van God onder jender.

5. Onderſoek jender ſelv, as jender ben in die Gloof, beproef jender ſelv. Of jender no ken jender ſelv, dat Jeſus Chriſtus ben nabinne jender? onoſoo, dat jender ben onbequaam.

6. Maar mi hoop jender ſal verſtaan, dat ons no ben onbequaam.

7. En mi bed na God, dat jender no ſal doe Quaat: niet dat ons ſal skien bequaam, maar dat jender ſal doe die Goeje, en ons ſal wees as onbequaam.

8. Want ons no kan doe een Goed tegen die Waarheid, maar voor die Waarheid.

9. Want ons ben bli, wanneer ons ben ſwak, en jender ben machtig. En dieſelvde ons wenſch ook, naamelik jender Vollkomenheid;

10. Voor-

10. Voordaarom mi skriev die in Abſens, dat niet, wanneer mi ben tegenwoordig, mi ſal wees verplicht, vor gebruk Skerpheid, na die Macht, die die Heere ka gie na mi, tot Verbeetering, en niet tot Bederving.

11. Op laatſt, liefe Broeders! wees bli, wees vollkomen, vertrooſt malkander, hab *Een* Sin, leev na Vrede; ſoo die God van Liefde en Vrede ſal wees met jender.

12. Groet malkander met die heilig Kuſs; Alle die Heiligen groet jender.

13. Die Gnade van ons Heere Jeſus Chriſtus, en die Liefde van God, en die Gemeenſkap van die heilig Geeſt, wees met jender allemaal. Amen!

* Die tweede Brief na die Corinthers, geſtiert van Philippis in Macedonien, door Titus en Lucas.

Die Brief van Paulus na die Galaters.

Die 1 Capitel.

Paulus, een Apoſtel, (niet van Menſchen, ook niet door een Menſchen, maar door Jeſus Chriſtus, en God die Vader, die ka wek Em op van die Doojen.)

2. En allemaal die Broeders, die ben met mi na die Gemeenten in Galatia.

ordineer ons toevoorn, dat ons a ſal wandel in die.

11. Voordaarom dink op na die, dat jender, die ka wees Heidens toevoorn in die Vleeſch, en ka word genaamt die Onbeſnienis, van ſender, die ben genaamt die Beſnienis in die Vleeſch, die geskied met die Hand;

12. Dat jender (mi ſee) na dieſelvde Tid a wees ſonder Chriſtus, vremd en butten die Borgerskap van Iſrael, en vremd van die Teſtamenten van Beloofdenis, die no a hab een Hoopning, en a wees ſonder God in die Werld.

13. Maar noe jender, die ben in Chriſtus Jeſus, jender, die a wees ver na Voortid ka kom deſtby door die Bloed van Chriſtus.

14. Want Em ben ons Vrede, die ka maak deeſe *twee* kom *een*, en ka breek af die Middel-Muur, die a wees tuſchen, met die, dat Em a neem wee door ſi Vleeſch die Vyandskap;

15. Naamelik die Wet, die a wees geſtellt na Geboden, dat Em a will maak ut van die twee in Em ſelv een nieuwe Menſch, en vor maak Vrede.

16. En dat Em a verſoen all twee met God, in een Lichaam door die Kroes, en ka maak dood die Vyandskap door Em ſelv;

17. En ka kom, en ka verkondig Vrede in die Evangelium na jender, die a wees verwee, en na ſender, die a wees deſtby.

18. Want ons alltwee hab door Em die Toegang na die Vader, in een Geeſt.

19. Soo jender no ben noe Gaſten en Vremdelingen meer; maar jender ben Met-Borgers van die Heiligen en Hoes-Genooten van God;

20. Ge-

13. Want jender ka hoor wel mi Wandel na Voortid in die Joodendom, hoesoo mi a vervolg die Gemeente van God over die Maate, en a verwoest die.

14. En a profiteer in die Joodendom, over veele van mi Ouderdom, in mi Geslacht, en a wees over die Maate yverig vor die Wet van mi Vaders.

15. Maar toen die a behaag God, die ka separeer mi van mi Moeders Lif af, en a roep mi door si Gnade,

16. Dat Em a will openbaar Si Soon nabinne mi, dat mi a sal predik Em door die Evangelium onder die Heidens, soo aanstonds mi a neem die aan, en no a confereer over die met Vleesch en Bloed.

17. Mi no a kom ook na Jerusalem na sender, die a wees Apostels bevoor mi; maar mi a reis hen na Arabien, en a kom weeraan na Damascus.

18. Asteraan over drie Jaar mi a kom na Jerusalem, vor kik Petrus, en a bliev vyftien Dagen by em.

19. Maar mi no a kik een van die ander Apostels, as Jacobus, die Broeder van die Heere.

20. En wat mi skriev noe na jender, kik, God weet, dat mi no lug.

21. Asteraan mi a kom na die Landen van Syrien en Cicilien.

22. Maar mi a wees onbekent van Aangesicht by die christlik Gemeenten in Judea.

23. Maar sender a ka hoor alleen, dat em, die a vervolg ons na Voortid, predik noe die Evangelium van die Gloof, die em a verwoest toevoorn.

24. En sender a pries God over mi.

Die

met die jender ben beſeegelt tee die Dag van Verloſing.

31. Allemaal Bitterheid, en Haſtigheid, en Toorn, en Geskreuw, en Laſtering wees ver van jender, met allemaal Boosheid.

32. Maar wees vriendlik onder malkander, vol van hertlik Liefde, en een vergie die ander, glik as God ook ka vergie jender in Chriſtus.

Die 5 Capitel.

Soo wees noe Naavolgers van God, as liefe Kinders.

2. En wandel in die Liefde, glik as Chriſtus hi hab ons lief ookal, en ka gie Em ſelv over voor ons, as een Gave en Slacht-Offer, tot een ſoet Reukwerk voor God.

3. Maar Hoererie en allemaal Onreinigheid, of Gierigheid no lat word genaamt onder jender, ſoo as die ben paſs voor die Heiligen;

4. Ook niet skandlik Woorden, en ſotte Praatjes, of Gekskier, die no kom jender toe, maar veelmeer Dankſegging.

5. Want deeſe jender ſal weet, dat geen Hoereerder, of Onreine, of Gierigaart, (die ben een Afgod-Dienaar) hab Erfdeel in die Koningrik van Chriſtus en van God.

6. Lat niemand verley jender met ydel Woorden; want om die will van deeſe Dingen die Toorn van God kom over die Kinders van die Ongloof.

7. Voordaarom jender no neem Part met ſender.

8. Want jender a wees Duſternis toevoorn, maar noe jender ben een Licht in die Heere;

9. Wan-

9. En toen Jacobus, en Kephas, en Johannes, die a wees geeſtimeerd as Pilaars, a erken die Gnade, die a wees gegeven na mi, ſoo ſender a gie na mi en Barnabas die rechter Hand van Gemeenskap, dat ons a ſal predik onder die Heidens, en ſender onder die Beſnienis.

10. Alleen, dat ons a ſal dink op na die Pover ſender; die mi ka doe ook neerſtig.

11. Maar toen Petrus a kom na Antiochien, da mi a ſtaan em tegen onder die Oogen, voordoor een Klaagte a ka kom over em.

12. Want toevoorn, eerder ſom a kom van Jacobus, em a jeet met die Heidens; maar toen ſender a ka kom, da em a trek em af, en a ſepareer ſi ſelv, voordaarom, dat em a bang diejeen, die a wees van die Beſnienis.

13. En die ander Jooden ookal a huichel met em, ſoo dat ook Barnabas a word verleyd vor huichel met ſender.

14. Maar toen mi a kik, dat ſender no a wandel oprecht, ſoo as die accordeer met die Waarheid van die Evangelium, ſoo mi a ſee na Petrus opentlik na Preſentie van allemaal: As joe, die ben een Jood, leev na die Manier van die Heidens, en niet na die Manier van die Jooden, voor waarom joe dwing dan die Heidens, vor leev na die Manier van die Jooden?

15. Ons ben wel van Natur Jooden, en niet Sondaars ut die Heidens.

16. Doch derwil ons weet, dat die Menſch no word gerechtveerdigt door die Werken van die Wet, maar door die Gloof na Jeſus Chriſtus; ſoo ons gloof ook na Chriſtus Jeſus, dat ons ſal kom

9. Wandel as die Kinders van die Licht. (Want die Vrucht van die Geeſt ben in all Goetheid, en Rechtveerdigheid en Waarheid.)

10. Beproef, wat ben behaaglik na die Heere.

11. En no hab Gemeenskap met die unvruchtbaare Werken van Duſternis, maar veelmeer beſtraf ſender.

12. Want, wat geſkied van ſender na verborg Plek, die ben skandlik ookal vor ſee.

13. Maar all deeſe Dingen kom openbaar, as ſender word beſtraft van die Licht; want allemaal, wat kom openbaar, die ben Licht.

14. Voordaarom Em ſee: Kom wakker, joe, die ſlaap, en ſtaan op van die Doojen, ſoo Chriſtus ſal gie Licht na joe.

15. Soo paſs op dan en kik, hoeſoo jender ſal wandel voorſichtig, niet as die Onwieſen, maar as die Wieſen;

16. Koop ut die bequaame Tid, want die Dagen ben quaaje.

17. Voordaarom no wees onverſtandig, maar verſtandig, wat die Will van die Heere ben.

18. En no drink jender ſelv dronk van Wien, na die ben Overdaad; maar kom vervoellt met die Geeſt.

19. En ſpreek onder malkander van Pſalmen en Loof-Sangen, en geeſtlik Liederen, ſing en maak Melodie voor die Heere nabinne jender Hert;

20. En ſee Dank altid voor allemaal Goed, na God en die Vader, in die Naam van ons Heere Jeſus Chriſtus.

21. En wees onderdaanig een na die ander, in die Vrees van God.

22. Die

22. Die Wif ſender wees onderdaanig na ſender Mans, as na die Heere.

23. Want die Man ben die Hoofd van die Wif, glik as Chriſtus ben die Hoofd van die Gemeente ookal, en em ben die Heiland van ſi Lichaam.

24. Maar glik as die Gemeente ben onderdaanig na Chriſtus, ſoo ook die Wif ſender ſal wees onderdaanig na ſender Mans, in allemaal Dingen.

26. Mans, hab jender Wifs lief, glik as Chriſtus ka hab die Gemeente lief ookal, en ka gie Em ſelv voor die,

26. Dat Em a ſal kan heilig die, after Em a ka reinig die door die Water-Bad in die Woord.

27. Dat Em a ſal kan preſenteer die navoor Em ſelv as een Gemeente, die ben heerlik, die no hab een Beſmetting of Rimpel, of ſoo een Ding meer, maar dat die a ſal wees heilig en onſtraflik.

28. Soo ook die Mans ben verplicht vor hab ſender Wifs lief, as ſender eigen Lichaamen; wie hab ſi Wif lief, die hab ſi ſelv lief.

29. Want niemand ka haat oit ſi eigen Vleeſch, maar em voed die, en onderhou die, glik as die Heere die Gemeente ookal.

30. Want ons ben Leden van ſi Lichaam, van ſi Vleeſch en van ſi Gebeente.

31. Om die will van die, een Menſch ſal verlaat ſi Vader en Moeder, en hang na ſi Wif, en ſender twee ſal wees *een* Vleeſch.

32. Deeſe Verborgenheid ben groot, maar mi ſee die van Chriſtus en die Gemeente.

33. Doch jender ookal elkeen hab ſi Wif lief, as ſi ſelv. Maar die Wif paſs op, dat em hab Reſpect voor ſi Man.

Die

Bloed, maar tegen Vorſtendommen, en Geweldigen, naamelik tegen die Heeren van die Werld, die regeer in die Duſternis van deeſe Werld, tegen die quaaje Geeſten na onder die Hemel.

13. Voordaarom neem aan die geheele Wapenruſting van God, dat jender kan ſtaan tegen na die quaaje Dag, en kan vollbreng allemaal Dingen, en bliev ſtaan met Overwinning.

14. Soo ſtaan noe, jender Lenden omgordt met Waarheid, en aangedaan met die Borſt-Wapen van Gerechtigheid,

15. En geskoent na jender Voeten met Bereidheid van die Evangelium van Vrede.

16. Boven all neem die Skild van die Gloof, met die jender kan bluſch ut allemaal vuurig Pielen van die Booſe.

17. En neem die Helm van Saligheid en die Sweerd van die Geeſt, welk ben die Woord van God.

18. En bed altid, in allemaal Aangelegentheid, met Gebeden en demoedig Begeerde in die Geeſt en wach tot dieſelvde met all Geduurigheid en Smeeking voor allemaal die Heiligen,

19. En voor mi, dat na mi word gegeven die Woord, vor open mi Mond met Vriemoedigheid, dat mi kan maak bekent die Verborgenheid van die Evangelium,

20. Welk ſi Boodskapper mi ben in Ketting, dat mi kan handel vriemoedig in dieſelvde, en ſpreek ſoo as die behoor.

21. Maar, voor dat jender kan weet ook, hoeſoo die ben met mi, en wat mi doe, ſoo Tychicus, mi liefe Broeder en getrouwe Dienaar in die Heere, ſal maak die allemaal bekent na jender.

22. Mi

Bloed, maar tegen Vorſtendommen, en Geweldigen, naamelik tegen die Heeren van die Werld, die regeer in die Dufternis van deeſe Werld, tegen die quaaje Geeſten na onder die Hemel.

13. Voordaarom neem aan die geheele Wapenruſting van God, dat jender kan ſtaan tegen na die quaaje Dag, en kan vollbreng allemaal Dingen, en bliev ſtaan met Overwinning.

14. Soo ſtaan noe, jender Lenden omgordt met Waarheid, en aangedaan met die Borſt-Wapen van Gerechtigheid,

15. En geskoent na jender Voeten met Bereidheid van die Evangelium van Vrede.

16. Boven all neem die Skild van die Gloof, met die jender kan bluſch ut allemaal vuurig Pielen van die Booſe.

17. En neem die Helm van Saligheid en die Sweerd van die Geeſt, welk ben die Woord van God.

18. En bed altid, in allemaal Aangelegentheid, met Gebeden en demoedig Begeerde in die Geeſt, en wach tot dieſelvde met all Geduurigheid en Smeeking voor allemaal die Heiligen,

19. En voor mi, dat na mi word gegeven die Woord, vor open mi Mond met Vriemoedigheid, dat mi kan maak bekent die Verborgenheid van die Evangelium,

20. Welk ſi Boodskapper mi ben in Ketting, dat mi kan handel vriemoedig in dieſelvde, en ſpreek ſoo as die behoor.

21. Maar, voor dat jender kan weet ook, hoeſoo die ben met mi, en wat mi doe, ſoo Tychicus, mi liefe Broeder en getrouwe Dienaar in die Heere, ſal maak die allemaal bekent na jender.

22. Mi

5. Over jender Gemeenskap na die Evangelium, van die eerſte Dag af, tee noe.

6. En mi hab goeje Betrouw na dieſelvde, dat Em, die ka begin een goeje Werk nabinne jender, ſal vollend die ook, tee op die Dag van Jeſus Chriſtus.

7. Glik as die ben recht voor mi, dat mi dink ſoo van jender allemaal, voordaarom, dat mi hab jender nabinne mi Hert, na deeſe mi Gevangnis en Verantwoording; en in die Bevaſtiging van die Evangelium, jender allemaal (mi ſee) ka krieg Part met mi na die Gnade.

8. Want God ben mi Getuge, hoe moeſchi mi verlang na jender allemaal, met die innerlik Bewegingen van Jeſus Chriſtus.

9. En voor die mi bed, dat jender Liefde kan kom meer en meer overvloetig, in allemaal Kennis, en in allemaal Gevoelen.

10. Dat jender kan beproef, wat ben die beſt; dat jender ben oprecht, en ſonder vor gie Aanſtoot, tee op die Dag van Chriſtus;

11. Vervoellt met Vruchten van Gerechtigheid, die geskied door Jeſus Chriſtus (nabinne jender) tot Eer en Pries van God.

12. Maar liefe Broeders, mi lat jender weet, dat diejeen, wat geskied na mi, die ka kom meer tot Bevordering van die Evangelium.

13. Soo dat mi Banden ka kom openbaar in Chriſtus, in die geheele Rechthoes, en navoor allemaal die ander.

14. En dat veel Broeders in die Heere, die ka krieg Betrouw ut mi Banden, ka kom meer vriemoedig, vor ſpreek die Woord ſonder Vrees.

15. Som

5. Over jender Gemeenskap na die Evangelium, van die eerſte Dag af, tee noe.

6. En mi hab goeje Betrouw na dieſelvde, dat Em, die ka begin een goeje Werk nabinne jender, ſal vollend die ook, tee op die Dag van Jeſus Chriſtus.

7. Glik as die ben recht voor mi, dat mi dink ſoo van jender allemaal, voordaarom, dat mi hab jender nabinne mi Hert, na deeſe mi Gevangnis en Verantwoording; en in die Bevaſtiging van die Evangelium, jender allemaal (mi ſee) ka krieg Part met mi na die Gnade.

8. Want God ben mi Getuge, hoe moeſchi mi verlang na jender allemaal, met die innerlik Bewegingen van Jeſus Chriſtus.

9. En voor die mi bed, dat jender Liefde kan kom meer en meer overvloetig, in allemaal Kennis, en in allemaal Gevoelen.

10. Dat jender kan beproef, wat ben die beſt; dat jender ben oprecht, en ſonder vor gie Aanſtoot, tee op die Dag van Chriſtus;

11. Vervoellt met Vruchten van Gerechtigheid, die geskied door Jeſus Chriſtus (nabinne jender) tot Eer en Pries van God.

12. Maar liefe Broeders, mi lat jender weet, dat diejeen, wat geskied na mi, die ka kom meer tot Bevordering van die Evangelium.

13. Soo dat mi Banden ka kom openbaar in Chriſtus, in die geheele Rechthoes, en navoor allemaal die ander.

14. En dat veel Broeders in die Heere, die ka krieg Betrouw ut mi Banden, ka kom meer vriemoedig, vor ſpreek die Woord ſonder Vrees.

15. Som

Leev, tot een Roem voor mi, na die Dag van Chriſtus, dat mi no ka loop voor ſooſoo, of ka arbeid voor ſooſoo.

17. En as mi ook word geoffert over die Offer en God's-Dienſt van jender Gloof, ſoo mi ben doch bli, en verbli mi met jender allemaal.

18. Voor dieſelvde jender ſal wees bli ookal, en ſal verbli jender met mi.

19. Maar mi hoop in die Heere Jeſus, dat mi ſal ſtier Timotheus in kort Tid na jender, dat mi ook kan wees wel gemoed, as mi krieg vor hoor, hoeſoo jender vaar.

20. Want mi hab niet een, die ben ſoo glik na mi Sin, en die draag ſoo hertlik Sorg voor jender Saaken.

21. Want ſender allemaal ſoek ſender eigen, en niet wat ben van Chriſtus Jeſus.

22. Maar jender weet, dat em ben beproeft: want glik as een Kind dien die Vader, ſoo em ka dien met mi in die Evangelium.

23. Mi hoop, dat mi ſal ſtier em aanſtonds, ſoo gauw mi kik, hoeſoo die ſal loop af met mi.

24. Maar mi betrouw in die Heere, dat mi ſelv ookal ſal kom in een kort Tid na jender.

25. Maar mi ka hou die voor noodig, vor ſtier na jender die Broeder Epaphroditus, die ben mi Met-Helper en Met-Strieder, en jender Apoſtel, en een Dienaar van mi Nooddruft.

26. Voordoor em a hab Verlang na jender allemaal, en a wees goe bekommert, voordaarom, dat jender a ka hoor, dat em ka wees ſiek.

27. En em a wees ook doodſiek, maar God ka jamer em; doch niet Em alleen, maar mi ookal,

26. Dat jender Roem in Chriſtus Jeſus kan kom overvloetig na mi, door mi Toekomſt na jender weeraan.

27. Wandel maar waerdig na die Evangelium van Chriſtus, dat, as mi kom en kik jender, of mi ben abſens van jender, mi kan hoor, dat jender ſtaan in *een* Geeſt, en in *een* Siel, en ſtrie met ons voor die Gloof van die Evangelium;

28. En no lat verſkrik jender na eenigſte Ding van diejeen, die ſtaan tegen; welk ben een Bewies van Bederv voor ſender, maar van Saligheid voor jender, en dieſelvde van God.

29. Want na jender die ben gegeven, om die will van Chriſtus, niet alleen vor gloof na Em, maar ook vor leid om die will van Em,

30. En jender hab dieſelvde Strie, die jender ka kik na mi, en hoor noe van mi.

Die 2 Capitel.

As die hab noe eenigſte Vermaaning by jender in Chriſtus, as die hab Trooſt van Liefde, as die hab Gemeenskap van die Geeſt, as die hab hertlik Liefde en Barmhertigheid,

2. Soo vervoell dan mi Bliskap, dat jender hab *een* Sin, en hab dieſelvde Liefde, en ben van *een* Gemoed, en van *een* Gevoel.

3. No doe eenigſte Ding door Twiſt, of ydel Eer, maar door Demoed eſtimeer jender onder malkander, een die ander meer beeter as em ſelv.

4. Elkeen no kik na die, wat ben ſi eigen, maar na die ookal, wat ben van die ander.

5. Elkeen wees geſint, glik as Jeſus Chriſtus a wees ookal;

6. Welk,

bekent na God, in allemaal Dingen, met Gebed en Smeeken, met Dankſegging.

7. En die Vrede van God, die ben meer hoog as allemaal Verſtand, ſal bewaar jender Herten en Sinnen in Chriſtus Jeſus.

8. Verder, liefe Broeders! wat ben waarachtig, wat ben eerbaar, wat ben rechtveerdig, wat ben kuiſch, wat ben lieflik, wat ben van een goet Report, as daar ben eenigſte Deugd, as daar ben eenigſte Loof, dink op na die.

9. Wat jender ka leer ook, en ka ontvang, en ka hoor, en ka kik na mi, doe die; ſoo die Heere van die Vrede ſal wees met jender.

10. Maar, mi ka kom goe bli in die Heere, dat jender ka kom wakker weeraan, vor ſorg voor mi, maski jender ka ſorg ook toevoorn; maar jender no a hab die Gelegentheid altid.

11. Mi no ſee die om die will van Mankement, want mi ka leer vor wees vergnoegt, na waar mi ben.

12. Mi kan wees verneedert, en kan wees verhoogt; mi ben gewent na allemaal Dingen en by allemaal, vor hab mi Bekomſt, en vor leid Honger, vor hab Overvloet, en vor leid Mankement.

13. Mi kan doe allemaal Dingen door Chriſtus, die maak mi machtig.

14. Doch jender ka doe wel, dat jender ka neem Part na mi Droefnis.

15. Maar *jender* van Philippis weet, dat na die Begin van die Evangelium, toen mi a reis wee van Macedonien, niet een Gemeente ka deel met mi na Reekning van Utgave en Ontvangſt, as jender alleen.

16. Want

Leev, tot een Roem voor mi, na die Dag van Chriſtus, dat mi no ka loop voor ſooſoo, of ka arbeid voor ſooſoo.

17. En as mi ook word geoffert over die Offer en God's-Dienſt van jender Gloof, ſoo mi ben doch bli, en verbli mi met jender allemaal.

18. Voor dieſelvde jender ſal wees bli ookal, en ſal verbli jender met mi.

19. Maar mi hoop in die Heere Jeſus, dat mi ſal ſtier Timotheus in kort Tid na jender, dat mi ook kan wees wel gemoed, as mi krieg vor hoor, hoeſoo jender vaar.

20. Want mi hab niet een, die ben ſoo glik na mi Sin, en die draag ſoo hertlik Sorg voor jender Saaken.

21. Want ſender allemaal ſoek ſender eigen, en niet wat ben van Chriſtus Jeſus.

22. Maar jender weet, dat em ben beproeft: want glik as een Kind dien die Vader, ſoo em ka dien met mi in die Evangelium.

23. Mi hoop, dat mi ſal ſtier em aanſtonds, ſoo gauw mi kik, hoeſoo die ſal loop af met mi.

24. Maar mi betrouw in die Heere, dat mi ſelv ookal ſal kom in een kort Tid na jender.

25. Maar mi ka hou die voor noodig, vor ſtier na jender die Broeder Epaphroditus, die ben mi Met-Helper en Met-Strieder, en jender Apoſtel, en een Dienaar van mi Nooddruft.

26. Voordoor em a hab Verlang na jender allemaal, en a wees goe bekommert, voordaarom, dat jender a ka hoor, dat em ka wees ſiek.

27. En em a wees ook doodſiek, maar God ka jamer em; doch niet Em alleen, maar mi ook-

al,

al, dat mi no a ſal hab een Droefheid over die ander.

28. Noe mi ka ſtier em te meer gauw, dat jender kik em, en kom bli weeraan, en mi hab ook minder Droefheid.

29. Soo neem em dan aan in die Heere, met all Bliskap, en hou ſulke in Eer.

30. Want om die will van die Werk van Chriſtus em a kom ſoo deſtby die Dood, toen em no a eſtimeer ſi Leev, dat em a kan dien mi na Plek van jender.

Die 3 Capitel.

Verder, liefe Broeders, wees bli in die Heere! Dat mi skriev na jender altid een en dieſelvde, die no verdriet mi, en die maak jender meer ſekur.

2. Kik na die Honden, kik na die quaaje Arbeiders, kik na die Verſnieing.

3. Want ons ben die Beſnieing, ons, die dien God in die Geeſt, en roem ons van Chriſtus Jeſus, en no betrouw na die Vleeſch.

4. Maski mi hab ookal, dat mi a ſal kan betrouw na die Vleeſch. As een ander dink, dat em kan roem ſi ſelv van die Vleeſch, mi veelmeer,

5. Die ben beſneden na die achte Dag, en ut die Volk van Iſrael, van die Stam van Benjamin, een Hebreer ut die Hebreers, en een Phariſee na die Wet;

6. Na die Yver een Vervolger van die Gemeente; na die Rechtveerdigheid, die ben in die Wet, mi ka wees onſtraflik.

7. Maar, wat a wees een Gewinſt voor mi, die mi ka hou voor Skade, om die will van Chriſtus.

bekent na God, in allemaal Dingen, met Gebed en Smeeken, met Dankſegging.

7. En die Vrede van God, die ben meer hoog as allemaal Verſtand, ſal bewaar jender Herten en Sinnen in Chriſtus Jeſus.

8. Verder, liefe Broeders! wat ben waarachtig, wat ben eerbaar, wat ben rechtveerdig, wat ben kuiſch, wat ben lieflik, wat ben van een goet Report, as daar ben eenigſte Deugd, as daar ben eenigſte Loof, dink op na die.

9. Wat jender ka leer ook, en ka ontvang, en ka hoor, en ka kik na mi, doe die; ſoo die Heere van die Vrede ſal wees met jender.

10. Maar, mi ka kom goe bli in die Heere, dat jender ka kom wakker weeraan, vor ſorg vóor mi, maski jender ka ſorg ook toevoorn; maar jender no a hab die Gelegentheid altid.

11. Mi no ſee die om die will van Mankement, want mi ka leer vor wees vergnoegt, na waar mi ben.

12. Mi kan wees verneedert, en kan wees verhoogt; mi ben gewent na allemaal Dingen en by allemaal, vor hab mi Bekomſt, en vor leid Honger, vor hab Overvloet, en vor leid Mankement.

13. Mi kan doe allemaal Dingen door Chriſtus, die maak mi machtig.

14. Doch jender ka doe wel, dat jender ka neem Part na mi Droefnis.

15. Maar *jender* van Philippis weet, dat na die Begin van die Evangelium, toen mi a reis wee van Macedonien, niet een Gemeente ka deel met mi na Reekning van Utgave en Ontvangſt, as jender alleen.

16. Want

veering van Menſchen, na die Inſtellingen van die Werld, en niet na Chriſtus.

9. Want in Em woon die geheele Vollheid van God lichaamlik.

10. En jender ben vollkomen in Em, welk ben die Hoofd van allemaal Vorſtendommen en Machten.

11. In welk jender ook ben beſneden, met die Beſnienis ſonder Handen, door Aflegging van die ſondige Lichaam in die Vleeſch, naamelik, met die Beſnienis van Chriſtus.

12. Na die, dat jender ben begrafen met Em, door die Doop, in welk jender ka ſtaan op ookal, door die Gloof, die God werk, die ka wek Em op van die Doojen.

13. En ka maak ook jender leevendig met Em, toen jender a wees dood in Sondo, en in die Onbeſnienis van jender Vleeſch, en ka vergie jender allemaal Sondo.

14. En ka veeg ut die Handskrift, die a wees tegen ons, die a beſtaan in Inſtellingen, en a wees tegen ons, en ka doe die ut die Meddel, en ka ſpiker die na die Kroes.

15. En ka beroov die Vorſtendommen en die Machten, en ka ſtell ſender opentlik daar, en ka triumpheer over ſender door Em ſelv.

16. Voordaarom noe lat niemand oordeel jender over Jeet of over Drink, of over beſtemde Feeſt-Dagen, of Nieuw-Maan, of Sabbath-Dagen.

17. Welk ben een Skaduw van die toekomſtige Dingen, maar die Lichaam ſelv ben in Chriſtus.

18. Lat niemand bedrieg jender, vor neem die Pries van jender, die wandel na ſi eigen Will, in

Demoed

19. Want die a wees die Welbehaagen (van die Vader) dat allemaal Vollheid a ſal woon in Em.

20. En door Em a ſal word verſoent alle Dingen, tot Em ſelv, die ben op die Aarde, of nabinne die Hemel, met die, dat Em a maak Vrede door die Bloed van ſi Kroes, door Em ſelv.

21. En jenden ookal a wees toevoorn Vremde en Vyanden, door jender Verſtand in quaaje Werken;

22. Maar noe Em ka verſoen jender met die Lichaam van ſi Vleeſch, door die Dood, dat Em a kan ſtell jender daar heilig en onſtraflik navoor Em ſelv.

23. As anders jender bliev in die Gloof, gefondamenteerd en vaſt, en onbeweeglik van die Hoopning van die Evangelium, die jender ka hoor, en die ben gepredikt na allemaal Creatur, die ben na onder die Hemel; van welk *mi*, Paulus, ka word een Dienaar.

24. Noe mi verbli mi ſelv in mi Leiden, die mi leid voor jender, en maak voll in mi Vleeſch, wat maankeer nochal van Droefniſſen in Chriſtus voor ſi Lichaam, welk ben die Gemeente,

25. Van die *mi* ka kom een Dienaar na die godlik Predik-Ampt, dio ben gegeven na mi onder jender, dat mi ſal predik die Woord van God rikdik;

26. Naamelik die Geheimnis, die ka wees verborg van die Begin van die Werld af, en van allemaal Tid af, maar noe ben geopenbaart na ſi Heiligen,

27. Na die God a will maak bekent, welk ben die heerlik Rikdom van deeſe Geheimnis onder die Heidens, welk ben Chriſtus nabinne jender, die ben die Hoopning van die Heerlikheid.

28. Die

ben op die Aarde, naamelik: Hoererie, Onreinigheid, skandlik Beweegingen, quaaje Begeerlikheiden, en Gierigheid, welk ben Afgoden-Dienst.

6. Om die will van welke die Toorn van God kom over die Kinders van Ongloof;

7. In welk jender ookal ka wandel voortid, toen jender a leev nabinne dieselvde.

8. Maar noe jender lee af all deese Dingen, naamelik: Toorn, Gramskap, Boosheid, Lastering, skandlik Woorden ut jender Mond.

9. No lug onder malkander, derwil jender ka doe ut die oud Mensch, met si Werken;

10. En ka doe aan die nieuwe (Mensch), die word vernieuwt tot Kennis na die Evenbeeld van Em, die ka maak em;

11. Waar die no hab Griek en Jood, Besnienis en Onbesnienis, Barbar en Scytha, Dienst-Knecht en Vrie, maar alles en in allemaal ben Christus.

12. Soo doe aan dan, as die Utverkiesen van God, Heilige en Geliefde, hertlik Barmhertigheid, Vriendlikheid, Demoedigheid, Sachtmoedigheid, Langmoedigheid.

13. En verdraag malkander, en vergie malkander, as die een hab Klaagte tegen die ander: glik as Christus ka vergie jender, soo jender doe ookal.

14. Maar boven deese allemaal doe aan die Liefde, welk ben die Band van Vollkomenheid.

15. En die Vrede van God regeer nabinne jender Hert, na welk jender ook ben geroepen in een Lichaam, en wees dankbaar.

16. Lat die Woord van Christus woon riklik onder jender in allemaal Wiesheid, leer en vermaan malkander selv met Psalmen en Looffangen, en geestlik

veering van Menſchen, na die Inſtellingen van die Werld, en niet na Chriſtus.

9. Want in Em woon die geheele Vollheid van God lichaamlik.

10. En jender ben vollkomen in Em, welk ben die Hoofd van allemaal Vorſtendommen en Machten.

11. In welk jender ook ben beſneden, met die Beſnienis ſonder Handen, door Aflegging van die ſondige Lichaam in die Vleeſch, naamelik, met die Beſnienis van Chriſtus.

12. Na die, dat jender ben begrafen met Em, door die Doop, in welk jender ka ſtaan op ookal, door die Gloof, die God werk, die ka wek Em op van die Doojen.

13. En ka maak ook jender leevendig met Em, toen jender a wees dood in Sondo, en in die Onbeſnienis van jender Vleeſch, en ka vergie jender allemaal Sondo.

14. En ka veeg ut die Handskrift, die a wees tegen ons, die a beſtaan in Inſtellingen, en a wees tegen ons, en ka doe die ut die Meddel, en ka ſpiker die na die Kroes.

15. En ka beroov die Vorſtendommen en die Machten, en ka ſtell ſender opentlik daar, en ka triumpheer over ſender door Em ſelv.

16. Voordaarom noe lat niemand oordeel jender over Jeet of over Drink, of over beſtemde Feeſt-Dagen, of Nieuw-Maan, of Sabbath-Dagen.

17. Welk ben een Skaduw van die toekomſtige Dingen, maar die Lichaam ſelv ben in Chriſtus.

18. Lat niemand bedrieg jender, vor neem die Pries van jender, die wandel na ſi eigen Will, in

Demoed

Demoed en Geeſtlikheid van die Engels, na wat em noit ka kik, en ben voor ſooſoo opgeblaaſen in ſi vleeſchlik Sin;

19. En hou em niet na die Hoofd, van welk die geheele Lichaam door Teſamenvoeging en Teſamenbinding ontvang Naaring, en hou na malkander, en groey ſoo tot een godlik Groote.

20. As jender ka ſterf af dan met Chriſtus van die Werld ſi Inſtellingen, voor wat jender lat vang jender met Inſtellingen, glik as jender a leev in die Werld nochal?

21. Naamelik die ſee: Joe no ſal raak na die, joe no ſal proef die, joe no ſal roer na die.

22. Welk Dingen allemaal verteer doch onder die Handen, en ben Gebod en Leering van die Menſchen.

23. Die hab wel een Skien van Wiesheid, in eigenwillig Gods-Dienſt en Demoedigheid, en door die, dat ſender no ſpaar die Lichaam, en no doe na die Vleeſch ſi Eer tot ſi Nooddruft.

Die 3 Capitel.

As jender ka ſtaan op noe met Chriſtus, ſoo ſoek die Dingen, die ben naboven, waar Chriſtus ben, die ſet na die rechter Hand van God.

2. Dink op na die Dingen, die ben naboven, en niet na die, die ben op die Aarde.

3. Want jender ka ſterv, en jender Leev ben verborgen met Chriſtus in God.

4. Maar wanneer Chriſtus, ons Leev, ſal kom openbaar, dan jender ſal kom openbaar met Em ookal in Heerlikheid.

5. Voordaarom maak dood jender Leden, die

ben op die Aarde, naamelik: Hoererie, Onreinigheid, skandlik Beweegingen, quaaje Begeerlikheiden, en Gierigheid, welk ben Afgoden-Dienſt.

6. Om die will van welke die Toorn van God kom over die Kinders van Ongloof;

7. In welk jender ookal ka wandel voortid, toen jender a leev nabinne dieſelvde.

8. Maar noe jender lee af all deeſe Dingen, naamelik: Toorn, Gramskap, Boosheid, Laſtering, skandlik Woorden ut jender Mond.

9. No lug onder malkander, derwil jender ka doe ut die oud Menſch, met ſi Werken;

10. En ka doe aan die nieuwe (Menſch), die word vernieuwt tot Kennis na die Evenbeeld van Em, die ka maak em;

11. Waar die no hab Griek en Jood, Beſnienis en Onbeſnienis, Barbar en Scytha, Dienſt-Knecht en Vrie, maar alles en in allemaal ben Chriſtus.

12. Soo doe aan dan, as die Utverkieſen van God, Heilige en Geliefde, hertlik Barmhertigheid, Vriendlikheid, Demoedigheid, Sachtmoedigheid, Langmoedigheid.

13. En verdraag malkander, en vergie malkander, as die een hab Klaagte tegen die ander: glik as Chriſtus ka vergie jender, ſoo jender doe ookal.

14. Maar boven deeſe allemaal doe aan die Liefde, welk ben die Band van Vollkomenheid.

15. En die Vrede van God regeer nabinne jender Hert, na welk jender ook ben geroepen in een Lichaam, en wees dankbaar.

16. Lat die Woord van Chriſtus woon riklik onder jender in allemaal Wiesheid, leer en vermaan malkander ſelv met Pſalmen en Looffangen, en geeſtlik

lik Liederen, en sing met Aangenaamheid voor die Heere nabinne jender Hert.

17. En allemaal, wat jender doe, met Woorden of met Werken, doe die allemaal in die Naam van die Heere Jesus, en dank God en die Vader door Em.

18. Vrouwen! wees onderdaanig na jender eigen Mans, in die Heere, soo as die ben recht.

19. Mans! hab jender Vrouwen lief, en no wees bitter tegen sender.

20. Kinders! wees gehoorsam na jender Ouders in allemaal Dingen: want die ben welbehaaglik na die Heere.

21. Vaders! no verbitter jender Kinders, dat sender no kom moedloos.

22. Dienst-Knechten! wees gehoorsam na jender lichaamlik Heeren, in alle Dingen, niet met Dienst navoor die Oogen, as vor behaag na die Menschen, maar met Eenvoudigheid van die Hert, soo dat jender vrees God.

23. En allemaal, wat jender doe, doe die van jender Hert, as voor die Heere, en niet voor die Menschen.

24. En weet, dat jender sal ontvang van die Heere die Vergelding van die Erfdeel; want jender dien die Heere Christus.

25. Maar wie doe Onrecht, em sal ontvang Loon, voor wat em ka doe Onrecht; en die no hab Aansien van die Persoon.

Die 4 Capitel.

Heeren! bewies na die Dienst-Knechten wat ben recht en glik, en weet, dat jender ookal hab een Heere nabinne die Hemel.

2. Hou aan in die Gebed, en wach na dieſelvde met Dankſegging.

3. En bed met een voor ons ookal, dat God will open die Door van die Woord voor ons, vor ſpreek die Verborgenheid van Chriſtus, voor die mi ben gebonden ookal.

4. Voor dat mi kan openbaar die, glik as die betaam mi vor ſpreek.

5. Wandel met Wiesheid by diejeen, die ben nabutten, en koop ut die bequaame Tid.

6. Jender Woorden ſal wees altid aangenaam en beſpringelt met Sout, dat jender kan weet, hoeſoo jender ſal antwoord na elkeen.

7. Tychicus, die liefe Broeder, en getrouwe Dienaar en Met-Dienaar in die Heere, ſal maak allemaal bekent na jender, hoeſoo die ſtaan met mi.

8. Mi ka ſtier em na jender, voordaarom, dat em ſal weet, hoeſoo die ben met jender, en vertrooſt jender Herten;

9. Met Oneſimus, die getrouwe en liefe Broeder, die ben van jender: ſender ſal maak allemaal bekent na jender, hoeſoo die ſtaan hier.

10. Ariſtarchus, mi Met-Gevangen, groet jender, en Marcus, die Soon van Barnabas ſi Suſter; aangaande em, jender ka ontvang ſom Orders, dat jender ſal neem em op, as em kom na jender.

11. En Jeſus, die ben genaamt Juſtus, welk ben van die Beſnienis. Deeſe alleen ben mi Met-Arbeiders na die Koningrik van God, en ka wees een Trooſt vóor mi.

12. Epaphras groet jender, die van jender ben, een Dienſt-Knecht van Chriſtus, die altid ſtrie

4. En toen ons a wees by jender, da ons a ſe
die na jender toevoorn, dat ons a ſal moet h
Droefnis, glik die ka geskied ook, en jender we
die.

5. Voordaarom ook mi no a kan verdraag d
meer lang, en mi a ſtier ut, vor verſtaan jende
Gloof, dat niet altomets die Verſoeker a ſal ve
ſoek jender, en ons Arbeid a ſal wees voor ſoo
ſoo.

6. Maar noe Timotheus ka kom van jender n
ons, en ka breng ons goeje Boodskap van jende
Gloof, en van jender Liefde, en dat jender dirs
op na ons altid voor die beſte, en hab Verlang ve
kik ons, glik as ons hab ookal, vor kik jender.

7. Soo ons, liefe Broeders, ka kom vertrooſt n
jender, in all ons Droefnis en Nood, door jende
Gloof.

8. Want noe ons ben leevendig, derwil jende
ſtaan in die Heere.

9. Want wat voor een Dank ons kan breng n
God tot Vergelding voor jender, voor allemaal di
Bliskap, die ons hab van jender navoor ons Go

10. Ons bed goe, Dag en Nacht, dat ons a ka
kik jender Aangeſicht, en maak voll, wat manker
na jender Gloof.

11. Maar Em, God ons Vader, en ons Heere Je-
ſus Chriſtus, recht ons Pad na jender.

12. En die Heere vermeer jender, en maak jen-
der overvloetig in die Liefde onder malkander, en
na allemaal Menſchen, glik as ons ben na jender
ookal.

13. Dat jender Herten kom verſterkt, vor wees
onſtraflik in Heiligheid, navoor God en ons Va-
der.

Die eerſte Brief van Paulus na die Theſſalonicenſen.

Die 1 Capitel.

Paulus, en Sylvanus, en Timotheus, na die Gemeente van Theſſalonica, in God die Vader, en die Heere Jeſus Chriſtus. Gnade wees met jender, en Vrede van God, ons Vader, en die Heere Jeſus Chriſtus.

2. Ons dank God altid voor jender allemaal, en dink op na jender in ons Gebed.

3. En ſonder Ophouing ons dink na die Werk van jender Gloof, en na jender Arbeid in die Liefde, en na jender Geduld in die Hoopning, welk ben ons Heere Jeſus Chriſtus, navoor God en ons Vader.

4. Want, liefe Broeders, geliefd van God, ons weet jender Verkieſing;

5. Dat ons Evangelium ka wees by jender, niet in Woorden alleen,, maar in Kracht ookal, en in die heilig Geeſt, en in groot Verſeekertheid; ſoo as jender weet, hoedanige ons ka wees onder jender, om die will van jender.

6. En jender ka kom Naavolgers van ons en van die Heere, en ka neem die Woord aan in veel Droefnis, met Bliskap van die heilig Geeſt.

7. Soo dat jender ka kom een Exempel voor allemaal die Gloofigen, in Macedonien en Achajen.

8. Want die Woord van die Heere ka kom luit-

baar

baar van jender, niet alleen in Macedonien, en Achajen, maar ook na allemaal Plaatſen jender Gloof na God ka kom ut, ſoo dat ons no hab die noodig, vor ſee wat na jender.

9. Want ſender ſelv verkondig van jender, wat voor een Ingang ons ka hab tot jender, en hoeſoo jender ben bekeert na God van die Afgoden, vor dien die leevendig en waarachtig God;

10. En vor verwacht ſi Soon van die Hemel, die Em ka verwek ut die Doojen, Jeſus, die ka verloſs ons van die toekomende Toorn.

Die 2 Capitel.

Want jender ſelv weet, liefe Broeders, van ons Ingang tot jender, dat die no a wees voor ſooſoo.

2. Maar glik as ons a ka leid toevoorn, en a ka wees verſmaat na Philippis, (ſoo as jender weet); doch ons a wees vriemoedig in ons God, vor ſpreek na jender die Evangelium van God met moeſchi Strie.

3. Want ons Vermaaning no ka wees ut Dwaaling, ook niet ut Onreinigheid, ook niet met Bedrieg.

4. Maar glik as ons ben beproefd van God, dat die a word betrouwt na ons, vor predik die Evangelium, ſoo ons ſpreek, niet dat ons a will behaag die Menſchen, maar God die beproef ons Hert.

5. Want ons moit ka gebruk Flatteer-Woorden, ſoo as jender weet, en no ka gie een Skien van Gierigheid. God ben Getugen van die.

6. Ons no ka ſoek ookal Eer van die Menſchen, niet van jender, ook niet van ander.

7. Maski ons a kan wees een Beſwaaring ookal voor jender, as die Apoſtels van Chriſtus; doch ons a wees vriendlik by jender, glik as een Min paſs op ſi Kinders.

8. Soo ons a hab Hert-Pleſi na jender, en a wees gewillig, vor deel met jender, niet alleen die Evangelium van God, maar ook ons Leev, voordaarom dat jender ka kom ons Geliefde.

9. Want, liefe Broeders, jender dink wel op ons Arbeid en ons Moeite; want ons a arbeid Dag en Nacht, voor dat ons no a ſal wees beſwaarlik na eenigſte van jender, en a predik onder jender die Evangelium van God.

10. Jender ben Getugens van die, en God ookal, hoe heiliglik en rechtveerdig en onſtraflik ons ka wees by jender, die a wees gloofig.

11. Glik jender weet, dat ons ka vermaan jender, en ka vertrooſt jender, ja elkeen van jender, ſoo as een Vader doe na ſi Kinders;

12. En ka betug, dat jender ſal wandel waerdig navoor God, die ka roep jender tot ſi Koningrik en Heerlikheid.

13. Voordaarom ook *ons* dank God ſonder Ophouing, dat jender, toen jender ka ontvang van ons die Woord van die godlik Predik, jender ka neem die op, niet as die Woord van Menſchen, maar (ſoo as die ben ook waarachtig) as die Woord van God, die werk ook krachtig nabinne jender, die gloof.

14. Want jender, liefe Broeders, ka kom Naavolgers van die Gemeenten van God in Judea, in Chriſtus Jeſus, voordoor jender ka leid dieſelvde ookal, van jender eigen Bloeds-Vrienden, glik as ender van die Jooden,

15. Die

14. Maar ons vermaan jender, liefe Broeder waarskouw die Ongeregelden, vertrooft die Kleen moedigen, draag die Swakken, wees geduldig gen allemaal.

15. Pafs op, dat niet een betaal Quaat met Qu na iemand, maar jaag after die Goeje altid, wel onder malkander, as tegen allemaal.

16. Wees vroolik altid.

17. Bed fonder Ophouing.

18. Wees dankbaar in allemaal Dingen; want ben die Will van God in Chriftus Jefus na jend

19. No blufch die Geeft ut.

20. No veracht die Propheceying.

21. Beproef alle Dingen, en behou wat ben gu

22. Onthou jender van allemaal quaaje Skien.

23. Maar Em felv, die God van Vrede, hei jender door en door, en jender Geeft geheel, m Siel en Lief, bliev bewaart onftraflik in die To komft van ons Heere Jefus Chriftus.

24. Getrouw Em ben, die roep jender, en E fal doe die dokal.

25. Liefe Broeders, bed voor ons.

26. Groet allemaal Broeders met een heilig Ku

27. Mi befweer jender by die Heere, dat jend lat lees deefe Brief na allemaal die heilige Broeder

28. Die Gnade van ons Heere Jefus Chrift wees met jender. Amen.

Die eerfte Brief na die Theffalonicenfen, geskreeven Athenen.

Di

4. En toen ons a wees by jender, da ons a ſee die na jender toevoorn, dat ons a ſal moet hab Droefnis, glik die ka geskied ook, en jender weet die.

5. Voordaarom ook mi no a kan verdraag die meer lang, en mi a ſtier ut, vor verſtaan jender Gloof, dat niet altomets die Verſoeker a ſal verſoek jender, en ons Arbeid a ſal wees voor fooſoo.

6. Maar noe Timotheus ka kom van jender na ons, en ka breng ons goeje Boodskap van jender Gloof, en van jender Liefde, en dat jender dink op na ons altid voor die beſte, en hab Verlang vor kik ons, glik as ons hab ookal, vor kik jender:

7. Soo ons, liefe Broeders, ka kom vertrooſt na jender, in all ons Droefnis en Nood, door jender Gloof.

8. Want noe ons ben leevendig, derwil jender ſtaan in die Heere.

9. Want wat voor een Dank ons kan breng na God tot Vergelding voor jender, voor allemaal die Bliskap, die ons hab van jender navoor ons God?

10. Ons bed goe, Dag en Nacht, dat ons a kan kik jender Aangeſicht, en maak voll, wat mankeer na jender Gloof.

11. Maar Em, God ons Vader, en ons Heere Jeſus Chriſtus, recht ons Pad na jender.

12. En die Heere vermeer jender, en maak jender overvloetig in die Liefde onder malkander, en na allemaal Menſchen, glik as ons ben na jender ookal.

13. Dat jender Herten kom verſterkt, vor wees onſtraflik in Heiligheid, navoor God en ons Vader,

der, op die Toekomſt van ons Heere Jeſus Chriſtus, met allemaal ſi Heiligen.

Die 4 Capitel.

Verder, liefe Broeders, ons bed en vermaan jender in die Heere Jeſus (glik as jender ka ontvang van ons, hoeſoo jender ſal wandel en behaag God) dat jender kom meer en meer overvloetig.

2. Want jender weet, wat Geboden ons ka gie na jender, door die Heere Jeſus.

3. Want die ben die Will van God, jender Heiliging, dat jender ſal hou jender af van Hoererie:

4. En elkeen van jender ſal weet vor behou ſi Vat (ſi Lichaam) in Heiliging en Eere.

5. Niet in quaaje Beweeging van Begeerlikheid, glik as die Heidens, die no ken God.

6. Dat niemand loop toe ver, of bedrieg ſi Broeder in die Handel, want die Heere ben een Wreeker van deeſe allemaal, ſoo as ons ka ſee en ka getug na jender toevoorn.

7. Want God no ka roep ons tot Onreinigheid, maar tot Heiligmaaking.

8. Voordaarom dan, wie veracht die, die no veracht Menſchen, maar God, die ka gie ſi heilig Geeſt in ons.

9. Maar van die broederlik Liefde, die no ſal wees noodig, dat mi skriev na jender; want jender ſelv ben geleerd van God, vor hab malkander lief.

10. En jender doe dieſelvde ookal, na allemaal die Broeders, die ben in geheel Macedonien. Maar ons vermaan jender, liefe Broeders, dat jender kom meer overvloetig nochal.

11. En ſoek vor wees ſtill, en vor doe jender eigen Arbeid, en werk met jender eigen Handen, glik as ons ka ordineer na jender.

12. Voor dat jender wandel eerlik by diejeen, die ben nabutten; en no hab Mankement.

13. Maar, liefe Broeders, mi no will, dat jender ſal wees onweetend van diejeen, die ka ontslaap, dat jender no ſal wees bedroefd, glik as die ander, die no hab Hoopning.

14. Want as ons gloof, dat Jeſus ka dood, en ka ſtaan op, ſoo God ookal ſal breng weeraan met Em ſender, die ka ontslaap in Jeſus.

15. Want die ons ſee na jender, as een Woord van die Heere, dat *ons*, die leev, en bliev over in die Toekomſt van die Heere, no ſal kom bevoor ſender, die ka ontslaap.

16. Want die Heere ſelv ſal kom neer van die Hemel met een Veld-Geskreuw, en met die Stem van die groot Engel, en met die Baſuyn van God; en die Doojen in Chriſtus ſal ſtaan op eerſt.

17. Afteraan ons, die leev, en bliev over, ſal word opgenomen met ſender in die Wolken, vor gemoet die Heere in die Lucht; en ſoo ons ſal wees met die Heere altid.

18. Soo vertrooſt jender noe met deeſe Woorden onder malkander.

Die 5 Capitel.

Maar van die Tiden en Stonden, liefe Broeders, die no ben noodig vor skriev na jender.

2. Want jender ſelv weet verſeekert, dat die Dag van die Heere ſal kom, glik as een Dief na die Nacht.

3. Want

3. Want wanneer ſender ſal ſeer die ben Vrede, die no hab Gevaar, dan die Bederv ſal kom met Haaſt over ſender, glik as die Pien kom over een Vrouw met Kind, en ſender no ſal esoapeer.

4. Maar jender, lieſe Broeders, no ben in die Duſternis, dat die Dag ſal bevang jender glik as een Dief.

5. Jender allemaal ben Kinders van die Licht, en Kinders van die Dag; ons no ben van die Nacht, en niet van die Duſternis.

6. Voordaarom, no lat ons slaap, glik as die ander, maar lat ons wees na Wach, en wees nuchter.

7. Want ſender, die slaap, ſender slaap na die Nacht, en diejeen, die ben dronk, ſender ben dronk na die Nacht.

8. Maar ons, die ben (Kinders) van die Dag, ſal wees nuchter, aangedaan met die Borſt-Wapen van die Gloof en die Liefde, en met die Helm van Hoopning tot Saligheid.

9. Want God no ka ſtell ons tot Toorn, maar vor krieg die Saligheid, door ons Heere Jeſus Chriſtus,

10. Die ka dood voor ons, voor dat, maski ons wach of ons slaap, ons ſal leev malkander met Em.

11. Voordaarom vermaan malkander, en een bouw die ander, ſoo as jender ook doe.

12. Maar ons bed jender, liefe Broeders, dat jender erken diejeen, die arbeid onder jender, en ben jender Voorſtaanders in die Heere, en vermaan jender;

13. En eſtimeer ſender in Liefde om die will van ſender Werk. Wees vredſaam onder malkander.

14. Maar ons vermaan jender, liefe Broeders, waarskouw die Ongeregelden, vertrooft die Kleenmoedigen, draag die Swakken, wees geduldig tegen allemaal.

15. Pafs op, dat niet een betaal Quaat met Quaat na iemand, maar jaag after die Goeje altid, foo wel onder malkander, as tegen allemaal.

16. Wees vroolik altid.

17. Bed fonder Ophouing.

18. Wees dankbaar in allemaal Dingen; want die ben die Will van God in Chriftus Jefus na jender.

19. No blufch die Geeft ut.

20. No veracht die Propheceying.

21. Beproef alle Dingen, en behou wat ben goet.

22. Onthou jender van allemaal quaaje Skien.

23. Maar Em felv, die God van Vrede, heilig jender door en door, en jender Geeft geheel, met Siel en Lief, bliev bewaart onftraflik in die Toekomft van ons Heere Jefus Chriftus.

24. Getrouw Em ben, die roep jender, en Em fal doe die ookal.

25. Liefe Broeders, bed voor ons.

26. Groet allemaal Broeders met een heilig Kufs.

27. Mi befweer jender by die Heere, dat jender lat lees deefe Brief na allemaal die heilige Broeders.

28. Die Gnade van ons Heere Jefus Chriftus wees met jender. Amen.

Die eerfte Brief na die Theffalonicenfen, geskreeven van Athenen.

Die

Die tweede Brief van Paulus na die Theſſalonicenſen.

Die 1 Capitel.

Paulus, en Sylvanus, en Timotheus na die Gemeente van Theſſalonica, in God, ons Vader, en die Heere Jeſus Chriſtus.

2. Gnade wees met jender, en Vrede van God, ons Vader, en die Heere Jeſus Chriſtus.

3. Ons ben verplicht, vor dank God altid over jender, liefe Broeders, glik as die ben recht; want jender Gloof groey goe, en die Liefde van elkeen onder jender allemaal kom meer overvloetig tegen malkander.

4. Soo dat ons hab vor roem van jender in die Gemeenten van God, van jender Geduld en Gloof, in allemaal jender Vervolgingen en Droefniſſen, die jender verdraag.

5. Welk ben een Bewies van die rechtveerdig Oordeel van God, en dat jender ſal word gereekend voor waerdig tot die Koningrik van God, voor die jender leid ookal.

6. Voordoor die ben recht navoor God, vor vergeld Droefnis na diejeen, die maak Droefnis na jender;

7. Maar vor gie na jender, die hab vor leid Droefnis, Ruſt met ons, wanneer die Heere Jeſus ſal kom openbaar van die Hemel, met die Engels van ſi Macht,

8. En met Vuur-Vlammen, vor gie Wraak over ſender, die no ken God, en over ſender, die no ben gehoorſam na die Evangelium van ons Heere Jeſus Chriſtus.

9. Welk ſal leid Straf, en die eewig Bederv van die Aangeſicht van die Heere, en van ſi heerlik Macht;

10. Wanneer Em ſal kom, vor word heerlik in ſi Heiligen, en wonderbaar in allemaal die Glooſigen: want jender ka glooſ ons Getugnis van dieſelvde Dag.

11. En voordaarom ons bed ook altid voor jender, dat ons God maak jender waerdig voor die Beroep, en vervoell allemaal Welbehaagen van ſi Goetheid, en die Werk van die Glooſ met Kracht.

12. Voor dat die Naam van ons Heere Jeſus Chriſtus word verheerlikt in jender, en jender in Em, door die Gnade van ons God, en die Heere Jeſus Chriſtus.

Die 2 Capitel.

Maar aangaande die Toekomſt van ons Heere Jeſus Chriſtus, en ons Vergaadering tot Em, ons bed jender, liefe Broeders,

2. Dat jender no lat beweeg jender gauw af van jender Sin, en no lat verſkrik jender, door Geeſt, of door Woord, of door Briefen, as geſtiert van ons, dat die Dag van Chriſtus ben deſtby.

3. Dat niemand verley jender na eenigſte Manier. Want die Dag no kom, ſonder dat die Afvall kom vooreerſt, en dat die Menſch van Sondo kom openbaar, die Kind van die Bederv,

4. Die

4. Die ben een Tegenpartie, en verhoog si selv boven allemaal, wat ben genaamt God, of Gods-Dienst; soo dat em set si selv nabinne die Tempel van God, as een God, en gie em selv ut, vor wees God.

5. Jender no dink op dan na die, dat mi a see die na jender, toen mi a wees by jender?

6. En noe jender weet, wat hou die op nochal, dat em kom openbaar na si eigen Tid.

7. Want die Boosheid roer si selv alreeds krachtig na die Verborg, alleen dat em, die hou die op noe, moet word wee gedaan.

8. En dan die Boosachtige (Godloose) sal kom openbaar, welk die Heere sal verteer door die Geest van si Mond, en sal maak em tot nietmetal, door die Verskiening van si Toekomst.

9. Da em (mi see), welk si Toekomst geskied na die Werking van die Satan, met all Soort van lugachtig Krachten, en Teekens, en Wonders.

10. En met all Soort van Verleying tot Ongerechtigheid, onder sender, die word verlooren, derwil sender no ka neem aan die Liefde tot die Waarheid, dat sender a kan kom salig.

11. Voordaarom God sal stier na sender krachtig Dwaaling, dat sender sal gloof die Lugie.

12. Voor dat sender allemaal sal word veroordeelt, die no gloof die Waarheid, maar hab Plesi na die Ongerechtigheid.

13. Maar ons ben verplicht, vor dank God altid over jender, geliefde Broeders van die Heere, dat God ka verkies jender van die Begin af tot Saligheid, in die Heiligmaaking van die Geest, en in die Gloof van die Waarheid.

14. Na die Em ka roep jender door ons Evangelium, tot een heerlik Eigendom van ons Heere Jesus Christus.

15. Soo staan noe vast, liefe Broeders, en hou na die Instellingen, die jender ben geleert, soo wel door ons Woorden, as door ons Brief.

16. Maar Em selv, ons Heere Jesus Christus, en God, en ons Vader, die ka hab ons lief, en ka gie na ons een eewig Troost, en een goeje Hoopning door Gnade,

17. Em vertroost jender Herten, en versterk jender in allemaal goeje Leering en goeje Werken.

Die 3 Capitel.

Verder, liefe Broeders, bed voor ons, dat die Woord van die Heere hab Vortgang, en word verheerlikt, glik as by jender.

2. En dat ons moet kom verlost van die onverstandige en quaaje Menschen; want die Gloof no ben een Ding van elkeen.

3. Maar die Heere ben getrouw, die sal versterk jender, en bewaar jender van die Quaat.

4. En ons ben verseekert van jender in die Heere, dat jender doe, en sal doe, wat ons ordineer na jender.

5. Maar die Heere regeer jender Herten tot die Liefde van God, en tot die Geduld van Christus.

6. En ons gebied jender, liefe Broeders, in die Naam van ons Heere Jesus Christus, dat jender trek jender af van elkeen Broeder, die wandel onordentlik, en niet na die Instelling, die em ka ontvang van ons.

7. Want

den van die Gloof, en die goeje Leering, na d
joe ka wees altid.

7. Maar hou joe af van die ongeeſtlik en o
Wifs-Fabelen, en exerceer joe felv veelmeer i
Godſaligheid.

8. Want die lichaamlik Exerciſie ben weenig pr
fitabel, maar die Godſaligheid ben profitabel tot
lemaal Dingen, en hab die Beloofdenis van dee
en die toekomſtig Leev.

9. Die ben een waare Woord, en waerdig w
neem die aan.

10. Want na die ons arbeid ookal, en word ve
ſmaat, dat ons hab ons Hoopning na die leeve
dig God, welk ben die Heiland van allemaal Me
ſchen, maar apart van die Gloofigen.

11. Gebied deeſe Dingen, en leer die ſoo.

12. Niemand veracht joe Jongheid; maar wee
een Exempel voor die Gloofigen, in Woord, i
Wandel, in Liefde, in Gloof, in Reinigheid.

13. Hou aan met Leeſen, met Vermaanen, m
Leeren, tee mi kom.

14. No verſuum die Gave, die ben nabinne jo
die ben gegeven na joe door die Propheceyin
met Oplegging van die Ouderling ſender Handen

15. Bedink deeſe Dingen, en gie joe ſelv geh
na die; voor dat joe Voortgang kan kom ope
baar in allemaal.

16. Paſs op na joe ſelv, en na die Leering;
bliev beſtandig in die. Want as joe doe die, ſ
joe ſal behou joe ſelv en ſender, die hoor joe.

D

de van God, die Vader, en die Heere Jesus Christus, ons Heiland.

5. Voor die Oorsaak mi a latstaan joe na Creta, dat joe a sal breng na Ordening, wat a mankeer nochal, en beſtell Ouderlingen in elk Stadt, soo as mi ka beveel na joe:

6. As iemand ben onſtraflik, as em ben die Man van *een* Vrouw, as em hab gloofig Kinders, as em no ben beskuldigt, dat em ben overdaadig of ongehoorſam.

7. Want een Biskop sal wees onſtraflik, as een Hoeshouer van God, niet eigenſinnig, niet toornig, niet geneegen tot Wien, niet een Slaager, niet een oneerlik Gewinſt-Soeker;

8. Maar, die herberg gern, die hab die Goeje lief, ben maatig, rechtveerdig, heilig, eerbaar;

9. Die hou vaſt na die getrouwe Woord, as em a word geleert, voor dat em kan wees machtig, vor vermaan door die geſonde Leering, en vor overtug die Tegenſpreekers.

10. Want, die hab veel ongeregelde, en ydel Praatjemaakers en Verleyders van Sinnen, apart ſender, die ben van die Beſnienis;

11. Welk ſender Mond moet word geſtopt; die verkeer geheel Hoefen, en leer wat no deug, om die will van skandlik Gewinſt.

12. Een van ſender, welk ben ſender eigen Propheet, ka ſee: die Cretenſers ben altid Lugenaars, quaaje Beeſten, en looje Buken.

13. Deeſe Getugnis ben waar. Voordaarom beſtraf ſender goe skerp, dat ſender kan wees geſond in die Gloof,

14. En no begie ſender na die Joodſche Fabelen,

en Geboden van Menſchen, die keer ſender af van die Waarheid.

15. Allemaal Dingen ben wel rein voor die Reinen; maar niet een Ding ben rein voor die Onreinen en Ongloofigen, maar onrein ben ſoo wel ender Sin, as ſender Conſcientie.

16. Sender ſee, dat ſender ken God, maar met die Werken ſender verloochen die: Voordoor ſender ben grouwlik, en ongehoorſam; en tot allemaal goeje Werk ondeug.

Die 2 Capitel.

Maar joe, ſpreek ſoo as die kom overeen met die geſonde Leering.

2. Na die oude Mans, dat ſender ſal wees nuchter, eerbaar, voorſichtig, geſond in die Gloof, in die Liefde, en in die Geduld.

3. Glik ſoo ookal na die oude Vrouwens, dat ſender ſal wees in ſender Bedraag, glik as die ſtaan wel na die Heiligen, niet Laaſterinnen, niet vor drink moeſchi Wien, maar die gie goeje Leering.

4. Dat ſender leer die jonge Vrouwen vor wees eerbaar, vor hab ſender Mans lief, en vor hab ſender Kinders lief;

5. Vor wees verſtandig, kuiſch, vor bewaar die Hoes, vor wees goet, gehoorſam na ſender eigen Mans, dat niet die Woord van God word gelaſtert.

6. Vermaan die jonge Mans ookal, vor wees eerbaar.

7. Maar in allemaal Dingen ſtell joe ſelv tot een Voorbeeld van goeje Werken, met onvervalſchte Leering, met Eerbaarheid,

8. Met

8. Met geſonde Woord, die no kan word blameert, dat die Tegenpartie kom belkaamt, en no hab een Quaat vor ſee van jender.

9. Vermaan die Dienſt-Knechten, dat ſender ſal wees onderdaanig na ſender eigen Heeren, vor wees behaaglik na ſender in allemaal Dingen, en no ſpreek tegen,

10. No bedrieg, maar bewies allemaal goeje Getrouwheid, dat ſender kan vercier die Leering van God, ons Heiland, in allemaal Dingen.

11. Want die ſaligmaakend Gnade van God ka verſkien na allemaal Menſchen;

12. En onderwies ons, dat ons ſal verloochen die Godlooſheid, en die werldlik Begeerlikheiden, en leev maatig, rechtveerdig, en godſalig na deeſe Werld;

13. En verwacht die ſalig Hoopning en heerlik Verskiening van die groote God, en ons Heiland Jeſus Chriſtus,

14. Die ka gie ſi ſelv voor ons, dat Em a ſal verloſs ons van allemaal Ongerechtigheid, en reinig voor Em ſelv een Volk tot Eigendom, die ſal wees yverig in goeje Werken.

15. Spreek deeſe Dingen, en vermaan en overtug met all Ernſt. Dat niemand veracht joe.

Die 3 Capitel.

Vermaan ſender, dat ſender ben onderdaanig en gehoorſam na die Overheiden en Machten, en ben bereid na elkeen goeje Werk.

2. Dat ſender laſter niemand, no wees kiefachtig, maar beskeiden, en bewies all Sachtmoedigheid na allemaal Menſchen.

3. Want, na Voortid ons ookal a wees onwies, en ongehoorſame, dwaalende, die a dien die Begeerlikheiden en meenig Soort van Vleeſch-Pleſi, en a wandel in Boosheid en Neidigheid, en a haat malkander.

4. Maar toen die Vriendlikheid en Menſchen-Liefde van God ons Heiland a verſkien;

5. Em a maak ons ſalig, niet om die will van die Werken van Gerechtigheid, die *ons* a ka doe, maar na ſi Barmhertigheid, door die Baad van Wedergeboort en Vernieuwing van die heilig Geeſt,

6. Die Em ka ſtort ut riklik over ons, door Jeſus Chriſtus, ons Heiland.

7. Voor dat ons, as gerechtveerdigt door ſi Gnade, ſal wees Erfgenaamen na die Hoopning van die eewig Leev.

8. Die ben een waar Woord. En deeſe Dingen mi will dat joe ſal leer en bevaſtig, dat ſender, die ka kom gloofig na God, moet draag Sorg vor mainteneer goeje Werken. Die ben goet en profitabel voor die Menſchen.

9. Maar hou joe af van dwaaſe Vraagen, en Geslacht-Regiſters, en Twiſtigheid en Strie over die Wet; want deeſe Dingen ben onprofitabel en voor ſooſoo.

10. Vergooy een Menſch, die hab valſch Leering, vergooy, after em ben vermaant een en die tweede maal;

11. En weet, dat ſoo een ben verkeert, en ſondig, as een, die ben veroordeelt by em ſelv.

12. Wanneer mi ſal ſtier na joe Artemas of Tychicus, ſoo doe joe beſt, vor kom na mi, na Nicopolis; want mi ka neem mi voor, vor bliev daar over die Winter.

13. Expe-

13. Expedeer Zenas, die Wetgeleerde, en Apollos op sender Reis sorgvoudig, soo dat sender no hab Mankement.

14. Maar lat die van ons ookal leer vor mainteneer goeje Werken, tot noodig Gebruk, dat sender no ben onvruchtbaar.

15. Allemaal, die ben met mi, groet joe. Groet sender allemaal, die hab ons lief in die Gloof. Die Gnade wees met jender allemaal. Amen.

Na Titus, die eerste Biskop in die Gemeente van die Cretensers, geskreeven van Nicopolis in Macedonien.

Die Brief van Paulus na Philemon.

Die 1 Capitel.

Paulus, die gebondene (Apostel) van Christus Jesus, en Timotheus, die Broeder, na Philemon, die Geliefde, en ons Met-Arbeider;

2. En na Appia, die geliefde (Suster,) en Archippus, ons Strie-Genoot, en die Gemeente na joe Hoes:

3. Gnade wees met jender, en Vrede van God ons Vader, en die Heere Jesus Christus.

4. Mi dank mi God, en dink op na joe altid in mi Gebed;

5. Derwil mi hoor van die Liefde en die Gloof, die

die joe hab na die Heere Jesus, en na allemaal Heiligen,

6. Dat joe Gloof, die ons hab malkander in Gemeenskap, kan kom krachtig in joe, door die Bekentmaaking van all die gooje Dingen, die jender hab in Christus Jesus.

7. Want ons hab groot Bliskap en Vertroosting na joe Liefde, voordoor die Hert van die Heiligen ka kom verquikt door joe, geliefde Broeder!

8. Voordaarom, maski mi hab groot Vriemoedigheid in Christus, vor gebied na joe diejeen, wat behoor voor joe;

9. Doch om die will van die Liefde mi will liever vermaan joe, mi, die ben soo een, naamelik die oud Paulus, maar noe een gebondene ookal van Jesus Christus.

10. Soo mi vermaan joe om die will van mi Soon Onesimus, die mi ka baar in mi Banden;

11. Welk a wees voortid onprofitabel voor joe, maar noe wel profitabel voor mi en voor joe; die mi ka stier weeraan.

12. Voordaarom joe will neem em aan, die ben mi eigen Hert.

13. Want *mi* a will behou em by mi selv, dat em a sal dien mi na Plek van joe, in die Banden van die Evangelium;

14. Maar mi no a will doe die sonder dat joe vind die voor goet; dat joe Goetdadigheid no a sal wees genoodigt, maar vriewillig;

15. Want altomets voordaarom em a kom af van joe, voor een kort Tid, dat joe a sal hab em eewig weeraan:

16. Noe verder niet as een Dienst-Knecht, maar meer

meer as een Dienſt-Knecht, naamelik, as een geliefde Broeder, apart voor mi, maar hoe veel meer voor joe, ſoo wel na die Vleeſch, as in die Heere.

17. As joe hoe mi dan voor joe Met-Broeder, ſoo ontvang em glik as mi ſelv.

18. Maar as em ka doe eenigſte Skade na joe, of em ben skuldig na joe, ſoo reeken die na mi.

19. Mi, Paulus, ka skriev die met mi Hand, mi will betaal die. Ja, mi will ſwieg ſtill van die, dat joe ben joe ſelv skuldig na mi ookal.

20. Ja, lieſe Broeder! lat mi hab Bliskap na joe in die Heere, verquik mi Hert in die Heere.

21. Mi ka skriev na joe in die Betrouw van joe Gehoorſamheid, en mi weet, dat joe ſal doe meer as mi ſee.

22. En dan joe bereid een Herberg voor mi ookal: want mi hoop, dat mi ſal word geskenkt na jender, door jender Gebed.

23. Epaphras, mi Met-Gevangen in Chriſtus Jeſus,

24. Marcus, Ariſtarchus, Demas, Lucas, mi Met-Arbeiders, ſender groet joe.

25. Die Gnade van ons Heere Jeſus Chriſtus wees met jender Geeſt. Amen.

Geskreeven na Philemon van Rom, en geſtiert door die Hoesknecht Oneſimus.

17. Maar toen em a wees na Rom, da em a soek mi op goe neerstelik, en a vind mi;

18. Die Heere gie na em, dat em vind Barmhertigheid by die Heere na die Dag. En hoe veel em ka dien mi na Ephesus, die joe weet wel.

Die 2 Capitel.

Soo joe wees dan sterk, mi Soon, door die Gnade, die ben in Christus Jesus.

2. En wat joe ka hoor van mi door veel Getugens, betrouw die na getrouwe Menschen, die ben bequaam, vor leer ander ookal.

3. Leid Beswaarde soo as een goeje Strieder (Soldat) van Jesus Christus.

4. Niemand, die dien in die Oorlog, vertingel si selv in Affairen van Naaring, dat em kan behaag diejeen, die ka neem em aan.

5. En maski ook iemand strie, doch em no krieg die Kroon, as em no strie recht.

6. Die Landman, die arbeid, moet geniet die Vruchten eerst. Bedink, wat mi see.

7. Doch die Heere sal gie na joe Verstand in allemaal Dingen.

8. Hou na die Gedachtnis Jesus Christus, die ka staan op van die Doojen, ut die Saad van David, soo as die accordeer met mi Evangelium.

9. Vor welk mi leid Beswaarlikheid, tee na die Banden, as een Quaatdoener; maar die Woord van God no ben gebonden.

10. Voordaarom mi verdraag allemaal Dingen, om die will van die Utverkiesen sender, dat *sender* ookal sal verkrieg die Saligheid, die ben in Christus Jesus, met eewig Heerlikheid.

11. Die

gloof noe na Em, maski jender no kik Em, ſoo jender ſal kom bli met een onutſpreeklik en heerlik Bliſkap;

9. En breng van daar die Ende van jender Gloof, naamelik die Saligheid van jender Sielen.

10. Van welk Saligheid die Propheeten ka onderſoek en ka vraag, die ka prophecey van die toekomſtige Gnade op jender.

11. En ka onderſoek, op welk of hoedaanig Tid die Geeſt van Chriſtus, die a wees nabinne ſender, a maak bekent, en a getug toevoorn van die Leiden, die ben in Chriſtus, en van die Heerlikheid aſteraan;

12. Na welk die a word geopenbaart. Want ſender no ka bedien ſender ſelv, maar ons, in deeſe Dingen, die noe ka kom bekent door diejeen, die ka predik die Evangelium na jender, door die heilig Geeſt, die ben geſtiert van die Hemel, in welke Dingen die Engels ookal ben begierig vor kik.

13. Voordaarom omgort die Lenden van jender Gemoed, wees nuchter, en ſet jender Hoopning geheel op die Gnade, die word geoffereert na jender, door die Openbaaring van Jeſus Chriſtus.

14. As gehoorſame Kinders; en no ſtell jender ſelv glik as toevoorn, toen jender a leev in Onweetenheid, en a volg jender Begeerlikheiden.

15. Maar ſoo glik as Em, die ka beroep jender, en ben heilig, jender kom heilig ookal, in allemaal jender Wandel.

16. Want die ſtaan geskreeven: Jender ſal wees heilig, want Mi ben heilig.

17. En as jender roep tot een Vader aan diejeen,

16. Want all die Skrift ben ingegeven van God, en ben profitabel tot Leering, tot Overtuging, tot Verbeetering, tot Onderwieling in Gerechtigheid,

17. Dat die Menſch van God kan wees vollkomen en vollbereid tot allemaal goeje Werken.

Die 4 Capitel.

Voordaarom mi getug navoor God en die Heer Jeſus Chriſtus, die ben toekomſtig vor oordeel de Leevendigen en die Doojen in ſi heerlik Openbaring en in ſi Koningrik.

2. Predik die Woord, hou aan, na die recht Ti en na Ontid: Beſtraf, dreig, vermaan met all Lan moedigheid en Leering.

3. Want die Tid ſal kom, dat ſender no ſal hu verdraag die geſonde Leering; maar ſender ſal ve gaader voor ſender ſelv Leeraars na Hoop, ſoo a ſender eigen Pleſi will hab die, en ſoo as ſende Ooren juk;

4. En ſal draai ſender Ooren af van die Waa heid; en ſal keer ſender na die Fabelen.

5. Maar joe wees wakker overal, leid Beſwaa de, doe die Werk van een Evangeliſt, maak ee voll Proef van joe Dienſt.

6. Want mi word geoffert alreeds, en die Ti van mi Afſkeyd ben deſtby.

7. Mi ka ſtrie een goeje Strie, mi ka vollendi mi Loop, mi ka behou die Gloof.

8. Verder hen die Kroon van Gerechtigheid be bewaart voor mi: Welk die Heere, die rechtveer dige Rechter, ſal gie na mi, na die Dag; maa niet na mi alleen, maar na allemaal, die hab i Verſkiening lief.

9. Do

Die 2 Capitel.

Soo lee noe af allemaal Boosheid, en allemaal Bedrieg, en Huichelerie, en Neidigheid en allemaal Afterklappen;

2. En wees begeerig na die oprichtig en onvervalschte Melk, as die nieugebooren Kindjes, dat jender kan groey op door die;

3. As die ben soo, dat jender ka proef, dat die Heere ben vriendlik.

4. Na welk jender ka kom, as na een leevendig Steen, die ben vergooyt van die Menschen, maar utverkiesen van God, en dierbaar.

5. En jender ookal bouw jender selv as leevendige Steenen, vor kom een geestlik Hoes, en een heilig Priesterdom, vor offer geestlik Offers, die ben angenaam na God, door Jesus Christus.

8. Voordaarom die staan nabinne die Skrift: Kik, mi lee in Zion een Hoofd-Hoek-Steen, die ben utverkiesen en dierbaar: En wie gloof na Em, die no sal kom beskaamt.

7. Voordaarom noe na jender, die gloof, Em ben kostlik; maar na die Ongloofigen deese Steen, welk die Bouwmeesters ka vergooy, en die ka kom een Hoofd-Hoek-Steen,

8. Ben een Steen van Aanstoot, en een Klip van Ergernis, naamelik na die, die stoot sender na die Woord, en no gloof na die, na welk sender ben geset ookal.

9. Maar jender ben een utverkiesen Geslacht, een koninglik Priesterdom, een heilig Volk, een Volk van Eigendom, dat jender sal verkondig die Prieswaerdigheiden van Em, die ka beroep jender van die Dusternis tot si wonderbaar Licht;

10. Jender, die no a wees een Volk na Voortid, maar, die ben noe die Volk van God; en die na Voortid no a wees na Gnade, maar die ben noe na Gnade.

11. Liefe Broeders, mi vermaan jender as Vremdelingen en Pilgrims, dat jender hou jender af van vleeſchlik Begeerlikheiden, die ſtrie tegen die Siel;

12. En dat jender hab een goeje Wandel onder die Heidens, dat ſender, die praat tegen jender, as van Quaatdoeners, kan kik jender goeje Werken, en verheerlik God na die Dag van Beſoeking.

13. Voordaarom wees onderdaanig na all menſchlik Ordening, om die will van die Heere, maski die ben na een Koning, as na die Overſte,

14. Of na die Governeurs, as na ſender, die em ka ſtier vor beſtraf wel die Quaatdoenders, maar tot Pries voor diejeen, die doe Goets.

15. Want, die ben die Will van God, dat jender ſal doe Goets, en ſtop die Onweetenheid van die dwaaſe Menſchen;

16. As die ben vrie, doch niet as diejeen, die gebruk ſender Vrieheid as een Dek-Mantel van Boosheid, maar as Dienſt-Knechten van God.

17. Gie Eer na elkeen. Hab die Broederſkap lief. Vrees God. Eer die Koning.

18. Jender, die ben Dienſt-Knechten, wees onderdaanig na die Heeren, met all Vrees, niet alleen na die goeje en beskeydene, maar na die wonderlike ookal.

19. Want, die ben Gnade, as een Menſch om die will van die Conſcientie voor God verdraag Beſwaarde en leid die Onrecht.

20. Want,

20. Want, wat voor een Roem die ben, as jender leid Slaa om die will van Quaatdoen? Maar as jender leid om die will van die, dat jender doe goets, en verdraag die met Patientie, die ben Gnade by God.

21. Want, na die jender ben beroepen. Derwil Chriſtus ookal ka leid voor ons, en ka lat een Exempel (Voorbeeld) voor ons, dat jender ſal volg ſi Voetſtappen,

22. Die ka doe niet een Sondo, en niet een Bedrug a wees vor vind na ſi Mond;

23. Die no a skimpeer weeraan, toen Em a word geskimpeert, die no a dreig, toen Em a leid; maar a gie die over na Em, die oordeel rechtveerdig:

24. Die ſelv ka offer ons Sondo na ſi Lichaam op die Hout, voor dat ons ſal dood af van die Sondo, en leev in Gerechtigheid: door welk ſi Wonden jender ka genees.

25. Want jender a wees glik as die dwaalende Skaapen; maar noe jender ben bekeert na die Herder en Biskop van jender Sielen.

Die 3 Capitel.

Soo die Wif ſender ookal ſal wees onderdaanig na ſender eigen Mans, dat ook ſender, die no gloof die Woord, word gewonnen door die Wandel van die Vrouwen, ſonder Woord;

2. As ſender kik jender kuiſche Wandel in Vrees.

3. Welk ſender Cieraad no ſal beſtaan na die, wat ben van butten, met Haar-Vlechten, en Goud omhangen, of doe aan Kleeren;

4. Maar die verborgen Menſch van die Hert, in die

en Geboden van Menſchen, die keer ſender af va die Waarheid.

15. Allemaal Dingen ben wel rein voor die Re nen; maar niet een Ding ben rein voor die On feinen en Ongloofigen, maar onrein ben ſoo we ender Sin, as ſender Conſcientie.

16. Sender ſee, dat ſender ken God, maar me die Werken ſender verloochen die: Voordoor ſen der ben grouwlik, en ongehoorſam, en tot alle maal goeje Werk ondeug.

Die 2 Capitel.

Maar joe, ſpreek ſoo as die kom overeen me die geſonde Leering.

2. Na die oude Mans, dat ſender ſal wees nuch ter, eerbaar, voorſichtig, geſond in die Gloo in die Liefde, en in die Geduld.

3. Glik ſoo ookal na die oude Vrouwens, da ſender ſal wees in ſender Bedraag, glik as die ſtaa wel na die Heiligen, niet Laaſterinnen, niet vo drink moeſchi Wien, maar die gie goeje Leering

4. Dat ſender leer die jonge Vrouwen vor wee eerbaar, vor hab ſender Mans lief, en vor hab ſender Kinders lief;

5. Vor wees verſtandig, kuiſch, vor bewaar die Hoes, vor wees goet, gehoorſam na ſender eigen Mans, dat niet die Woord van God word gela ſtert.

6. Vermaan die jonge Mans ookal, vor wee eerbaar.

7. Maar in allemaal Dingen ſtell joe ſelv tot een Voorbeeld van goeje Werken, met onvervalſchte Leering, met Eerbaarheid,

8. Met

rechtigheid, ſoo jender doch ben ſalig; maar no kom bang ut Vrees van ſender, en no verſkrik.

15. Maar heilig God die Heere nabinne jender Hert. En wees altid bereid tot Verantwoording na elkeen, die begeer Reekenskap van die Hoopning, die ben nabinne jender.

16. En die met Sachtmoedigheid en Vrees; en hab een goeje Conſcientie; dat ſender, die praat quaalik van jender, glik as van Quaatdoenders, moet kom beskaamt, dat ſender ka laſter jender goeje Wandel in Chriſtus.

17. Want die ben beeter, (as die ben die Will van God) dat jender leid, wanneer jender doe Goets, as om die will van Quaat.

18. Voordoor Chriſtus ookal ka leid eenmaal voor ons Sonden, die Rechtveerdige voor die Onrechtveerdigen, dat Em a ſal breng ons na God; Em, die wel a word gedood na die Vleeſch, maar leevendig gemaakt na die Geeſt.

19. In dieſelvde Em ka loop hen ookal, en ka predik voor die Geeſten in die Gevangnis,

20. Die no a gloof voortid, toen die Langmoedigheid van God a wacht na ſender eenmaal, in die Dagen van Noah, toen die Ark a word toebereid, nabinne die weenig, die ben, acht Sielen a bliev bewaart door die Water.

21. Na welk ons hab noe een Tegenbeeld, naamelik die Doop, die maak ons ſalig; die no ben een Aflegging van die Onreinigheid van die Vleeſch, maar die Verbond van een goeje Conſcientie met God, door die Opſtanding van Jeſus Chriſtus;

22. Die ben na die rechter Hand van God, after Em ka vaar op na die Hemel, en na Em ben

onderdaanig die Engels, en die Machten, en die Krachten.

Die 4 Capitel.

Derwil dan Chriſtus ka leid voor ons in die Vleeſch, ſoo wapen jender ookal met dieſelvde Sin: Want wie leid na die Vleeſch, die hou op van Sonden.

2. Dat em verder, die Tid, die ben over nochal in die Vleeſch, no leev meer na die Begeerlikheiden van die Menſchen, maar na die Will van God.

3. Want die ben genoeg, dat ons ka doe die gepaſſeerde Tid van ons Leev die Will van die Heidens, toen ons a wandel in Onkuiſchheid, Begeerlikheiden, Dronkenskap, Braſſerien, en grouwlik Afgoden-Dienſt.

4. Die ben vremd voor ſender, dat jender no loop met ſender nabinne dieſelvde woeſte en godloos Leev en Laſtering.

5. Welk ſal gie Reekenskap na diejeen, die ſtaan bereid vor oordeel die Leevendigen en die Doojen.

6. Want voordaarom ook na die Doojen die Evangelium a word verkondigt, dat ſender wel ſal word geoordeelt na die Menſch in die Vleeſch, maar leev voor God in die Geeſt.

7. Maar die End van allemaal Dingen ka kom deſtby.

8. Soo wees dan nuchter, en wach in die Gebeden. En bevoor all hab onder malkander een vuurig Liefde; want die Liefde ſal bedek ook die Meenigte van die Sonden.

9. Wees

9. Wees herbergſaam onder malkander, ſonder Murmureering;

10. En dien malkander, elkeen met die Gave, die em ka ontvang, as goeje Hoeshouers van die meenigvoudig Gnade van God.

11. As iemand ſpreek, dat em ſpreek (die) as die Woord van God. As iemand hab vor bedien een Ampt, dat em doe die, as ut die Vermoogen, die God gie; voor dat God word verheerlikt in allemaal Dingen, door Jeſus Chriſtus: na Em wees Eer en Macht van Eewigheid tot Eewigheid. Amen.

12. Geliefde! lat die Heet (van Droefnis), die kom over jender tot Verſoeking, no wees vremd na jender, glik as een vremd Ding geskied na jender.

13. Maar glik as jender hab Gemeenskap na die Leiden van Chriſtus, ſoo wees veelmeer bli, dat jender kan hab Bliskap en Vrolikheid ookal in die Openbaaring van ſi Heerlikheid.

14. Salig jender ben, as jender word geſmaat voor die Naam van Chriſtus: want die Geeſt, welk ben een Geeſt van Heerlikheid en van God, ruſt op jender. By ſender Em word gelaſtert, maar by jender Em word verheerlikt.

15. Dooh dat niemand van jender leid as een Moordenaar of as een Dief, of as een Quaatdoender, of as een, die bemoey em ſelv, met een vremd Dienſt.

16. Maar as em leid as een Chriſten, ſoo em no kom skaam, maar em verheerlik God in deeſe Deel.

17. Want die Tid ka kom, dat die Oordeel ſal begin na die Hoes van God. En as die begin voor

eerſt na ons, wat ſal wees dan die End van diejeen, die no gloof die Evangelium van God?

18. En as die Rechtveerdige nauwlik word behouen, waar die Godloos en die Sondaar ſal verſkien dan?

19. Voordaarom ſender ookal, die leid na die Will van God, ſal beveel ſender Sielen na Em, as na die getrouwe Skepper, in goeje Werken.

Die 5 Capitel.

Die Ouderlingen, die ben onder jender, die mi vermaan, as een Met-Ouderling en Getugen van die Leiden, die ben in Chriſtus, en deelachtig na die Heerlikheid, die ſal word geopenbaart:

2. Weid die Kudde van Chriſtus, die ben betrouwt na jender, en hab Opſicht over die, niet met Dwang, maar gewillig, niet om ſkandlik Gewinſt, maar van die Grond van jender Hert;

3. Niet as die hab vor regeer over die Erv-Eigendom van die Heere, maar wees Exempels voor die Kudde.

4. En dan, wanneer die overſte Herder ſal verſkien, da jender ſal ontvang die Kroon van Eer, die no ſal vergaan.

5. Glik ſoo ookal jender Jonge, wees onderdaanig na die Oude, ja jender allemaal wees onderdaanig, een na die ander, en hou vaſt na die Demoedigheid; want God ſtaan tegen die Hoovaardigen, maar na die Demoedigen Em gie Ghade.

6. Verneedet jender dan na onder die machtig Hand van God, dat Em verhoog jender na ſi Tid.

7. Gooy all jender Sorg op Em, want Em ſorg voor jender.

8. Wees

8. Wees nuchter, en hou Wach, want jender Tegenpartie, die Duvel, loop rond, glik as een brieschend Leeuw, en soek, wie em kan verslok.

9. Staan tegen em vast in die Gloof, en weet, dat even dieselvde Leiden kom over jender Broeders, die ben in die Werld.

10. Maar die God van allemaal Gnade, die ka roep ons tot si eewig Heerlikheid in Christus Jesus, after jender ka leid een kort Tid, sal maak jender vollkom, sal versterk, en bevastig, en fondamenteer jender.

11. Na Em wees Heerlikheid en Macht van Eewigheid tot Ewigheid. Amen.

12. Door Sylvanus, jender getrouwe Broeder, mi ka skriev (soo as mi dink) met weenig Woorden na jender, vor vermaan en vor getug, dat deese ben die waarachtig Gnade van God, na die jender staan.

13. Die met ons utverkiesen Gemeente, die ben na Babylon, groet jender, en mi Soon Marcus ookal.

14. Groet malkander met die Kus van Liefde. Vrede wees met jender allemaal, die ben in Christus Jesus. Amen.

die oordeel ſonder Aanſien van die Perſoon, na elkeen ſi Werk, ſoo wandel in Vrees, ſoo lang jender ben Vremdelingen hieſoo:

18. En weet, dat jender niet met verganglik Silver of Goud ben verloſt van jender ydel Wandel, die jender ka ontvang door Overleveering van jender Vaders;

19. Maar met die dierbaar Bloed van Chriſtus, as van een onskuldig en onbeſmet Lam:

20. Die a wees wel geordineert toevoorn eerde die Fondament van die Werld a word gelegt; maar die ben geopenbaart na die laatſte Tid, om die will van jender,

21. Van jender, die gloof door Em na God, die ka wek Em op van die Doojen, en ka gie na Em die Heerlikheid, voor dat jender kan hab Gloof en Hoopning na God,

22. En maak kuiſch jender Sielen in die Gehoorſamheid van die Waarheid door die Geeſt, tot een ongeverfde Broeder-Liefde, en hab malkander lief, met een Liefde-Vlam, ut van een rein Hert;

23. As die ben gebooren weeraan, niet van verganglik, maar van onverganglik Saad, naamelik, door die leevendig Woord van God, die bliev tot na Eewigheid.

24. Want allemaal Vleeſch ben glik as Gras, en allemaal Heerlikheid van die Menſchen ben glik as die Bloemetje van die Gras. Die Gras ka droog, en die Bloemetje van die ka vall af;

25. Maar die Woord van die Heere bliev na Eewigheid. En die ben die Woord, welk door die Evangelium word verkondigt onder jender.

Die

en no kan kik ver, en em verget die Reiniging van ſi oude Sonden.

10. Voordaarom, lieſe Broeders, doe ſoo veel meer jender beſt, vor maak jender Beroeping en Verkieſing vaſt; want as jender doe die, ſoo jender no ſal doe valſch Stap;

11. En ſoo die Ingang nabinne die eewig Koningrik van ons Heere en Heiland Jeſus Chriſtus ſal word riklik gegeven na jender.

12. Voordaarom mi no will verſuum, vor vermaan jender altid van deeſe Dingen, maski jender weet die, en ben verſterkt in die tegenwoordig Waarheid.

13. Want mi hou die voor recht, ſoo lang mi ben in deeſe Tabernakel (in deeſe menſchlik Lichaam) vor verwek en vor vermaan jender.

14. Voordoor mi weet, dat mi moet lee af mi Tabernakel in kort Tid, glik as ons Heere Jeſus Chriſtus ka openbaar na mi.

15. Maar mi will doe mi beſt, dat jender altid kan hab Gelegenheid, vor dink op na deeſe Dingen, after mi Afskeyd.

16. Want ons no ka volg die konſtelik utgedachte Fabelen, toen ons ka maak bekent na jender die Kracht en Toekomſt van ons Heere Jeſus Chriſtus; maar ons ſelv ka kik ſi Heerlikheid;

17. Toen Em ka ontvang Eer en Heerlikheid van God die Vader, door deeſe Stem, die a geskied na Em van die hoogwaerdige Heerlikheid: "Deeſe ben mi lieſe Soon, na die mi hab Welbehaagen."

18. En ons ka hoor deeſe Stem, die ka kom ut van die Hemel, toen ons a wees met Em nabovo die heilig Berg.

19. En

19. En ons hab een propheetiſch Woord, welk ben goe vaſt, en jender doe wel, dat jender regardeer na die, as na een Licht, die skien in een duſter Plaats, tee, die Dag breek, en die Morgſter kom op nabinne jender Hert.

20. En die jender ſal weet voor die eerſte, dat geen Propheceying in die Skrift geskied van eigen Utlegging.

21. Want noit niet een Propheceying ka kom voort ut die Will van een Menſch; maar die heiſig Menſchen van God ka ſpreek, gedreven van die heilig Geeſt.

Die 2 Capitel.

Maar daar a wees valſche Propheeten onder die Volk ookal, glik as ook onder jender ſal wees valſche Leeraars, die ſal breng in bedervlik Secten, en verloochen die Heere, die ka koop ſender, en ſal breng over ſender ſelv een haaſtig Verdoemnis.

2. En veele ſal volg ſender Bederv, door welk die Pad van Waarheid ſal word gelaſtert.

3. En ſender ſal maak Koopmanskap van jender door Gierigheid met vercierde Woorden. Van welk die Oordeel van lang Tid af no ſuum, en ſender Verdoemnis no slaap.

4. Want as God no ka ſpaar die Engels, die ka ſondig, maar ka ſtoot ſender nabinne die Hell, met Ketting van Duſternis, en ka leveer ſender over, vor word bewaart tee na die Oordeel;

5. En no ka ſpaar die oud Werld, maar a bewaar Noah, die Prediker van Gerechtigheid ſelv achte, en a breng die Sondo-Vloet over die Werld van die Godlooſen;

6. En

6. En ka maak die Steden van Sodoma en Gomorra tot Aſchies, ka keer ſender om, en ka verdoem ſender: Em ka ſet met die een Exempel voor ſender, die will leev godloos;

7. En ka verloſs die rechtveerdig Lot, na welk die ſkandlik Volk a doe allemaal Spit met ſender hoerachtig en vull Wandel.

8. (Want derwil em a wees een rechtveerdig Man, en a woon onder ſender, dat em a moet kik en hoor die, ſoo ſender a plaag die rechtveerdig Siel Dag voor Dag met ſender ongerechte Werken.)

9. Die Heere weet vor verloſs die Godſalige ut die Verſoeking, maar vor bewaar die Onrechtveerdigen tee na die Dag van die Oordeel, vor ſtraf ſender;

10. Maar meeſt ſender, die wandel na die Vleeſch, in onrein Begeerlikheid, en veracht die Governements, ben ſtout, eigenſinnig, en no vrees, vor laſter die Majeſteiten;

11. Daar dooh die Engels, die ben meer groot in Sterkte en Macht, no breng een laſterlik Oordeel tegen ſender navoor die Heere.

12. Maar deeſe ben glik as die onverſtandige Beeſten, welk van Natur ben gebooren voor die, dat ſender word gevangen en geslacht; ſender ſpreek laſterlik van die Dingen, van die ſender no weet, en ſender ſal vergaan in ſender eigen Bedervlikheid,

13. En ſal breng af van daar die Loon van Ongerechtigheid. Sender reeken die daglik Swieren voor een Pleſi, ſender ben Skandvlekken en Smetten, ſender pracheer van jender Almoeſen, en hou Maaltid met jender van jender Eigendom.

14. Sender hab Oogen voll van Overſpeel, en no lat af vor doe Sondo, verley die onbevaſtigt Sielen; ſender hab een Hert, die ben exerceert in Gierigheid, vervloekte Menſchen.

15. Sender verlaat die recht Pad, en dwaal, en volg die Pad van Balaam, die Soon van Boſor, die a hab die Loon van Ongerechtigheid lief.

16. Maar em a hab die Beſtrafing van ſi Ongerechtigheid, naamelik die ſtom en jokdraagend Beeſt a ſpreek met Menſchen-Stem, en a hinder die Dwaasheid van die Propheet.

17. Deeſe ben Springen ſonder Water, en Wolken van die Dwarvel-Wind omgedreven, voor welk bewaart ben een Donkerheid van Duſternis tee na Eewigheid.

18. Want ſender praat groot opgeſwellte Woorden van Ydelheid, en verley door die Begeerlikheiden van die Vleeſch en door Onreinigheid diejeen, die a wees waarlik eſcapeert van ſender, die wandel in Dwaaling.

19. En beloof Vrieheid na ſender, en doch ſender ſelv ben Dienſt-Knechten van die Bederv: want van wie een Menſch overwonden ben, van die em ka word een Dienſt-Knecht oókal.

20. Want, as ſender, die ka eſcapeer die Onreinigheid van die Werld, door die Kennis van die Heere en Heiland Jeſus Chriſtus, en tingel weeraan nabinne, dat dieſelvde overwin ſender, ſoo die laatſte ka kom meer slim met ſender, as die eerſte.

21. Want die a wees beeter voor ſender, dat ſender noit a ka ken die Pad van Gerechtigheid, as dat ſender ka ken die, en keer ſender af van die heilig Gebod, die ben gegeven na ſender.

22. Die

22. Die ka geskied na ſender, ſoo as die waare Spreek-Woord ſee: Die Hond draai weeraan na ſi eigen Utſpugſel, en die Seug, die ben gewaſchen, roll em afteraan na die Modder weeraan.

Die 3 Capitel.

Die ben noe die tweede Brief, die mi skriev na jender, mi Geliefde; in die mi wek op en vermaan jender onvervalſchte Sin,

2. Dat jender dink op na die Woorden, die ben geſproken na jender toevoorn, door die heilig Propheeten, en na ons Gebod, die ons ben Apoſtels van die Heere en Heiland.

3. En weet die voor eerſt, dat na die laatſte Dagen Spotters ſal kom, die ſal wandel na ſender eigen Begeerlikheiden,

4. En ſee: Waar die Beloofdenis van ſi Toekomſt ben? Want van die Dag af, dat die Vaders ka dood, allemaal Dingen bliev, glik as ſender a wees van die Begin van die Creatur.

5. Maar ſender no will weet, dat die Hemel a wees na Voortid ookal, en dat die Aarde a beſtaan ut van Water, en in die Water, door die Woord van God.

6. Door welk die Werld, die a wees na dieſelvde Tid, a word bedekt met die Water van die Sond-Vloet, en a bederv.

7. Soo ook die Hemels en die Aarde, die ben noe, word bewaart door dieſelvde Woord, glik as een Skat, en geſpaart na die Vuur, na die Dag van Oordeel en Bederv van die godlooſe Menſchen.

8. Maar van Een Ding, mi Geliefde! jender no

eerſt na ons, wat ſal wees dan die End van die-jeen, die no gloof die Evangelium van God?

18. En as die Rechtveerdige nauwlik word behouen, waar die Godloos en die Sondaar ſal verſkien dan?

19. Voordaarom ſender ookal, die leid na die Will van God, ſal beveel ſender Sielen na Em, as na die getrouwe Skepper, in goeje Werken.

Die 5 Capitel.

Die Ouderlingen, die ben onder jender, die ik vermaan, as een Met-Ouderling en Getugen van die Leiden, die ben in Chriſtus, en deelachtig aan die Heerlikheid, die ſal word geopenbaart:

2. Weid die Kudde van Chriſtus, die ben betrouwt na jender, en hab Opſicht over die, niet met Dwang, maar gewillig, niet om ſkandlik Gewinſt, maar van die Grond van jender Hert;

3. Niet as die hab vor regeer over die Erv-Eigendom van die Heere, maar wees Exempels voor die Kudde.

4. En dan, wanneer die overſte Herder ſal verſkien, da jender ſal ontvang die Kroon van Eer, die no ſal vergaan.

5. Glik foo ookal jender Jonge, wees onderdaanig na die Oude, ja jender allemaal wees onderdaanig, een na die ander, en hou vaſt na die Demoedigheid; want God ſtaan tegen die Hoovaardigen, maar na die Demoedigen Em gie Ghade.

6. Verneeder jender dan na onder die machtig Hand van God, dat Em verhoog jender na ſi Tid.

7. Gooy all jender Sorg op Em, want Em ſorg voor jender.

8. Wees

Ongeleerden en Onbeſtandigen, glik as die ander Skriften ookal, tot ſender eigen Verdoemnis.

17. Jender dan, mi Geliefde, derwil jendes weet die toevoorn, ſoo bewaar jender, dat jender no word verleid door die Dwaaling van die godlooſe Menſchen, en vall ut van jender eigen Vaſtigheid.

18. Maar groey in die Gnade en Kennis van ons Heere en Heiland Jeſus Chriſtus. Na Em wees Eer, noe en na die Eewigheiden. Amen.

Die eerſte Brief van Johannes.

Die 1 Capitel.

Wat a wees vah die Begin, wat ons ka hoor; wat ons ka kik met ons Oogen, wat ons ka skouw aan, en wat ons ka voel met ons Handen, van die Woord van die Leev.

2. (Want die Leev ka kom openbaar; en ons ka kik, en getug, en maak bekent na jender die Leev, die ben eewig, welk a wees by die Vader; en ka verskien na ons.)

3. Wat ons ka kik, en ka hoor, die ons verklaar na jender, voor dat jender ookal ſal hab Gemeenskap met ons, en dat ons Gemeenskap wees met die Vader, en met ſi Soon, Jeſus Chriſtus.

4. En deeſe Dingen ons skriev na jender, dat jender Bliskap ſal wees vollkomen.

5. En deese ben die Boodskap, die ons ka hoor van Em, en die ons verklaar na jender, dat God ben een Licht, en geen Dusternis ben nabinne Em.

6. As ons see, dat ons hab Gemeenskap met Em, en wandel in Dusternis, soo ons lug, en no doe die Waarheid.

7. Maar as ons wandel in die Licht, glik as Em ben in die Licht, dan ons hab Gemeenskap met malkander, en die Bloed van si Soon Jesus Christus maak ons rein van allemaal Sondo.

8. As ons see, ons no hab Sondo, soo ons bedrieg ons selv, en die Waarheid no ben nabinne ons.

9. Maar as ons beken ons Sondo, soo Em ben getrouw en rechtveerdig, dat Em vergie ons die Sondo, en reinig ons van allemaal Ongerechtigheid.

10. As ons see, ons no ka doe Sondo, soo ons maak Em tot Lugenaar, en si Woord no ben nabinne ons.

Die 2 Capitel.

Mi Kindjes, deese Dingen mi skriev na jender, dat jender no sal sondig. En as een Volk sondig, soo ons hab een Voorspraak by die Vader, Jesus Christus, die Rechtveerdige.

2. En dieselvde ben die Versoening voor ons Sondo; maar niet alleen voor die van ons, maar ook voor die Sondo van die geheele Werld.

3. En na die ons weet, dat ons ken Em, as ons hou si Geboden.

4. Wie see: mi ken Em, en no hou si Geboden,

den, die ben een Lugenaar, en die Waarheid nó ben nabinne em.

5. Maar wie hou ſi Woord, in ſoo een ben voorwaar die Liefde van God vollkomen. Na die ons ken, dat ons ben in Em.

6. Wie ſee, dat em bliev in Chriſtus, die ſal wandel ſoo ookal, glik as Em ka wandel.

7. Broeders! mi no skriev een nieuw Gebod na jender, maar een oud Gebod, die jender ka hab van die Begin. Die oud Gebod ben die Woord, die jender ka hoor van die Begin.

8. Weeraan een nieuw Gebod mi skriev na jender, welk ben waarachtig in Em, en in jender; want die Duſternis ka paſſeer, en die waarachtig Licht skien noe.

9. Wie ſee, dat em ben in die Licht, en haat ſi Broeder, die ben in die Duſternis nochal.

10. Wie hab ſi Broeder lief, die bliev in die Licht, en geen Ergernis ben in Em.

11. Maar wie haat ſi Broeder, die ben in die Duſternis, en wandel in die Duſternis, en no weet, waar em loop hen, want die Duſternis ka verblind ſi Oogen.

12. Liefe Kindjes, mi skriev na jender, dat jender Sonden word vergeven door ſi Naam.

13. Mi skriev na jender Vaders, want jender ken Em, die ben van die Begin. Mi ſkriev na jender, Jongelingen, want jender ka overwin die Booſe. Mi skriev na jender, Kinders, want jender ken die Vader.

14. Mi ka skriev na jender, Vaders, dat jender ken Em, die ben van die Begin. Mi ka skriev na jender, Jongelingen, dat jender ben ſterk, en die

Woord

19. En ons hab een propheetiſch Woord, wel ben goe vaſt, en jender doe wel, dat jender re gardeer na die, as na een Licht, die skien in ee duſter Plaats, tee, die Dag breek, en die Mor ſter kom op nabinne jender Hert.

20. En die jender ſal weet voor die eerſte, da geen Propheceying in die Skrift geskied van eig Utlegging.

21. Want noit niet een Propheceying ka koo voort ut die Will van een Menſch; maar die he lig Menſchen van God ka ſpreek, gedreven vi die heilig Geeſt.

Die 2 Capitel.

Maar daar a wees valſche Propheeten onder d Volk ookal, glik as ook onder jender ſal wees va ſche Leeraars, die ſal breng in bedervlik Secte en verloochen die Heere, die ka koop ſender, e ſal breng over ſender ſelv een haaſtig Verdoemn

2. En veele ſal volg ſender Bederv, door wa die Pad van Waarheid ſal word gelaſtert.

3. En ſender ſal maak Koopmanskap van jende door Gierigheid met vercierde Woorden. Van we die Oordeel van lang Tid af no ſuum, en ſend Verdoemnis no slaap.

4. Want as God no ka ſpaar die Engels, die k ſondig, maar ka ſtoot ſender nabinne die Hell, m Ketting van Duſternis, en ka leveer ſender ove vor word bewaart tee na die Oordeel;

5. En no ka ſpaar die oud Werld, maar a be waar Noah, die Prediker van Gerechtigheid ſel achte, en a breng die Sondo-Vloet over die Werl van die Godlooſen;

6. En

24. Wat jender ka hoor noe van die Begin, die bliev in jender. As die, wat jender ka hoor van die Begin, bliev in jender, soo jender sal bliev ookal in die Soon, en in die Vader.

25. En deese ben die Beloofdenis, die em ka beloof na ons, (naamelik) die eewig Leev.

26. Deese Dingen mi ka skriev na jender van diejeen, die verley jender.

27. En die Salving, die jender ka ontvang van Em, bliev nabinne jender, en jender no hab noodig, dat iemand leer jender, maar glik as dieselvde Salving leer jender van allemaal Dingen, soo die ben waarachtig, en ben geen Lugie, en glik as die ka leer jender, soo bliev nabinne Em.

28. En noe Kindjes, bliev by Em, voor dat, as Em kom openbaar, dat ons kan hab Vriemoedigheid, en no kom tot Skande navoor Em, na si Toekomst.

29. As jender weet, dat Em ben rechtveerdig, soo jender weet ookal, dat, wie doe Rechtveerdigheid, die ben gebooren van Em.

Die 3 Capitel.

Kik, welk een groot Liefde die Vader ka bewies na ons, dat ons sal word genaamt Kinders van God. Voordaarom die Werld no ken ons, want die nó ken Em.

2. Mi Geliefde, ons ben noe Kinders van God, en die no ka verskien nochal, wat ons sal wees; maar ons weet, dat, as Em sal verskien, ons sal wees glik Em; want ons sal kik Em, soo as Em ben.

3. En elkeen, die hab deese Hoopning na Em, die reinig si selv, glik as Em ben rein.

4. Wie doe Sondo, die doe Onrecht ookal, en die Sondo ben die Onrecht.

5. En jender weet, dat Em ka verskien, voor dat Em a ſal neem wee ons Sonden, en die no hab Sondo in Em.

6. Elkeen, die bliev in Em, die no doe Sondo, wie doe Sondo, die no ka kik Em, en no ka ken Em.

7. Kindjes, lat niemand verley jender. Wie doe Rechtveerdigheid, die ben rechtveerdig, glik as Em ben rechtveerdig.

8. Wie doe Sondo, die ben van die Duvel; want die Duvel doe Sondo van die Begin. Voordaarom die Soon van God ka verskien, dat Em a ſal verbreek die Werken van die Duvel.

9. Elkeen, die ben gebooren ut God, die no doe Sondo, want ſi Saad bliev nabinne em; en em no kan doe Sondo, want em ben gebooren van God.

10. Na die ook die kom openbaar, welk ben die Kinders van God, en welk ben die Kinders van die Duvel; wie no doe Reehtveerdigheid, die no ben van God; en wie no hab ſi Broeder lief.

11. Want deeſe ben die Boodskap, die jender ka hoor van die Begin, dat ons ſal hab malkander lief.

12. Niet glik as Cain, die a wees ut die Quaaje, en a vermoord ſi Broeder; en voor wat dieſelvde a vermoord em? Voor dat ſi Werken a wees quaat, en die Werken van ſi Broeder a wees rechtveerdig.

13. No verwonder jender, mi Broeders, as die Werld haat jender.

14. Ons weet, dat ons ka kom ut die Dood na die

die Leev; want ons hab die Broeders lief: wie no hab ſi Broeder lief, die bliev nabinne die Dood.

15. Wie haat ſi Broeder, die ben een Doodslaager. En jender weet, dat een Doodslaager no hab die eewig Leev bliev nabinne em.

16. Na die ons ka ken die Liefde, dat Em ka latſtaan ſi Leev voor ons, en ons ookal ſal latſtaan die Leev voor die Broeders.

17. Maar as een Volk hab die Goed van deeſe Werld, en kik ſi Broeder hab Mankement, en slot ſi Hert toe voor em, hoeſoo die Liefde van God bliev nabinne em?

18. Mi Kindjes, no lat ons hab lief met Woorden, of met die Tong, maar met die Daad, en met die Waarheid.

19. Na die ons weet, dat ons ben ut die Waarheid, en kan verſeeker ons Hert navoor Em.

20. Want as ons Hert veroordeel ons, ſoo God ben meer groot as ons Hert, en Em ken alle Dingen.

21. Geliefde, as ons Hert no veroordeel ons, dan ons hab Vriemoedigheid na God.

22. En ſoo, wat ons bed, die ons ſal ontvang van Em, want ons hou ſi Geboden, en doe, wat ben behaglik voor Em.

23. En die ben ſi Gebod, dat ons gloof na die Naam van ſi Soon Jeſus Chriſtus, en hab malkander lief, ſoo as Em ka gie een Gebod na ons.

24. En wie hou ſi Geboden, die bliev in God, en God in em, en na die ons weet, dat em bliev in ons, na die Geeſt, die Em ka gie na ons.

5. En deese ben die Boodskap, die ons ka hoor van Em, en die ons verklaar na jender, dat God ben een Licht, en geen Dusternis ben nabinne Em.

6. As ons see, dat ons hab Gemeenskap met Em, en wandel in Dusternis, soo ons lug, en no doe die Waarheid.

7. Maar as ons wandel in die Licht, glik as Em ben in die Licht, dan ons hab Gemeenskap met malkander, en die Bloed van si Soon Jesus Christus maak ons rein van allemaal Sondo.

8. As ons see, ons no hab Sondo, soo ons bedrieg ons selv, en die Waarheid no ben nabinne ons.

9. Maar as ons beken ons Sondo, soo Em ben getrouw en rechtveerdig, dat Em vergie ons die Sondo, en reinig ons van allemaal Ongerechtigheid.

10. As ons see, ons no ka doe Sondo, soo ons maak Em tot Lugenaar, en si Woord no ben nabinne ons.

Die 2 Capitel.

Mi Kindjes, deese Dingen mi skriev na jender, dat jender no sal sondig. En as een Volk sondig, soo ons hab een Voorspraak by die Vader, Jesus Christus, die Rechtveerdige.

2. En dieselvde ben die Versoening voor ons Sondo; maar niet alleen voor die van ons, maar ook voor die Sondo van die geheele Werld.

3. En na die ons weet, dat ons ken Em, as ons hou si Geboden.

4. Wie see: mi ken Em, en no hou si Geboden,

God lief, maar dat em ka hab ons lief, en ka ſtier ſi Sóon tot een Verſoening van ons Sonden.

11. Geliefde! as God ka hab ons ſoo lief, ſoo ons bén skuldig ookal, vor hab malkander lief.

12. Niemand oit ka kik God. As ons hab malkander lief, ſoo God bliev nabinne ons, en ſi Liefde ben vollkomen nabinne ons.

13. Na die ons weet, dat ons bliev nabinne Em, en Em nabinne ons, dat Em ka gie na ons van ſi Geeſt.

14. En ons ka kik, en getug, dat die Vader ka ſtier die Soon, tot een Heiland van die Werld.

15. Wie beken nóe, dat Jeſus ben die Soon van God, in em God bliev, en em bliev in God.

16. En ons ka ken en ka gloof die Liefde, die God hab na ons. God ben die Liefde, en wie bliev nabinne die Liefde, die bliev in God, en God in em.

17. Na die ben die Liefde van God vollkomen by ons, voor dat ons ſal hab Vriemoedigheid na die Dag van die Oordeel; want glik as Em ben, ſoo ons ben ookal in deeſe Werld.

18. Die no hab Vrees nabinne die Liefde, maar die vollkomen Liefde jaag die Vrees ut; want die Vrees hab Pien. Maar wie vrees, die no ben vollkomen in die Liefde.

19. Lat ons hab Em lief, want Em ka hab ons lief voor eerſt.

20. As iemand ſee: Mi hab God lief, en haat ſi Broeder, die ben een Lugenaar; want wie no hab ſi Broeder lief, die em kik, hoeſoo em kan hab God lief, die em no ka kik?

21. En deeſe Gebod ons hab van Em, dat een, die hab God lief, ſal hab ſi Broeder lief ookal.

Die 5 Capitel.

Elkeen, die gloof, dat Jeſus ben die Chriſtus, die ben gebooren van God. En elkeen, die hab diejeen lief, die ka baar, hab ook diejeen lief, die ben gebooren van em.

2. Na die ons weet, dat ons hab die Kinders van God lief, as ons hab God lief, en hou ſi Geboden.

3. Want deeſe ben die Liefde van God, dat ons hou ſi Geboden, en ſi Geboden no ben ſwaar.

4. Want all, wat ben gebooren van God, overwin die Werld; en deeſe ben die Overwinning, die ka overwin die Werld, naamelik ons Gloof.

5. Wie em ben, die overwin die Werld, ſonder em, die gloof, dat Jeſus ben die Soon van God.

6. Deeſe ben Em, die kom met Water en Bloed, Jeſus Chriſtus, niet met Water alleen, maar met Water en Bloed. En die ben die Geeſt, die getug, dat die Geeſt ben Waarheid.

7. Want die hab drie, die getug nabinne die Hemel, die Vader, die Woord, en die heilig Geeſt; en deeſe drie ben een.

8. En die hab drie, die getug op die Aarde, die Geeſt, die Water, en die Bloed; en deeſe drie ben by malkander.

9. As ons neem die Getugnis van die Menſchen aan, ſoo die Getugnis van God ben meer groot; want deeſe ben die Getugnis van God, die Em ka getug van ſi Soon.

10. Wie gloof na die Soon van God, hab deeſe Getugnis nabinne em ſelv. Wie no gloof God, die

die maak Em tot een Lugenaar; want em no gloof die Getugnis, die God ka getug van ſi Soon.

11. En deeſe ben die Getugnis, dat God ka gie na ons die eewig Leev, en deeſe Leev ben nabinne ſi Soon.

12. Wie hab die Soon van God, die hab die Leev, wie no hab die Soon van God, die no hab die Leev.

13. Deeſe Dingen mi ka skriev na jender, die gloof na die Naam van die eenig gebooren Soon van God, voor dat jender weet, dat jender hab die eewig Leev, en dat jender ſal gloof na die Naam van die Soon van God.

14. En deeſe ben die Vriemoedigheid, die ons hab na Em, dat, as ons bed voor eenigſte Ding, die accordeer met ſi Will, ſoo Em hoor ons.

15. En as ons weet, dat Em hoor ons, voor wat ons bed, ſoo ons weet ook, dat ons hab die Gebeden, die ons ka begeer van Em.

16. As iemand kik ſi Broeder ſondig, een Sondo, die no ben na die Dood, em ſal bed, en God ſal gie die Leev na diejeen, die ſondig niet na die Dood. Daar ben een Sondo na die Dood; van die mi no ſee, dat iemand ſal bed.

17. Allemaal Ongerechtigheid ben Sondo; en daar ben Sondo, die no ben na die Dood.

18. Ons weet, dat elkeen, die ben gebooren van God, no doe Sondo; maar wie ben gebooren van God, die bewaar em ſelv, en die Booſe no ſal roer em.

19. Ons weet, dat ons ben van God, en die geheele Werld lee nabinne die Quaat.

20. Maar ons weet, dat die Soon van God ka

kom, en ka gie na ons die Verſtand, dat ons ken die Waarachtige: en ons ben in die Waarachtige, naamelik in ſi Soon Jeſus Chriſtus. Deeſe ben die waarachtig God, en die eewig Leev.

21. Kindjes! bewaar jender ſelv van die Afgoden. Amen.

Die tweede Brief van Johannes.

Die Ouderling, na die utverkieſen Vrouw en ſi Kinders, die mi hab lief in Waarheid, en niet mi alleen, maar ook allemaal, die ka ken die Waarheid;

2. Om die will van die Waarheid, die bliev in ons, en ſal wees met ons na Eewigheid.

3. Gnade, Barmhertigheid, Vrede van God die Vader, en van die Heere Jeſus Chriſtus, die Soon van die Vader, wees met jender in Waarheid en in Liefde.

4. Mi ka kom goe bli, dat mi ka vind onder joe Kinders, die wandel in Waarheid, glik as ons ka ontvang een Gebod van die Vader.

5. En noe mi bed joe, Vrouw, (niet as mi skriev na joe een nieuw Gebod, maar die Gebod, die ons a hab van die Begin) dat ons hab malkander lief.

6. En deeſe ben die Liefde, dat ons wandel na ſi Gebod. Deeſe ben die Gebod, ſoo, as jender ka hoor van die Begin, dat jender ſal wandel in die.

7. Want

7. Want veel Verleyders ka kom na die Werld, die no beken Jeſus Chriſtus, dat Em ka kom in die Vleeſch; deeſe ben die Verleyder en die Antichriſt.

8. Paſs op, dat ons no verloor, wat ons ka arbeid, maar dat ons ontvang een volle Loon.

9. Elkeen, die overtreed, en no bliev in die Leering van Chriſtus, die hab geen God; wie bliev in die Leering van Chriſtus, die hab die Vader en die Soon.

10. As iemand kom na jender, en no breng deeſe Leering, no neem em aan nabinne jender Hoes, en no groet em.

11. Want wie groet em, die hab Gemeenskap na ſi quaaje Werken.

12. Mi a hab veel vor skriev na jender; doch mi no a will (doe die) met Briefen en met Ink: maar mi hoop vor kom na jender, en vor ſpreek mondlik met jender, voor dat ons Bliskap kan wees vollkomen.

13. Die Kinders van joe utverkieſen Suſter groet joe. Amen.

Die derde Brief van Johannes.

Die Ouderling, na Gajus, die Geliefde, die mi hab lief in Waarheid.

2. Mi Geliefde, mi wenſch voor all, dat joe vaar wel, en dat joe ben geſond, glik as joe Siel vaar wel.

Die 4 Capitel.

Geliefde! no gloof elkeen Geeſt, maar beproef d Geeſten, as ſender ben van God, want veele v ſche Propheeten ka loop ut na die Werld.

2. Na die jender ſal ken die Geeſt van God Elkeen Geeſt, die beken, dat Jeſus Chriſtus k kom in die Vleeſch, die ben van God.

3. En elkeen Geeſt, die no beken, dat Jeſus Chriſtus ka kom in die Vleeſch, die no ben van God. E deeſe ben die Geeſt van die Antichriſt, van di jender ka hoor, dat em ſal koin, en em ben no alreeds in die Werld.

4. Kindjes, jender ben van God, en ka overwin ſender; want Em, die ben nabinne jender, ben meer groot, as diejeen, die ben nabinne di Werld.

5. Sender ben van die Werld, voordaarom ſender ſpreek van die Werld, en die Werld hoor ſender.

6. Ons ben van God; en wie ken God, di hoor ons. Wie no bén van God, die no hoor ons. Na die ons ken die Geeſt van Waarheid, en die Geeſt van Dwaaling.

7. Geliefde! lat ons hab malkander lief; want die Liefde ben van God, en elkeen, die hab lief, ben gebooren van God, en ken God.

8. Wie no hab lief, die no ken God; want God ben die Liefde.

9. Na deeſe die Liefde van God ka kom openbaar na ons, dat God ka ſtier ſi eenig gebooren Soon na die Werld, dat ons ſal leev door Em.

10. Hier in ben die Liefde, niet dat ons ka hab

God

14. Maar mi hoop vor kik joe in kort Tid; dan ons will ſpreek met malkander mondlik.

15. Vrede wees met joe. Die Vrienden groet joe. Groet die Vrienden met Namen.

Die Brief van Paulus na die Hebreers.

Die 1 Capitel.

After God a ka ſpreek na Voortid veelmaal en in divers Manier na die Vaders, door die Propheeten: ſoo Em ka ſpreek in deeſe laatſte Dagen na ons door die Soon;

2. Die Em ka verordineer tot een Erfgenaam over allemaal Dingen, door welk Em ookal ka maak die Werld.

3. Welk, voordoor Em ben die Afskienſel van ſi Heerlikheid, en die expreſs Evenbeeld van ſi Selvſtandigheid, en draag allemaal Dingen met ſi krachtig Woord, en ka maak die Reiniging van ons Sonden, door Em ſelv, ſet na die rechter Hand van die Majeſteit in die Hoogte.

4. En Em ka kom ſoo veel beeter as die Engels, as Em ka beerv een veel meer excellent Naam as ſender.

5. Want na welk een Engel Em oit ka ſee: Joe ben

Die 5 Capitel.

Elkeen, die gloof, dat Jesus ben die Christus, die ben gebooren van God. En elkeen, die hab die jeen lief, die ka baar, hab ook diejeen lief, die ben gebooren van em.

2. Na die ons weet, dat ons hab die Kinder van God lief, as ons hab God lief, en hou si Geboden.

3. Want deese ben die Liefde van God, dat ons hou si Geboden, en si Geboden no ben swaar.

4. Want all, wat ben gebooren van God, overwin die Werld; en deese ben die Overwinning die ka overwin die Werld, naamelik ons Gloof

5. Wie em ben, die overwin die Werld, sonder em, die gloof, dat Jesus ben die Soon van God.

6. Deese ben Em, die kom met Water en Bloed, Jesus Christus, niet met Water alleen, maar met Water en Bloed. En die ben die Geest, die getug, dat die Geest ben Waarheid.

7. Want die hab drie, die getug nabinne die Hemel, die Vader, die Woord, en die heilig Geest, en deese drie ben een.

8. En die hab drie, die getug op die Aarde, die Geest, die Water, en die Bloed; en deese drie be by malkander.

9. As ons neem die Getugnis van die Menschen aan, soo die Getugnis van God ben meer groot; want deese ben die Getugnis van God, die Em ka getug van si Soon.

10. Wie gloof na die Soon van God, hab deese Getugnis nabinne em selv. Wie no gloof God,

die

Die 2 Capitel.

Voordaarom ons ſal paſs op om ſoo veel meer na die Dingen, die ons ka hoor, dat ons no vall af na eenigſte Tid.

2. Want as die Woord, die ben geſproken door die Engels, ka kom vaſt, en elkeen Overtreding en Ongehoorſamheid ka ontvang ſi gerechte Loon;

3. Hoeſoo ons ſal eſcapeer dan, as ons no eſtimeer ſoo een groot Saligheid? Welk, after die ben gepredikt eerſt door die Heere, ka kom bevaſtigt voor ons, door ſender, die ka hoor Em.

4. En God ka gie Getugnis na die, met Teekens en Wonder-Werken, en meenig Krachten, en met Utdeeling van die heilig Geeſt, na ſi Will.

5. Want Em no ka maak onderdaanig na die Engels die toekomſtige Werld, van die ons ſpreek.

6. Maar *een* a getug na een Plaats, en a ſee: Wat die Menſch ben, dat Joe dink op na em, en die Soon van een Menſch, dat Joe beſoek em?

7. Joe ka maak Em minder as die Engels voor een kleen Tid; met Pries en Eere Joe ka kroon Em, en ka ſet Em over die Werken van Joe Handen.

8. Joe ka maak allemaal Dingen onderdaanig onder ſi Voeten, want na die, dat Em ka maak allemaal Dingen onderdaanig na Em, da Em ka latſtaan nietmetal, die no ſal wees onderdaanig na Em; doch noe ons no kik nochal, dat allemaal Dingen ben onderdaanig na Em.

9. Maar ons kik Em, die a wees verneedert na onder die Engels een kort Tid, dat die ben Jeſus, die door die Leiden van die Dood ka word gekroont

kroont met Pries en Eere, voor dat Em door die Gnade van God ſal proef die Dood voor allemaal.

10. Want, die a kom Em toe, om die will van wie allemaal Dingen ben, en door die allemaal Dingen ben, die ka breng veel Kinders tot Heerlikheid, dat Em a ſal maak die Vorſt van ſender Saligheid vollkomen door Leiden.

11. Voordoor ſoo wel Em, die maak heilig, as ſender, die word geheiligt, allemaal kom van *Een;* voordaarom Em no skaam ſi ſelv ookal, vor roep ſender Broeders;

12. En ſee: Mi will maak Joe Naam bekent na mi Broeders, en na die Middel van die Gemeente mi will ſing Loof na Joe.

13. En weeraan: „Mi will ſtell mi Betrouw op Em.“ En weeraan: „Kik hier, mi en die Kinders, die God ka gie na mi.“

14. Soo as noe die Kinders ka krieg Part na Vleeſch en Bloed, ſoo Em ka krieg Part na dieſelvde ookal, dat Em door die Dood a ſal neem die Macht van diejeen, die a hab die Geweld van die Dood, die ben die Duvel;

15. En verloſs ſender, die door die Vrees van die Dood a moet wees na onder die Dienſtbaarheid, door allemaal ſender Leevtid.

16. Want voorwaar waar Em no neem die Engels aan, maar Em neem aan die Saad van Abraham.

17. Voordaarom Em a moet kom glik ſi Broeders na allemaal Dingen, voor dat Em a ſal kom barmhertig, en een getrouw Hoog-Prieſter navoor God, vor verſoen die Sondo van die Volk.

18. Want na die Em ſelv ka leid, en ka word verſoekt,

verſoekt, Em kan help ſender, die word verſoekt.

Die 3 Capitel.

Voordaarom jender, o heilige Broeders, die ben deelachtig na die hemelſche Beröeping, let op na die Apoſtel en Hoog-Prieſter, die ons beken, Chriſtus Jeſus;

2. Die ben getrouw na diejeen, die ka ſtell Em in, glik as Moſes ook a wees na ſi geheel Hoes.

3. Want deeſe ben ſoo veel meer groot Heerlikheid waerdig, as Moſes, ſoo veel as Em, die ka bouw die Hoes, ben meer Pries waerdig, as die Hoes.

4. Want elkeen Hoes word bereid van een Menſch, maar diejeen, die bereid allemaal Dingen, die ben God.

5. En Moſes wel a wees getrouw na ſi geheele Hoes, as een Dienaar, tot Getugnis van die Dingen, welk a ſal word geſproken.

6. Maar Chriſtus (ben getrouw) as een Soon over ſi eigen Hoes; welk ſi Hoes ons ben, as ons behou die Vriemoedigheid en Roem van die Hoopning tee na die Ende.

7. Voordaarom, ſoo as die heilig Geeſt ſee, van Dag, as jender hoor ſi Stem,

8. Soo verhardt niet jender Herten, glik as a geskied in die Verbittering, na die Dag van Verſoeking nabinne die Woeſtyne,

9. Daar jender Vaders a verſoek mi; ſender a proef mi, en a kik mi Werken veertig Jaaren lang.

10. Voordaarom mi a kom toornig over deeſe Geslacht,

3. Want mi a wees goe bli, toen die Broeders a kom, en a getug van joe Waarheid, glik as joe wandel in die Waarheid.

4. Mi no hab een meer groot Bliskap, as deele, dat mi Kinders wandel in Waarheid.

5. Mi Geliefde, joe doe getrouwlik, wat joe doe na die Broeders, en na die Vremdelingen,

6. Welk ka getug van joe Liefde navoor die Gemeente, en joe ka doe wel, dat joe ka stier sender wee, soo as die ben waerdig navoor God.

7. Want om die will van si Naam sender ka loop ut, en ka neem nietmetal van die Heidens.

8. Voordaarom ons ben verplicht, vor neem sulke op, voor dat ons kan word Met-Helpers van die Waarheid.

9. Mi ka skriev na die Gemeente; maar Diotrephes, die soek, vor wees die eerste onder sender, no neem ons aan.

10. Voordaarom, as mi kom, soo mi will breng in si Gedachtnis si Werken, die em doe, en praat met quaaje Woorden tegen ons; en met die em no ben vergnoegt ookal: em selv no ontvang die Broeders, en verhinder sender, die will doe die, en gooy sender ut van die Gemeente.

11. Mi Geliefde, no volg die, wat ben quaat; maar volg die goeje. Wie doe Goets, die ben van God; maar wie doe Quaat, die no ka kik God.

12. Demetrius hab een Getugnis van allemaal, en van die Waarheid selv; en *ons* getug ookal, en jender weet, dat ons Getugnis ben waarachtig.

13. Mi a hab veel vor skriev; maar mi no a will skriev na joe met Ink en Pen.

14. Maar

2. Want die (Evangelium) ben gepredikt na ons ookal, glik as na ſender; maar die Woord van die Predik no a help ſender, derwil die no a word gemingelt met die Gloof van diejeen, die a hoor die.

3. Want ons, die gloof, loop nabinne die Ruſt, glik as Em ſee: Soo mi a ſweer dan in mi Toorn, ſender no ſal kom nabinne mi Ruſt; en die after Em a ka vollend die Werken van die Begin van die Werld.

4. Want Em a ſee na een Plaats van die ſevende Dag ſoo: En God a ruſt na die ſevende Dag van allemaal ſi Werken.

5. En hier na deeſe Plaats weeraan: Sender no ſal kom nabinne mi Ruſt.

6. Derwil die dan bliev over nochal, dat ſom ſal kom in na dieſelvde, en ſender, na welk die a word gepredikt vooreerſt, no ka kom nabinne, om die will van ſender Ongloof;

7. Soo Em a beſtem een Dag weeraan, en after ſoo een lang Tid a ſee door David: Van Dag, (glik as die ka ſee) van Dag, as jender hoor ſi Stem, no verhardt jender Herten.

8. Want as Joſua a ka breng ſender nabinne die Ruſt, ſoo Em no a ſal ka ſpreek afteraan van een ander Dag.

9. Voordaarom bliev nochal een Ruſt over voor die Volk van God.

10. Want, wie ka kom nabinne ſi Ruſt, die ruſt van ſi Werken ookal, glik as God van ſi Werken.

11. Soo lat ons ſoek dan, vor kom nabinne deeſe Ruſt, dat niet een vall na dieſelvde Exempel van Ongloof.

ben mi Soon, van Dag mi ka genereer joe? En weeraan: Mi sal wees si Vader, en Em sal wees mi Soon.

6. En weeraan, toen Em breng in die Eerstgebooren in die Werld, Em see: En allemaal Engels van God sal bêd Em aan.

7. Van die Engels Em see wel: Em maak si Engels Geesten, en si Dienaars een Vlam van die Vuur.

8. Maar van die Soon Em see: God, Joe Troon bliev van Eewigheid tot Eewigheid, die Scepter van Joe Koningrik ben een recht Scepter.

9. Joe ka hab Rechtveerdigheid lief, en ka hat die Ongerechtigheid; voordaarom o God, joe God ka salv joe met die Olie van Bliskap, over joe Metgenooten.

10. En Joe, Heere, ka lee die Fondament van die Aarde van die Begin, en die Hemels ben die Werk van Joe Handen.

11. Dieselvde sal vergaan, maar Joe sal bliev; en sender allemaal sal kom oud, glik as een Kleed.

12. En glik as een Dek-Kleed joe sal roll sender na een, en sender sal word verandert. Maar Joe ben diesélvde, en Joe Jaaren no sal hou op.

13. Maar na welk Engel Em oit ka see: Set Joe na mi rechter Hand, tee mi lee Joe Vyanden tot die Voetbank van Joe Voeten?

14. Da no sender allemaal ben dienstbaare Geesten, utgestiert tot Dienst, om die will van sender, die sal beerv die Saligheid.

Die

Volk, soo voor em selv ookal doe Offer voor die Sonden.

4. En niemand neem em selv die Eer, as die, die ben geroepen van God, glik as Aaron.

5. Soo Christus ookal no ka set Em selv na die Eer, dat Em a sal word een Hoog-Priester; maar die ka see na Em: Joe ben mi Soon, van Dag mi ka genereer Joe.

6. Glik as Em see na een ander Plaats ookal: Joe ben een Priester na Eewigheid, na die Ordening Melchisedech.

7. En na die Dag van si Vleesch Em ka offer Gebed en Smeeking met sterk Geroep en Traanen na diejeen, die a kan verlos Em van die Dood; en Em ka word verhoort, voordaarom, dat Em a hou God na Eer.

8. Maski Em a wees die Soon van God, doch Em ka leer Gehoorsamheid na die, dat Em a leid.

9. En toen Em a word vollend, Em a word een Oorsaak van eewig Saligheid voor sender allemaal, die ben gehoorsam na Em,

10. Genaamt van God een Hoog-Priester na die Ordening van Melchisedech.

11. Van die ons hab wel moeschi vor see; doch die ben swaar vor verklaar, derwil jender ben soo traag vor hoor.

12. Want jender selv, die behoor vor wees Leeraars van lang Tid, mankeer weeraan, dat Volk sal leer jender die eerste Letters van God si Woorden; en jender ka kom Volk, die mankeer Melk, en niet sterk Kost.

13. Want elkeen, die moet krieg Melk nochal,

kroont met Pries en Eere, voor dat Em door die Gnade van God ſal proef die Dood voor allemaal.

10. Want, die a kom Em toe, om die will van wie allemaal Dingen ben, en door die allemaal Dingen ben, die ka breng veel Kinders tot Heerlikheid, dat Em a ſal maak die Vorſt van ſender Saligheid vollkomen door Leiden.

11. Voordoor ſoo wel Em, die maak heilig, as ſender, die word geheiligt, allemaal kom van *Em*; voordaarom Em no skaam ſi ſelv ookal, vor roep ſender Broeders;

12. En ſee: Mi will maak Joe Naam bekent na mi Broeders, en na die Middel van die Gemeente mi will ſing Loof na Joe.

13. En weeraan: „Mi will ſtell mi Betrouw op Em.“ En weeraan: „Kik hier, mi en die Kinders, die God ka gie na mi.“

14. Soo as noe die Kinders ka krieg Part na Vleeſch en Bloed, ſoo Em ka krieg Part na dieſelvde ookal, dat Em door die Dood a ſal neem die Macht van diejeen, die a hab die Geweld van die Dood, die ben die Duvel;

15. En verloſs ſender, die door die Vrees van die Dood a moet wees na onder die Dienſtbaarheid, door allemaal ſender Leevtid.

16. Want voorwaar waar Em no neem die Engels aan, maar Em neem aan die Saad van Abraham.

17. Voordaarom Em a moet kom glik ſi Broeders na allemaal Dingen, voor dat Em a ſal kom barmhertig, en een getrouw Hoog-Prieſter navoor God, vor verſoen die Sondo van die Volk.

18. Want na die Em ſelv ka leid, en ka word verſoekt,

9. Maar, Geliefde, ons ben beeter Dingen verſeekert van jender, en dat die Saligheid ben meer deſtby, maski ons ſpreek ſoo.

10. Want God no ben onrechtveerdig, dat Em verget jender Werk, en Arbeid van Liefde, die jender ka bewies na ſi Naam, toen jender ka dien die Heiligen, en dien ſender nochal.

11. Maar ons begeer, dat elkeen van jender ſal bewies dieſelvde Neerſtigheid, vor hou die Hoopning vaſt tee na die Ende;

12. Dat jender no ſal kom traag, maar wees Naavolgers van ſender, die beerv die Beloofdenis door Gloof en Geduld.

13. Want, toen God a beloof na Abraham, derwil Em no a hab vor ſweer by een meer groote, ſoo Em a ſweer by Em ſelv, en a ſee:

14. Voorwaar, mi will ſegen en vermeen joe.

15. En ſoo em a verwacht die met Patientie, en a krieg die Beloofdenis.

16. Die Menſchen ſweer wel by een, die ben meer groot as ſender, en die Eed maak een Ende van allemaal Twiſtigheid onder ſender, en bevaſtig een Goed.

17. Maar God, toen Em a will bewies na die Erfgenaamen overvloetig, dat ſi Raad ben onveranderlik, a doe een Eed na die:

18. Dat ons kan hab een ſterk Trooſt, door twee onveranderlik Dingen, na welk die ben onmooglik, dat God a ſal lug; ons, die hab Toevlucht, en hou vaſt na die Hoopning, die ben geoffereert na ons,

19. En die ons hab, as een ſeeker en vaſt Anker voor ons Siele, die loop ook nabinne tee na die binneſte van die Voorhang;

Geslacht, en a see: Sender dwaal altid met sender Hert; maar sender no a ken mi Paden;

11. Soo dat mi a sweer ook in mi Toorn, dat sender no a sal kom in tot mi Rust.

12. Pass op, liefe Broeders, dat niet iemand van jender hab een quaat en ongloofig Hert, die drai af van die leevendig God.

13. Maar vermaan jender selv elk Dag, soo lang as die word geroepen van Dag; dat niet een van jender kom verhardt door die Bedrieg van Sonde.

14. Want ons ka krieg Part na Christus, as ons anders behou die Begin van deese vaste Grond bestandig, tee na die Ende;

15. Soo lang as die word gesproken: van Dag, as jender hoor si Stem, soo verhardt niet jender Herten, soo as die a geskied in die Verbittering.

16. Want som, toen sender a hoor die, a begin een Verbittering, maar niet allemaal, die a kom ut van Egypten door Moses.

17. Maar over welke Em a kom dan toornig veertig Jaaren lang? Da no soo die ben, (dat Em a wees toornig) over sender, die ka sondig, welk sender Lichaamen à vall in die Woestyne.

18. En na welk Em a sweer dan, dat sender no a sal kom na si Rust, as na sender die a wees ongloofig?

19. En ons kik, dat sender no à kan kom nabinne, om die will van die Ongloof.

Die 4 Capitel.

Soo lat ons vrees noe, dat ons no versuum die Beloofdenis, vor kom nabinne si Rust, en dat niet een van ons bliev after ut.

2. Want

7. Noe ſonder all Tegenſpreek die ben ſoo, dat die, welk ben minder, word geſegend van em, die ben beeter.

8. En hier die Menſchen, die ben ſtervlik, neem die Tiende; maar daar Em, van die word getugt, dat Em leev.

9. En dat mi ſpreek ſoo, ook Levi ſelv, die neem die Tiende, ka gie Tiende door Abraham.

10. Want em a wees in die Lenden van ſi Vader nochal, toen Melchiſedech a loop vor gemoet em.

11. As noe die Vollkomenheid a geſkied door die Levitſche Prieſterdom, (want onder dieſelvde die Volk ka ontvang die Wet) wat die a wees dan verder noodig vor ſee, dat een ander Prieſter a ſal kom op, na die Ordening van Melchiſedech, en niet na die Ordening van Aaron?

12. Want as die Prieſterdom word verandert, ſoo die Wet ook moet word verandert.

13. Want em, van welk deeſe word geſproken, ben van een ander Stam, van welk noit niet een ka bedien die Altaar.

14. Want die ben openbaar, dat ons Heere ka kom ut van Juda, na welk Stam Moſes no ka ſpreek van die Prieſterdom.

15. En die ben meer klaar nochal, as na die Glikheid van Melchiſedech een ander Prieſter kom op;

16. Die no ben Prieſter na die Wet van die vleeſchlik Gebod, maar na die Kracht van een onverganglik Leev.

17. Want em getug: Joe ben een Prieſter in Eewigheid, na die Ordening van Melchiſedech.

12. Want die Woord van God ben leevendig en krachtig, en meer skerp, as eenigste Sweerd met twee Snie, en dring door, tee dat die separeer Siel en Geest, ook Merch en Gebeente, en ben een Oordeeler van die Gedachten en Sinnen van die Hert.

13. En niet een Creatur ben onsichtbaar navoor si Aangesicht; maar allemaal Dingen ben blot en geopend navoor die Oogen van Em, van die ons spreek.

14. Voordaarom, derwil ons hab een groot Hoog-Priester, die ka vaar op na die Hemel, Jesus, die Soon van God; soo lat ons hou vast na dieselve Beleidenis.

15. Want ons no hab soo een Hoog-Priester, die no a sal kan hab Metleiden met ons Swakheiden, maar die ben versoekt in allemaal Dingen, glik as ons, doch sonder Sondo.

16. Voordaarom lat ons naader met Vriemoedigheid na die Troon van Gnade, dat ons kan krieg Barmhertigheid, en vind Gnade na die Tid, wanneer ons hab Help noodig.

Die 5 Capitel.

Want elkeen Hoog-Priester, die word genomen ut die Menschen; word gestellt voor die Menschen in all wat ben vor doe by God, dat em sal offer Gaven en Offerhanden voor die Sonden:

2. Die kan hab Metleiden met die Onweetende en Dwaalende, derwil Em selv ookal ben omvangen met Swakheid.

3. Voordaarom em moet ook, glik as voor die Volk,

Die 8 Capitel.

Die ben noe die Hoofd-Somme van die Dingen, van die ons ſpreek: Ons hab ſoo een Hoog-Prieſter, die ſet na die rechter Hand, op die Troon van die Majeſteit nabinne die Hemel,

2. En ben een Dienaar van die heilig Goed, en van die waarachtig Tabernakel, welk die Heere ka recht op, en geen Menſch.

3. Want elkeen Hoog-Prieſter word ingeſtellt, vor offer Gaven en Offerhanden; voordaarom ook deeſe moet hab wat, dat em kan offer.

4. As Em a ſal wees noe op die Aarde, ſoo Em no a ſal wees Prieſter, derwil daar ben Prieſters, die offer die Gaven na die Wet,

5. Welke dien die Voorbeeld en die Skaduw van die hemelſche Dingen, ſoo as die godlik Antwoord a ſpreek na Moſes, toen em a ſal vollendig die Tabernakel: Kik noe, Em ſee, dat joe maak allemaal Dingen ſoo, dat die acordeer met die Gliknis, die joe ka kik nabovo die Berg.

6. Maar noe Em ka krieg een ſoo veel beeter Ampt, glik as Em ben ook een Middelaar van een beeter Teſtament, welk beſtaan ookal op beeter Beloofdeniſſen.

7. Want as die eerſte (Teſtament) a ka wees onſtraflik, dan geen Plaats a ſal word geſoekt voor een ander.

8. Want Em a vind Faut na ſender, en ſee; Kik, die Dagen kom, die Heere ſee, dat mi will maak over die Hoes van Iſrael, en over die Hoes van Juda, en nieuw Teſtament.

9. Niet ſoo, as die Teſtament a wees, die mi

die ben onervaaren in die Woord van Gerechtigheid, voordoor em ben een jong Kind.

14. Maar na diejeen, die ben vollkom, behoor sterk Koſt, die door Geweente ka exerceer sender Sinnen tot Onderskeyding van die Goeje en die Quaaje.

Die 6 Capitel.

Voordaarom ons will latstaan noe die Leering va die christlik Leev si Begin, en vaar voort na d Vollkomenheid, soo dat ons no lee Fondament weeraan van Bekeering van die dooje Werken, en va die Gloof na God;

2. Van die Leering van die Doop, van Han Oplegging, van die Opstanding van die Dooje en van die eewig Oordeel.

3. En die ons will doe, as God believ.

4. Want die ben onmooglik voor diejeen, d ben verlicht eenmaal, en ka smaak die hemelsch Gave, en ka krieg Part na die heilig Geest;

5. En ka smaak die goeje Woord van God, e die Krachten van die toekomstig Werld,

6. As sender vall af, en kroesig voor sende selv die Soon van God weeraan, en maak Spo van Em, dat sender sal kom vernieuwt weeraa tot Bekeering.

7. Want die Aarde, die drink die Regen, d vall soo dikwils op die, en draag bequaam Krui voor sender, die bouw en werk die, ontvang Se gen van God.

8. Maar die Aarde, die draag Doornen en Di steln, die ben ondeug, en destby die Vervloeking en op laatst ben vor bran op.

9. Maar

4. Die a hab die goud Reuk-Vat, en die Ark van die Teſtament, die a wees bedekt met Goud over en over, nabinne welk a wees een Goud Pot, die a hab die Manna, en die Staf van Aaron, die a ka bloey, en die Tafels van die Teſtament.

5. Maar boven over die Ark a wees die Cherubim van die Heerlikheid, die a overskaduw die Gnadenſtoel, van welk Dingen ons no will ſee noe Stuk voor Stuk.

6. Toen noe all deeſe Dingen a wees verordineert, ſoo die Prieſters a loop altid na die eerſte Tabernakel, en a vollbreng die Gods-Dienſt.

7. Maar nabinne die ander Deel van die Tabernakel die Hoog-Prieſter alleen a loop eenmaal na die Jaar, niet ſonder Bloed, die em a offer voor ſi ſelv, en voor die Misdaaden van die Volk.

8. Die heilig Geeſt a gie vor weet met die, dat die Pad na die Heiligdom no a ka kom openbaar nochal, ſoo lang as die eerſte Tabernakel a ſtaan nochal;

9. Welk a wees een Voorbeeld na dieſelvde, na welk word geoffert Gaven en Offerhanden; en no a kan maak vollkomen heilig na die Conſcientie diejeen, die doe Gods-Dienſt,

10. Alleen met Jeet en Drink, en divers Waſching, en Rechtveerdigmaaking van die Vleeſch; die a wees opgelegt tee na die Tid van Verbeetering.

11. Maar Chriſtus, die ka kom een Hoog-Prieſter over die toekomſtige goeje Dingen, door een meer groot en vollkomen Tabernakel, die no ben gemaakt met Handen, die ben, niet van deeſe Be-Bouwing,

12. Ook

12. Ook niet met Bloed van Bokken, of van Kalfies, maar door ſi eigen Bloed ka loop nabinne die Heiligdom eenmaal, en ka vind ut een eewig Verloſſing.

13. Want as die Bloed van Oſſen en van Bokken, en die Aſchies van die jong Koei, die a beſprinkel die Onreinen; maak ſender heilig tot die Reinheid van die Vleeſch:

14. Hoe veel meer die Bloed van Chriſtus, die ka offer Em ſelv onſtraflik na God, door die eewig Geeſt, ſal reinig ons Conſcientie van die dooje Werken, vor dien die leevendig God?

15. En voordaarom Em ben een Middelaar van die nieuwe Teſtament, dat door die Dood, die ka geskied tot Verloſſing van die Overtredingen, die wees na onder die eerſte Teſtament, diejeen, die ben geroepen, a ſal ontvang die Beloofdenis van die eewig Erfgoed.

16. Want, waar die hab een Teſtament, daar die ben noodig, dat die Dood van em, die maak die Teſtament, moet geskied.

17. Want een Teſtament kom vaſt door die Dood, anders die no hab Macht nochal, ſoo lang as em leev nochal, die a maak die Teſtament.

18. Voordaarom ook die eerſte no a word ingeſegend ſonder Bloed.

19. Want toen Moſes a ka ſpreek ut na die Volk, allemaal Geboden van die Wet, ſoo em a neem Kalfie- en Bok-Bloed, met Water en Purpur-Woll, en Iſopen, en a beſprinkel die Boek en allemaal Volk.

20. En a ſee: Deeſe ben die Bloed van die Teſtament, die God ka gebied na jender.

21. En

21. En em a besprinkel die Tabernakel en allemaal Gereedskap van die Dienst op glik Manier met Bloed.

22. En meest alle Dingen word gereinigt met Bloed na die Wet. En sonder Bloedstorting geskied geen Vergeving.

23. Soo die a wees dan noodsaaklik, dat die Voorbeelden van die hemelsche Dingen a sal word gereinigt door deese: Maar die hemelsche Dingen selv moet hab beeter Offer, as deese.

24. Want Christus no ka loop nabinne die Heiligdom, die met Handen gemaakt ben, welk ben een Tegenbeeld van die waarachtige, maar nabinne die Hemel selv, vor verskien noe navoor die Aangesicht van God, voor ons;

25. Ook niet, dat Em a will offer Em selv dikwils, glik as die Hoog-Priester loop nabinne die Heiligdom, elk Jaar, met vremd Bloed;

26. (Anders Em a ka moet leid dikwils, van die Begin van die Werld af); maar noe in die Ende van die Werld Em ka verskien *eenmaal*, vor neem die Sondo wee door si selv eigen Offer.

27. En glik as die ben geset voor die Mensch vor sterv eenmaal, en asteraan die Oordeel:

28. Soo Christus ook ben geoffert eenmaal, vor neem wee die Sonden van veele; die tweedemaal Em sal verskien sonder Sondo, voor sender, die verwacht Em, tot Saligheid.

Die 10 Capitel.

Want die Wet hab maar die Skaduw van die goeje Dingen, die ben toekomstig, en niet die waar-

18. Want die voorgaande Gebod word vernietigt m
die, voordaarom dat die a wees ſwak en onprofitab
19. Want die Wet no a kan maak een Di
vollkomen; maar een beeter Hoopning word in g
leid, door welk ons naader na God.
20. En ſoo verder die ka geskied niet ſonder E
(want die ander ka kom Prieſters ſonder Eed;
21. Maar deeſe met een Eed, door diejeen,
ſee na Em: Die Heere ka ſweer, en die no ſal h
rouw Em, Joe ben een Prieſter in Eewigheid,
die Ordening van Melchiſedech);
22. Van een ſoo veel beeter Teſtament Jeſus
kom een Borg.
23. En die ander ka kom veel Prieſters, voo
daarom dat die Dood no a latſtaan ſender bliev;
24. Maar deeſe hab een onverganglik Prieſte
dom, voordaarom dat Em bliev in Eewigheid.
25. Voordaarom Em kan maak ſender ook vo
komen ſalig, die kom door Em na God, en lee
altid, en bed voor ſender.
26. Want ſoo een Hoog-Prieſter ons a moe
hab, die a ſal wees heilig, onskuldig, onbeſmet
ſepareert van die Sondaars, en meer hoog as d
Hemel ben;
27. Die no a hab all Dagen noodig, glik as di
ander Hoog-Prieſters, vor doe Offer eerſt voo
ſi eigen Sondo, aſteraan voor die Sondo van di
Volk: Want Em ka doe die eenmaal, toen Em
offer Em ſelv.
28. Want die Wet ſtell Menſchen tot Hoog-Prie
ſters, die hab Swakheid; maar deeſe Woord va
die Eed, die ben geſproken na after die Wet, ſe
die Soon eewig en vollkomen.

Die

Offer voor die Sonden, voor eewig, ſet noe na die rechter Hand van God,

13. En verwacht verder, tee dat ſi Vyanden word gelegt na die Voetbank van ſi Voeten.

14. Want met *Een* Offer Em ka maak ſender, die word geheiligt, vollkomen in Eewigheid.

15. Maar die heilig Geeſt getug die voor ons ookal: Want aſter em a ka ſee toevoorn.

16. *Deeſe* ben die Teſtament, die mi will maak met ſender aſter deeſe Dagen; die Heere ſee: Mi will gie mi Wet nabinne ſender Hert, en mi will skriev die nabinne ſender Sin;

17. En mi no will dink op meer na ſender Sonden en na ſender Ongerechtigheid.

18. Maar, waar noe Vergeving van die Sonden ben, daar ben niet meer Offer voor die Sondo.

19. Derwil dan, liefe Broeders, ons hab die Vriemoedigheid tot die Ingang nabinne die Heiligdom, door die Bloed van Jeſus,

20. Welk Em ka bereid voor ons, tot een nieuw en leevendig Pad, door die Voorhang, die ben, door ſi Vleeſch;

21. En derwil ons hab een Hoog-Prieſter over die Hoes van God;

22. Soo lat ons naader na die met een waarachtig Hert, in voll Verſeekering van die Gloof, beſprinkelt nabinne ons Hert, vrie van die quaaje Conſcientie, en gewaſchen na die Lichaam met skoen Water.

23. En lat ons hou vaſt na die Beleidenis van die Hoopning, en no twiefel, (want Em ben getrouw, die ka beloof die,)

24. En lat ons neem Notitie een van die ander,

vor

vor wek op malkander tot Liefde en goeje Werken.

25. Soo daf ons no verlaat ons Vergaadering, glik as fom ben gewent vor doe; maar vermaan malkander, en die ſoo veel meer, as jender kik noe, dat die Dag kom deltby.

26. Want as ons doe Sondo met eigen Will, after ons ka ontvang die Kennis van Waarheid, ſoo ons no hab meer verder een ander Offer voor die Sondo;

27. Maar een verskriklik Verwachting van die Oordeel, en Heet van die Vuur-Yver, die ſal verteer die Tegen-Partie.

28. As een Menſch breek die Wet van Moſes, em moet ſterv ſonder Barmhertigheid, door twee of drie Getugens;

29. Hoe veel meer ſwaar Straf jender dink, dat em ſal verdien, die ka trap die Soon van God na onder ſi Voeten, en ka reeken die Bloed van die Teſtament onrein, door die em a wees geheiligt, en veracht die Geeſt van Gnade?

30. Want ons weet Em, die ka ſee: Die Wraak behoor na Mi, Mi will betaal weeraan, die Heere ſee. En weeraan: Die Heere ſal oordeel ſi Volk.

31. Verskriklik dit ben, vor vall in die Handen van die leevendig God.

32. Maar dink op na die Dagen toevoorn, in welk jender, die a wees verlicht, ka verdraag een groot Strie van Leiden.

33. Partie van jender ſelv ka kom een Spectakel door Verſmaatheid en Droefnis; en Partie ka hab Gemeenskap met ſender, die a word ſoo gehandelt.

34. Want

34. Want jender ka hab Metleiden met mi Banden, en ka verdraag die Roov van jender Goed met Bliskap, voordoor jender a weet, dat jender hab nabinne jender ſelv een beeter en blievend Goed in die Hemel.

35. Voordaarom, no gooy jender Betrouw wee, welk hab een groot Belooning.

36. Maar Patientie ben noodig voor jender, dat, after jender ka doe die Will van God, jender kan ontvang die Beloofdenis.

37. Want over een kleen Tid nochal, Em ſal kom, die ſtaan vor kom, en no ſal talm.

38. Maar die Rechtveerdige ſal leev door die Gloof; en as iemand draai after ut, na em mi Siel no ſal hab Behaagen.

39. Maar ons no ben van diejeen, die draai after ut, maar van diejeen, die gloof, en behou ſender Siel.

Die 11 Capitel.

Die Gloof noe ben een vaſte Grond van die Dingen, die ons hoop, een Bewies van die Saaken, die ons no kik.

2. Door die Gloof die Oude ka krieg Getugnis.

3. Door die Gloof ons verſtaan, dat die Werld ben bereid door die Woord van God, en dat all, wat ons kik, ka maak van Dingen, die no verskien.

4. Door die Gloof Abel ka offer na God een meer groot Slacht-Offer, as Cain, door welk em ka krieg Getugnis, dat em a wees rechtveerdig, derwil God a getug van ſi Gave; en door dieſelvde em ſpreek nochal, maski em ka dood.

12. Ook niet met Bloed van Bokken, of van Kalfies, maar door ſi eigen Bloed ka loep nabinne die Heiligdom eenmaal, en ka vind ut een eewig Verloſſing.

13. Want as die Bloed van Offen en van Bokken, en die Aſchies van die jong Koei, die a beſprinkel die Onreinen; maak ſender heilig tot die Reinheid van die Vleeſch:

14. Hoe veel meer die Bloed van Chriſtus, die ka offer Em ſelv onſtraflik na God, door die eewig Geeſt, ſal reinig ons Conſcientie van die dooje Werken, vor dien die leevendig God?

15. En voordaarom Em ben een Middelaar va die nieuwe Teſtament, dat door die Dood, die ka geskied tot Verloſſing van die Overtredingen, die wees na onder die eerſte Teſtament, diejeen, die ben geroepen, a ſal ontvang die Beloofdenis va die eewig Erfgoed.

16. Want, waar die hab een Teſtament, dar die ben noodig, dat die Dood van em, die maa die Teſtament, moet geskied.

17. Want een Teſtament kom vaſt door die Dood anders die no hab Macht nochal, ſoo lang as em leev nochal, die a maak die Teſtament.

18. Voordaarom ook die eerſte no a word ingeſegend ſonder Bloed.

19. Want toen Moſes a ka ſpreek ut na die Volk allemaal Geboden van die Wet, ſoo em a neem Kalfie- en Bok-Bloed, met Water en Purpur-Woll en Iſopen, en a beſprinkel die Boek en allemaal Volk.

20. En a ſee: Deeſe ben die Bloed van die Teſtament, die God ka gebied na jender.

21. En

12. Voordaarom ben gebooren ookal van *een*, ja van een Lif, die a wees dood meest, soo een Meenigte, glik as die Sterren na die Hemel, en glik as die Sand na die Seekant, die no ben vor tell.

13. Deese allemaal ka sterv in die Gloof, en no ka ontvang die Beloofdenis; maar sender ka kik die van ver af, en ka gloof, en ka omvat die, en ka beken, dat sender a wees Gasten en Vremdelingen op die Aarde.

14. Want sender, die see soo Dingen, gie klaar vor verstaan, dat sender soek een Vaderland.

15. En verseekert, as sender a ka dink op die Vaderland, van welk sender a ka loop ut, dan sender a ka hab ja Tid, vor keer om weeraan.

16. Maar noe sender begeer een beeter, naamelik een hemelsch Vaderland. Voordaarom God no skaam si selv, vor word genaamt sender God: Want Em ka bereid een Stadt voor sender.

17. Door die Gloof Abraham a offer Isaak, toen em a word versoekt; en maski em a ka ontvang al die Beloofdenis, em a gie hen die eenig gebooren,

18. Van welk a wees gesproken: In Isaak joe Saad sal word genaamt voor joe;

19. En a dink: God ben maehtig, en kan verwek em wel van die Doojen ookal. Van waar em a neem ook die Soon tot een Voorbeeld weeraan.

20. Door die Gloof Isaak a segen Jakob en Esau, aangaande die toekomstige Dingen.

21. Door die Gloof Jakob a segen die twee Soons van Joseph, toen em a sterv, en a bed aan, en a neeg em over die Top van si Staf.

vor wek op malkander tot Liefde en goeje Werken.

25. Soo dat ons no verlaat ons Vergaadering, glik as som ben gewent vor doe; maar vermaan malkander, en die soo veel meer, as jender ka noe, dat die Dag kom deltby.

26. Want as ons doe Sondo met eigen Wil after ons ka ontvang die Kennis van Waarheit, soo ons no hab meer verder een ander Offer voor die Sondo;

27. Maar een verskriklik Verwachting van de Oordeel, en Heet van die Vuur-Yver, die sal verteer die Tegen-Partie.

28. As een Mensch breek die Wet van Mosa em moet sterv sonder Barmhertigheid, door twee of drie Getugens;

29. Hoe veel meer swaar Straf jender dink, dat om sal verdien, die ka trap die Soon van God a onder si Voeten, en ka reeken die Bloed van t Testament onrein, door die em a wees geheilig en veracht die Geest van Gnade?

30. Want ons weet Em, die ka see: Die Wraa behoor na Mi, Mi will betaal weeraan, die Heere see. En weeraan: Die Heere sal oordeel si Volk.

31. Verskriklik die ben, vor vall in die Handen van die leevendig God.

32. Maar dink op na die Dagen toevoorn, in welk jender, die a wees verlicht, ka verdrag een groot Strie van Leiden.

33. Partie van jender selv ka kom een Spektakel door Versmaatheid en Droefnis; en Partie ka hab Gemeenskap met sender, die a word soo gehandelt.

34. Want

32. En wat mi ſal ſee verder? Want mi a ſal mankeer veel Tid, as mi a ſal vertell van Gideon, en Barak, en Samſon, en Jephta, en David, en Samuel, en van die Propheeten;

33. Welk door die Gloof ka overwin Koningriken, ka werk Gerechtigheid, ka verkrieg die Beloofdenis, ka ſtop die Monden van die Leeuwen,

34. Ka bluſch ut die Kracht van die Vuur, ka eſcapeer die Skerpte van die Sweerd, ka kom krachtig ut die Swakheid, ka kom ſterk in die Strie, en ka breng die Armeen van die Vremden op die Vlucht.

35. Die Vrouwen ka krieg ſender Doojen ut van die Opſtanding weeraan; maar die ander ſender a word utgeſtrekt na die Pien-Bank, en no ka neem aan een Verloſſing, voor dat ſender a ſal krieg een beeter Opſtanding.

36. Som ka leid Spot en a word gegeeſelt, ja ſender a word gebonden, en na Gevangnis gegooyt.

37. Sender a word geſteenigt, in Stukken geſaagt, verſoekt, doodgemaakt met die Sweerd; ſender ka wandel in Skaap-Vellen en Geit-Vellen, met Mankement, met Droefnis, met Ongemaaklikheid.

38. (Welk die Werld no a wees waerdig) en ka wandel elendig hier en daar in die Woeſteynen, op die Bergen en nabinne die Spelonken en Hoolen van die Aarde.

39. Deeſe allemaal ka krieg Getugnis door die Gloof, en no ka ontvang die Beloofdenis.

40. Voordaarom, dat God a ka voorſien beeter Dingen voor ons, dat ſender no a ſal word vollendigt ſonder ons.

Die 12 Capitel.

Voordaarom *ons* ookal, derwil ons hab ſoo een Wolk van Getugens rond om ons, ſoo lat ons lee af allemaal Laſt, en die Sondo, die kleev altid na ons en maak ons traag, en lat ons loop met Geduld na die Strie, die ben geſtellt voor ons;

2. En kik op na Jeſus, die Beginner en Vollender van die Gloof. Welk voor die Bliskap, die a wees geſtellt navoor Em, a verdraag die Kroes met Geduld, en a veracht die Skande, en ka ſet Em na die rechter Hand van God ſi Troon.

3. Dink op na Em, die ka verdraag met Geduld ſoodaanig Tegenſpreeken van die Sondaars tegen Em ſelv, dat jender no kom flauw in jender Moed, en lat af.

4. Want jender no ka ſtaan tegen nochal tee na die Bloed, over die Strie tegen die Sondo.

5. En jender ka verget die trooſtlik Vermaaning, die ſpreek na jender, as na Kinders: Mi Soon no veracht die Kaſteying van die Heere, en no latſtaan joe Moed vall, as joe word beſtraft van Em.

6. Want die Heere kaſtey diejoen, die Em hab lief; en Em geeſel elkeen Soon, die Em neem aan.

7. As jender verdraag die Kaſteying met Geduld, dan God offereer Em ſelv na jender, as na Kinders; want waar een Soon ben, die die Vader no kaſtey?

8. Maar as jender ben ſonder Kaſteying, welk ſender allemaal ka word deelachtig, ſoo jender ben Baſtaards en niet Kinders.

9. Verders, as ons a ka hab die Vaders van ons Vleeſch tot Kaſteyers, en ons a reſpecteer ſender;

ons

ons ſal wees dan niet veel meer onderdaanig na die geeſtlik Vader, dat ons leev?

10. Want die *eerſte* a kaſtey ons voor een kort Tid, ſoo as ſender a dink die voor goet; maar *deeſe* kaſtey ons tot ons Profit, voor dat ons ſal krieg Part na ſi Heiligheid.

11. Maar allemaal Kaſteying, ſoo lang die ben tegenwoordig, no glik, dat die ben een Saak van Bliskap, maar van Droefheid; doch afteraan die gie een vreedſam Vrucht van Gerechtigheid na ſender, die ben geexerceert door dieſelvde.

12. Voordaarom recht op weeraan die Handen, die ka kom traag, en die Knien, die ka kom ſwak.

13. En maak rechte Paden voor jender Voeten, dat niemand maak valſch Stap, glik as een Kreupel, maar veelmeer kom geſond.

14. Soek Vrede met elkeen, en die Heiligmaaking, ſonder welk niemand ſal kik die Heere.

15. En paſs op, dat niemand miſs die Gnade van God, dat niet een Wolter van Bitterheid groey op, en maak Twiſt, en veel kom veronreinigt door dieſelvde.

16. Dat niet een ſal wees een Hoereerder, of een Godloos, glik as Eſau, die a verkoop die Recht van ſi Eerſt-Geboort, om die will van een Jeet.

17. Jender weet, dat afteraan ookal, toen em a will beerv die Segen, em a word verſtooten. Want em no a vind Plaats voor Bekeering, maski em a ſoek die, met Traanen.

18. Want jender no ka kom na die Berg, na welk die Volk no a derf vor roer, en die a bran met Vuur; ook niet na die Donkerheid en Duſternis, en Donder en Blikſem;

22. Door die Gloof Joſeph a ſpreek van die Uitgang van die Kinders van Iſrael, toen em a ſterf, én a gie Order van ſi Gebeenten.

23. Door die Gloof Moſes a word verborge drie Maanden lang van ſi Ouders, toen em a wee gebooren, voordoor ſender a kik, dat die Kind wees mooi; en no a bang die Gebod van die Ko ning.

24. Door die Gloof Moſes (toen em a ka kor na Jaaren) a weiger em, vor word genaamt ee Soon van Pharao ſi Dochter,

25. En a verkies liever, vor leid Plaag met di Volk van God, as vor hab voor een Tid die Ple van die Sondo;

26. En a eſtimeer die Verſmaatheid van Chriſtu voor meer groot Rikdom, as die Skatten van Egypten: Want em a kik na die Belooning.

27. Door die Gloof em a verlaat Egypten, e no a bang die Toorn van die Koning; want e a hou em vaſt na diejeen, die no ben vor kik glik as em a ka kik em.

28. Door die Gloof em a hou die Paſſa, en de Bloed-Sprinkeling, dat die Bederver, die a maa die Eerſtgeboorne dood, no a ſal raak ſender.

29. Door die Gloof ſender a paſſeer door de rooje See, glik as door droog Land; welk de Egyptenaars a probeer ookal, en a verſuup.

30. Door die Gloof die Mueren van Jericho a vall neer, toen ſender a ka loop rond om die, ſe ven Dagen.

31. Door die Gloof die Hoer Rahab no a *bederv* met die Ongloofigen, toen em a ontvang die Spionen met Vrede.

32. En

27. Maar die Woord, noch eenmaal, gie vor verſtaan, dat die beweeglik Dingen ſal word verandert, as Dingen, die ben gemaakt, voor dat die Dingen ſal bliev, die ben onbeweeglik.

28. Voordaarom, derwil ons ontvang een onbeweeglik Koningrik, ſoo lat ons hou vaſt die Gnade, door die ons kan dien God, vor behaag Em, met Eerbieding en Vrees.

29. Want ons God ben een verteerend Vuur.

Die 13 Capitel.

Bliev vaſt in die broederlik Liefde.

2. No verget vor neem op die Vremden tot Herberg: Want door die ſom ka herberg Engels, ſonder dat ſender a weet die.

3. Dink op na diejeen die ben gebonden, as Met-Gebondene, en na ſender, die leid Droefnis, glik as jender ſelv ook ben in die Lichaam nochal.

4. Die Echte ſal wees eerwaerdig by allemaal, en die Echte-Bedde onbeſmet; maar God ſal oordeel die Hoereerders en Echtebreekers.

5. Jender Wandel ſal wees ſonder Gierigheid, en wees vergnoegt met die Tegenwoordige; want Em ka ſee: Neen, Mi no will verlaat joe; neen, neen, mi no will verſuum joe.

6. Soo, dat ons derv ſee vriemoedig: Die Heere ben mi Helper, en mi no will bang; wat een Menſch a ſal doe na mi?

7. Dink op na jender Leeraars, die ka ſpreek na jender die Woord van God; kik na die End van ſender Wandel, en volg ſender Gloof.

8. Jeſus Chriſtus ben dieſelvde geſter en van Dag, en ook tee na Eewigheid.

9. No lat ley jender rond door divers en vremd Leering, want die ben een koſtlik Ding, dat die Hert kom bevaſtigt, welk geskied door Gnade, niet door Jeet, van die ſender no hab Profit, die ka wandel in die.

10. Ons hab een Altaar, van welk ſender, die dien die Tabernakel, no hab Macht vor jeet.

11. Want die Lichaamen van die Beeſten, van welk die Hoog-Prieſter a draag die Bloed nabinne die Heiligdom, voor die Sondo, word verbrandt butten van die Leger-Plaats.

12. Voordaarom Jeſus ookal, vóór dat Em a ſal heilig die Volk door ſi eigen Bloed, ka leid butten van die Poort.

13. So lat ons dan loop na Em nabutten navoor die Leger-Plaats, en draag ſi Verſmaatheid.

14. Want ons no hab hier een Stadt, die ben vor bliev; maar ons ſoek die toekomſtige.

15. Soo lat ons offer dan door Em altid na God die Loof-Offer, die ben, die Vrucht van die Lippen, die beley ſi Naam.

16. En verget niet vor doe Goets, en vor deel met; want na ſulke Offers God hab een Welbehaagen.

17. Wees gehoorſam na jender Leeraars, en wees onderdaanig na ſender, want ſender wach over jender Sielen, as ſender, die moet gie Reekenskap voor die; dat ſender kan doe die met Bliskap, en niet met Suchten: want die no ben profitabel voor jender.

18. Bed voor ons; want ons Trooſt ben die, dat ons hab een goeje Conſcientie, as die will hab een goeje Wandel in alle Dingen.

19. Maar

19. Maar mi vermaan jender te meer, vor doe deese, dat mi kan kom te meer gauw na jender weeraan.

20. Maar die God van Vrede, die ka breng weeraan ut van die Doojen die groote Herder van die Skaapen, door die Bloed van die eewig Testament, naamelik: ons Heere Jesus,

21. Die maak jender vollkom in allemaal goeje Werk, vor doe si Will, en werk nabinne jender, wat ben een Welbehaagen navoor Em, door Jesus Christus; na welk wees die Heerlikheid van Eewigheid tot Eewigheid. Amen.

22. Liefe Broeders, mi vermaan jender, verdraag die Woord van deese Vermaaning, want mi ka skriev na jender een Brief in weenig Woorden.

23. Weet, dat die Broeder Timotheus ka kom los weeraan, met welk (as em kom gauw) mi will kik jender.

24. Groet allemaal jender Leeraars, en allemaal die Heiligen. Die Broeders van Italien groet jender.

25. Die Gnade wees met jender allemaal. Amen!

Na die Hebreers, geskreeven van Italien, en gestiert door Timotheus.

Die

19. Ook niet na die Geluit van een Baſuin, o na die Stem van Woorden, van welk ſender, di a hoor die, a bed, dat die Woord no a ſal wor geſproken meer na ſender:

20. (Want ſender no a kan draag, wat a wor geboden. En as een Beeſt ookal a roer na d Berg, die a ſal word geſteenigt, of doodgeskot met een Skot.

21. En ſoo verskriklik a wees die Geſicht, d Moſes a ſee: Mi ben geheel voll Vrees, en b beev:)

22. Maar jender ka kom na die Berg van Zio en na die Stadt van die leevendig God, na die h melſche Jeruſalem, en na die Companie van ve duſend Engels,

23. En na die allgemeene Vergaadering en G meente van die Eerſtgeboorne, die ben opgeskre ven nabinne die Hemel; en na God, die ben d Rechter over allemaal, en na die Geeſten van d vollkomen Rechtveerdigen;

24. En na die Middelaar van die nieuwe Te ment, Jeſus, en na die Bloed van Beſprinkeling die ſpreek beeter Dingen as die Bloed van Abel.

25. Paſs op dat jender no weiger jender voor Em die ſpreek. Want, as deeſe no eskapeer, die weiger ſender vor hoor Em, die a ſpreek op di Aarde; veelmeer ons no ſal kan eskapeer, as on keer ons af van Em, die ſpreek van die Heme af;

26. Welk ſi Stem a beweeg na dieſelvde Tid di Aarde. Maar noe Em beloof en ſee: Noch een maal mi will beweeg niet alleen die Aarde, maa die Hemel ookal.

27. Maar

Aanſien bederv: ſoo die Rike ookal ſal droog wee in ſi Paden.

12. Salig die Man ben, die verdraag die Verſoeking; want, as em ben beproeft, em ſal ontvang die Kroon van die Leev, welk die Heere ka beloof na ſender, die hab Em lief.

13. Niemand ſee, as em word verſoekt, dat em word verſoekt van God; want God no ben een Verſoeker tot Quaat, Em verſoek niemand.

14. Maar elkeen word verſoekt, as em word getrekt en gelokt van ſi eigen Begeerlikheid.

15. Afteraan, wanneer die Begeerlikheid ka ontvang, dan em baar die Sondo; maar die Sondo, wanneer die ben vollendigt, dan em baar die Dood.

16. No dwaal, liefe Broeders!

17. Allemaal goeje Gave, en allemaal vollkomen Gave, kom van boven af, van die Vader van die Licht; by Em die no hab Verandering, ook geen Reyel van Licht en Dufternis.

18. Em ka baar ons na ſi Will, door die Woord van Waarheid, voor dat ons a ſal wees as Eerſtlingen van ſi Creaturen.

19. Voordaarom liefe Broeders, elkeen Menſch wees gauw vor hoor, maar langſam vor ſpreek, en langſam voor die Toorn.

20. Want die Toorn van die Menſch no doe wat ben recht navoor God.

21. Voordaarom lee af van jender allemaal Vulligheid, en allemaal Boosheid, en neem die Woord aan met Sachtmoedigheid, welk ka word geplant nabinne jender, en die ben machtig, vor maak jender Sielen ſalig.

22. En wees Doenders van die Woord, en niet Hoor-

9. No lat ley jender rond door divers en vreem Leering, want die ben een koſtlik Ding, dat die Hert kom bevaſtigt, welk geskied door Gnade, niet door Jeet, van die ſender no hab Profit, die ka wandel in die.

10. Ons hab een Altaar, van welk ſender, die dien die Tabernakel, no hab Macht vor jeet.

11. Want die Lichaamen van die Beeſten, van welk die Hoog-Prieſter a draag die Bloed nabinne die Heiligdom, voor die Sondo, word verbrand butten van die Leger-Plaats.

12. Voordaarom Jeſus ookal, vóór dat Em a ſi heilig die Volk door ſi eigen Bloed, ka leid buten van die Poort.

13. So lat ons dan loop na Em nabutten navoe die Leger-Plaats, en draag ſi Verſmaatheid.

14. Want ons no hab hier een Stadt, die be vor bliev; maar ons ſoek die toekomſtige.

15. Soo lat ons offer dan door Em altid na God die Loof-Offer, die ben, die Vrucht van die Lippen, die beley ſi Naam.

16. En verget niet vor doe Goets, en vor dee met; want na ſulke Offers God hab een Welehaagen.

17. Wees gehoorſam na jender Leeraars, en wees onderdaatig na ſender, want ſender waa over jender Sielen, as ſender, die moet gie Reekenskap voor die; dat ſender kan doe die met Bliskap, en niet met Suchten: want die no ben profitabel voor jender.

18. Bed voor ons; want ons Trooſt ben die, dat ons hab een goeje Conſcientie, as die will hab een goeje Wandel in alle Dingen.

19. Maar

4. Da jender no bedink die recht, maar jender kom Rechters, en maak een quaaje Onderskeid.

5. Hoor, mi liefe Broeders! God ka verkies dan niet die Pover van deese Werld, maar die ben rik in die Gloof, en Erfgenaamen van die Koningrik, welk Em ka beloof na sender, die hab Em lief?

6. Maar jender ka doe Oneer na die Pover. Ben dan die Riken niet diejeen, die gebruk Geweld na jender, en trek jender navoor die Rechterstoelen?

7. Da no sender verlaster die goeje Naam, met die jender ben genaamt?

8. As jender vollbreng die koninglik Wet, soo as die accordeer met die Skrift: Joe sal hab joe Naaste lief, as joe selv; soo jender doe wel.

9. Maar as jender respecteer die Aansien van die Persoon, da jender doe Sonde, en word bestraft van die Wet, as Overtreders.

10. Want wie hou die geheele Wet, en sondig na *Een* Stuk, die ben skuldig na allemaal.

11. Want Em, die ka see: Joe no sal doe Overspeel, ka see ookal: Joe no sal maak dood. As joe doe dan geen Overspeel, maar joe maak dood; soo joe ben een Overtreder van die Wet.

12. Spreek *soo*, en doe *soo*, as sender, die sal word geoordeelt door die Wet van Vrieheid.

13. Want een onbarmhertig Oordeel sal kom over diejeen, die no ka doe Barmhertigheid; en die Barmhertigheid roem si selv tegen die Oordeel.

14. Wat Profit die ben, liefe Broeders, as een Mensch see, dat em hab die Gloof, en doch em no hab die Werken? da soo een Gloof kan maak em dan salig?

15. Maar as een Broeder of een Suster sal wees naakt,

Die Brief van Jacobu

Die 1 Capitel.

Jacobus, een Dienſt-Knecht van God, en
Heere Jeſus Chriſtus, na die twaalf Geslach
die hier en daar ben verſtrooit, Bliskap toevo
2. Mi liefe Broeders, reeken die voor groot
skap, wanneer jender vall in divers Verſoekin
3. En weet, dat jender Gloof, as die ben
proeft, werk Geduld;
4. Maar die Geduld ſal bliev vaſt tee na die
de, dat jender kan wees vollkomen en geheel
recht, ſoo dat jender no hab Mankement.
5. Maar as een van jender mankeer Wiesh
em bed van God, die gie eenvoudig na elkeen,
verwit die na niemand; ſoo die ſal word gegev
na em.
6. Doch em bed in die Gloof en no twie
want wie twiefel, die ben glik as een Baar van
See, die word gedreven en beweegt van die Wi
7. Soo een Menſch no dink, dat em ſal ontv
eenigſte Ding van die Heere.
8. Een dobbel hertig Man ben onbeſtandig in
lemaal ſi Paden.
9. Maar een Broeder, die ben neederig, ro
em van ſi Hoogheid;
10. En een, die ben rik, roem em van ſi
needering; want em ſal vergaan glik as een Bl
metje van die Gras.
11. Die Son kom op met die Heet; en die G
kom droog, en die Bloemetje vall af, en ſi moo

Aanſi

26. Want, glik as die Lichaam ben dood, ſonder Geeſt: ſoo die Gloof ben dood ookal ſonder Werken.

Die 3 Capitel.

Liefe Broeders, niet elkeen onderneem die, vor wees Leeraar, en weet, dat ons ſal ontvang een meer groot Oordeel.

2. Want ons allemaal miſs in meenig Dingen. Maar wie miſs ook na niet een Woord, die ben een vollkomen Man, en kan hou ook die geheele Lichaam in Toom.

3. Kik, ons lee Toomen na die Monden van die Paerden, dat ſender moet wees gehoorſam na ons, en ons ley ſender geheele Lichaam.

4. Kik, die Skippen, maski ſender ben ſoo groot, en word gedreven van harde Winden, doch ſender word gedraait van een kleen Stier, waar em will hen, die regeer die.

5. Soo die Tong ookal ben een kleen Led, en roem doch van groote Dingen; kik, een kleen Vuur, welk een groot Hoop Hout die ſtek na Brand!

6. En die Tong ook ben een Vuur, een Werld van Ongerechtigheid. Soo die Tong ben onder ons Leden, die beſmet die geheele Lichaam, en ſet na Vuur all ons Wandel, as die ben opgeſtekt van die Hell.

7. Want allemaal Natur van Beeſten, en van Vogels, en van Slangen, en van die, wat ben nabinne die See, word getemt, en ben getemt, van die menſchlik Natur.

8. Maar niet een Menſch kan tem die Tong, die ongeruſt Quaat, voll van doodlik Gift.

9. Met die ons loof God en die Vader, en met dieſelvde ons vloek die Menſchen, die ben gemaakt na die Beeld van God.

10. Ut van een en dieſelvde Mond kom voort Segen en Vloek. Liefe Broeders, ſoo die no ſal wees.

11. Gie dan een Spring ut van een en dieſelvde Ader, ſoet en bitter Water?

12. Een Viegie-Boom, liefe Broeders, kan draag dan Olieven, of een Wienboom kan draag Viegie? Soo ook een Spring no kan gie ſoet en ſout Water.

13. Wie ben wies en verſtandig onder jender? Die bewies ſi Werken met ſi goeje Wandel, in Sachtmoedigheid en Wiesheid.

14. Maar as jender hab bitter Neidigheid en Twiſt nabinne jender Hert, ſoo jender no roem jender ſelv, en no lug tegen die Waarheid.

15. Want die no ben die Wiesheid, die kom van boven af, maar die ben aardiſch, menſchlik en duveliſch.

16. Want waar die hab Neidigheid en Twiſt, daar die hab Confuſie en all quaaje Dingen.

17. Maar die Wiesheid van boven af ben voor eerſt rein, dan vreedſam, beskeyden, gehoorſam, voll van Barmhertigheid en goeje Vruchten, onparteyelik, en ſonder Huichelerie.

18. En die Vrucht van Rechtveerdigheid word geſaayt in Vrede, voor ſender die maak Vrede.

Die

Die 4 Capitel.

Van waar die kom ut, dat die hab ſoo moeſchi Twiſt en Oorlog onder jender? Da no van jender-Welluſten, die ſtrie nabinne jender Leden?

2. Jender begeer, en hab nietmetal; jender ben voll Haat en Neidigheid, en no win een Goed met die; jender ſtrie en maak Oorlog, maar jender no hab, voordaarom, dat jender no bed.

3. Jender bed, en no krieg, voordaarom, dat jender bed quaalik; naamelik, dat jender kan verteer die met jender Welluſten.

4. Jender Overſpeelders en Overſpeelderinnen! jender no weet dan, dat die Vriendſkap van die Werld ben een Vyandskap tegen God? Voordaarom, wie will wees een Vriend van die Werld, die ſal wees een Vyand van God.

5. Of, jender dink, dat die Skrift ſee voor ſooſoo: Die Geeſt, die woon nabinne ons, hab Begeerde tot Neidigheid?

6. Maar Em gie meer Gnade. Voordaarom die Skrift ſee: God ſtaan tegen die Hoovaardigen; maar na die Demoedigen Em gie Gnade.

7. Soo wees dan onderdaanig na God; ſtaan tegen die Duvel, ſoo em ſal vlucht wee van jender.

8. Naader na God, ſoo Em ſal naader na jender. Reinig jender Handen, jender Sondaars! en maak jender Herten kuiſch, jender dobbelhertige!

9. Wees elendig, en kom bedroefd, en traan; jender Lach kom verandert na Traanen, en jender Bliskap draai na Droefnis.

naakt, en sal hab Mankement na die daglik Naaring:

16. En een van jender sal see na sender: Loop he met Vrede, warm jender, en word versaadigt; en je der doch sal gie nietmetal nà sender van die, wa ben noodig tot die Onderhoud van die Lichaam wat die kan help sender?

17. Soo die Gloof ookal ben dood in em sel as die no hab Werken.

18. Maar een Volk a sal see: *Joe* hab die Gloo en *Mi* hab die Werken; wies mi joe Gloof m joe Werken, soo mi will wies joe mi Gloof oo al met mi Werken.

19. Joe gloof, dat een eenige God ben, joe do wel; die Duvel sender gloof die ookal, en beer

20. Maar joe will weet, o ydel Mensch, dat d Gloof sonder Werken ben dood?

21. Da no Abraham ons Vader ka kom gerech veerdigt door die Werken, toen em a offer si Soo Isaak op die Altaar?

22. Da joe kik noe, dat die Gloof ka werk m si Werken, en dat die Gloof ka kom vollkom door die Werken.

23. En die Skrift ben vervoellt, die see: Abr ham ka gloof God, en die ben em gereekent t Rechtveerdigheid, en em a word genaamt een Vrie van God.

24. Soo jender kik noe, dat een Mensch ko gerechtveerdigt door die Werken, en niet doo die Gloof alleen.

25. En glik soo ookal Rahab, die Hoer, e a word dan niet gerechtveerdigt door die Wer ken, toen em a neem die Boodskappers op, e a latstaan sender loop ut na een ander Pad?

26. Want

jeet jender Vleesch, glik een Vuur. Jender ka vergaader Skatten voor jender na die laatste Dagen.

4. Kik, die Loon van die Arbeiders, die ka maay jender Land, en die ben afgebrooken van jender, die skreuw, en die Geroep van diejeen, die a maak die Krop voor jender, ka kom tee na voor die Ooren van die Heere Zebaoth.

5. Jender ka leev goe lekker op die Aarde, en ka hab Vleesch-Plesi; jender ka voed en mest jender Herten, glik as voor een Slacht-Dag.

6. Jender ka veroordeel en ka maak dood die Rechtveerdige; en em no staan jender tegen.

7. Soo wees noe langmoedig, liefe Broeders, tee na die Toekomst van die Heere. Kik, een Landman verwacht die kostlik Vrucht van die Aarde, en verwacht die met Patientie, tee em ontvang die Vroe-Regen, en die Avend-Regen.

8. Jender wees geduldig ookal, en versterk jender Herten: want die Toekomst van die Heere ben destby.

9. No sucht tegen malkander, liefe Broeders, dat jender no word verdoemt; kik, die Rechter staan navoor die Door.

10. Mi liefe Broeders, neem tot een Exempel van Leiden en Geduld die Propheeten, die ka spreek na jender in die Naam van die Heere.

11. Kik, ons pries sender salig, die ka leid met Geduld. Jender ka hoor die Geduld van Hiob, en die End van die Heere jender ka kik. Want die Heere ben barmhertig, en Em neem Jamer.

12. Maar bevoor allemaal Dingen, mi Broeders, no sweer, niet by die Hemel, ook niet by die Aarde, ook niet met eenigste ander Eed. Maar

8. Maar niet een Menſch kan tem die Tong, di ongeruſt Quaat, voll van dodlik Gift.

9. Met die ons loof God en die Vader, en me dieſelvde ons vloek die Menſchen, die ben gemaa na die Beeld van God.

10. Ut van een en dieſelvde Mond kom voo Segen en Vloek. Liefe Broeders, ſoo die no wees.

11. Gie dan een Spring ut van een en dieſelv Ader, ſoet en bitter Water?

12. Een Viegie-Boom, liefe Broeders, kan dra dan Olieven, of een Wienboom kan draag Viegi Soo ook een Spring no kan gie ſoet en ſout Wa ter.

13. Wie ben wies en verſtandig onder jende Die bewies ſi Werken met ſi goeje Wandel, i Sachtmoedigheid en Wiesheid.

14. Maar as jender hab bitter Neidigheid en Twi nabinne jender Hert, ſoo jender no roem jende ſelv, en no lug tegen die Waarheid.

15. Want die no ben die Wiesheid, die ko van boven af, maar die ben aardiſch, menſchli en duveliſch.

16. Want waar die hab Neidigheid en Twi daar die hab Confuſie en all quaaje Dingen.

17. Maar die Wiesheid van boven af ben voo eerſt rein, dan vreedſam, beskeyden, gehoorſa voll van Barmhertigheid en goeje Vruchten, o parteyelik, en ſonder Huichelerie.

18. En die Vrucht van Rechtveerdigheid wor geſaayt in Vrede, voor ſender die maak Vrede.

Die

Die Brief van Judas.

Judas, een Dienſt-Knecht van Jeſus Chriſtus, een Broeder van Jacobus, na die Beroepene, die ben geheiligt in God die Vader, en bewaart in Jeſus Chriſtus.

2. God gie na jender veel Barmhertigheid, en Vrede en Liefde.

3. Geliefde! Derwil mi hab die na mi Sin, vor skriev na jender van ons allgemeene Saligheid, ſoo mi a hou die goe noodig, vor vermaan jender met Skriften, dat jender ſal ſtrie voor die Gloof, die ben overgeleveert eenmaal na die Heiligen.

4. Want ſom Menſchen ka slop in onverdacht, welk ben opgeskreeven na voortid, tot dieſelvde Oordeel; ſender ben godloos, verdraai die Gnade van God na die Will van die Vleeſch, en verloochen die eenige Heere God, en ons Heere Jeſus Chriſtus.

5. Maar mi will maak jender dink op, dat jender weet die eenmaal, dat die Heere, toen Em ka verloſs die Volk (Iſrael) ut van Egyptenland, ka bederv weeraan die tweedemaal ſender, die no a gloof.

6. En die Engels ookal, die no a bewaar ſender Vorſtendom, maar a verlaat ſender eigen Wooning, Em a bewaar met eewig Banden na onder die Duſternis, tee na die Oordeel van die groot Dag.

7. Glik as Sodoma en Gomorrha ookal, en die Plaatſen rondom, toen ſender a ka gie ſender over na Hoererie op glik Manier, en a ka loop after

een ander Vleeſch, ben geſtellt tot een Exempel, en leid die Straf van die eewig Vuur.

8. Even ſoo deeſe Droomers ben ookal; ſender beſmet die Vleeſch, maar veracht die Heerskapien, en ſpreek laſterlik van die Majeſteiten.

9. Maar Michael, die Arch-Engel, toen em a twiſt met die Duvel, en a disputeer met em over die Lichaam van Moſes, no a derv breng voort die Oordeel van die Laſtering tegen em, maar a ſee: Die Heere beſtraf joe.

10. Maar deeſe praat Laſtering van die Dingen, die ſender no weet, en wat ſender weet naturlik, in dieſelvde ſender bederv ſender ſelv, glik as die onverſtandige Beeſten.

11. Ongelukkig ſender ben, want ſender loop die Pad van Cain, en ben utgeſtort in die Dwaaling van Balaams Loon, en bederv in die Oproer van Kora.

12. Deeſe ben Skandplekken in jender Liefde-Maalen, wanneer ſender hou Maaltid met jender, en voed ſender ſelv, ſonder Vrees; ſender ben Wolken ſonder Water, die word omgedreven van die Wind; Boomen, die ben droog en onvruchtbaar, tweemaal dood, utgetrekt met die Wolter;

13. Wilde Baaren van die See, die skum ut ſender eigen Skande, dwaalende Sterren, voor welk die Donkerheid van Duſternis bewaart ben in Eewigheid.

14. Maar Enoch ookal, die ſevende van Adam, ka prophecey van deeſe toen em a ſee: Kik, die Heere kom met ſi veel duſend Heiligen,

15. Vor hou Recht over allemaal, en vor ſtraf all die Godlooſen onder ſender, voor allemaal ſender

der godlooſe Werken, die ſender ka doe, en voor allemaal die harde Woorden, die die godlooſe Sondaars ka praat tegen Em.

16. Deeſe murmureer en klaag altid, en wandel na ſender eigen Begeerlikheiden; en ſender Mond praat opgeblaaſen Woorden, en eſtimeer die Aanſien van Perſoonen, om die will van Profit.

17. Maar jender, mi Geliefde, dink op na die Woorden van die Apoſtels van ons Heere Jeſus Chriſtus, die ſender ka ſpreek toevoorn:

18. Toen ſender ka ſee na jender, dat na die laatſte Tid die ſal hab Spotters, die wandel na ſender eigen godlooſe Begeerlikheiden.

19. Deeſe die ben, die ſepareer ſender ſelv, vleeſchlike Menſchen, die hab geen Geeſt.

20. Maar jender, mi Geliefde, bouw jender ſelv op na jender allerheiligſte Gloof, door die heilig Geeſt, en bed.

21. Bewaar jender ſelv in die Liefde van God, en verwacht die Barmhertigheid van ons Heere Jeſus Chriſtus tot die eewig Leev.

22. En maak deeſe Onderskeid, dat jender neem Jamer over ſom;

23. Maar ſom ander maak ſalig met Vrees, en trek ſender ut die Vuur, en haat die Kleed, die ben beſmet door die Vleeſch.

24. Noe na Em, die ben machtig vor bewaar jender ſonder Aanſtoot, en vor ſtell jender onſtraflik nayoor die Aangeſicht van ſi Heerlikheid met Bliskap,

25. Na die alleen wieſe God, ons Heiland, wees Eer en Majeſteit, Kracht en Macht, noe en na allemaal Eewigheid. Amen.

Die Openbaaring van Johannes, die Theologus.

Die 1 Capitel.

Die ben die Openbaaring van Jeſus Chriſtus, die God ka gie na Em, vor wies na ſi Dienſt-Knechten die Dingen, die haaſt ſal geskied, en die Em ka beteeken, en ka ſtier die door ſi Engel, na ſi Dienſt-Knecht Johannes.

2. Welk ka getug van die Woord van God, en van die Getugnis van Jeſus Chriſtus, en van allemaal Dingen, die em ka kik.

3. Salig em ben, die lees, en ſender, die hoor die Woorden van die Propheceying, en bewaar, wat ben geskreeven nabinne die; want die Tid ben deſtby.

4. Johannes, na die ſeven Gemeenten, die ben in Aſia, Gnade wees met jender, en Vrede van Em, die ben, en die a wees, en die kom, en van die ſeven Geeſten, die ben navoor ſi Troon;

5. En van Jeſus Chriſtus, welk ben die getrouw Getugen en die Eerſtgebooren van die Doojen, en die Vorſt van die Koningen op die Aarde, die ka hab ons lief, en ka waſch ons van ons Sonden met ſi Bloed.

6. En ka maak ons Koningen en Prieſters navoor God en ſi Vader: Na Em wees Heerlikheid en Macht, van Eewigheid tot Eewigheid, Amen.

7. Kik, Em kom met die Wolken, en allemaal Oogen ſal kik Em, en ook ſender, die ka doorſteek

ſteek Em, en allemaal Geslachten van die Aarde ſal bedriev Rouw óver Em. Ja, Amen!

8. Mi ben die Alpha en die Omega, die Begin en die Ende, ſoo die Heere ſee, die ben, en die a wees, en die kom, die Allmachtige.

9. Mi, Johannes, die ook ben jender Broeder en Metgenoot in die Droefnis, en in die Koningrik, en in die Geduld van Jeſus Chriſtus, a wees na die Eiland, genaamt Patmos, om die will van die Woord van God, en om die will van die Getugnis van Jeſus Chriſtus.

10. Mi a wees in die Geeſt na die Dag van die Heere, en mi a hoor after mi een groot Stem, glik as een Baſuin.

11. Die a ſee: Mi ben die Alpha en die Omega, die eerſte en die laatſte. En wat joe kik, die skriev nabinne een Boek, en ſtier die na die ſeven Gemeenten, die ben in Aſia, na Epheſus, en na Smyrnen, en na Pergamos, en na Thyatira, en na Sardis, en na Philadelphia, en na Laodicea.

12. En mi a keer mi om, vor kik die Stem, die a ſpreek met mi, en toen mi a keer mi om, da mi a kik ſeven goud Kandelaars.

13. En na middel van die ſeven Kandelaars mi a kik Een, glik as die Soon van een Menſch, die a wees gekleedt met een lang Kleed tee na die Voeten, en omgordt met een goud Gord rond om ſi Borſt.

14. Maar ſi Hoofd en ſi Haar a wees wett, glik as wette Woll, glik as Sneeuw; en ſi Oogen glik as een Vuur-Vlam.

15. En ſi Voeten a wees glik as blinkend Kopper, die glooy nabinne die Oven, en ſi Stem glik as die Geluid van moeſchi Water.

16. En

16. En Em a hab ſeven Sterren in ſi rechter Hand; en ut van ſi Mond a kom een tweeſniedend skerp Sweerd; en ſi Aangeſicht a blink, glik as die Son skien in ſi Kracht.

17. En toen mi a kik Em, da mi a vall neer navoor ſi Voeten, glik as een Dooje; en Em a lee ſi rechter Hand op mi, en a ſee na mi: No vrees, Mi ben die Eerſte en die Laatſte;

18. En die Leevendige. Mi a wees dood, en kik, mi ben leevendig van Eewigheid tot Eewigheid, Amen. En mi hab die Sleutels van die Hell en van die Dood.

19. Skriev, wat joe ka kik, wat ben, en wat ſal geskied afteraan:

20. Die Geheimnis van die ſeven Sterren, die joe ka kik in mi rechter Hand, en die ſeven goud Kandelaars; die ſeven Sterren ben Engels van die ſeven Gemeenten, en die ſeven Kandelaars, die joe ka kik, ben ſeven Gemeenten.

Die 2 Capitel.

Na die Engel van die Gemeente in Epheſus skriev: Deeſe Dingen Em ſee, die hou die ſeven Sterren in ſi rechter Hand, Em, die wandel na die middel van die ſeven Kandelaars.

2. Mi weet joe Werken, en joe Arbeid, en joe Geduld, en dat joe no kan draag die Quaaje; en joe ka beproef diejeen, die ſee, dat ſender ben Apoſtels, en no ben die, en joe ka bevind ſender as Lugenaars;

3. En joe verdraag, en hab Geduld, en joe arbeid om die will van mi Naam, en no ka kom moe.

4. Maar

4. Maar mi hab tegen joe, dat joe verlaat die eerſte Liefde.

5. Voordaarom dink op van waar joe ka vall, en bekeer, en doe die eerſte Werken. Maar, as niet, ſoo mi ſal kom haaſtelik na joe, en ſal ſtoot joe Kandelaar wee van ſi Plek, as joe no bekeer.

6. Maar deeſe joe hab, dat joe haat die Werken van die Nicolaiten, die mi haat ookal.

7. Wie hab Ooren, die hoor, wat die Geeſt ſee na die Gemeenten: Wie overwin, na die mi will gie vor jeet van die Boom van die Leev, welk ben na die middel van die Paradies van God.

8. En na die Engel van die Gemeente in Smyrnen skriev: Deeſe Dingen ſee die Eerſte en die Laatſte, die a wees dood, en ka kom leevendig.

9. Mi weet joe Werken, en joe Droefnis, en joe Aermoed, (doch joe ben rik) en die Laſtering van ſender, die ſee, dat ſender ben Jooden, en no ben die, maar ben die Skoel van die Satan.

10. No vrees die Dingen, die joe ſal leid: kik, die Duvel ſal gooy ſom van jender nabinne die Gevangnis, dat jender ſal word verſoekt, en jender ſal hab een Droefnis van tien Dagen. Wees getrouw tee na die Dood, ſoo mi will gie na joe die Kroon van die Leev.

11. Wie hab Ooren, die hoor, wat die Geeſt ſee na die Gemeenten: Wie overwin, die no ſal leid Skade van die tweede Dood.

12. En na die Engel van die Gemeente in Pergamos skriev: Deeſe Dingen Em ſee, die hab die tweeſniedend skerp Sweerd:

13. Mi weet, wat joe doe, en waar joe woon, waar die Troon van die Satan ben; en joe hou

na

na Mi Naam, en no ka verloochen mi Gloof, ook ſelv na die Dagen, na die Antipas a wees mi getrouw Getugen, die a word vermoordt by jender, waar die Satan woon.

14. Maar mi hab een weenig tegen joe, dat joe hab daar van ſender, die hou die Leering van Balaam, welk a leer vor recht op een Ergernis, door Balak, navoor die Oogen van die Kinders van Iſrael, vor jeet die Afgod-Offer, en vor bedriev Hoererie.

15. Soo joe hab van ſender ookal, die hou die Leering van die Nicolaiten, die mi haat.

16. Bekeer: Maar as niet, ſoo mi ſal kom haaſtelik over joe, en ſal ſtrie tegen ſender met die Sweerd van mi Mond.

17. Wie hab Ooren, die hoor, wat die Geeſt ſee na die Gemeenten: Wie overwin, na die mi will gie vor jeet van die verborgen Manna; en mi will gie na em een wette Steen, en na die Steen geskreeven een nieuwe Naam, die niemand ken, ſonder em, die ontvang die.

18. En na die Engel van die Gemeente in Thyatira skriev: Deeſe Dingen ſee die Soon van God, die hab Oogen, glik as een Vuur-Vlam, en ſi Voeten glik as blinkend Kopper.

19. Mi weet joe Werken, en joe Liefde, en joe Dienſt, en joe Gloof, en joe Geduld, en dat joe laatſte Werken ben meer as die eerſte;

20. Maar mi hab een weenig tegen joe, dat joe verdraag die, dat die Vrouw Jeſabel, die ſee, dat em ben een Prophetin, leer en verley mi Dienſt-Knechten vor bedriev Hoererie, en vor jeet Afgod-Offer.

21. En

21. En mi ka gie em Tid, dat em ſal bekeer van ſi Hoererie, en em no ka bekeer.

22. Kik, mi gooy em nabinne een Bedde, en ſender, die ka breek die Echte met em, in groot Droefnis, as ſender no bekeer van ſender Werken.

23. En mi will ſlaa ſender Kinders met een pienlik Dood; en allemaal die Gemeenten ſal weet, dat mi ben *Em*, die onderſoek die Nieren en die Herten; en mi ſal gie na elkeen van jender, ſoo as die accordeer met jender Werken.

24. Maar mi ſee na jender, en na die ander, die ben in Thyatira, ſoo veel as no hab deeſe Leering, en die no ka ken die Diepte van die Satan, ſoo as ſender ſee: Mi no will gooy een ander Beſwaarde op jender.

25. Doch hou vaſt, wat jender hab, tee mi kom.

26. En wie overwin, en hou mi Werken, tee na die Ende, na em mi ſal gie Macht over die Heidens;

27. En em ſal regeer ſender met een yſer Staf, en ſender ſal word gebrooken glik as Vaten van een Potbakker, glik as mi ka ontvang van mi Vader ookal.

28. En mi will gie na em die Morgſter.

29. Wie hab Ooren, die hoor, wat die Geeſt ſee na die Gemeenten.

Die 3 Capitel.

En na die Engel van die Gemeente in Sardis skriev: Deeſe Dingen Em ſee, die hab die ſeven Geeſten van God, en die ſeven Sterren: Mi weet joe Werken, dat joe hab die Naam, dat joe leev, en joe ben dood.

2. Wees

na Mi Naam, en no ka verloochen mi Gloof, oo
ſelv na die Dagen, na die Antipas a wees mi g
trouw Getugen, die a word vermoordt by jende
waar die Satan woon.

14. Maar mi hab een weenig tegen joe, dat je
hab daar van ſender, die hou die Leering van Ba
laam, welk a leer vor recht op een Ergerni
door Balak, navoor die Oogen van die Kinde
van Iſrael, vor jeet die Afgod-Offer, en vor ho
driev Hoererie.

15. Soo joe hab van ſender ookal, die hou d
Leering van die Nicolaiten, die mi haat.

16. Bekeer: Maar as niet, ſoo mi ſal kom ha
ſtelik over joe, en ſal ſtrie tegen ſender met d
Sweerd van mi Mond.

17. Wie hab Ooren, die hoor, wat die Ge
ſee na die Gemeenten: Wie overwin, na die
will gie vor jeet van die verborgen Manna; e
mi will gie na em een wette Steen, en na d
Steen geskreeven een nieuwe Naam, die niema
ken, ſonder em, die ontvang die.

18. En na die Engel van die Gemeente in Th
atira skriev: Deeſe Dingen ſee die Soon van Go
die hab Oogen, glik as een Vuur-Vlam, en ſi Voe
ten glik as blinkend Kopper.

19. Mi weet joe Werken, en joe Liefde, en je
Dienſt, en joe Gloof, en joe Geduld, en dat je
laatſte Werken ben meer as die eerſte;

20. Maar mi hab een weenig tegen joe, dat je
verdraag die, dat die Vrouw Jeſabel, die ſee, dat
em ben een Prophetin, leer en verley mi Dienſt
Knechten vor bedriev Hoererie, en vor jeet Af
god-Offer.

21. En

duld, ſoo mi ſal bewaar joe ookal van die Uur van Verſoeking, die ſal kom over die geheele Werld, vor verſoek ſender, die woon op die Aarde.

11. Kik, mi kom haaſtelik; hou vaſt, wat joe hab, dat niemand neem joe Kroon.

12. Wie overwin, die mi will maak as een Pilaar nabinne die Tempel van mi God; en em no ſal loop meer nabutten van daar. En mi will skriev op em die Naam van mi God, en die Naam van die nieuwe Jeruſalem, die Stadt van mi God, die kom af van die Hemel, van mi God, en mi Naam, die nieuwe.

13. Wie hab Ooren, die hoor, wat die Geeſt ſee na die Gemeenten.

14. En na die Engel van die Gemeente in Laodicea skriev: Deeſe Dingen ſee Amen, die getrouw en waarachtig Getugen, die Begin van die Creatur van God.

15. Mi weet joe Werken, dat joe no ben koud, en ook niet heet: o! dat joe ſal wees koud, of heet.

16. Maar derwil joe ben lauw, en niet koud, en ook niet heet, ſoo mi will ſpug joe ut van mi Mond.

17. Joe ſee: Mi ben rik, en ka kom rik, en mankeer niet een Goed, en joe no weet, dat joe ben elendig, en jamerlik, en pover, en blind, en naakt.

18. Mi raad joe, dat joe koop van mi Goud, die ka kom beproeft ut die Vuur, dat joe kan kom rik; en wette Kleeren, die joe kan doe aan, dat die Skande van joe Naaktheid no kom openbaar; en ſalv joe Oogen met Oogen-Salv, dat joe kan kik.

2. Wees wakker, en verſterk die ander, die will ſterv; want mi no ka vind joe Werken vol navoor God.

3. Soo dink op noe, hoeſoo joe ka ontvang en ka hoor, en hou die, en bekeer joe. As joe ni ſal wach, ſoo mi ſal kom over joe as een Die en joe no ſal weet, na welk Uur mi ſal kom ove joe.

4. Joe hab weenig Naamen ookal in Sardis, di no ka beſmet ſender Kleeren; en ſender ſal wa del met mi in wette Kleeren, want ſender ben waerdig.

5. Wie overwin, die ſal word gekleedt met wi te Kleeren; en mi no ſal doe ſi Naam ut van Boek van die Leev; en mi will beken ſi Naam voor mi Vader, en navoor ſi Engels.

6. Wie hab Ooren, die hoor, wat die Gee ſee na die Gemeenten.

7. En na die Engel van die Gemeente in Phil delphia skriev: Deeſe Dingen ſee die Heilige, Waarachtige, Em, die hab die Sleutel van Dav Em die open, en niemand slot; die slot toe, niemand open.

8. Mi weet joe Werken. Kik, mi ka gie voo joe een open Door, en niemand kan slot die to want joe hab een kleen Kracht, en ka bewaar Woord, en no ka verloochen mi Naam.

9. Kik, mi ſal gie ſom ut die Skoel van die Satan die ſee, dat ſender ben Jooden, en no ben di maar ſender lug. Kik, mi will maak, dat ſender ſal kom, en bed aan navoor joe Voeten, en ſa weet, dat mi ka hab joe lief.

10. Want, joe ka bewaar die Woord van mi Ge-

duld,

a bran navoor die Troon, welk ben die seven Geesten van God.

6. En navoor die Troon a wees een See van Glas, glik as een Cryſtal; en na middel van die Troon, en rondom die Troon, a wees vier Dieren, voll met Oogen, navoor en na after.

7. En die eerſte Dier a wees glik as een Leeuw, en die tweede Dier a wees glik as een Kalf, en die derde Dier a hab een Aangeſicht glik as een Menſch, en die vierde Dier a wees glik as een vliegend Arend.

8. En elkeen van die vier Dieren a hab ſes Vlerken rondom, en ſender a wees voll met Oogen van binnen, en ſender no a hab Ruſt Dag en Nacht, en a ſee: Heilig, heilig, heilig ben God, die Heere, die Allmachtige, die a wees, en die ben, en die kom.

9. En wanneer die vier Dieren a gie Heerlikheid, en Eer en Dank na Em, die a ſet op die Troon, Em, die leev van Eewigheid tot Eewigheid;

10. Soo die vier en twintig Ouderlingen a vall neer navoor Em, die a ſet op die Troon, en a bed Em aan, Em, die leev van Eewigheid tot Eewigheid; en a gooy ſender Kroonen navoor die Troon, en a ſee:

11. Heere, Joe ben waerdig vor ontvang Heerlikheid, en Eer, en Kracht; want Joe ka maak allegaar Goed, en door Joe Will allemaal Dingen ben da, en ben geskapen.

Die 5 Capitel.

En mi a kik na die rechter Hand van Em, die a ſet op die Troon, een Boek, geskreeven van binnen en van butten, en beſegelt met ſeven Segels.

2. En mi a kik een ſterk Engel, die a roep ut met een groot Stem: Wie ben waerdig, vor open die Boek, en vor breek ſi Segels?

3. En niemand nabinne die Hemel en ook op die Aarde of na onder die Aarde a kan open die Boek, en kik nabinne die.

4. En mi a traan goe, dat niemand a word waerdig gevonden, vor open en vor lees die Boek, of vor kik nabinne die.

5. En een van die Ouderlingen a ſee na mi: No traan; kik, die Leeuw ka overwin, die ben van die Geslacht van Juda, die Wolter van David, vor open die Boek, en vor breek ſi ſeven Segels.

6. En mi a bemerk, en kik, na middel van die Troon en die vier Dieren, en na middel van die Ouderlingen a ſtaan een Lam, as geslacht, die a hab ſeven Hoorns, en ſeven Oogen, welk ben die ſeven Geeſten van God, die ben geſtiert na allemaal Landen.

7. En Em a kom, en a neem die Boek ut die rechter Hand van Em, die a ſet op die Troon.

8. En toen Em a neem die Boek, da die vier Dieren, en die vier en twintig Ouderlingen a vall neer navoor die Lam, en elkeen a hab Harpen, en gouden Reuk-Vaten, voll met Reukwerk, welk ben die Gebeden van die Heiligen.

9. En ſender a ſing een nieuwe Sang, en a ſee: Joe ben waerdig vor neem die Boek, en vor open

ſi

ſi Segels; want Joe ben geslacht, en ka koop ons voor God met Joe Bloed, ut allemaal Geslachten, en Taalen, en Volk, en Natien.

10. En Joe ka maak ons Koningen en Prieſters voor ons God; en ons ſal regeer as Koningen op die Aarde.

11. En mi a kik, en a hoor een Stem van veel Engels rond om die Troon, en die vier leevendige Dieren, en die Ouderlingen; en die Getal van ſonder a wees veel duſend maal duſend.

12. En ſender a ſee met groot Stem: Die Lam, die geslacht ben, ben waerdig vor ontvang Kracht, en Rikdom, en Wiesheid, en Sterkte, en Eere, en Heerlikheid, en Loof.

13. En elk Creatur, die ben nabinne die Hemel, en op die Aarde, en na onder die Aarde, en nabinne die See, en allegaar, wat ben nabinne dieſelvde, mi a hoor ſee: Na Em, die ſet op die Troon, en na die Lam wees die Dank, en die Eere, en die Heerlikheid, en die Macht van Eewigheid tot Eewigheid.

14. En die vier Dieren a ſee: Amen! En die vier en twintig Ouderlingen a vall neer, en a bed Em aan, die leev van Eewigheid tot Eewigheid.

Die 6 Capitel.

En mi a kik, dat die Lam a open een van die Segels, en mi a hoor een van die vier Dieren ſee, glik as met een Donder-Stem: Kom, en kik.

2. En mi a kik, en kik, een wett Paerd, en die a ſet op die, a hab een Boog; en na Em a word gegeven een Kroon, en Em a loop ut as een Overwinner, en dat em a ſal overwin.

3. En toen Em a open die tweede Segel, da mi a hoor, dat die tweede van die Dieren a see: Kom, en kik.

4. En een ander rooje Paerd a loop ut, en na em, die a set op die; a word gegeven, vor neem die Vrede van die Aarde, en dat sender a sal slacht malkander; en een groot Sweerd a word gegeven na em.

5. En toen Em a open die derde Segel, soo mi a hoor, dat die derde van die Dieren a see: Kom, en kik. En mi a kik, en kik, een swart Paerd, en die a set op die, a hab een Waag na si Hand.

6. En mi a hoor een Stem onder die vier Dieren, die a see: Een Maat Tarw voor een Penning, en een Maat Geerst voor een Penning, en na die Olie en Wien joe no doe Skade.

7. En toen Em a open die vierde Segel, da mi a hoor, dat die Stem van die vierde Dier a see: Kom, en kik.

8. En mi a kik, en kik, een bleek Paerd, en die Naam van em, die a set op die, a wees die Dood; en die Hell a volg met em. En na sender a word Macht gegeven, vor maak dood die vierde Part van die Aarde met die Sweerd en Honger, en met die Dood, en door die wilde Beesten op die Aarde.

9. En toen Em a open die vyfde Segel, da mi a kik na onder die Altaar die Sielen van sender, die a wees geslacht, om die will van die Woord van God, en om die will van die Getugnis, die sender a hab.

10. En sender a roep met groot Stem, en a see: Heere, Joe, die Heilige en Waarachtige! hoe lang

Joe

Joe no oordeel en no wreek ons Bloed na ſender, die woon op die Aarde?

11. En na elkeen a word gegeven een wett Kleed, en na ſender a word geſproken, dat ſender a ſal ruſt een kleen Tid nochal, tee dat ſender Met-Dienſt-Knechten en ſender Broeders, die a ſal word gedood, glik as ſender, a ka kom vollkom daar ookal.

12. En mi a kik, dat Em a open die ſeſte Segel; en kik, een groot Aardbeeving a kom, en die Son a kom ſwart, as een Haar-Sack, en die Maan a word glik as Bloed.

13. En die Sterren van die Hemel a vall neer op die Aarde, glik as een Viegie-Boom gooy af ſi onriep Viegies, as em word beweegt van een groot Wind.

14. En die Hemel a wiek wee, glik as een Boek, die a word teſamen gerollt, en allemaal Bergen en Eilanden a word beweegt ut van ſender Plek.

15. En die Koningen van die Aarde, en die Overſten, en die Riken, en die Hoofdmans, en die Machtigen, en allemaal Dienſt-Knechten en Vriemans a verberg ſender nabinne die Hoolen, en nabinne die Klippen van die Bergen.

16. En a ſee na die Bergen en na die Klippen: Vall over ons, en verberg ons van die Aangeſicht van diejeen, die ſet op die Troon, en van die Toorn van die Lam.

17. Want die groot Dag van ſi Toorn ka kom, en wie kan beſtaan?

3. En toen Em a open die tweede Segel, da mi a hoor, dat die tweede van die Dieren a see: Kom en kik.

4. En een ander rooje Paerd a loop ut, en na em, die a set op die; a word gegeven, vor neer die Vrede van die Aarde, en dat sender a sal slacht malkander; en een groot Sweerd a word gegeve na em.

5. En toen Em a open die derde Segel, soo mi a hoor, dat die derde van die Dieren a see: Kom en kik. En mi a kik, en kik, een swart Paer en die a set op die, a hab een Waag na si Han

6. En mi a hoor een Stem onder die vier Die ren, die a see: Een Maat Tarw voor een Pen ning, en een Maat Geerst voor een Penning, e na die Olie en Wien joe no doe Skade.

7. En toen Em a open die vierde Segel, da mi a hoor, dat die Stem van die vierde Dier a see Kom, en kik.

8. En mi a kik, en kik, een bleek Paerd, e die Naam van em, die a set op die, a wees de Dood, en die Hell a volg met em. En na sender a word Macht gegeven, vor maak dood die vier de Part van die Aarde met die Sweerd en Hon ger, en met die Dood, en door die wilde Beeste op die Aarde.

9. En toen Em a open die vyfde Segel, da mi kik na onder die Altaar die Sielen van sender, die a wees geslacht, om die will van die Woord van God, en om die will van die Getugnis, die sender a hab.

10. En sender a roep met groot Stem, en a see: Heere, Joe, die Heilige en Waarachtige! hoe lang

Joe

ſegelt; van die Stam van Joſeph twaalf duſend verſegelt; van die Stam van Benjamin twaalf duſend verſegelt;

9. Afteraan mi a kik, en kik, een groot Hoop Volk, die niemand a kan vor tell, ut van allemaal Natien en Geslachten, en Volk en Taalen; die a ſtaan navoor die Troon, en navoor die Lam, gekleedt met lange wette Kleeren, en Palm-Takkies in ſender Handen.

10. En die a roep met groot Stem, en a ſee: Heil wees na ons God, die ſet op die Troon, en na die Lam.

11. En allemaal Engels a ſtaan rondom die Troon en rond om die Ouderlingen, en rond om die vier Dieren, en a vall neer navoor die Troon op ſender Aangeſicht, en a bed God aan,

12. En a ſee: Amen, die Segen, en die Heerlikheid, en die Wiesheid, en die Dank, en die Pries, en die Kracht, en die Sterkte, wees na ons God, van Eewigheid tot Eewigheid. Amen!

13. En een van die Ouderlingen a antwoord en a ſee na mi: Wie deeſe ben, die ka kleed met die lange wette Kleeren? en van waar ſender ka kom?

14. En mi a ſee na em: Heere, joe weet die. En em a ſee na mi: Deeſe ben ſender, die ka kom ut van groote Droefnis, en ka waſch ſender lange Kleeren, en ka maak ſender lange Kleeren wett in die Bloed van die Lam.

15. Voordaarom ſender ben navoor die Troon van God, en dien Em Dag en Nacht nabinne ſi Tempel. En Em, die ſet op die Troon, ſal woon over ſender.

16. Sender ne ſal honger meer, ſender ook no

ſal dorſt meer, die Son ook no ſal vall op ſender, of eenigſte Heet.

17. Want die Lam, die ben na middel van die Troon ſal voed ſender, as een Herder, en ſal ley ſender na die Spring van die leevendig Water; en God ſal veeg af allemaal Traanen van ſender Oogen.

Die 8 Capitel.

En toen Em a open die ſevende Segel, da een Stillte a kom nabinne die Hemel, omtrent van een half Uur.

2. En mi a kik die ſeven Engels, die a ſtaan navoor God, en na ſender a word gegeven ſeven Baſuynen.

3. En een ander Engel a kom, en a ſtaan by die Altaar, en a hab een goud Reuk-Vat; en na em a word gegeven moeſchi Reuk-Werk, dat em a ſal gie na die Gebeden van all die Heiligen, op die goud Altaar, die ben navoor die Troon.

4. En die Smook van die Reuk-Werk, met die Gebeden van die Heiligen a gaan op van die Engel ſi Hand, navoor God.

5. En die Engel a neem die Reuk-Vat, en a voell die met Vuur van die Altaar, en a gooy die op die Aarde; en daar a geſkied Stemmen, en Donder, en Blikſem en Aardbeeving.

6. En die ſeven Engels, die a hab die ſeven Baſuynen, a maak ſender bereid, vor blaas die Baſuynen.

7. En die eerſte Engel a blaas die Baſuyn. En daar a kom Hagel en Vuur, gemingelt met Bloed, en a vall op die Aarde, en die derde Part van die Boomen

Boomen a bran op, en all die groen Gras a bran op.

8. En die tweede Engel a blaas die Baſuyn. En glik as een groot Berg, die a bran met Vuur, a word gegooyt nabinne die See; en die derde Part van die See a kom Bloed.

9. En die derde Part van die Creaturen, die a wees nabinne die See, a dood, en die derde Part van die Skippen a bederv.

10. En die derde Engel a blaas die Baſuyn, en een groot Ster, die a bran as een Vlambeew, a vall af van die Hemel, en a vall op die derde Part van die Waterſtroomen, en over die Water-Springen.

11. En die Naam van die Ster a word genaamt Als; en die derde Part van die Water a kom Als, en veel Menſchen a dood van die Water, want die a ka kom ſoo bitter.

12. En die vierde Engel a blaas die Baſuyn, en die derde Part van die Son a word geslaagen, en die derde Part van die Maan, en die derde Part van die Sterren; ſoo dat die derde Part van ſender a kom verduſtert, en dat die derde Part van die Dag no a skien, en glik ſoo die Nacht ookal.

13. En mi a kik, en a hoor een Engel vlieg na middel door die Hemel, die a ſee met groot Stem: Ongeluk, Ongeluk, Ongeluk na ſender, die woon op die Aarde, voor die Stem van die drie ander Engel ſender Baſuynen, die ſal blaas nochal.

Die 9 Capitel.

En die vyfde Engel a blaas die Baſuyn; en mi a kik een Ster, die a ka vall af van die Hemel op die

die Aarde, en na em a word gegeven die Sleutel van die Put van die Afgrond.

2. En em a open die Put van die Afgrond: en een Smook a kom op, ut van die Put, glik as een Smook van een groot Oven; en die Son en die Lucht a kom verduſtert van die Smook ut die Put.

3. En ut van die Smook a kom Springhaanen op die Aarde, en na ſender a word Macht gegeven, glik as die Scorpionen hab Macht op die Aarde.

4. En die a word geboden na ſender, dat ſender no a ſal beskadig die Gras op die Aarde, en niet een Groenſel, en niet een Boom, maar *die* Menſchen *alleen*, die no hab die Segel van God na ſender Voorhoofden.

5. En die a word gegeven na ſender, dat ſender no a ſal maak dieſelvde dood, maar vor pienig ſender vyf Maanden lang; en ſender Pien a wees glik as die Pien van een Scorpion, wanneer em ſteek een Menſch.

6. En na dieſelvde Dagen die Menſchen ſal ſoek die Dood, en no vind die; ſender ſal begeer vor ſterv, en die Dood ſal vlucht wee van ſender.

7. En die Springhaanen a wees glik as die Paerden, die ben bereid tot die Oorlog; en op ſender Hoofden die a hab glik as Kroonen van Goud, en ſender Aangeſichten a wees glik as die Aangeſichten van Menſchen.

8. En ſender a hab Haar, glik as Vrouwen-Haar, en ſender Tanden a wees glik as die Tanden van Leeuwen.

9. En ſender a hab Borſt-Wapens, glik as yſer Borſt-Wapens; en die Geraas van ſender Vlerken

a wees

a wees glik as die Geraas van Wagens, met veel Paerden, die loop na Oorlog.

10. En ſender a hab Steerten, die a wees glik as die Scorpionen, en Steekels a wees na ſender Steerten; en ſender Macht a wees, vor doe Skade na die Menſchen, vyf Maanden lang.

11. En ſender a hab een Koning over ſender, welk ben die Engel van die Afgrond; ſi Naam ben in Hebree-Taal Abbaddon, en na griekſch em hab die Naam Appollyon.

12. Die een Ongeluk ka paſſeer, kik twee Ongeluk kom noohal after deeſe.

13. En die ſeſte Engel a blaas die Baſuyn, en mi a hoor *een* Stem ut die vier Hoorns van die goud Altaar, die a wees navoor God,

14. Die a ſee na die ſeſte Engel, die a hab die Baſuyn: Loſs die vier Engels, die ben gebonden by die groot Water-Stroom Euphrates.

15. En die vier Engels a kom loſs, die a wees bereid na een Uur, en na een Dag, en na een Maand, en na een Jaar, dat ſender ſal maak dood die derde Part van die Menſchen.

16. En die Getal van die Armee van die Ruyters a wees veel duſend maal duſend, en mi a hoor ſender Getal.

17. En ſoo mi a kik die Paerden in die Geſicht, en die a ſet op ſender, dat ſender a hab vuurig en violblauw, en ſwavelachtig Borſt-Wapens, en die Hoofden van die Paerden a wees glik as die Hoofden van die Leeuwen, en ut van ſender Mond a kom Vuur, en Smook en Swavel.

18. En die derde Part van die Menſchen a word dood gemaakt door deeſe drie, door die Vuur, en

en Smook, en Swavel, die a kom ut van ſender Mond.

19. Want, ſender Macht a wees in ſender Mond: En ſender Steerten a wees glik as Slangen, en a hab Hoofden, en met dieſelvde ſender a doe Skade.

20. En die Menſchen, die a bliev over, die no a word dood gemaakt door deſe Plaagen, ſender no a bekeer van die Werken van ſender Handen, dat ſender no a ſal bed aan die Duvels, en die Afgoden van Goud, en van Silver, en van Kopper, en van Steen, en van Hout, die no kan kik, of hoor, of wandel.

21. En ſender ook no a bekeer van ſender Moord, Toverie, Hoererie en Dieferie.

Die 10 Capitel.

En mi a kik een ander ſterk Engel, die a kom neer van die Hemel, die a wees gekleedt met een Wolk, en een Regenboog a wees op ſi Hoofd, en ſi Aangeſicht a wees glik as die Son, en ſi Voeten glik as Pilaars van Vuur.

2. En em a hab na ſi Hand een Boekje, die a wees geopend, en em a ſet ſi rechter Voet op die See, en die ſlinker Voet op die Aarde.

3. En em a roep met een groot Stem, glik as een Leeuw skreuw: En toen em a roep, da die ſeven Donder a ſpreek ſender Stemmen.

4. En toen die ſeven Donder a ka ſpreek ſender Stemmen, da mi a will skriev ſender; en mi a hoor een Stem van die Hemel, die a ſee na mi; Verſegel, wat die ſeven Donder ka ſpreek, en no skriev dieſelvde.

5. En

5. En die Engel, die mi a kik ſtaan op die See, en op die Aarde, a lecht op ſi rechter Hand na die Hemel,

6. En a ſweer by Em, die leev van Eewigheid tot Eewigheid, die ka maak die Hemel, en wat ben nabinne, en die Aarde, en wat ben nabinne, en die See, en wat ben nabinne, dat verder no ſal wees een Tid meer.

7. Maar na die Dagen van die ſeveride Engel ſi Stem, wanneer em ſal blaas die Baſuyn, dan ſal word vollend die Verborgenheid van God, ſoo as Em ka verkondig na ſi Dienſt-Knechten en Propheeten.

8. En die Stem, die mi a ka hoor van die Hemel, a ſpreek met mi weeraan, en a ſee: Loop hen, neem die geopend Boekje van die Engel ſi Hand, die a ſtaan op die See, en op die Aarde.

9. En mi a loop hen na die Engel, en a ſee na em: Gie na mi die Boekje. En em a ſee na mi: Neem die en jeet die op; en die ſal kniep joe nabinne joe Buk, maar nabinne joe Mond die ſal wees ſoet, glik as Honing.

10. En mi a neem die Boekje ut die Hand van die Engel, en a jeet die op; en die a wees ſoet nabinne mi Mond, glik as Honing, en toen mi a ka jeet die, da die a kniep mi nabinne mi Buk.

11. En em a ſee na mi: Joe moet prophecey weeraan navoór moelchi Volk, en Natien en Taalen, en navoor veel Koningen.

Die 11 Capitel.

En na mi a word gegeven een Rietſtok, glik as een Meet-Roed. En die Engel a ſtaan en a ſee: Stuan op,

en

en meet die Tempel van God, en die Altaar, en ſender, die bed aan nabinne die.

2. Maar die Voorhof, die ben butten van die Tempel, die joe gooy ut, en no meet die, want em ben gegeven na die Heidens; en ſender ſal vertrap die heilig Stadt twee en veertig Maanden lang.

3. En mi will gie na mi twee Getugens (Macht), en ſender ſal prophecey duſend twee hondert en ſeſtig Dagen, gekloeds in Sakken.

4. Deeſe ben die twee Olief-Boomen, en twee Kandelaars, die ſtaan navoor die God van die Aarde.

5. En as iemand will doe Skade na ſender, ſoo die Vuur ſal kom ut van ſender Mond, en ſal verteer ſender Vyanden, en as iemand will beskadig ſender, die moet word dood gemaakt op ſoo Manier.

6. Deeſe hab Macht vor slot die Hemel, dat die Regen no vall na die Dagen van ſender Propheceying; en ſender hab Macht over die Water, vor draai die na Bloed, en vor slaa die Aarde met all Soort van Plaagen, ſoo dikwils as ſender will.

7. En wanneer ſender ka endig ſender Getugnis, dan die Beeſt, die kom op ut die Afgrond, ſal maak een Oorlog tegen ſender, en ſal overwin ſender, en ſal maak ſender dood.

8. En ſender dooje Lichaamen ſal lee na die Straaten van die groote Stadt, die geeſtlik word genaamt die Sodoma en Egypten, waar ook ons Heere ben gekroeſigt.

9. En ſom van die Volk, en Geslachten, en Taalen, en Natien ſal kik ſender dooje Lichaamen, drie Dagen en een half, en no lat die toe, dat ſender Lichaamen word gelegt nabinne die Graven.

10. En

10. En ſender, die woon op die Aarde, ſal wees bli over ſender, en leev vrolik; en ſender ſal ſtier Gaven na malkander; voordoor deeſe twee Propheeten a pienig ſender, die a woon op die Aarde.

11. En after die drie Dagen en een half, da die Geeſt van Leev van God a kom nabinne ſender; en ſender a ſtaan op ſender Voeten, en een groot Vrees a vall op diejeen, die a kik ſender.

12. En ſender a hoor een groot Stem ût van die Hemel, die a ſee na ſender: Kom op, hieſoo. En ſender a vaar op na die Hemel, in een Wolk, en ſender Vyanden a kik ſender.

13. En een groot Aardbeeving a geſkied na dieſelvde Uur, en die tiende Part van die Stadt a vall, en ſeven duſend Naamen van Menſchen a word dood gemaakt in die Aardbeeving: en die ander ſender a verſkrik, en a gie die Eer na die God van die Hemel.

14. Die tweede Ongeluk ka paſſeer; kik, die derde Ongeluk kom gauw.

15. En die ſevende Engel a blaas die Baſuyn; en groot Stemmen a geskied nabinne die Hemel, die a ſee: Die Koningriken van die Werld ka kom (die Koningriken) van ons Heere en ſi Chriſtus; en Em ſal regeer van Eewigheid tot Eewigheid.

16. En die vier en twintig Ouderlingen, die a ſet navoor God, op ſender Troonen, a vall neer op ſender Aangeſichten, en a bed God aan;

17. En a ſee: Ons dank Joe, Heere, allmachtige God; die ben, en die a wees, en die ſal kom, dat Joe ka neem aan Joe groote Kracht, en regeer as Koning.

die Aarde, en na em a word gegeven die Sleute van die Put van die Afgrond.

2. En em a open die Put van die Afgrond: e een Smook a kom op, ut van die Put, glik a een Smook van een groot Oven; en die Son e die Lucht a kom verduſtert van die Smook ut d Put.

3. En ut van die Smook a kom Springhaanen u die Aarde, en na ſender a word Macht gegeve glik as die Scorpionen hab Macht op die Aarde.

4. En die a word geboden na ſender, dat ſende no a ſal beskadig die Gras op die Aarde, en n een Groenſel, en niet een Boom, maar *die* Me ſchen *alleen*, die no hab die Segel van God *na* ie der Voorhoofden.

5. En die a word gegeven na ſender, dat ſende no a ſal maak dieſelvde dood, maar vor pienig fo der vyf Maanden lang; en ſender Pien a wees g as die Pien van een Scorpion, wanneer em ſteek een Menſch.

6. En na dieſelvde Dagen die Menſchen ſal ſoek die Dood, en no vind die; ſender ſal begeer o ſterv, en die Dood ſal vlucht woe van ſender.

7. En die Springhaanen a wees glik as die Paarden, die ben bereid tot die Oorlog; en op ſende Hoofden die a hab glik as Kroonen van Goud, e ſender Aangeſichten a wees glik as die Aangeſichten van Menſchen.

8. En ſender a hab Haar, glik as Vrouwen-Haar, en ſender Tanden a wees glik as die Tanden van Leeuwen.

9. En ſender a hab Borſt-Wapens, glik as yſer Borſt-Wapens; en die Geraas van ſender Vlerken

a wees

wees glik as die Geraas van Wagens, met veel aerden, die loop na Oorlog.

10. En ſender a hab Steerten, die a wees glik s die Scorpionen, en Steekels a wees na ſender teerten; en ſender Macht a wees, vor doe Skade a die Menſchen, vyf Maanden lang.

11. En ſender a hab een Koning over ſender, relk ben die Engel van die Afgrond; ſi Naam ben a Hebree-Taal Abbaddon, en na griekſch em hab ie Naam Appollyon.

12. Die een Ongeluk ka paſſeer, kik twee Oneluk kom nochal after deeſe.

13. En die ſeſte Engel a blaas die Baſuyn, en mi hoor *een* Stem ut die vier Hoorns van die goud Altaar, die a wees navoor God.

14. Die a ſee na die ſeſte Engel, die a hab die Baſuyn: Loſs die vier Engels, die ben gebonden by die groot Water-Stroom Euphrates.

15. En die vier Engels a kom loſs, die a wees bereid na een Uur, en na een Dag, en na een Maand, en na een Jaar, dat ſender ſal maak dood die derde Part van die Menſchen.

16. En die Getal van die Armee van die Ruyters a wees veel duſend maal duſend, en mi a hoor ſender Getal.

17. En ſoo mi a kik die Paerden in die Geſicht, en die a ſet op ſender, dat ſender a hab vuurig en violblauw, en ſwavelachtig Borſt-Wapens, en die Hoofden van die Paerden a wees glik as die Hoofden van die Leeuwen, en ut van ſender Mond a kom Vuur, en Smook en Swavel.

18. En die derde Part van die Menſchen a word dood gemaakt door deeſe drie, door die Vuur, en

14. En na die Vrouw a word gegeven twee Vlerken, glik as die Vlerken van een groot Arend, dat em a ſal vlieg na die Woeſtyne, na ſi Plaats, daar em a ſal hab ſi Naaring een Tid en (twee) Tiden, en een half Tid, butten van die Aangeſicht van die Slang.

15. En die Slang a gooy ut van ſi Mond after die Vrouw een Water, as een Stroom, dat die Stroom a ſal verſup em.

16. Maar die Aarde a help die Vrouw, en a open ſi Mond, en a verſlok die Stroom, die die Draak a ka gooy ut van ſi Mond.

17. En die Draak a kom goe quaat na die Vrouw, en a loop hen, voo maak Oorlóg met die ander ſender van die Vrouw ſi Saad, die hou die Geboden van God, en hab die Getugnis van Jeſus Chriſtus.

18. En mi a ſtaan na die Sand van die See.

Die 13 Capitel.

En mi a kik een Beeſt, die a kom op van die See, die a hab ſeven Hoofden en tien Hoorns, en op ſi Hoorns tien Kroonen, en op ſi Hoofden die Naam van (Gods-) Laſtering.

2. En die Beeſt, die mi a kik, a wees glik as een Leopard, en ſi Voeten glik as die Voeten van een Beer, en ſi Mond glik as die Mond van een Leeuw; en die Draak a gie na em ſi Kracht, en ſi Troon, en ſi groote Macht;

3. En mi a kik een van ſi Hoofden, glik as die a wees verwond tee na die Dood, en ſi doodlik Wond a kom genees; en die geheele Aarde a verwonder after die Beeſt.

4. En

4. En a bed die Draak aan, dié a ka gie die Macht na die Beeſt, en a bed die Beeſt aan, en a ſee: Wie ben glik die Beeſt? en wie kan maak Oorlog tegen em?

5. En na dieſelvde a word gegeven een Mond, vor ſpreek groote Dingen en (Gods-) Laſtering; en na em a word Macht gegeven, dat die a ſal duur met em twee en veertig Maanden lang.

6. En em a open ſi Mond tot Laſtering tegen God, vor laſter ſi Naam, en ſi Tabernakel, en ſender, die woon nabinne die Hemel.

7. En die a word gegeven na em, vor ſtrie tegen die Heiligen, en vor overwin ſender; en na em a word Macht gegeven over allemaal Geslachten, en Taalen, en Natien.

8. En allemaal, die woon op die Aarde, ſal bed em aan, welk ſender Naamen no ben geskreevnn nabinne die Boek van die Leev, van die Lam, die geslacht ben, van die Begin van die Werld af.

9. As iemand hab Ooren, die hoor!

10. As iemand breng (ander) na die Gevangnis, die loop (ſelv) na die Gevangnis; as iemand maak dood met die Sweerd, die moet ſelv word dood gemaakt met die Sweerd. Hier ben die Geduld en Gloof van die Heiligen.

11. En mi a kik een ander Beeſt, die a kom op ut die Aarde, en die a hab twee Hoorns, glik as die Lam, en a ſpreek glik as die Draak.

12. En die doe all die Macht van die eerſte Beeſt navoor em, en maak dat die Aarde, en ſender, die woon op die, ſal bed die eerſte Beeſt aan, welk ſi doodlik Wond a ka genees.

13. En em doe groot Teekens, ſoo dat em maak

18. En die Natien a ka kom toornig, en Jo Toorn ka kom, en die Tid van die Doojen, da ſender ſal word geoordeelt, en dat Joe ſal gie d Loon na Joe Dienſt-Knechten, die Propheeten, e na die Heiligen, en na ſender, die vrees Joe Naa na die kleene en die groote, en dat Joe ſal beder ſender, die bederv die Aarde.

19. En die Tempel van God a word geopen nabinne die Hemel, en die Ark van ſi Teſtamen a wees vor kik nabinne die Tempel. En daar geskied Blikſem, en Stemmen, en Donder, en Aar beeving, en een groot Hagel.

Die 12 Capitel.

En een groot Teeken a verskien nabinne die H mel; Een Vrouw, die a wees gekleedt met d Son, en die Maan a wees na onder ſi Voeten, e em a hab een Kroon van twaalf Sterren op ſi Hoo

2. En em a wees ſwanger, en a roep ut, en wees na Kinds-Nood, en a hab groot Pien, v word verloſt.

3. En een ander Teeken a verskien nabinne d Hemel, en kik, daar a wees een groot rooje Draa die a hab ſeven Hoofden, en tien Hoorns, en o ſi Hoofden ſeven Kroonen.

4. En ſi Steert a trek die derde Part van d Sterren van die Hemel, en a gooy ſender op d Aarde. En die Draak a ſtaan navoor die Vrouw die a ſal baar, voor dat, wanneer dieſelvde a ſa ka baar ſi Kind, em a kan slok die op.

5. En em a baar een Soon, een Man-Beeld, di a ſal regeer allemaal Heidens (Natien) met een yſer

Staa

as een Stem van moeſchi Water, en as een Stem van een groot Donder, en die Stem, die mi a hoor, a wees glik as die Harp-Speelers, die a ſpeel op ſender Harpen.

3. En ſender a ſing glik as een nieuwe Sang navoor die Troon, en navoor die vier Dieren, en navoor die Ouderlingen; en niemand a kan leer die Sang, as alleen die hondert en vier en veertig duſend, die ben gekoopt van die Aarde.

4. Deeſe ben ſender, die no ben beſmet met Vrouwen, want ſender ben Jongvrouwen, en volg die Lam, waar Em loop hen. Deeſe ben gekoopt ut van die Menſchen tot Eerſtelingen voor God, en voor die Lam.

5. En niet een Valſchheid a wees vor vind in ſender Mond, want ſender ben onſtraflik navoor die Troon van God.

6. En mi a kik een ander Engel, die a vlieg na middel door die Hemel, die a hab een eewig Evangelium, vor verkondig na ſender, die ſet en woon op die Aarde, en na allemaal Natien en Geſlachten, en Taalen en Volk;

7. En die a ſee met groot Stem: Vrees God, en gie na Em die Heerlikheid, want die Uur van ſi Oordeel ka kom; en bed aan Em, die ka maak die Hemel en die Aarde, en die See en die Water-Springen.

8. En een ander Engel a volg, die a ſee: Em ka vall, em ka vall, Babylon, die groot Stadt; want em ka gie na allemaal Natien vor drink van die Wien van ſi Hoererie.

9. En die derde Engel a volg ſender, die a ſee met groot Stem: As iemand bed die Beeſt aan, en

ſi Beeld, en neem die Merk-Teeken na ſi Voorhoofd, of na ſi Hand;

10. Die ſal drink ookal ut die Wien van die Toorn van God, die ben ingeskenkt, ongemingelt, in die Drink-Beeker van ſi Toorn; en ſal word gepienigt met Vuur en met Swavel, navoor die Aangeſicht van die heilig Engels, en navoor die Lam.

11. En die Smook van ſender Pien ſal vaar op van Eewigheid tot Eewigheid, en ſender no hab Ruſt Dag en Nacht, die bed die Beeſt aan en ſi Beeld, en as iemand ontvang die Merk-Teeken van ſi Naam.

12. Hier ben die Geduld van die Heiligen; hier ſender ben, die hou die Geboden van God, en die Gloof van Jeſus.

13. En mi a hoor een Stem ut van die Hemel, die a ſee na mi: Skriev: Salig ben die Doojen, die ſterv in die Heere, van noe af. Ja, die Geeſt ſee, dat ſender ruſt van ſender Arbeid, want ſender Werken volg ſender.

14. En mi a kik, en kik da een wette Wolk, en een a ſet op die Wolk, glik as een Menſch ſi Soon, die a hab een goud Kroon op ſi Hoofd, en een skerp Snie-Mes na ſi Hand.

15. En een ander Engel a kom ut van die Tempel, die a roep met groot Stem na em, die a ſet op die Wolk: Stier joe Snie-Mes, en maay; want die Uur vor maay ka kom, want die Oogſt van die Aarde ka kom rip.

16. En Em, die a ſet op die Wolk, a ſtier ſi Snie-Mes over die Aarde, en die Aarde a word gemaayt.

17. En een ander Engel a kom ut van die Tempel,

pel, die ben in die Hemel, die a hab een skerp Snie-Mes ookal.

18. En een ander Engel a kom ut van die Altaar, die a hab Macht over die Vuur; en a roep met grpot Geskreuw na en, die a hab die skerp Snie-Mes, en a see: Stier joe skerp Snie-Mes, en snie die Wientrosfen van die Wiengart van die Aarde, want si Druvies ben rip.

19. En die Engel a stier si Snie-Mes over die Aarde, en a snie die Wien-Ranken van die Aarde, en a gooy die na die groot Wien-Pors van die Toorn van God.

20. En die Wien-Pors a word getrapt buiten van die Stadt, en Blood a kom ut van die Wien-Pors, toe na die Toomen van die Paerden, door dusend ses hondert Stadien.

Die 15 Capitel.

En mi a kik een ander Teeken nabinne die Hemel, die a wees groot en wonderbaar: seven Engels, die a hab die seven laatste Plaagen, want met dieselvde ben die Toorn van God vollendigt.

2. En mi a kik glik as een See van Glas, gemingelt met Vuur, en sender, die a ka overwin die Beest en si Beeld, en si Merk-Teeken, en die Getal van si Naam, dat sender staan na die Glas-See, en a hab die Harpen van God.

3. En sender a sing die Sang van Mose, die Dienst-Kneght van God, en die Sang van die Lam, en a see: Heere, allmachtige God, groot en wondervoll ben Joe Werken, rechtveerdig en waarachtig ben Joe Paden, Joe, die Koning van die Heiligen!

ookal Vuur vall af, van die Hemel op die Aarde navoor die Oogen van die Menschen;

14. En verley sender, die woon op die Aarde om die will van die Teekens, die ben gegeven em vor doe navoor die Oogen van die Beest; s see na sender, die woon op die Aarde, dat se der sal maak een Beeld voor die Beest, welk a hab die Word van die Sweerd, en a ka kom le vendig.

15. En die a word gegeven na em, vor gie n die Beeld van die Beest die Geest, dat die Bee van die Beest a sal spreek ookal, en maak, dat se der, die no a will bod die Beeld van die Beest a a sal word dood gemaakt.

16. En maak allegaar, die Kleene en die Gro te, die Riken en die Povers, die Vrie en de Dienst-Knechten, dat em kan gie na sender ee Merk-Teeken na sender rechter Hand, of na se der Voorhoofd.

17. Dat niemand kan koop, of verkoop, sonde dat em hab die Merk-Teeken, of die Naam va die Beest, of die Getal van si Naam.

18. Hier ben Wiesheid! Wie hab Verstand, la reeken die Getal van die Beest; want die ben ee Getal van een Menseh, en si Getal ben ses hon dert en ses en sestig.

Die 14 Capitel.

En mi a kik een Lam, die a staan op die Berg Zion, en met Em hondert en vier en veertig du send, die a hab die Naam van si Vader geskreeven na sender Voorhoofden.

2. En mi a hoor een Stem van die Hemel, glik as

een Dooje; en elk leevendig Stel a dood nabinne die See.

4. En die derde Engel a ſtort ut ſi Skaal nabinne die Water-Stroomen en nabinne die Water-Springen, en ſender a kom Bloed.

5. En mi a hoor die Engel van die Water ſee: Heere, die ben, en die a wees, en die Heilige! Joe ben rechtveerdig, dat Joe ka oordeel deeſe Dingen.

6. Want ſender ka ſtort ut die Bloed van die Heiligen, en van die Propheeten, en Bloed Joe ka gie na ſender vor drink ookal; want ſender ben die waerdig.

7. En mi a hoor een ander Engel van die Altaar ſee: Ja, Heere, Joe, die almachtig God! Joe Oordeelen ben waarachtig en rechtveerdig.

8. En die vierde Engel a ſtort ut ſi Skaal in die Son, en die a word gegeven na om vir maak na die Menſchen heet met Vuur.

9. En die Menſchen a bran veul groot Heet, en a laſter die Naam van God, die hab Macht over deeſe Plaagen; en ſender no a bekeer, vor gie Eer na Em.

10. En die vyfde Engel a ſtort ut ſi Skaal op die Troon van die Beeſt; en ſi Koningrik a kom vol van Duſternis, en ſender a kauw ſender Tongen van Pien.

11. En ſender a laſter die God van die Hemel van wegen ſender Pien, en van wegen ſender Sweeringen; en no a bekeer ſender van ſender Werken.

12. En die ſeſte Engel a ſtort ut ſi Skaal op die groot Water-Stroom Euphrates; en die Water van

die-

dieſelvde a verdroog, voor dat die Pad a ſal kom bereid voor die Koningen, die ſal kom van die Oost.

13. En mi a kik, ut die Mond van die Draak, en ut die Mond van die Beeſt, en ut die Mond van die valſche Propheet a kom ut drie onreine Geeſten, glik as die Vroſchen.

14. En ſender ben Geeſten van die Duvel, die doe Teekens, en loop ut na die Koningen van die Aarde, en na die geheele Werld, vor vergaader ſender tot die Strie, op die groot Dag van die allmachtig God.

15. Kik, mi kom as een Dief. Salig em ben, die wach, en bewaar ſi Kleeren, dat em no wandel naakt, en dat niemand kik ſi Skaamte.

16. En em a vergaader ſender na die Plaats, welk na Hebtne word genaamt Harmageddon.

17. En die ſeevende Engel a ſtort ut ſi Skaal in die Lucht; en een groot Stem a kom ut die Tempel van die Hemel, van die Troon, die a ſee: Die ka geskied.

18. En daar a geskied Stemmen, en Donder, en Blikſem; en een groot Aardbeeving a kom, ſoodaanig as no ka wees, van ſens Menſchen ka wees op die Aarde, een ſoodaanig Aardbeeving, en ſoo groot.

19. En die groot Stadt a skur na drie Part, en die Steden van die Heidens a vall, en Babylon, die groote, a kom in Gedachtenis navoor God, vor gie na em die Drink-Beeker van die Wien van ſi grimmige Toorn.

20. En allemaal Eilanden a vlucht wee, en die Bergen no a wees vor vind.

21. En

21. En een groot Hagel, (elkeen Steen) as een Centner ſwaar, a vall van die Hemel op die Menſchen; en die Menſchen a laſter God van wegens die Plaag van die Hagel: want die Plaag van dieſelvde a wees goe groot.

Die 17 Capitel.

En een van die ſeven Engels, die a hab die ſeven Skaalen, a kom, a ſpreek met mi, en a ſee na mi: Kom, mi will wies na joe die Oordeel vad die groot Hoer, die ſet op veil Waters:

2. Met welk die Komingen van die Aarde hê hoer, en ſender, die woon op die Aarde, ha kom dronk van die Wien van ſi Hoererie.

3. En en a breng mi wec in die Geeſt na een Woeſtyne, en mi a kik een Vrouw, die a ſet op een Skarlak-rooje Beeſt, die a wees voll met Naamen van Laſterling, en a hab ſeven Hoofden en tien Hoorns.

4. En die Vrouw a wees gekleedt met Skarlaken en Purpur, en vercierd met Goud en koſtlik Steenen en Perlen, en en a hab een goud Drink-Beeker na ſi Hand, voll van Grouwels en Onreinigheid van ſi Hoererie.

5. En na ſi Voorhoofd a wees geſkreven een Naam: „Die Geheimnis; Babylon die groote, die Moeder van die Hoererie, en van allemaal Grouwels op die Aarde.“

6. En mi a kik, dat die Vrouw a wees dronk van die Bloed van die Heiligen, en van die Bloed van die Getugens van Jeſus.

7. En die Engel a ſee na mi: Voorwaarom joe verwonder joe? Mi will ſee na joe die Geheimnis van

van die Vrouw, en van die Beeſt, die draag em, en die hab ſeven Hoofden en tien Hoorns.

8. Die Beeſt, die joe ka kik, ka wees, en ben niet, en ſal kom op weeraan ut die Afgrond, en ſal vaar wee na die Bederv; en ſender, die woon op die Aarde, ſal verwonder ſender, (welk ſender Naamen no ſtaan geskreeven nabinne die Boek van Leev, van die Begin van die Werld af) wanneer ſender kik die Beeſt, dat die ka wees, en no ben, maski die ben doch.

9. En hier ben die Sin, die hab Wiesheid. Die ſeven Hoofden ben ſeven Bergen, op welk die Vrouw ſet, en ben ſeven Koningen ookal.

10. *Vyf* ka vall, die *Een* ben, en die *ander* no ka kom nochal; en wanneer em kom, ſoo em moet blier een kort Tid.

11. En die Beeſt, die ka wees, en no ben, die ben die achte, en ben van die Seven, en vaar wee na die Bederv.

12. En die tien Hoorns, die joe ka kik, ben tien Koningen, die no ka ontvang die Koningrik nochal; maar as Koningen ſender ſal ontvang Macht met die Beeſt een Uur.

13. Deeſe hab een Meening, en ſal gie ſender Kracht en Macht na die Beeſt.

14. Deeſe ſal maak Oorlog tegen die Lam, en die Lam ſal overwin ſender, want Em ben een Heer van allemaal Heeren, en een Koning van allemaal Koningen; en met Em ben die Geroepene, en Utverkieſene, en Gloofige.

15. En em a ſee na mi: Die Waters, die joe ka kik, daar die Hoer ſet, ben Volk, en groot Meenigte van Menſchen, en Natien, en Taalen.

16. En

16. En die tien Hoorns, die joe ka kik op die Beest, sender sal haat die Hoer, en sal maak em woest, en naakt, en sal jeet si Vleesch, en sal verbran em met Vuur.

17. Want God ka gie die nabinne sender Hert, vor doe si Meening, en vor doe een en dieselvde Meening, en vor gie sender Koningrik na die Beest, tee dat die Woorden van God sal kom vollendigt.

18. En die Vrouw, die joe ka kik, ben die groote Stadt, die hab die Koningrik over die Koningen op die Aarde.

Die 18 Capitel.

En afteraan mi a kik een ander Engel, die a kom neer van die Hemel, die a hab een groot Macht, en die Aarde a kom verlicht van si Heerlikheid.

2. En em a roep ut machtig, met een groot Stem, en a see: Babylon, die groote, ka vall, em ka vall, en ka kom een Wonaastadt van die Duvels, en een Bewaar-Plaats vor allemaal onrein en haatlik Vogels.

3. Want allemaal Natien ka drink van die Toorn-Wien van si Hoererie, en die Koningen op die Aarde ka hoer met em, en die Koopmans op die Aarde ka kom rik van si groot Overvloet van Vleesch-Plesi.

4. En mi a hoor een ander Stem van die Hemel, die a see: Kom ut van em, jender, die ben mi Volk, dat jender no krieg Part na si Sonden, en dat jender no ontvang van si Plaagen.

5. Want si Sonden ka raak tee na die Hemel, en God ka dink op na si Ongerechtigheid.

6. Betaal *em*, soo as em ka betaal *jender*, en vergeldt

geldr en twee dobbel soo, as die accordeer met si Werken. En die Drink-Beeker, die en ka voell voor jender, die jender voell twee dobbel voor em.

7. Soo veel as en ka maak si selv heerlik, en ka hab si Vleesch-Plesi, soo veel Pien en Rouw jender gie na em. Want en see nabinne si Hert: Mi set, en mi ben een Koningin, en mi no sal weez een Weduwe, en mi nóit sal kik Rouw.

8. Voortdaarom si Plaagen sal kom op *en* Dag, die Dood, en Rouw, en Honger, en met Vuur em sal word opgebrant; want God ben sterk, die Heere, die sal oordeel em.

9. En die Koningen op die Aarde, die ka hoer met em, en ka hab sender Vleesch-Plesi met em, sal traan over em, en sal beklaag sender selv over em, wanneer sender sal kik die Smook van si Brand.

10. Sender sal staan van ver ut Vrees van si Pien, en sal see: O, Ongeluk, Ongeluk! die groote Stadt Babylon, die sterke Stadt! want na Een Uur joe Oordeel ka kom.

11. En die Koopmans op die Aarde sal traan, en draag Rouw by jender selv; voor dat niemand sal koop meer sender Negotie;

12. Die Negotie van Goud en Silver, en kostlik Steenen, en die Perlen en kostlik Linnen, en Purpur en Sie, en Skarlaken, en all Soort van welriekend Hout, en all Soort Vaten van Elfenbeen, en all Soort Vaten van kostbaar Hout, en van Kopper, en van Yser, en van Marmersteen.

13. En Kanneel, en Reukwerk, en Salv, en Wierook, en Wien, en Olie, en sien Meal, en Tarw,

en

en Vee, en Skaapen, en Paerden, en Koets-Wagens, en Lichaamen, en Sielen van Menſchen.

14. En die Vrucht van die Begeerlikheid van joe Siel ka skeyd wee van joe, en allemaal, wat a wees lekker en heerlik, ka skeyd wee van joe, en joe no ſal vind dieſelvde meer verder.

15. Die Koopmans met deeſe Negotie, die ka kom rik van em, ſal ſtaan van ver, ut Vrees van ſi Pien, en ſal traan en draag Rouw,

16. En ſee: Ongeluk! Ongeluk! o die groote Stadt, die a wees gekleedt met koſtlik Linnen, en Purpur en Skarlaken, en a wees vercierd met Goud, en met koſtlik Steenen, en Perlen! want na een eenig Uur ſoo een groot Rikdom ka kom tot niet-metal.

17. En allemaal Skip-Meeſters, en elkeen Compagnie in die Skippen, en die Skip-Volk, en allemaal, die hab ſender Negotie op die See, a ſtaan van ver,

18. En a skreuw, toen ſender a kik die Smook van ſi Brand, en a ſee: welk Stadt a wees glik deeſe groote Stadt?

19. En ſender a gooy Stof op ſender Hoofden, en a skreuw, en a traan, en a draag Rouw, en a ſee: Ongeluk! Ongeluk! o die groote Stadt, na welk ka kom rik ſender allemaal, die a hab Skippen na die See, van ſi Koſtbaarheid! want na een eenig Uur em ka kom verwoeſt.

20. Wees vrolik over em, o Hemel, en jender, die heilig Apoſtels en Propheeten! want God ka oordeel jender Oordeel na em.

21. En een ſterk Engel a neem op een groot Steen, glik as een Mola-Steen, en a gooy die na-

binne die See, en a ſee: Glik ſoo Babylon, die groote Stadt, ſal word vergooyt met een Storm, en no ſal wees vor vind meer.

22. En die Stem van Sangers en Harp-Speelers, en Fluiters, en Baſuyn-Blaaſers no ſal wees vor hoor meer nabinne joe; en geen Ambachtman van eenigſte Ambacht ſal wees vor vind meer nabinne joe; en die Stem van die Mola no ſal wees vor hoor meer nabinne joe.

23. En die Licht van die Keers no ſal skien meer nabinne joe; en die Stem van die Bruidegom en die Bruid no ſal wees vor hoor meer nabinne joe; want joe Koopmans a wees die groote Heeren op die Aarde, want allemaal Natien ka word verleyd door joe Toverie.

24. En die Bloed van die Propheeten en Heiligen ben vor vind nabinne em, en (die Bloed) van ſender allemaal, die ben geslacht op die Aarde.

Die 19 Capitel.

Afteraan mi a hoor een groot Stem van moeſchi Volk nabinne die Hemel, die a ſee: Hallelujah! Die Saligheid, en die Heerlikheid, en die Eere, en die Kracht wees na God, ons Heere.

2. Want ſi Oordeelen ben waarachtig en rechtveerdig, dat Em ka veroordeel die groote Hoer, die ka bederv die Aarde met ſi Hoererie; en dat em ka wreek die Bloed van ſi Dienaars ut van ſi Hand.

3. En ſender a ſee die tweedemaal: Hallelujah! en ſi Smook ris op van Eewigheid tot Eewigheid.

4. En die vier en twintig Ouderlingen, en die vier

vier Dieren a vall neer, en a bed God aan, die a ſet op die Troon, en a ſee: Amen, Hallelujah!

5. En een Stem a kom ut van die Troon, die a ſee: Pries ons God, allemaal ſi Dienſt-Knechten, en jender, die vrees Em, die Kleene en die Groote.

6. En mi a hoor, glik as een Stem van een groot Meenigte, en glik as een Stem van groot Water, en glik as een Stem van ſterke Donder, die a ſee: Hallelujah! want die Heere, God die Allmachtige, ka neem in die Koningrik.

7. Lat ons wees bli en vrolik, en gie die Heerlikheid na Em, want die Bruiloofd van die Lam ka kom, en ſi Wif ka maak ſi ſelv bereid.

8. En die a word gegeven na em, vor doe aan ſkoon en ſien Linnen (maar die koſtlik en blinkend Linnen ben die Gerechtigheid van die Heiligen.)

9. En em a ſee na mi: Skriev: Salig ſender ben, die ben geroepen na die Bruiloofd-Avendmaal van die Lam. En em a ſee na mi: Deeſe ben waarachtige Woorden van God.

10. En mi a vall neer navoor ſi Voeten, vor bed em aan, en em a ſee na mi: Kik, dat joe no doe die, mi ben een Met-Dienſt-Knecht van joe en van joe Broeders, die hab die Getugnis van Jeſus; bed God aan. (Maar die Getugnis van Jeſus ben die Geeſt van Propheceying.)

11. En mi a kik die Hemel geopend, en kik, een wett Paerd, en die a ſet op dieſelvde, a wees genaamt getrouw en waarachtig, en Em oordeel en ſtrie met Gerechtigheid.

12. En ſi Oogen a wees glik as Vuur-Vlammen, en op ſi Hoofd em a hab veele Kroonen, en Em

a hab een Naam geskreeven, die niemand a weet, as Em ſelv;

13. En a wèes gekleedt met een Kleed, die a wees beſprinkelt met Bloed; en ſi Naam a word genaamt die Woord van God.

14. En die Armee, die ben nabinne die Hemel, a volg Em op wette Paerden, en gekleedt met wett en koſtlik skoon Linnen.

15. En ut van ſi Mond a kom een skerp Sweerd, dat Em a ſal slaa die Natien met die; en Em ſal regeer ſender met een yſer Staf; en Em trap die Wien-Pors van die Toorn en Gramskap van die allmachtig God.

16. En Em hab geskreeven op ſi Kleed, en op ſi Heep, deeſe Naam: Een Koning van allemaal Koningen, en een Heer van allemaal Heeren.

17. En mi a kik een Engel ſtaan nabinne die Son, en em a roep met groot Stem, en a ſee na allemaal Vogels, die vlieg na middel van die Hemel: Kom en vergaader jender na die Avendmaal van die groote God;

18. Dat jender jeet die Vleeſch van die Koningen, en die Vleeſch van die overſte Hoofdmans, en die Vleeſch van die Machtigen, en die Vleeſch van die Paerden, en van ſender, die ſet op dieſelvde, en die Vleeſch van allemaal, die ben vrie, en die ben Dienſt-Knechten, ſoo wel Kleene as Groote.

19. En mi a kik die Beeſt, en die Koningen op die Aarde, en ſender Armeen vergaadert, vor ſtrie tegen Em, die a ſet op die Paerd, en tegen ſi Armee.

20. En

20. En die Beeſt a word gevangen, en met em die valſche Propheet, die a ka doe die Teekens navoor em, door die em a ka verley ſender, die a ka neem die Merk-Teeken van die Beeſt, en die a bed dieſelvde Beeld aan: Deeſe twee a word leevendig gegooyt nabinne die Vuur-See, die bran met Swavel.

21. En die Reſt van ſender a word dood gemaakt met die Sweerd van diejeen, die a ſet op die Paerd, welk a kom ut van ſi Mond; en allemaal Vogels a word verſadigt van ſender Vleeſch.

Die 20 Capitel.

En mi a kik een Engel kom af van die Hemel, em a hab die Sleutel van die Afgrond, en een groot Ketting in ſi Hand.

2. En em a vaſs die Draak, die oud Slang, welk ben die Duvel en die Satanas, en a bind em duſend Jaaren.

3. En a gooy em nabinne die Afgrond, en a verslot em nabinne, en a verſegel die over em, dat em no a ſal verley die Natien meer, tee dat duſend Jaaren a ſal wees vollendigt, en afteraan em moet kom los voor een kleen Tid.

4. En mi a kik Troonen, en ſender a ſet op dieſelvde, en na ſender a word gegeven die Oordeel; en mi a kik die Sielen van ſender, die a wees onthoofd, om die will van die Getugnis van Jeſus, en voor die Woord van God, en die no a ka bed aan die Beeſt, ook niet ſi Beeld, en no a ka ontvang ſi Merk-Teeken na ſender Voorhoofd en op ſender Hand; en deeſe a leev en a regeer met Chriſtus, die duſend Jaaren.

5. Maar die ander Doojen no a kom leevendig weeraan, tee dat die dusend Jaaren a wees vollendigt. Deese ben die eerste Opstanding.

6. Salig en heilig em ben, die hab Part na die eerste Opstanding! over deese die tweede Dood no hab Macht; maar sender sal wees Priesters van God en van Christus, en sal regeer met Em, dusend Jaaren.

7. En wanneer die dusend Jaaren sal wees vollendigt, da Satan sal kom los van si Gevangnis.

8. En em sal gaan ut, vor verley die Natien, welk ben na die vier Hoekken van die Aarde, die Gog en die Magog, vor vergaader sender tot een Oorlog; die Getal van sender ben glik die Sand van die See.

9. En sender a kom op na die Breete van die Aarde, en a omcingel die Leger-Plaats van die Heiligen, en die geliefde Stadt. En die Vuur van God a vall ut van die Hemel, en a verteer sender.

10. En die Duvel, die a verley sender, a word gegooyt nabinne die Vuur- en Swavel-See, waar die Beest en die valsche Propheet a wees; en sender sal word gepienigt Dag en Nacht, van Eewigheid tot Eewigheid.

11. En mi a kik een groot wett Troon, en Em, die a set op die, voor welk si Aangesicht die Hemel en die Aarde a vlucht wee, en niet een Plaats a wees vor vind voor sender.

12. En mi a kik, die Doojen, kleen en groot, die a staan navoor God, en die Boeken a word geopend. En een ander Boek a word geopend, welk ben (die Boek) van Leev; en die Doojen a word

word geoordeelt, ut van die, wat a wees geskreeven nabinne die Boeken, soo as die a accordeer met sender Werken.

13. En die See a gie die Doojen, die a wees nabinne, en die Dood en die Hell a gie die Doojen, die a wees in sender; en sender a word geoordeelt, elkeen, soo as die a accordeer met si Werken.

14. En die Dood en die Hell a word gegooyt nabinne die Vuur-See. Deese ben die tweede Dood.

15. En as iemand no a word gevonden geskreeven in die Boek van Leev, die a word gegooyt nabinne die Vuur-See.

Die 21 Capitel.

En mi a kik een nieuwe Hemel en een nieuwe Aarde; want die eerste Hemel en die eerste Aarde a vergaan, en die See no ben meer.

2. En mi, Johannes, a kik die heilig Stadt, die nieuw Jerusalem, die a vaar neer van God ut die Hemel, toebereid, glik as een Bruid, die ben geciert voor si Man.

3. En mi a hoor een groot Stem van die Hemel, die a see: Kik da, die Tabernakel van God ben by die Menschen, en Em sal woon by sender, en sender sal wees si Volk, en Em selv, God met sender, sal wees sender God.

4. En God sal veeg af allemaal Traanen van sender Oogen, en die Dood no sal wees meer, en geen Rouw, geen Geskreuw, en geen Pien sal wees meer, want die eerste Dingen ka vergaan.

5. En Em, die a set op die Troon, a see: Kik, mi

mi maak allemaal Dingen nieuw. En Em a ſee na mi: Skriev, want deeſe Woorden ben waarachtig en getrouw.

6. En Em a ſee na mi: Die ben gedaan. Mi ben die Alpha en die Omega, die Begin en die Ende. Mi will gie na die Dorſtige van die Spring van die leevendig Water, ſonder Verdienſt.

7. Wie overwin, die ſal beerv allemaal Dingen, en *Mi* ſal wees ſi God, en em ſal wees mi Soon.

8. Maar die Vreesachtigen, en Ongloofigen, en Grouwelikken, en Moordenaars, en Hoereerders, en Tovenaars, en Afgod-Dienaars, en allemaal Lugenaars, ſender Part ſal wees nabinne die Vuur-See, die bran met Vuur en Swavel, welk ben die tweede Dood.

9. En een van die ſeven Engels, welk a hab die ſeven Skaalen voll van die ſeven laatſte Plaagen, a kom na mi, en a ſpreek met mi, en a ſee: Kom, mi will wies joe die Bruid, die Wif van die Lam.

10. En Em a breng mi hen in die Geeſt op een groot en hoog Berg, en a wies mi die groot Stadt, die heilig Jeruſalem, die a vaar af van die Hemel van God;

11. En die a hab die Heerlikheid van God; en ſi Licht a wees, glik as die koſtlikſte Steen, naamelik: Die Steen Jaspis, die a blink glik Kryſtal;

12. En a hab een groot en hoog Muur, en a hab twaalf Poorten, en op die Poorten twaalf Engels, en Naamen op die geskreeven, welk ben (die Naamen) van die twaalf Geslachten van die Kinders van Iſrael.

13. Van Ooſten drie Poorten, van Noorden drie Poor-

Poorten, van Suden drie Poorten, van Weſten drie Poorten.

14. En die Muur van die Stadt a hab twaalf Fondamenten, en nabinne dieſelvde die Naamen van die twaalf Apoſtels van die Lam.

15. En em, die a ſpreek met mi, a hab een goud Rietſtok, dat em a ſal meet die Stadt, en ſi Poorten, en ſi Muur.

16. En die Stadt a lee vierkant, en ſi Lengte ben ſoo groot as ſi Breete. En em a meet die Stadt met die Rietſtok, op twaalf duſend Stadien. Die Lengte en die Breete, en die Hoogte van die Stadt ben glik.

17. En em a meet ſi Muur, hondert en vier en veertig Ellen, ſoo as die accordeer met die Maat van een Menſch, welk die Engel a hab.

18. En die Gebouw van ſi Muur a wees Jaspis, en die Stadt van rein Goud, glik as die skoon Glas.

19. En die Fondamenten van die Stadt ſi Muuren a wees vercierd met all Soort van koſtlik Geſteenten. Die eerſte Fondament a wees een Jaspis, die tweede een Saphir, die derde een Calcedonier, die vierde een Smaragd,

20. Die vyfde een Sardonix, die ſeſte een Sardis, die ſevende een Chryſolith, die achte een Beryll, die negende een Topaſier, die tiende een Chryſopras, die elfde een Hyacinth, die twaalfde een Amethyſt.

21. En die twaalf Poorten a wees twaalf Perlen, en elkeen Poort a wees van *een* Perl, en die Straaten van die Stadt a wees van rein Goud, glik as een helder Glas.

22. En mi a kik geen Tempel nabinne dieſelvde want die Heere, die allmachtig God, ben ſi Tempel, en die Lam.

23. En die Stadt no mankeer die Son of die Maan dat ſender ſal skien na die: want die Heerlikheid van God verlicht dieſelvde, en die Lam ben ſi Licht.

24. En die Natien, die kom ſalig, ſal wandel dieſelvde Licht, en die Koningen van die Aarde breng ſender Heerlikheid en Eer nabinne dieſelvde.

25. En ſi Poorten no ſal word geslooten na Dag want daar no ſal wees Nacht.

26. En ſender ſal breng die Heerlikheid en Eer van die Natien nabinne die.

27. En niet een Ding, die ben onrein, of ſa doe Grouwel en Lugie, ſal kom nabinne die; maa ſender alleen, die ben geskreeven nabinne die Leve Boek van die Lam.

Die 22 Capitel.

En em a wies mi een rein Stroom van die lev vendig Water, die a skien, glik as een Kryſt en a kom ut van die Troon van God en die Lam.

2. Na middel van ſi Straat, en na all twee ſi van die Stroom, a ſtaan die Boom van die Le die a draag twaalf Soort Vruchten, en a gi Vruchten elkeen Maand, en die Blaaren van Boom á dien tot Geneeſing van die Natien.

3. En daar die no ſal hab Vervloeking meer, die Troon van God en van die Lam ſal wees n binne die, en ſi Dienſt-Knechten ſal dien Em.

4. En ſender ſal kik ſi Aangeſicht, en ſi Naa ſal wees na ſender Voorhoofden.

5. E

5. En die no ſal hab Nacht meer daſoo, en ſender no ſal hab een Keers meer noodig, ook niet die Skien van die Son, want God die Heere ſal verlicht ſender; en ſender ſal regeer van Eewigheid tot Eewigheid.

6. En em a ſee na mi: Deeſe Woorden ben getrouw en waarachtig; en God die Heere van die heilige Propheeten ka ſtier ut ſi Engel, vor wies na ſi Dienſt-Knechten die Dingen, die ſal geskied in kort Tid.

7. Kik, mi kom gauw. Salig em ben, die bewaar die Woorden van Propheceying in deeſe Boek.

8. En mi ben Johannes, die ka kik, en ka hoor deeſe Dingen. En toen mi a ka kik en hoor ſender, da mi a vall neer vor bed aan navoor die Voeten van die Engel, die a wies deeſe Dingen na mi.

9. En em a ſee na mi: Paſs op, no doe die, want mi ben een Met-Dienſt-Knecht, van joe en van joe Broeders, die Propheeten, en van ſender, die bewaar die Woorden van deeſe Boek. Bed God aan.

10. En em a ſee na mi: No verſegel die Woorden van Propheceying in deeſe Boek; want die Tid ben deſtby.

11. Wie doe Onrecht, die doe verder Onrecht; en wie ben onrein, die wees verder onrein: maar wie ben rechtveerdig, die wees verder rechtveerdig; en wie ben heilig, die wees verder heilig.

12. En kik, mi kom gauw, en mi Loon ben met mi, vor gie na elkeen, ſoo as ſi Werken ſal wees.

13. Mi ben die Alpha en die Omega, die Begin en die Ende, die Eerſte en die Laatſte.

14. Salig ſender ben, die doe ſi Geboden, voor dat ſender Macht kan wees na die Boom van Leev, en

dat ſender kan paſſeer in door die Poorten nabinne die Stadt.

15. Want butten ben die Honden, en die Toverenaars, en die Hoereerders, en die Moordenaars, en die Afgod-Dienaars, en ſender allemaal, die hab die Lugie lief, en doe die.

16. Mi, Jeſus, ka ſtier mi Engel, vor getug deeſe Dingen na jender, in die Gemeenten. Mi ben die Wolter van die Geslacht van David, die blinkende Morg-Ster.

17. En die Geeſt en die Bruid ſee: Kom! En wie hoor die, die ſee: Kom! en wie hab Dorſt, die kom; en wie will, die neem die Water van die Leev ſonder Verdienſt.

18. Maar mi betug na elkeen, die hoor die Woorden van Propheceying in deeſe Boek: As iemand ſet wat toe na deeſe Dingen, ſoo God ſal ſet toe na en die Plaagen, die ben geskreeven nabinne deeſe Boek.

19. En as iemand neem wee van die Woorden van deeſe Boek van Propheceying, ſoo God ſal neem ſi Part wee ut die Boek van die Leev, en ut van die heilig Stadt, en van die Dingen, die ſtaan geskreeven nabinne deeſe Boek.

20. Em, die getug van deeſe Dingen ſee: Ja, mi kom haaftelik; Amen! Ja, kom, Heere Jeſus!

21. Die Gnade van ons Heere Jeſus Chriſtus wees met jender allemaal. Amen!

ENDE

van die Openbaaring van Johannes, en van die nieuwe Teſtament.

Drukfouten en Verbeeteringen.

Matth. II,	18. Lin. 2.	Rahel traan	lees:	Rahel a traan
IV,	19. l. 1.	15.	—	19.
V,	30. l. 3.	dederv	—	bederv
VI,	6. l. 2.	sloot	—	slot
	19. l. 2.	Ruft	—	Roeft
VII,	27. l. 2.	Water-Strom	—	Water-Stroom
VIII,	4. l. 3.	verordineer tot	—	verordineer; tot
	20. l. 3.	waar Em ka lee	—	waar Em kan lee
	28. l. 3.	a gemoet Em,	—	a gemoet Em;
IX,	20. l. 2.	Bloed-Vlooy	—	Bloed-Vloey
X,	13. l. 1.	18.	—	13.
	22. l. 1.	En ſender	—	En jender
XI,	7. l. 4.	bewegt	—	beweegt
XIII,	5. l. 1.	maar	—	waar
	38. l. 2.	van Boosheid	—	van die Boosheid
	53. l. 1.	a vollendig	—	a ka vollendig
XVIII,	33. l. 2.	mi a ka neem	—	mi ka neem
XIX,	4. l. 3.	ſal wees	—	a ſal wees
XX,	2. l. 2.	een Penning	—	voor een Penning
XXII,	25. l. 2.	em no hab	—	em no a hab
XXIII,	25. l. 2.	(Pha)ſeen	—	(Pha)riſeen
XXIV,	15. l. 3.	Plaats.	—	Plaats;
XXVI,	55. l. 2.	Mordenaar.	—	Moordenaar
XXVII,	12. l. 3.	antword	—	antwoord
	53. l. 1.	Grafen	—	Graven
Marc. II,	6. l. 1.	Skriftgeleerden, die a ſet	—	Skriftgeleerden a ſet
	17. l. 2.	ſender.	—	ſender:
III,	29. l. 2.	na Gevaar	—	skuldig
V,	2. l. 4.	Grafen	—	Graven (it. V, 5. l. 2.)
	6. l. 1.	van veraf	—	van ver af (it. VIII, 3. l. 3.)
	30. l. 2.	van Em,	—	van Em;
	38. l. 2.	wat a geskied	—	wat a ka geskied
	39. l. 3.	na ka dood	—	no ka dood
	43. l. 3.	na Em	—	na em
VII,	33. l. 2.	die Vinger	—	ſi Vingers

Marcus IX,

Drukfouten

Marc. IX,	3.	L. 2.	Verver	lees: Verwer
	7.	l. 1.	en overskaduw	— en a overskaduw
	9.	l. 3. 4.	ka ſtaan op	— a ka ſtaan op
	22.	l. 3.	as Joe kan die eenigſte Ding	— as Joe kan *doe* eenigſte Ding
	37.	l. 3.	die a ka ſtier mi	— die ka ſtier mi
	41.	l. 4.	en no ſal bliev	— em no ſal bliev
X,	48.	l. 1.	En veel beſtraf	— En veel a beſtraf
XI,	12.	l. 1.	van Bethanien	— ut van Bethanien
	26.	l. 2.	Hemel	— Hemel,
XIII,	26.	l. 3.	Heerlikheid	— Heerlikheid.
	28.	l. 3.	Sommer	— Somer
	37.	l. 1.	27.	— 37.
XV,	39.	l. 2.	dat Em gie	— dat Em a gie
	43.	l. 3.	van God, deeſe	— van God. Deeſe
XVI,	6.	l. 4.	Plek waar	— Plek, waar
Lucas I,	11.	l. 2.	rechter	— rechter
	15.	l. 1.	em a ſal wees	— em ſal wees
	17.	l. 3. 4.	Ongloofigen	— Ongloofigen
	26	l. 2.	woord	— word (it. 35, l. 4.)
	27.	l. 1.	Jongvrouw die	— Jongvrouw, die
	69.	l. 1.	En ka ris op	— En ka recht op
II,	26.	l. 2.	heilg	— heilig
III,	4.	l. 2. 3.	Stem, van	— Stem van
	19.	l. 2.	van Em	— van em
V,	7.	l. 3.	En ſeeder a kom	— En ſender a kom
	17.	l. 3.	Galilea, en Judea	— Galilea en Judea
		l. 4.	Jeruſalem a ſet daar	— Jeruſalem, a ſet daar
	25.	l. 3.	Hoos	— Hoes
VI,	24.	l. 1.	ungelukkig	— ongelukkig
	29.	l. 1.	na rechter kaak	— na joe rechter kaak
VII,	7.	l. 1. 2.	mi no a hou mi ſelv vor waerdig	— mi no a hou mi ſelv voor waerdig
	37.	l. 4.	Vleeſchje	— Vleſchje
VIII,	3.	l. 1.	Chuſa;	— Chuſa,
		l. 2.	Rentmeeſter,	— Rentmeeſter;
	12.	l. 4.	Gloof	— gloof
	43.	l. 1.	een Vrouw die	— een Vrouw, die
		l. 4.	em.	— em;
IX,	45.	l. 3.	vat die en	— vat die'; en
	58.	l. 4	Hoofd	— Hoofd

Lucas IX,

Lucas IX,	61. L. 2. vooreerſt, Permiſſie	lees:	vooreerſt Permiſſie
XI,	18. l. 3. guaaje	—	quaaje
	51. l. 1. Van die Abel	—	Van Abel
XII,	7. l. 2. no vrees want	—	no vrees; want
XIII,	1. l. 1. tegenwordig	—	tegenwoordig
	14. l. 2. Sabbath-Dag en	—	Sabbath-Dag, en
XIV,	5. l. 3. Piet	—	Put
	6. l. 1. 2. na Em, op	—	na Em op
	14. l. 3. vergelding	—	Vergelding
	29. l. 1. 2. Fondament en	—	Fondament, en
XV,	16. l. 1. 2. Skelen	—	Skellen
	17. l. 2. mi Vader hab,	—	mi Vader hab!
XVI,	21. l. 3. die Honden ſender a kom	—	die Honden a kom
XVII,	37. l. 1. 2. Heere;	—	Heere,
XIX,	27. l. 2. a will dat	—	a will, dat
XXI,	37. l. 3. die Berg; die	—	die Berg, die
XXIII,	29. l. 3. Lif ſender die	—	Lif ſender, die
XXIV,	48. l. 1. Getugnis	—	Getugens
Johan. I,	33. l. 2. Water; dieſelvde	—	Water, dieſelvde
	34. l. 1. a kik — a getug	—	ka kik — ka getug
II,	2. l. 3. Leeraar die	—	Leeraar, die
III,	31. l. 3. Em die kom	—	Em, die kom
IV,	35. l. 4. alreeds, voor	—	alreeds voor
V,	2. l. 2. die a word	—	die word
	l. 3. en a hab	—	en hab
VI,	32. l. 3. mi Vader ka gie	—	mi Vader gie
	44. l. 1. Vader	—	Vader,
IX,	7. l. 2. 3. Taal geſtiert	—	Taal: geſtiert
X,	40. l. 2. van die Jordan; waar Johannes a ka doop toevoorn,	—	van die Jordan, waar Johannes a ka doop toevoorn;
XI,	21. l. 1. 2. as Joe a a ſal ka wees	—	as Joe a ſal ka wees
	36. l. 1. 2. hoe lief Em a ka hab em!	—	hoe lief em ka hab em!
XIII,	33. l. 3. na die Jooden.	—	na die Jooden:
XIX,	3. l. 1. gegroet liefe	—	gegroet, liefe
	28. l. 1. After dan,	—	Afteraan,
XX,	16. l. 2. vor ſee Meeſter.	—	vor ſee, Meeſter.
	26. l. 3. kom toen	—	kom, toen

Drukfouten

Handl. I,	1. l. 3. leer.	lees:	leer,
	8. l. 2. 3. die ſal kom over jender, en jender; ſal wees	—	die ſal kom over jender; en jender ſal wees
II,	4. l. 1. woord	—	word
	6. l. 1. Steem	—	Stem (it. VII, 59. l. 2.)
III,	2. l. 2. Moeder-Lief	—	Moeder-Lif
	14. l. 3. Preſend	—	Preſent
	20. l. 1. Verquikkung	—	Verquikking
IV,	4. l. 2. Getaal	—	Getal
	21. l. 3. hieſoo	—	hoeſoo
V,	28. l. 1. Da noe	—	Da no
	32. l. 1. Getugnis	—	Getugens
	l. 2. na ſender die	—	na ſender, die
VII,	2. l. 1. Liefde Broeders	—	Liefe Broeders
	52. l. 2. ka vervolg,	—	ka vervolg?
VIII,	4. l. 1. Noe ſender, a wees verſtrooit,	—	Noe ſender, die a wees verſtrooit,
	31. l. 2. die Philippus	—	Philippus
IX,	27. l. 2. en em a vertell	—	en a vertell
X,	11. l. 3. na vier Hoeken	—	na die vier Hoeken
	32. l. 1. en a lat roep	—	en lat roep
XI,	6. l. 2. Creaturen, van die Aarde,	—	Creaturen van die Aarde
	17. l. 2. navoor	—	navoor
XII,	16. l. 2. open	—	a open
	20. l. 1. 2. Oorlog, tegen	—	Oorlog tegen
XIII,	34. l. 3. Em ſee ſoo.	—	Em ſee ſoo:
	43. l. 5. ſal bliev, na die Gnade	—	ſal bliev na die Gnade
XIV,	21. l. 3. Jconien	—	Iconien
XV,	2. l. 4. anders	—	ander
	21. l. 1. van lang Tid, na elkeen Stadt	—	van lang Tid na elkeen Stadt
	40. l. 1. a kies ut, Silas,	—	a kies ut Silas,
XVI,	15. l. 1. em, en ſi Hoes-Volk a word	—	em en ſi Hoes-Volk a word
	28. l. 2. No doe, joe ſelv Quaat;	—	No doe joe ſelv Quaat;
	31. l. 2. ſoo joe, en joe Hoes	—	ſoo joe en joe Hoes
XVII,	6. l. 3. Deeſe die breng	—	Deeſe, die breng
XIX,	22. l. 2. Eraſtum	—	Eraſtus

Handl. IX,

Handl. XIX,	28.	L. 1.	Toen ſender hoor die	lees: Toen ſender a hoor die
	38.	l. 2.	haab	— hab
XX,	16.	l. 4.	Pingſter-Dag	— Pinkſter-Dag
XXII,	10.	l. 4.	na joe, vor doe	— na joe vor doe
	12.	l. 3.	Jooden; die a woon	— Jooden die a woon
	30.	l. 4.	Hoog-Prieſters, en	— Hoog-Prieſters en
XXVI,	3.	l. 1.	derwil joe weet, all die Manier	— derwil joe weet all die Manier
	15.	l. 3.	Voeten	— Voeten.
XXVII,	12.	l. 5.	Phoenicien	— Phoenice
Rom. I,	11.	l. 2.	na jender, ſom	— na jender ſom
	26.	l. 2.	Vrouwens	— Vrouwen
	32.	l. 2, 3.	waerdig na die Dood	— waerdig van die Dood
II,	5.	l. 3.	Dag van Toorn, en Openbaaring	— Dag van Toorn en Openbaaring
	13.	l. 2. 3.	die doe die Wet ſal	— die doe die Wet, ſal
	15.	l. 4.	die verklaag, of excuſeer	— die verklaag of excuſeer
III,	24.	l. 3.	Jeſus.	— Jeſus,
	25.	l. 3.	bekent, die	— bekent die
V,	10.	l. 3.	ons a ſal kom ſalig	— ons ſal kom ſalig
	17.	l. 4.	(ſender) ſal regeer	— ſal regeer
VI,	13.	l. 3.	as Leevendige, ut die Dooje	— as Leevendige ut die Dooje
IX,	16.	l. 2.	die Koerri,	— die koerri,
X,	15.	l. 2.	Glik die ſtaan	— Glik as die ſtaan
XI,	7.	l. 1.	Jſrael	— Iſrael
	24.	l. 2.	von	— van
XII,	19.	l. 3.	geskreeven.	— geskreeven:
XIV,	4.	l. 1.	ſi Hoesknecht	— ſi Hoes-Knecht
XV,	16.	l. 1. 2.	een Dienaar van Jeſus Chriſtus, onder die Heidens	— een Dienaar van Jeſus Chriſtus onder die Heidens
XVI,	25.	l. 1.	machtig, vor verſterk	— machtig vor verſterk.
1 Cor. I,	5.	l. 2.	em na allemaal	— en na allemaal
II,	4.	l. 3.	in Geeſt en Kracht	— van Geeſt en Kracht

1 Cor. V,

Drukfouten

1 Cor. V,	xx. l. 5.	Lasterer	lees: Lasteraar (it. Eph. IV, 27.)
VI,	4. l. 3.	geestimeert —	geëstimeert (it. Gal. II, v. 6 en 9.)
	9. l. 4.	Hoereroder —	Hoereerder
VII,	5. l. 1.	sonder, die moet wees —	sonder die moet wees
	l. 2.	Overeenstimming —	Overeenstemming
	34. l. 4.	die getrouwt ben hab —	die getrouwt ben, hab
XII,	9. l. 2.	die Gave, vor maak gesond —	die Gave vor maak gesond (it. v. 28.)
XIII,	1. l. 2.	en mi no hab —	en mi no a hab
XIV,	36. l. 1.	Word —	Woord
	39. l. 1. 2.	yverig, vor prophecey —	yverig vor prophecey
2 Cor. V,	12. l. 3.	dat jender kan hab wat roem —	dat jender kan hab wat vor roem
XI,	15. l. 2.	verstell sender selv, glik as Predikers van die Gerechtigheid, —	verstell sender selv glik as Predikers van die Gerechtigheid;
Galater I,	1. l. 2.	een Menschen —	een Mensch
	16. l. 4.	confereer —	confereer
III,	3. l. 2.	in die Geest will —	in die Geest, will
IV,	9. l. 3.	Instellingen. —	Instellingen,
Ephes. I,	4. l. 1. 2.	Em ka verkies ons door dieselvde eerder, die Fondament —	Em ka verkies ons door dieselvde, eerder die Fondament
II,	13. l. 2.	na Voortid ka kom —	na Voortid, ka kom
III,	9. l. 2.	bemerk welk —	bemerk, welk
IV,	2. l. 1.	3. —	2.
V,	11. l. 1.	unvruchtbaare —	onvruchtbaare
	25. l. 1.	26. —	25.
Phil. II,	14. l. 1.	Murmurreering —	Murmureering
Col. I,	5. l. 1.	Die ka kom, na jender, —	Die ka kom na jender,

Col. II,

Coloſſ. II,	12. L. 1.	begrafen	lees:	begraven
	14. l. 3.	Meddel	—	Middel
1 Theſs. I,	6. l. 1.	Naavolgers	—	Navolgers (it. II, 14.)
II,				(it. Hebr. VI, 12.)
V,	14. l. 5.	ender	—	ſender
	13. l. 2.	vredſaam	—	vreedſaam
2 Theſſ. III,	1. l. 2.	Vortgang	—	Voortgang
	10. l. 2.	jemand	—	iemand
1 Tim. II,	9. l. 1.	Eeven	—	Even (it. v. 11.)
IV,	3. l. 3.	die God ka maak dat ſender,	—	die God ka maak, dat ſender,
	8. l. 1.	Exerciſie	—	Exercitie
V,	3. l. 1.	voor	—	voor-
VI,	20. l. 4.	Weetenskap.	—	Weetenskap,
2 Tim. I,	6. l. 3.	die ben nabinne joe, door	—	die ben nabinne joe door
Titus I,	15. l. 4.	ender	—	ſender
II,	3. l. 3.	Laaſterinnen	—	Laſteraarinnen
III,	5. l. 3.	Baad	—	Bad
	10. l. 1. 2.	die hab valſch Leering, (vergooy,) aſter	—	die hab valſch Leering, aſter
Philem.	(dele: Die 1 Capitel.)			
	v. 17. l. 1.	hoe	—	hou
1 Petr. I,	6. l. 2.	Tid;	—	Tid
	15.	Maar ſoo glik as Em, die ka beroep jender, en ben heilig, jender kom heilig ookal	—	Maar glik as Em, die ka beroep jender en ben heilig, ſoo jender kom heilig ookal
II,	2. l. 2.	nieugebooren	—	nieuwgebooren
	6. l. 1.	8.	—	6.
IV,	15. l. 3.	die bemoey em ſelv, met	—	die bemoey em ſelv met

2 Petr. I,

Drukfouten en Verbeeteringen.

2 Petr. I,	19. L. 4. tee, die Dag breek,	lees:	tee die Dag breek,
II,	20. l. 3. en tingel weeraan	—	tingel weeraan
1 Joh. II,	13. l. 1. Mi skriev na jender Vaders,	—	Mi skriev na jender, Vaders,
Hebr. II,	16. l. 1. voorwaar waar Em	—	voorwaar Em
VII,	20. l. 1. ſoo verder	—	ſoo ver
IX,	1. l. 2. werdlik	—	werldlik,
	9. l. 1. na dieſelvde,	—	na dieſelvde Tid,
	l. 2. word	—	a word
	13. l. 3. Onreinen;	—	Onreinen,
X,	5. l. 2. Em a ſee:	—	Em ſee:
	15. l. 2. toevoorn.	—	toevoorn:
	22. l. 4. skoen	—	skoon
XI,	37. l. 4. Ongemaaklikheid.	—	Ongemaklikheid.
XII,	11. l. 5. geexerceert	—	geëxerceert
	25. l. 2. no eskapeer	—	no ka eskapeer
XIII,	3. l. 1. diejeen die	—	diejeen, die
Jacobus I,	1. l. 1. van God, en	—	van God en
	8. l. 1. dobbel hertig	—	dobbelhertig
	24. l. 1. a bekik	—	ka bekik
V,	3. l. 2. Ruſt	—	Roeſt
Judas	v. 13. l. 1. skum	—	skuum
	14. l. 2. van deeſe toen	—	van deeſe, toen
Openb. I,	4. l. 2. Aſia,	—	Aſia:
	15. l. 2. glooy	—	gloey
II,	. l. 3. middel	—	Middel (it. v. 7, l. 4.)
	21. l. 1. dat em ſal	—	dat em a ſal
III,	7. l. 4. Em die open	—	Em, die open
VI,	9. l. 3. geslacht, om die will	—	geslacht om die will
VII,	17. l. 1. 2. van die Troon ſal voed	—	van die Troon, ſal voed
VIII,	1. l. 2. Stillte	—	Stilte
XIII,	12. l. 2. en maak dat	—	en maak, dat
XVIII,	11. l. 2. by jender ſelv	—	by ſender ſelv

'URN **CIRCULATION DEPARTMENT**
202 Main Library

N PERIOD 1 **HOME USE**	2	3
	5	6

ALL BOOKS MAY BE RECALLED AFTER 7 DAYS
1-month loans may be renewed by calling 642-3405
onth loans may be recharged by bringing books to Circulation Desk
Renewals and recharges may be made 4 days prior to due date

DUE AS STAMPED BELOW

C. CIR. JUN 29 '77

M NO. DD 6, UNIVERSITY OF CALIFORNIA, BERKELEY
BERKELEY, CA 94720

Die Nieuwe Testament van 1802
ons Heere en Heiland ..

MENT

3

6

TER 7 DAYS
lling 642-3405
ooks to Circulation Desk
ys prior to due date
LOW

BS
D8

LIBRARY

ALIFORNIA, BERKELI
, CA 94720